Bijlage 1: Opvallende bevindingen, duidingen en acties per thema Monitor Hilversum 2023

Deze bijlage bevat de opvallende bevindingen, duidingen en acties, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2023 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring en om deze reden wordt dit jaar in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2023. Vervolgens is er per bevinding ook aangegeven wat de duiding (verklaring/context) is en wat de concrete acties zijn vanuit de gemeente. Bij sommige bevindingen is er (nog) geen actie geformuleerd, omdat daarvoor op dit moment nog geen directe aanleiding is of omdat er meer tijd en onderzoek nodig is om een specifiek actie te formuleren.

Inhoudsopgave

1. **Wonen** 2
2. **Leefomgeving** 2
3. **Cultuur** 4
4. **Duurzaamheid** 5
5. **Zorg** 7
6. **Inflatie** 8
7. **Sociaal** 9
8. **Bereikbaarheid** 10
9. **Arbeid** 10
10. **Verkeer** 11
11. **Verkiezingen** 12
12. **Burgerrelaties** 12
13. **Dienstverlening** 13
14. **Sociaal Plein** 14
15. **Communicatie** 15
16. **Veiligheid** 15
17. **Algemeen** 17

==========

1. Wonen

1.1. Steeds meer woningzoekende inwoners zijn langer op zoek naar een woning. In 2022 was nog 52% langer dan 1 jaar op zoek naar een woning. Nu is dat gestegen naar bijna 60%. In 2023 is zelfs 12% van de woningzoekenden in Hilversum langer dan 5 jaar op zoek naar een nieuwe woning. Dit lag in 2022 nog op 9%.

Duiding: De woningbehoefte is op dit moment groter dat het woningaanbod. Landelijk hadden we in 2023 te maken met een woningtekort van 390.000 woningen, terwijl dit in 2022 nog om een tekort van 315.000 woningen ging (ABF Research). In 2023 zijn minder woningen dan de voorgaande jaren opgeleverd. In Hilversum zijn in 2023 157 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In 2022 waren dat 208 woningen (bag Hilversum). Deze terugloop is ook in de rest van de regio zichtbaar. In de regio Gooi en Vechtstreek was het totaal aantal opgeleverde woningen in 2022 876 en in 2023 is dit gedaald naar 392.

Actie: Om het woningtekort terug te dringen, of in ieder geval niet verder op te laten lopen, is het zaak dat de Hilversumse woningvoorraad groeit. Het realiseren van woningbouw is daarom één van de doelen waar wij sterk op inzetten. In onze lokale woonvisie hebben we de ambitie opgenomen om tot 2030 3.000 woningen te realiseren. In de periode 2024-2025 verwachten wij 595 woningen op te leveren (harde plancapaciteit). Daarnaast zetten we in op versnelling van de woningbouw. Dit doen we bijvoorbeeld in samenwerking met de woningcorporaties middels de Taskforce Versnelling betaalbare woningbouw. Ook sluiten we aan bij de Versnellingstafel MRA. Samen met andere partijen die betrokken zijn bij grote woningbouwlocaties gaan we in gesprek om eventuele knelpunten te identificeren en mogelijk op te lossen, met als doel de woningbouw te versnellen.

==========

2. Leefomgeving

2.1. De verbondenheid met de buurt verschilt behoorlijk per wijk. Zo voelt in de Hilversumse Meent maar liefst 65% van de inwoners zich verbonden met de buurt of de wijk, maar in de wijk Noordoost ligt dat een stuk lager op 36% van de inwoners. Het Hilversumse gemiddelde ligt op precies 50% van de inwoners dat zich verbonden voelt met zijn/haar wijk.

Actie: Vanuit de wijkregisseurs en partners in de wijk, zoals opbouwwerk en jongerenwerkers van Versa Welzijn wordt ingezet op meer verbondenheid met de wijk en met elkaar. Dat doen we door gezamenlijke activiteiten te stimuleren en te ondersteunen met wijkbudget. Ook stimuleren we buurtbewoners aan te sluiten bij bestaande activiteiten. In De Meent is van oudsher veel onderlinge verbinding.

2.2. Er is sprake van een dalende trend over de waardering van de fysieke leefomgeving (combinatie van 3 stellingen) sinds 2016. In 2016 lag deze fysieke kwaliteit schaalscore nog op een 7,3 maar dit is gedaald naar een 6,6 in 2023. Er zijn ook behoorlijke verschillen in de fysieke kwaliteit schaalscore tussen de wijken. Inwoners van de wijk Noordwest geven hun wijk een fysieke kwaliteitsscore van 7,7 maar in het Centrum ligt dit aanzienlijk lager met een 5,6. In vrijwel alle wijken is de fysieke kwaliteit schaalscore in 2023 licht afgenomen t.o.v. 2022. Het gaat om de volgende 3 stellingen: -In mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot – Mijn buurt is netjes en schoon – In mijn buurt is genoeg groen.

Actie: In de wijk Centrum wordt afval als probleem ervaren. Specifiek gaat het daarbij om de vele bedrijfsafvalcontainers in de openbare ruimte. Samen met de GAD en andere betrokken partijen wordt een plan gemaakt om hier een structurele oplossing voor te vinden.

2.3. Het percentage inwoners dat vindt dat er onvoldoende groen is in de eigen buurt is sinds 2016 gestegen. In 2016 vond nog 8% van de inwoners in Hilversum dat er onvoldoende groen is in de buurt, maar dit is gestegen naar 16% in 2023.

Duiding: Sinds de vaststelling van het Programma Groen wordt er veel over de gemeentelijke groene ambities gecommuniceerd door de gemeente, zijn vergroeningsprojecten gestart en is de vergroening van de stad met veel groeninitiatieven enthousiast door inwoners opgepakt. De toename van het percentage kan derhalve mogelijk verklaard worden door de toenemende aandacht en bewustwording die er bij inwoners is voor groen.

Actie: Met het eind 2022 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Groen zetten we vol in op het vergroenen van Hilversum, vooral in buurten waar relatief weinig groen aanwezig is.

2.4. Maar liefst 41% van de inwoners vindt het onderhoud van de trottoirs/stoepen matig tot slechts. Sinds 2016 ligt het percentage op dit niveau.

Duiding: We spreken regelmatig inwoners die klagen over het onderhoud van trottoirs. Boomwortels ontwrichten regelmatig het trottoir, waardoor vooral mensen die minder goed ter been zijn veel hinder ervaren. Dit komt wel overeen met de werkelijkheid. Wij hebben vanuit de inspectiegegevens van de afgelopen jaren geconstateerd dat 22% van de verharding achterstallig onderhoud heeft. Het college en de gemeenteraad hebben vorig jaar ingestemd met een inhaal actie om de kwaliteit van de verharding weer terug te brengen naar een acceptabel werkniveau van 7%. Deze inhaal actie gaat mee met onze klein onderhoudscyclus en is verspreid over 8 jaar. Boomwortel opdruk is een groot probleem. Ook als we nu eenmalig de bestrating herstellen zal deze binnen een aantal jaar weer omhoog worden gedrukt door de wortels. Voor de korte termijn kunnen we dit dus oplossen met de inhaalslag, maar voor de lange termijn zullen we waarschijnlijk andere maateregelen moeten plegen.

Actie: We vragen bewoners dit te melden via de app ‘Melding Doen’, zodat de melding direct bij het juiste team belandt. Gaat het om een gevaarlijke situatie, dan wordt deze zo snel mogelijk aangepakt. Kan het wachten, dan wordt de melding ondergebracht in een aankomend hersteltraject. In dat geval pakken we het op wanneer we met de wijkgerichte klein onderhoudscyclus langs komen, volgens de planning.

2.5. De top 3 aan problemen in de buurt anno 2023 in Hilversum zijn: 1. Te hard rijden door auto’s (36%) 2. Vervuiling door zwerfafval en hondenpoep(28%) 3. Te weinig parkeermogelijkheden (24%)

Duiding: De top 3 is gelijk aan die van 2022. Te hard rijden wordt iets vaker (van 33 naar 36%) genoemd.

Actie: Er wordt gewerkt aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing voor deze problematiek, zoals de realisatie van een autoluw centrum en invoer van 30 km/uur op de centrumring. Ook is er een campagne in voorbereiding, die in september 2024 zal starten, gericht op het gedrag in het verkeer (huftergedrag).

Actie: Het is de bedoeling dat door invoering van betaald parkeren tot aan de buitenring in deze gebieden, ondanks dat er geen parkeerplaatsen bijkomen, meer ruimte wordt gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.6. De top 3 wat men mist aan voorzieningen in de buurt zijn: 1. Brievenbus (13%) , dit was nog 4% in 2016. 2. Parkeergelegenheid (13%) 3. Bak voor klein chemisch afval (13%)

Duiding: Is redelijk vergelijkbaar met 2021 en 2022, alleen wordt de pinautomaat minder genoemd. Dit zal te maken hebben met de toename van online betalen. Het aantal brievenbussen neemt af, doordat steeds minder post verzonden wordt. De gemeente heeft hier geen rol. Het beeld van parkeergelegenheid is vergelijkbaar met eerdere jaren.

Actie: Door uitbreiding van betaald parkeren tot aan de buitenring wordt naar verwachting meer ruimte gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.7. De inwoners van de wijk Zuidwest ervaren van alle wijken in Hilversum de meeste achteruitgang. De inwoners hebben wel ideeën hoe de buurt/wijk verbeterd kan worden zoals suggesties over maatregelen voor bevordering van de verkeersveiligheid, hondenpoepbeleid, etc. De inwoners van de wijken Noordwest, Oost en Noordoost ervaren de meeste vooruitgang. In Hilversum als totaal vond 23% in 2023 dat de buurt vooruit is gegaan. Dit lag in 2016 nog op slechts 8%. Deze cijfers van vooruitgang van de buurt lijken in tegenspraak met de daling van de fysieke kwaliteit schaalscore, maar het gaat hier om een combinatie van zowel fysieke als sociale aspecten.

Duiding: Dat 23% van onze inwoners (tegen 8% in 2016) vindt dat de buurt vooruit is gegaan is goed nieuws. Dit zou kunnen samenhangen met de inzet op sociale cohesie door de gemeente, maatschappelijke organisaties zoals Versa Welzijn en bewoners zelf. Een voorbeeld is het ondersteunen van een gemeenschappelijke buitenactiviteit vanuit een wijkbudget. Een ander voorbeeld is het tweemaandelijks bespreken van alles wat er speelt in de buurt met een groep betrokken bewoners.

Actie: We zetten de aanpak die in de duiding wordt genoemd voort.

==========

3. Cultuur

3.1. Zestien procent van de Hilversummers mist theater in het cultuuraanbod. Theater is de cultuurvorm, die het meest wordt gemist van alle cultuuruitingen (anderen zijn bijv. muziek, kunst, musea, erfgoed)

Duiding: Theater is een cultuurvorm die wordt gemist in Hilversum. Dit blijkt niet alleen uit de Hilversum monitor, maar ook uit het cultuuronderzoek (inwonerspeiling) dat eerder dit jaar heeft plaatsgevonden. Hoewel door de sluiting van theater Gooiland en theater Achterom het wat grootschaliger theateraanbod is afgenomen, is er aan de andere kant door nieuwe initiatieven een nieuw lokaal gedragen aanbod gerealiseerd. De activiteiten vinden onder andere plaats in theater Santbergen, de bibliotheek en theater Kleintje Kunst.

Actie: Dat theater wordt gemist was al langer bekend. In het cultuurbeleid is daarom opgenomen te onderzoeken hoe theater Gooiland opnieuw als theater kan functioneren en te onderzoeken welke kosten hiermee gemoeid gaan. We erkennen het belang van theater als kunstvorm, maar de komende periode zal er vanwege ontbreken van structurele middelen om deze cultuurvorm een impuls te geven dit onderzoek niet op korte termijn uitgevoerd worden.

3.2. De website livehilversum.nl is in bekendheid toegenomen. In 2020 bekeek 9% van de Hilversummers deze website (wel in Coronatijd), maar dat is gestegen naar 17% in 2023.

Duiding: in 2023 is ingezet op inspiratieblogs. Daarbij wordt scherp gekeken naar welke bezoeklocaties, activiteiten en events Hilversum Marketing in de 'etalage' plaatst van hun kanalen om het DNA van Hilversum te versterken. Verder is meer aandacht besteed aan de actualiteit.

Acties: Regelmatige updates zorgen ervoor dat bezoekers goed op de hoogte zijn van de laatste evenementen en ontwikkelingen in Hilversum.

==========

4. Duurzaamheid

4.1. In 2023 is het percentage inwoners in Hilversum dat zonnepanelen heeft aangeschaft (op het dak van het huis) gestegen van 25% in 2022 naar 36% in 2023. Aanvullende opmerking: de officiële absolute percentages (gebaseerd op luchtfoto's en dak analyses) geven aan dat er in 2023 op 23% van de daken van huizen zonnepanelen lagen. Deze Monitor Hilversum 2023 is uitgevraagd in januari/februari 2024. De nieuwste cijfers over 2024 zijn nog niet bekend, die verschijnen in november. Dan pas kan met zekerheid vastgesteld worden of de 36% een realistisch percentage is.

Duiding: De berichten over het aanblijven van de salderingsregeling zal hier ongetwijfeld mee samenhangen. Ook zal het stijgen van de gasprijzen sinds 2022 geleid hebben tot meer inwoners die het initiatief hebben genomen tot het aanleggen van zonnepanelen in 2023.

4.2. Vrijwel alle natuur bevorderende maatregelen in en om de tuin zijn in 2023 toegenomen t.o.v. 2022, d.w.z. meer struiken, meer vogelhuisjes, meer bomen, meer klimplanten, minder tegels/klinkers, meer hagen, meer gras, meer wilde bloemen, meer rommelhoekje met takken en bladeren, meer vijvers/vogelbaden, bijenhotels en beter hergebruik van regenwater (o.a. regentonnen)

Duiding: Dit is een mooie ontwikkeling en mede het gevolg van de gemeentelijke inzet vanuit het programma Groen.
Minder verharding en hergebruik van water leveren daarbij ook een bijdrage aan klimaatadaptatie bij hevige regenval.

Actie: De gemeentelijke inzet uit 2023 die hier aan bijgedragen heeft is: de uitdeelactie van 500 boompjes. Dit jaar (2024) is deze inzet verstevigd door deel te nemen aan het NK tegelwippen (onder het project verwijderen zinloze verharding).

4.3. Bijna 85% van de inwoners is niet bekend met het begrip 'natuurinclusief bouwen'. Wel is bijna 40% zeker bereid om diervriendelijke maatregelen te nemen in en om het huis en 35% misschien.

Duiding: Het aantal inwoners dat aangeeft diervriendelijke maatregelen te hebben genomen laat een duidelijk positieve ontwikkeling zien. Dit is mede het gevolg van de gemeentelijke activiteiten die

voortvloeien uit het Programma Groen: We adviseren om natuurinclusief te bouwen bij vergunningsaanvragen op basis van de leidraad natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en op de website bouwenaanhilversum is veel informatie over natuurinclusief bouwen terug te vinden.

Actie: Dat het begrip natuurinclusief bouwen bij veel inwoners nog weinig bekend is, is op zichzelf niet zo relevant. We verwachten wel dat de bekendheid van natuurinclusief bouwen bij inwoners wat zal toenemen de komende jaren doordat het natuurvriendelijk isoleren van woningen zal gaan toenemen.

4.4. Een groot deel van de Hilversummers is nog niet bekend met het bestaan van de duurzaamheidslening, het Hilversumse Isolatieprogramma (HIP) en het energieloket. Zo is 17% bekend met de duurzaamheidslening. 13% is bekend met het HIP, 13% kent het Energieloket en heeft het ook bekeken.

Wel is de bekendheid van de duurzaamheidslening wat toegenomen in 2023 t.o.v. 2016. In 2016 kende nog 7% de duurzaamheidslening, maar dat ligt in 2023 op 17%.

Actie: We verwachten in 2024 hierin een verandering te zien met de lancering van de energiecampagne (gestart juni 2024). Tegelijkertijd merken we ook dat als inwoners er niet mee bezig zijn/op zoek zijn naar subsidiemogelijkheden dan worden de campagnes, loketten en subsidies ook niet herkend en neemt de bekendheid hiervan niet toe.

4.5. Het aandeel huishoudens dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is in 2023 afgenomen t.o.v. 2022. Het percentage daalde van 55% in 2022 naar 45% in 2023.

Duiding: Dit zal ook verband houden met het normaliseren van de gasprijs en de onzekerheid rondom welke warmteoplossing het beste is en de subsidiemogelijkheden.

4.6. Overlast door wegverkeer is duidelijk de grootste milieuklacht in Hilversum. 54% van de inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te ervaren. Deze overlast is het sterkst in Centrum en Zuidwest. Inwoners in het Landelijke buitengebied en Zuid ervaren de meeste geluidsoverlast door vliegtuigen.

Duiding: Overlast door wegverkeer was ook in eerdere jaren de belangrijkste klacht. De klachten komen voor langs alle wegen in Hilversum maar het meeste bij wegen die druk zijn. Denk daarbij aan de buitenring, centrumring en de radialen.

Actie: In het Actieplan Geluid 2024-2029, dat momenteel ter inzage ligt, wordt de drempelwaarde verlaagd. In het vorige actieplan lag deze op 70 dB en nu wordt deze naar 55 dB verlaagd. Dit geeft de ambitie aan die het college heeft vastgesteld voor het jaar 2040. Maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en Groen, zoals o.a. snelheidsverlaging en/of ander type wegdek, dragen bij aan het realiseren van deze ambitie.

4.7. De stankoverlast door vuurkorven, barbecue, buitenhaard, houtkachel en houtstook is vooral seizoensgebonden. Tijdens de verschillende seizoenen ervaart tussen de 20% - 30% van de inwoners overlast hiervan.

Duiding: Als het koud wordt gaat men meer stoken en blijft de lucht langer hangen. De lucht stijgt niet op maar slaat neer door het koude weer. In de zomer zijn er meer klachten over barbecues en vuurkorven, die worden bij mooier weer gebruikt en dan zijn mensen ook vaker buiten.

Actie: Een voorlichtingscampagne over houtstook maakt onderdeel uit van het door het college vastgestelde Actieplan Luchtkwaliteit. Daarnaast is er een landelijk meldpunt ingericht dat ons meer inzicht zal geven in de problematiek. Op dit moment zijn de mogelijkheden om te handhaven door BOA 's beperkt. Het Rijk werkt aan een meetmethode voor het vaststellen van de lokale gezondheidsimpact van houtstook. Wanneer deze methode wettelijk is vastgesteld kan deze door gemeenten gebruikt worden bij handhaving van overlast als gevolg van houtstook.

4.8. Net iets meer dan de helft van de inwoners van Hilversum (51%) ervaart hittestress of hitteoverlast tijdens warme zomerdagen. 13% van de inwoners geeft aan zelfs veel hitteoverlast te ervaren.

Duiding: Door klimaatverandering neemt het aantal warme zomerdagen verder toe. Uit de monitor blijkt dat ongeveer de helft van onze inwoners overlast ervaart.

Actie: Het toevoegen van groen is een belangrijke maatregel om de hitteoverlast tegen te gaan. Met het Programma Groen wordt hier vol op ingezet.

4.9. Er zijn grote verschillen te zien over de aanwezigheid en kwaliteit beoordeling van het groen in de eigen buurt. In het centrum geven de inwoners slechts een 6,1 over de aanwezigheid en kwaliteit van groen. In Noordwest ligt dit het hoogst met een 8,3, en in het Landelijke gebied zelfs een 9,0 (indicatief resultaat).

Duiding: Dit is goed te verklaren, omdat er in die wijken (veel) meer groen aanwezig is.

Actie: Met het Programma Groen wordt ingezet op toevoegen van groen in met name die buurten waar dat nu beperkt is.

4.10. Het gemeentelijke budget 'groen in beweging' voor groeninitiatieven in de eigen buurt of straat is bij behoorlijk veel inwoners nog onbekend. Drie kwart van de inwoners heeft er nog nooit van gehoord.

Duiding: Dit is goed verklaarbaar, omdat de regeling in 2023 maar kort heeft opengestaan. De regeling is echter heel goed gevonden door groepen inwoners met groene initiatieven en 'overtekend', dus is succesvol.

Actie: Bij openstelling van een volgende ronde zullen we daar via de gemeentelijke communicatiekanalen veel aandacht aan schenken. Daarnaast proberen we via ons groene netwerk (groene vrijwilligers en professionals in en om de stad) ook inwoners te bereiken die we via de gemeentekanalen niet bereiken.

==========

5. Zorg

5.1. Er zijn duidelijke verschillen in beoordeling van de eigen gezondheid tussen de wijken in Hilversum. Het Hilversumse gemiddelde komt uit op een 7,8. In de wijken Noordwest en Landelijk gebied wordt de eigen gezondheid gemiddeld gezien gewaardeerd met een 8,0 / 8,1. De wijk Noordoost heeft de laagste score met een 7,5 gemiddeld. Een tiende verschil zegt vrij veel bij een vraag over gezondheid, omdat men erg de neiging heeft om een 7,5 te geven ook als de eigen gezondheid niet zo goed is.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de verschillen tussen wijken die we zien op meerdere sociale indicatoren, zoals inkomen en opleidingsniveau.

Actie: We spelen hier als gemeente op in met een wijkgerichte aanpak, waarbij we intensiever investeren daar waar problemen groter zijn dan op andere plekken. Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid en werken we in regioverband met zorgpartners, in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA), aan het versterken van de gezondheid van onze inwoners.

5.2. Bijna 20% van de inwoners van Hilversum (boven de 16 jaar) waardeert zijn/haar mentale gezondheid als matig tot slecht. Het is de eerste keer dat dit wordt uitgevraagd, dus we kunnen het niet vergelijken hoe de ontwikkeling is geweest door de tijd, maar het komt over als een vrij hoog percentage.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor van de GGD. De laatste monitor over volwassenen en ouderen gaat over het jaar 2022. Onlangs verscheen de RIVM Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 waaruit ook naar voren kwam dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat.

Actie: We investeren in mentale gezondheid via ons jeugdbeleid, en het beleid Wmo – Samenleving, de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid en de regionale aanpak Bescherming en Opvang. Deze programma's bevatten diverse onderdelen, zoals een campagne en interventie (Join Us) voor bevorderen mentale gezondheid van jongeren, laagdrempelige dagbesteding voor psychisch kwetsbaren en de buurtteams waar inwoners met diverse hulpvragen terecht kunnen.

5.3. De behoefte aan zorg is in 2023 toegenomen t.o.v. de voorgaande jaren. In de voorgaande jaren lag de behoefte aan zorg rond de 18%, maar dit ligt in 2023 op 22%. Deze toegenomen vraag aan zorg lijkt vooral opgevangen te worden door het inschakelen van familie, vrienden en kennissen. Dit is gestegen van 7% naar 9%.

Duiding: De toegenomen zorgvraag houdt mogelijk verband met demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en een verschuiving van zorg in instellingen naar ambulante ondersteuning thuis. Deze ontwikkelingen dragen mogelijk bij aan de stijging van inzet van familie, vrienden en kennissen.

Actie: Voor informele zorgverleners is de Uitvoeringsagenda Mantelzorg ontwikkeld, waarin diverse maatregelen genomen worden, die gericht zijn op het ondersteunen van mantelzorgers. Met de activiteiten uit deze Uitvoeringsagenda bereiken we vijf keer meer mensen dan voorgaande jaren.

==========

6. Inflatie

6.1. Het percentage inwoners dat in min of meerder mate getroffen is door de energiecrisis en de inflatiecrisis lijkt gedaald te zijn. In 2022 gaf namelijk nog 36% van de inwoners aan dat ze (heel) hard getroffen werden, maar dit is in 2023 gedaald naar 28%. Toch geeft nog wel een kwart van de bevolking aan dat ze min of meerdere mate moeite hebben met rondkomen.

Duiding: De gemeente zet middelen en acties in om het negatieve effect van de inflatiecrisis op inwoners tegen te gaan. Het is echter lastig om te bepalen in hoeverre de daling te wijten is aan de gemeentelijke interventies of dat het komt door andere externe economische factoren.

Actie: Gemeente Hilversum zet actief in om inwoners te ondersteunen bij het terugdringen van de energiekosten. Zo is er een pool van energieklussers die inwoners voorlichten en helpen om maatregelen te nemen die hun energieverbruik terugdringen. Daarnaast zijn huishoudens met lage

inkomens de laatste jaren gecompenseerd door de overheid met energietoeslag. Gemeente Hilversum heeft ook het beleid geïntensiveerd om de minimaregelingen onder de aandacht te brengen conform de beleidsagenda armoede en schulden 2024-2030. Er is in 2023 ook gestart met budgetcoaching. Het doel van budgetcoaching is het in een vroeg stadium creëren van financiële stabiliteit waardoor de financiële stress vermindert. Maandelijks melden zich 20 inwoners voor hulp met een budgetcoach.

==========

7. Sociaal

7.1. Eenzaamheid is in algemene zin in 2023 duidelijk afgenomen t.o.v. 2022. In 2022 voelde nog 30% van de inwoners zich in zekere mate eenzaam, maar dat is afgenomen naar 23% in 2023. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken waar te nemen. Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) maar in Noordwest een stuk lager met 13%. Tegelijkertijd blijft ernstige eenzaamheid nog wel hoog en is daarmee nog steeds een aandachtspunt.

Duiding: In de Corona-periode was er een sterke stijging te zien van percentage mensen dat zich eenzaam voelde. Vermoedelijk is het hoge percentage uit 2022 nog een ‘na-ijl-effect' van de corona-periode, maar in 2023 is dat effect tot stilstand gebracht. Tegelijkertijd is er een maatschappelijke trend van meer individualisering, en als gevolg daarvan een toename van eenzaamheid.

Actie*:* In Hilversum zijn veel lokale activiteiten en initiatieven die bijdragen aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid (denk aan: Buurtmobi, activiteiten van Senver, Stichting de Hoorneboeg). Daarnaast zet de gemeente met de vastgestelde Uitvoeringsagenda Eenzaamheid 2024 - 2030 verder in op de aanpak van eenzaamheid. Ook andere aanpakken dragen hieraan bij, zoals Welzijn op Recept en de ontwikkeling van mentale gezondheidscentra.

7.2. Discriminatie is sinds 2016 toegenomen. In 2016 gaf nog 7% van de inwoners aan dat ze in het afgelopen jaar zich gediscrimineerd voelden, maar in 2023 is dat toegenomen naar 12%.

Duiding: Bovengenoemde Hilversumse trend valt samen met de landelijke trend. In 2023 zag Nederland een toename van meldingen van discriminatie, zoals gerapporteerd door de politie en antidiscriminatiebureaus. Anderzijds neemt de meldingsbereidheid bij politie en antidiscriminatiebureaus toe. De stijging in het aantal meldingen kan mogelijk worden toegeschreven aan zowel een grotere bewustwording van discriminatie als aan een daadwerkelijke toename van discriminatie-incidenten. Hilversumse wijkregisseurs herkennen uit eigen praktijk dat discriminatie en polarisatie zijn toegenomen.

Actie: Gemeenten zijn vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatie-voorzieningen (Wga, 25 juni 2009) opgedragen om een antidiscriminatie-voorziening in te richten voor hun inwoners. Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek is onze anti discriminatievoorziening. Deze voorziening verleent inwoners onafhankelijke bijstand bij de afhandeling van hun klachten over discriminatie. Ook moet de voorziening de melding registreren. Hiermee voldoet de gemeente Hilversum aan de wettelijke verplichting. Hiervoor ontvangt de gemeente Hilversum een bijdrage van de Rijksoverheid. Middels een subsidie aan Versa Welzijn wordt deze volledig beschikbaar gesteld aan Discriminatie.nl.

Aanvullend op het Meldpunt Discriminatie staat er vanaf 2025 een extra bedrag op de begroting van inclusie en diversiteit. Deze middelen zullen worden ingezet voor de uitvoering van nieuw antidiscriminatiebeleid. Wijkregisseurs blijven het gesprek voeren met inwoners over discriminatie en polarisatie. Daarbij proberen zij breed het gesprek te voeren met inwoners met uiteenlopende denkbeelden.

==========

8. Bereikbaarheid

8.1. Bijna 40% van de fietsgebruikers vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om te fiets te stallen in het centrum. Bijna 50% van de scooter/brommer eigenaren vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om de scooter of brommer te stallen in het centrum.

Duiding: Afgelopen jaren is het aantal fietsparkeerplekken in de openbare ruimte in het centrum al fors uitgebreid. Ook is een ondergrondse fietsenstalling aan de Zeedijk geopend. In de Gebiedsagenda Centrum en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit is al geconstateerd dat de behoefte verder toegenomen is. Meer en betere faciliteiten past ook bij de ambitie om het centrum optimaal bereikbaar te maken voor fietsers (en voetgangers) en het centrum autoluw te maken.

Actie: In het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is opgenomen dat komende jaren 2.000 extra fietsparkeerplaatsen (bij voorkeur inpandig) worden toegevoegd (naast o.a. Stationsgebied en Bruisend Hart). Daarnaast neemt het aantal fietsparkeerplekken op en rond de Kerkbrink toe. Zo wordt de voormalige fietsenstalling aan de Kerkbrink opnieuw geopend. In 2024 is gestart met een analyse van de huidige situatie en onderzoek naar de mogelijkheden.

==========

9. Arbeid

9.1. In 2021 was nog bijna 20% langer dan 1 jaar op zoek naar een baan, maar dat is gedaald naar 9% in 2023.

Duiding: Er zijn in 2023 meer (interessante) vacatures ontstaan op de arbeidsmarkt in Hilversum t.o.v. 2021. De arbeidsmarkt is voortdurend krap.

Actie: In samenwerking met het UWV blijft de gemeente de arbeidsmarktsituatie en de gemiddelde zoekduur naar banen door inwoners monitoren. In de afgelopen jaren zijn er weer diverse banenmarkten georganiseerd voor werkzoekenden.

9.2. Het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer is sinds 2017 afgenomen. In 2017 gebruikte nog 49% van de inwoners die werk hebben de auto voor woon-werkverkeer. Dit is afgenomen naar 39% in 2023. Inwoners zijn wat meer gaan lopen naar het werk i.p.v. de auto hiervoor te gebruiken. Ook het gebruik van de trein is wat toegenomen.

Duiding: Het is een positieve ontwikkeling dat het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer afneemt ten gunste van het openbaar vervoer en meer te voet en te fiets naar het werk gaan. Mogelijk speelt meer thuiswerken hierbij ook een rol. De bewustwording in Nederland en in Hilversum om meer te bewegen en minder vaak de auto te nemen is toegenomen en dat heeft dus waarneembare effecten.

Actie: Door het realiseren van maatregelen, zoals doorfietsroutes en fietsparkeervoorzieningen, uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit en het Stationsgebied wordt deze ontwikkeling verder gestimuleerd.

==========

10. Verkeer

10.1. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022 van 50% naar 55%. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is het grootste in Landelijk Gebied, Zuidoost, Zuid en Centrum. In de Hilversumse Meent lijkt de verkeersveiligheid het beste te zijn van alle wijken in Hilversum.

Duiding: Dat de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid toeneemt kan worden verklaard uit onder meer de ervaren toenemende snelheidsverschillen op fietspaden (e-bikes, fatbikes).

Actie: Met maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit, zoals het project Veilig naar scholen en sportparken, verkeerseducatie op scholen, verkeerscampagnes en de aanpak van knelpunten (Priowegen) wordt gewerkt aan een verkeersveilige stad. Ook is een nieuwe verkeerscampagne tegen huftergedrag in het verkeer gestart waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor verkeersveiligheid. De komende jaren worden wegen opnieuw ingericht, 30km/h op wegvakken ingevoerd en doorfietsroutes gerealiseerd.

10.2. Het bezit van elektrische of hybride auto's is toegenomen van 5% in 2016 naar 22% in 2023. Het aandeel elektrische fietsen is sinds 2016 toegenomen van 18% naar 36% in 2023.

Duiding: Dat het aantal elektrische of hybride auto's is toegenomen is goed nieuws, gelet op de afname van de CO2 uitstoot die hier het gevolg van is. Een toename van het aandeel elektrische fietsen is positief (omdat mensen dan gemiddeld langere afstanden kunnen fietsen of ouderen langer blijven fietsen), maar kent ook nadelen (snelheidsverschillen op fietspaden door o.a. elektrische fietsen en fat bikes).

Actie: Door uitbreiding van het aantal laadpalen in de openbare ruimte (onderdeel uitvoeringsprogramma Mobiliteit) en door het mogelijk maken van laden op de openbare weg (via kabelgoottegels) stimuleren we elektrisch rijden. Het realiseren van doorfietsroutes geeft de nodige infrastructurele basis voor het veilig en snel kunnen verplaatsen met de (elektrische) fiets.

10.3. Slechts 17% van de autobezitters is bereid om op meer dan 100 meter van het eigen huis de auto te parkeren.

Duiding: Dit is herkenbaar. In het door de gemeenteraad vastgestelde parkeerbeleid is geen maximale loopafstand opgenomen waar aan wordt getoetst. Alhoewel het begrijpelijk is dat het wenselijk en prettig is om zo dichtbij als mogelijk bij een woning te parkeren, kan dat niet worden gegarandeerd. Zoals ook wordt aangegeven in het vastgestelde parkeerbeleid is de openbare ruimte namelijk schaars. Niet alle ruimte kan gebruikt worden door geparkeerde auto's. De schaarse ruimte wordt ook gebruikt voor "bijvoorbeeld groen, ruimte voor voetganger en fiets of speciale parkeerplaatsen, zoals gehandicapten parkeerplaatsen, laadplekken of laad-en losplekken".

10.4. Slechts 4% van de inwoners maakt gebruik van deelauto's in de buurt of elders.

Duiding: Het aandeel inwoners dat gebruikmaakt van deelauto's is met 4% nog beperkt, maar neemt wel toe. Deelvervoer is bij veel mensen nog vrij onbekend, terwijl inmiddels driekwart van de Hilversummers wel een deelauto in hun omgeving (binnen 400 meter) heeft staan.

Actie: Met het uitvoeringsprogramma Mobiliteit wordt het aanbod aan deelfietsen, deelscooters en deelauto's uitgebreid. Sinds 1 juli is het aanbod van deelscooters gereguleerd en vergroot. Komend jaar wordt het aanbod van deelvervoer onderzocht en kansen voor uitbreiding opgepakt.

==========

11. Verkiezingen

11.1. De interesse voor lokale politiek is iets toegenomen van 40% in 2022 naar 42% in 2023. Dit houdt dus wel in dat 58% van de inwoners boven de 16 jaar (nog steeds) niet geïnteresseerd is in de lokale politiek van Hilversum.

Duiding: In maart 2022 vonden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats en in November 2023 de vervroegde Tweede Kamer Verkiezingen, mogelijk hebben deze geleid tot de (lichte) toename in de (lokale) politiek in 2023

Actie: In het voorjaar heeft de Raad de motie “Verbetering op Komst” aangenomen voor evenementen die de politieke participatie bevorderen, gedacht wordt hierbij aan een lokale politiekweek in september 2025 en een politiekmaand voorafgaand aan de verkiezingen van 2026. Het budget hiervoor is toegekend om deze activiteiten te organiseren en ook de impact ervan te beoordelen na de eerstvolgende verkiezingen. Ook heeft in juni de 4 editie Pizza & Politiek plaatsgevonden dit keer met als thema veiligheid. Pizza & Politiek is een initiatief van een aantal raadsleden en het platform Young Hilversummers om onder het genot van een pizza elkaars wereld beter te begrijpen. Er wordt gekeken of Pizza en Politiek structureel onderdeel is van het beleid van jongerenparticipatie of kan worden.

Andere mogelijk opkomst bevorderende maatregelen zijn het meesturen van een extra brochure in eenvoudige taal bij de stempas en/of het plaatsen van een mobiel stembureaus. Hier moeten dan echter wel financiële middelen voor vrijgemaakt worden. Tot slot, kan mogelijk ook het proces van samenvoeging van Wijdemeren met Hilversum, gebruikt worden om de interesse in lokale politiek onder (jonge) Hilversummers laten toenemen.

==========

12. Burgerrelaties

12.1. Slechts 28% van de inwoners van Hilversum heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. 36% van de inwoners geeft aan ‘niet veel/niet weinig’.

Actie: Door wijk- en buurtgericht te werken houden wij korte lijnen met de gemeenschap. Wijkregisseurs en wijkwethouders zijn gemakkelijk te benaderen en via de spreekuren in de wijken gaan we regelmatig het gesprek aan met de inwoners. Steeds beter stemmen we onze diensten af op de behoeften van de wijken en buurten.

12.2. Slechts 16% van de inwoners geeft aan dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van hun plannen en ideeën.

Duiding: Veel inwoners zijn mogelijk niet op de hoogte van wijkbudget en de mogelijkheid buurtinitiatieven te realiseren.

Vervolgactie: We communiceren dit steeds breder, bijvoorbeeld via de spreekuren in de wijk. Soms dienen inwoners meer complexe initiatieven in, die een projectmatige aanpak vragen en aanvullende financieringsmogelijkheden. Momenteel zijn we bezig om samen met inwoners deze complexe initiatieven procesmatig beter uit te werken d.m.v. een projectmatige aanpak om het proces te vereenvoudigen.

12.3. Er heerst tamelijk veel onbekendheid bij veel inwoners over de interactie tussen gemeente en inwoners. Zo zegt 37% dat ze niet weet of de gemeente doet wat ze zegt. 30% heeft geen mening of weet niet of de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en 42% weet niet of de gemeente samen met de buurt samenwerkt aan plannen, activiteiten en voorzieningen. 45% weet niet of de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren of helpt deze uit te voeren (50%).

Actie: We gaan nog beter communiceren binnen onze wijken en buurten. Zo gaan we meer inzetten op communicatie via wijk- en buurtkranten.

==========

13. Dienstverlening

13.1. Het percentage inwoners dat afgelopen jaar contact heeft gehad met de gemeente is sinds 2016 afgenomen van 64% in 2016 naar 55% in 2023. Het meeste contact vond plaats via de website (44%). Contact via de publieksbalie is afgenomen van 23% in 2022 naar 21% in 2023. Ook telefooncontact nam af van 16% in 2022 naar 13% in 2023.

Duiding: De toename van contact via de website, van 42% naar 44%, en de afname van baliebezoek en telefonisch contact gaan hand-in-hand: gemeente Hilversum biedt steeds meer producten en diensten digitaal aan. In 2023 zijn bijvoorbeeld aangifte geboorte en verlengen rijbewijs digitaal mogelijk gemaakt, waardoor baliebezoek minder en telefonisch contact daarover nodig is. Vanaf dit jaar zal het aantal baliebezoeken weer toenemen door de paspoortenpiek. Daarnaast zien we ook de digitale vaardigheden van Nederlanders verder toenemen. Ten aanzien van informatie en digitale geletterdheid is dit gestegen van 85% (2021) naar 88% (2023) (bron: CBS).

13.2. In 2023 is de tevredenheid over de aspecten van gemeentelijke dienstverlening toegenomen in 2023 t.o.v. 2022. Dit gaat om aspecten zoals:

- Ik vond het gemakkelijk om mijn vraag te stellen of aanvraag te regelen (2022: 69% 2023: 72%)
- de duur van de afhandeling was acceptabel (2022: 66% 2023: 68%)
- ik werd goed op de hoogte gehouden van het verloop van de afhandeling (2022: 55% 2023: 57%)
- ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde (2022: 67% 2023: 70%)
- ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen (2022: 63% 2023: 65%)
- de gemeente hielp mij op een prettige manier (2022: 64% 2023: 67%)
- het was gemakkelijk om iemand van de gemeente aan de lijn te krijgen (2022: 32% 2023: 32%)
- de informatie die ik kreeg of zelf vond klopte en was volledig (2022: 66% 2023: 68%)

Duiding en actie: De feedback van het continu klanttevredenheidsonderzoek geeft ons inzicht in de aspecten die de beleving van de dienstverlening bij inwoners en ondernemers beïnvloeden. In 2023 hebben we een start gemaakt met het gericht verbeteren van deze aspecten zoals de bewustwording rondom (telefonische) bereikbaarheid van de gehele organisatie en het nakomen van de terugbelverzoeken, aandacht voor de snelheid van afhandeling en de wijze waarop het contact hierover met de inwoner plaatsvindt. Daarnaast verbeteren we de content op hilversum.nl doorlopend op basis van feedback van bezoekers en digitaliseren we onze dienstverlening steeds verder met aandacht voor toegankelijkheid.

==========

14. Sociaal Plein

14.1. De klantvriendelijkheid van het sociaal plein valt erg op. Ruim 70% van de inwoners die in 2023 gebruik hebben gemaakt van de diensten van het sociaal plein vond dat ze klantvriendelijk geholpen werden.

Duiding: Het beeld dat inwoners tevredener zijn over de dienstverlening door het Sociaal Plein wordt bevestigd in het jaarlijks terugkerende klantervaringsonderzoek onder inwoners met Wmo-voorziening. Als inwoners tevreden zijn, is dat meestal omdat ze snel en vriendelijk geholpen werden en omdat ze medewerkers deskundig vonden. Aanvullend zijn er vanuit de Wmo betere doorlooptijden behaald.
Daarnaast is geïnvesteerd in alle mensen die onder de Participatiewet vallen: iedereen met een uitkering wordt uitgenodigd voor een gesprek en in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een passend re-integratieaanbod. Ook heeft de gemeente de Energietoeslag 2023 collectief uitbetaald aan iedereen die de toeslag eerder had ontvangen, inwoners hebben daardoor geen nieuwe aanvraag hoeven te doen. Tot slot worden inwoners in de gesprekken met de gemeente gewezen op andere voorzieningen, zoals het aanvragen van de minimaregelingen.

Actie: Voortzetting van bovengenoemde acties, waarbij we inwoners integraal adviseren en proactief benaderen.

14.2. In 2023 vinden meer inwoners dat hun probleem door het Sociaal Plein (deels) werden opgelost. In 2022 lag dat nog op 53% maar in 2023 op 58%.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder 14.1

14.3. De waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein is gestegen van een 7,0 in 2022 naar een 7,2 in 2023.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder nr. 14.1

14.4. Het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met Sociaal Plein en dat een bepaalde ‘drempel’ ervaarde is significant gedaald van 65% in 2022 naar 19% in 2023. Dit betekent dus dat maar liefst 68% van de inwoners die in het afgelopen jaar contact heeft gehad met het Sociaal Plein, geen drempel ervaarde tegenover 33% in 2022.

Duiding: Een mogelijke verklaring is dat in 2023 de energietoeslag collectief is uitbetaald aan iedereen, die het jaar ervoor ook energietoeslag ontvangen heeft. Inwoners hoefden dus geen aanvraag te doen. Dit werkt drempelverlagend. Een andere verklaring kan zijn dat inwoners in 2022 een hogere drempel ervaarden vanwege de nasleep van de corona-toeslagen (o.a. TOZO)

Actie: Voortzetting van een proactieve en outreachende benadering naar inwoners.

==========

15. Communicatie

15.1. In 2016 vond nog 55% van de inwoners dat de gemeentelijke informatie in de lokale kranten goed was. In 2023 ligt dat een stuk lager met 36% die het daarmee eens is.

Duiding: In de afgelopen acht jaar is het medialandschap sterk veranderd. In toenemende mate betrekken mensen hun informatie via andere – vaak digitale – kanalen. Met name Hilversum.nl is in vorige edities van de monitor benoemd als een belangrijke informatiebron en na de vernieuwing in 2022 gestegen in waardering.

Actie: We gaan in gesprek met de hoofdredactie van de Hilversum Nieuws over de resultaten en toetsen dat aan hun lezersonderzoeken. Mogelijk levert dit inzichten op die we kunnen gebruiken voor onze informatievoorziening

==========

16. Veiligheid

16.1. Men voelt zich het meest onveilig in de wijken Noordoost en Oost. In Noordoost voelt 32% van de inwoners die er komt zich wel eens onveilig en in de wijk Oost ligt dat op 26%. Het meest veilig voelt men zich in de wijken Hilversumse Meent (6% voelt zich er wel eens onveilig) en Noordwest (11% voelt zich daar wel eens onveilig)

Duiding: De bevindingen komen overeen met de Veiligheidsmonitor uit 2023. Zie data hieronder.

Noordoost

- Onveiligheidsgevoel: In Noordoost voelt 32% van de inwoners zich wel eens onveilig. Inwoners ervaren vaak verkeersoverlast (44%) en fysieke verloedering (28%), en de leefbaarheid van de wijk wordt met een lager rapportcijfer beoordeeld (7,1) dan gemiddeld in Hilversum .
- Preventie: Inwoners van Noordoost nemen minder preventieve maatregelen en melden zich minder vaak aan voor buurtpreventieprogramma's zoals Burgernet .

Oost

- Onveiligheidsgevoel: In de wijk Oost voelt 26% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort gemiddeld op indicatoren voor veiligheidsbeleving en overlast. De leefbaarheid van de buurt wordt echter lager beoordeeld (7,4) en sociale cohesie is zwakker (6,0) .
- Overlast: De ervaren overlast in Oost is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, zowel voor fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Hilversumse Meent

- Veiligheidsgevoel: In Hilversumse Meent voelt slechts 6% van de inwoners zich wel eens onveilig, wat deze wijk tot de veiligste van Hilversum maakt. De leefbaarheid wordt met een hoog cijfer beoordeeld (7,9) en er is een sterke sociale cohesie .
- Overlast: Inwoners ervaren hier significant minder overlast dan gemiddeld in Hilversum, zowel wat betreft fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Noordwest

- Onveiligheidsgevoel: In Noordwest voelt 11% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort hoger dan gemiddeld op leefbaarheid (8,1) en heeft een sterkere sociale cohesie (6,6) dan het gemeentelijk gemiddelde .
- Overlast: Inwoners ervaren minder overlast dan gemiddeld in de gemeente, zowel wat betreft verkeersoverlast (28%) als fysieke verloedering (11%) .\

Actie: De gemeente gaat contact opnemen met de wijkregisseur en politie om te inventariseren wat nodig is en zal hier actie op ondernemen. Te denken valt aan de verbetering van de zichtbaarheid van handhavers en politie.

16.2. Het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit is tussen 2022 en 2023 wat gestegen van 25% naar 30%, die zeker weten wat het inhoudt. Vooral inwoners uit de wijken Noordwest, Zuidoost en Centrum herkennen de signalen het best. In de wijk Noordoost herkennen de inwoners deze signalen het minst.

Duiding: Dit is positief en te danken aan communicatie en inzet van interventies zoals:

1. Voorlichtingscampagnes**:** Regelmatig georganiseerde campagnes om het bewustzijn te vergroten over wat ondermijning inhoudt en hoe het te herkennen
2. E-learning modules: Verplichte online trainingen voor alle medewerkers van de gemeente om kennis over ondermijning te vergroten
3. Beeldvormende sessies: Sessies georganiseerd voor het gemeentebestuur en raadsleden om hen bewust te maken van ondermijning en de signalen ervan
4. Interventies door het Bestuurlijk Interventie Team (BIT): Gerichte controles en interventies in kwetsbare gebieden en branches

Actie: De gemeente blijft zich inzetten om de bewustwording rondom ondermijning te vergroten zoals d.m.v.

1. Uitbreiding van Voorlichtingscampagnes:
    a. Doelgroepen: Specifieke campagnes gericht op kwetsbare doelgroepen zoals jongeren, ondernemers en nieuwe inwoners.
    b. Media: Gebruik maken van lokale media, sociale media platforms en direct mailing voor bredere dekking
2. Trainingen en Workshops:
    a. Voorlichting op scholen: In samenwerking met scholen worden leerlingen en docenten geïnformeerd over de gevaren van ondermijning en hoe ze signalen kunnen herkennen
    b. Workshops voor ondernemers: Gerichte sessies voor ondernemers in kwetsbare branches zoals horeca en vastgoed om hen te leren hoe ze ondermijning kunnen herkennen en melden
3. Gebruik van Technologie:
    a. Meld een Vermoeden App: Blijven promoten van de app waarmee inwoners eenvoudig signalen van ondermijning kunnen melden

16.3. Men vermoedt of weet het zeker het volgende het meeste in de buurt voorkomt:
- buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder ervoor gestraft te worden (20%)
- dealen van harddrugs, zoals XTC of cocaïne (19%)
- winkels waar bijna nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%)
- een verdachte situatie m.b.t. een auto of een ander voertuig zoals bijvoorbeeld rondje blijven rijden in de buurt of lang geparkeerd staan (21%)

Actie:
Versterken communicatie-inspanningen: In het eerste kwartaal van 2025 de meldingsbereidheid verhogen door middel van een gerichte en transparante communicatiecampagne. Met als doel om ervoor te zorgen dat alle inwoners goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden om meldingen te doen en de stappen die na een melding worden ondernomen.

Training en bewustwording: Het organiseren van trainingen voor gemeentelijke medewerkers en bewoners om signalen van criminaliteit te herkennen en de juiste meldingsprocedures te volgen.
Samenwerking met partners: de samenwerking met politie, maatschappelijke organisaties en scholen versterken om een breed draagvlak en ondersteuning te creëren voor meldingsbereidheid en veiligheidsinitiatieven.

16.4. Overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt is afgenomen van 34% in 2019 naar 20% in 2023

Actie: jaarwisseling districtelijk voorbereiden en daarnaast worden weer Kindervuurwerkshow en centrale vuurwerkshow in verder vuurwerkvrij centrum georganiseerd.

==========

17. Algemeen

17.1. In 2023 vindt maar liefst 41% van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In 2016 lag dit nog op 25%. Nog niet eerder sinds 2016 lag dit percentage zo hoog.

Duiding: Dit is veroorzaakt door meer wijkregie, opbouwwerk, jongerenwerk, programma Groen maar ook door meer handhaving. Er is in 2023 meer participatie geweest met de inwoners van de stad. Verder wordt er veel geïnvesteerd in Hilversum, zoals in de openbare ruimte, infrastructuur, onderwijs en cultuur wat een zichtbare vorm krijgt.

Monitor Hilversum 2023

RESEARCH 2EVOLVE

www.r2e.nl

Colofon

Uitgave

Research 2Evolve
Tesselschadelaan 15a
1217LG Hilversum

Rapportnummer

20231107.01

Datum

Maart 2024

Opdrachtgever

Gemeente Hilversum

Auteurs

Floor den Boer
Mieke Holwerda
Suzanne Fresco

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

MONITOR HILVERSUM 2023 ..... **1**

COLOFON 2

INHOUDSOPGAVE **3**

ONDERZOEKSVERANTWOORDING **4**

INLEIDING 4
STEEKPROEF EN RESPONS 4
REPRESENTATIVITEIT 4
ANALYSE 5
PRESENTATIE VAN DE CIJFERS 5

SAMENVATTING **6**

UITKOMSTEN GEMEENTE HILVERSUM TOTAAL 6
UITKOMSTEN WIJKEN HILVERSUM VERGELEKEN 8

RESULTATEN **12**

1. WONEN EN LEEFOMGEVING 12
2. RECREATIE 29
3. DUURZAAMHEID 40
4. PARTICIPATIE, ZORG, WELZIJN EN ARBEID 50
5. VERKEER EN BEREIKBAARHEID 71
6. VEILIGHEID 78
7. BESTUUR EN PUBLIEKE DIENSTVERLENING 83

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

In opdracht van gemeente Hilversum heeft onderzoeksbureau Research 2Evolve de Hilversum Monitor uitgevoerd onder de inwoners van de gemeente Hilversum. Door dit onderzoek kan de gemeente in kaart brengen hoe de inwoners de onderstaande thema's ervaren en krijgt zij inzicht in waar verbetering gewenst is.

Het onderzoek laat zien hoe inwoners de gemeente ervaren op de volgende thema's:

- Wonen en leefomgeving
- Recreatie
- Duurzaamheid
- Participatie, zorg, welzijn en arbeid
- Verkeer en bereikbaarheid
- Veiligheid
- Bestuur en publieke dienstverlening

Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen 2 januari 2024 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek. Aan non-responders is een herinnering per post gestuurd. De vragenlijst kon worden ingevuld tot 15 februari 2024.

In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent.

Representativiteit

Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Dit is een gangbare werkwijze in (statistisch) kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar meetellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke

invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 gehanteerd.

Analyse

De uitkomsten van de Hilversum Monitor 2023 zijn in dit rapport, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van 2022 en eerdere jaren. Er zijn resultaten beschikbaar vanaf 2016, waarmee voor verschillende indicatoren trendanalyses mogelijk zijn. De genoemde verschillen in de rapportage zijn niet statistisch getoetst en kunnen daarmee ook op toeval berusten.

Presentatie van de cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’, niet buiten beschouwing gelaten;
- In dit rapport wordt ook gebruikgemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt de score berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten;
- Het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten.

Samenvatting

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. De monitor is een zogenaamde omnibusenquête waarin verschillende thema's aan bod komen, zoals de kwaliteit van wonen en leefomgeving, veiligheid en bereikbaarheid. Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent. Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Uitkomsten gemeente Hilversum totaal

Voor deze samenvatting is een selectie gemaakt van een dertigtal indicatoren om de belangrijkste resultaten te beschrijven. Het is een mix van begrotingsindicatoren en andere onderwerpen. Voor deze indicatoren wordt – waar mogelijk – beschreven of er sprake is van een ontwikkeling ten opzichte van de voorgaande meting en/of een langere trend.

Wonen en leefomgeving

Inwoners van Hilversum geven het rapportcijfer 8,1 voor hoe prettig het wonen is in de buurt en een 7,2 voor het onderhoud van de openbare ruimte in de buurt. Deze cijfers zijn bijna gelijk aan 2022 en zijn stabiel over de periode 2016-2023.

De verbondenheid die inwoners voelen met hun buurt is ten opzichte van 2022 licht toegenomen, waar in 2022 minder dan de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde met de buurt is dit in 2023 precies 50%. Ook geeft zes op de tien (58%) inwoners aan dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Er is een stijgende trend ten opzichte van voorgaande jaren (2016; 53%).

Negen op de tien (87%) inwoners voelt zich veilig in de woonbuurt. Dit is bijna onveranderd vergeleken met 2022, toen voelde 88 procent zich veilig in hun woonbuurt. Dit is onveranderd over de langere termijn.

De tevredenheid over de hoeveelheid groen in de buurt is licht toegenomen vergeleken met 2022, van 69 procent naar 72 procent. Over de langere termijn vertoond de tevredenheid over het groen een dalende trend (2016; 85%).

Vier op de tien (43%) vindt dat er voldoende welzijnsvoorzieningen, zoals maatschappelijk werk en andere hulpverlenende instanties zijn in hun buurt. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (2022: 41%), en is stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Recreatie

De tevredenheid van inwoners over sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum is ten opzichte van 2022 licht toegenomen. Er is een lichte stijgende trend te zien, waar in 2023 zes op de tien (62%) inwoners die wel eens sporten (zeer) tevreden is, was dit in de periode 2016-2022 tussen 48 en 59 procent. In 2023 vinden meer inwoners van Hilversum dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie dan in 2022. In 2022 was dit 65 procent, nu is het 69 procent.

De tevredenheid over het culturele aanbod is licht toegenomen ten opzichte van 2022, en ligt in 2023 op ongeveer hetzelfde niveau als in 2016 (52% van inwoners die bekend zijn met het culturele aanbod). Hetzelfde geldt voor de tevredenheid over het aanbod van evenementen in Hilversum, 51 procent van alle inwoners is hier (zeer) tevreden over (2022: 49%).

Duurzaamheid

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Dit is in voorgaande jaren niet gevraagd.

Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Er lijkt sprake te zijn van een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent. Hier speelt wel in mee dat de vraagstelling in 2022 was gewijzigd ten opzichte van voorgaande edities. In 2022 was de stelling “zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg)” in plaats van “zorg aan hulpbehoevende naaste (mantelzorg)”. Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen. In 2022 gaf meer dan de helft (55%) aan vaak of af en toe zorg te verlenen aan een familielid, vriend of kennis, in 2023 is dit 40 procent.

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%).

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren. Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren.

In 2023 is er voor het eerst sinds de corona jaren een sterke afname in de eenzaamheid die men ervaart. In 2022 voelde drie op de tien (30%) inwoners zich soms of (heel) vaak eenzaam, in 2023 een op de vijf (22%) inwoners. Dit is vergelijkbaar met de ervaren eenzaamheid van inwoners van Hilversum in 2017 (24%).

Verkeer en bereikbaarheid

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3). De bereikbaarheid

met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

Een relevante ontwikkeling over de afgelopen jaren is dat het aandeel inwoners met een elektrische fiets is toegenomen van 18 procent in 2016 naar 36 procent in 2023. Hier staat tegenover dat het aandeel inwoners met een gewone fiets is afgenomen van 80 procent in 2016 naar 74 procent in 2023.

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum. Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%).

Veiligheid

Er zijn geen duidelijke veranderingen in het veiligheidsgevoel ’s avonds op straat in het centrum van Hilversum, 61 procent van de inwoners voelt zich dan veilig. Dit is bijna gelijk aan 2022, toen voelde 60 procent van de inwoners zich veilig.

Bestuur en publieke dienstverlening

Het vertrouwen van inwoners in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd is in 2023 gelijk gebleven aan 2022. Van de inwoners heeft 28 procent (heel) veel vertrouwen tegenover acht procent weinig tot geen. In 2022 had 27 procent (heel) veel vertrouwen en tien procent weinig tot geen.

Het percentage inwoners dat vindt dat de gemeente inwoners laat meedenken bij plannen activiteiten en voorzieningen is in de periode 2016-2023 vrijwel onveranderd, alleen in 2019 en 2020 was dit wat lager dan in andere jaren. Het percentage inwoners dat zich actief wil (blijven) inzetten voor hun buurt is licht toegenomen vergeleken, waar dit in 2021 nog 47 procent was is dit in 2023 49 procent. Hiermee is het weer op het niveau van 2018.

De waardering van inwoners voor zowel de algemene dienstverlening (7,0) als de digitale dienstverlening (7,0) is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2022 (beide 6,9).

De waardering voor de dienstverlening van het sociaal plein is licht toegenomen (van 7,0 tot 7,2).

Uitkomsten wijken Hilversum vergeleken

Centrum

De uitkomsten van de wijk Centrum blijven op een aantal punten achter bij de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit het Centrum voelen zich minder verbonden met hun buurt en zijn minder tevreden over de hoeveelheid groen in de buurt. Ook is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager. Wel voelen inwoners uit het centrum zich veiliger in het centrum dan inwoners uit andere wijken en hebben zij vaker een elektrische fiets.

Ten opzichte van 2022 is het algemene beeld in het Centrum zeer stabiel. De enige ontwikkelingen zijn dat inwoners zich minder vaak eenzaam voelen en dat ze minder vaak mantelzorg verlenen, wat in alle wijken is terug te zien.

Hilversumse Meent

De uitkomsten van de wijk Hilversumse Meent lopen op een aantal punten voor op de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit de wijk Hilversumse Meent voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden dat buurtbewoners meer voor elkaar klaar staan dan inwoners uit andere wijken. Ook de tevredenheid over de hoeveelheid groen ligt hoger. Op gebied van bereikbaarheid en verkeer zijn inwoners uit Hilversumse Meent ook positiever dan elders. Dit geldt voor de bereikbaarheid van het centrum en tevredenheid over auto rijden in eigen woonplaats. Ook voelen inwoners zich meer betrokken door de gemeente als het gaat om meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Wel is te zien dat inwoners uit Hilversumse Meent minder tevreden zijn met de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum en dat zij zich minder veilig voelen in het centrum dan inwoners uit andere wijken.

In vergelijking met 2022 zijn inwoners van Hilversumse Meent in 2023 minder positief over de dienstverlening van het Sociaal Plein en vinden zij dat de gemeente ze minder mee laat denken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Ook voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan voorheen. Net zoals de andere wijken van Hilversum zijn inwoners uit Hilversumse Meent minder mantelzorg gaan verlenen. Wel zijn inwoners positiever over het aanbod van evenementen en zijn ze minder eenzaam in 2023.

Landelijk gebied

De uitkomsten voor Landelijk Gebied moeten als indicatief worden beschouwd, aangezien deze gebaseerd zijn op slechts 40 respondenten, en zijn daarom niet opgenomen in de samenvatting.

Noordoost

De wijk Noordoost heeft een aantal negatieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde van de gemeente. Zo voelen inwoners uit Noordoost zich minder verbonden met hun buurt dan inwoners uit andere wijken. Ook zijn zij minder tevreden over de sportvoorzieningen en de hoeveelheid sport en recreatiemogelijkheden in Hilversum.

Ten opzichte van 2022 is het beeld in Noordoost zeer stabiel te noemen. De enige ontwikkeling is een afname in het aandeel inwoners wat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien.

Noordwest

De wijk Noordwest is positiever gestemd over verschillende onderwerpen dan de gemeente Hilversum in het algemeen. Zo vinden inwoners uit Noordwest vaker dat er genoeg groen is in eigen buurt en zijn zij minder eenzaam. Ook hebben ze

meer vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd en willen ze zich vaker actief (blijven) inzetten voor de buurt. Wel zijn inwoners van Noordwest negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan inwoners elders.

In vergelijking met 2022 is de tevredenheid over het reizen met de auto in eigen buurt afgenomen en zijn er minder inwoners die mantelzorg hebben verleend. Wel zijn er in 2023 meer inwoners uit Noordwest die een elektrische fiets bezitten dan het jaar ervoor. Ook zijn inwoners uit Noordwest minder eenzaam dan eerst.

Oost

In de wijk Oost is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager dan gemiddeld. Ook zijn inwoners minder tevreden over de hoeveelheid groen in eigen buurt.

In vergelijking met 2022 zien we wel dat er een positiever beeld is over de hoeveelheid groen in eigen buurt dan hiervoor. Ook is er te zien dat inwoners uit Oost minder mantelzorg hebben verleend.

Zuid

De wijk Zuid heeft een aantal positieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde beeld van gemeente Hilversum op verschillende onderwerpen. Inwoners uit Zuid voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden vaker dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Inwoners geven vaker aan dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum en zijn er minder mensen gediscrimineerd in de laatste 12 maanden. Ook is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein hoger dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein verbeterd evenals de tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie. Daarnaast voelen inwoners zich meer verbonden met hun eigen buurt. Ook zijn er meer inwoners die een elektrische fiets bezitten. Net zoals in de andere wijken van Hilversum zijn er minder inwoners van Zuid die mantelzorg hebben verleend.

Zuidoost

De wijk Zuidoost heeft maar weinig onderwerpen waarop het duidelijk verschilt van het gemiddelde van Hilversum. Inwoners uit Zuidoost zijn alleen negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 zijn de uitkomsten van de wijk Zuidoost relatief stabiel gebleven. Er is een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien. Ook zijn er in 2023 meer inwoners die een elektrische fiets bezitten.

Zuidwest

In de wijk Zuidwest blijven verschillende uitkomsten achter bij het gemiddelde van Hilversum. Zo voelen inwoners uit Zuidwest zich minder verbonden met hun buurt en voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan gemiddeld. Ook zijn er minder inwoners die vinden dat de gemeente ze laat meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Inwoners uit Zuidwest zijn ook minder positief over zoenende mensen in openbare ruimtes dan inwoners uit andere wijken. Wel is er een hogere tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie in Hilversum en de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in eigen buurt dan gemiddeld.

In vergelijking met 2022 is de eenzaamheid gedaald in Zuidwest. Ook is er te zien dat er minder mantelzorg is verleend en dat inwoners minder aandacht hebben voor buren in een moeilijke situatie.

Resultaten

1. Wonen en leefomgeving

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van wonen en leefomgeving aan bod. Er wordt ingegaan op het type woningen waarin Hilversummers wonen en wat het oordeel van hen is over de kwaliteit van deze woning. Ook wordt weergegeven hoe Hilversummers het leven in hun buurt, op verschillende aspecten, ervaren. Tenslotte komt de beoordeling van gemeente Hilversum in het algemeen ter sprake.

1.1 Wonen

Hilversummers zijn net zo tevreden over kwaliteit van hun woning als in 2022

Over het algemeen zijn inwoners van de gemeente Hilversum tevreden over de kwaliteit van hun woning (Figuur 1.1). Zeven op de tien (69%) inwoners beoordelen de kwaliteit van hun woning als 'goed'. Dit is vergelijkbaar met een jaar geleden (69%). Inwoners uit Landelijk Gebied (90%) en Noordwest (80%) zijn het meest positief over de kwaliteit van hun woning. Dit komt overeen met 2022 (resp. 89% en 81%). In de wijk Noordoost zijn relatief gezien minder inwoners tevreden over de kwaliteit van de woning. Ruim de helft (54%) van de inwoners uit deze wijk is tevreden over de kwaliteit.

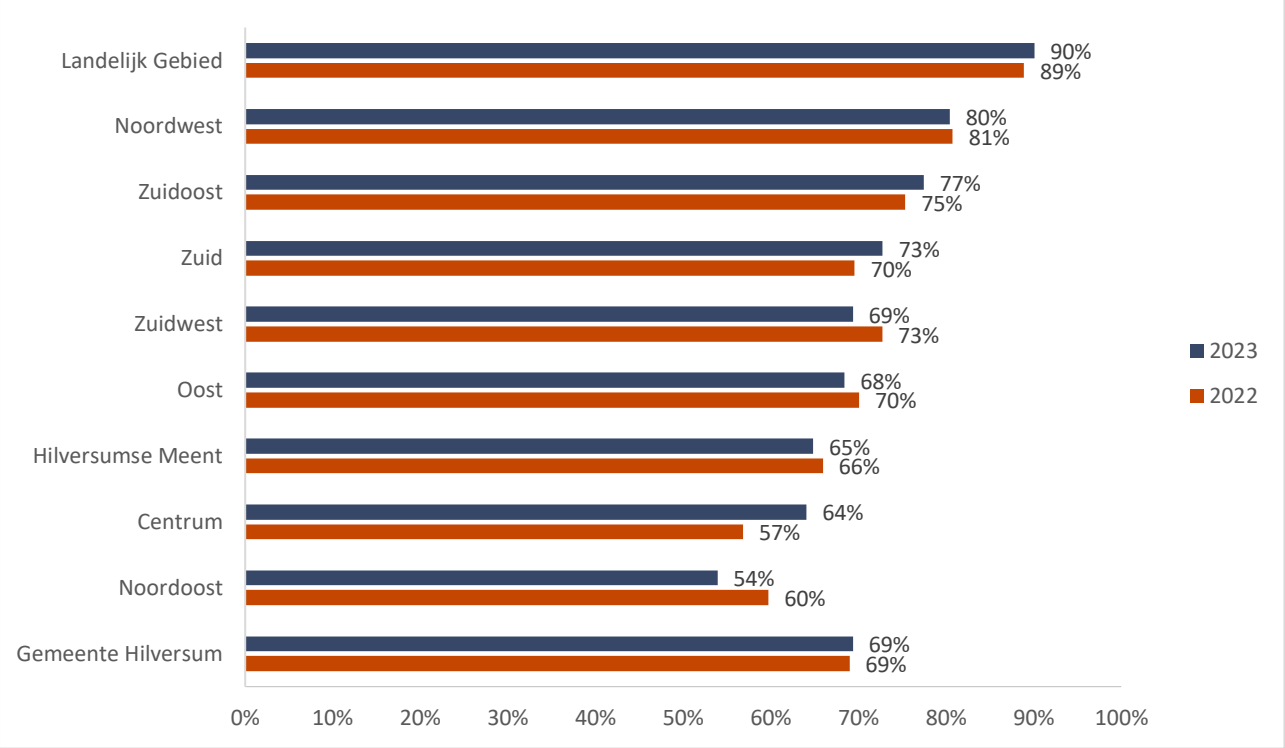

Figuur 1.1 Wat vindt u over het geheel genomen van de kwaliteit van uw woning? (% Goed)

De tevredenheid over de kwaliteit van de woning vertoonde een dalende trend tussen 2016 en 2019, maar nam in 2020 toe en is sinds die tijd stabiel.

Bijna drie kwart (73%) van de inwoners is niet op zoek naar een nieuwe woning. Eén op de vijf (19%) inwoners is wel op zoek naar een andere woning. Dit is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bij deze woningzoekers gaat de voorkeur uit naar een koopwoning (10%), gevolgd door een sociale huurwoning (corporatie) (6%). Van de inwoners die op zoek zijn naar een nieuwe woning, wil ruim de helft (56%) graag binnen Hilversum blijven. Daarnaast wil bijna een kwart (23%) van de inwoners in elk geval binnen de regio Gooi en Vechtstreek blijven. Bijna één op de vijf (18%) wil buiten de regio gaan wonen.

Grootste deel van woningzoekers minder dan een jaar opzoek

Van de mensen die op zoek zijn naar een andere woning binnen de regio, geeft ongeveer vier op de tien (41%) aan dat ze momenteel minder dan een jaar op zoek zijn. Dit percentage is afgenomen ten opzichte van 2022 (49%). Een kwart (24%) is tussen de één en twee jaar op zoek naar een nieuwe woning binnen de regio. Eén op de tien (12%) is vijf jaar of langer op zoek. Dit aandeel is toegenomen ten opzichte van 2022. Toen was acht procent vijf jaar of langer op zoek naar een woning.

Aan de groep woningzoekers is bovendien gevraagd of zij geïnteresseerd zijn om te wonen in een flexwoning. Bijna drie kwart (73%) geeft aan dat zij hier niet in geïnteresseerd zijn. Eén op de tien (11%) zegt hier wel in geïnteresseerd te zijn, 13 procent is hier misschien in geïnteresseerd.

Thuiswonende kinderen vaker op zoek naar een woning buiten regio

Eén op de tien (9%) Hilversummers geeft aan dat zij thuiswonende kinderen hebben die graag het huis uit willen. Van deze thuiswonende kinderen wil bijna vier op de tien (36%) binnen Hilversum wonen, één op de zeven (14%) wil niet in Hilversum, maar wel in de regio Gooi en Vechtstreek wonen. Drie op de tien (31%) van de thuiswonende kinderen is op zoek naar een woonruimte buiten de regio. Een bijna even groot deel (30%) is er nog niet over uit waar ze precies wil gaan wonen. Thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een woning kijken daarmee vaker buiten de regio dan woningzoekers uit Hilversum die zelfstandig wonen.

1.2 Leefomgeving

Hilversummers vinden de buurt erg prettig

Inwoners beoordelen het wonen in hun buurt gemiddeld met een 8,1. Dit komt nagenoeg overeen met vorig jaar (Figuur 1.2). De inwoners van de wijk Noordwest (8,6) zijn het meest te spreken over hun leefomgeving.

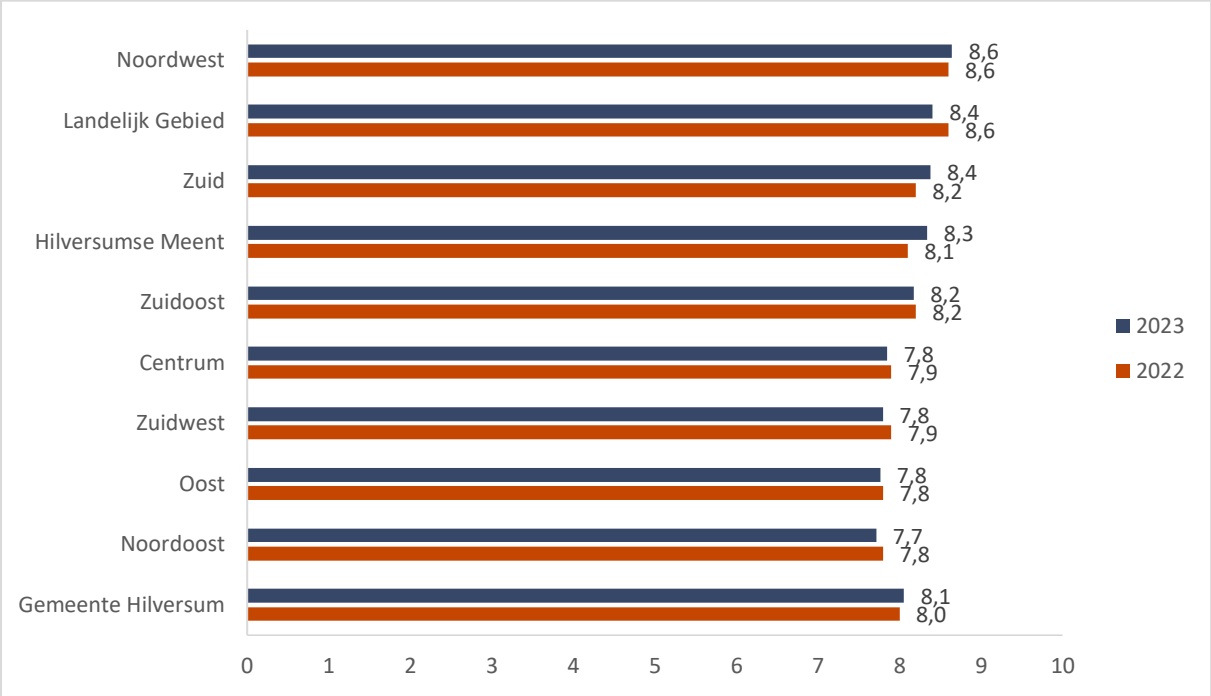

Figuur 1.2 Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen? (Gemiddeld rapportcijfer 1-10)

Verbondenheid met woonbuurt

De helft van de inwoners (50%) voelt zich (zeer) verbonden met de buurt waarin zij wonen (Figuur 1.3). Ruim één op de tien (13%) voelt zich (helemaal) niet verbonden met de woonbuurt. Deze uitkomsten zijn ongeveer gelijk aan de uitkomsten van 2022 waar bijna de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde en 13 procent zich (helemaal) niet verbonden voelde met de buurt.

De mate van verbondenheid verschilt tussen wijken (Figuur 1.3). In Landelijk Gebied (66%) en Hilversumse Meent (65%) is de verbondenheid het hoogst en voelt twee derde zich (zeer) verbonden met de woonbuurt. Het minst verbonden voelen inwoners zich in de wijken Centrum (40%) en Noordoost (36%).

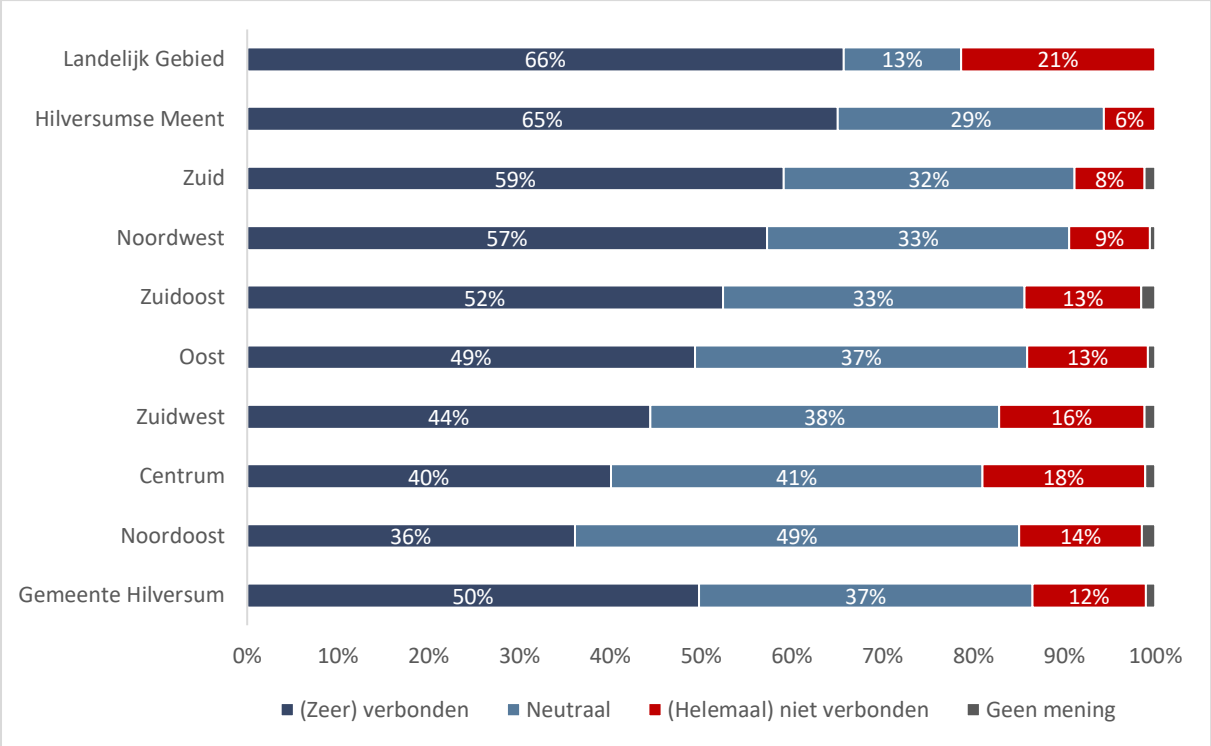

Figuur 1.3 Hoe verbonden voelt u zich met uw buurt? (%)

Sociale cohesie in de buurt

Hilversummers konden hun oordeel geven over verschillende aspecten van sociale cohesie in de buurt. Uit de antwoorden op deze stellingen zijn schaalscores berekend.

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van een viertal stellingen: 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen', 'ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen de 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen buurt.

De schaalscore van sociale cohesie in Hilversum ligt op een 6,6. Vergeleken met de score van 2022 (6,8) is deze afgenomen en komt deze overeen met de scores in de jaren 2016 en 2019 (resp. 6,5 en 6,6). De scores zijn verschillend per wijk (Figuur 1.4). Inwoners uit Zuid (7,1) en de Hilversumse Meent (7,0) ervaren de meeste sociale cohesie in de buurt. Inwoners van Centrum (6,4), Zuidwest (6,4) en Noordoost (6,2) beoordelen de sociale cohesie het laagst.

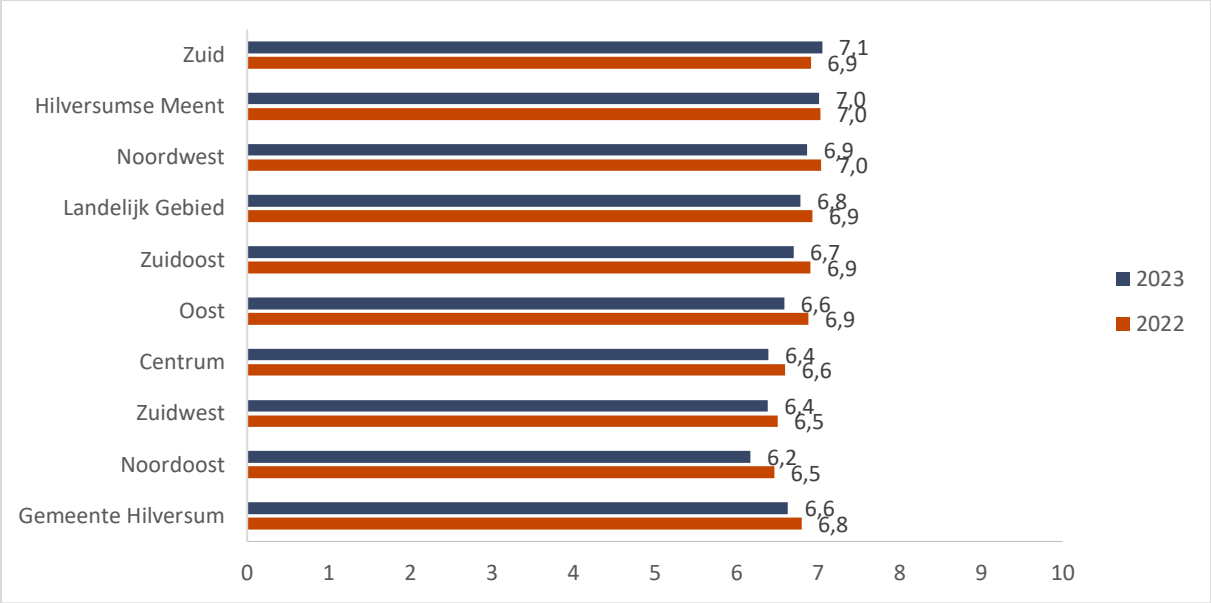

Figuur 1.4 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie (1-10)

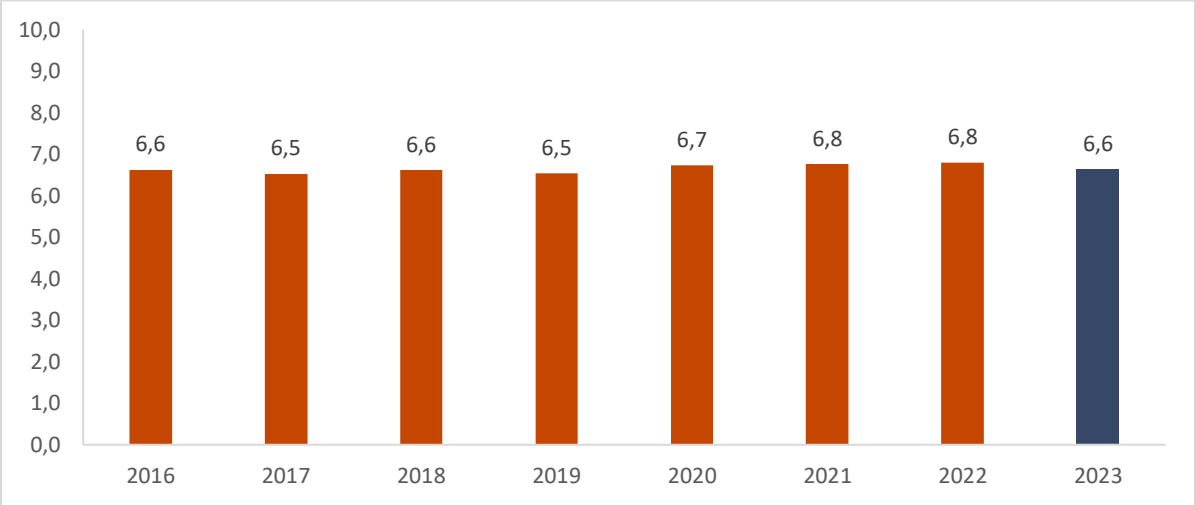

Figuur 1.5 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie 2016-2023 (1-10)

Fysieke omgeving en onderhoud openbare ruimte

De inwoners van Hilversum konden in de vragenlijst aangeven wat hun mening is over verschillende aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving in de wijk. Deze aspecten hebben onder andere betrekking op een schone en groene omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen. Van deze aspecten is een schaalscore berekend.

De schaalscores voor de fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van drie stellingen ‘in mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot’, ‘mijn buurt is netjes en schoon’ en ‘in mijn buurt is genoeg groen’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen gewaardeerd wordt.

Inwoners van Hilversum beoordelen de kwaliteit van de fysieke omgeving met een ruim voldoende (6,6) (Figuur 1.6). Deze beoordeling is nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (6,7). De beoordeling vertoont een dalende trend vanaf 2016 (schaalscore 2016: 7,3).

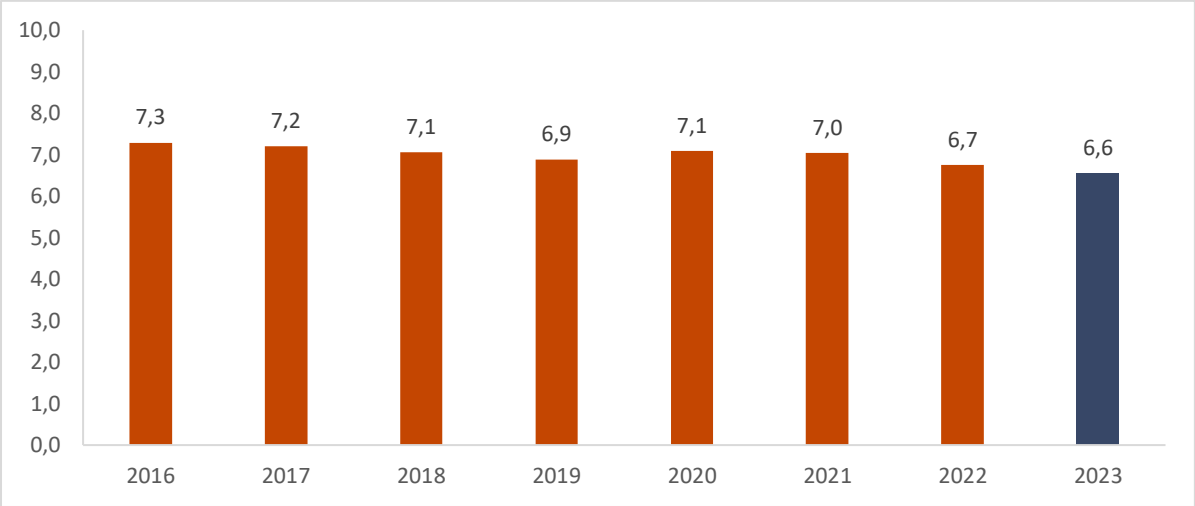

Figuur 1.6 Gemiddelde schaalscore fysieke omgeving 2016-2023 (1-10)

Tussen de wijken zijn verschillen zichtbaar (Figuur 1.7). De laagste beoordeling voor de fysieke omgeving wordt gegeven door inwoners uit Centrum (5,6). Inwoners uit Noordwest (7,7) en Landelijk gebied (7,5) zijn het meest te spreken over de fysieke omgeving. In alle wijken, met uitzondering van Noordoost, is de beoordeling voor de fysieke kwaliteit licht afgenomen ten opzichte van 2022.

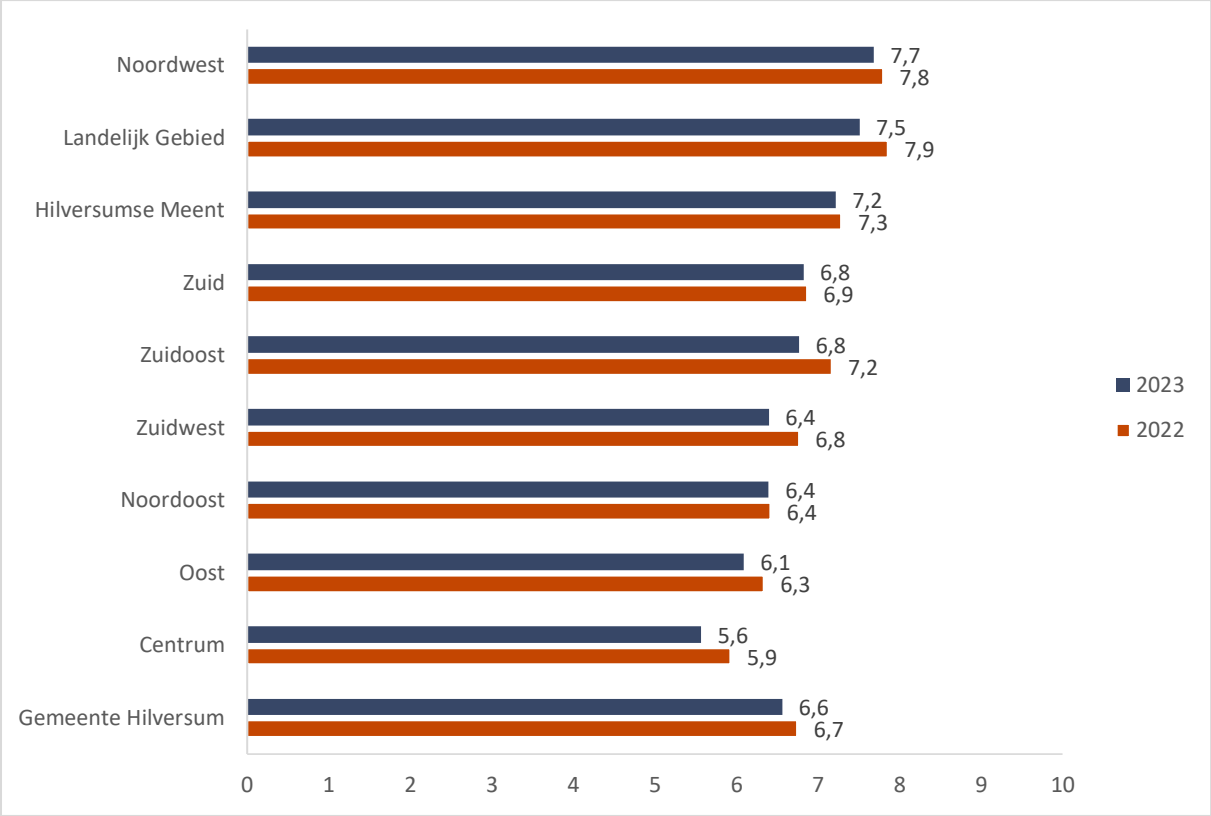

Figuur 1.7 Gemiddelde schaalscore fysieke kwaliteit (1-10)

Eén op de vijf ervaart geen problemen in de woonbuurt

Eén op de vijf (20%) inwoners ervaart *geen* problemen in de woonbuurt. Het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de woonbuurt schommelt over de jaren[1] (Figuur 1.8). In vergelijking met 2022 (26%) ervaart een kleiner deel van de inwoners geen problemen in de woonbuurt. Het percentage van dit jaar is nagenoeg gelijk aan de percentages van 2021 (22%) en 2019 (21%).

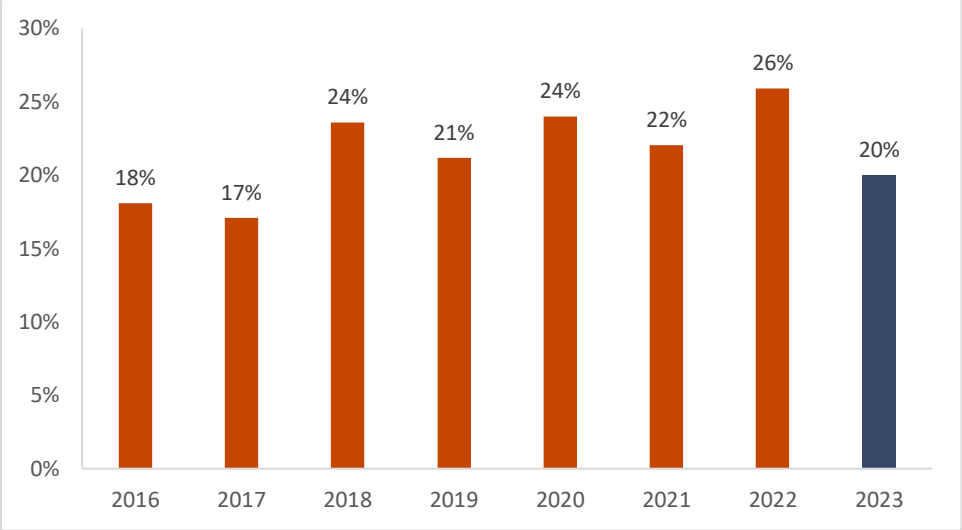

Figuur 1.8 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee van heel gemeente Hilversum)

Tussen wijken zijn verschillen zichtbaar op het gebied van het aantal ervaren problemen in de buurt. In Hilversumse Meent (34% ervaart geen problemen) en Noordwest (28% ervaart geen problemen) worden het minst vaak problemen in de woonbuurt ervaren. In Landelijk Gebied ervaart een groter deel van de inwoners problemen in de buurt (14% ervaart geen problemen).

Er zijn binnen een aantal wijken ontwikkelingen in het percentage inwoners dat *geen* problemen ervaart in de buurt, kijkend naar het verschil tussen 2022 en 2023 (Figuur 1.9). Dit geldt voor Zuidwest (van 28% naar 18%) en Landelijk Gebied (van 23% naar 14%). In deze wijken zijn inwoners meer problemen in de buurt gaan ervaren. Ook in Zuid (van 29% naar 21%) en Zuidoost (van 27% naar 19%) zijn grote veranderingen in het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de buurt.

[1] Vanaf 2021 worden meer (mogelijke) buurtproblemen voorgelegd dan de jaren ervoor. Zo zijn bijvoorbeeld 'geluidsoverlast' en 'stankoverlast' sinds 2021 ook mogelijke antwoorden op de vraag 'Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? Zo ja, welke?'.

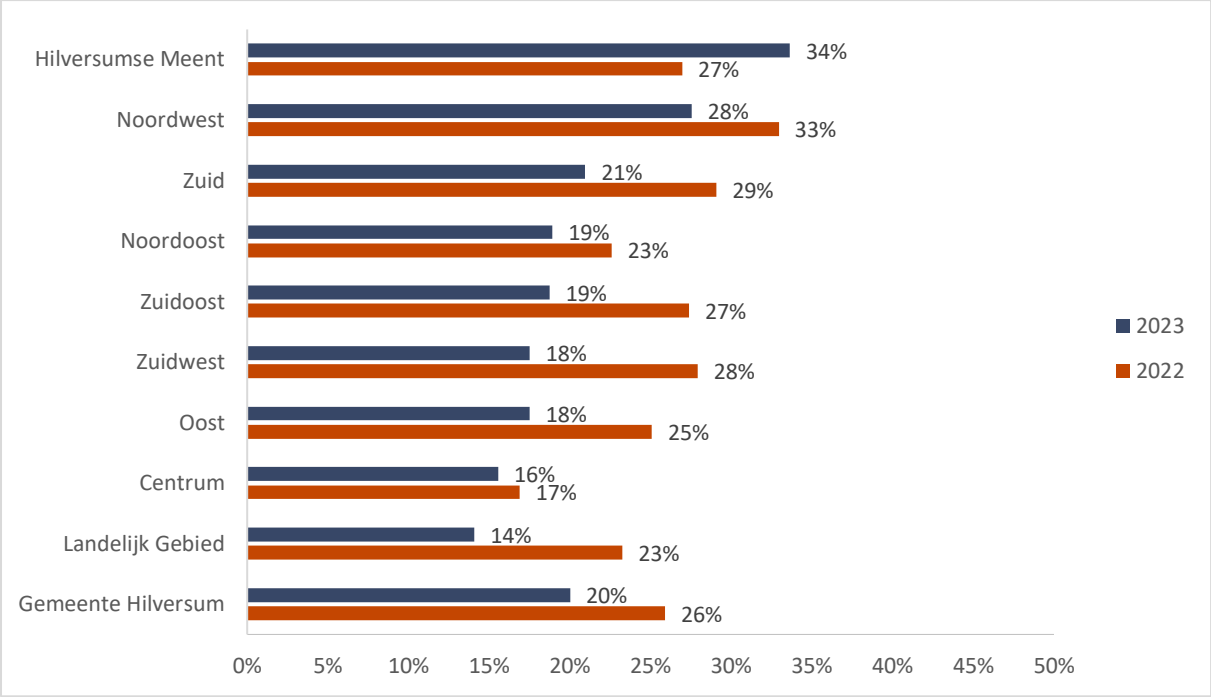

Figuur 1.9 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee)

Inwoners noemen het vaakst hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden als buurtproblemen. De volgorde van de top 3 blijft hiermee in 2023 hetzelfde als in 2022. Het percentage inwoners dat problemen ervaart van hard rijden door auto's in de woonbuurt is tussen 2022 en 2023 toegenomen, van 33% naar 36%.

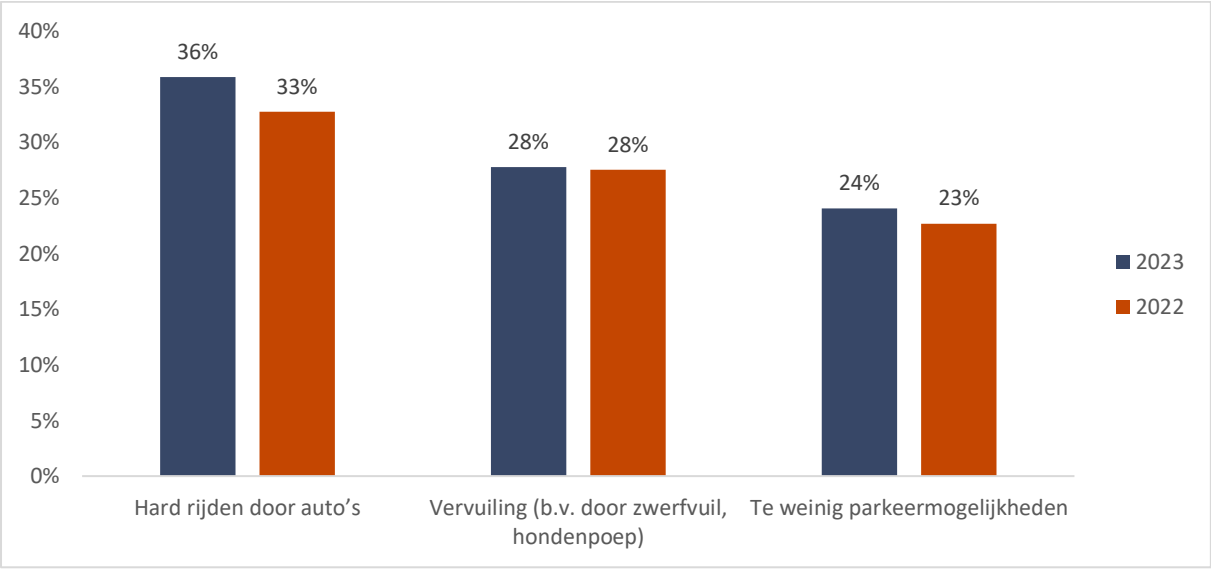

Figuur 1.10 Zijn er naar uw mening problemen in de buurt? Zo ja, welke? (% Ja)

Parkeergelegenheid meest gemiste voorziening

Ruim een kwart (27%) van de inwoners geeft aan *geen* voorzieningen in de buurt te missen. Dit komt overeen met 2022 (28%). De inwoners die wel voorzieningen missen, noemen het vaakst parkeergelegenheid (13%), een brievenbus (13%) en een bak voor klein chemisch afval (13%). Deze top 3 is deels vergelijkbaar met 2022 (Tabel 1.1).

Rangorde	2022	2023
1	Pinautomaat (14%)	Parkeergelegenheid (13%)
2	Parkeergelegenheid (13%)	Brievenbus (13%)
3	Bak voor klein chemisch afval (13%)	Bak voor klein chemisch afval (13%)

Tabel 1.1 Top 3 voorzieningen die écht gemist worden in de buurt

Bijna een kwart ervaart vooruitgang in de buurt

Bijna een kwart (23%) van de inwoners ervaart vooruitgang in de buurt, één op de zes (17%) ervaart een beetje vooruitgang en een kleiner deel ervaart een duidelijke vooruitgang (5%). Bijna de helft (48%) ervaart geen vooruitgang of achteruitgang in de buurt. Bijna één op de vijf (18%) is van mening dat de buurt erop achteruit is gegaan.

In Noordwest (31%), Oost (28%) en Noordoost (27%) zien inwoners de meeste vooruitgang. In Zuidwest (16%), Landelijk Gebied (16%) en Zuidoost (15%) zien inwoners de minste vooruitgang. In Zuidwest (26%) ervaren inwoners de meeste achteruitgang in de buurt.

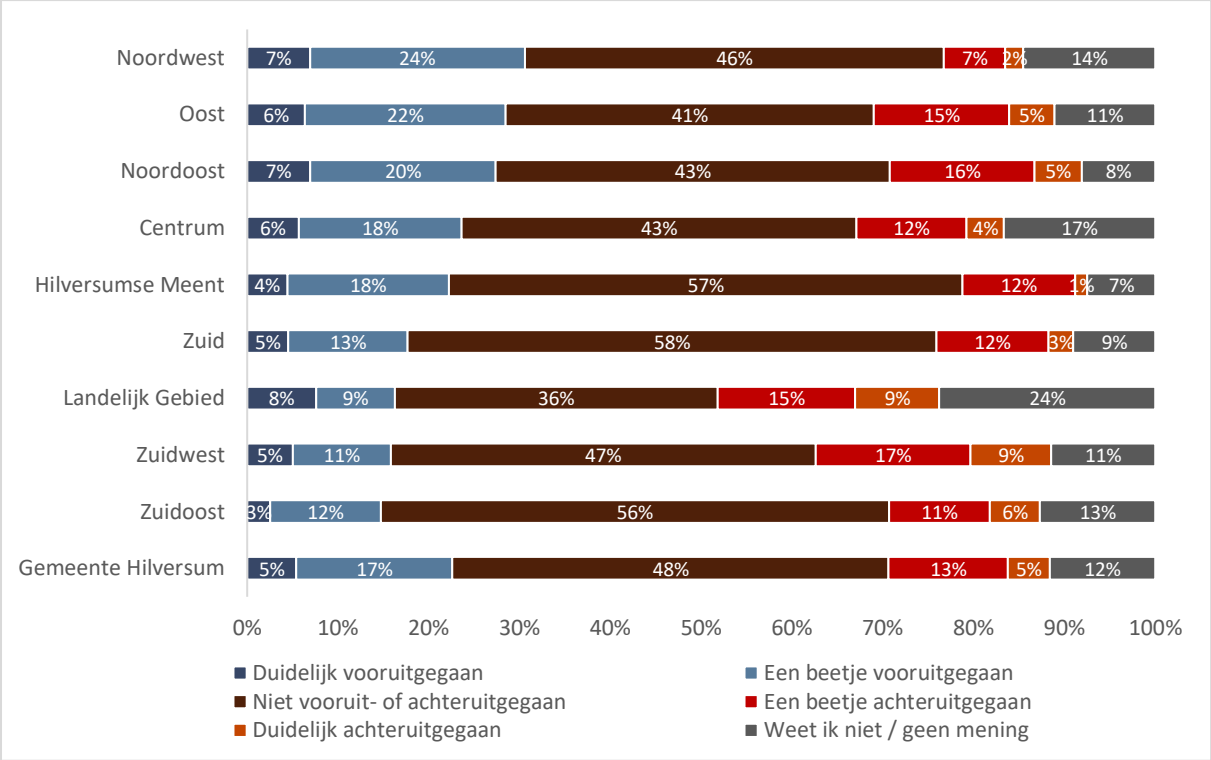

Figuur 1.11 Is uw buurt in de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Inwoners is hierna de vraag gesteld: Welke ideeën heeft u om uw buurt te verbeteren? In de wijk Zuidwest is het percentage dat achteruitgang in de buurt ervaart het hoogst (26%). Op basis van deze uitkomst kan gesteld worden dat het urgentiegevoel om in deze wijk de buurt te verbeteren het hoogst is. Ideeën die inwoners uit deze wijk aandragen om de buurt te verbeteren zijn onder andere:

Verkeersveiligheid: Maatregelen zoals snelheidsbeperkingen, drempels, flitsers, zebrapaden en verkeersremmende maatregelen om de snelheid van auto's te verminderen en de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren.

Hondenpoepbeleid: Opruimen van hondenpoep door middel van prullenbakken, zakjes en handhaving van regels.

Speelvoorzieningen: Renovatie en onderhoud van speeltuinen en -plekken om de buurt kindvriendelijker te maken.

Groenvoorzieningen: Verbetering en onderhoud van groen in de buurt, waaronder snoeien, beplanting van bloemen en bomen, en tegengaan van wildgroei.

Sociale cohesie: Stimuleren van buurtactiviteiten, ontmoetingsruimtes en activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen om de gemeenschapszin te versterken.

Handhaving: Handhaving van parkeerregels, controle op zwerfafval en aanpak van geluidsoverlast en andere overlast.

Infrastructuur: Verbetering van straatverlichting, trottoirs en parkeervoorzieningen om de buurt veiliger en aantrekkelijker te maken.

1.3 Gemeente Hilversum in het algemeen

Vier op de tien ziet vooruitgang in de gemeente Hilversum

Vier op de tien inwoners (41%) van de gemeente Hilversum ziet vooruitgang in de gemeente in het afgelopen jaar. Zij zien voornamelijk ‘een beetje’ vooruitgang (32%). Een kleiner deel ziet ‘duidelijke’ vooruitgang (9%). Bijna drie op de tien (28%) inwoners ervaart geen vooruitgang of achteruitgang. Eén op de vijf (19%) zegt achteruitgang in de gemeente te merken. Zij merken voornamelijk ‘een beetje’ achteruitgang (14%).

Er zijn wat verschillen tussen de wijken. In de wijken Noordwest (48%) en Centrum (47%) vindt bijna de helft van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In Hilversumse Meent ligt het percentage inwoners dat vooruitgang ziet in Hilversum het laagst (21%).

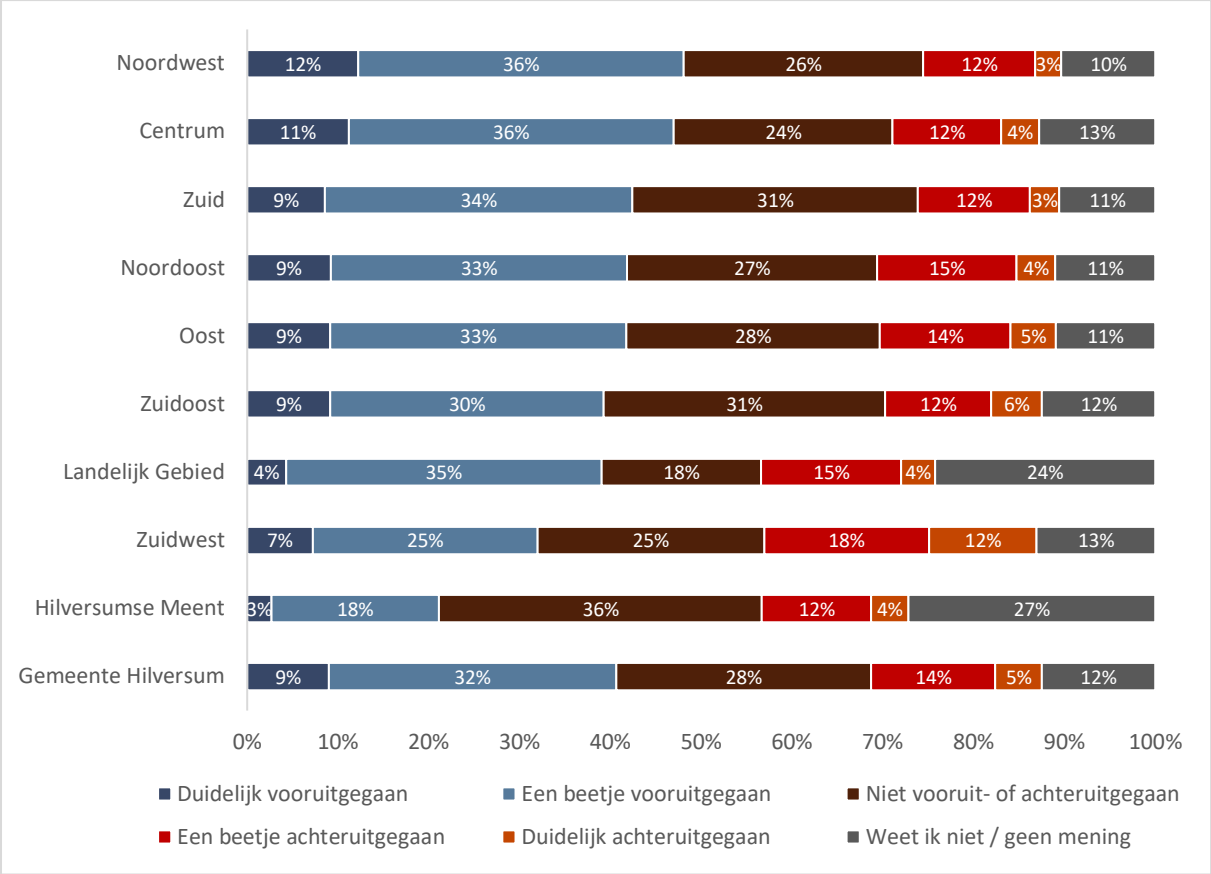

Figuur 1.12 Is Hilversum de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Aan Hilversummers is gevraagd of ze nog ideeën hebben om Hilversum te verbeteren. Hier kwamen verschillende antwoorden naar voren:

Verbeteringen in het centrum: Veel inwoners benadrukken de noodzaak om het centrum van Hilversum aantrekkelijker te maken door leegstand aan te pakken, meer diversiteit aan winkels en horecagelegenheden te bevorderen, en groenvoorzieningen te vergroten. Ook wordt opgemerkt dat het centrum meer toegankelijk moet worden gemaakt voor voetgangers en fietsers, en dat parkeerkosten mogelijk verlaagd moeten worden.

Verkeersveiligheid en -doorstroming: Er is veel vraag naar verbeteringen in de verkeerssituatie, zoals het verbeteren van fietspaden, veiliger maken van kruispunten, verminderen van autoverkeer in het centrum, en het implementeren van maatregelen om de doorstroming te bevorderen.

Behoud van groen en leefbaarheid: Veel inwoners pleiten voor het behoud en de uitbreiding van groenvoorzieningen in Hilversum, evenals het verbeteren van de leefbaarheid in wijken door bijvoorbeeld beter onderhoud van trottoirs, aanpakken van zwerfafval, en het creëren van aantrekkelijke ontmoetingsplekken voor buurtbewoners

Meer handhaving: Een aanzienlijk aantal inwoners vraagt om meer handhaving in Hilversum, met name in het centrum en de wijken. Ze willen dat handhavers meer rondlopen en toezicht houden om overlast te verminderen en de veiligheid te vergroten.

Meer dan de helft van de Hilversummers is (zeer) gehecht aan de gemeente

Zes op de tien (59%) inwoners is (zeer) gehecht aan Hilversum, ruim één op de tien (13%) is (helemaal) niet gehecht. Het aandeel inwoners dat (zeer) gehecht is aan Hilversum is toegenomen vergeleken met 2022 (55%). Dit aandeel is ongeveer gelijk gebleven aan 2020 en 2019, toen ook zes op de tien inwoners zich (zeer) gehecht voelde aan de gemeente (resp. 60% en 61%).

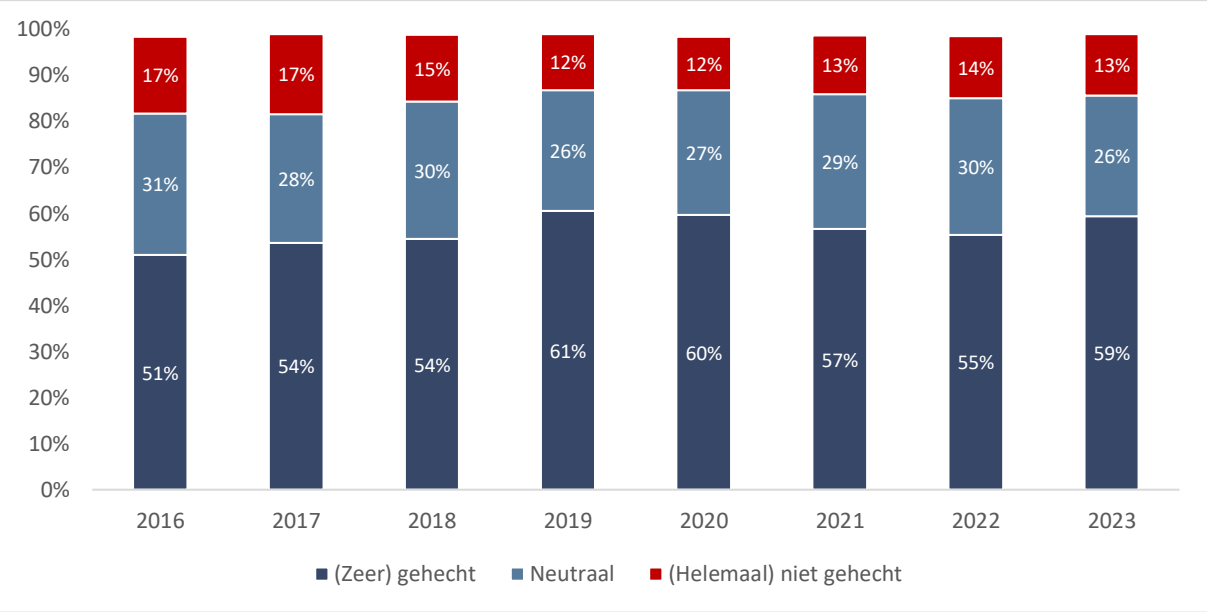

Figuur 1.13 In hoeverre bent u gehecht aan Hilversum?

Inwoners uit de wijken van Hilversum verschillen wat betreft hun mate van hechting aan de gemeente. In Zuid (66%), Noordwest (65%) en Centrum (64%) voelen de meeste inwoners zich (zeer) gehecht aan gemeente Hilversum. Dit percentage is het laagste in Landelijk Gebied (34%) en Hilversumse Meent (32%).

Dikke voldoende voor gemeente Hilversum als geheel

Inwoners geven Hilversum als geheel gemiddeld een 7,5. Dit is gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Inwoners uit Zuid en Noordwest geven Hilversum gemiddeld het hoogste cijfer (7,7). Er zijn geen grote verschillen tussen de wijken (Figuur 1.14). Het laagste gemiddelde cijfer wordt gegeven door de inwoners uit Noordoost met een 7,4.

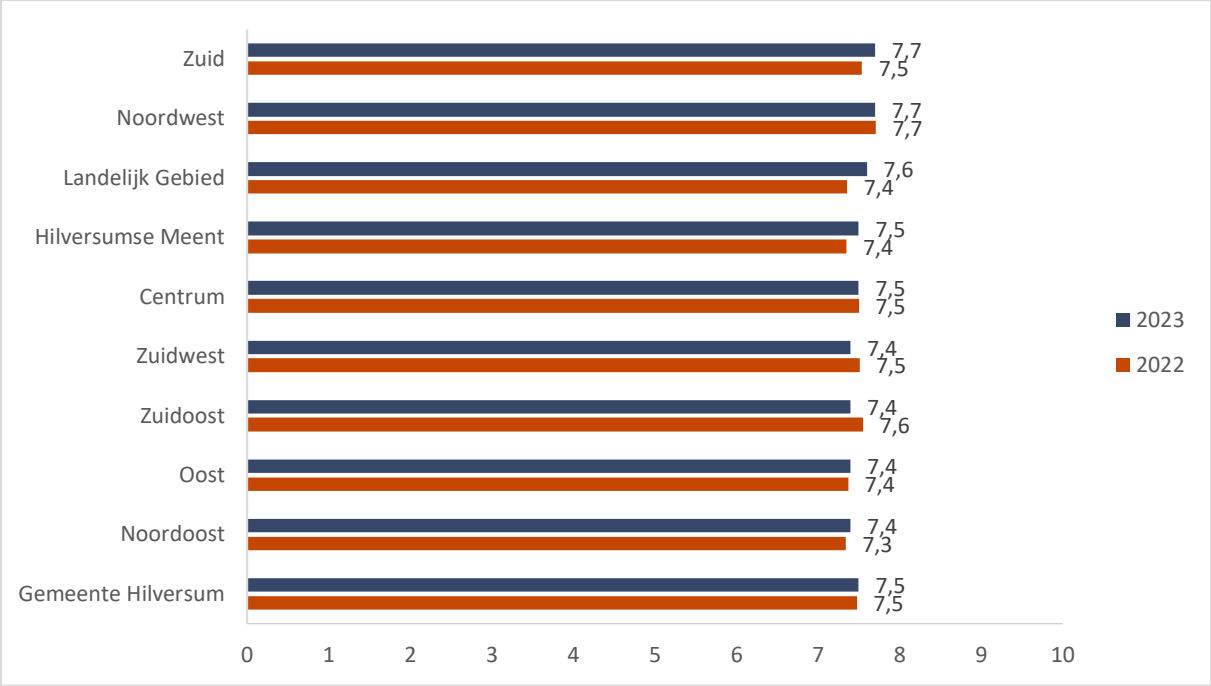

Figuur 1.14 Gemiddeld rapportcijfer voor Hilversum als geheel (1-10)

Sfeer en uitstraling gemeente Hilversum

Inwoners geven de sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum gemiddeld een 6,7. Dit is onveranderd vergeleken met 2022. Inwoners uit Hilversumse Meent (7,0) geven de sfeer en uitstraling van het centrum gemiddeld het hoogste cijfer. In Landelijk Gebied (6,2) geven inwoners het laagste cijfer.

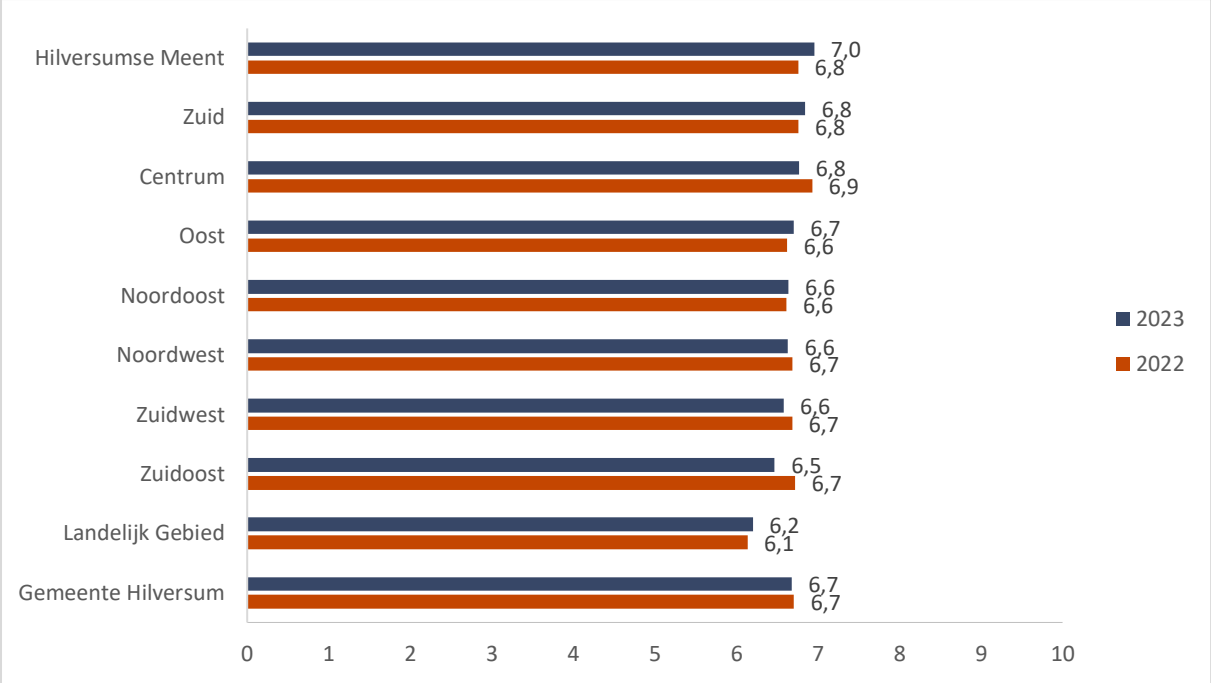

Figuur 1.15 Gemiddeld rapportcijfer sfeer en uitstraling in/van het centrum van Hilversum (1-10)

2. Recreatie

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van vrijetijdsbesteding besproken, zoals tevredenheid en aanbod. Hier wordt ingegaan op sport en recreatie en op cultuur, evenementen en uitgaan.

2.1 Sport en recreatie

Zeven op de tien inwoners sport meerdere keren per week

Inwoners uit Hilversum sporten en bewegen frequent. Een groot deel (70%) van de inwoners beweegt of sport meerdere keren per week, één op de zeven (15%) sport of beweegt één keer per week. Eén op de tien (10%) zegt nooit te sporten of actief te bewegen. Dit is bijna gelijk gebleven vergeleken met 2022, ook toen zei één op de tien (9%) nooit te sporten of actief te bewegen.

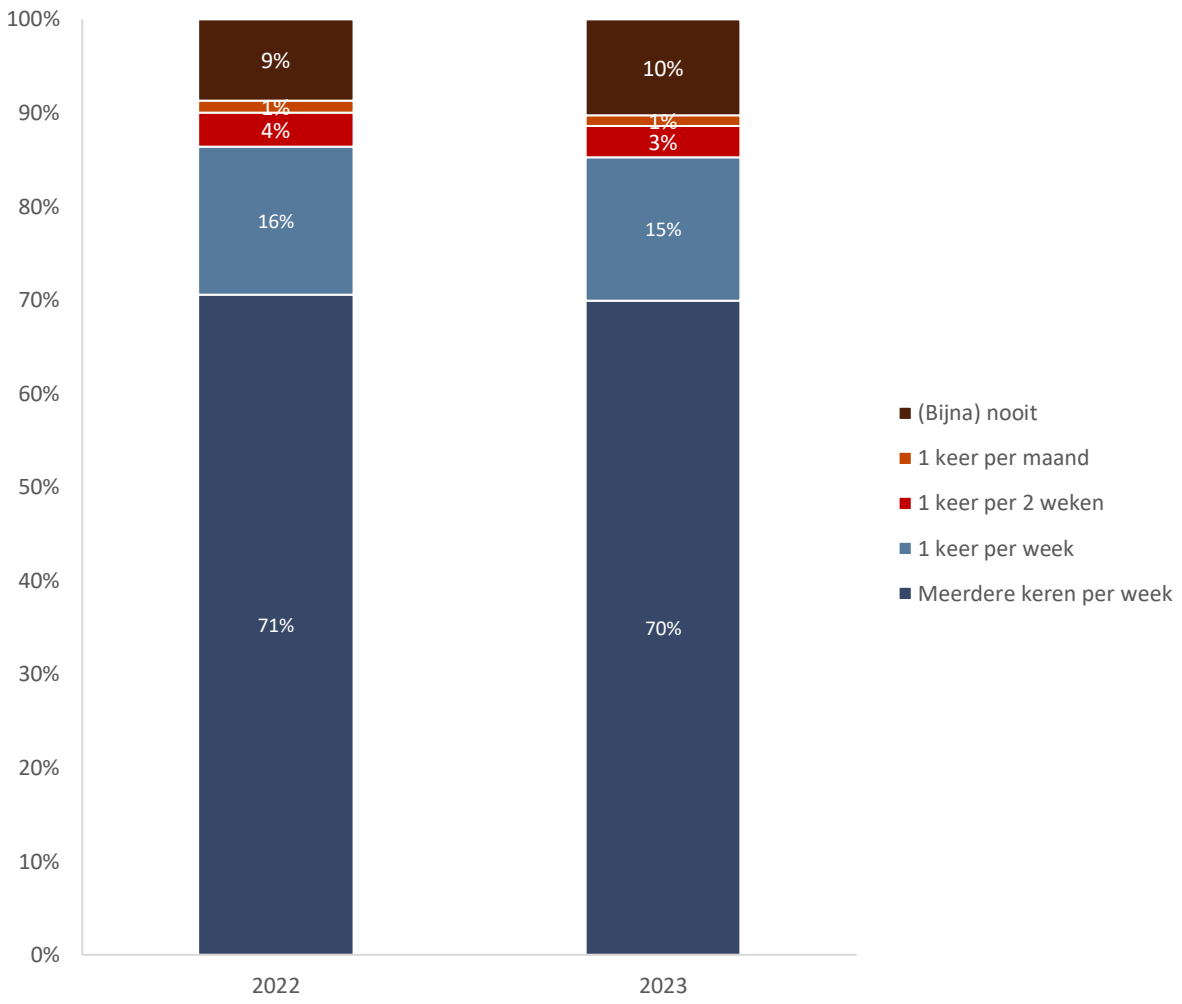

Figuur 2.1 Hoe vaak sport of beweegt u actief? (zoals wandelen, fietsen, tuinieren)

In Noordwest (78%) geeft het grootste deel van de inwoners aan meerdere keren per week actief te bewegen of te sporten, gevolgd door Zuid (74%). In Oost (66%) en Noordoost (66%) ligt dit percentage het laagst.

Grootste deel beoefent sport of beweegt actief buiten verenigingsverband

Van de inwoners die sporten of actief bewegen, doen de meesten dit buiten verenigingsverband (54%). Drie op de tien (30%) beoefent een sport of beweegt actief zowel binnen als buiten verenigingsverband, één op de zes (16%) doet dit alleen in verenigingsverband. Deze uitkomsten komen ongeveer overeen met 2022 (Figuur 2.2).

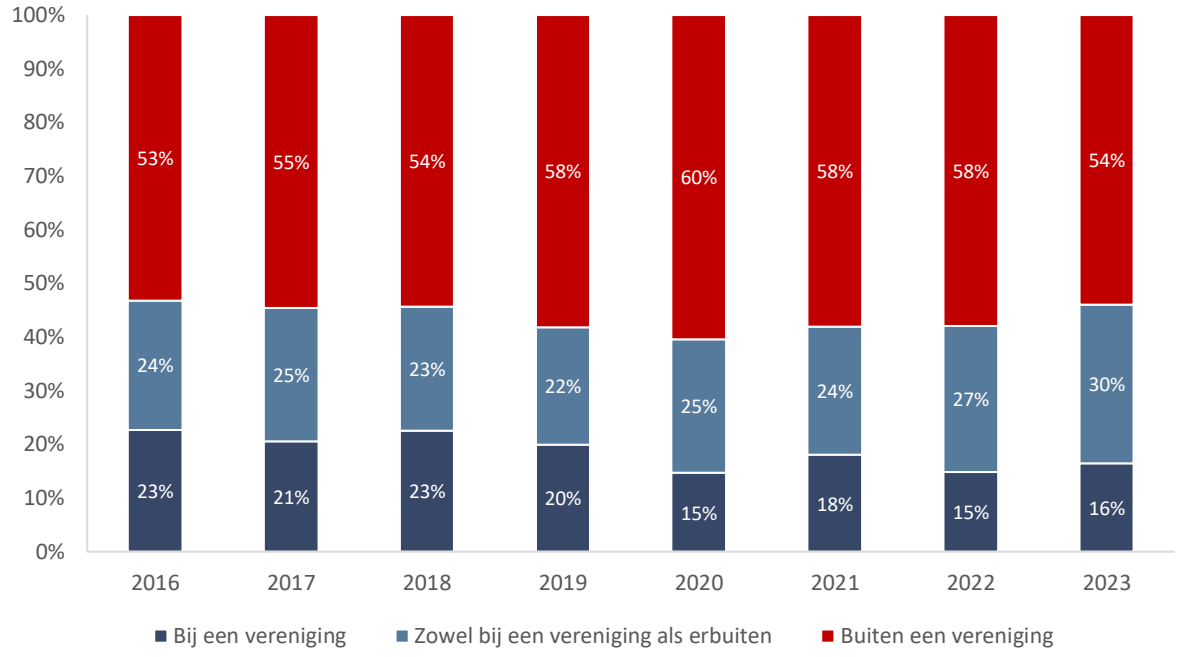

Figuur 2.2 Sport/beweegt u bij een vereniging of erbuiten?

Zes op de tien inwoners die sporten/bewegen zijn tevreden over sportvoorzieningen

Zes op de tien (62%) inwoners die sporten dan wel actief bewegen zijn tevreden over de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum. Ten opzichte van vorig jaar is er een lichte toename van dit percentage te zien (59%).

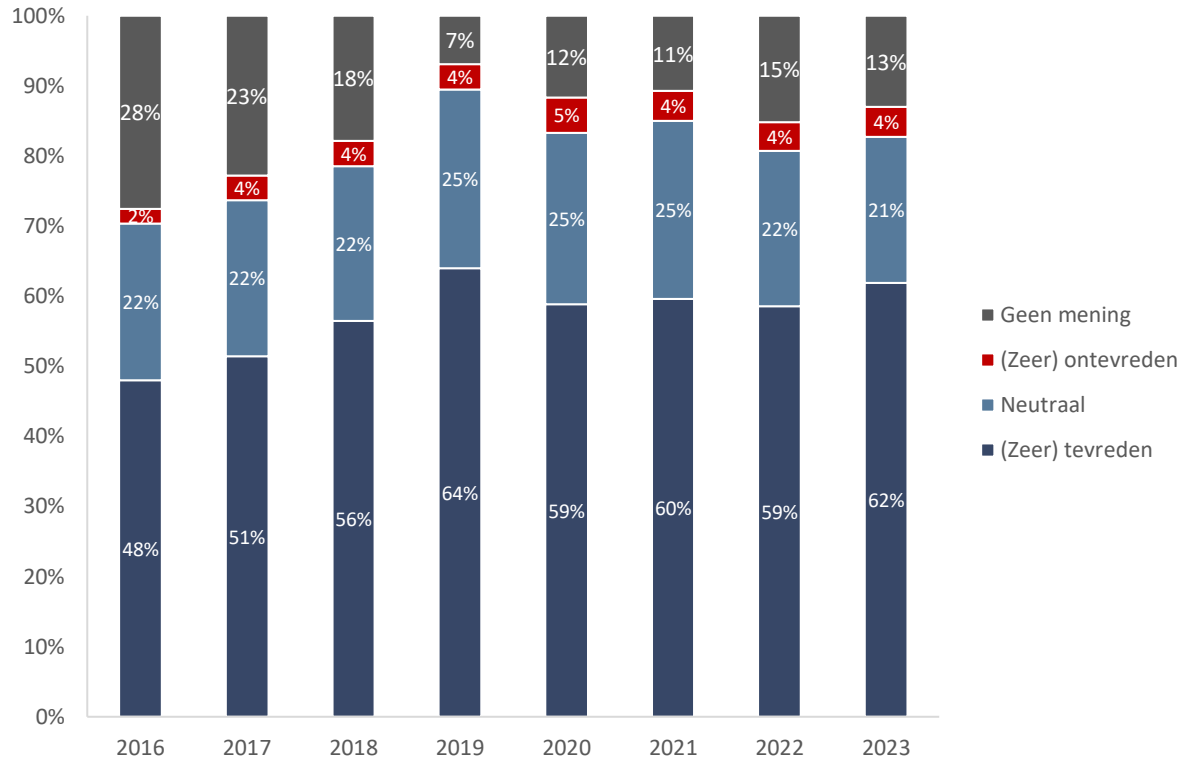

Figuur 2.3 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de sportvoorzieningen en/of sportmogelijkheden in Hilversum?

Aan de inwoners is vanaf 2021 gevraagd of zij vinden dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum. Zeven op de tien (69%) inwoners vindt dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn. Een klein percentage (4%) is van mening dat de mogelijkheid om te sporten in Hilversum (ruim) onvoldoende is. Dit beeld komt nagenoeg overeen met de voorgaande meting in 2022 (6%).

2.2 Cultuur, evenementen en uitgaan

Toename in tevredenheid over het culturele aanbod

Van alle Hilversummers is drie kwart (76%) (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Dit komt overeen met 2022 (77%). Van deze groep is meer dan de helft (52%) (zeer) tevreden over het culturele aanbod (Figuur 2.4).

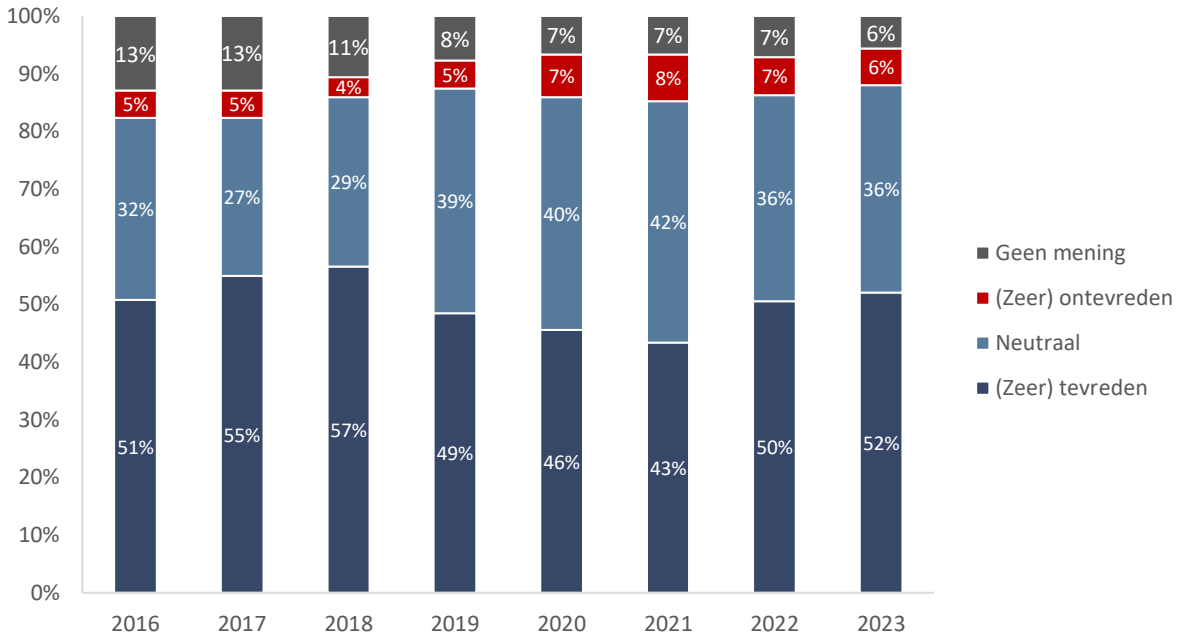

Figuur 2.4 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het culturele aanbod in Hilversum?

Bioscoop opnieuw de meest bezochte culturele voorziening

In 2022 (21%) en 2023 (21%) hebben twee op de tien inwoners geen culturele voorziening bezocht in Hilversum. In 2020 lag dit aandeel hoger (op een kwart van de inwoners). In de top drie van meest bezochte culturele voorzieningen zijn er geen veranderingen opgetreden ten opzichte van vorig jaar (Figuur 2.5).

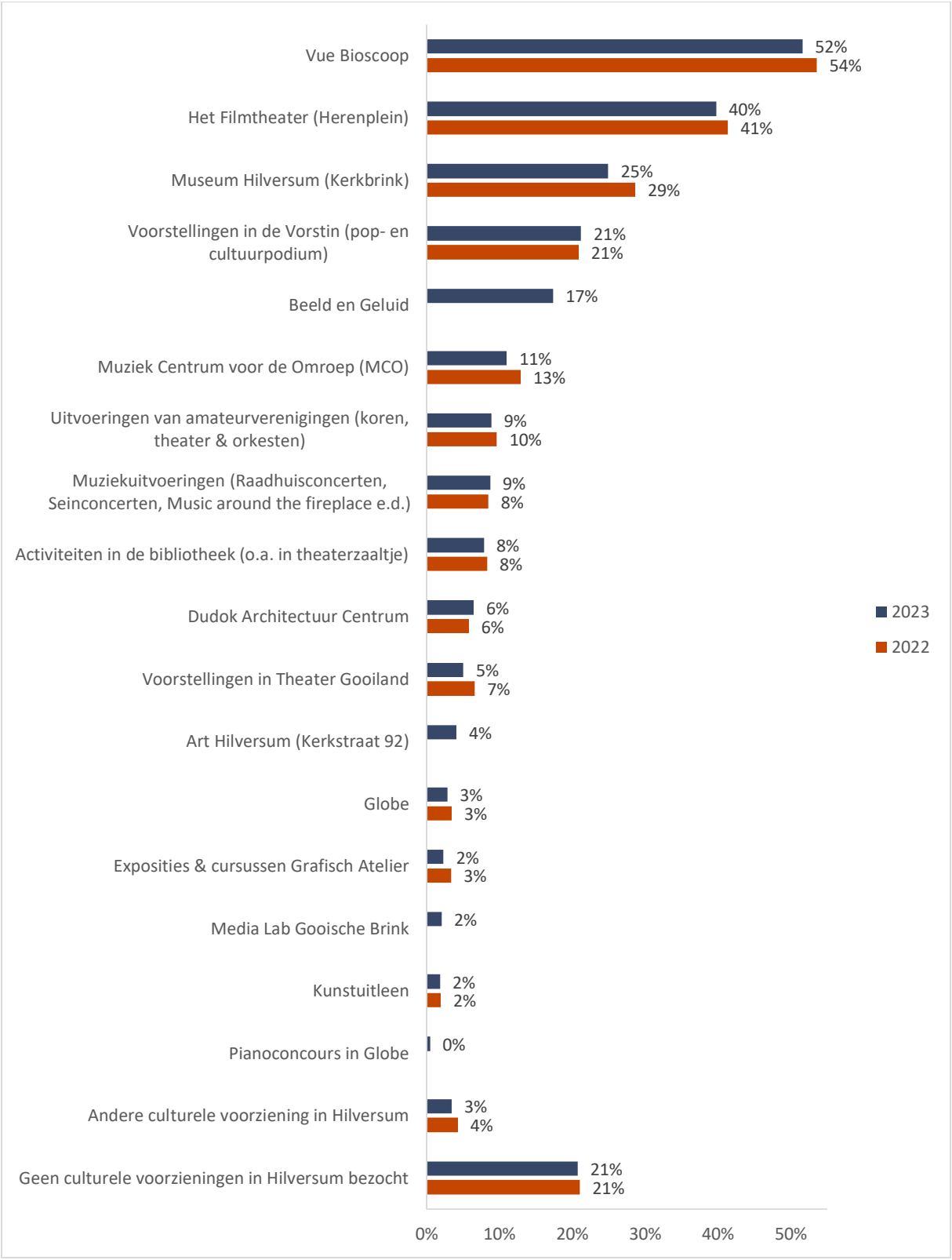

Figuur 2.5 Welke van de Hilversumse culturele instellingen heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens bezocht?

Aan inwoners die geen culturele instellingen in Hilversum hebben bezocht is gevraagd wat de belangrijkste reden is om dit niet te doen. Het grootste deel (24%) geeft aan dat zij hier geen tijd voor hebben. Twee op de tien (22%) vindt het aanbod niet interessant. Eén op de tien bezoekt cultureel aanbod buiten Hilversum (11%) of vindt het te duur (11%).

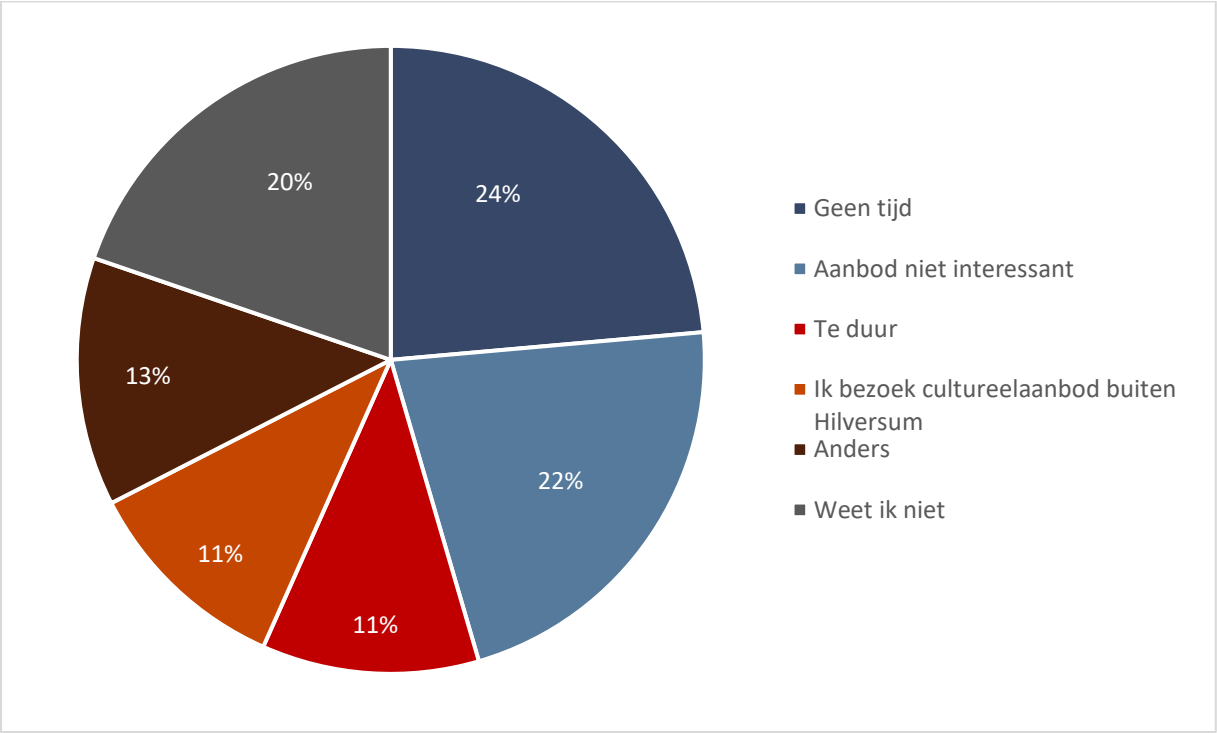

Figuur 2.6 Wat is de belangrijkste reden dat u geen Hilversumse culturele instellingen heeft bezocht?

Groot deel mist niets in het cultuuraanbod in Hilversum

In 2022 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of ze iets missen in het cultuuraanbod van Hilversum. Een groot deel (40%) van de inwoners mist niets in het huidige cultuuraanbod van Hilversum. De inwoners die wel behoefte hebben aan meer cultuuraanbod, geven vooral aan theater (16%) en muziek (11%) te missen. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 2.7).

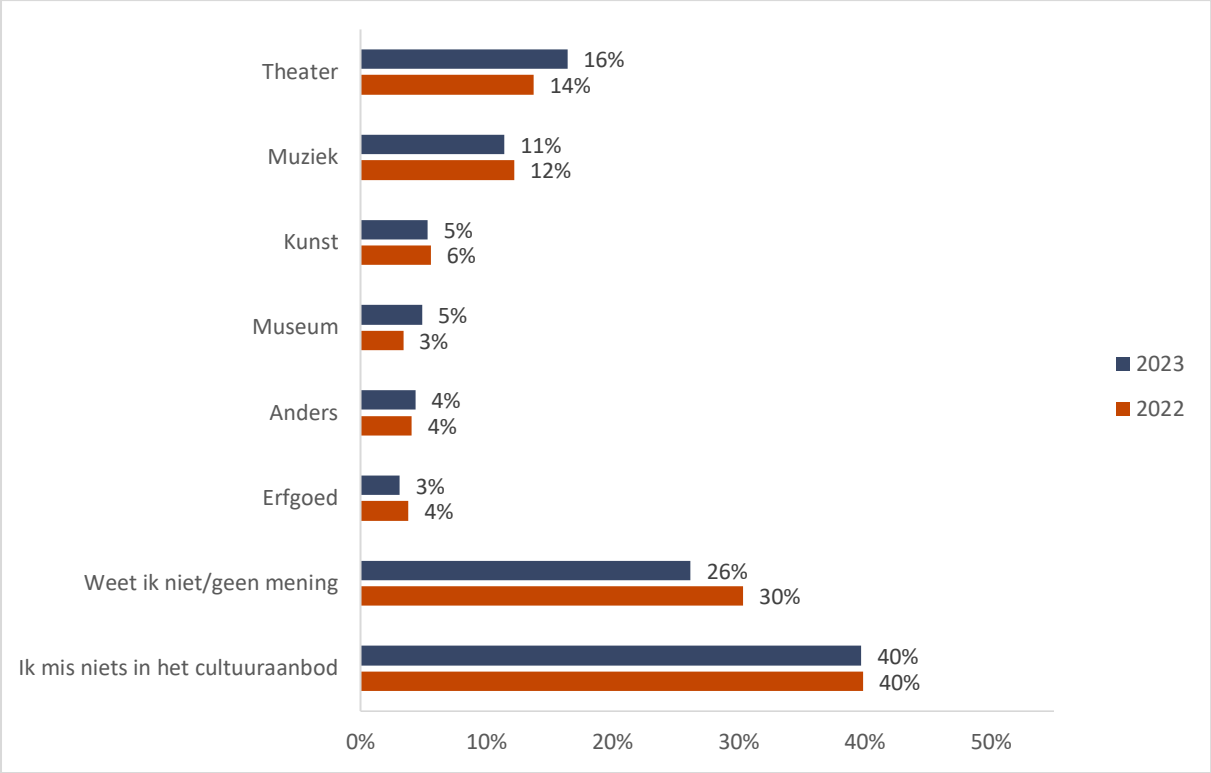

Figuur 2.7 Mist u iets in het cultuuraanbod van Hilversum?

Hilversummers zijn ook gevraagd welke evenementen zij het afgelopen jaar hebben bezocht. De meest bezochte evenementen zijn:
1. De kermis (36%)
2. Koningsdag en/of nacht (36%)
3. Hilversum City Run (20%)

Inwoners zijn tevreden met evenementenaanbod in Hilversum

De helft (51%) van de inwoners is tevreden met het evenementenaanbod in Hilversum, 3% is ontevreden hierover. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2022 (resp. 49% en 3%) (Figuur 2.8).

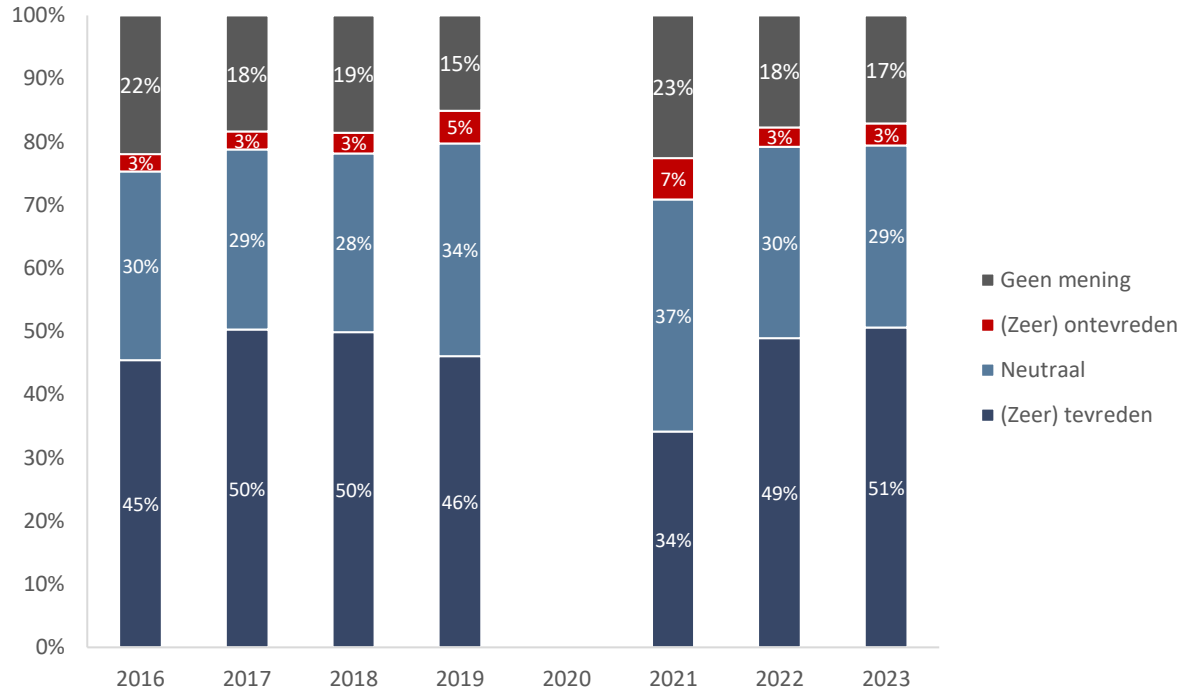

Figuur 2.8 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het aanbod van evenementen in Hilversum?

Inwoners gaan weer meer uit in het centrum van Hilversum

Het uitgaansleven van Hilversum is na 2020 en 2021 weer aan het aantrekken. In de 'coronajaren' gingen minder inwoners uit in het centrum dan in 2022 en 2023. In 2021 ging zelfs ruim de helft (53%) nooit uit in het centrum.

In 2022 ging bijna zes op de tien (57%) af en toe uit in het centrum en één op de tien (9%) vaak. Dit jaar zijn de cijfers vergelijkbaar met die van 2022 (Figuur 2.9). Bijna zes op de tien (56%) gaat af en toe uit in het centrum en 7% doet dit vaak. Het aandeel mensen dat nooit uitgaat in Hilversum is licht toegenomen sinds 2022 (van 34% naar 37%).

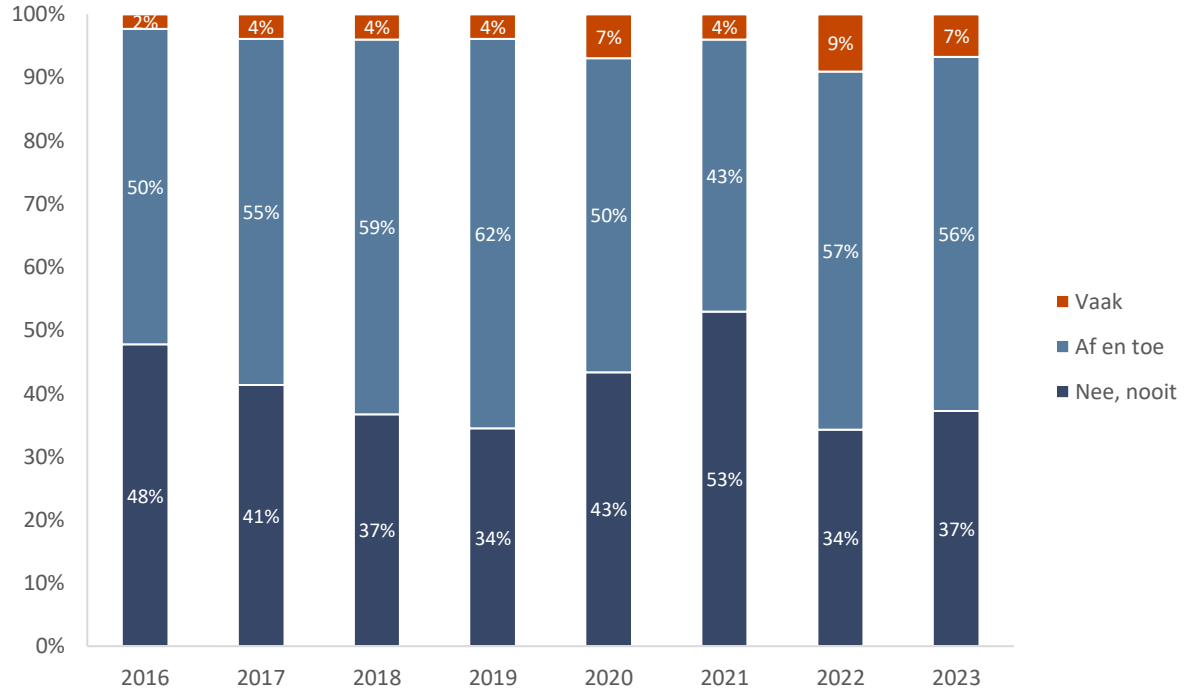

Figuur 2.9 Bent u in de afgelopen 12 maanden 's avonds weleens uitgegaan in het centrum van Hilversum?

Populairste uitgaanslocaties blijven restaurant en bioscoop

Aan de inwoners die wel eens uitgaan in het centrum van Hilversum is ook gevraagd waar ze dan uitgaan. De meest populaire uitgaanslocaties zijn hetzelfde gebleven als in 2022 (Figuur 2.10). Een groot deel van de Hilversummers gaat naar een restaurant (87%), bioscoop (70%) of café/bar (60%). In vergelijking met 2022 gaan iets minder inwoners naar de discotheek, het theater of een podium met livemuziek. Het aandeel inwoners dat een restaurant (2022: 85%, 2023: 87%) en/of eetcafé bezoekt (2022: 45%, 2023: 48%), is juist wat toegenomen.

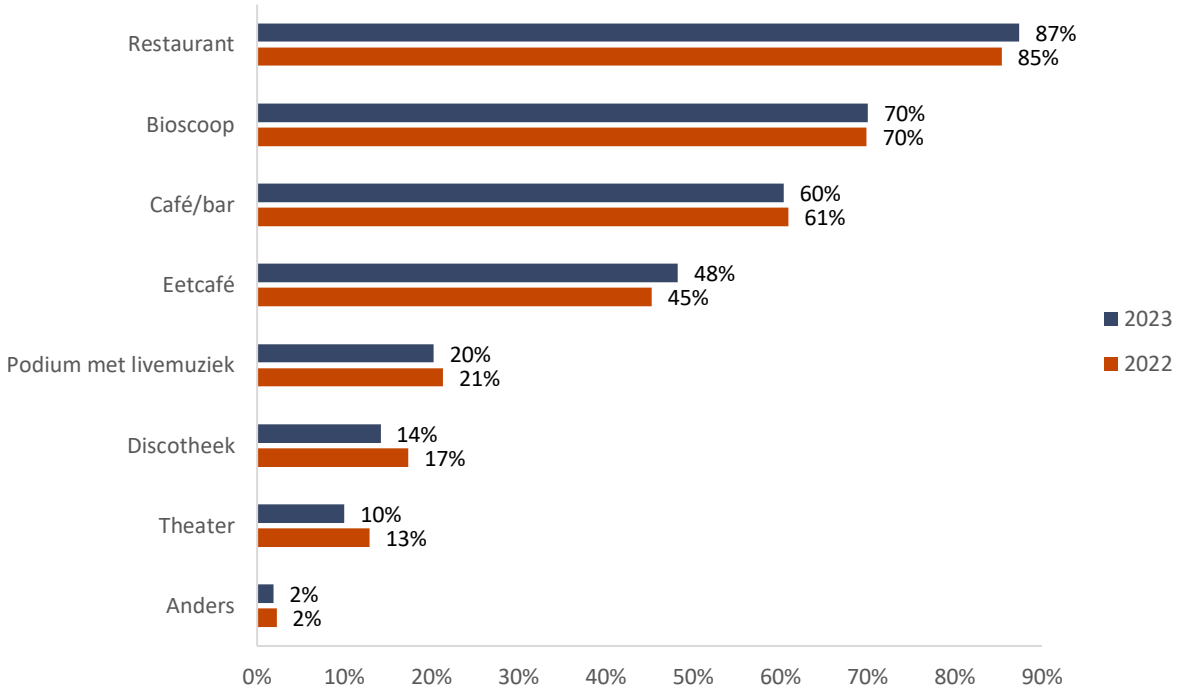

Figuur 2.10 Waar bent u in de afgelopen 12 maanden geweest tijdens het uitgaan in het centrum?

Informatie over culturele activiteiten vooral via sociale contacten en sociale media

Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via vrienden en buurtgenoten (55%), en sociale media (44%). De lokale TV en/of radio wordt het minst gebruikt als informatie- en/of inspiratiebron. Er zijn hierin geen verschillen ten opzichte van 2022.

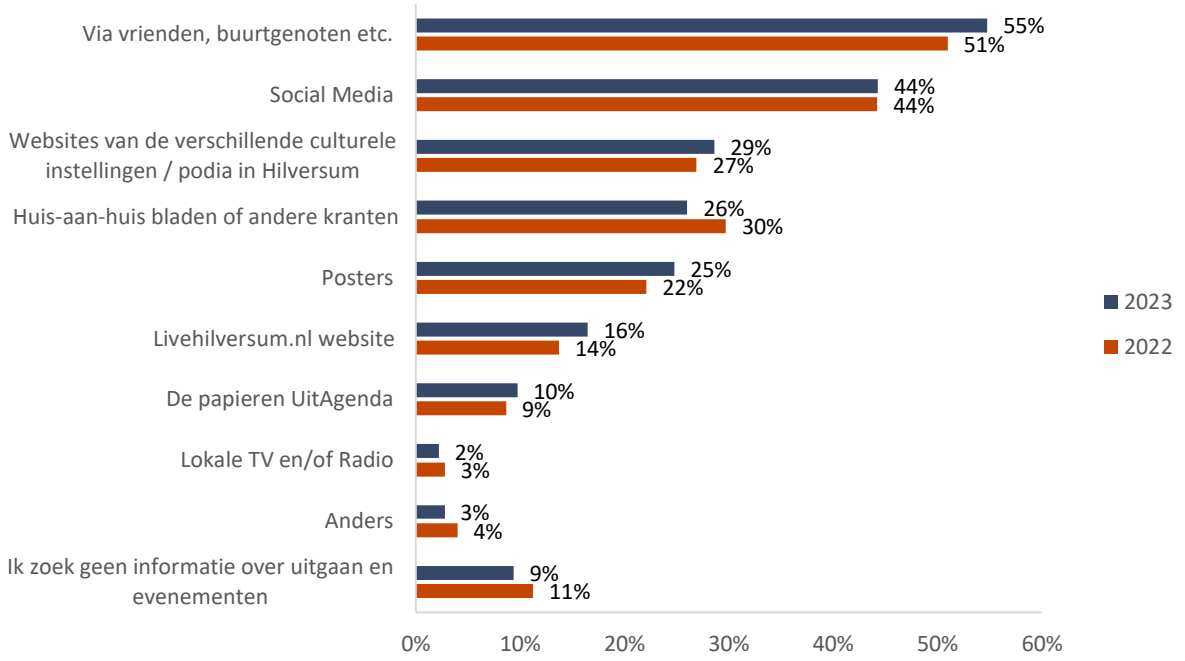

Figuur 2.11 Welke bronnen of kanalen raadpleegt u voor informatie of inspiratie over uitgaan, evenementen en andere tips om te gaan doen in eigen stad?

3. Duurzaamheid

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op verschillende aspecten van duurzaamheid. Hier wordt ingegaan op maatregelen die worden genomen binnen de gemeente Hilversum met betrekking tot duurzaamheid, openbare groenvoorzieningen en milieuoverlast.

3.1 Duurzaamheid, natuur en milieu

Isolerend glas meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel

Figuur 3.1 laat de top tien maatregelen zien die inwoners nemen met betrekking tot duurzaamheid in en om hun huis. In totaal zijn 20 maatregelen voorgelegd. De niet getoonde maatregelen worden door 10 procent of minder van de inwoners genomen. Dit zijn onder andere lage temperatuurverwarming (11%), infiltratievoorziening voor regenwater (10%) en groene daken (10%).

Zeven op de tien (68%) inwoners heeft isolerend glas. Vier op de tien heeft het dak geïsoleerd (45%) of ventilatiemaatregelen getroffen (45%). In vergelijking tot 2022 heeft een groter deel van de inwoners zonnepanelen aangeschaft (van 25% naar 36%) (Figuur 3.1).

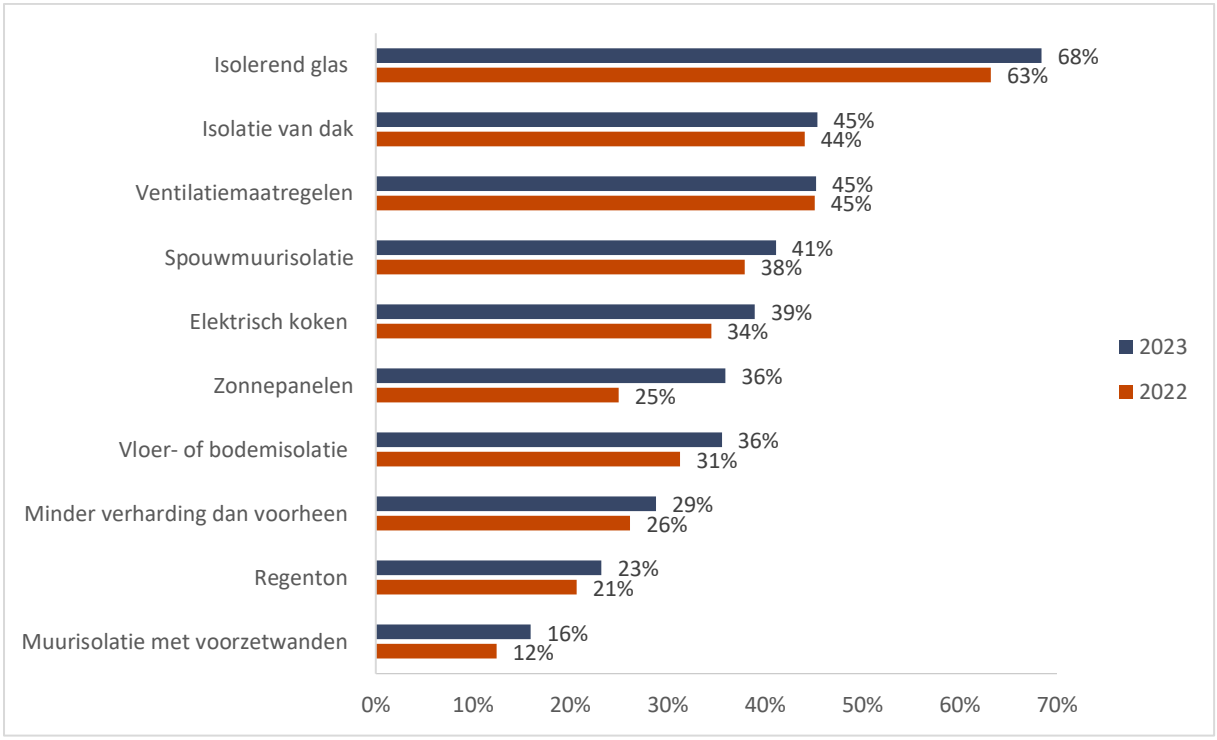

Figuur 3.1 Zijn in/op uw woning of tuin één of meer van de volgende maatregelen genomen? (%ja)

Struiken, vogelhuisjes, bomen en klimop komen het vaakst voor in de tuinen van Hilversummers

Aan de inwoners van Hilversum is dit jaar, net zoals in voorgaande jaren, gevraagd welke elementen in hun tuin aanwezig zijn die natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren. Ruim de helft (55%) van de inwoners geeft aan struiken in hun tuin te hebben. Ook heeft de helft een vogelhuisje in de tuin (52%) en/of één of meerdere bomen of klimop/klimplanten (51%). In vergelijking tot 2022 is het aantal inwoners dat deze maatregelen heeft genomen toegenomen (Figuur 3.2).

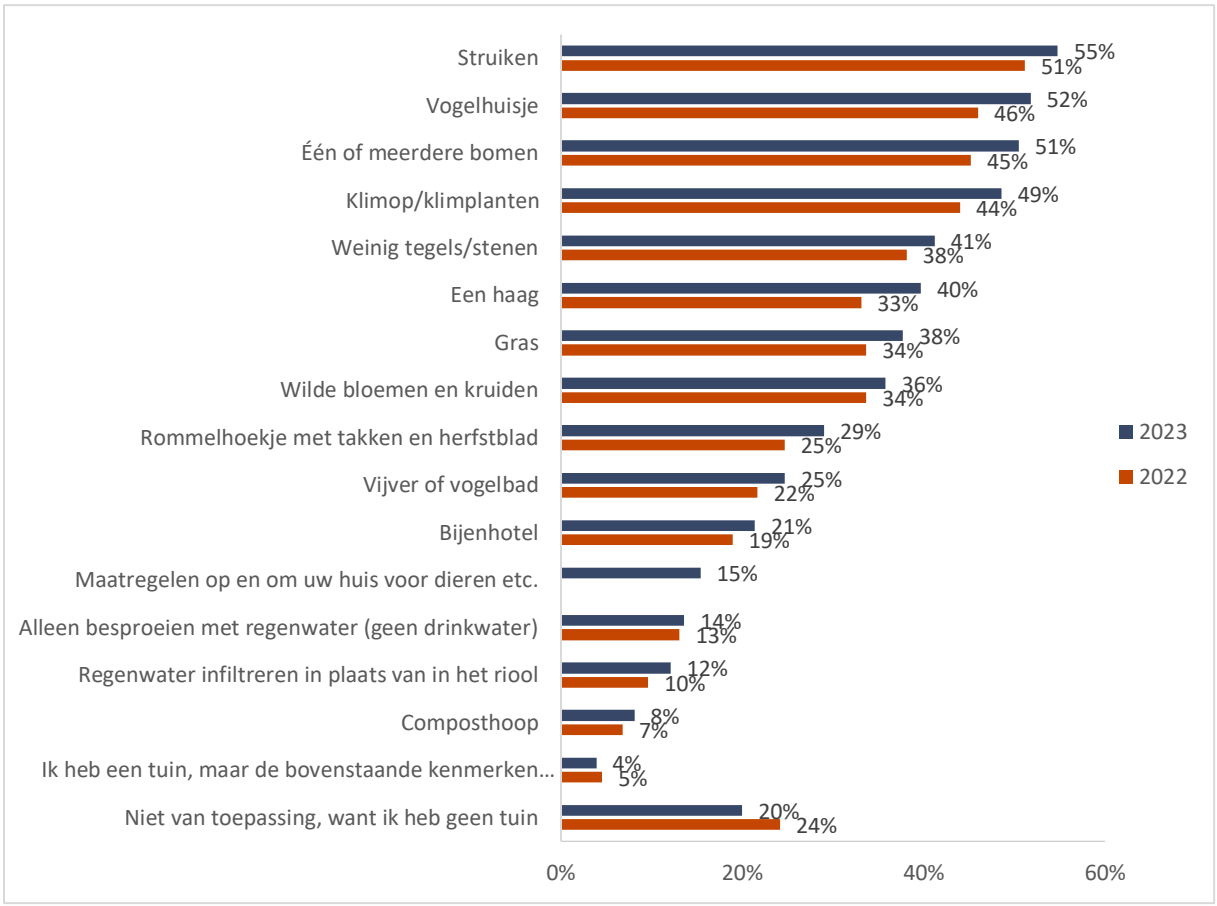

Figuur 3.2 Kunt u aangeven of onderstaande kenmerken in uw eigen tuin aanwezig zijn?

Meerderheid Hilversummers nog steeds voor minder intensief beheerd openbaar groen

Hilversummers staan positief tegenover een minder intensief beheerbeleid van het openbaar groen, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan de natuur. Zes op de tien (58%) inwoners staat hier positief tegenover. Dit komt overeen met vorig jaar (58%) en het jaar ervoor (57%). Een kwart (26%) is neutraal en één op de tien (10%) inwoners is het niet eens met een minder intensief beheerbeleid.

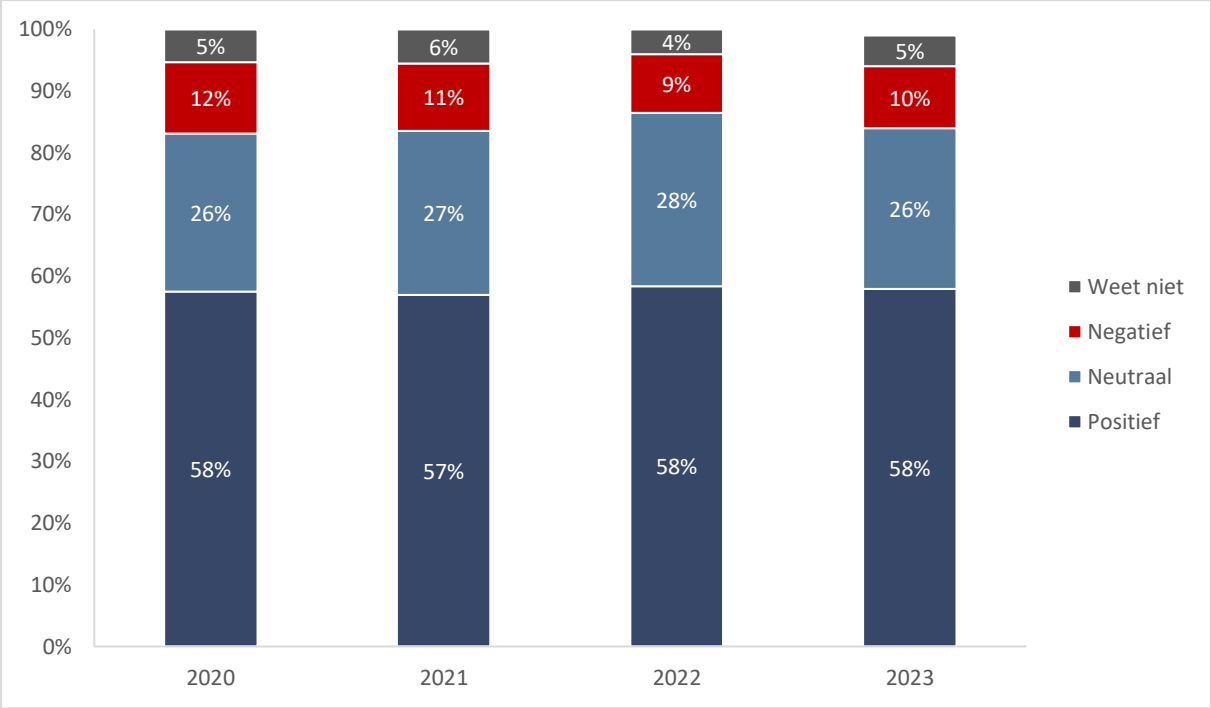

Figuur 3.3 Hoe staat u tegenover meer natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen?

Vier op de tien is bekend met of heeft gehoord van duurzaamheidslening

Het grootste deel (55%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van wat de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum inhoudt. Bijna drie op de tien (28%) heeft hier wel eens van gehoord. Bijna één op de vijf (17%) is bekend met deze lening. Deze verhoudingen zijn licht verschoven vergeleken met 2021 en 2022, toen waren minder mensen bekend met de duurzaamheidslening (60%).

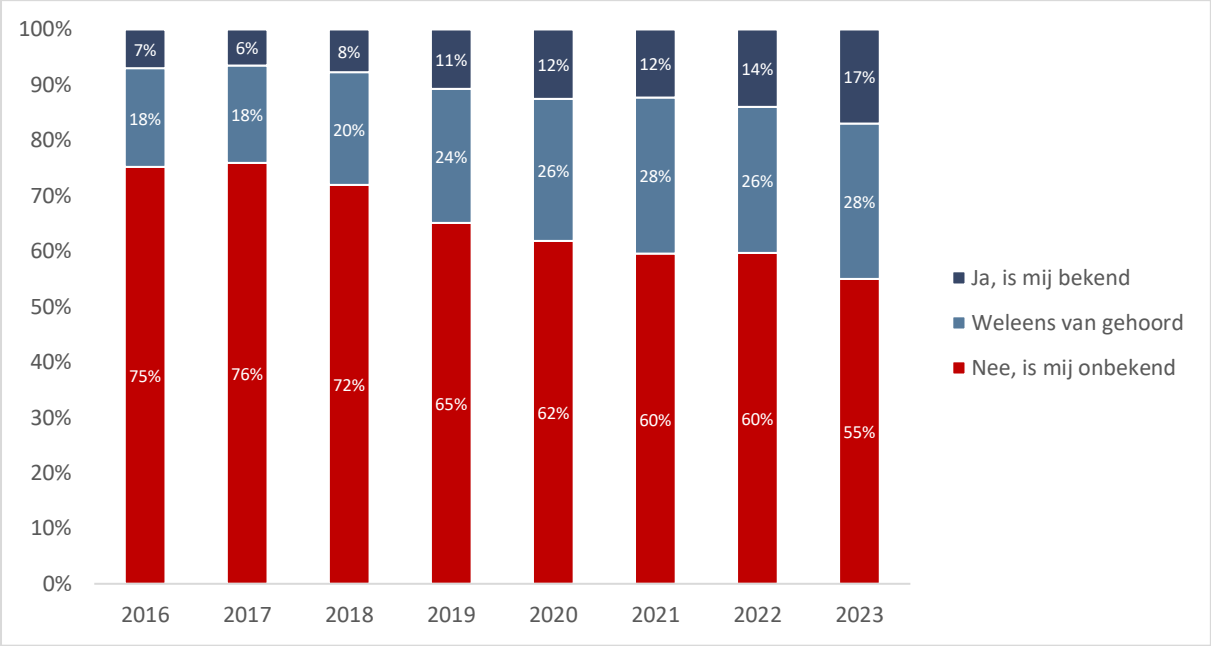

Figuur 3.4 Bent u op de hoogte van de duurzaamheidslening (Duurzaam Wonen Lening) van de gemeente Hilversum?

Het grootste deel (64%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van de subsidies uit het Hilversum Isolatie Programma (HIP). Ongeveer een kwart (23%) heeft hier weleens van gehoord.

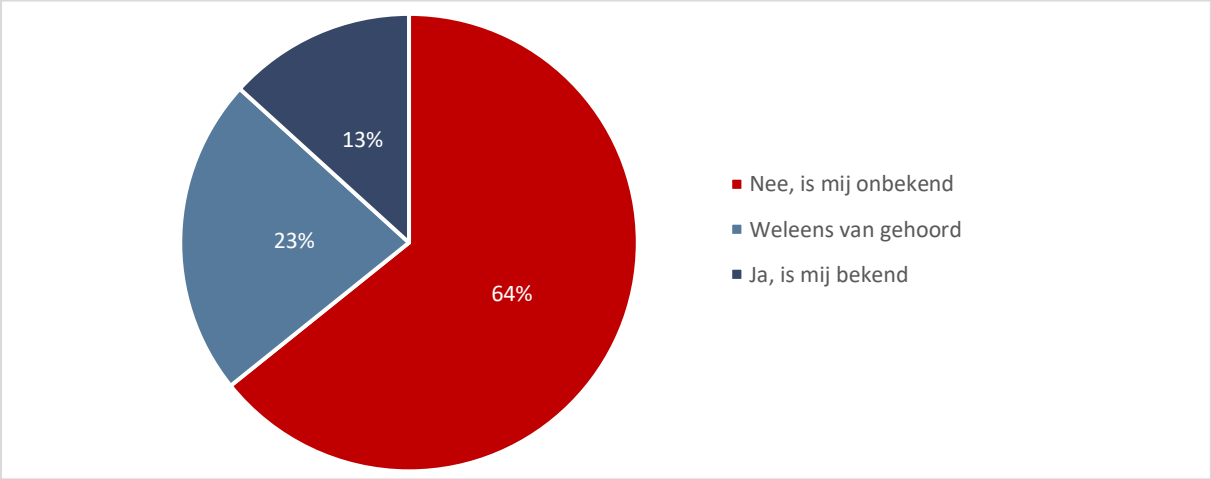

Figuur 3.5 Kent u de subsidies uit het Hilversumse Isolatie Programma (HIP)?

De meeste inwoners van Hilversum zijn ook niet bekend met het energieloket van de gemeente Hilversum. Meer dan de helft (55%) geeft aan dit niet te kennen. Een achtste (13%) kent het energieloket en heeft dit ook al bekeken.

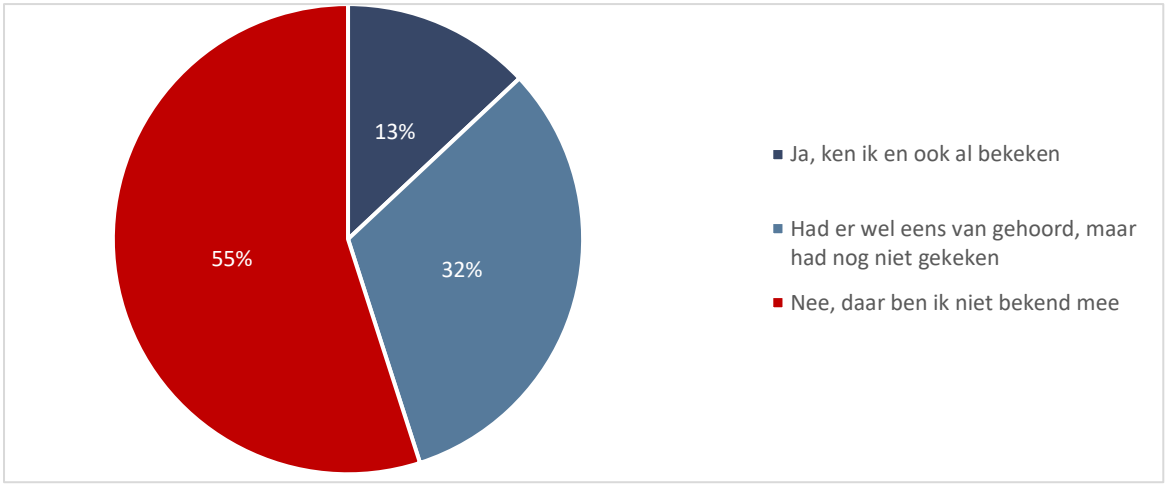

Figuur 3.6 Kent u het energieloket van de gemeente Hilversum?

Ruim vier op de tien inwoners zou bereid zijn te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning

Ruim vier op de tien (45%) inwoners is in principe bereid om te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning. Een groot deel (29%) zegt dat ze dit wel willen doen als ze hier ook de financiële middelen voor hebben. Bijna drie op de tien (28%) is misschien bereid om de woning aardgasvrij te maken. Het aantal mensen dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is afgenomen vergeleken met 2022 (van 55% naar 45%).

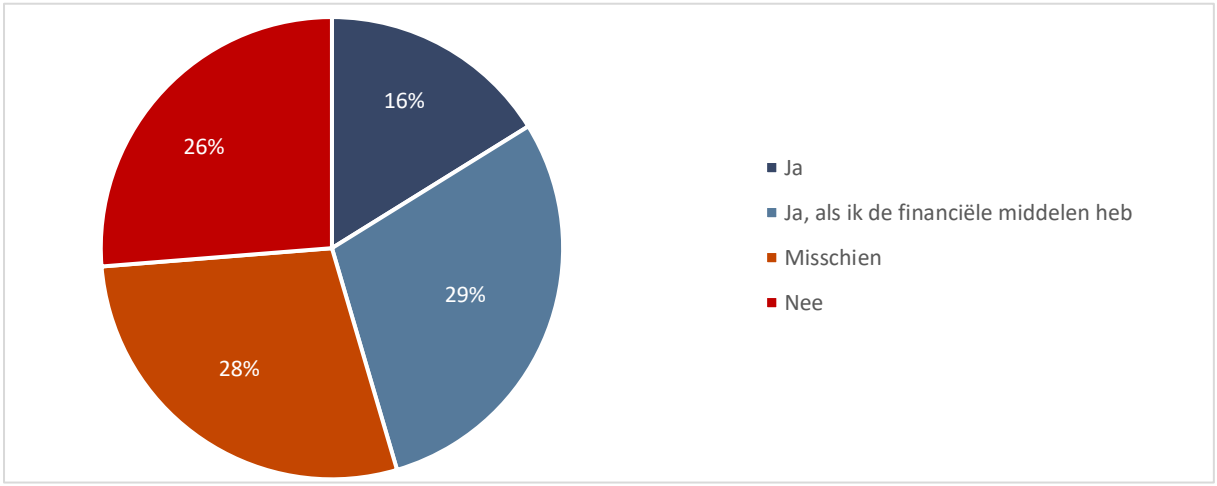

Figuur 3.7 Bent u bereid te investeren in het aardgasvrij maken van uw woning?

Meest ervaren milieuklacht is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer

De meest voorkomende milieuklacht volgens de inwoners van Hilversum is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer. Meer dan de helft (54%) van de inwoners geeft aan hier last van te hebben. Ook geluidsoverlast door buren (42%) en door vliegtuigen (41%) worden vaak benoemd door de inwoners. De inwoners van Hilversum hebben het minst overlast van stank veroorzaakt door bedrijven (6%).

Inwoners uit Landelijk Gebied (63%), Centrum (60%) en Zuidwest (57%) geven het vaakst aan geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer te hebben. Inwoners uit Noordoost (56%), Oost (45%) en Centrum (44%) hebben het vaakst geluidsoverlast veroorzaakt door buren. Voor inwoners uit Landelijk Gebied (56%) en Zuid (31%) geldt dat ze de meeste geluidsoverlast hebben veroorzaakt door vliegtuigen.

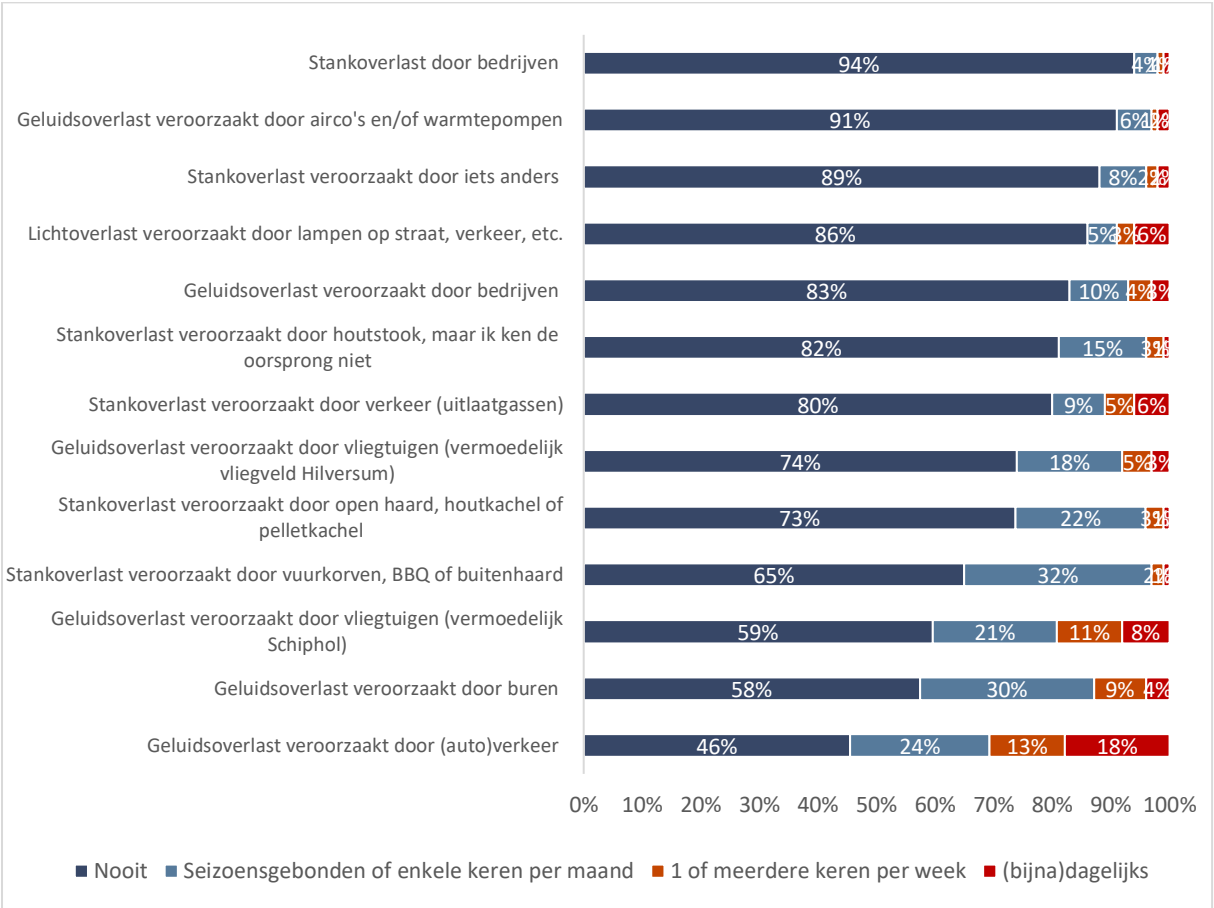

Figuur 3.8 Ervaart u wel eens overlast in of rondom uw woning?

De helft van de inwoners ervaart overlast van hitte in zomer

De helft (51%) van de inwoners heeft last van hitte tijdens warme zomerdagen (Figuur 3.9). Een op de acht (13%) inwoners geeft aan veel overlast te ervaren, vier op de tien (38%) ervaart enige overlast. Een derde (33%) ervaart weinig overlast tijdens warme zomerdagen.

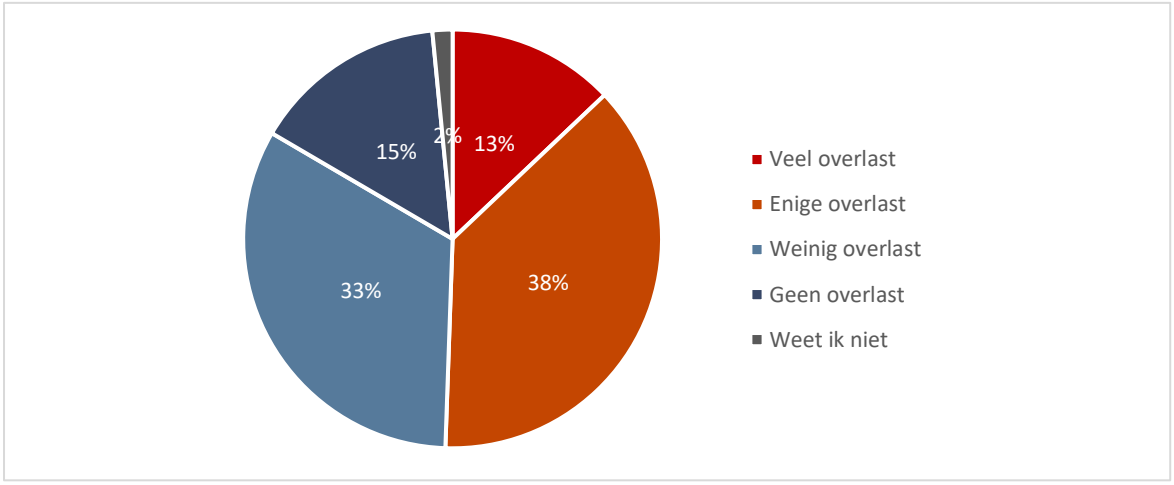

Figuur 3.9 In hoeverre heeft u in uw huis en/of naaste omgeving last van hitte tijdens warme zomerdagen?

Hilversummers zijn tevreden over groen in eigen buurt

Zes op de tien (62%) inwoners geeft aan dat het groen in eigen wijk uitnodigt om te bewegen (Figuur 3.10). Minder dan één op de tien (7%) inwoners geeft aan dat het groen in de buurt helemaal niet uitnodigt om te bewegen.

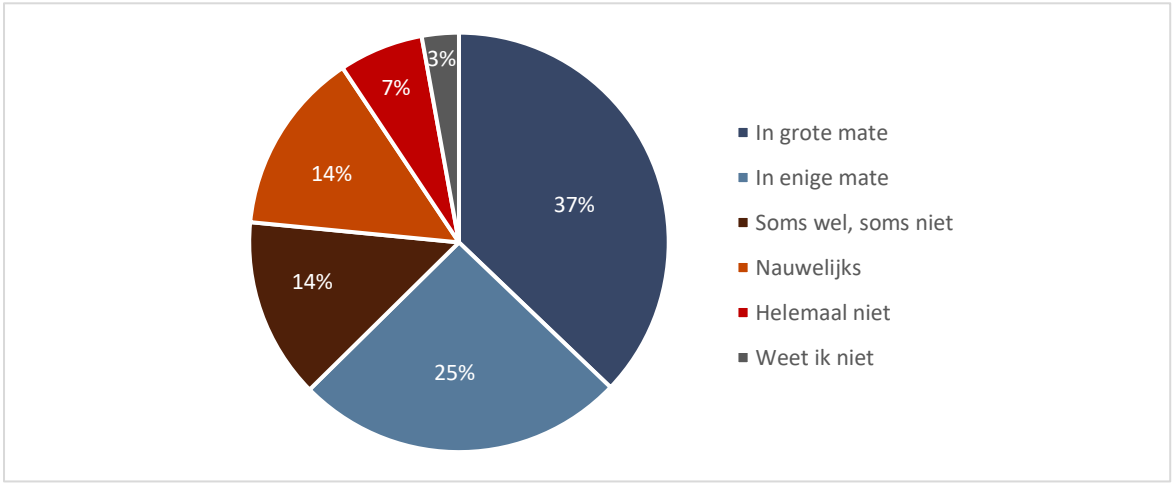

Figuur 3.10 In hoeverre nodigt het groen in uw wijk uit om te bewegen? (zoals wandelen, rennen of fietsen)

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Inwoners uit Centrum (6,1) geven de eigen buurt het laagste cijfer, inwoners uit Landelijk Gebied (9,0) geven juist het hoogste cijfer (Figuur 3.11).

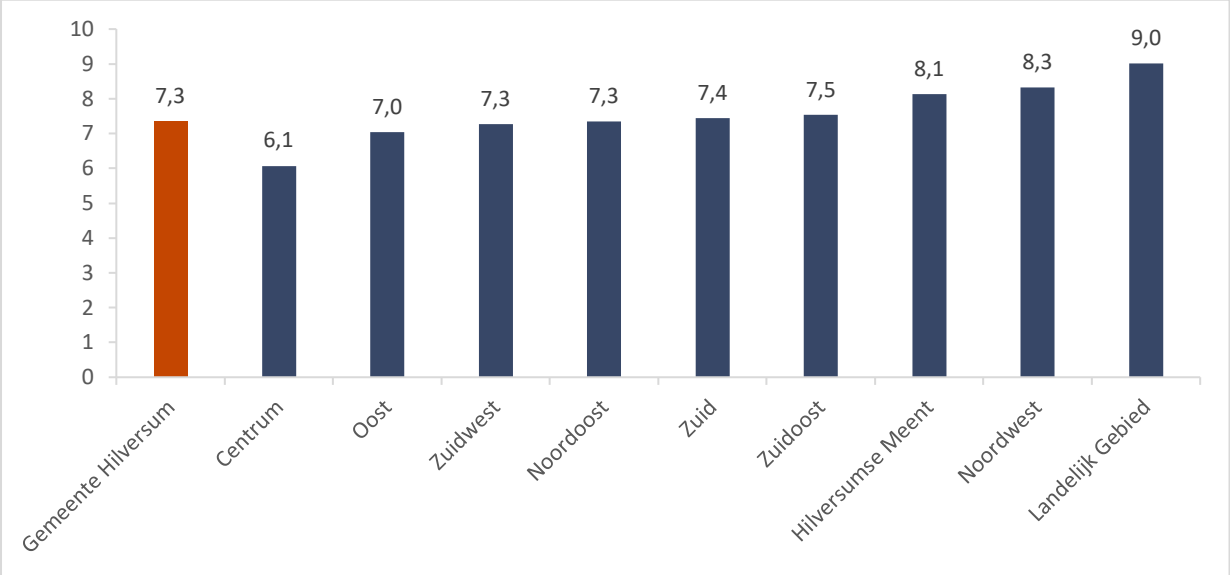

Figuur 3.11 Gemiddeld rapportcijfer voor de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt (1-10)

Het merendeel van de inwoners kent het gemeentelijke budget Groen in beweging niet

De inwoners zijn gevraagd of ze op de hoogte zijn van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die de straat, buurt of wijk groener maken. Drie kwart (74%) van de inwoners is niet bekend met dit budget. Minder dan één op de tien (8%) is bekend hiermee. Bijna één op de vijf (18%) heeft hier weleens van gehoord.

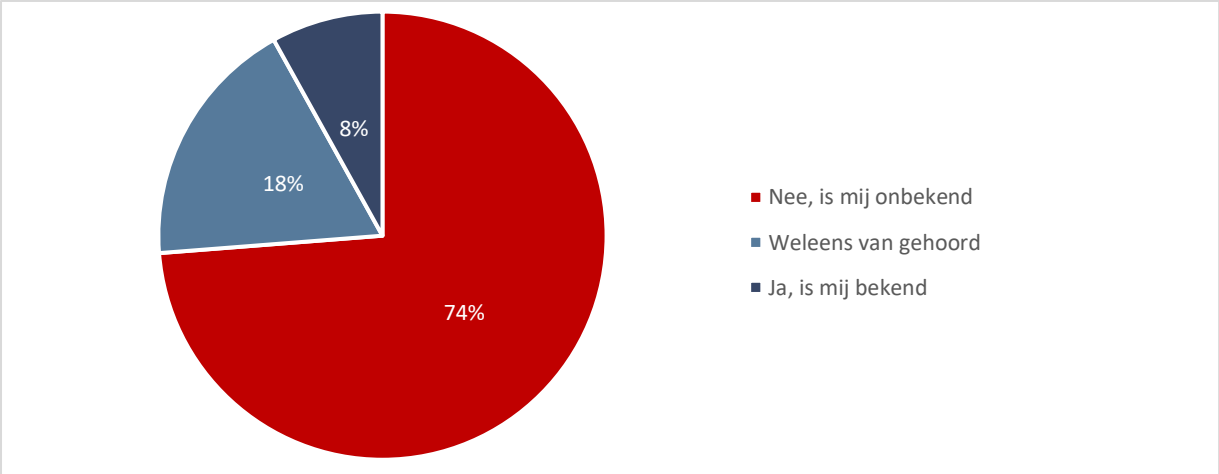

Figuur 3.12 Bent u op de hoogte van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die u straat, buurt of wijk groener maken?

Minder inwoners hebben overlast van hemelwater ervaren dan vorig jaar

Hilversummers kunnen door hevige regenbuien last krijgen van hemelwateroverlast in hun woning, tuin of directe omgeving. Een kwart van de inwoners (25%) geeft aan hier last van te hebben gehad in het afgelopen jaar (Figuur 3.13).

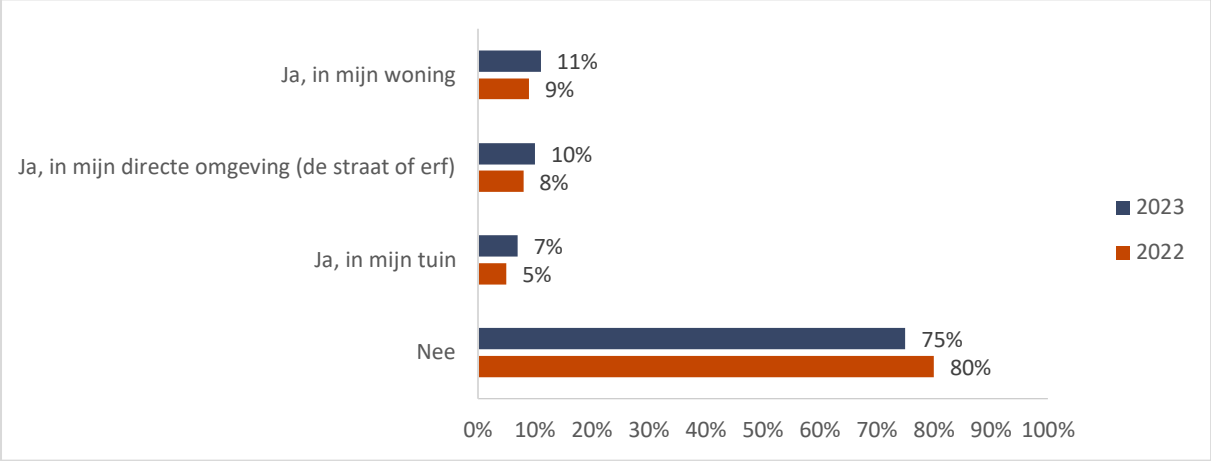

Figuur 3.13 Heeft u in het afgelopen jaar last gehad van hemelwateroverlast?

Bijna de helft (49%) van de inwoners die hemelwateroverlast heeft ervaren, geeft aan dat de overlast kwam door waterafvoerproblemen op eigen perceel (Figuur 3.14). Eén vijfde (21%) geeft aan dat de overlast het gevolg was van water dat vanaf de weg de tuin is ingelopen.

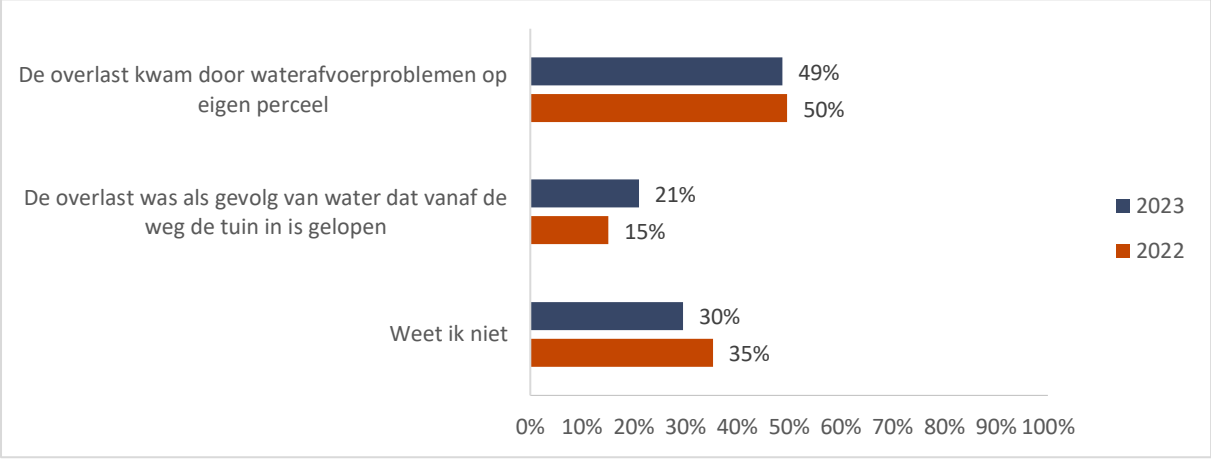

Figuur 3.14 Wat was volgens u de oorzaak van de hemelwateroverlast?

De inwoners die hemelwateroverlast hebben ervaren is gevraagd of zij als gevolg van de overlast schade hebben ondervonden. De helft (49%) geeft aan dat dit niet het geval was (Figuur 3.15). Een kwart (26%) heeft schade ondervonden met financiële consequenties ten gevolge van de hemeloverlast.

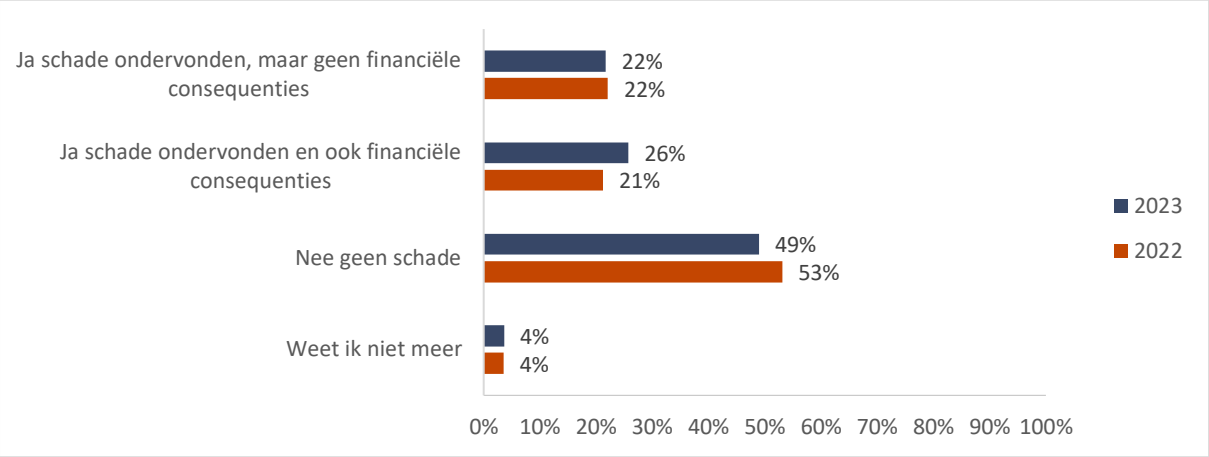

Figuur 3.15 Heeft u als gevolg van de hemelwateroverlast schade ondervonden?

4. Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Dit hoofdstuk richt zich op aspecten op het vlak van participatie, zorg, welzijn en arbeid. Hier wordt ingegaan op (mentale) gezondheid en welzijn, mantelzorg en vrijwilligerswerk, inclusiviteit en sociale acceptatie, sociale contacten, arbeid en werkgelegenheid, jeugd en onderwijs en inflatie en energiecrisis.

4.1 Zorg en welzijn

Inwoners beoordelen hun gezondheid met een 7,8

Hilversummers beoordelen hun gezondheid met een ruime voldoende (7,8). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (7,7). In alle wijken zijn inwoners tevreden over hun gezondheid. In Landelijk Gebied geven inwoners de hoogste beoordeling voor hun gezondheid (8,1).

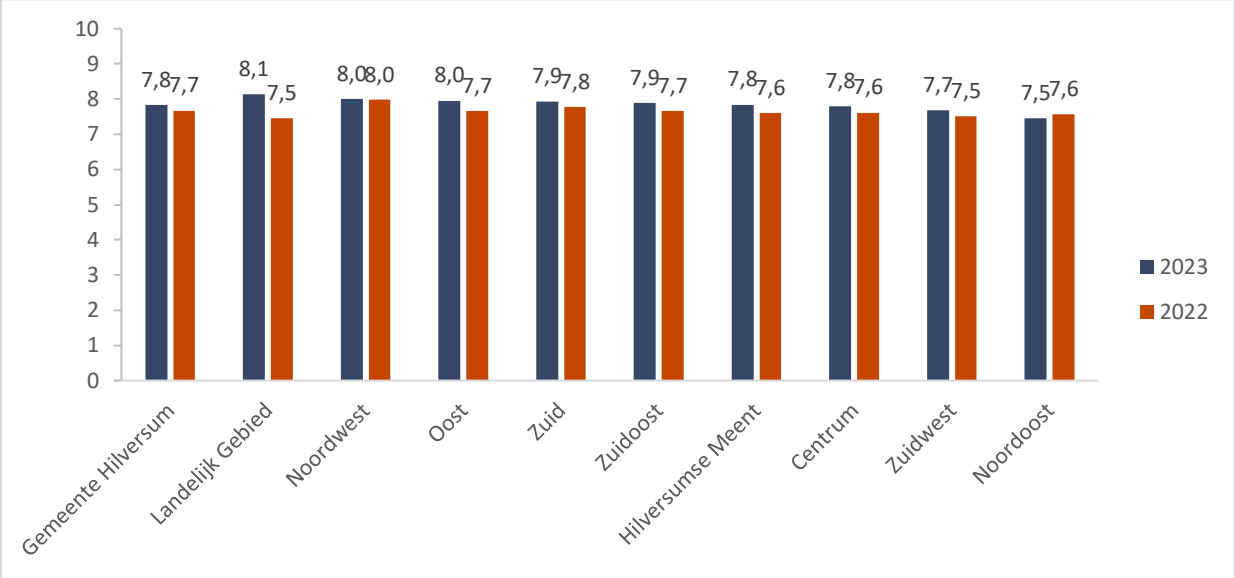

Figuur 4.1 Gemiddeld rapportcijfer van de eigen gezondheid

Ruime meerderheid heeft geen behoefte aan zorg of hulp

Drie kwart (76%) van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp (Figuur 4.2). Hilversummers die behoefte hebben aan hulp ontvangen deze hulp ook in de meeste gevallen (2% ontvangt deze hulp niet). Negen procent ontvangt deze hulp uit hun sociale netwerk, zes procent ontvangt deze zorg van een thuiszorginstelling of op een andere manier. De uitkomsten van de huidige meting verschillen niet met de voorgaande jaren.

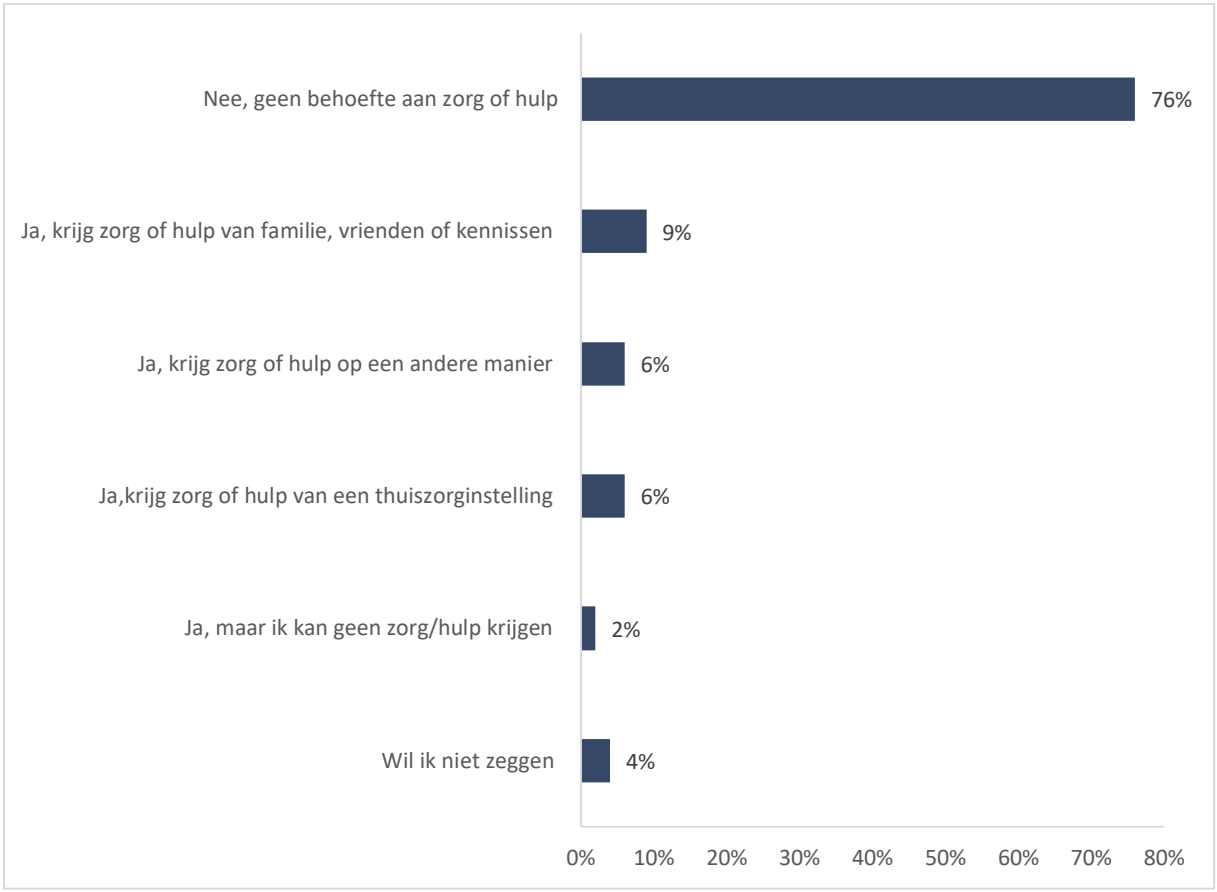

Figuur 4.2 Bestaat er binnen uw huishouden behoefte aan zorg of hulp?

4.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Percentage Hilversummers dat hulp verleent is toegenomen

Zes op de tien (60%) inwoners geeft aan dat ze hulp bieden aan de buren (Figuur 4.3). Vier op de tien heeft aandacht voor buren in een moeilijke situatie (42%) of verleent mantelzorg (40%). Hulp aan buren verleent men vaker op minder regelmatige basis (51%)

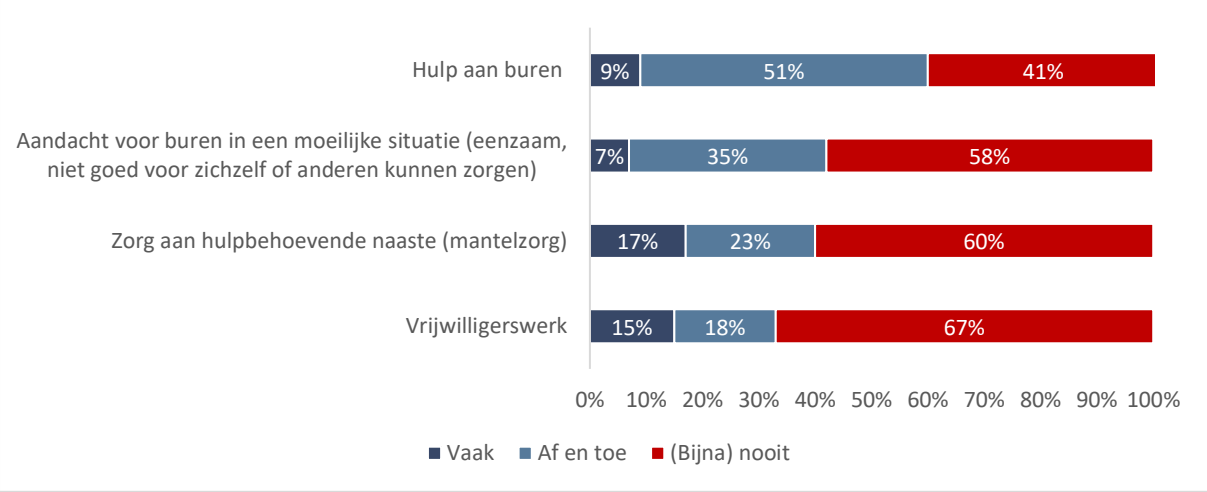

Figuur 4.3 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen?

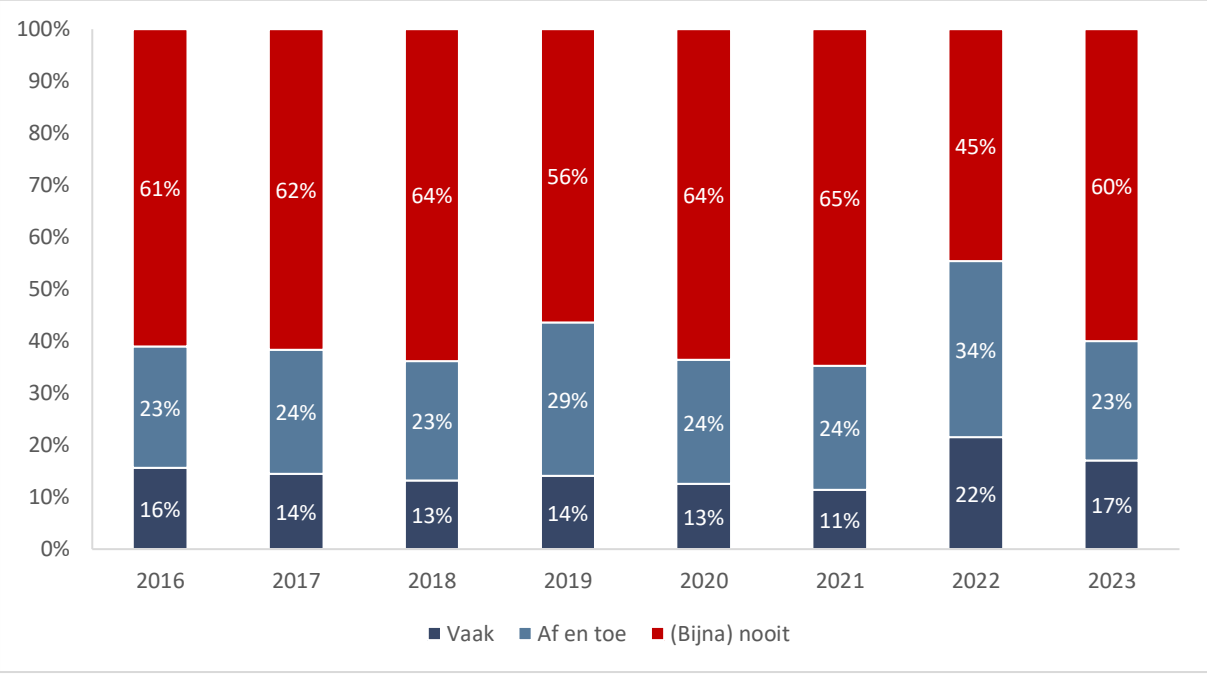

Figuur 4.4 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen in de vorm van zorg aan hulpbehoevende naasten (mantelzorg)?

Het algemene beeld is dat inwoners ongeveer even vaak hulp verlenen als in 2022, met uitzondering van mantelzorg (figuur 4.4). In 2022 verleende ruim de helft (56%) mantelzorg. Dit is een hoger percentage dan in 2023 (40%). In voorgaande jaren was het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleende vergelijkbaar met 2023.[2]

Ruim een kwart van de mantelzorgers geeft aan dat zij zich (een beetje) overbelast hebben gevoeld in het afgelopen jaar (27%). Dit komt overeen met 2022 (Figuur 4.5).

Het merendeel van de mantelzorgers heeft het afgelopen jaar geen ondersteuning ontvangen bij hun taken van een vrijwilligersorganisatie (96%) en/of vanuit de gemeente of andere instantie (90%). Het overgrote deel had ook geen behoefte aan deze hulp van vrijwilligersorganisaties (90%) en/of van de gemeente of andere instanties (82%). Deze uitkomsten komen overeen met 2022 en 2021.

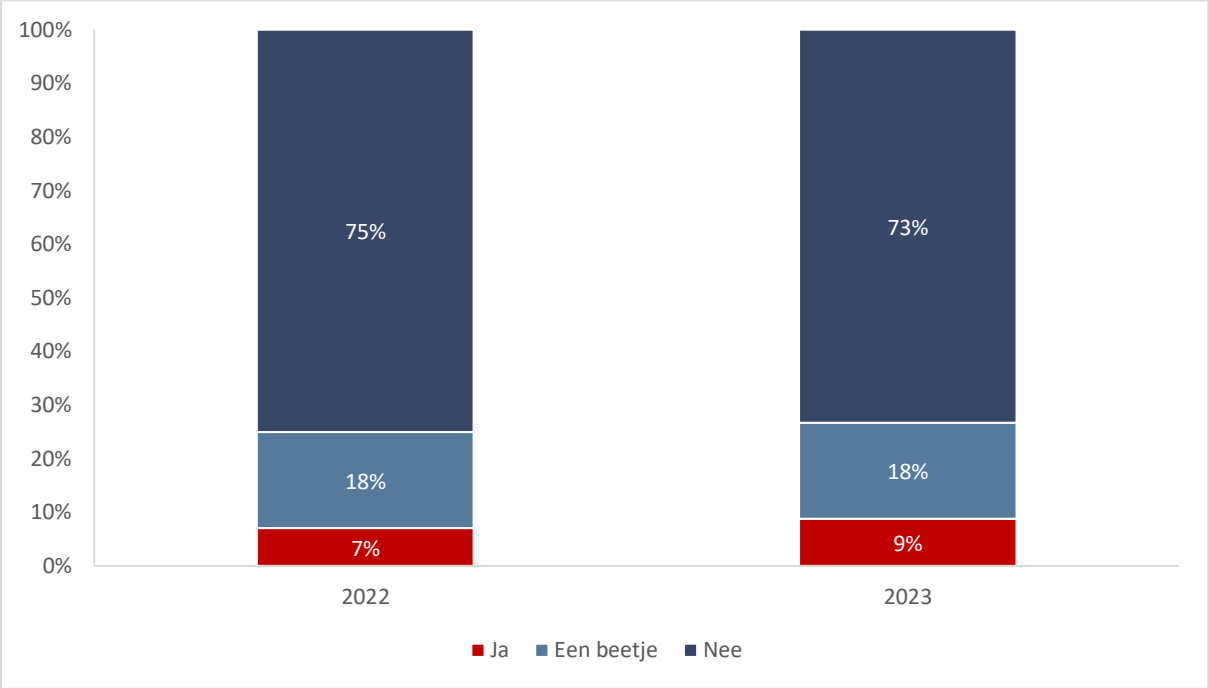

Figuur 4.4 Voelde u zich als mantelzorger overbelast het afgelopen jaar?

[2] In 2022 was de stelling "zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg). Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen.

4.3 Inclusieve samenleving, diversiteit en sociale acceptatie

Meerderheid vindt dat er rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap

Ongeveer één op de vijf (22%) inwoners van Hilversum heeft een stoornis, beperking of handicap óf kent iemand in diens naaste omgeving met een stoornis, beperking of handicap. Van deze groep geeft één op de vijf (18%) inwoners aan dat er in Hilversum rekening wordt gehouden met inwoners met een stoornis, beperking of handicap. Bijna de helft (46%) zegt dat dit soms wel en soms niet het geval is.

Van de inwoners die iemand met een stoornis, beperking of handicap kennen óf zelf een stoornis, beperking of handicap hebben, zegt één op de vijf (21%) dat er rekening gehouden wordt men hen in recreatie. Dit percentage ligt lager bij een baan of stageplek. Hier zegt één op de zes (16%) dat er rekening wordt gehouden met mensen met een stoornis, beperking of handicap. Ook heeft zes op de tien (61%) hier geen duidelijke mening over.

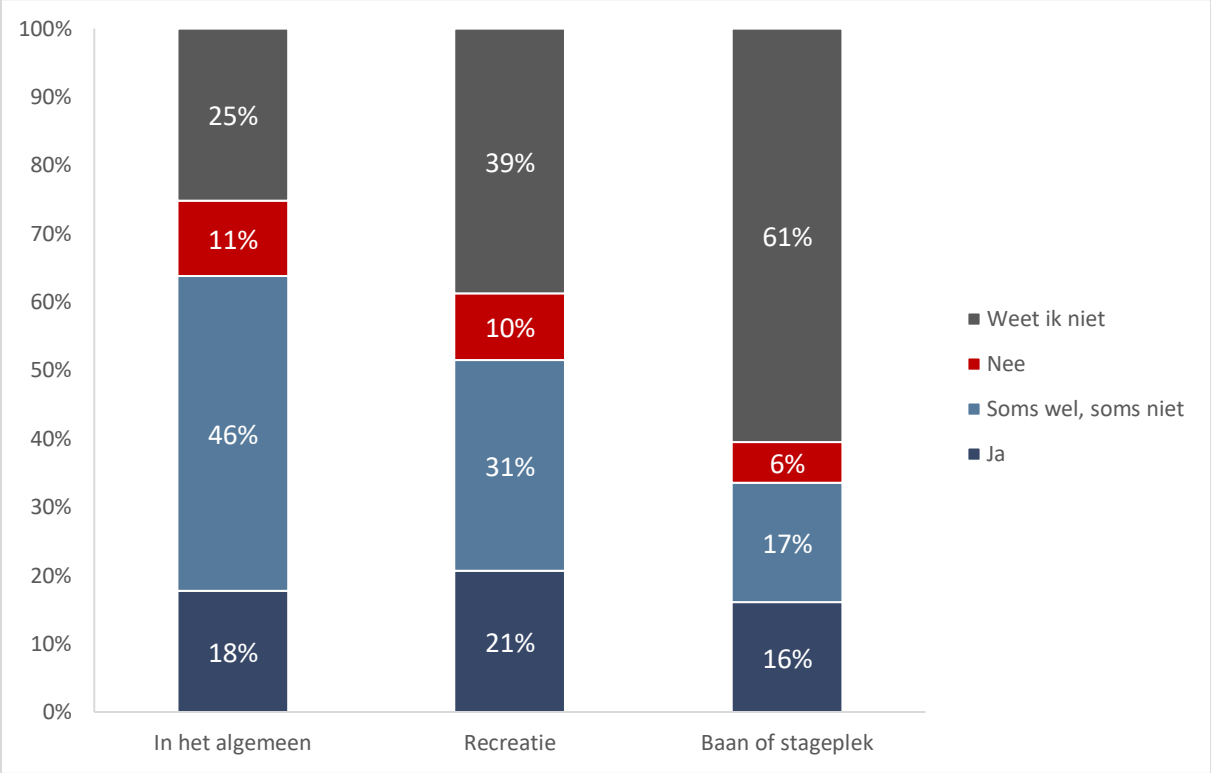

Figuur 4.5 Vindt u dat er in Hilversum rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap in de volgende situaties?

Twee derde vindt de openbare ruimte en gebouwen toegankelijk

Aan de inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben is ook gevraagd wat zij van de toegankelijkheid vinden van gemeente Hilversum. Eén derde (31%) vindt dat de openbare ruimte en gebouwen in Hilversum toegankelijk zijn. Een vergelijkbaar percentage (35%) vindt dat dit soms wel en soms niet het geval is (Figuur 4.7). Vijf procent vindt dat de openbare ruimte en gebouwen niet toegankelijk zijn.

Over de website van de gemeente heeft de meerderheid (61%) geen duidelijke mening (Figuur 4.8). Eén op de vijf (20%) vindt de website toegankelijk, één op de zes (16%) is van de mening dat deze soms wel, soms niet toegankelijk. Drie procent vindt de gemeente websites niet toegankelijk.

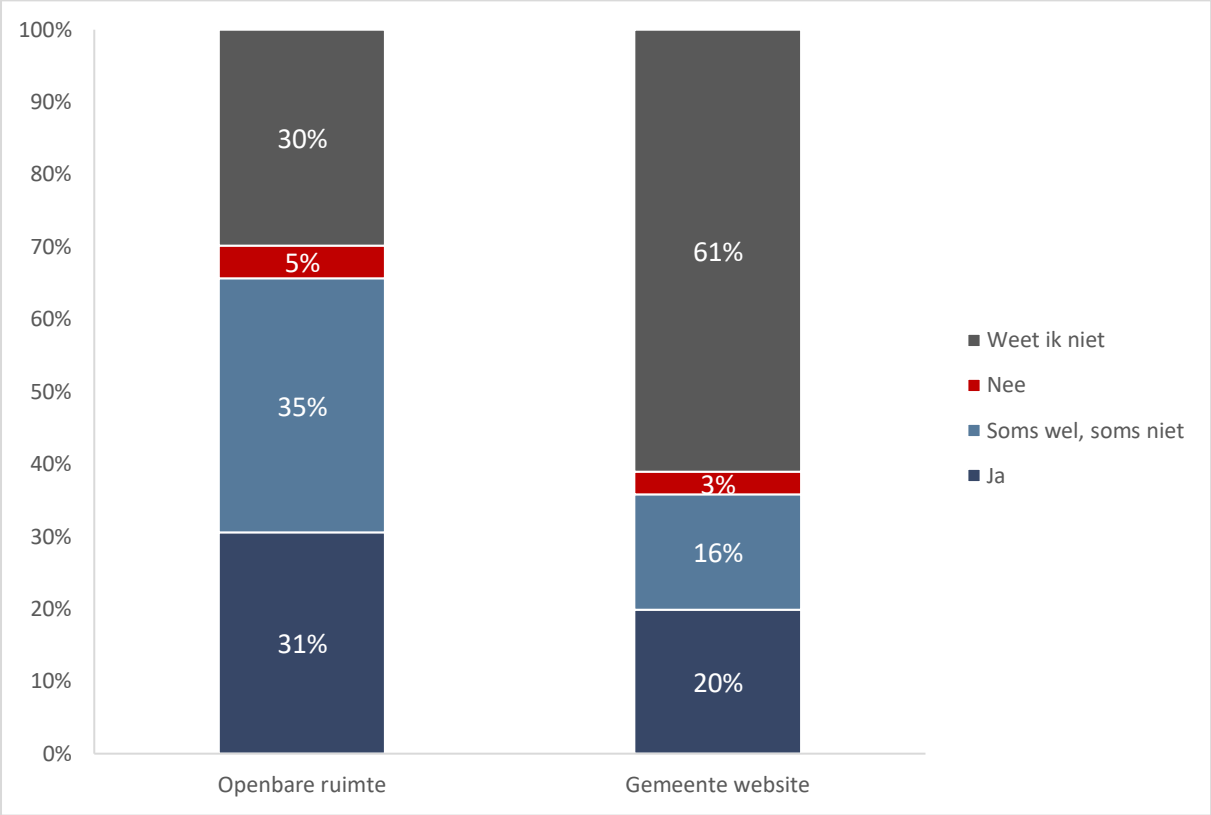

Figuur 4.6 Vindt u dat de openbare ruimte/website van de gemeente toegankelijk zijn voor mensen met een stoornis, beperking of handicap?

Bijna vier op de tien is niet bekend met Informatiepunt Digitale Overheid

Van de inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geeft één op de vijf (21%) aan dat zij gebruik zouden maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid voor advies en ondersteuning. Eén derde wist niet dat er een gratis Informatiepunt Digitale Overheid bestond in Hilversum (36%) of weet niet of zij er gebruik van zouden maken (36%).

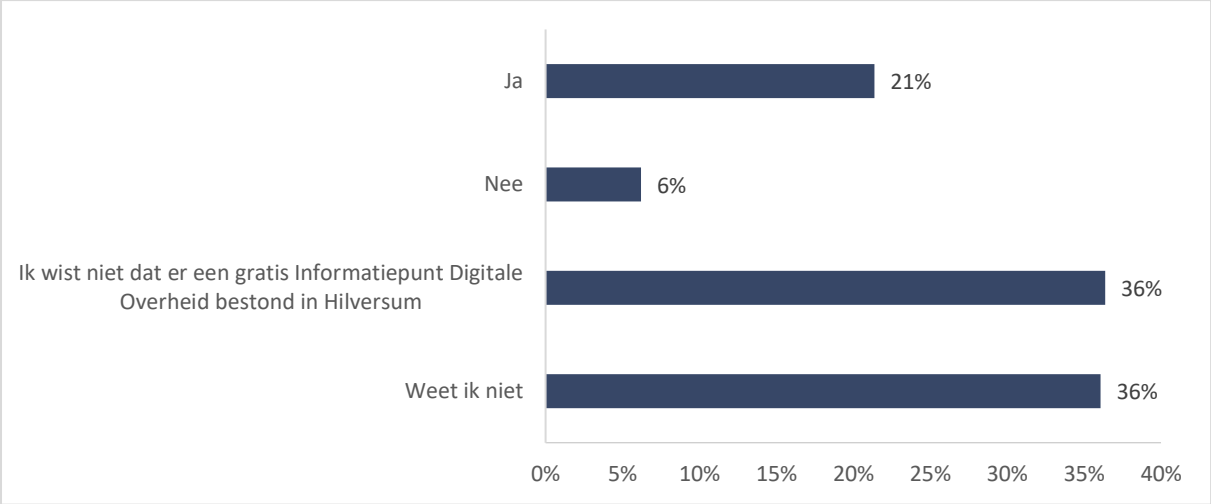

Figuur 4.8 Als er obstakels zijn op het gebied van digitale toegankelijkheid van de overheid voor uzelf of voor anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, zou u in dat geval voor advies en ondersteuning gebruik maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid bij de bibliotheek?

Zes op de tien (64%) inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben weten niet of er juist wordt gehandeld als er obstakels zijn op het gebied van toegankelijkheid die mensen met een stoornis, handicap of beperking belemmeren (Figuur 4.9). Eén op de vijf (21%) vindt dit soms wel, soms niet. Minder dan één op de tien (8%) vindt dat er juist wordt gehandeld op zo'n moment. Zes procent vindt dat er dan niet juist wordt gehandeld.

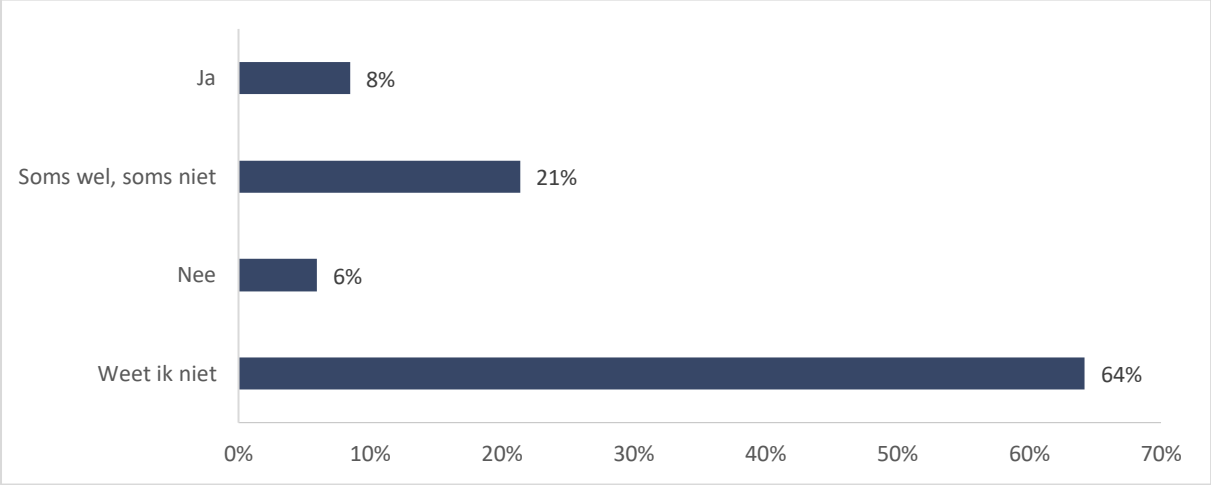

Figuur 4.9 Als er obstakels zijn op het gebied van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor uzelf of anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, heeft u dan het idee dat er juist wordt gehandeld om dit op te lossen?

Inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geven de toegankelijkheid van het centrum gemiddeld een 6,7.

Eén op de zeven inwoners heeft zelf discriminatie ervaren

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%) (Figuur 4.10).

In Centrum (18%) en Noordoost (17%) was het percentage dat het afgelopen jaar discriminatie heeft ervaren het hoogst. De steekproef van Landelijk Gebied is klein (n=40), waardoor de uitkomsten alleen indicatief zijn. In de wijken Centrum, Noordoost, Zuidwest en Zuidoost is het percentage inwoners dat discriminatie heeft meegemaakt (licht) toegenomen ten opzichte van 2022.

Discriminatie kwam het vaakst voor op grond van herkomst of huidskleur (3%), leeftijd (3%), of geslacht (2%).

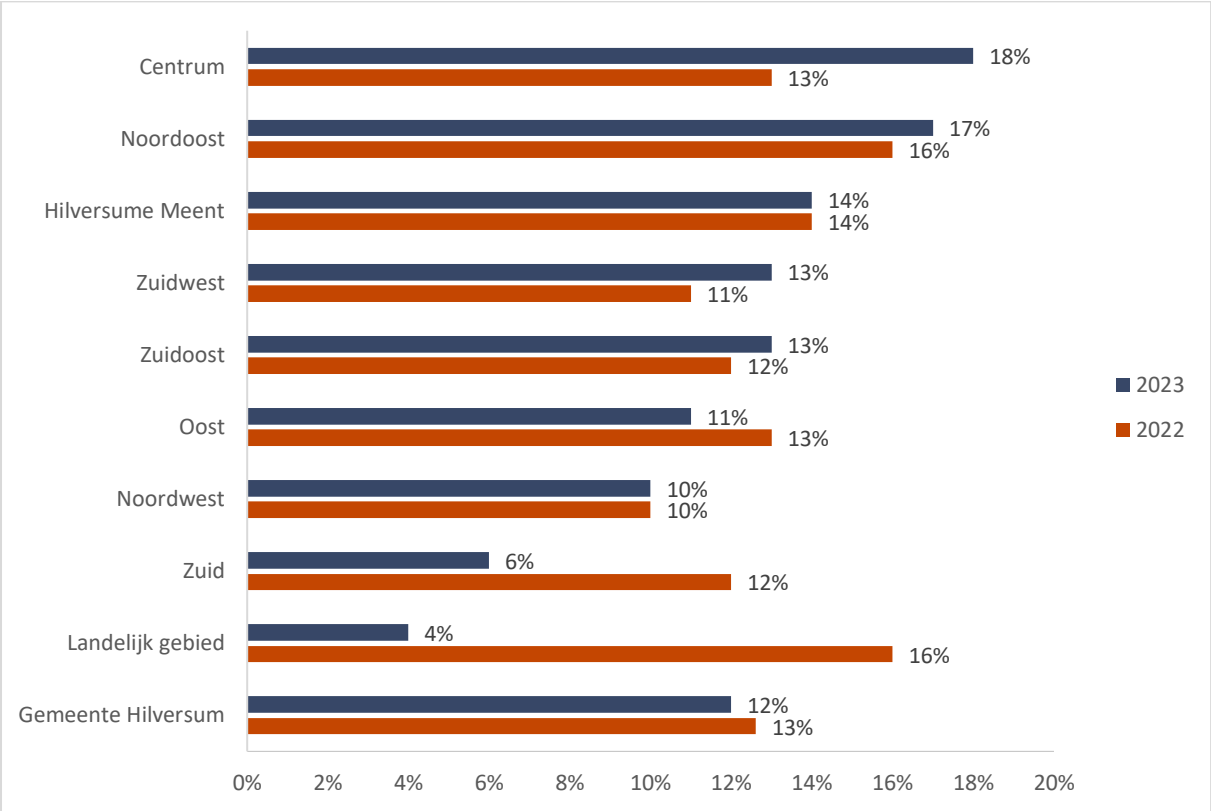

Figuur 4.10 Bent u in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd? (% Ja)

Eén op de tien inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

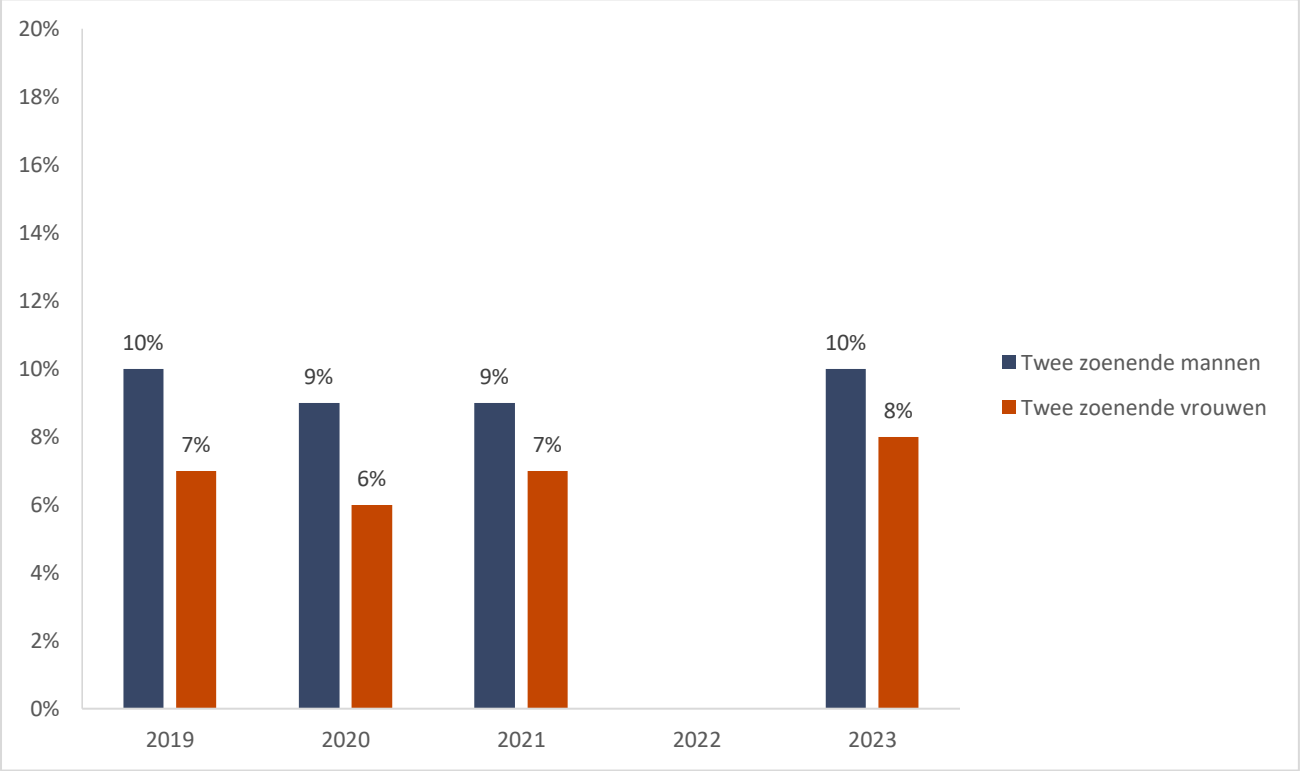

Figuur 4.11 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

Het percentage dat het negatief vindt als twee mannen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (13%) en Noordoost (13%). In Noordwest en Hilversumse Meent is dit percentage het laagst (6%) (Figuur 4.12).

Het percentage dat het negatief vindt als twee vrouwen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (12%) en Zuid (12%). In Hilversumse Meent (3%) en Noordwest (4%) is dit percentage het laagst (Figuur 4.12).

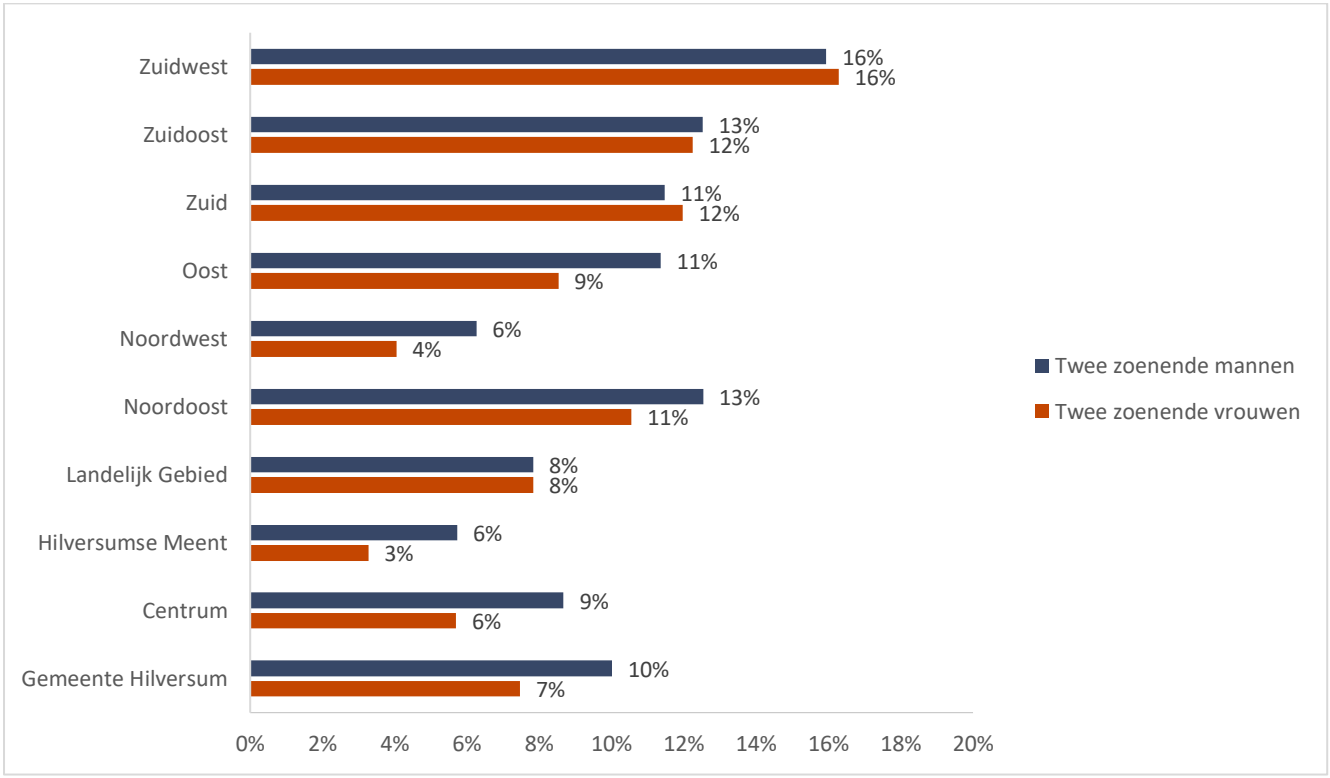

Figuur 4.12 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

4.4 Sociale contacten

Een kwart van de inwoners geeft aan zich weleens eenzaam te voelen

Een kwart van de Hilversummers (24%) voelt zich wel eens eenzaam (Figuur 4.13). Vier procent voelt zich regelmatig tot vaak eenzaam. Drie kwart (76%) voelt zich (bijna) niet eenzaam.

Het algemene beeld is een afname in eenzaamheid vergeleken met vorig jaar, toen voelde twee derde (67%) van de Hilversummers zich (bijna) niet eenzaam, een kwart (26%) voelde zich soms eenzaam, vijf procent voelde zich regelmatig tot vaak eenzaam. Dit komt ook overeen met het beeld van 2020 en 2021. De ervaren eenzaamheid in 2023 komt overeen met het beeld van 2016 tot 2019.

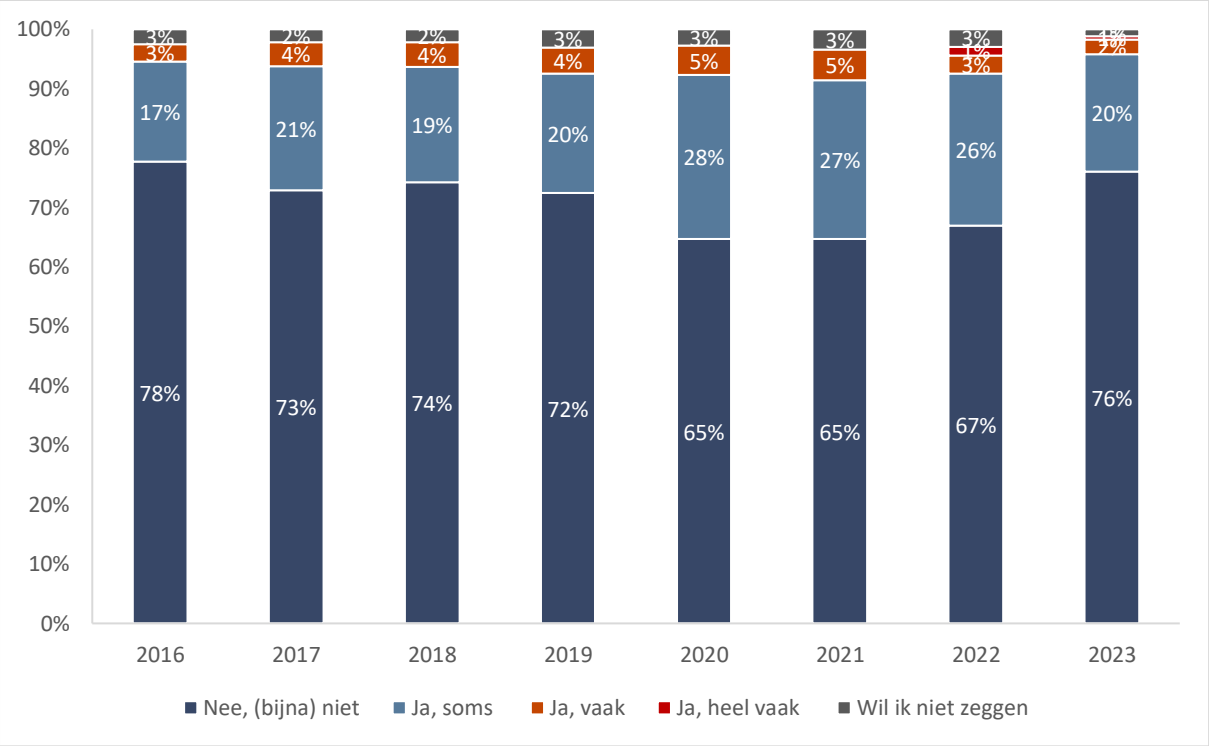

Figuur 4.13 Voelt u zich weleens eenzaam?

Op wijkniveau zijn er verschillen in de eenzaamheid die men ervaart (figuur 4.14). In Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) voelt een kwart zich eenzaam. Het minst eenzaam voelen inwoners zich in Noordwest (13%) en Landelijk Gebied (14%).

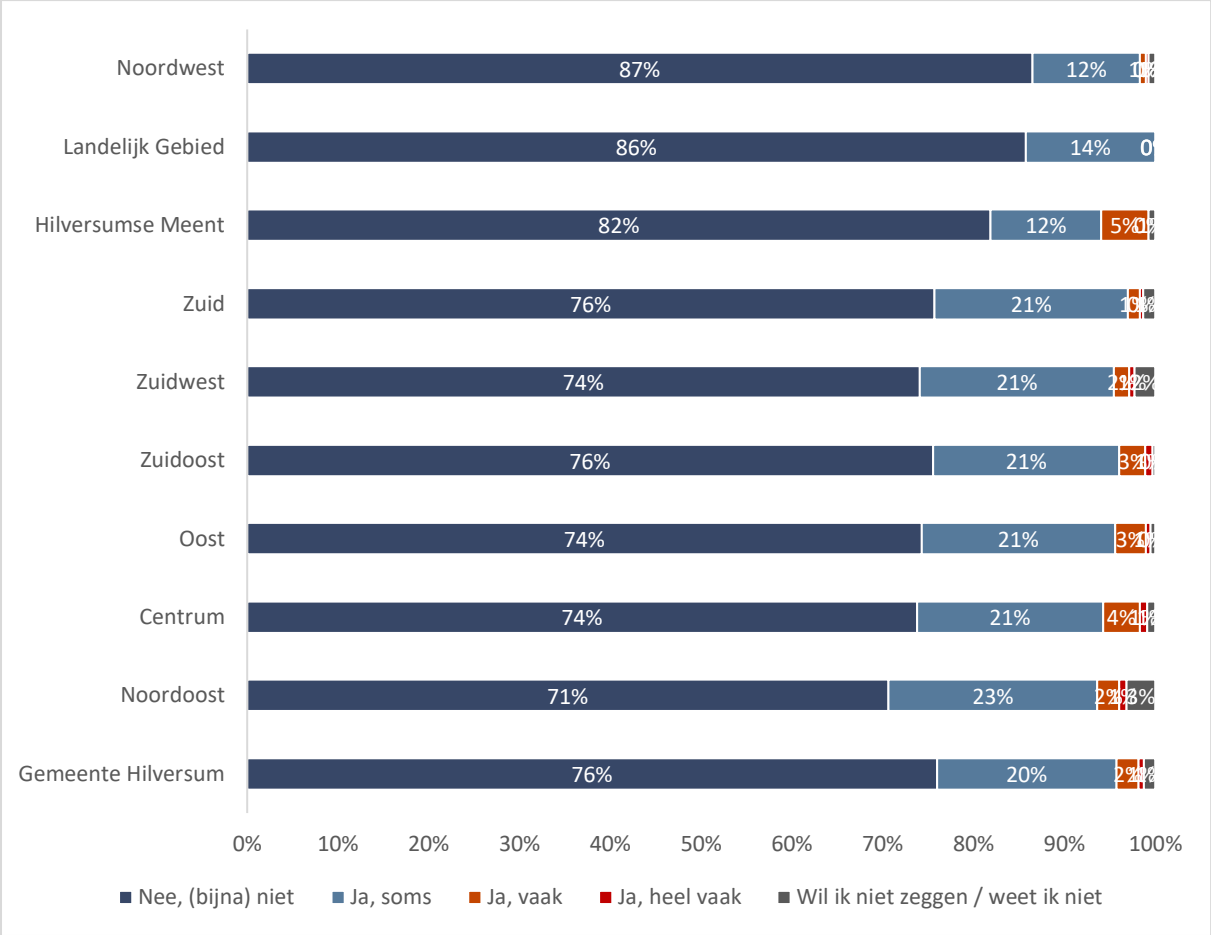

Figuur 4.14 Voelt u zich weleens eenzaam? (Wijkniveau)

Ruime meerderheid heeft voldoende sociale contacten

Het grootste deel van de Hilversumse inwoners zegt voldoende sociale contacten te hebben (94%). Eén op de acht (13%) zegt voldoende sociale contacten te hebben, maar er meer te willen. Vijf procent heeft onvoldoende sociale contacten. In vergelijking met 2022 geven meer inwoners aan voldoende contacten te hebben (van 88% naar 94%) (Figuur 4.15).

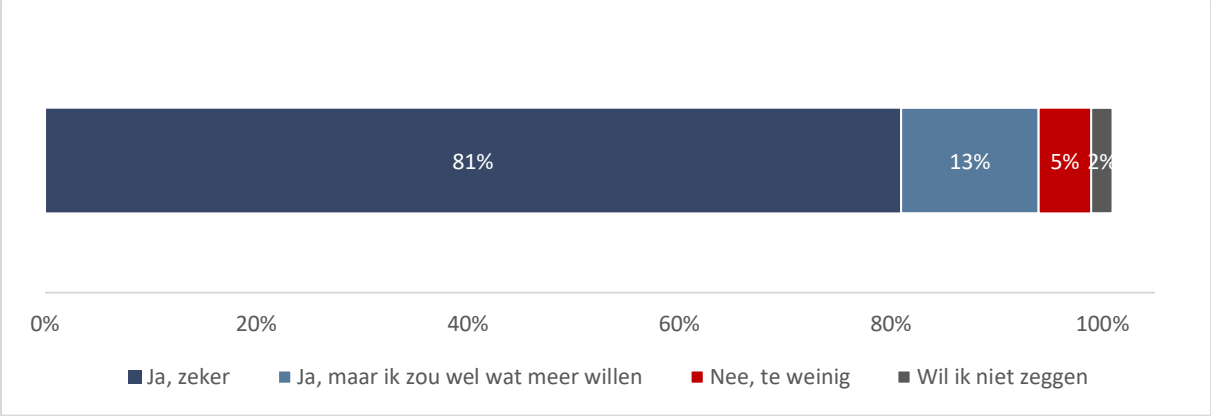

Figuur 4.15 Heeft u voldoende sociale contacten met andere mensen?

Bijna zes op de tien heeft vaker dan één keer per week contact met familie, vrienden of kennissen

Inwoners hebben het meest contact met familie en vrienden of kennissen (Figuur 4.16). Bijna zes op de tien (57%) heeft meerdere keren per week contact met familie en vijf op de tien (53%) heeft meerdere keren per week contact met vrienden of kennissen. Drie op de tien (30%) inwoners heeft meer dan één keer in de week contact met buren, of mensen uit de buurt. De uitkomsten komen overeen met 2022.

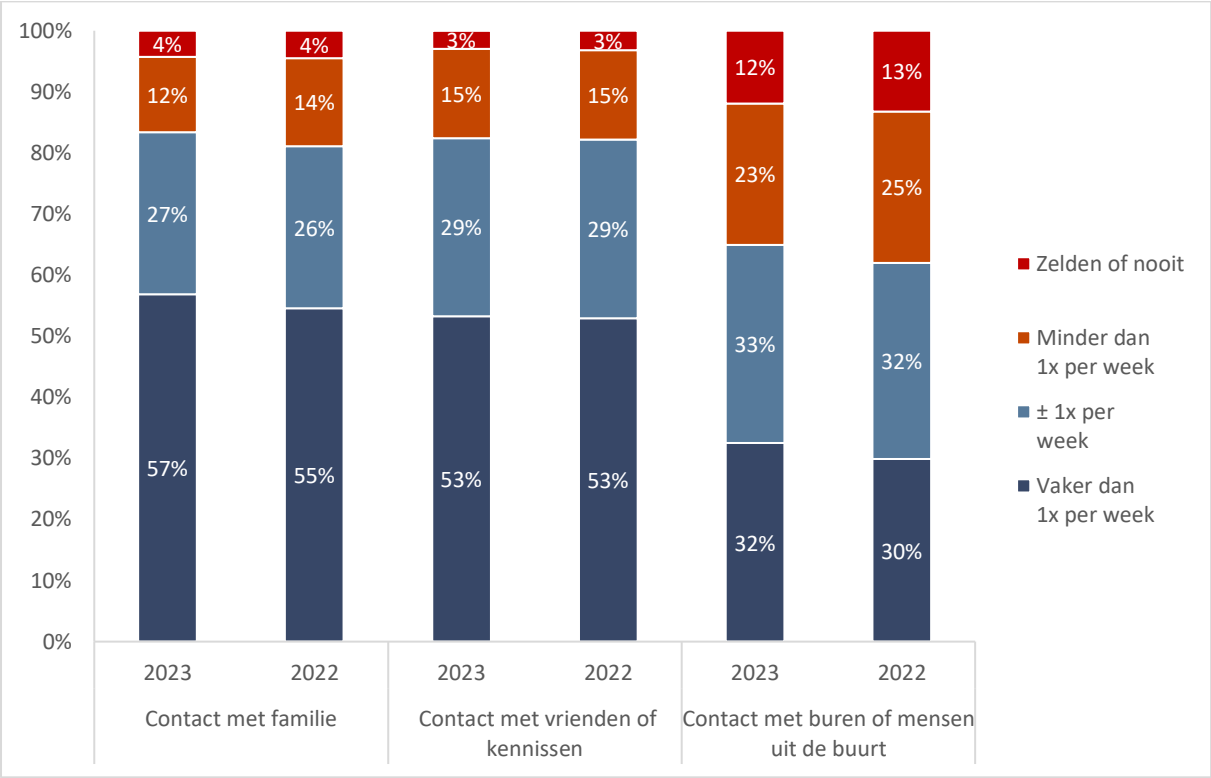

Figuur 4.16 Hoe vaak heeft u sociale contacten met uw directe omgeving?

4.5 Arbeid en werkgelegenheid

Twee derde van de inwoners heeft een betaalde baan

Twee derde (65%) van de inwoners heeft in 2023 een baan. Het grootste aandeel van de werkzame inwoners van Hilversum is werkzaam in de sector gezondheids- en welzijnszorg, dit komt overeen met vorig jaar. Er zijn wel wat verschuivingen zichtbaar in de top vijf ten opzichte van voorgaande meting (Tabel 4.1). Media stond vorig jaar in de top vijf, dit jaar niet. In deze sector was toen acht procent werkzaam, dit jaar is dat vier procent.

Rangorde	2022	2023
1	Gezondheidszorg en welzijnszorg (15%)	Gezondheidszorg en welzijnszorg (12%)
2	Media (8%)	Onderwijs (6%)
3	Overige dienstverlening (8%)	Groot – en detailhandel (o.a. winkels, retail) (5%)
4	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (7%)	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (5%)
5	Informatie & communicatie (uitgezonderd media) (7%)	Overige dienstverlening (5%)

Tabel 4.1 Top vijf van sectoren waar inwoners werkzaam in zijn

Eén op de tien (9%) van de inwoners geeft aan in een andere arbeidssector te werken. Hierbij horen uiteenlopende antwoorden.

- IT/ ICT/ Information Technology
- Kinderopvang
- Industrie
- Onderwijs
- Automotive
- Creatieve sector

Bijna vier op de tien inwoners werkt in Hilversum

Net zoals vorig jaar[3] is bijna vier op de tien (37%) inwoners met een betaalde baan werkzaam in de gemeente Hilversum en één op de tien (10%) werkt elders in de regio (Figuur 4.17). Eén op de vijf (21%) inwoners is werkzaam in regio Amsterdam, in regio Utrecht is ruim één op de tien (13%) inwoners werkzaam.

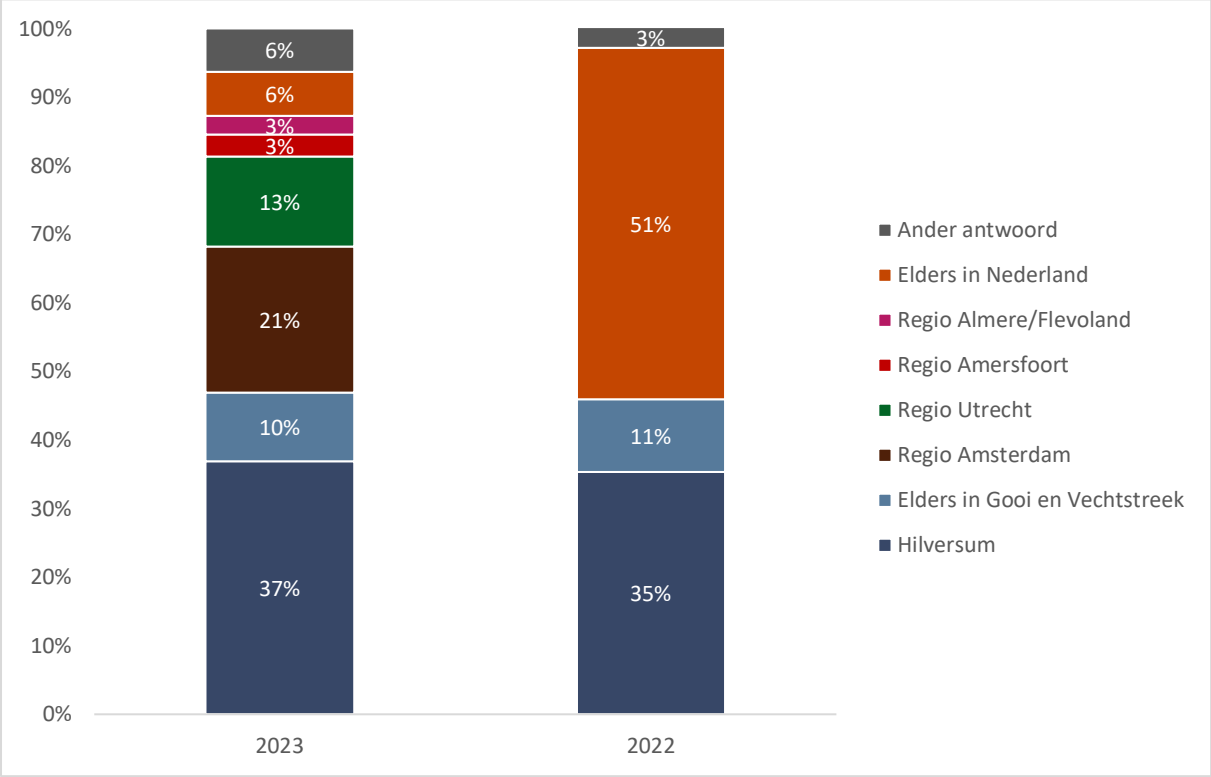

Figuur 4.17 Waar bent u voornamelijk werkzaam?

[3] Sinds 2023 worden er meer antwoordmogelijkheden voorgelegd. Dit jaar hebben inwoners de mogelijkheid gekregen om te specificeren welke regio dit is.

Hilversummers gaan vooral met de auto naar het werk

Hilversummers met een baan gaan, net zoals in 2022, vooral met de auto naar werk (39%). Een kwart (26%) gebruikt de (elektrische) fiets. Het deel dat met de trein gaat (18%) is afgenomen ten opzichte van 2022 (21%). De bus (1%) en carpoolen (1%) komen het minst voor (Figuur 4.18).

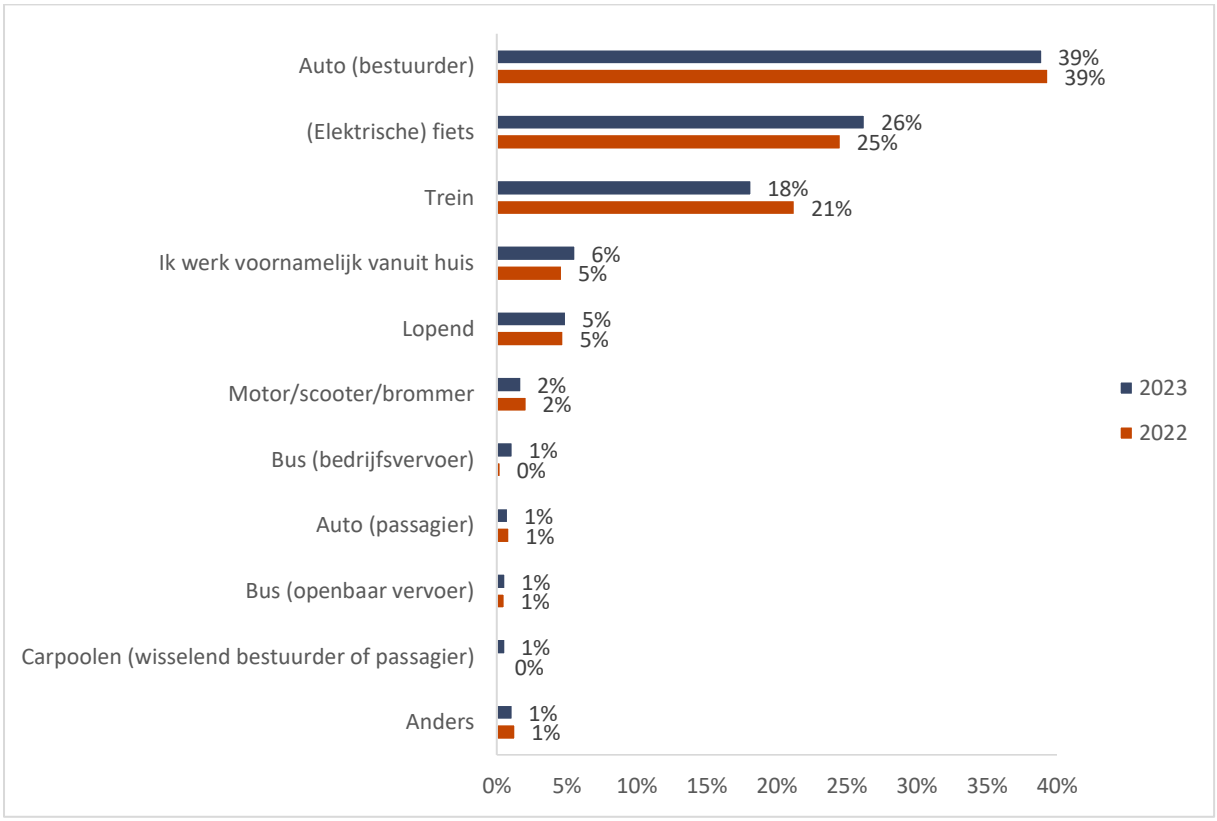

Figuur 4.18 Met welk vervoersmiddel gaat u doorgaans naar uw werk?

Acht op de tien werkt in loondienst

Acht op de tien (78%) inwoners uit Hilversum met een baan werkt in loondienst. Dit komt overeen met de periode 2017-2022 (Figuur 4.19). In 2016 lag het percentage dat in loondienst was met 74 procent iets lager. In dat jaar had een iets groter deel een eigen bedrijf of was zzp'er. Dit jaar heeft ongeveer één op de zes (17%) een eigen bedrijf/praktijk of werkt als zzp'er, vijf procent is werkzaam in een hybride vorm, zowel als zzp'er als in loondienst.

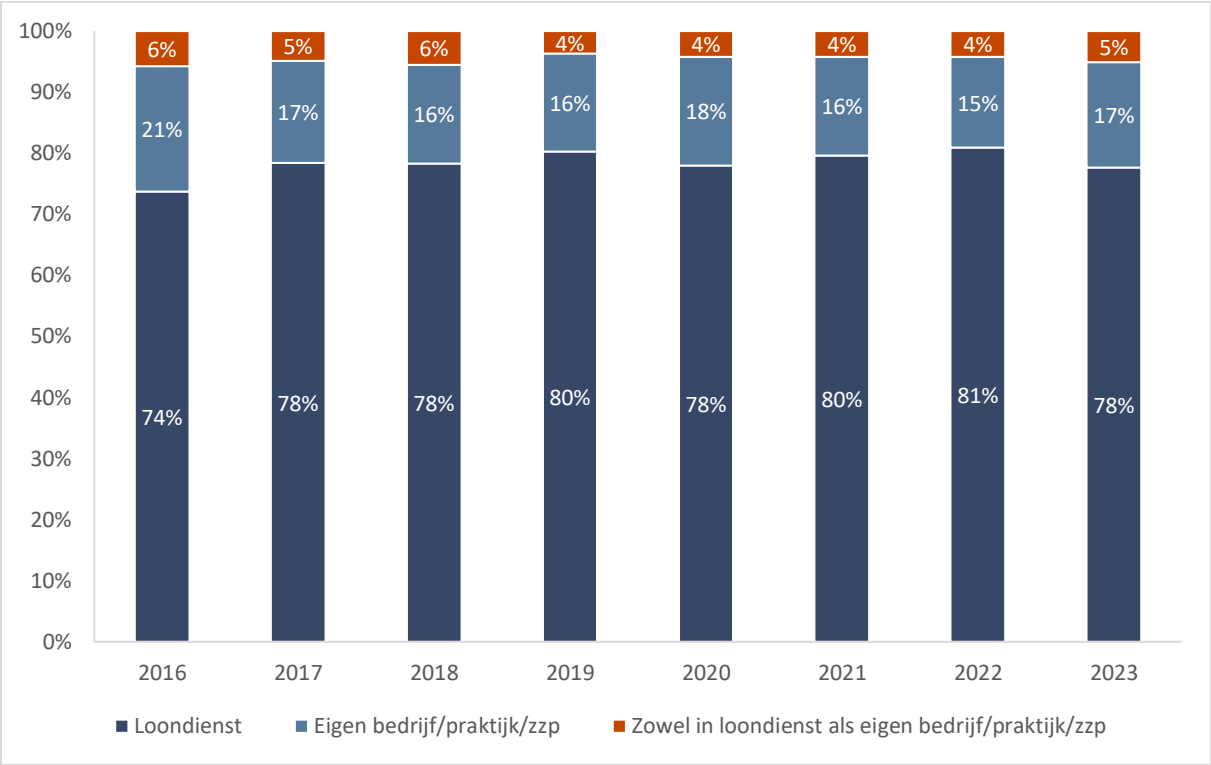

Figuur 4.19 Bent u in loondienst of heeft u een eigen bedrijf/praktijk?

Afname in werkzoekenden

Eén op de tien (10%) inwoners is opzoek naar een (andere) betaalde baan. Ten opzichte van 2022 (13%) is dit afgenomen. Het hoogste percentage werkzoekenden is te vinden in Oost (13%) en het laagste percentage werkzoekenden in Hilversumse Meent (6%). In vergelijking met 2022 zijn minder inwoners uit het Centrum op zoek naar een (andere) baan (van 19% naar 12%) (Figuur 4.20).

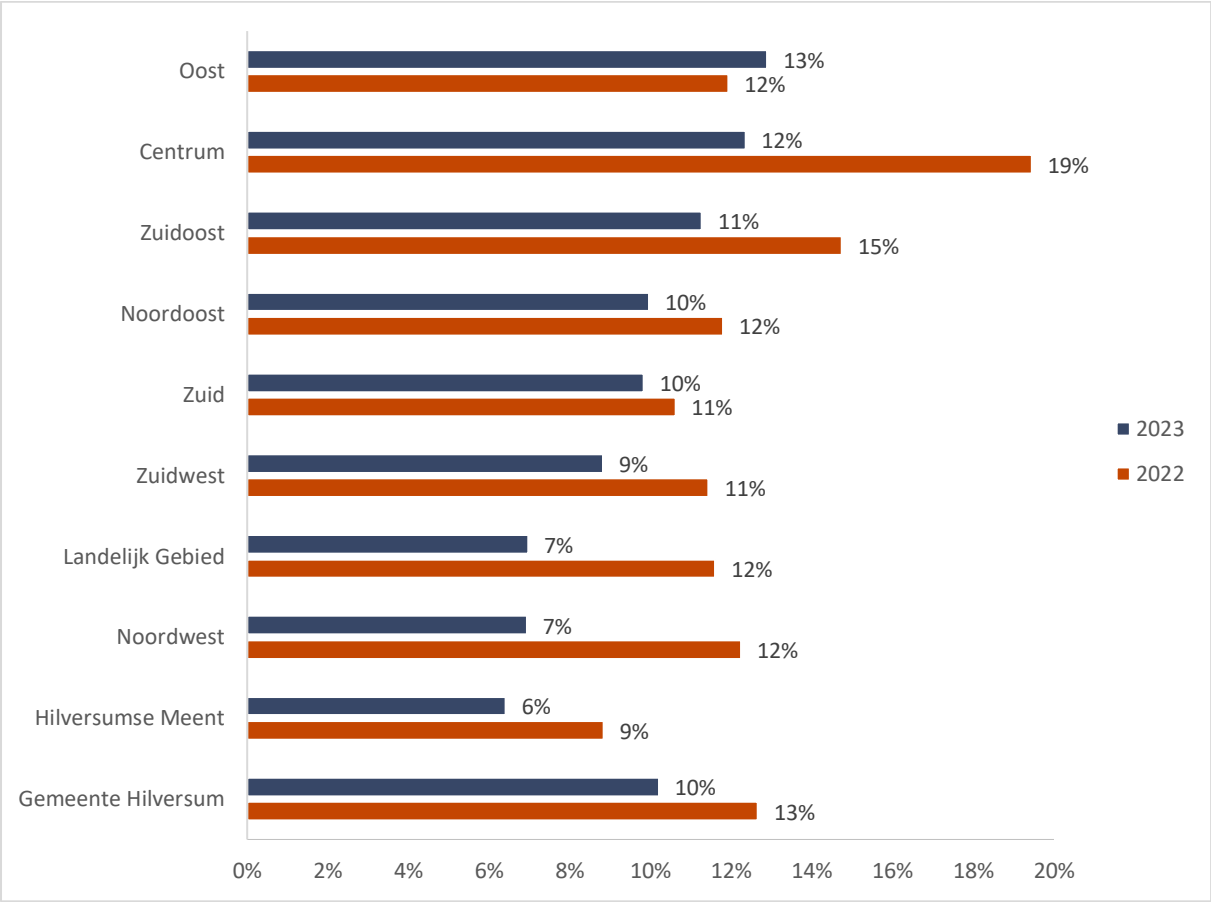

Figuur 4.20 Bent u momenteel op zoek naar een (andere) betaalde baan? (%ja)

Van de inwoners die momenteel op zoek zijn naar een (andere) betaalde baan, is één op de tien (9%) langer dan één jaar op zoek. Vier op de tien (40%) is minder dan een maand op zoek.

4.6 Jeugd en onderwijs

Naschoolse opvang opnieuw de meest gebruikte vorm van kinderopvang

Voor acht op de tien (81%) Hilversummers is het gebruik van een vorm van kinderopvang niet van toepassing. Kijkend naar de resterende groep, maakt het grootste deel gebruik van de naschoolse opvang (43%), gevolgd door een kinderdagverblijf (33%) (Figuur 4.21). Dit is zo goed als gelijk gebleven aan de resultaten van 2022. Drie procent staat op een wachtlijst, dit percentage is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

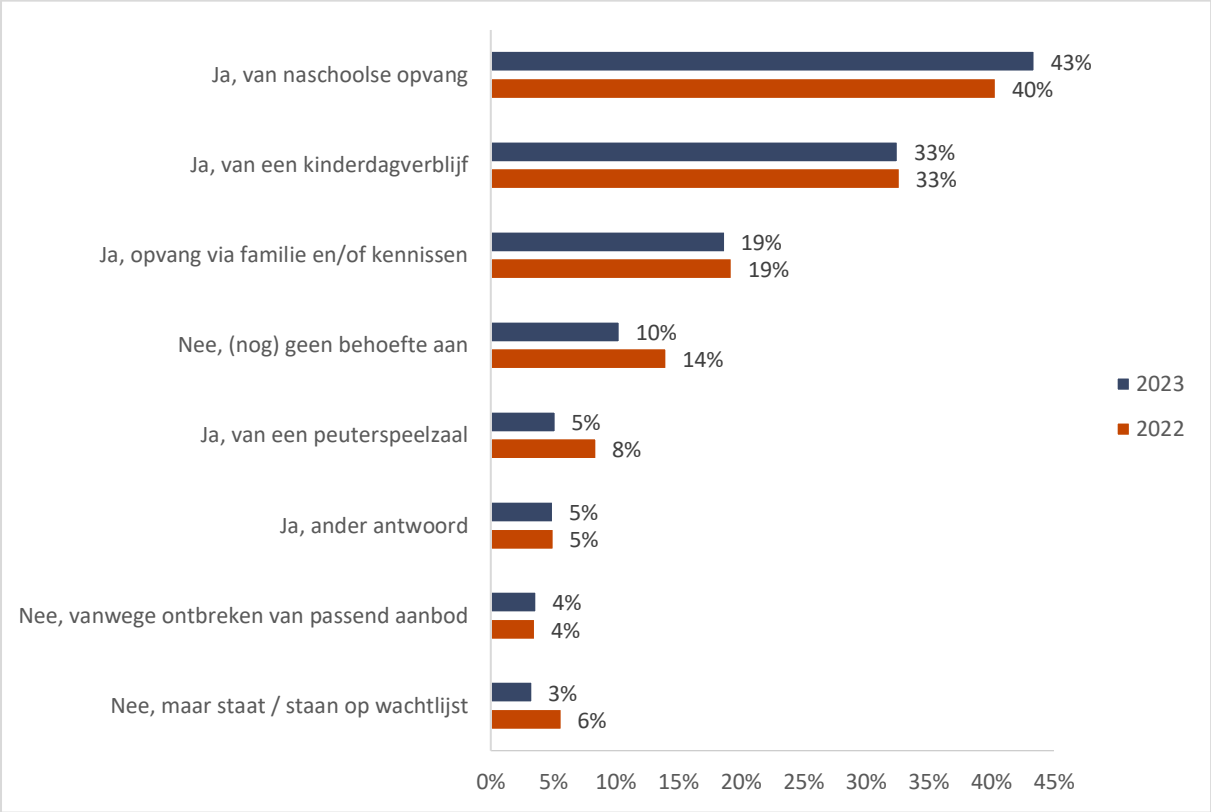

Figuur 4.21 Maakt u gebruik van een vorm van kinderopvang? Selectie: alle inwoners waar deze vraag op van toepassing is.

4.7 Inflatie en energiecrisis

Bijna drie op tien hard getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten

Aan de Hilversummers werd gevraagd wat voor hen de effecten zijn van de hoge energielasten en hogere kosten vanwege de inflatie. Bijna drie op de tien (28%) inwoners geeft aan hierdoor (heel) hard getroffen te worden. Bijna de helft (46%) zegt een beetje getroffen te worden door deze hoge kosten. Eén op de vijf (21%) wordt (bijna) niet hierdoor getroffen. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat (heel) hard getroffen is door hoge energielasten en/of hogere kosten afgenomen (Figuur 4.22).

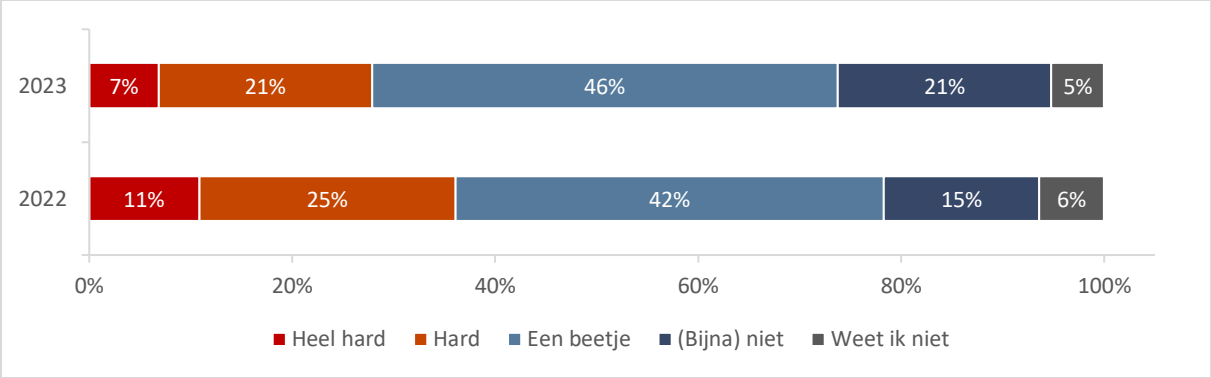

Figuur 4.22 Hoe hard wordt u getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten vanwege inflatie?

Een kwart heeft moeite gehad met rondkomen

In 2023 is er voor het eerste gevraagd of Hilversummers moeite hebben gehad met rondkomen in 2023. Zeven op de tien (71%) geeft aan geen moeite te hebben gehad met rondkomen. Een kwart (26%) geeft aan wel moeite te hebben gehad. Vier procent heeft heel erg moeite gehad met rondkomen (Figuur 4.23).

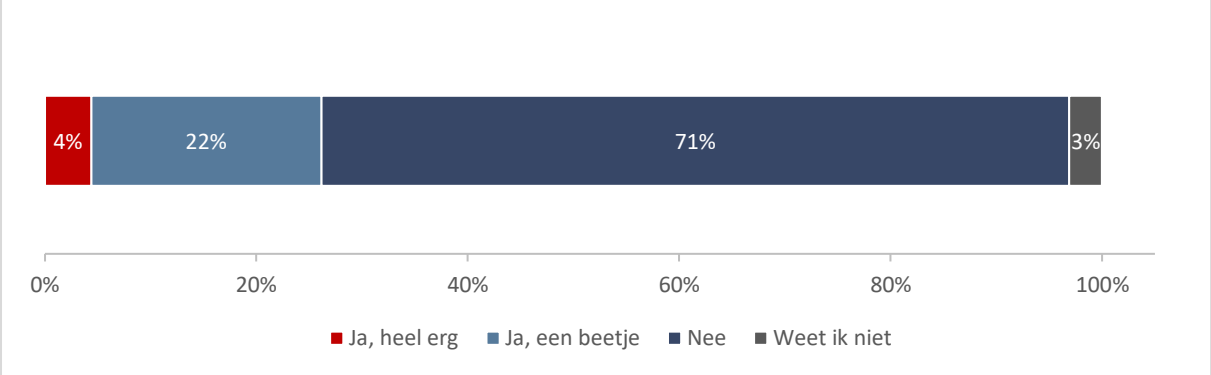

Figuur 4.23 Heeft u het afgelopen jaar moeite gehad met rondkomen?

5. Verkeer en bereikbaarheid

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van verkeer en bereikbaarheid aan bod. Het hoofdstuk bestaat uit meningen over verkeersveiligheid, het gebruik van verschillende vervoersmiddelen en de bereikbaarheid van het centrum van Hilversum.

5.1 Verkeersveiligheid

De helft van de inwoners noemt plekken waar verkeersveiligheid toe is aan verbetering

In Hilversumse Meent is de minste behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid. De meerderheid (58%) vindt hier verbetering niet nodig (Figuur 5.1). In Zuidoost (62%) is de meeste behoefte aan verbetering. Hier vindt de meerderheid dat er plekken zijn waar verbetering (urgent) nodig is. Hieronder een aantal voorbeelden van plekken die volgens meerdere inwoners urgent verbeterd moeten worden.

- Problemen bij de zuidelijke uitgang van de Alexia fiets tunnel.
- Onveilig rijgedrag van auto's in woonerven.
- Fietsers die roekeloos rijden tussen voetgangers.

In vergelijking tot 2022 is de behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid toegenomen van 50 procent in 2022 naar 55 procent in de huidige meting.

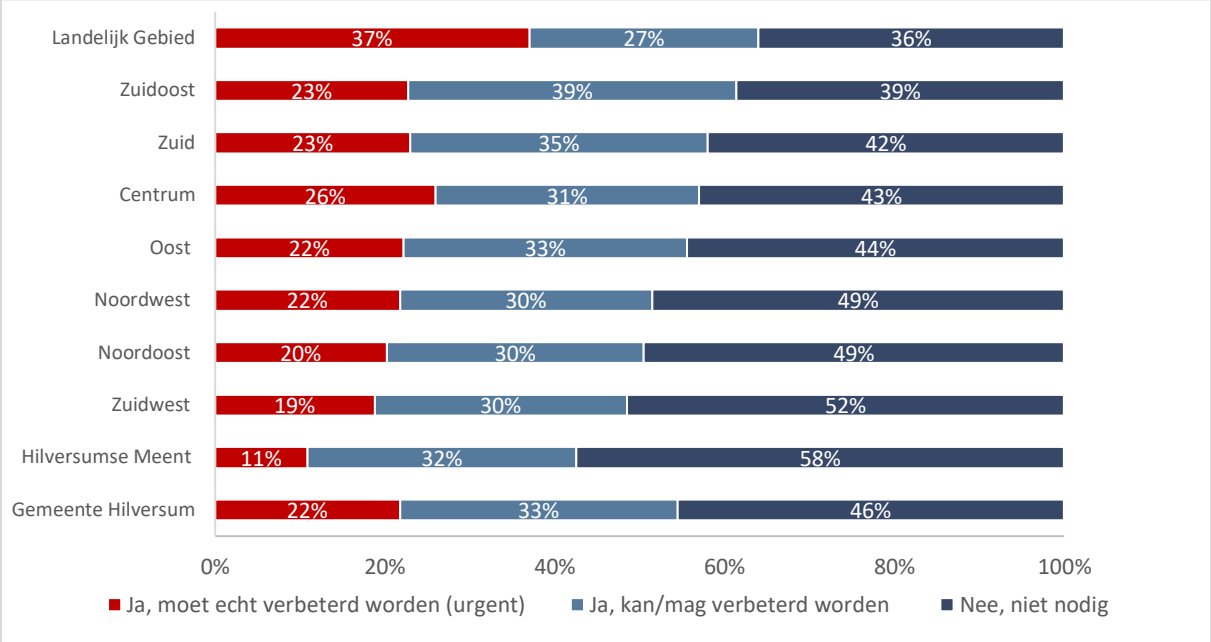

Figuur 5.1 Zijn er plekken waar verbetering van verkeersveiligheid nodig is?

5.2 Vervoersmiddelen

Hilversummers maken net zoals vorig jaar veel gebruik van de fiets

De (elektrische) fiets is net zoals vorig jaar het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen (Figuur 5.2). Ruim vier op de tien (43%) inwoners die een (elektrische) fiets heeft, gebruikt deze (vrijwel) dagelijks.

Eén op de tien (9%) inwoners maakt (vrijwel) dagelijks gebruik van de trein. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Bussen worden het minst vaak gebruikt. Ongeveer een kwart van de bus gebruikers, gebruikt de bus wel eens buiten (23%) of binnen (28%) Hilversum.

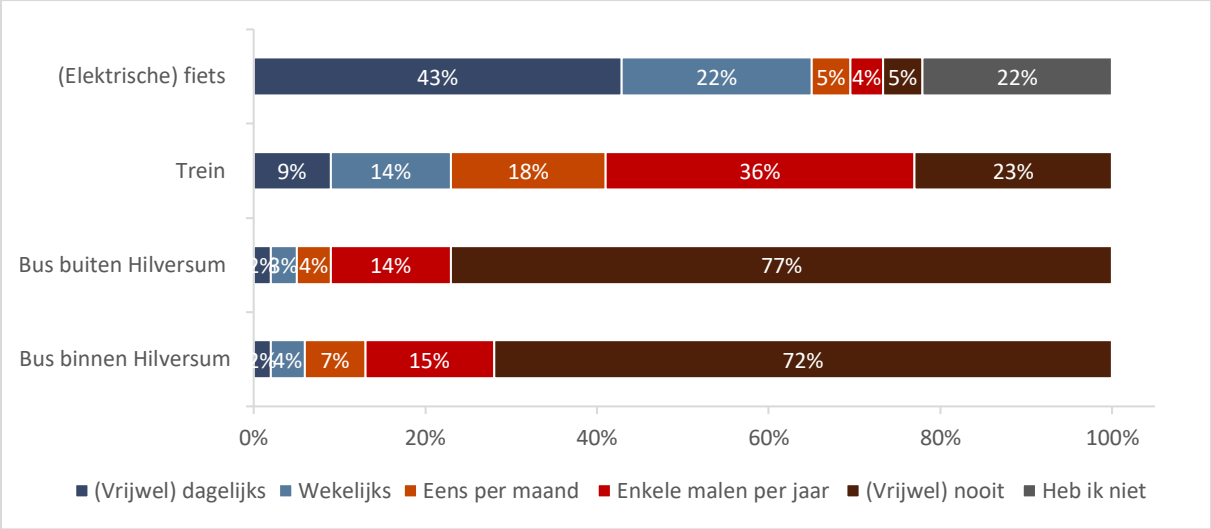

Figuur 5.2 Hoe vaak maakt u gemiddeld genomen gebruik van het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets?

Hilversummers bezitten vaak een fiets of auto

Drie kwart van de Hilversummers is in het bezit van een fiets (74%) of een auto die niet elektrisch is (73%) (Figuur 5.3). Bijna vier op de tien (36%) inwoners bezit een elektrische fiets. Andere elektrische vervoersmiddelen komen minder voor in Hilversum. Het aandeel elektrische en hybride auto's is toegenomen van vijf procent in 2016 naar 22 procent in 2023.

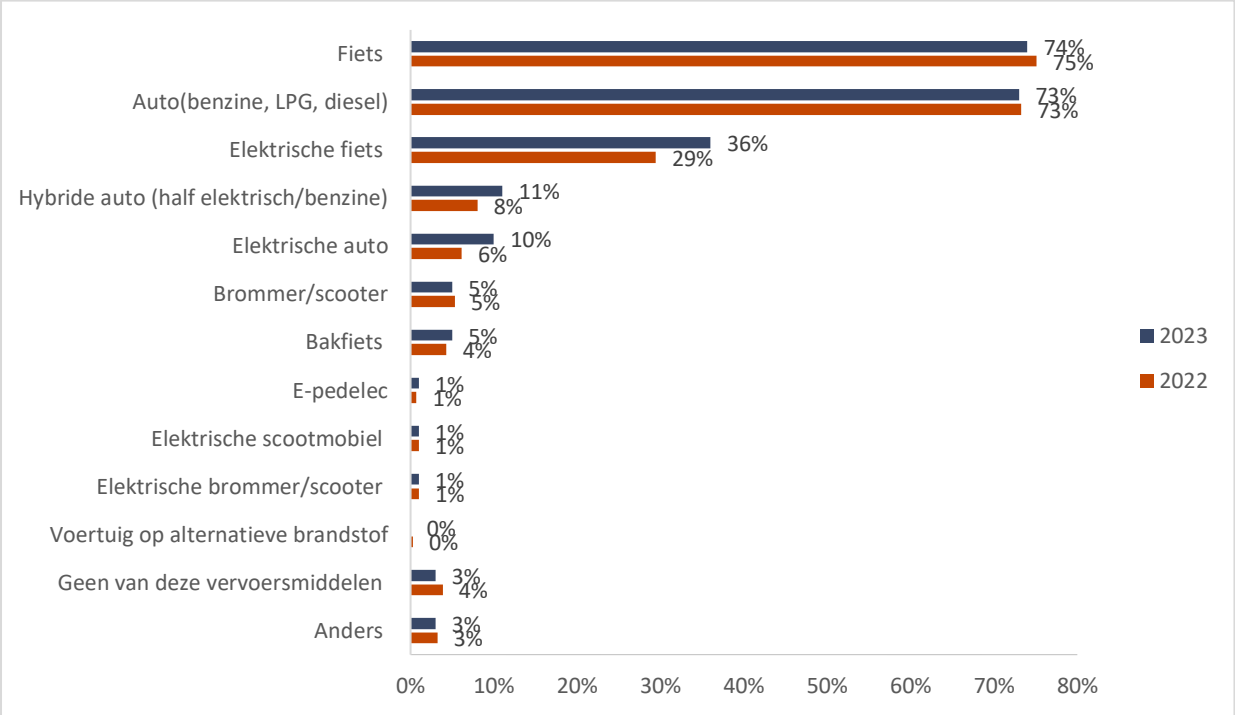

Figuur 5.3 Bent u of iemand in uw huishouden in het bezit van één of meer van deze vervoersmiddelen?

Vier op de tien kan auto dichtbij huis parkeren

Vier op de tien (41%) Hilversummers kan de auto bijna altijd dichtbij huis parkeren en bijna vier op de tien (36%) kan dit op eigen terrein. Acht procent geeft aan dat ze hun auto vaak verder van huis moeten parkeren.

Er zijn grote verschillen naar wijken in waar men diens auto kan parkeren. In Landelijk Gebied (88%) en Noordwest (73%) kan een ruime meerderheid de auto op eigen terrein parkeren. In Hilversumse Meent (65%) en Zuidoost (57%) is dit ook het geval. In Centrum moet één op de vijf (20%) inwoners vaak de auto verder van het eigen huis parkeren. Dit percentage ligt hoger dan in andere wijken.

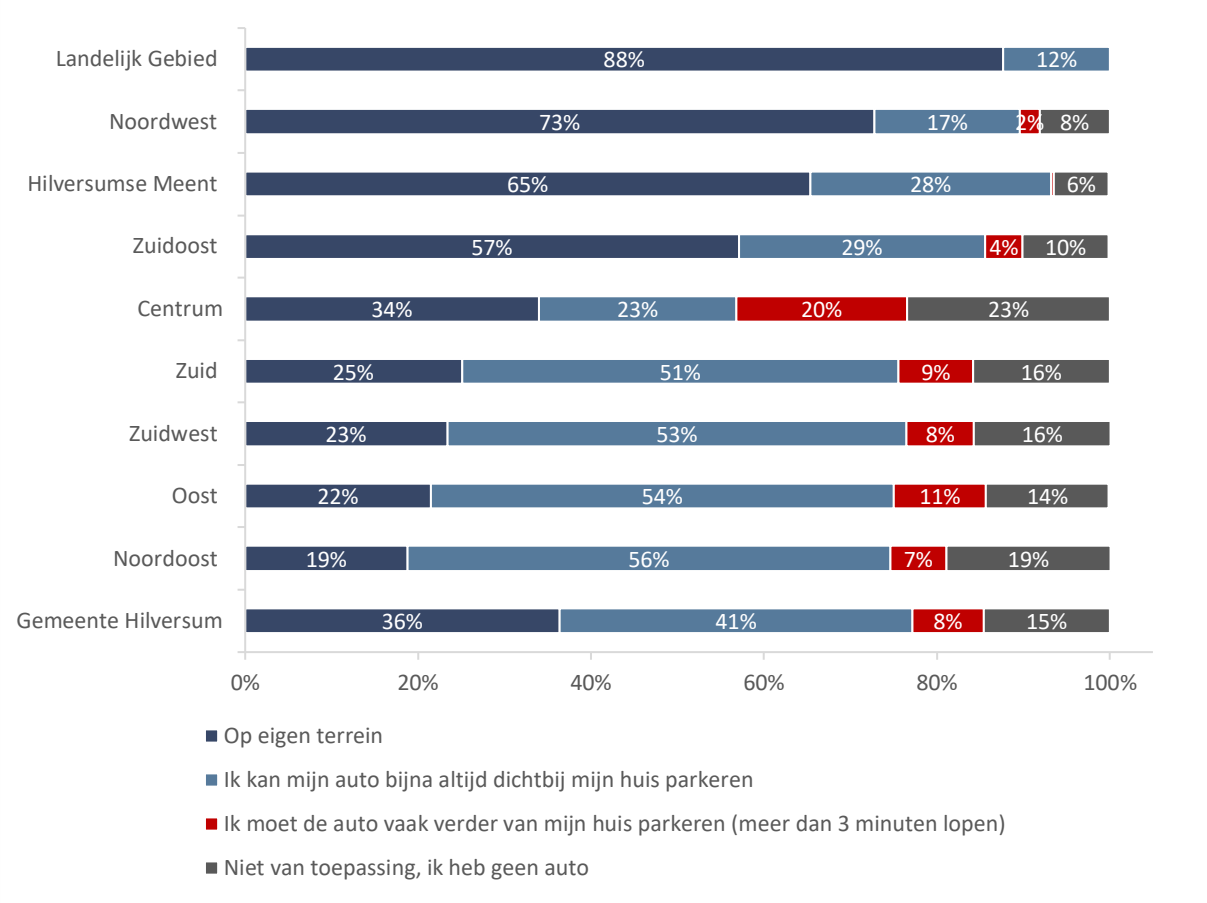

Figuur 5.4 Op welke afstand van uw woning kunt u over het algemeen uw auto parkeren?

Eén op de vijf geeft aan dat er geen deelauto in de buurt is en wil hier ook geen gebruik van maken

De helft (47%) van de inwoners weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt. Ruim een kwart (27%) is wel bekend met dit concept, maar gebruikt dit zelf niet. Vier procent is niet bekend met het begrip, maar zou hier wel graag gebruik van willen maken. Vier procent zegt regelmatig of af en toe gebruik te maken van deelvervoer. Dit is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte

van 2022 (3%). Het aandeel dat aangeeft dat ze deelvervoer niet gaan gebruiken, is toegenomen van 17% naar 19%.

Grootste deel inwoners tevreden over wandel- en fietsmogelijkheden in de woonplaats

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum (Figuur 5.5). Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%). Inwoners zijn het minst tevreden over reizen met de bus binnen Hilversum (19%), hier maken echter ook minder inwoners regelmatig gebruik van.

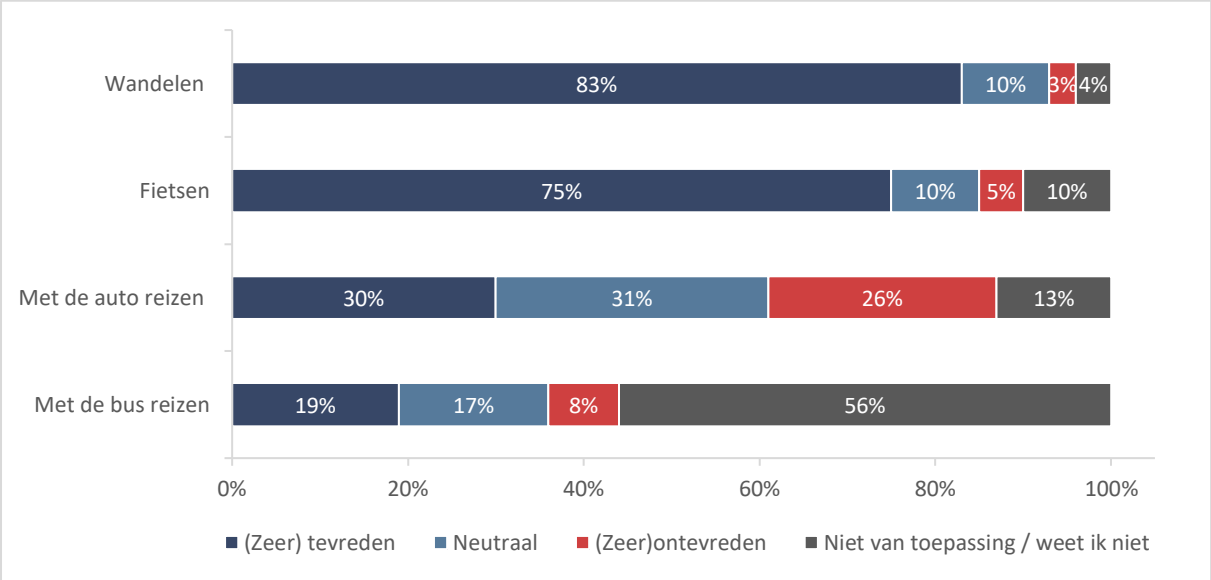

Figuur 5.5 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de vervoerwijzen voor verplaatsen binnen uw eigen woonplaats?

5.3 Bereikbaarheid

Inwoners geven bereikbaarheid van het centrum van Hilversum met de fiets een 8,3

In de jaren 2016 tot en met 2020 is inwoners gevraagd wat ze vinden van de bereikbaarheid van het centrum per auto. Vanaf 2018 is inwoners ook gevraagd hoe ze de bereikbaarheid van het centrum per fiets beoordelen en sinds 2021 is hier ook de vraag over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer bijgekomen.

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3) (Figuur 5.6). De bereikbaarheid met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

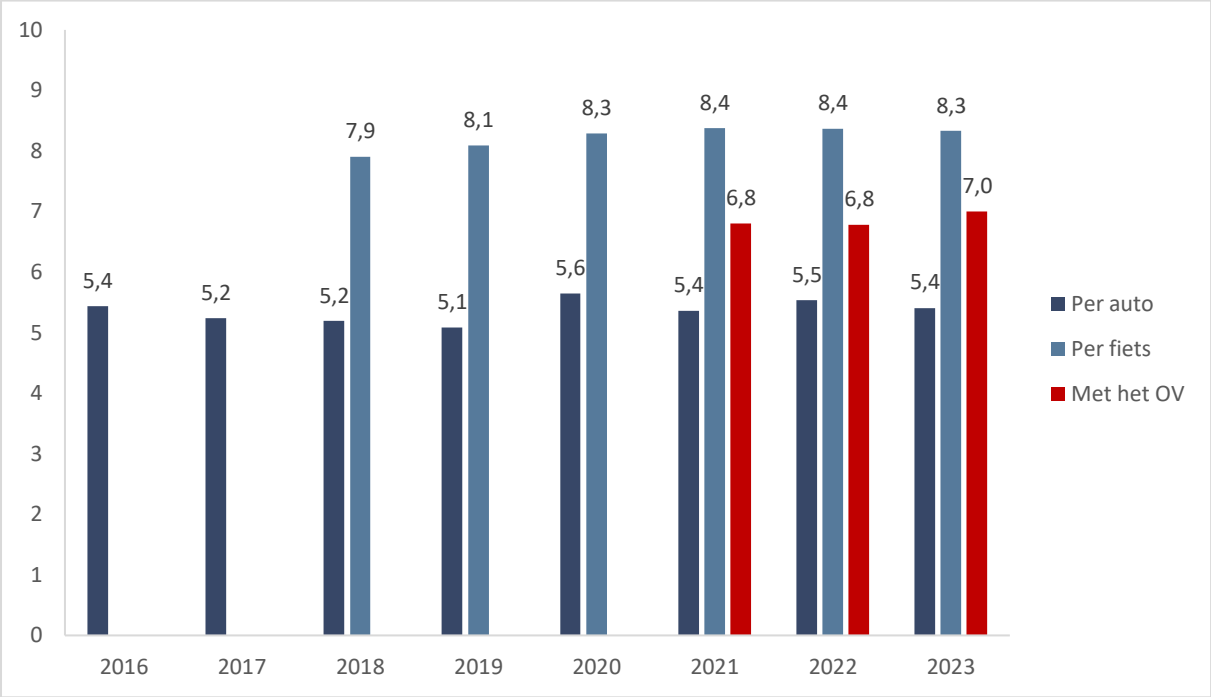

Figuur 5.6 Gemiddeld rapportcijfer bereikbaarheid centrum van Hilversum (1-10)

Drie op de tien Hilversummers vindt dat er onvoldoende stallingsplekken zijn voor fietsen

De meeste Hilversummers (56%) vinden dat er genoeg plek is om hun fiets te stallen in het centrum van Hilversum (Figuur 5.7). Een derde (33%) van de inwoners vindt juist dat dit niet zo is.

Een kwart (24%) van de inwoners heeft een mening over de stalling van een scooter of bromfiets (Figuur 5.7). Eén op de acht inwoners (12%) vindt dat er voldoende faciliteiten zijn, ook vindt een even groot aandeel (11%) dit niet. Deze uitkomsten komen overeen met vorig jaar.

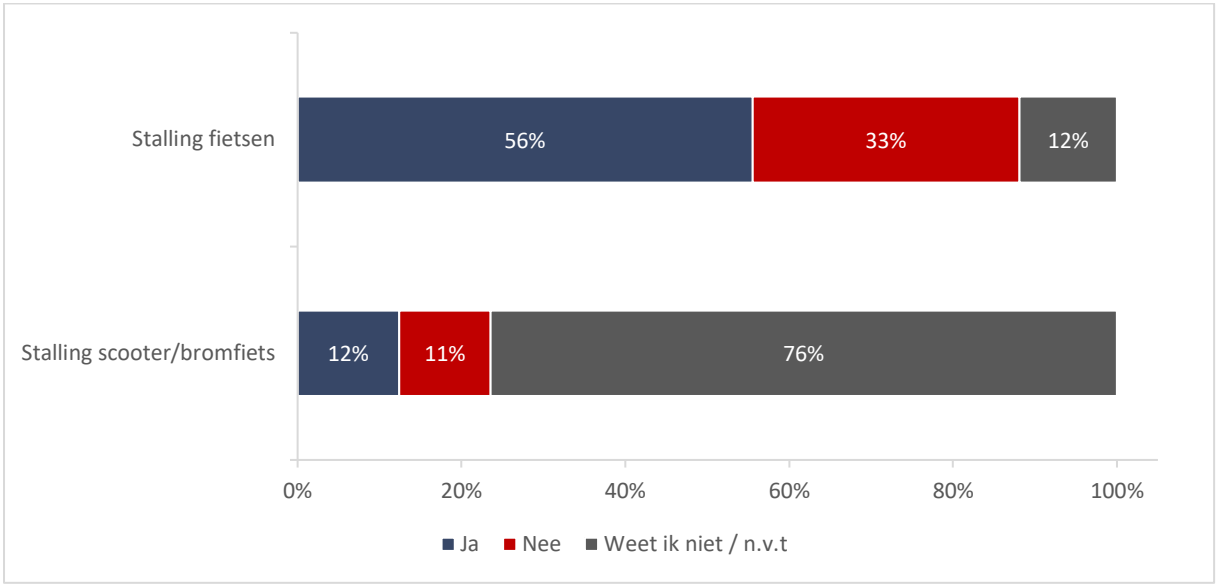

Figuur 5.7 Vindt u dat er voldoende faciliteiten zijn om uw fiets te stallen of plaatsen in het centrum?

6. Veiligheid

In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar verschillenden aspecten op gebied van veiligheid in Hilversum. Hier wordt er ingegaan op de mate van veiligheid die Hilversummers ervaren in verschillenden buurten van Hilversum, verschillende vormen van criminaliteit en vuurwerkoverlast.

6.1 Veiligheid algemeen

Meerderheid voelt zich ’s avonds veilig in het centrum

Zes op de tien (61%) inwoners voelt zich in de avond veilig op straat in het centrum, bijvoorbeeld tijdens het uitgaan. Eén op de zes (17%) voelt zich dan doorgaans niet veilig. Dit komt overeen met 2020 en 2021. Inwoners die zelf in het centrum wonen, voelen zich het vaakst veilig in hun buurt (71%). Inwoners uit Hilversumse Meent (40%) en Zuidwest (50%) voelen zich het minst vaak ’s avonds veilig in het centrum.

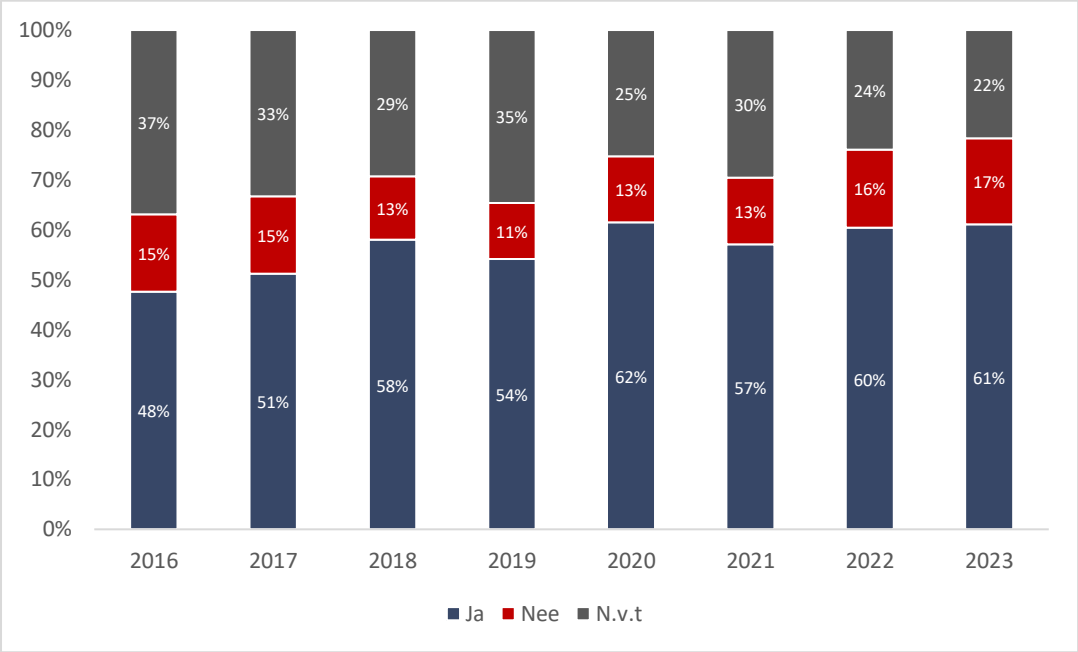

Figuur 6.1 Voelt u zich doorgaans ’s avonds veilig op straat in het centrum?

Veiligheidsgevoel van Hilversummers in andere wijken onveranderd

Ongeveer drie kwart (76%) van de Hilversummers voelt zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum. Dit is nagenoeg gelijk aan vorig jaar (73%). Eén op de tien (9%) voelt zich onveilig, ook dit is nagenoeg onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar (8%). Inwoners die zich niet veilig voelen, geven het vaakst aan dat ze zich niet veilig voelen in Hilversum Noordoost (32%) en Hilversum Oost (26%). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan 2022 (beide 29%). De meeste inwoners die zich onveilig hebben gevoeld in een andere wijk weten niet meer precies in welke wijk dit was (40%).

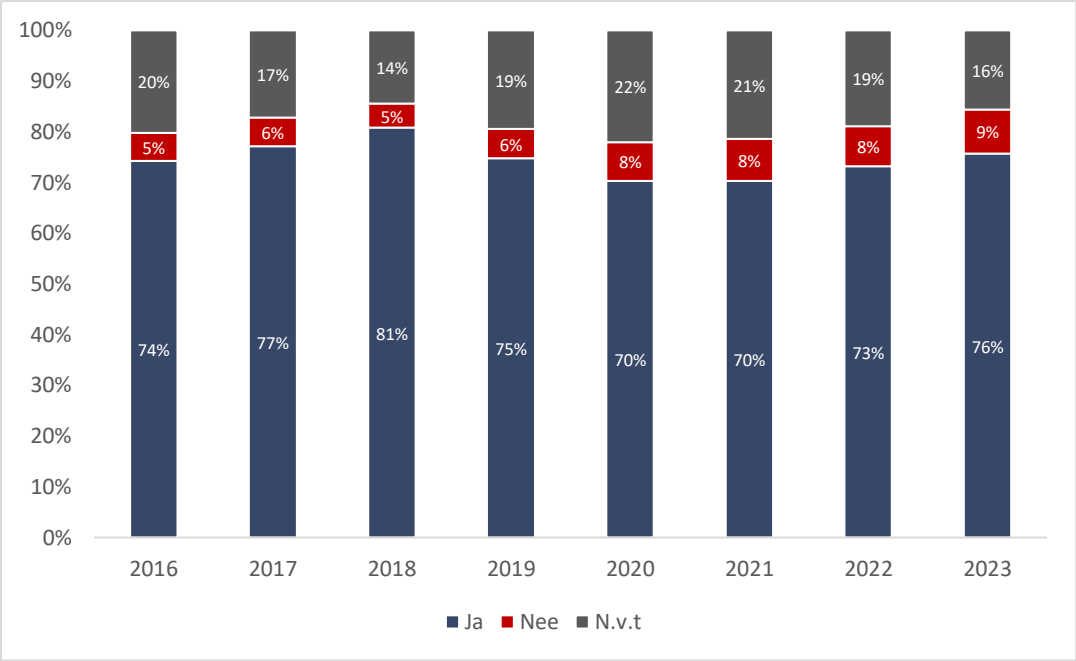

Figuur 6.2 Voelt u zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum?

6.2 Criminaliteit

Een derde herkent signalen van ondermijning

Inwoners is een groot aantal verdachte situaties en andere buurtproblemen voorgelegd waarvan zij konden aangeven of ze zeker weten dat dit in de buurt voorkomt, vermoeden dat dit in de buurt voorkomt of waarvan ze denken dat het niet voorkomt in de buurt. In Figuur 6.3 worden de vijf meest genoemde verdachte situaties getoond. Inwoners geven het vaakst aan dat er winkels zijn waar (bijna) nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%). Andere verdachte situaties met betrekking tot een auto of ander voertuig (21%) staan op nummer twee. Vorig jaar was de top twee hetzelfde, maar stond ‘buurtbewoners die dure spullen of auto’s bezitten, waarvan je zou verwachten dat ze die niet kunnen betalen’ op nummer drie.

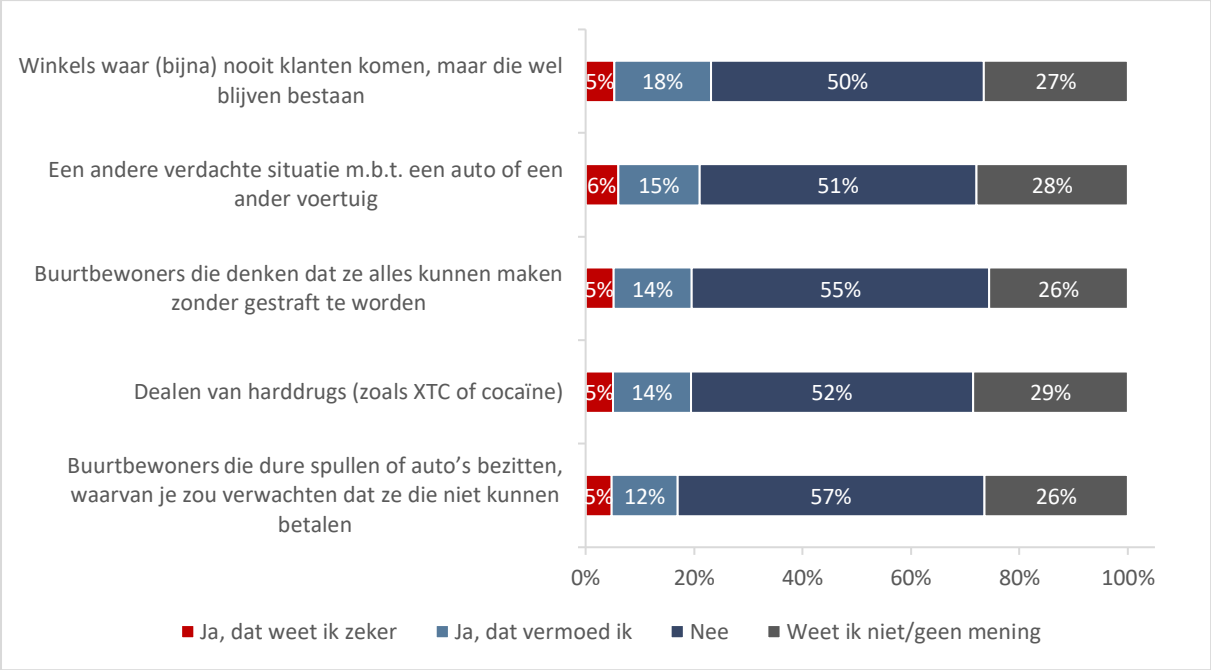

Figuur 6.3 Kunt u voor elke situatie/probleem aangeven of u denkt dat dit in uw buurt weleens voorkomt?

Het gaat bij deze vraag om verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit: dat wil zeggen criminaliteit die de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aantast[4].

Drie op de tien (30%) inwoners van Hilversum geeft aan de signalen te kennen die duiden op ondermijnende criminaliteit (Figuur 6.1). Vergeleken met vorig jaar (25%) is dit toegenomen. Inwoners van Noordwest (34%), Zuidoost (33%) en Centrum (33%) geven het vaakst aan dat ze de signalen van ondermijning herkennen. Inwoners uit Noordoost (25%) herkennen deze signalen naar eigen zeggen het minst. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat signalen van ondermijning herkent uit Landelijk Gebied toegenomen van 21% naar 33%.

De meeste inwoners (70%) zouden deze signalen melden bij de politie, anderen zouden hiervoor naar Meld Misdaad Anoniem (22%) of de gemeente (13%) gaan. Ongeveer één op de acht (13%) zou deze signalen niet melden.

[4] Van der Steen et al., 2016. Uit Landelijk Beeld van ondermijnende criminaliteit (LIEC, 2019, p.5).

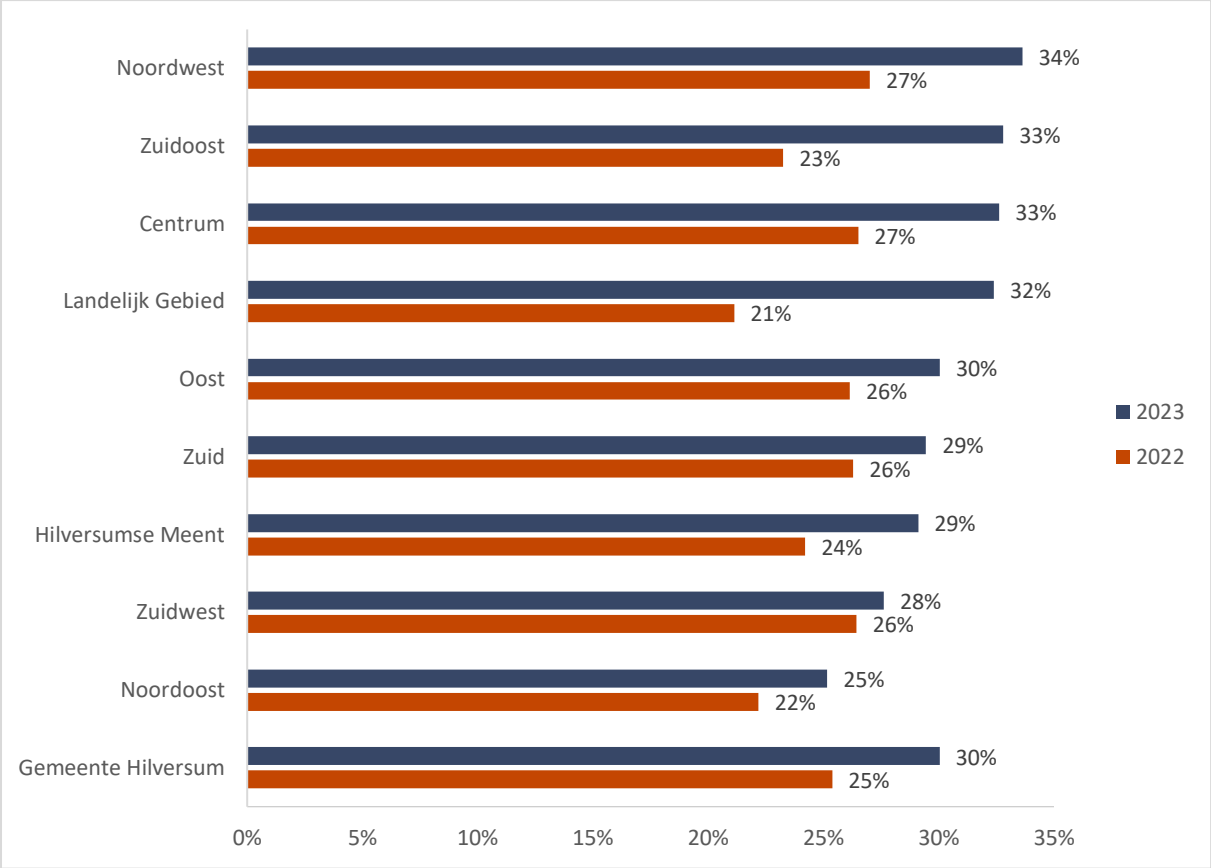

Figuur 6.4 Weet u wat ondermijning is? Met andere woorden: kunt u de signalen die duiden op ondermijnende criminaliteit herkennen? (% Ja, dat weet ik)

6.3 Vuurwerkoverlast

Meer vuurwerkoverlast dan vorig jaar

Eén op de vijf (20%) Hilversummers geeft aan dat ze veel overlast van particulier vuurwerk hebben ervaren in hun buurt (Figuur 6.5). Dit komt overeen met vorig jaar (19%). In Noordoost (26%) wordt het meeste vuurwerkoverlast ervaren. Inwoners uit Hilversumse Meent en het centrum ervaren het minste vuurwerkoverlast (16%).

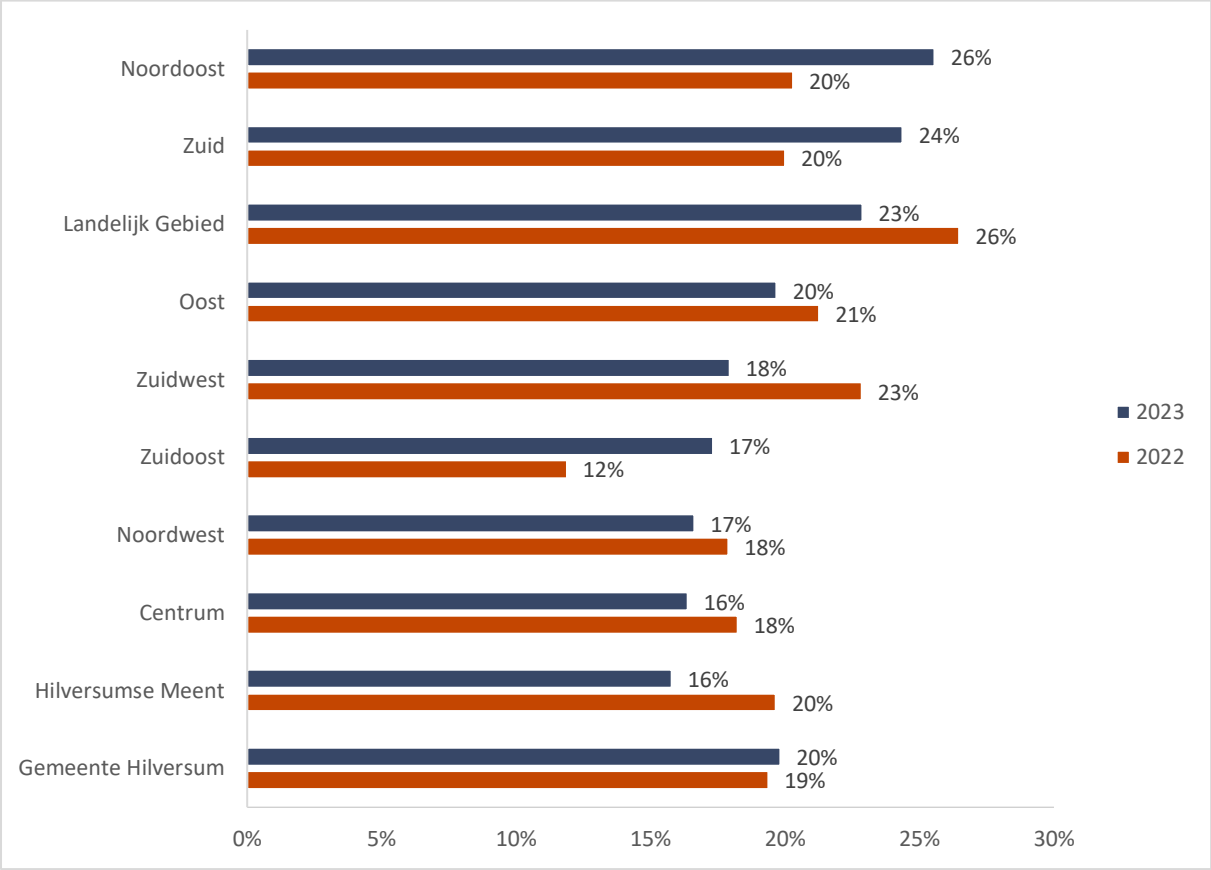

Figuur 6.5 Ervaart u overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt? (% Ja, veel)

7. Bestuur en publieke dienstverlening

In het volgende hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van bestuur en publieke dienstverlening aan bod. Er wordt ingegaan op lokale politiek, de relatie tussen inwoners en de gemeente, de waardering van inwoners voor de gemeentelijke dienstverlening, het sociaal plein en de beoordeling van inwoners over de communicatie van de gemeente.

7.1 Lokale politiek

Vier op de tien Hilversummers is geïnteresseerd in de lokale politiek

Aan Hilversummers vroegen we of zij geïnteresseerd zijn de lokale politiek. Vier op de tien (42%) antwoordt positief. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 7.1). In Landelijk Gebied noemt zes op de tien (59%) inwoners dat ze de lokale politiek interessant vinden, dit is in vergelijking tot vorig jaar afgenomen (66%). In Zuidwest zijn inwoners het minst geïnteresseerd in lokale politiek (37%).

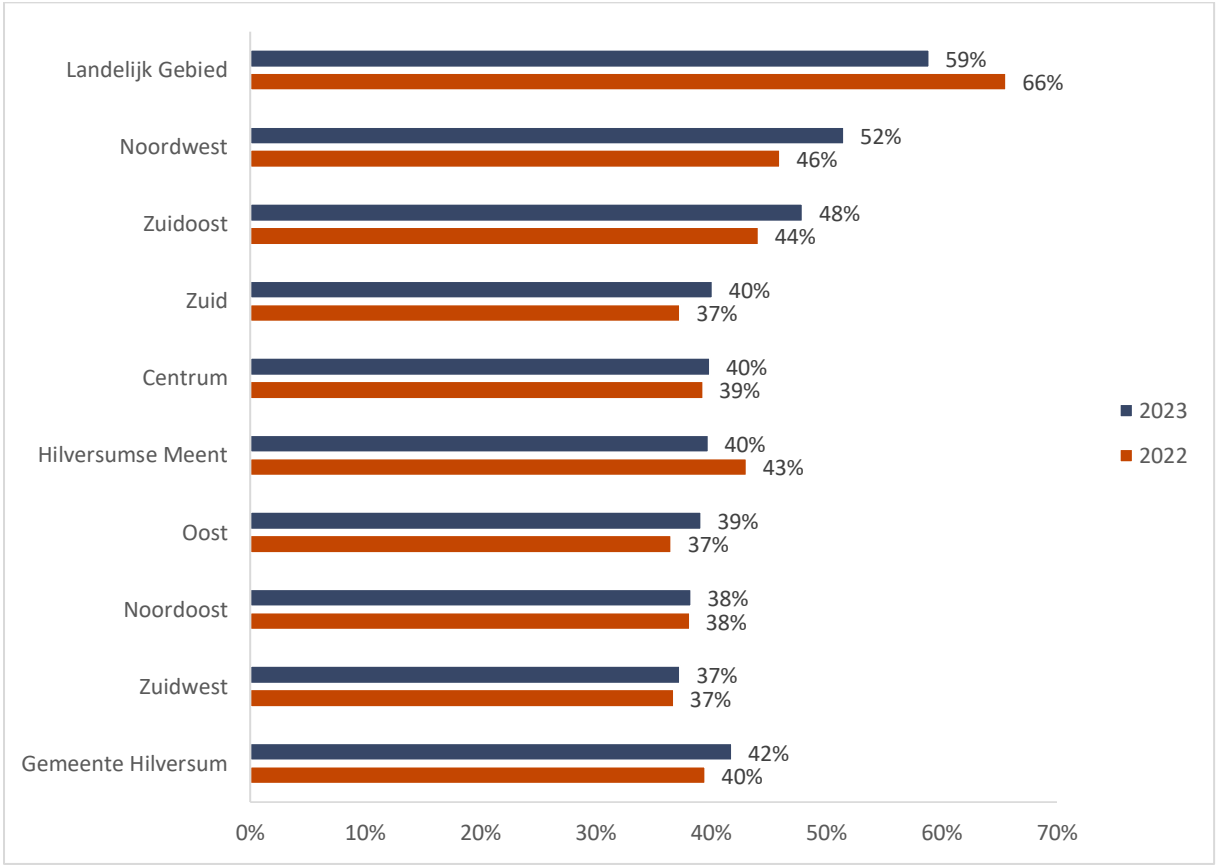

Figuur 7.1 Bent u geïnteresseerd in de lokale politiek? (% Ja)

7.2 Relatie inwoner-gemeente

Bijna drie op de tien inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in het bestuur van de gemeente

Bijna drie op de tien (28%) Hilversummers heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt (Figuur 7.2). Bijna één op de tien (8%) heeft weinig tot geen vertrouwen en ruim een derde (36%) heeft niet veel en niet weinig vertrouwen. Dit komt overeen met 2022. In 2020 lag het vertrouwen het hoogst (33%), waarna dit in de volgende jaren licht daalde (-5 procentpunt).

Tussen de wijken zijn er wat verschillen in het vertrouwen in de gemeente. In Noordwest is het vertrouwen het grootst, bijna vier op de tien (37%) zegt (heel) veel vertrouwen te hebben. De inwoners uit Zuidwest geven aan het minste vertrouwen te hebben (22%).

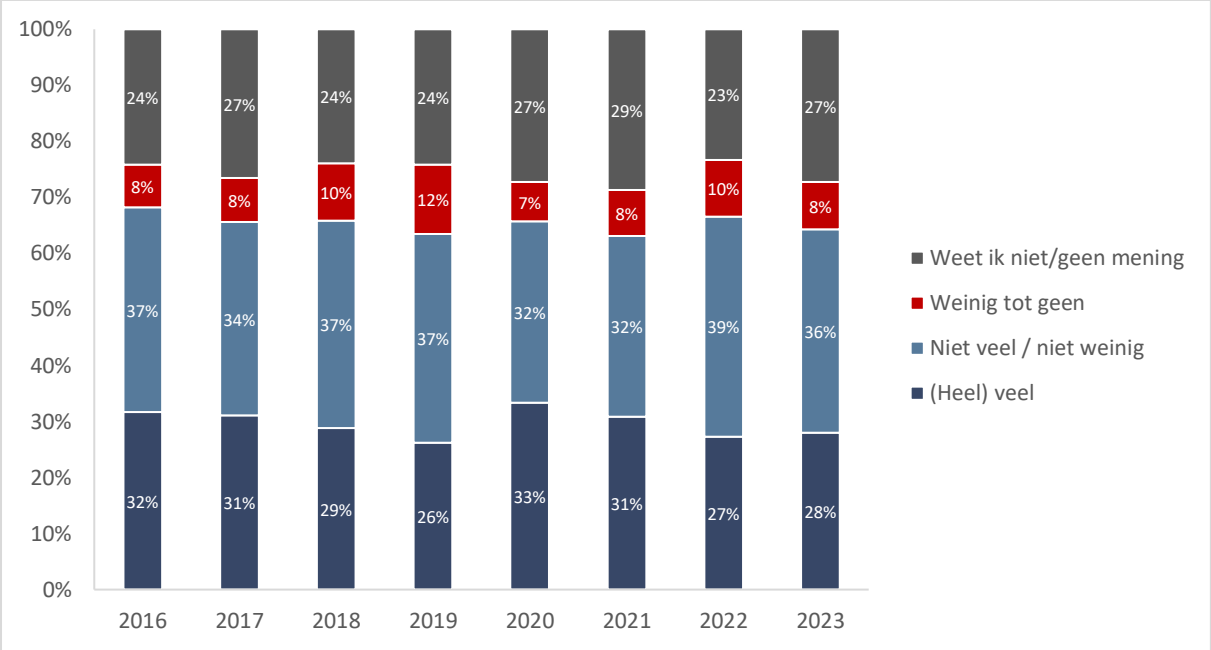

Figuur 7.2 Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?

Minder inwoners vinden dat de gemeente doet wat ze zegt

Vier op de tien (40%) inwoners vindt dat de gemeente Hilversum de buurtbewoners tijdig informeert over gemeentelijke plannen in de buurt. Daarnaast vindt bijna een even grote groep (36%) dat de gemeente inwoners mee laat denken bij plannen, activiteiten en voorzieningen. Ongeveer een kwart (26%) vindt dat de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en één op de vijf (18%) vindt dat de gemeente doet wat ze zegt.

Over de periode 2016 en 2023 is het aandeel dat vindt dat de gemeente buurtbewoners tijdig informeert steeds verder gedaald (in totaal -12 procentpunt).

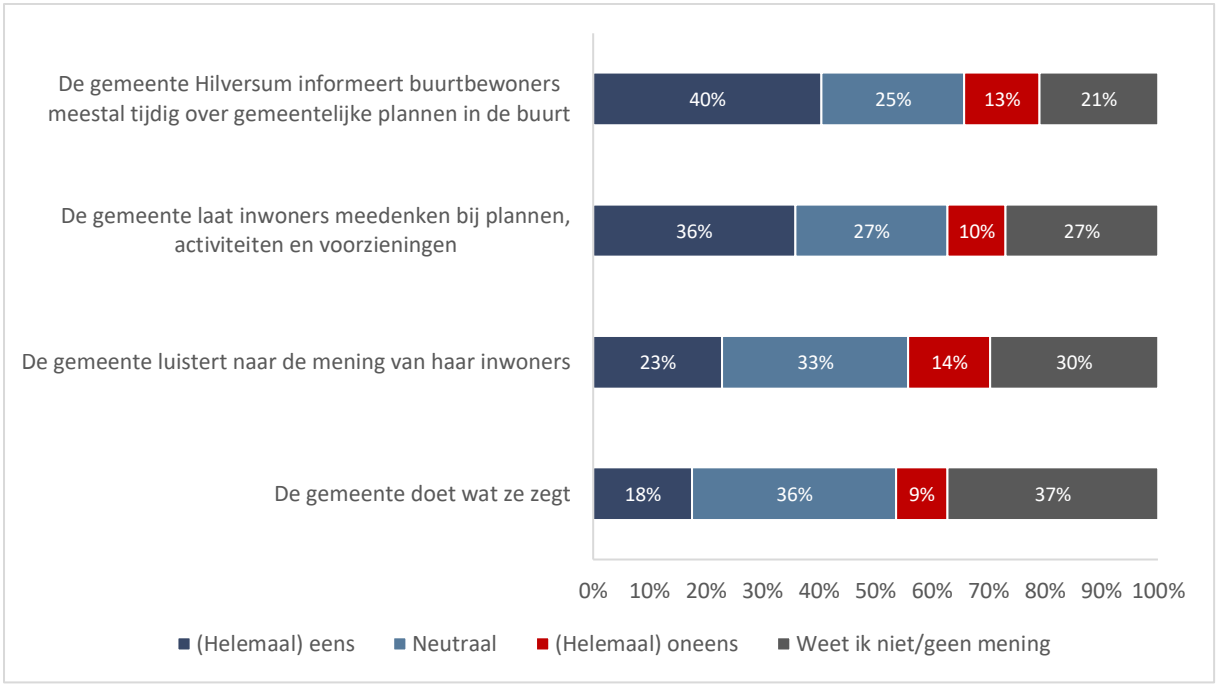

Figuur 7.3 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een kwart (26%) van de Hilversummers vindt dat de gemeente samenwerkt met de buurt aan plannen activiteiten en voorzieningen (Figuur 7.4). Een vergelijkbaar deel oordeelt neutraal (24%).

Eén op de vijf (21%) inwoners is van mening dat de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren (Figuur 7.4).

Eén op de zes (16%) vindt dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van ideeën en plannen (Figuur 7.4). Het grootste deel heeft echter geen mening over de verschillende stellingen.

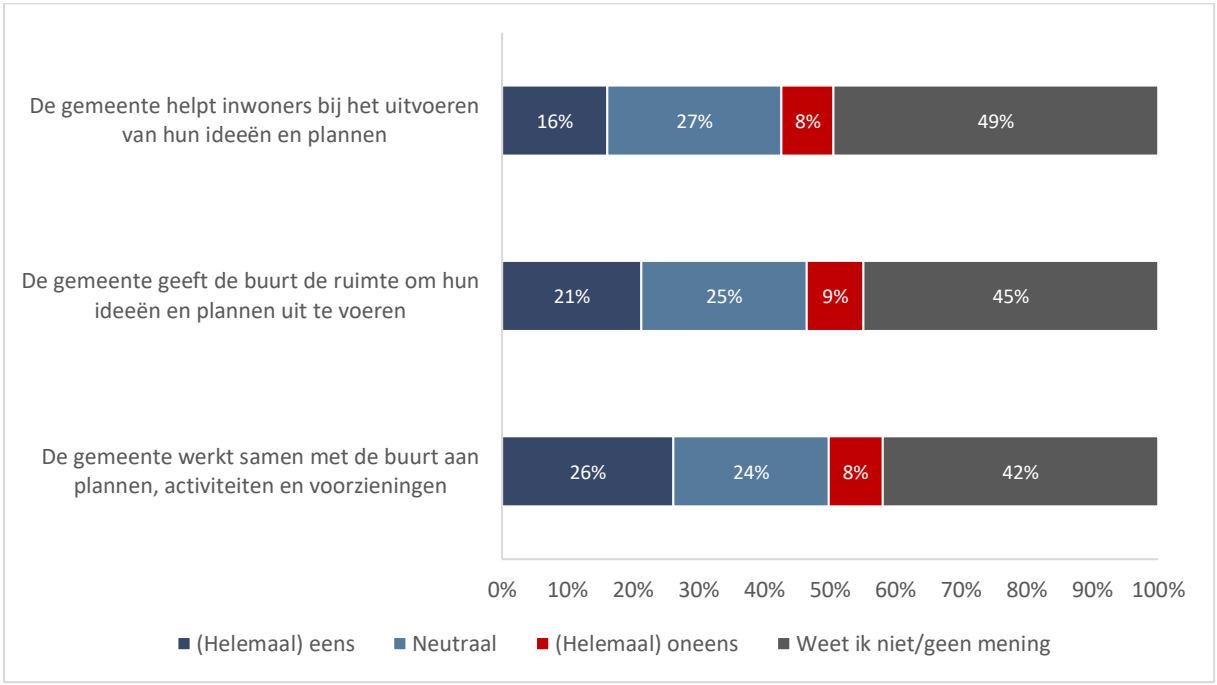

Figuur 7.4 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een derde heeft zich vaak of af en toe voor hun buurt ingezet

Drie op de tien (29%) Hilversummers heeft zich de afgelopen 12 maanden af en toe ingezet voor hun buurt (Figuur 7.5). Vier procent zet zich vaak in voor hun buurt, terwijl twee derde (67%) zich het afgelopen jaar (bijna) nooit heeft ingezet. Dit is nagenoeg gelijk aan 2022. Ook toen zette vier procent zich vaak in voor de buurt terwijl zeven op de tien (69%) dit (bijna) nooit deed.

In Landelijk gebied is het hoogste percentage te vinden dat zich vaak inzet (17%). In Oost is dit percentage het laagst (2%).

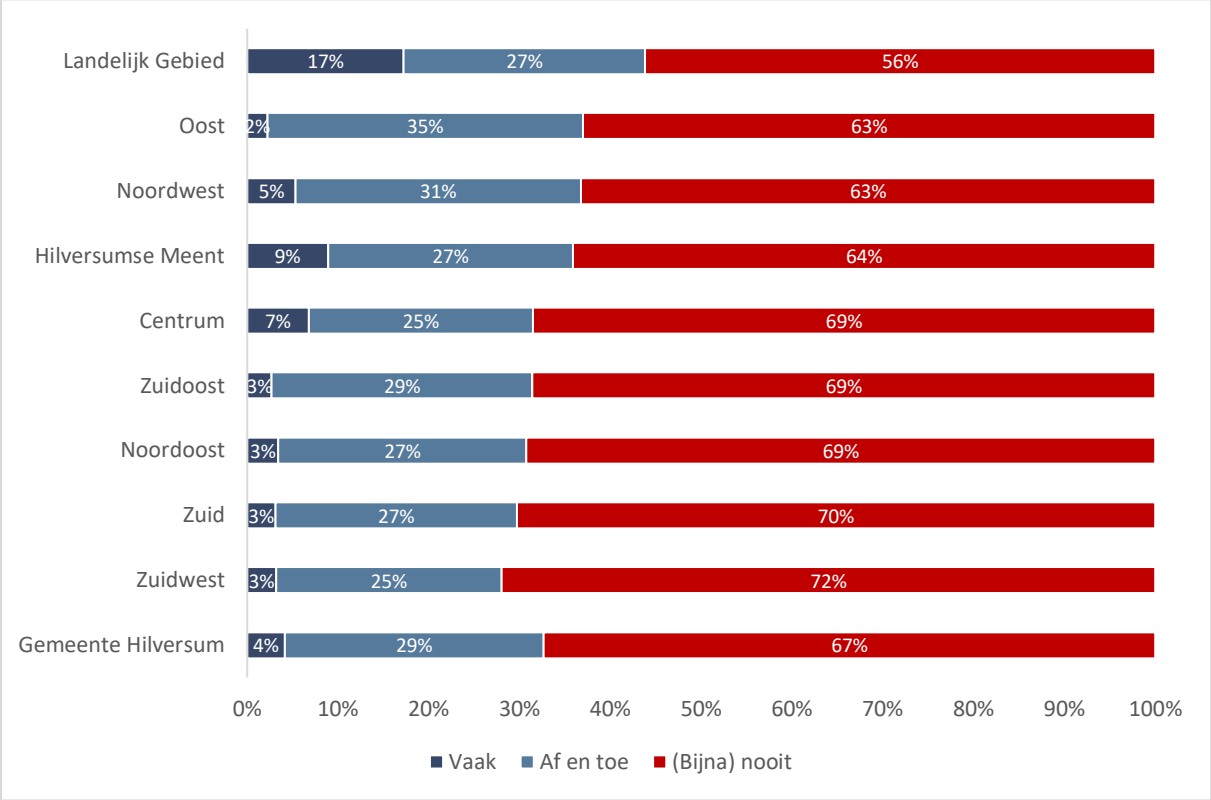

Figuur 7.5 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor uw buurt?

Ongeveer één op de zeven (14%) Hilversummers zou zich zeker actief in willen (blijven) zetten voor hun buurt. Bijna vier op de tien (36%) wil dit misschien doen. Drie op de tien (29%) geeft aan zich niet actief in te willen zetten. Dit is vergelijkbaar met 2022. Ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal inwoners dat zich niet wil inzetten toegenomen.

In Landelijk gebied wil een kwart (25%) van de inwoners zich zeker in blijven zetten voor hun buurt. In Zuidwest (10%) en Noordoost (11%) ligt dit percentage beduidend lager. In Hilversumse Meent is er sinds 2022 een stijging te zien in het aandeel inwoners dat zich wil blijven inzetten (van 14% naar 20%).

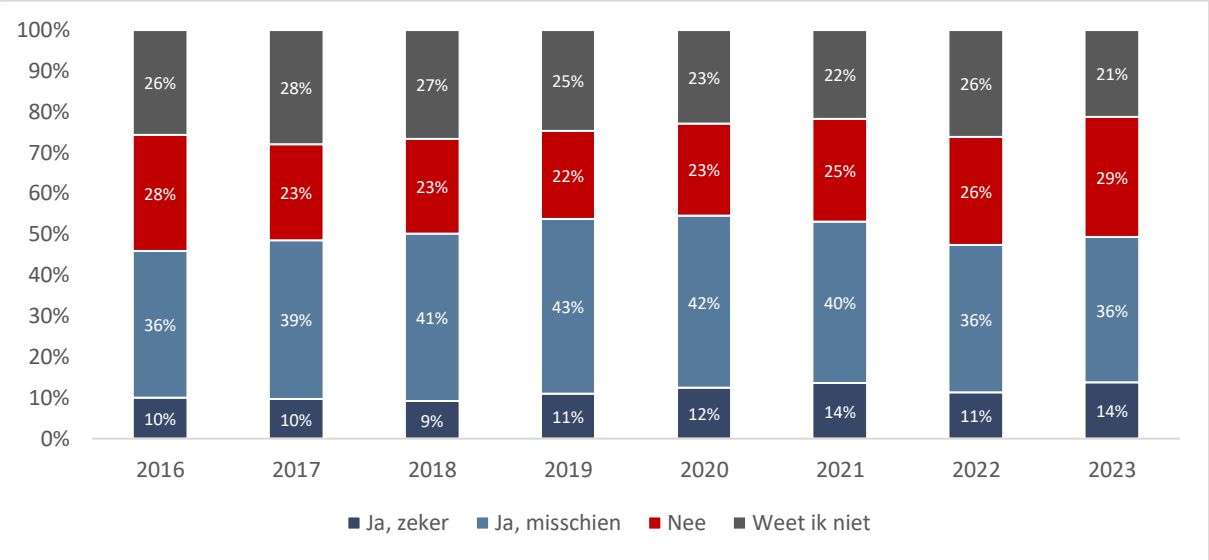

Figuur 7.6 Zou u zich actief willen (blijven) inzetten voor uw buurt?

7.3 Gemeentelijke dienstverlening

Waardering dienstverlening licht toegenomen

De dienstverlening van de gemeente krijgt een voldoende. Zowel de algemene dienstverlening als de digitale dienstverlening krijgen een 7,0 als gemiddeld rapportcijfer. De waardering voor beide diensten is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met het voorgaande jaar (2022: 6,9) (Figuur 7.7).

In Landelijk Gebied ligt de beoordeling voor de algemene dienstverlening het laagst (6,8). In Hilversumse Meent (7,2) en Zuid (7,2), ligt het gemiddelde cijfer het hoogst.

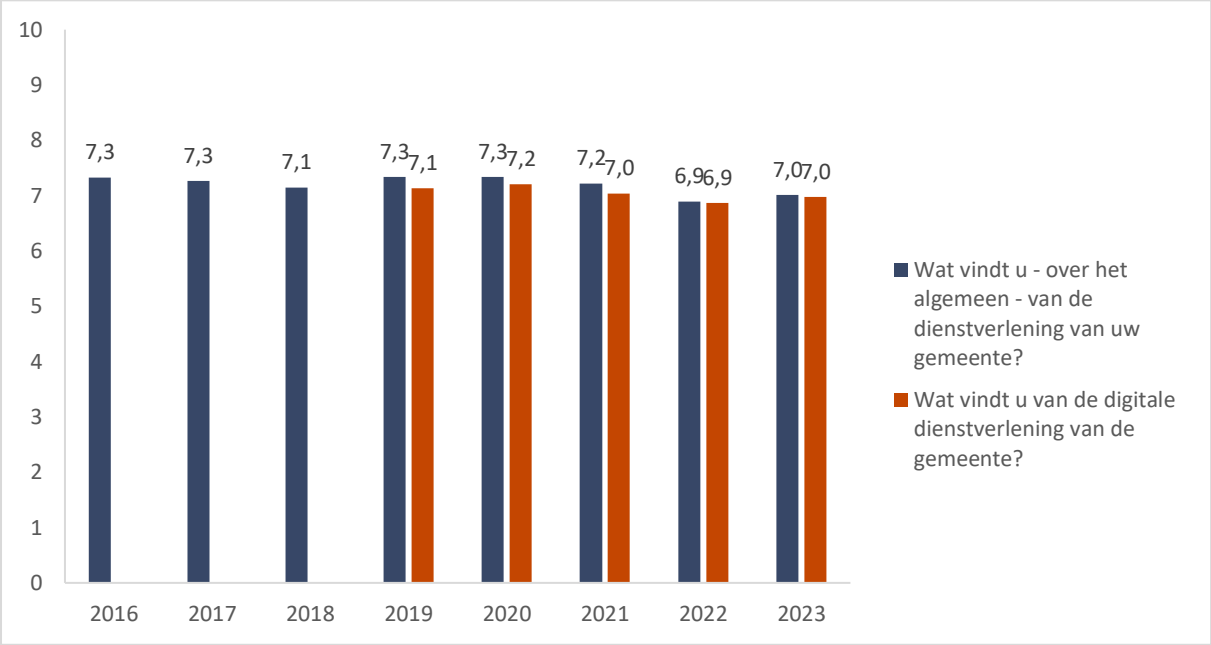

Figuur 7.7 Gemiddeld rapportcijfer van de dienstverlening van de gemeente

Meerderheid positief over de communicatie met de gemeente

Aan Hilversummers vroegen wij of ze in de afgelopen 12 maanden contact hadden met de gemeente. Ruim de helft (55%) van de inwoners gaf aan dat ze contact hadden. Tussen 2016 (64%) en 2020 (38%) was dit gedaald. Ten opzichte van 2022 (59%) is het aantal inwoners dat contact heeft gehad met de gemeente licht gedaald, maar is nog steeds aanzienlijk hoger dan 2021 en voorgaande jaren.

Aan inwoners die contact hadden, stelden we de vervolgvraag hoe ze contact hadden (Figuur 7.8). Ruim vier op de tien (44%) noemt de website of de app van de gemeente, één op de vijf (21%) noemt de publieksbalie en één op de zeven (13%) had contact via de telefoon.

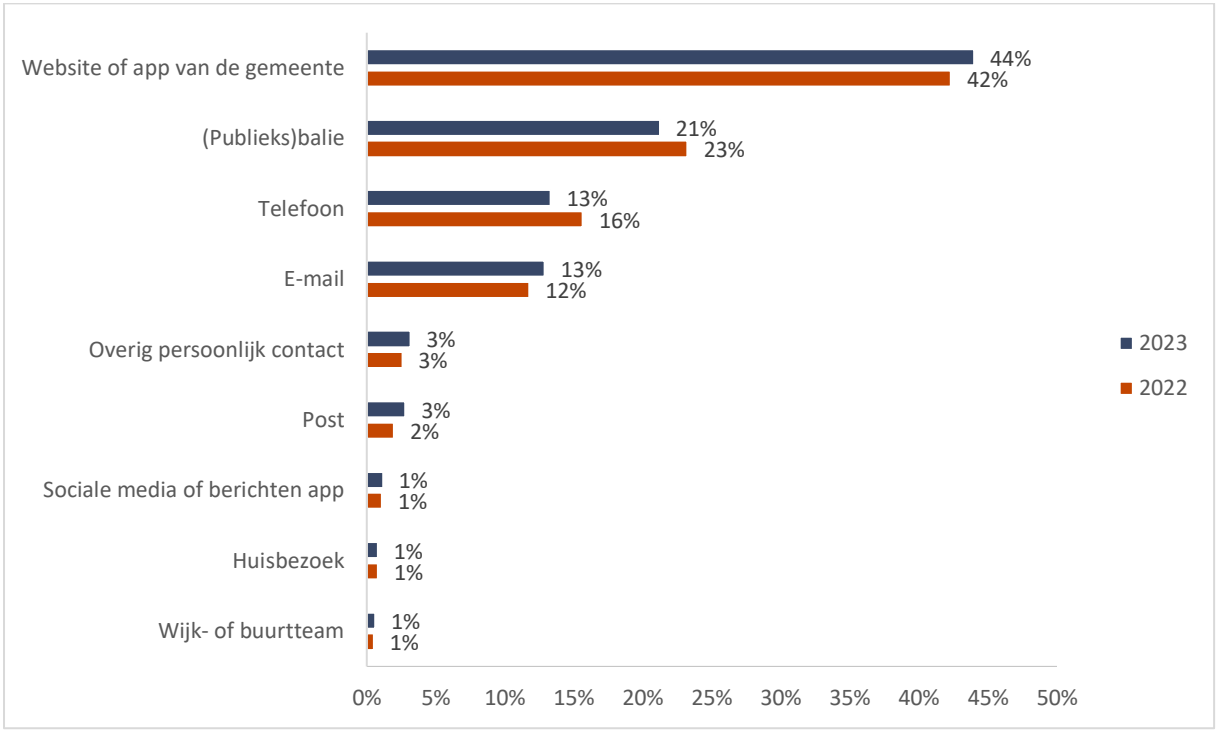

Figuur 7.8 Op welke manier had u (meestal) contact met uw gemeente?

Vervolgens kregen deze inwoners nog enkele stellingen voorgelegd over de communicatie met de gemeente (Figuur 7.9). Zeven op de tien vond het makkelijk om een vraag te stellen (72%), kreeg uiteindelijk wat ze wilden (70%).

Bijna zeven op de tien vond dat de informatie die ze vonden of kregen, klopte en volledig was (68%), dat de duur van de afhandeling acceptabel was (68%), dat de gemeente op een prettige manier hielp (66%) en/of dat ze passend antwoord kregen op hun vraag (65%).

Inwoners zijn het minst tevreden over de telefonische bereikbaarheid van de gemeente (via 14035) (32%), echter ruim vier op de tien (43%) heeft hier geen menig over.

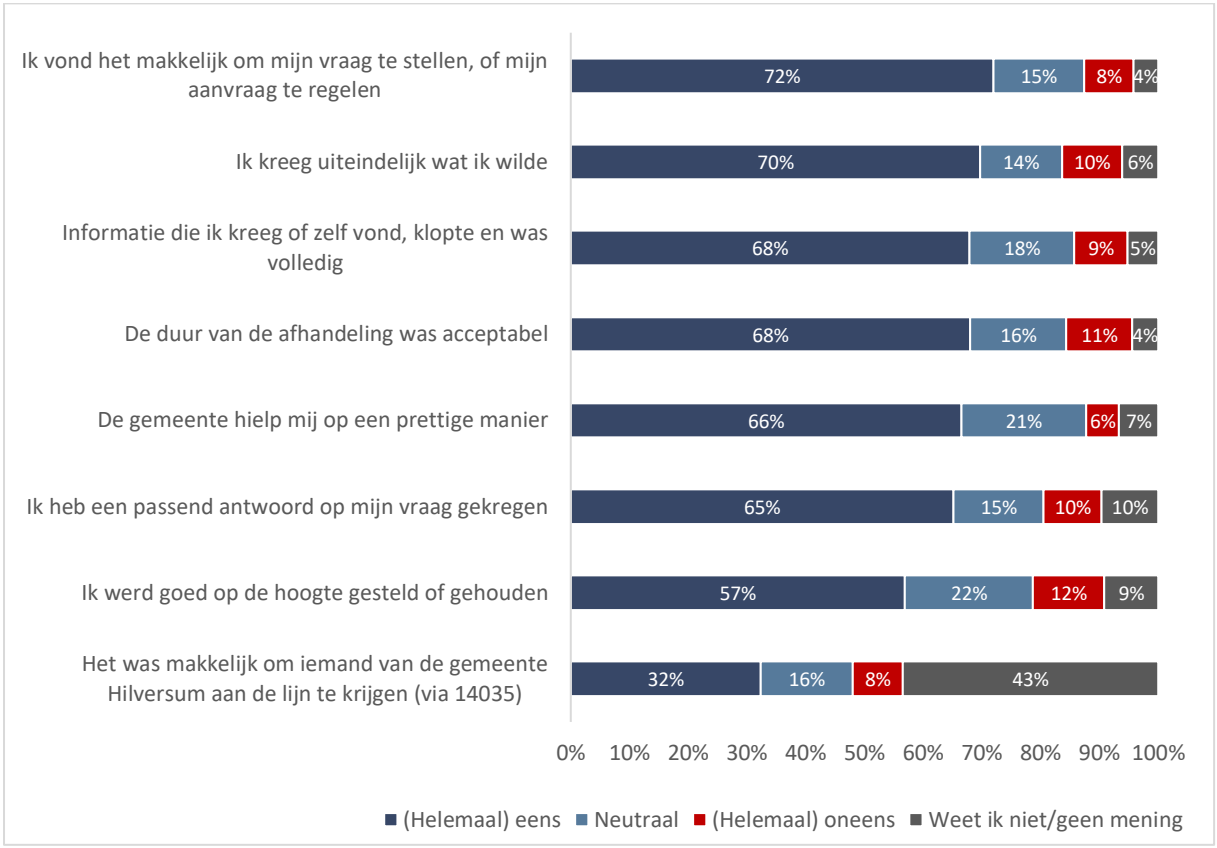

Figuur 7.9 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Ontevredenheid over communicatie gemeente neemt af in 2023

Hoewel de meerderheid van de inwoners over de meeste aspecten van de communicatie met de gemeente wel tevreden is (Figuur 7.9), zagen we vanaf 2016 een toename in het percentage inwoners dat ontevreden is over aspecten van de communicatie (Tabel 7.1). Bij de meeste aspecten is het aandeel ontevreden inwoners bijna verdubbeld tussen 2016 en 2022. In 2023 is er voor de eerste keer een afname te zien in de ontevredenheid over communicatie van de gemeente.

Stelling	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ik vond het makkelijk om mijn vraag te stellen, of mijn aanvraag te regelen	6%	8%	6%	8%	8%	12%	12%	8%
Informatie die ik kreeg of zelf vond, klopte en was volledig							13%	9%
De duur van de afhandeling was acceptabel	10%	12%	10%	12%	11%	15%	14%	11%
Ik werd goed op de hoogte gesteld of gehouden	9%	12%	10%	12%	11%	14%	15%	12%
Ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde	7%	9%	8%	9%	10%	10%	12%	10%
Ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen	7%	8%	8%	9%	9%	9%	12%	10%
Het was makkelijk om iemand van de gemeente Hilversum aan de lijn te krijgen							12%	8%
De gemeente hielp mij op een prettige manier	4%	5%	5%	6%	6%	8%	9%	6%

Tabel 7.1 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? (% (Helemaal) oneens)

7.4 Sociaal plein

Eén op de tien Hilversummers maakt gebruik van de diensten van Sociaal Plein

Het Sociaal Plein van de gemeente Hilversum biedt inwoners hulp op het gebied van inkomen, werk en (jeugd)zorg. In 2023 geeft één op de tien (9%) inwoners aan dat ze gebruik hebben gemaakt van de diensten van het Sociaal Plein in het afgelopen jaar.

Van de inwoners die gebruik maakten van het Sociaal Plein, vroegen we welke diensten ze gebruikten (Figuur 7.10). Ruim vier op de tien (44%) maakt gebruik van de Wmo, één op de vijf (22%) heeft hulp voor toeslagen. Eén op de zeven maakt gebruik van het Sociaal Plein voor jeugdhulp (14%) en/of iets anders (13%).

Andere diensten van Sociaal Plein die gebruikt werden zijn:

- Gehandicaptenparkeerkaart (diverse vermeldingen, zoals aanvraag, keuring, parkeerkaart)
- Huishoudelijke hulp
- Maatschappelijk werk
- Ondersteuning ouder met dementie
- Leerlingenvervoer
- Hulp bij formulieren invullen

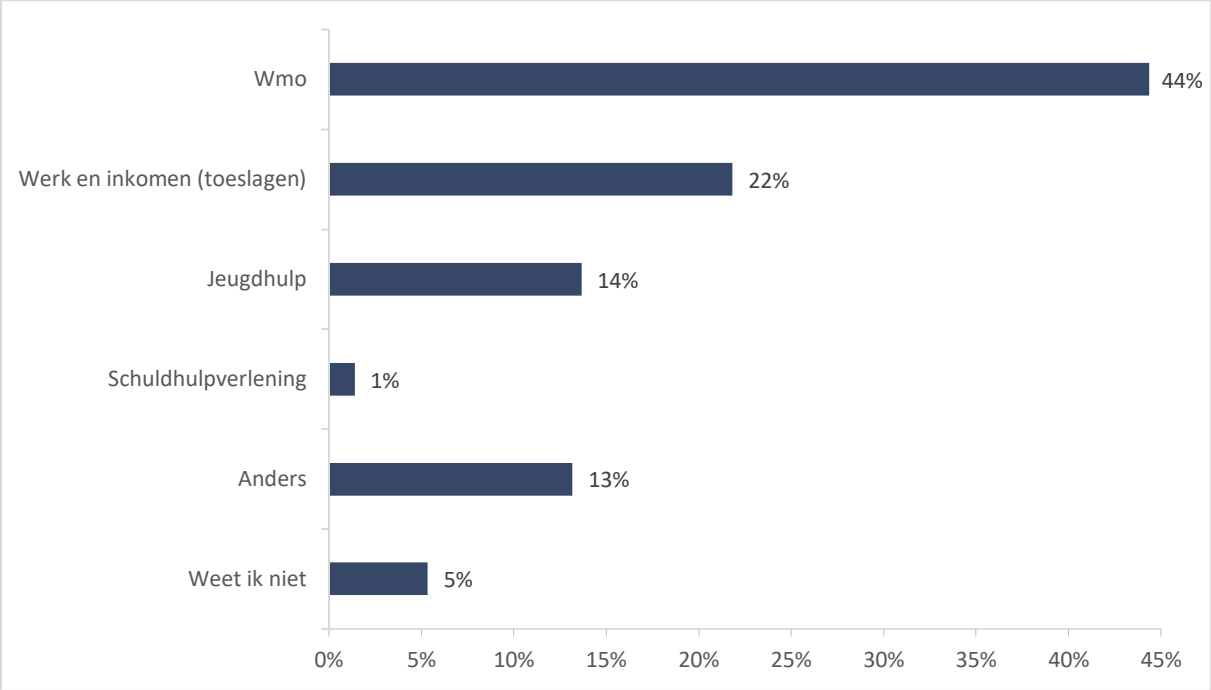

Figuur 7.10 Van welke diensten van Sociaal Plein heeft u in de afgelopen 12 maanden gebruik gemaakt?

Waardering dienstverlening Sociaal Plein toegenomen

De gemiddelde waardering voor het Sociaal Plein is een 7,2. Ten opzichte van vorig jaar is dit toegenomen. In 2022 was dit een 7,0.

Tot slot kregen inwoners die gebruik hebben gemaakt van de dienstverlening van Sociaal Plein verschillende stellingen over de dienstverlening voorgelegd (Figuur 7.11). De meerderheid is het eens met alle stellingen. Zeven op de tien (71%) vindt dat de medewerkers van het Sociaal Plein klantvriendelijk zijn. Zes op de tien zou vrienden adviseren om naar het Sociaal Plein te gaan (61%) en/of vindt dat medewerkers van Sociaal Plein veel afweten van de regelingen (60%). Het minst positief zijn inwoners over de telefonische bereikbaarheid van Sociaal Plein. Eén op de tien (11%) vindt dat het Sociaal Plein niet goed telefonisch bereikbaar is.

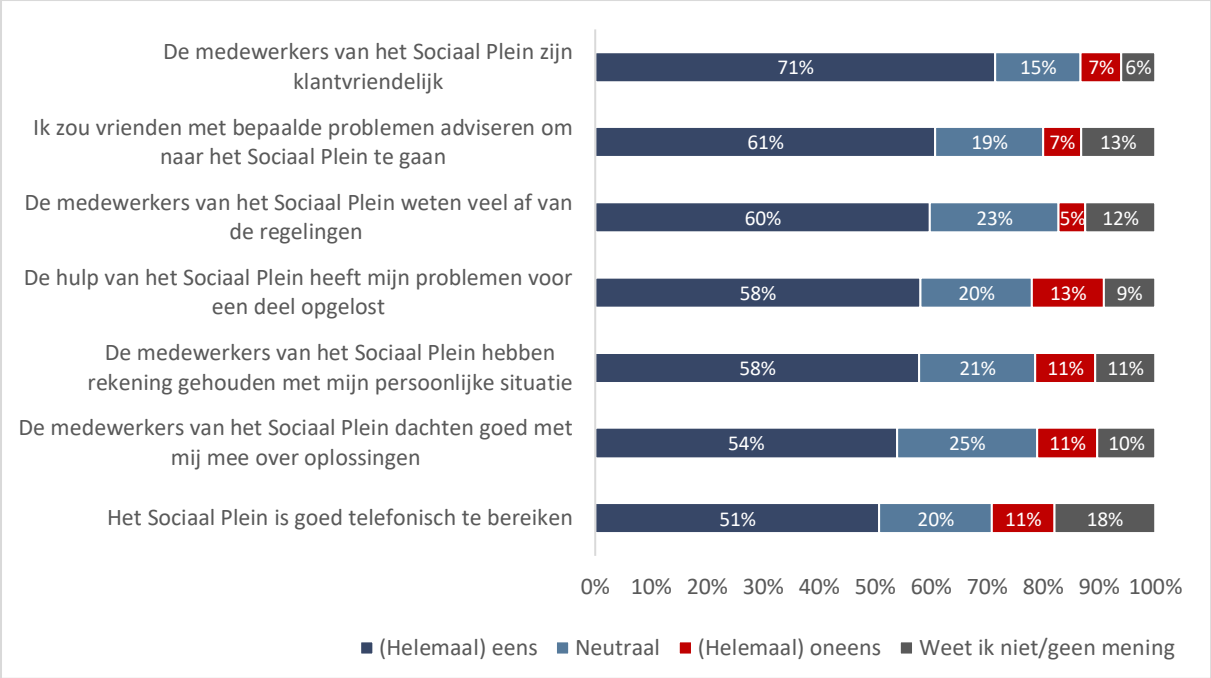

Figuur 7.11 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken over de dienstverlening van het Sociaal Plein?

7.5 Communicatie gemeente

Hilversummers even positief over communicatie van de gemeente

Van zes stellingen over de communicatie door de gemeente Hilversum zijn inwoners het meest positief over de informatie in de brieven en e-mails (55%) en duidelijke taal die door de gemeente gebruikt wordt (55%). Daarnaast is meer dan de helft tevreden over de vindbaarheid van de informatie (54%) en de duidelijke informatie (53%). Net iets minder dan de helft vindt dat de informatie op de gemeentelijke website goed is (47%). Het minst tevreden zijn inwoners over de gemeentelijke informatie via de lokale kranten (36%). Echter een groot deel van de inwoners heeft hier geen mening over.

Ten opzichte van 2022 zijn inwoners niet veel veranderd in hun mening over de communicatie van de gemeente. De waardering voor de gemeentelijke informatie via de lokale kranten en de informatie in brieven en e-mails is licht afgenomen. Er zijn steeds minder inwoners die hier een duidelijke mening over hebben: in 2016 gaf 40% van de inwoners een neutraal antwoord of weet niet/geen mening, in 2023 is dit 60%.

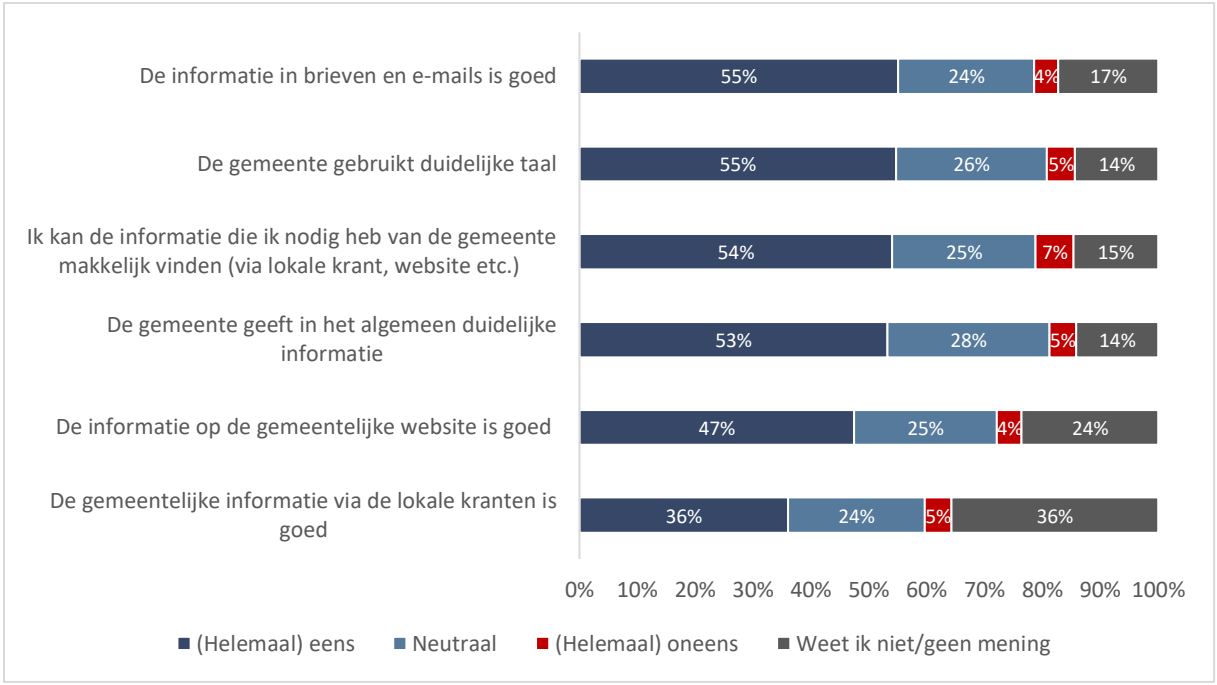

Figuur 7.12 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 26 september 2024
ZAAKNUMMER 1559122
BEHANDELD DOOR Hiddo Pronk
TELEFOON (035) 629
UW KENMERK
BIJLAGEN 2
BETREFT resultaten en acties Monitor Hilversum 2023

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de resultaten van de Monitor Hilversum 2023, evenals de duidingen en acties die hieruit voortvloeien. De Monitor is een belangrijk instrument waarmee wij jaarlijks de mening en ervaringen van Hilversumse inwoners in kaart brengen, zodat we tijdig kunnen reageren op trends en ontwikkelingen in de samenleving.

Proces en methodiek

In de periode januari 2024 tot en met februari 2024 hebben ruim 11.000 Hilversummers onze jaarlijkse Monitor enquête ontvangen (willekeurige steekproef uit het bevolkingsregister). Zo'n 25% heeft de enquête ingevuld. Door deze goede respons en een goede verdeling over de wijken en leeftijdsklassen zijn de resultaten statistisch gezien gegarandeerd representatief. De uitkomsten van de Monitor 2023 schetst zo een statistisch betrouwbaar, actueel en representatief beeld over hoe Hilversummers denken over een breed scala aan onderwerpen: van cultuur tot veiligheid en van dienstverlening tot welzijn. De Monitor heeft een signalerende functie en is ook de basis voor ruim 30 indicatoren in de jaarrekening.

Nadat de resultaten opgeleverd waren werd er vervolgens uitgebreid statistisch geanalyseerd om significante trends of afwijkingen te identificeren. Deze opvallende bevindingen werden daarna van duiding voorzien (wat is de mogelijke verklaring voor de bevinding?) Op basis hiervan werden ook concrete acties geformuleerd. Dit proces zorgt ervoor dat de gemeente snel kan reageren op veranderingen in de samenleving en passende maatregelen kan treffen om de leefbaarheid in Hilversum te verbeteren. Al deze opvallende bevindingen staan in bijlage 1. In totaal staan er 50 opvallende bevindingen, voorzien van duidingen en acties in deze bijlage. De eindrapportage van de Monitor Hilversum enquête vindt u in Bijlage 2.

Uit deze 50 opvallende bevindingen zijn de zes meest opvallende bevindingen hieronder weergegeven. Dit zijn de bevindingen die de duidelijkste trend in de tijd lieten zien in positieve of negatieve zin en die bovendien erg actueel en relevant zijn voor gemeente Hilversum.

De Zes meest opvallende resultaten met duiding en vervolgactie

In positieve zin vielen de volgende zaken op:

- De klantvriendelijkheid van het sociaal plein is positief te noemen. Ruim 70% van de inwoners die in 2023 gebruik hebben gemaakt van de diensten van het sociaal plein vond dat ze klantvriendelijk geholpen werden.

Het beeld dat inwoners tevredener zijn over de dienstverlening door het Sociaal Plein wordt bevestigd in het jaarlijks terugkerende klantervaringsonderzoek onder inwoners met Wmo-voorziening. Als inwoners tevreden zijn, is dat meestal omdat ze snel en vriendelijk geholpen werden en omdat ze medewerkers deskundig vonden. Aanvullend zijn er vanuit de Wmo betere doorlooptijden behaald. Daarnaast is geïnvesteerd in alle mensen die onder de Participatiewet vallen: iedereen met een uitkering wordt uitgenodigd voor een gesprek en in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een passend re-integratieaanbod. Ook heeft de gemeente de Energietoeslag 2023 collectief uitbetaald aan iedereen die de toeslag eerder had ontvangen, inwoners hebben daardoor geen nieuwe aanvraag hoeven te doen. Tot slot worden inwoners in de gesprekken met de gemeente gewezen op andere voorzieningen, zoals het aanvragen van de minimaregelingen. Bovengenoemde acties worden voortgezet, waarbij we inwoners integraal adviseren en proactief benaderen.

- Eenzaamheid in algemene zin is in 2023 afgenomen t.o.v. 2022. In 2022 voelde nog 30% van de inwoners zich in zekere mate eenzaam, maar dat is afgenomen naar 23% in 2023. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken waar te nemen. Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) maar in Noordwest een stuk lager met 13%. Tegelijkertijd blijft ernstige eenzaamheid nog wel hoog en is daarmee nog steeds een aandachtspunt.

De eenzaamheid is in 2023 afgenomen als gevolg van de afschaffing van alle Coronamaatregels. Daarnaast zijn er in Hilversum veel lokale activiteiten en initiatieven die bijdragen aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid (denk aan: Buurtmobi, activiteiten van Senver, Stichting de Hoorneboeg). Daarnaast zet de gemeente met de vastgestelde Uitvoeringsagenda Eenzaamheid 2024 - 2030 verder in op de aanpak van eenzaamheid. Ook andere aanpakken dragen hieraan bij, zoals Welzijn op Recept en de ontwikkeling van mentale gezondheidscentra.

- In 2023 vindt maar liefst 41% van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In 2016 lag dit nog op 25%. Nog niet eerder sinds 2016 lag dit percentage zo hoog. Ook vinden de inwoners dat hun eigen buurt of wijk vooruit is gegaan. In vrijwel alle wijken is dit het geval. De inwoners van de wijken Noordwest, Oost en Noordoost ervaren de meeste vooruitgang. In Hilversum als totaal vond 23% in 2023 dat de eigen buurt vooruit is gegaan. Dit lag in 2016 nog op slechts 6%.

Dit positieve effect wordt veroorzaakt door meer wijkregie, opbouwwerk, jongerenwerk, programma Groen maar ook door meer handhaving. Er is in 2023 meer participatie geweest met de inwoners van de stad dan in de jaren ervoor. Verder wordt er veel geïnvesteerd in Hilversum, zoals in de openbare ruimte, infrastructuur, onderwijs en cultuur wat een zichtbare vorm krijgt. Deze aanpak wordt in de komende jaren voortgezet.

Er zijn ook aandachtspunten:

- Overlast door wegverkeer is duidelijk de grootste milieuklacht in Hilversum. 54% van de inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te ervaren. Deze overlast is het sterkst in Centrum en Zuidwest. Inwoners in het Landelijke buitengebied en Zuid ervaren de meeste geluidsoverlast door vliegtuigen.

Overlast door wegverkeer was ook in eerdere jaren de belangrijkste klacht. De klachten komen voor langs alle wegen in Hilversum maar het meeste bij wegen die druk zijn. Denk daarbij aan de buitenring, centrumring en de radialen. In het Actieplan Geluid 2024-2029, dat momenteel ter inzage ligt, wordt de drempelwaarde verlaagd. In het vorige actieplan lag deze op 70 dB en wordt deze nu naar 55 dB verlaagd. Dit geeft de ambitie aan die het college heeft vastgesteld voor het jaar 2040. Maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en Groen, zoals o.a. snelheidsverlaging en/of ander type wegdek, dragen bij aan het realiseren van deze ambitie.

- De behoefte aan zorg is in 2023 toegenomen t.o.v. de voorgaande jaren. In de voorgaande jaren lag de behoefte aan zorg rond de 18%, maar dit ligt in 2023 op 22%. Deze toegenomen vraag aan zorg lijkt vooral opgevangen te worden door het inschakelen van familie, vrienden en kennissen. Dit is gestegen van 7% naar 9%.

De toegenomen zorgvraag houdt mogelijk verband met demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en een verschuiving van zorg in instellingen naar ambulante ondersteuning thuis. Deze ontwikkelingen dragen mogelijk bij aan de stijging van inzet van familie, vrienden en kennissen.Voor informele zorgverleners is de Uitvoeringsagenda Mantelzorg ontwikkeld, waarin diverse maatregelen genomen worden, die gericht zijn op het ondersteunen van mantelzorgers. Met de activiteiten uit deze Uitvoeringsagenda bereiken we vijf keer meer mensen dan voorgaande jaren.

- De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022 van 50% naar 55%. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is het grootste in Landelijk Gebied, Zuidoost, Zuid en Centrum. In de Hilversumse Meent lijkt de verkeersveiligheid het beste te zijn van alle wijken in Hilversum.

Dat de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid toeneemt kan worden verklaard uit onder meer de ervaren toenemende snelheidsverschillen op fietspaden (e-bikes, fatbikes). Met maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit, zoals het project Veilig naar scholen en sportparken, verkeerseducatie op scholen, verkeerscampagnes en de aanpak van knelpunten (Priowegen) wordt gewerkt aan een verkeersveilige stad. Ook is een nieuwe verkeerscampagne tegen huftergedrag in het verkeer gestart waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor verkeersveiligheid. De komende jaren worden wegen opnieuw ingericht, 30km/h op wegvakken ingevoerd en doorfietsroutes gerealiseerd.

Vervolg

Binnenkort zal het proces en de inhoud van de Hilversum Monitor enquête worden bekeken en besproken om de kwaliteit ervan nog meer te verbeteren en te waarborgen.

Bijlage(n):

1. Opvallende bevindingen duidingen en acties Monitor Hilversum 2023

2. Eindrapportage Monitor Hilversum 2023 – digitaal toegankelijk

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Dit document is digitaal vastgesteld en dus niet ondertekend.

Bijlage 1: Opvallende bevindingen, duidingen en acties per thema Monitor Hilversum 2023

Deze bijlage bevat de opvallende bevindingen, duidingen en acties, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2023 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring en om deze reden wordt dit jaar in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2023. Vervolgens is er per bevinding ook aangegeven wat de duiding (verklaring/context) is en wat de concrete acties zijn vanuit de gemeente. Bij sommige bevindingen is er (nog) geen actie geformuleerd, omdat daarvoor op dit moment nog geen directe aanleiding is of omdat er meer tijd en onderzoek nodig is om een specifiek actie te formuleren.

Inhoudsopgave

1. **Wonen** 2
2. **Leefomgeving** 2
3. **Cultuur** 4
4. **Duurzaamheid** 5
5. **Zorg** 7
6. **Inflatie** 8
7. **Sociaal** 9
8. **Bereikbaarheid** 10
9. **Arbeid** 10
10. **Verkeer** 11
11. **Verkiezingen** 12
12. **Burgerrelaties** 12
13. **Dienstverlening** 13
14. **Sociaal Plein** 14
15. **Communicatie** 15
16. **Veiligheid** 15
17. **Algemeen** 17

==========

1. Wonen

1.1. Steeds meer woningzoekende inwoners zijn langer op zoek naar een woning. In 2022 was nog 52% langer dan 1 jaar op zoek naar een woning. Nu is dat gestegen naar bijna 60%. In 2023 is zelfs 12% van de woningzoekenden in Hilversum langer dan 5 jaar op zoek naar een nieuwe woning. Dit lag in 2022 nog op 9%.

Duiding: De woningbehoefte is op dit moment groter dat het woningaanbod. Landelijk hadden we in 2023 te maken met een woningtekort van 390.000 woningen, terwijl dit in 2022 nog om een tekort van 315.000 woningen ging (ABF Research). In 2023 zijn minder woningen dan de voorgaande jaren opgeleverd. In Hilversum zijn in 2023 157 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In 2022 waren dat 208 woningen (bag Hilversum). Deze terugloop is ook in de rest van de regio zichtbaar. In de regio Gooi en Vechtstreek was het totaal aantal opgeleverde woningen in 2022 876 en in 2023 is dit gedaald naar 392.

Actie: Om het woningtekort terug te dringen, of in ieder geval niet verder op te laten lopen, is het zaak dat de Hilversumse woningvoorraad groeit. Het realiseren van woningbouw is daarom één van de doelen waar wij sterk op inzetten. In onze lokale woonvisie hebben we de ambitie opgenomen om tot 2030 3.000 woningen te realiseren. In de periode 2024-2025 verwachten wij 595 woningen op te leveren (harde plancapaciteit). Daarnaast zetten we in op versnelling van de woningbouw. Dit doen we bijvoorbeeld in samenwerking met de woningcorporaties middels de Taskforce Versnelling betaalbare woningbouw. Ook sluiten we aan bij de Versnellingstafel MRA. Samen met andere partijen die betrokken zijn bij grote woningbouwlocaties gaan we in gesprek om eventuele knelpunten te identificeren en mogelijk op te lossen, met als doel de woningbouw te versnellen.

==========

2. Leefomgeving

2.1. De verbondenheid met de buurt verschilt behoorlijk per wijk. Zo voelt in de Hilversumse Meent maar liefst 65% van de inwoners zich verbonden met de buurt of de wijk, maar in de wijk Noordoost ligt dat een stuk lager op 36% van de inwoners. Het Hilversumse gemiddelde ligt op precies 50% van de inwoners dat zich verbonden voelt met zijn/haar wijk.

Actie: Vanuit de wijkregisseurs en partners in de wijk, zoals opbouwwerk en jongerenwerkers van Versa Welzijn wordt ingezet op meer verbondenheid met de wijk en met elkaar. Dat doen we door gezamenlijke activiteiten te stimuleren en te ondersteunen met wijkbudget. Ook stimuleren we buurtbewoners aan te sluiten bij bestaande activiteiten. In De Meent is van oudsher veel onderlinge verbinding.

2.2. Er is sprake van een dalende trend over de waardering van de fysieke leefomgeving (combinatie van 3 stellingen) sinds 2016. In 2016 lag deze fysieke kwaliteit schaalscore nog op een 7,3 maar dit is gedaald naar een 6,6 in 2023. Er zijn ook behoorlijke verschillen in de fysieke kwaliteit schaalscore tussen de wijken. Inwoners van de wijk Noordwest geven hun wijk een fysieke kwaliteitsscore van 7,7 maar in het Centrum ligt dit aanzienlijk lager met een 5,6. In vrijwel alle wijken is de fysieke kwaliteit schaalscore in 2023 licht afgenomen t.o.v. 2022. Het gaat om de volgende 3 stellingen: -In mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot – Mijn buurt is netjes en schoon – In mijn buurt is genoeg groen.

Actie: In de wijk Centrum wordt afval als probleem ervaren. Specifiek gaat het daarbij om de vele bedrijfsafvalcontainers in de openbare ruimte. Samen met de GAD en andere betrokken partijen wordt een plan gemaakt om hier een structurele oplossing voor te vinden.

2.3. Het percentage inwoners dat vindt dat er onvoldoende groen is in de eigen buurt is sinds 2016 gestegen. In 2016 vond nog 8% van de inwoners in Hilversum dat er onvoldoende groen is in de buurt, maar dit is gestegen naar 16% in 2023.

Duiding: Sinds de vaststelling van het Programma Groen wordt er veel over de gemeentelijke groene ambities gecommuniceerd door de gemeente, zijn vergroeningsprojecten gestart en is de vergroening van de stad met veel groeninitiatieven enthousiast door inwoners opgepakt. De toename van het percentage kan derhalve mogelijk verklaard worden door de toenemende aandacht en bewustwording die er bij inwoners is voor groen.

Actie: Met het eind 2022 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Groen zetten we vol in op het vergroenen van Hilversum, vooral in buurten waar relatief weinig groen aanwezig is.

2.4. Maar liefst 41% van de inwoners vindt het onderhoud van de trottoirs/stoepen matig tot slechts. Sinds 2016 ligt het percentage op dit niveau.

Duiding: We spreken regelmatig inwoners die klagen over het onderhoud van trottoirs. Boomwortels ontwrichten regelmatig het trottoir, waardoor vooral mensen die minder goed ter been zijn veel hinder ervaren. Dit komt wel overeen met de werkelijkheid. Wij hebben vanuit de inspectiegegevens van de afgelopen jaren geconstateerd dat 22% van de verharding achterstallig onderhoud heeft. Het college en de gemeenteraad hebben vorig jaar ingestemd met een inhaal actie om de kwaliteit van de verharding weer terug te brengen naar een acceptabel werkniveau van 7%. Deze inhaal actie gaat mee met onze klein onderhoudscyclus en is verspreid over 8 jaar. Boomwortel opdruk is een groot probleem. Ook als we nu eenmalig de bestrating herstellen zal deze binnen een aantal jaar weer omhoog worden gedrukt door de wortels. Voor de korte termijn kunnen we dit dus oplossen met de inhaalslag, maar voor de lange termijn zullen we waarschijnlijk andere maateregelen moeten plegen.

Actie: We vragen bewoners dit te melden via de app ‘Melding Doen’, zodat de melding direct bij het juiste team belandt. Gaat het om een gevaarlijke situatie, dan wordt deze zo snel mogelijk aangepakt. Kan het wachten, dan wordt de melding ondergebracht in een aankomend hersteltraject. In dat geval pakken we het op wanneer we met de wijkgerichte klein onderhoudscyclus langs komen, volgens de planning.

2.5. De top 3 aan problemen in de buurt anno 2023 in Hilversum zijn: 1. Te hard rijden door auto’s (36%) 2. Vervuiling door zwerfafval en hondenpoep(28%) 3. Te weinig parkeermogelijkheden (24%)

Duiding: De top 3 is gelijk aan die van 2022. Te hard rijden wordt iets vaker (van 33 naar 36%) genoemd.

Actie: Er wordt gewerkt aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing voor deze problematiek, zoals de realisatie van een autoluw centrum en invoer van 30 km/uur op de centrumring. Ook is er een campagne in voorbereiding, die in september 2024 zal starten, gericht op het gedrag in het verkeer (huftergedrag).

Actie: Het is de bedoeling dat door invoering van betaald parkeren tot aan de buitenring in deze gebieden, ondanks dat er geen parkeerplaatsen bijkomen, meer ruimte wordt gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.6. De top 3 wat men mist aan voorzieningen in de buurt zijn: 1. Brievenbus (13%) , dit was nog 4% in 2016. 2. Parkeergelegenheid (13%) 3. Bak voor klein chemisch afval (13%)

Duiding: Is redelijk vergelijkbaar met 2021 en 2022, alleen wordt de pinautomaat minder genoemd. Dit zal te maken hebben met de toename van online betalen. Het aantal brievenbussen neemt af, doordat steeds minder post verzonden wordt. De gemeente heeft hier geen rol. Het beeld van parkeergelegenheid is vergelijkbaar met eerdere jaren.

Actie: Door uitbreiding van betaald parkeren tot aan de buitenring wordt naar verwachting meer ruimte gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.7. De inwoners van de wijk Zuidwest ervaren van alle wijken in Hilversum de meeste achteruitgang. De inwoners hebben wel ideeën hoe de buurt/wijk verbeterd kan worden zoals suggesties over maatregelen voor bevordering van de verkeersveiligheid, hondenpoepbeleid, etc. De inwoners van de wijken Noordwest, Oost en Noordoost ervaren de meeste vooruitgang. In Hilversum als totaal vond 23% in 2023 dat de buurt vooruit is gegaan. Dit lag in 2016 nog op slechts 8%. Deze cijfers van vooruitgang van de buurt lijken in tegenspraak met de daling van de fysieke kwaliteit schaalscore, maar het gaat hier om een combinatie van zowel fysieke als sociale aspecten.

Duiding: Dat 23% van onze inwoners (tegen 8% in 2016) vindt dat de buurt vooruit is gegaan is goed nieuws. Dit zou kunnen samenhangen met de inzet op sociale cohesie door de gemeente, maatschappelijke organisaties zoals Versa Welzijn en bewoners zelf. Een voorbeeld is het ondersteunen van een gemeenschappelijke buitenactiviteit vanuit een wijkbudget. Een ander voorbeeld is het tweemaandelijks bespreken van alles wat er speelt in de buurt met een groep betrokken bewoners.

Actie: We zetten de aanpak die in de duiding wordt genoemd voort.

==========

3. Cultuur

3.1. Zestien procent van de Hilversummers mist theater in het cultuuraanbod. Theater is de cultuurvorm, die het meest wordt gemist van alle cultuuruitingen (anderen zijn bijv. muziek, kunst, musea, erfgoed)

Duiding: Theater is een cultuurvorm die wordt gemist in Hilversum. Dit blijkt niet alleen uit de Hilversum monitor, maar ook uit het cultuuronderzoek (inwonerspeiling) dat eerder dit jaar heeft plaatsgevonden. Hoewel door de sluiting van theater Gooiland en theater Achterom het wat grootschaliger theateraanbod is afgenomen, is er aan de andere kant door nieuwe initiatieven een nieuw lokaal gedragen aanbod gerealiseerd. De activiteiten vinden onder andere plaats in theater Santbergen, de bibliotheek en theater Kleintje Kunst.

Actie: Dat theater wordt gemist was al langer bekend. In het cultuurbeleid is daarom opgenomen te onderzoeken hoe theater Gooiland opnieuw als theater kan functioneren en te onderzoeken welke kosten hiermee gemoeid gaan. We erkennen het belang van theater als kunstvorm, maar de komende periode zal er vanwege ontbreken van structurele middelen om deze cultuurvorm een impuls te geven dit onderzoek niet op korte termijn uitgevoerd worden.

3.2. De website livehilversum.nl is in bekendheid toegenomen. In 2020 bekeek 9% van de Hilversummers deze website (wel in Coronatijd), maar dat is gestegen naar 17% in 2023.

Duiding: in 2023 is ingezet op inspiratieblogs. Daarbij wordt scherp gekeken naar welke bezoeklocaties, activiteiten en events Hilversum Marketing in de 'etalage' plaatst van hun kanalen om het DNA van Hilversum te versterken. Verder is meer aandacht besteed aan de actualiteit.

Acties: Regelmatige updates zorgen ervoor dat bezoekers goed op de hoogte zijn van de laatste evenementen en ontwikkelingen in Hilversum.

==========

4. Duurzaamheid

4.1. In 2023 is het percentage inwoners in Hilversum dat zonnepanelen heeft aangeschaft (op het dak van het huis) gestegen van 25% in 2022 naar 36% in 2023. Aanvullende opmerking: de officiële absolute percentages (gebaseerd op luchtfoto's en dak analyses) geven aan dat er in 2023 op 23% van de daken van huizen zonnepanelen lagen. Deze Monitor Hilversum 2023 is uitgevraagd in januari/februari 2024. De nieuwste cijfers over 2024 zijn nog niet bekend, die verschijnen in november. Dan pas kan met zekerheid vastgesteld worden of de 36% een realistisch percentage is.

Duiding: De berichten over het aanblijven van de salderingsregeling zal hier ongetwijfeld mee samenhangen. Ook zal het stijgen van de gasprijzen sinds 2022 geleid hebben tot meer inwoners die het initiatief hebben genomen tot het aanleggen van zonnepanelen in 2023.

4.2. Vrijwel alle natuur bevorderende maatregelen in en om de tuin zijn in 2023 toegenomen t.o.v. 2022, d.w.z. meer struiken, meer vogelhuisjes, meer bomen, meer klimplanten, minder tegels/klinkers, meer hagen, meer gras, meer wilde bloemen, meer rommelhoekje met takken en bladeren, meer vijvers/vogelbaden, bijenhotels en beter hergebruik van regenwater (o.a. regentonnen)

Duiding: Dit is een mooie ontwikkeling en mede het gevolg van de gemeentelijke inzet vanuit het programma Groen.
Minder verharding en hergebruik van water leveren daarbij ook een bijdrage aan klimaatadaptatie bij hevige regenval.

Actie: De gemeentelijke inzet uit 2023 die hier aan bijgedragen heeft is: de uitdeelactie van 500 boompjes. Dit jaar (2024) is deze inzet verstevigd door deel te nemen aan het NK tegelwippen (onder het project verwijderen zinloze verharding).

4.3. Bijna 85% van de inwoners is niet bekend met het begrip 'natuurinclusief bouwen'. Wel is bijna 40% zeker bereid om diervriendelijke maatregelen te nemen in en om het huis en 35% misschien.

Duiding: Het aantal inwoners dat aangeeft diervriendelijke maatregelen te hebben genomen laat een duidelijk positieve ontwikkeling zien. Dit is mede het gevolg van de gemeentelijke activiteiten die

voortvloeien uit het Programma Groen: We adviseren om natuurinclusief te bouwen bij vergunningsaanvragen op basis van de leidraad natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en op de website bouwenaanhilversum is veel informatie over natuurinclusief bouwen terug te vinden.

Actie: Dat het begrip natuurinclusief bouwen bij veel inwoners nog weinig bekend is, is op zichzelf niet zo relevant. We verwachten wel dat de bekendheid van natuurinclusief bouwen bij inwoners wat zal toenemen de komende jaren doordat het natuurvriendelijk isoleren van woningen zal gaan toenemen.

4.4. Een groot deel van de Hilversummers is nog niet bekend met het bestaan van de duurzaamheidslening, het Hilversumse Isolatieprogramma (HIP) en het energieloket. Zo is 17% bekend met de duurzaamheidslening. 13% is bekend met het HIP, 13% kent het Energieloket en heeft het ook bekeken.

Wel is de bekendheid van de duurzaamheidslening wat toegenomen in 2023 t.o.v. 2016. In 2016 kende nog 7% de duurzaamheidslening, maar dat ligt in 2023 op 17%.

Actie: We verwachten in 2024 hierin een verandering te zien met de lancering van de energiecampagne (gestart juni 2024). Tegelijkertijd merken we ook dat als inwoners er niet mee bezig zijn/op zoek zijn naar subsidiemogelijkheden dan worden de campagnes, loketten en subsidies ook niet herkend en neemt de bekendheid hiervan niet toe.

4.5. Het aandeel huishoudens dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is in 2023 afgenomen t.o.v. 2022. Het percentage daalde van 55% in 2022 naar 45% in 2023.

Duiding: Dit zal ook verband houden met het normaliseren van de gasprijs en de onzekerheid rondom welke warmteoplossing het beste is en de subsidiemogelijkheden.

4.6. Overlast door wegverkeer is duidelijk de grootste milieuklacht in Hilversum. 54% van de inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te ervaren. Deze overlast is het sterkst in Centrum en Zuidwest. Inwoners in het Landelijke buitengebied en Zuid ervaren de meeste geluidsoverlast door vliegtuigen.

Duiding: Overlast door wegverkeer was ook in eerdere jaren de belangrijkste klacht. De klachten komen voor langs alle wegen in Hilversum maar het meeste bij wegen die druk zijn. Denk daarbij aan de buitenring, centrumring en de radialen.

Actie: In het Actieplan Geluid 2024-2029, dat momenteel ter inzage ligt, wordt de drempelwaarde verlaagd. In het vorige actieplan lag deze op 70 dB en nu wordt deze naar 55 dB verlaagd. Dit geeft de ambitie aan die het college heeft vastgesteld voor het jaar 2040. Maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en Groen, zoals o.a. snelheidsverlaging en/of ander type wegdek, dragen bij aan het realiseren van deze ambitie.

4.7. De stankoverlast door vuurkorven, barbecue, buitenhaard, houtkachel en houtstook is vooral seizoensgebonden. Tijdens de verschillende seizoenen ervaart tussen de 20% - 30% van de inwoners overlast hiervan.

Duiding: Als het koud wordt gaat men meer stoken en blijft de lucht langer hangen. De lucht stijgt niet op maar slaat neer door het koude weer. In de zomer zijn er meer klachten over barbecues en vuurkorven, die worden bij mooier weer gebruikt en dan zijn mensen ook vaker buiten.

Actie: Een voorlichtingscampagne over houtstook maakt onderdeel uit van het door het college vastgestelde Actieplan Luchtkwaliteit. Daarnaast is er een landelijk meldpunt ingericht dat ons meer inzicht zal geven in de problematiek. Op dit moment zijn de mogelijkheden om te handhaven door BOA 's beperkt. Het Rijk werkt aan een meetmethode voor het vaststellen van de lokale gezondheidsimpact van houtstook. Wanneer deze methode wettelijk is vastgesteld kan deze door gemeenten gebruikt worden bij handhaving van overlast als gevolg van houtstook.

4.8. Net iets meer dan de helft van de inwoners van Hilversum (51%) ervaart hittestress of hitteoverlast tijdens warme zomerdagen. 13% van de inwoners geeft aan zelfs veel hitteoverlast te ervaren.

Duiding: Door klimaatverandering neemt het aantal warme zomerdagen verder toe. Uit de monitor blijkt dat ongeveer de helft van onze inwoners overlast ervaart.

Actie: Het toevoegen van groen is een belangrijke maatregel om de hitteoverlast tegen te gaan. Met het Programma Groen wordt hier vol op ingezet.

4.9. Er zijn grote verschillen te zien over de aanwezigheid en kwaliteit beoordeling van het groen in de eigen buurt. In het centrum geven de inwoners slechts een 6,1 over de aanwezigheid en kwaliteit van groen. In Noordwest ligt dit het hoogst met een 8,3, en in het Landelijke gebied zelfs een 9,0 (indicatief resultaat).

Duiding: Dit is goed te verklaren, omdat er in die wijken (veel) meer groen aanwezig is.

Actie: Met het Programma Groen wordt ingezet op toevoegen van groen in met name die buurten waar dat nu beperkt is.

4.10. Het gemeentelijke budget 'groen in beweging' voor groeninitiatieven in de eigen buurt of straat is bij behoorlijk veel inwoners nog onbekend. Drie kwart van de inwoners heeft er nog nooit van gehoord.

Duiding: Dit is goed verklaarbaar, omdat de regeling in 2023 maar kort heeft opengestaan. De regeling is echter heel goed gevonden door groepen inwoners met groene initiatieven en 'overtekend', dus is succesvol.

Actie: Bij openstelling van een volgende ronde zullen we daar via de gemeentelijke communicatiekanalen veel aandacht aan schenken. Daarnaast proberen we via ons groene netwerk (groene vrijwilligers en professionals in en om de stad) ook inwoners te bereiken die we via de gemeentekanalen niet bereiken.

==========

5. Zorg

5.1. Er zijn duidelijke verschillen in beoordeling van de eigen gezondheid tussen de wijken in Hilversum. Het Hilversumse gemiddelde komt uit op een 7,8. In de wijken Noordwest en Landelijk gebied wordt de eigen gezondheid gemiddeld gezien gewaardeerd met een 8,0 / 8,1. De wijk Noordoost heeft de laagste score met een 7,5 gemiddeld. Een tiende verschil zegt vrij veel bij een vraag over gezondheid, omdat men erg de neiging heeft om een 7,5 te geven ook als de eigen gezondheid niet zo goed is.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de verschillen tussen wijken die we zien op meerdere sociale indicatoren, zoals inkomen en opleidingsniveau.

Actie: We spelen hier als gemeente op in met een wijkgerichte aanpak, waarbij we intensiever investeren daar waar problemen groter zijn dan op andere plekken. Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid en werken we in regioverband met zorgpartners, in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA), aan het versterken van de gezondheid van onze inwoners.

5.2. Bijna 20% van de inwoners van Hilversum (boven de 16 jaar) waardeert zijn/haar mentale gezondheid als matig tot slecht. Het is de eerste keer dat dit wordt uitgevraagd, dus we kunnen het niet vergelijken hoe de ontwikkeling is geweest door de tijd, maar het komt over als een vrij hoog percentage.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor van de GGD. De laatste monitor over volwassenen en ouderen gaat over het jaar 2022. Onlangs verscheen de RIVM Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 waaruit ook naar voren kwam dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat.

Actie: We investeren in mentale gezondheid via ons jeugdbeleid, en het beleid Wmo – Samenleving, de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid en de regionale aanpak Bescherming en Opvang. Deze programma's bevatten diverse onderdelen, zoals een campagne en interventie (Join Us) voor bevorderen mentale gezondheid van jongeren, laagdrempelige dagbesteding voor psychisch kwetsbaren en de buurtteams waar inwoners met diverse hulpvragen terecht kunnen.

5.3. De behoefte aan zorg is in 2023 toegenomen t.o.v. de voorgaande jaren. In de voorgaande jaren lag de behoefte aan zorg rond de 18%, maar dit ligt in 2023 op 22%. Deze toegenomen vraag aan zorg lijkt vooral opgevangen te worden door het inschakelen van familie, vrienden en kennissen. Dit is gestegen van 7% naar 9%.

Duiding: De toegenomen zorgvraag houdt mogelijk verband met demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en een verschuiving van zorg in instellingen naar ambulante ondersteuning thuis. Deze ontwikkelingen dragen mogelijk bij aan de stijging van inzet van familie, vrienden en kennissen.

Actie: Voor informele zorgverleners is de Uitvoeringsagenda Mantelzorg ontwikkeld, waarin diverse maatregelen genomen worden, die gericht zijn op het ondersteunen van mantelzorgers. Met de activiteiten uit deze Uitvoeringsagenda bereiken we vijf keer meer mensen dan voorgaande jaren.

==========

6. Inflatie

6.1. Het percentage inwoners dat in min of meerder mate getroffen is door de energiecrisis en de inflatiecrisis lijkt gedaald te zijn. In 2022 gaf namelijk nog 36% van de inwoners aan dat ze (heel) hard getroffen werden, maar dit is in 2023 gedaald naar 28%. Toch geeft nog wel een kwart van de bevolking aan dat ze min of meerdere mate moeite hebben met rondkomen.

Duiding: De gemeente zet middelen en acties in om het negatieve effect van de inflatiecrisis op inwoners tegen te gaan. Het is echter lastig om te bepalen in hoeverre de daling te wijten is aan de gemeentelijke interventies of dat het komt door andere externe economische factoren.

Actie: Gemeente Hilversum zet actief in om inwoners te ondersteunen bij het terugdringen van de energiekosten. Zo is er een pool van energieklussers die inwoners voorlichten en helpen om maatregelen te nemen die hun energieverbruik terugdringen. Daarnaast zijn huishoudens met lage

inkomens de laatste jaren gecompenseerd door de overheid met energietoeslag. Gemeente Hilversum heeft ook het beleid geïntensiveerd om de minimaregelingen onder de aandacht te brengen conform de beleidsagenda armoede en schulden 2024-2030. Er is in 2023 ook gestart met budgetcoaching. Het doel van budgetcoaching is het in een vroeg stadium creëren van financiële stabiliteit waardoor de financiële stress vermindert. Maandelijks melden zich 20 inwoners voor hulp met een budgetcoach.

==========

7. Sociaal

7.1. Eenzaamheid is in algemene zin in 2023 duidelijk afgenomen t.o.v. 2022. In 2022 voelde nog 30% van de inwoners zich in zekere mate eenzaam, maar dat is afgenomen naar 23% in 2023. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken waar te nemen. Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) maar in Noordwest een stuk lager met 13%. Tegelijkertijd blijft ernstige eenzaamheid nog wel hoog en is daarmee nog steeds een aandachtspunt.

Duiding: In de Corona-periode was er een sterke stijging te zien van percentage mensen dat zich eenzaam voelde. Vermoedelijk is het hoge percentage uit 2022 nog een ‘na-ijl-effect' van de corona-periode, maar in 2023 is dat effect tot stilstand gebracht. Tegelijkertijd is er een maatschappelijke trend van meer individualisering, en als gevolg daarvan een toename van eenzaamheid.

Actie*:* In Hilversum zijn veel lokale activiteiten en initiatieven die bijdragen aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid (denk aan: Buurtmobi, activiteiten van Senver, Stichting de Hoorneboeg). Daarnaast zet de gemeente met de vastgestelde Uitvoeringsagenda Eenzaamheid 2024 - 2030 verder in op de aanpak van eenzaamheid. Ook andere aanpakken dragen hieraan bij, zoals Welzijn op Recept en de ontwikkeling van mentale gezondheidscentra.

7.2. Discriminatie is sinds 2016 toegenomen. In 2016 gaf nog 7% van de inwoners aan dat ze in het afgelopen jaar zich gediscrimineerd voelden, maar in 2023 is dat toegenomen naar 12%.

Duiding: Bovengenoemde Hilversumse trend valt samen met de landelijke trend. In 2023 zag Nederland een toename van meldingen van discriminatie, zoals gerapporteerd door de politie en antidiscriminatiebureaus. Anderzijds neemt de meldingsbereidheid bij politie en antidiscriminatiebureaus toe. De stijging in het aantal meldingen kan mogelijk worden toegeschreven aan zowel een grotere bewustwording van discriminatie als aan een daadwerkelijke toename van discriminatie-incidenten. Hilversumse wijkregisseurs herkennen uit eigen praktijk dat discriminatie en polarisatie zijn toegenomen.

Actie: Gemeenten zijn vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatie-voorzieningen (Wga, 25 juni 2009) opgedragen om een antidiscriminatie-voorziening in te richten voor hun inwoners. Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek is onze anti discriminatievoorziening. Deze voorziening verleent inwoners onafhankelijke bijstand bij de afhandeling van hun klachten over discriminatie. Ook moet de voorziening de melding registreren. Hiermee voldoet de gemeente Hilversum aan de wettelijke verplichting. Hiervoor ontvangt de gemeente Hilversum een bijdrage van de Rijksoverheid. Middels een subsidie aan Versa Welzijn wordt deze volledig beschikbaar gesteld aan Discriminatie.nl.

Aanvullend op het Meldpunt Discriminatie staat er vanaf 2025 een extra bedrag op de begroting van inclusie en diversiteit. Deze middelen zullen worden ingezet voor de uitvoering van nieuw antidiscriminatiebeleid. Wijkregisseurs blijven het gesprek voeren met inwoners over discriminatie en polarisatie. Daarbij proberen zij breed het gesprek te voeren met inwoners met uiteenlopende denkbeelden.

==========

8. Bereikbaarheid

8.1. Bijna 40% van de fietsgebruikers vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om te fiets te stallen in het centrum. Bijna 50% van de scooter/brommer eigenaren vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om de scooter of brommer te stallen in het centrum.

Duiding: Afgelopen jaren is het aantal fietsparkeerplekken in de openbare ruimte in het centrum al fors uitgebreid. Ook is een ondergrondse fietsenstalling aan de Zeedijk geopend. In de Gebiedsagenda Centrum en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit is al geconstateerd dat de behoefte verder toegenomen is. Meer en betere faciliteiten past ook bij de ambitie om het centrum optimaal bereikbaar te maken voor fietsers (en voetgangers) en het centrum autoluw te maken.

Actie: In het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is opgenomen dat komende jaren 2.000 extra fietsparkeerplaatsen (bij voorkeur inpandig) worden toegevoegd (naast o.a. Stationsgebied en Bruisend Hart). Daarnaast neemt het aantal fietsparkeerplekken op en rond de Kerkbrink toe. Zo wordt de voormalige fietsenstalling aan de Kerkbrink opnieuw geopend. In 2024 is gestart met een analyse van de huidige situatie en onderzoek naar de mogelijkheden.

==========

9. Arbeid

9.1. In 2021 was nog bijna 20% langer dan 1 jaar op zoek naar een baan, maar dat is gedaald naar 9% in 2023.

Duiding: Er zijn in 2023 meer (interessante) vacatures ontstaan op de arbeidsmarkt in Hilversum t.o.v. 2021. De arbeidsmarkt is voortdurend krap.

Actie: In samenwerking met het UWV blijft de gemeente de arbeidsmarktsituatie en de gemiddelde zoekduur naar banen door inwoners monitoren. In de afgelopen jaren zijn er weer diverse banenmarkten georganiseerd voor werkzoekenden.

9.2. Het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer is sinds 2017 afgenomen. In 2017 gebruikte nog 49% van de inwoners die werk hebben de auto voor woon-werkverkeer. Dit is afgenomen naar 39% in 2023. Inwoners zijn wat meer gaan lopen naar het werk i.p.v. de auto hiervoor te gebruiken. Ook het gebruik van de trein is wat toegenomen.

Duiding: Het is een positieve ontwikkeling dat het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer afneemt ten gunste van het openbaar vervoer en meer te voet en te fiets naar het werk gaan. Mogelijk speelt meer thuiswerken hierbij ook een rol. De bewustwording in Nederland en in Hilversum om meer te bewegen en minder vaak de auto te nemen is toegenomen en dat heeft dus waarneembare effecten.

Actie: Door het realiseren van maatregelen, zoals doorfietsroutes en fietsparkeervoorzieningen, uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit en het Stationsgebied wordt deze ontwikkeling verder gestimuleerd.

==========

10. Verkeer

10.1. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022 van 50% naar 55%. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is het grootste in Landelijk Gebied, Zuidoost, Zuid en Centrum. In de Hilversumse Meent lijkt de verkeersveiligheid het beste te zijn van alle wijken in Hilversum.

Duiding: Dat de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid toeneemt kan worden verklaard uit onder meer de ervaren toenemende snelheidsverschillen op fietspaden (e-bikes, fatbikes).

Actie: Met maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit, zoals het project Veilig naar scholen en sportparken, verkeerseducatie op scholen, verkeerscampagnes en de aanpak van knelpunten (Priowegen) wordt gewerkt aan een verkeersveilige stad. Ook is een nieuwe verkeerscampagne tegen huftergedrag in het verkeer gestart waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor verkeersveiligheid. De komende jaren worden wegen opnieuw ingericht, 30km/h op wegvakken ingevoerd en doorfietsroutes gerealiseerd.

10.2. Het bezit van elektrische of hybride auto's is toegenomen van 5% in 2016 naar 22% in 2023. Het aandeel elektrische fietsen is sinds 2016 toegenomen van 18% naar 36% in 2023.

Duiding: Dat het aantal elektrische of hybride auto's is toegenomen is goed nieuws, gelet op de afname van de CO2 uitstoot die hier het gevolg van is. Een toename van het aandeel elektrische fietsen is positief (omdat mensen dan gemiddeld langere afstanden kunnen fietsen of ouderen langer blijven fietsen), maar kent ook nadelen (snelheidsverschillen op fietspaden door o.a. elektrische fietsen en fat bikes).

Actie: Door uitbreiding van het aantal laadpalen in de openbare ruimte (onderdeel uitvoeringsprogramma Mobiliteit) en door het mogelijk maken van laden op de openbare weg (via kabelgoottegels) stimuleren we elektrisch rijden. Het realiseren van doorfietsroutes geeft de nodige infrastructurele basis voor het veilig en snel kunnen verplaatsen met de (elektrische) fiets.

10.3. Slechts 17% van de autobezitters is bereid om op meer dan 100 meter van het eigen huis de auto te parkeren.

Duiding: Dit is herkenbaar. In het door de gemeenteraad vastgestelde parkeerbeleid is geen maximale loopafstand opgenomen waar aan wordt getoetst. Alhoewel het begrijpelijk is dat het wenselijk en prettig is om zo dichtbij als mogelijk bij een woning te parkeren, kan dat niet worden gegarandeerd. Zoals ook wordt aangegeven in het vastgestelde parkeerbeleid is de openbare ruimte namelijk schaars. Niet alle ruimte kan gebruikt worden door geparkeerde auto's. De schaarse ruimte wordt ook gebruikt voor "bijvoorbeeld groen, ruimte voor voetganger en fiets of speciale parkeerplaatsen, zoals gehandicapten parkeerplaatsen, laadplekken of laad-en losplekken".

10.4. Slechts 4% van de inwoners maakt gebruik van deelauto's in de buurt of elders.

Duiding: Het aandeel inwoners dat gebruikmaakt van deelauto's is met 4% nog beperkt, maar neemt wel toe. Deelvervoer is bij veel mensen nog vrij onbekend, terwijl inmiddels driekwart van de Hilversummers wel een deelauto in hun omgeving (binnen 400 meter) heeft staan.

Actie: Met het uitvoeringsprogramma Mobiliteit wordt het aanbod aan deelfietsen, deelscooters en deelauto's uitgebreid. Sinds 1 juli is het aanbod van deelscooters gereguleerd en vergroot. Komend jaar wordt het aanbod van deelvervoer onderzocht en kansen voor uitbreiding opgepakt.

==========

11. Verkiezingen

11.1. De interesse voor lokale politiek is iets toegenomen van 40% in 2022 naar 42% in 2023. Dit houdt dus wel in dat 58% van de inwoners boven de 16 jaar (nog steeds) niet geïnteresseerd is in de lokale politiek van Hilversum.

Duiding: In maart 2022 vonden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats en in November 2023 de vervroegde Tweede Kamer Verkiezingen, mogelijk hebben deze geleid tot de (lichte) toename in de (lokale) politiek in 2023

Actie: In het voorjaar heeft de Raad de motie “Verbetering op Komst” aangenomen voor evenementen die de politieke participatie bevorderen, gedacht wordt hierbij aan een lokale politiekweek in september 2025 en een politiekmaand voorafgaand aan de verkiezingen van 2026. Het budget hiervoor is toegekend om deze activiteiten te organiseren en ook de impact ervan te beoordelen na de eerstvolgende verkiezingen. Ook heeft in juni de 4 editie Pizza & Politiek plaatsgevonden dit keer met als thema veiligheid. Pizza & Politiek is een initiatief van een aantal raadsleden en het platform Young Hilversummers om onder het genot van een pizza elkaars wereld beter te begrijpen. Er wordt gekeken of Pizza en Politiek structureel onderdeel is van het beleid van jongerenparticipatie of kan worden.

Andere mogelijk opkomst bevorderende maatregelen zijn het meesturen van een extra brochure in eenvoudige taal bij de stempas en/of het plaatsen van een mobiel stembureaus. Hier moeten dan echter wel financiële middelen voor vrijgemaakt worden. Tot slot, kan mogelijk ook het proces van samenvoeging van Wijdemeren met Hilversum, gebruikt worden om de interesse in lokale politiek onder (jonge) Hilversummers laten toenemen.

==========

12. Burgerrelaties

12.1. Slechts 28% van de inwoners van Hilversum heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. 36% van de inwoners geeft aan ‘niet veel/niet weinig’.

Actie: Door wijk- en buurtgericht te werken houden wij korte lijnen met de gemeenschap. Wijkregisseurs en wijkwethouders zijn gemakkelijk te benaderen en via de spreekuren in de wijken gaan we regelmatig het gesprek aan met de inwoners. Steeds beter stemmen we onze diensten af op de behoeften van de wijken en buurten.

12.2. Slechts 16% van de inwoners geeft aan dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van hun plannen en ideeën.

Duiding: Veel inwoners zijn mogelijk niet op de hoogte van wijkbudget en de mogelijkheid buurtinitiatieven te realiseren.

Vervolgactie: We communiceren dit steeds breder, bijvoorbeeld via de spreekuren in de wijk. Soms dienen inwoners meer complexe initiatieven in, die een projectmatige aanpak vragen en aanvullende financieringsmogelijkheden. Momenteel zijn we bezig om samen met inwoners deze complexe initiatieven procesmatig beter uit te werken d.m.v. een projectmatige aanpak om het proces te vereenvoudigen.

12.3. Er heerst tamelijk veel onbekendheid bij veel inwoners over de interactie tussen gemeente en inwoners. Zo zegt 37% dat ze niet weet of de gemeente doet wat ze zegt. 30% heeft geen mening of weet niet of de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en 42% weet niet of de gemeente samen met de buurt samenwerkt aan plannen, activiteiten en voorzieningen. 45% weet niet of de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren of helpt deze uit te voeren (50%).

Actie: We gaan nog beter communiceren binnen onze wijken en buurten. Zo gaan we meer inzetten op communicatie via wijk- en buurtkranten.

==========

13. Dienstverlening

13.1. Het percentage inwoners dat afgelopen jaar contact heeft gehad met de gemeente is sinds 2016 afgenomen van 64% in 2016 naar 55% in 2023. Het meeste contact vond plaats via de website (44%). Contact via de publieksbalie is afgenomen van 23% in 2022 naar 21% in 2023. Ook telefooncontact nam af van 16% in 2022 naar 13% in 2023.

Duiding: De toename van contact via de website, van 42% naar 44%, en de afname van baliebezoek en telefonisch contact gaan hand-in-hand: gemeente Hilversum biedt steeds meer producten en diensten digitaal aan. In 2023 zijn bijvoorbeeld aangifte geboorte en verlengen rijbewijs digitaal mogelijk gemaakt, waardoor baliebezoek minder en telefonisch contact daarover nodig is. Vanaf dit jaar zal het aantal baliebezoeken weer toenemen door de paspoortenpiek. Daarnaast zien we ook de digitale vaardigheden van Nederlanders verder toenemen. Ten aanzien van informatie en digitale geletterdheid is dit gestegen van 85% (2021) naar 88% (2023) (bron: CBS).

13.2. In 2023 is de tevredenheid over de aspecten van gemeentelijke dienstverlening toegenomen in 2023 t.o.v. 2022. Dit gaat om aspecten zoals:

- Ik vond het gemakkelijk om mijn vraag te stellen of aanvraag te regelen (2022: 69% 2023: 72%)
- de duur van de afhandeling was acceptabel (2022: 66% 2023: 68%)
- ik werd goed op de hoogte gehouden van het verloop van de afhandeling (2022: 55% 2023: 57%)
- ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde (2022: 67% 2023: 70%)
- ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen (2022: 63% 2023: 65%)
- de gemeente hielp mij op een prettige manier (2022: 64% 2023: 67%)
- het was gemakkelijk om iemand van de gemeente aan de lijn te krijgen (2022: 32% 2023: 32%)
- de informatie die ik kreeg of zelf vond klopte en was volledig (2022: 66% 2023: 68%)

Duiding en actie: De feedback van het continu klanttevredenheidsonderzoek geeft ons inzicht in de aspecten die de beleving van de dienstverlening bij inwoners en ondernemers beïnvloeden. In 2023 hebben we een start gemaakt met het gericht verbeteren van deze aspecten zoals de bewustwording rondom (telefonische) bereikbaarheid van de gehele organisatie en het nakomen van de terugbelverzoeken, aandacht voor de snelheid van afhandeling en de wijze waarop het contact hierover met de inwoner plaatsvindt. Daarnaast verbeteren we de content op hilversum.nl doorlopend op basis van feedback van bezoekers en digitaliseren we onze dienstverlening steeds verder met aandacht voor toegankelijkheid.

==========

14. Sociaal Plein

14.1. De klantvriendelijkheid van het sociaal plein valt erg op. Ruim 70% van de inwoners die in 2023 gebruik hebben gemaakt van de diensten van het sociaal plein vond dat ze klantvriendelijk geholpen werden.

Duiding: Het beeld dat inwoners tevredener zijn over de dienstverlening door het Sociaal Plein wordt bevestigd in het jaarlijks terugkerende klantervaringsonderzoek onder inwoners met Wmo-voorziening. Als inwoners tevreden zijn, is dat meestal omdat ze snel en vriendelijk geholpen werden en omdat ze medewerkers deskundig vonden. Aanvullend zijn er vanuit de Wmo betere doorlooptijden behaald.
Daarnaast is geïnvesteerd in alle mensen die onder de Participatiewet vallen: iedereen met een uitkering wordt uitgenodigd voor een gesprek en in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een passend re-integratieaanbod. Ook heeft de gemeente de Energietoeslag 2023 collectief uitbetaald aan iedereen die de toeslag eerder had ontvangen, inwoners hebben daardoor geen nieuwe aanvraag hoeven te doen. Tot slot worden inwoners in de gesprekken met de gemeente gewezen op andere voorzieningen, zoals het aanvragen van de minimaregelingen.

Actie: Voortzetting van bovengenoemde acties, waarbij we inwoners integraal adviseren en proactief benaderen.

14.2. In 2023 vinden meer inwoners dat hun probleem door het Sociaal Plein (deels) werden opgelost. In 2022 lag dat nog op 53% maar in 2023 op 58%.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder 14.1

14.3. De waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein is gestegen van een 7,0 in 2022 naar een 7,2 in 2023.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder nr. 14.1

14.4. Het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met Sociaal Plein en dat een bepaalde ‘drempel’ ervaarde is significant gedaald van 65% in 2022 naar 19% in 2023. Dit betekent dus dat maar liefst 68% van de inwoners die in het afgelopen jaar contact heeft gehad met het Sociaal Plein, geen drempel ervaarde tegenover 33% in 2022.

Duiding: Een mogelijke verklaring is dat in 2023 de energietoeslag collectief is uitbetaald aan iedereen, die het jaar ervoor ook energietoeslag ontvangen heeft. Inwoners hoefden dus geen aanvraag te doen. Dit werkt drempelverlagend. Een andere verklaring kan zijn dat inwoners in 2022 een hogere drempel ervaarden vanwege de nasleep van de corona-toeslagen (o.a. TOZO)

Actie: Voortzetting van een proactieve en outreachende benadering naar inwoners.

==========

15. Communicatie

15.1. In 2016 vond nog 55% van de inwoners dat de gemeentelijke informatie in de lokale kranten goed was. In 2023 ligt dat een stuk lager met 36% die het daarmee eens is.

Duiding: In de afgelopen acht jaar is het medialandschap sterk veranderd. In toenemende mate betrekken mensen hun informatie via andere – vaak digitale – kanalen. Met name Hilversum.nl is in vorige edities van de monitor benoemd als een belangrijke informatiebron en na de vernieuwing in 2022 gestegen in waardering.

Actie: We gaan in gesprek met de hoofdredactie van de Hilversum Nieuws over de resultaten en toetsen dat aan hun lezersonderzoeken. Mogelijk levert dit inzichten op die we kunnen gebruiken voor onze informatievoorziening

==========

16. Veiligheid

16.1. Men voelt zich het meest onveilig in de wijken Noordoost en Oost. In Noordoost voelt 32% van de inwoners die er komt zich wel eens onveilig en in de wijk Oost ligt dat op 26%. Het meest veilig voelt men zich in de wijken Hilversumse Meent (6% voelt zich er wel eens onveilig) en Noordwest (11% voelt zich daar wel eens onveilig)

Duiding: De bevindingen komen overeen met de Veiligheidsmonitor uit 2023. Zie data hieronder.

Noordoost

- Onveiligheidsgevoel: In Noordoost voelt 32% van de inwoners zich wel eens onveilig. Inwoners ervaren vaak verkeersoverlast (44%) en fysieke verloedering (28%), en de leefbaarheid van de wijk wordt met een lager rapportcijfer beoordeeld (7,1) dan gemiddeld in Hilversum .
- Preventie: Inwoners van Noordoost nemen minder preventieve maatregelen en melden zich minder vaak aan voor buurtpreventieprogramma's zoals Burgernet .

Oost

- Onveiligheidsgevoel: In de wijk Oost voelt 26% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort gemiddeld op indicatoren voor veiligheidsbeleving en overlast. De leefbaarheid van de buurt wordt echter lager beoordeeld (7,4) en sociale cohesie is zwakker (6,0) .
- Overlast: De ervaren overlast in Oost is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, zowel voor fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Hilversumse Meent

- Veiligheidsgevoel: In Hilversumse Meent voelt slechts 6% van de inwoners zich wel eens onveilig, wat deze wijk tot de veiligste van Hilversum maakt. De leefbaarheid wordt met een hoog cijfer beoordeeld (7,9) en er is een sterke sociale cohesie .
- Overlast: Inwoners ervaren hier significant minder overlast dan gemiddeld in Hilversum, zowel wat betreft fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Noordwest

- Onveiligheidsgevoel: In Noordwest voelt 11% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort hoger dan gemiddeld op leefbaarheid (8,1) en heeft een sterkere sociale cohesie (6,6) dan het gemeentelijk gemiddelde .
- Overlast: Inwoners ervaren minder overlast dan gemiddeld in de gemeente, zowel wat betreft verkeersoverlast (28%) als fysieke verloedering (11%) .\

Actie: De gemeente gaat contact opnemen met de wijkregisseur en politie om te inventariseren wat nodig is en zal hier actie op ondernemen. Te denken valt aan de verbetering van de zichtbaarheid van handhavers en politie.

16.2. Het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit is tussen 2022 en 2023 wat gestegen van 25% naar 30%, die zeker weten wat het inhoudt. Vooral inwoners uit de wijken Noordwest, Zuidoost en Centrum herkennen de signalen het best. In de wijk Noordoost herkennen de inwoners deze signalen het minst.

Duiding: Dit is positief en te danken aan communicatie en inzet van interventies zoals:

1. Voorlichtingscampagnes**:** Regelmatig georganiseerde campagnes om het bewustzijn te vergroten over wat ondermijning inhoudt en hoe het te herkennen
2. E-learning modules: Verplichte online trainingen voor alle medewerkers van de gemeente om kennis over ondermijning te vergroten
3. Beeldvormende sessies: Sessies georganiseerd voor het gemeentebestuur en raadsleden om hen bewust te maken van ondermijning en de signalen ervan
4. Interventies door het Bestuurlijk Interventie Team (BIT): Gerichte controles en interventies in kwetsbare gebieden en branches

Actie: De gemeente blijft zich inzetten om de bewustwording rondom ondermijning te vergroten zoals d.m.v.

1. Uitbreiding van Voorlichtingscampagnes:
    a. Doelgroepen: Specifieke campagnes gericht op kwetsbare doelgroepen zoals jongeren, ondernemers en nieuwe inwoners.
    b. Media: Gebruik maken van lokale media, sociale media platforms en direct mailing voor bredere dekking
2. Trainingen en Workshops:
    a. Voorlichting op scholen: In samenwerking met scholen worden leerlingen en docenten geïnformeerd over de gevaren van ondermijning en hoe ze signalen kunnen herkennen
    b. Workshops voor ondernemers: Gerichte sessies voor ondernemers in kwetsbare branches zoals horeca en vastgoed om hen te leren hoe ze ondermijning kunnen herkennen en melden
3. Gebruik van Technologie:
    a. Meld een Vermoeden App: Blijven promoten van de app waarmee inwoners eenvoudig signalen van ondermijning kunnen melden

16.3. Men vermoedt of weet het zeker het volgende het meeste in de buurt voorkomt:
- buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder ervoor gestraft te worden (20%)
- dealen van harddrugs, zoals XTC of cocaïne (19%)
- winkels waar bijna nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%)
- een verdachte situatie m.b.t. een auto of een ander voertuig zoals bijvoorbeeld rondje blijven rijden in de buurt of lang geparkeerd staan (21%)

Actie:
Versterken communicatie-inspanningen: In het eerste kwartaal van 2025 de meldingsbereidheid verhogen door middel van een gerichte en transparante communicatiecampagne. Met als doel om ervoor te zorgen dat alle inwoners goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden om meldingen te doen en de stappen die na een melding worden ondernomen.

Training en bewustwording: Het organiseren van trainingen voor gemeentelijke medewerkers en bewoners om signalen van criminaliteit te herkennen en de juiste meldingsprocedures te volgen.
Samenwerking met partners: de samenwerking met politie, maatschappelijke organisaties en scholen versterken om een breed draagvlak en ondersteuning te creëren voor meldingsbereidheid en veiligheidsinitiatieven.

16.4. Overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt is afgenomen van 34% in 2019 naar 20% in 2023

Actie: jaarwisseling districtelijk voorbereiden en daarnaast worden weer Kindervuurwerkshow en centrale vuurwerkshow in verder vuurwerkvrij centrum georganiseerd.

==========

17. Algemeen

17.1. In 2023 vindt maar liefst 41% van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In 2016 lag dit nog op 25%. Nog niet eerder sinds 2016 lag dit percentage zo hoog.

Duiding: Dit is veroorzaakt door meer wijkregie, opbouwwerk, jongerenwerk, programma Groen maar ook door meer handhaving. Er is in 2023 meer participatie geweest met de inwoners van de stad. Verder wordt er veel geïnvesteerd in Hilversum, zoals in de openbare ruimte, infrastructuur, onderwijs en cultuur wat een zichtbare vorm krijgt.

Monitor Hilversum 2023

RESEARCH 2EVOLVE

www.r2e.nl

Colofon

Uitgave

Research 2Evolve
Tesselschadelaan 15a
1217LG Hilversum

Rapportnummer

20231107.01

Datum

Maart 2024

Opdrachtgever

Gemeente Hilversum

Auteurs

Floor den Boer
Mieke Holwerda
Suzanne Fresco

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

MONITOR HILVERSUM 2023 ..... **1**

COLOFON 2

INHOUDSOPGAVE **3**

ONDERZOEKSVERANTWOORDING **4**

INLEIDING 4
STEEKPROEF EN RESPONS 4
REPRESENTATIVITEIT 4
ANALYSE 5
PRESENTATIE VAN DE CIJFERS 5

SAMENVATTING **6**

UITKOMSTEN GEMEENTE HILVERSUM TOTAAL 6
UITKOMSTEN WIJKEN HILVERSUM VERGELEKEN 8

RESULTATEN **12**

1. WONEN EN LEEFOMGEVING 12
2. RECREATIE 29
3. DUURZAAMHEID 40
4. PARTICIPATIE, ZORG, WELZIJN EN ARBEID 50
5. VERKEER EN BEREIKBAARHEID 71
6. VEILIGHEID 78
7. BESTUUR EN PUBLIEKE DIENSTVERLENING 83

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

In opdracht van gemeente Hilversum heeft onderzoeksbureau Research 2Evolve de Hilversum Monitor uitgevoerd onder de inwoners van de gemeente Hilversum. Door dit onderzoek kan de gemeente in kaart brengen hoe de inwoners de onderstaande thema's ervaren en krijgt zij inzicht in waar verbetering gewenst is.

Het onderzoek laat zien hoe inwoners de gemeente ervaren op de volgende thema's:

- Wonen en leefomgeving
- Recreatie
- Duurzaamheid
- Participatie, zorg, welzijn en arbeid
- Verkeer en bereikbaarheid
- Veiligheid
- Bestuur en publieke dienstverlening

Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen 2 januari 2024 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek. Aan non-responders is een herinnering per post gestuurd. De vragenlijst kon worden ingevuld tot 15 februari 2024.

In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent.

Representativiteit

Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Dit is een gangbare werkwijze in (statistisch) kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar meetellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke

invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 gehanteerd.

Analyse

De uitkomsten van de Hilversum Monitor 2023 zijn in dit rapport, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van 2022 en eerdere jaren. Er zijn resultaten beschikbaar vanaf 2016, waarmee voor verschillende indicatoren trendanalyses mogelijk zijn. De genoemde verschillen in de rapportage zijn niet statistisch getoetst en kunnen daarmee ook op toeval berusten.

Presentatie van de cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’, niet buiten beschouwing gelaten;
- In dit rapport wordt ook gebruikgemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt de score berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten;
- Het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten.

Samenvatting

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. De monitor is een zogenaamde omnibusenquête waarin verschillende thema's aan bod komen, zoals de kwaliteit van wonen en leefomgeving, veiligheid en bereikbaarheid. Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent. Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Uitkomsten gemeente Hilversum totaal

Voor deze samenvatting is een selectie gemaakt van een dertigtal indicatoren om de belangrijkste resultaten te beschrijven. Het is een mix van begrotingsindicatoren en andere onderwerpen. Voor deze indicatoren wordt – waar mogelijk – beschreven of er sprake is van een ontwikkeling ten opzichte van de voorgaande meting en/of een langere trend.

Wonen en leefomgeving

Inwoners van Hilversum geven het rapportcijfer 8,1 voor hoe prettig het wonen is in de buurt en een 7,2 voor het onderhoud van de openbare ruimte in de buurt. Deze cijfers zijn bijna gelijk aan 2022 en zijn stabiel over de periode 2016-2023.

De verbondenheid die inwoners voelen met hun buurt is ten opzichte van 2022 licht toegenomen, waar in 2022 minder dan de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde met de buurt is dit in 2023 precies 50%. Ook geeft zes op de tien (58%) inwoners aan dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Er is een stijgende trend ten opzichte van voorgaande jaren (2016; 53%).

Negen op de tien (87%) inwoners voelt zich veilig in de woonbuurt. Dit is bijna onveranderd vergeleken met 2022, toen voelde 88 procent zich veilig in hun woonbuurt. Dit is onveranderd over de langere termijn.

De tevredenheid over de hoeveelheid groen in de buurt is licht toegenomen vergeleken met 2022, van 69 procent naar 72 procent. Over de langere termijn vertoond de tevredenheid over het groen een dalende trend (2016; 85%).

Vier op de tien (43%) vindt dat er voldoende welzijnsvoorzieningen, zoals maatschappelijk werk en andere hulpverlenende instanties zijn in hun buurt. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (2022: 41%), en is stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Recreatie

De tevredenheid van inwoners over sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum is ten opzichte van 2022 licht toegenomen. Er is een lichte stijgende trend te zien, waar in 2023 zes op de tien (62%) inwoners die wel eens sporten (zeer) tevreden is, was dit in de periode 2016-2022 tussen 48 en 59 procent. In 2023 vinden meer inwoners van Hilversum dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie dan in 2022. In 2022 was dit 65 procent, nu is het 69 procent.

De tevredenheid over het culturele aanbod is licht toegenomen ten opzichte van 2022, en ligt in 2023 op ongeveer hetzelfde niveau als in 2016 (52% van inwoners die bekend zijn met het culturele aanbod). Hetzelfde geldt voor de tevredenheid over het aanbod van evenementen in Hilversum, 51 procent van alle inwoners is hier (zeer) tevreden over (2022: 49%).

Duurzaamheid

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Dit is in voorgaande jaren niet gevraagd.

Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Er lijkt sprake te zijn van een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent. Hier speelt wel in mee dat de vraagstelling in 2022 was gewijzigd ten opzichte van voorgaande edities. In 2022 was de stelling “zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg)” in plaats van “zorg aan hulpbehoevende naaste (mantelzorg)”. Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen. In 2022 gaf meer dan de helft (55%) aan vaak of af en toe zorg te verlenen aan een familielid, vriend of kennis, in 2023 is dit 40 procent.

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%).

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren. Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren.

In 2023 is er voor het eerst sinds de corona jaren een sterke afname in de eenzaamheid die men ervaart. In 2022 voelde drie op de tien (30%) inwoners zich soms of (heel) vaak eenzaam, in 2023 een op de vijf (22%) inwoners. Dit is vergelijkbaar met de ervaren eenzaamheid van inwoners van Hilversum in 2017 (24%).

Verkeer en bereikbaarheid

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3). De bereikbaarheid

met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

Een relevante ontwikkeling over de afgelopen jaren is dat het aandeel inwoners met een elektrische fiets is toegenomen van 18 procent in 2016 naar 36 procent in 2023. Hier staat tegenover dat het aandeel inwoners met een gewone fiets is afgenomen van 80 procent in 2016 naar 74 procent in 2023.

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum. Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%).

Veiligheid

Er zijn geen duidelijke veranderingen in het veiligheidsgevoel ’s avonds op straat in het centrum van Hilversum, 61 procent van de inwoners voelt zich dan veilig. Dit is bijna gelijk aan 2022, toen voelde 60 procent van de inwoners zich veilig.

Bestuur en publieke dienstverlening

Het vertrouwen van inwoners in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd is in 2023 gelijk gebleven aan 2022. Van de inwoners heeft 28 procent (heel) veel vertrouwen tegenover acht procent weinig tot geen. In 2022 had 27 procent (heel) veel vertrouwen en tien procent weinig tot geen.

Het percentage inwoners dat vindt dat de gemeente inwoners laat meedenken bij plannen activiteiten en voorzieningen is in de periode 2016-2023 vrijwel onveranderd, alleen in 2019 en 2020 was dit wat lager dan in andere jaren. Het percentage inwoners dat zich actief wil (blijven) inzetten voor hun buurt is licht toegenomen vergeleken, waar dit in 2021 nog 47 procent was is dit in 2023 49 procent. Hiermee is het weer op het niveau van 2018.

De waardering van inwoners voor zowel de algemene dienstverlening (7,0) als de digitale dienstverlening (7,0) is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2022 (beide 6,9).

De waardering voor de dienstverlening van het sociaal plein is licht toegenomen (van 7,0 tot 7,2).

Uitkomsten wijken Hilversum vergeleken

Centrum

De uitkomsten van de wijk Centrum blijven op een aantal punten achter bij de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit het Centrum voelen zich minder verbonden met hun buurt en zijn minder tevreden over de hoeveelheid groen in de buurt. Ook is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager. Wel voelen inwoners uit het centrum zich veiliger in het centrum dan inwoners uit andere wijken en hebben zij vaker een elektrische fiets.

Ten opzichte van 2022 is het algemene beeld in het Centrum zeer stabiel. De enige ontwikkelingen zijn dat inwoners zich minder vaak eenzaam voelen en dat ze minder vaak mantelzorg verlenen, wat in alle wijken is terug te zien.

Hilversumse Meent

De uitkomsten van de wijk Hilversumse Meent lopen op een aantal punten voor op de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit de wijk Hilversumse Meent voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden dat buurtbewoners meer voor elkaar klaar staan dan inwoners uit andere wijken. Ook de tevredenheid over de hoeveelheid groen ligt hoger. Op gebied van bereikbaarheid en verkeer zijn inwoners uit Hilversumse Meent ook positiever dan elders. Dit geldt voor de bereikbaarheid van het centrum en tevredenheid over auto rijden in eigen woonplaats. Ook voelen inwoners zich meer betrokken door de gemeente als het gaat om meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Wel is te zien dat inwoners uit Hilversumse Meent minder tevreden zijn met de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum en dat zij zich minder veilig voelen in het centrum dan inwoners uit andere wijken.

In vergelijking met 2022 zijn inwoners van Hilversumse Meent in 2023 minder positief over de dienstverlening van het Sociaal Plein en vinden zij dat de gemeente ze minder mee laat denken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Ook voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan voorheen. Net zoals de andere wijken van Hilversum zijn inwoners uit Hilversumse Meent minder mantelzorg gaan verlenen. Wel zijn inwoners positiever over het aanbod van evenementen en zijn ze minder eenzaam in 2023.

Landelijk gebied

De uitkomsten voor Landelijk Gebied moeten als indicatief worden beschouwd, aangezien deze gebaseerd zijn op slechts 40 respondenten, en zijn daarom niet opgenomen in de samenvatting.

Noordoost

De wijk Noordoost heeft een aantal negatieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde van de gemeente. Zo voelen inwoners uit Noordoost zich minder verbonden met hun buurt dan inwoners uit andere wijken. Ook zijn zij minder tevreden over de sportvoorzieningen en de hoeveelheid sport en recreatiemogelijkheden in Hilversum.

Ten opzichte van 2022 is het beeld in Noordoost zeer stabiel te noemen. De enige ontwikkeling is een afname in het aandeel inwoners wat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien.

Noordwest

De wijk Noordwest is positiever gestemd over verschillende onderwerpen dan de gemeente Hilversum in het algemeen. Zo vinden inwoners uit Noordwest vaker dat er genoeg groen is in eigen buurt en zijn zij minder eenzaam. Ook hebben ze

meer vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd en willen ze zich vaker actief (blijven) inzetten voor de buurt. Wel zijn inwoners van Noordwest negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan inwoners elders.

In vergelijking met 2022 is de tevredenheid over het reizen met de auto in eigen buurt afgenomen en zijn er minder inwoners die mantelzorg hebben verleend. Wel zijn er in 2023 meer inwoners uit Noordwest die een elektrische fiets bezitten dan het jaar ervoor. Ook zijn inwoners uit Noordwest minder eenzaam dan eerst.

Oost

In de wijk Oost is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager dan gemiddeld. Ook zijn inwoners minder tevreden over de hoeveelheid groen in eigen buurt.

In vergelijking met 2022 zien we wel dat er een positiever beeld is over de hoeveelheid groen in eigen buurt dan hiervoor. Ook is er te zien dat inwoners uit Oost minder mantelzorg hebben verleend.

Zuid

De wijk Zuid heeft een aantal positieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde beeld van gemeente Hilversum op verschillende onderwerpen. Inwoners uit Zuid voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden vaker dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Inwoners geven vaker aan dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum en zijn er minder mensen gediscrimineerd in de laatste 12 maanden. Ook is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein hoger dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein verbeterd evenals de tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie. Daarnaast voelen inwoners zich meer verbonden met hun eigen buurt. Ook zijn er meer inwoners die een elektrische fiets bezitten. Net zoals in de andere wijken van Hilversum zijn er minder inwoners van Zuid die mantelzorg hebben verleend.

Zuidoost

De wijk Zuidoost heeft maar weinig onderwerpen waarop het duidelijk verschilt van het gemiddelde van Hilversum. Inwoners uit Zuidoost zijn alleen negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 zijn de uitkomsten van de wijk Zuidoost relatief stabiel gebleven. Er is een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien. Ook zijn er in 2023 meer inwoners die een elektrische fiets bezitten.

Zuidwest

In de wijk Zuidwest blijven verschillende uitkomsten achter bij het gemiddelde van Hilversum. Zo voelen inwoners uit Zuidwest zich minder verbonden met hun buurt en voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan gemiddeld. Ook zijn er minder inwoners die vinden dat de gemeente ze laat meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Inwoners uit Zuidwest zijn ook minder positief over zoenende mensen in openbare ruimtes dan inwoners uit andere wijken. Wel is er een hogere tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie in Hilversum en de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in eigen buurt dan gemiddeld.

In vergelijking met 2022 is de eenzaamheid gedaald in Zuidwest. Ook is er te zien dat er minder mantelzorg is verleend en dat inwoners minder aandacht hebben voor buren in een moeilijke situatie.

Resultaten

1. Wonen en leefomgeving

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van wonen en leefomgeving aan bod. Er wordt ingegaan op het type woningen waarin Hilversummers wonen en wat het oordeel van hen is over de kwaliteit van deze woning. Ook wordt weergegeven hoe Hilversummers het leven in hun buurt, op verschillende aspecten, ervaren. Tenslotte komt de beoordeling van gemeente Hilversum in het algemeen ter sprake.

1.1 Wonen

Hilversummers zijn net zo tevreden over kwaliteit van hun woning als in 2022

Over het algemeen zijn inwoners van de gemeente Hilversum tevreden over de kwaliteit van hun woning (Figuur 1.1). Zeven op de tien (69%) inwoners beoordelen de kwaliteit van hun woning als 'goed'. Dit is vergelijkbaar met een jaar geleden (69%). Inwoners uit Landelijk Gebied (90%) en Noordwest (80%) zijn het meest positief over de kwaliteit van hun woning. Dit komt overeen met 2022 (resp. 89% en 81%). In de wijk Noordoost zijn relatief gezien minder inwoners tevreden over de kwaliteit van de woning. Ruim de helft (54%) van de inwoners uit deze wijk is tevreden over de kwaliteit.

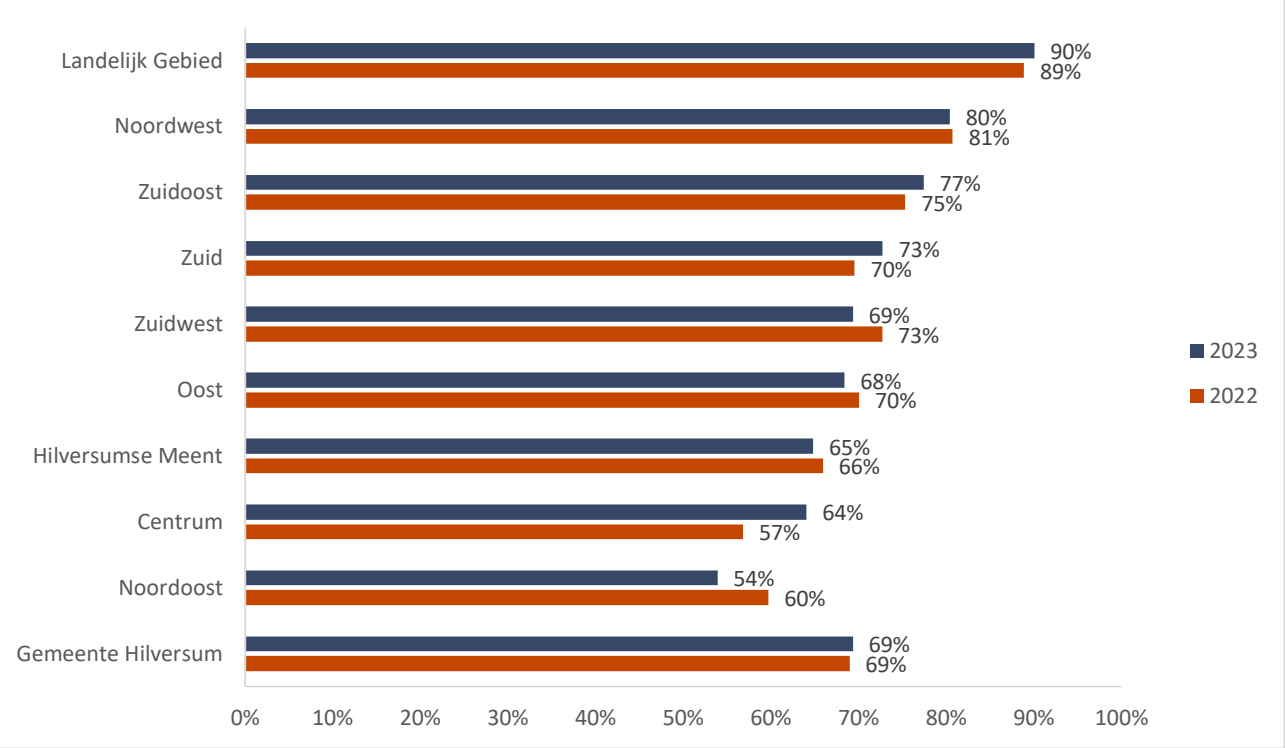

Figuur 1.1 Wat vindt u over het geheel genomen van de kwaliteit van uw woning? (% Goed)

De tevredenheid over de kwaliteit van de woning vertoonde een dalende trend tussen 2016 en 2019, maar nam in 2020 toe en is sinds die tijd stabiel.

Bijna drie kwart (73%) van de inwoners is niet op zoek naar een nieuwe woning. Eén op de vijf (19%) inwoners is wel op zoek naar een andere woning. Dit is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bij deze woningzoekers gaat de voorkeur uit naar een koopwoning (10%), gevolgd door een sociale huurwoning (corporatie) (6%). Van de inwoners die op zoek zijn naar een nieuwe woning, wil ruim de helft (56%) graag binnen Hilversum blijven. Daarnaast wil bijna een kwart (23%) van de inwoners in elk geval binnen de regio Gooi en Vechtstreek blijven. Bijna één op de vijf (18%) wil buiten de regio gaan wonen.

Grootste deel van woningzoekers minder dan een jaar opzoek

Van de mensen die op zoek zijn naar een andere woning binnen de regio, geeft ongeveer vier op de tien (41%) aan dat ze momenteel minder dan een jaar op zoek zijn. Dit percentage is afgenomen ten opzichte van 2022 (49%). Een kwart (24%) is tussen de één en twee jaar op zoek naar een nieuwe woning binnen de regio. Eén op de tien (12%) is vijf jaar of langer op zoek. Dit aandeel is toegenomen ten opzichte van 2022. Toen was acht procent vijf jaar of langer op zoek naar een woning.

Aan de groep woningzoekers is bovendien gevraagd of zij geïnteresseerd zijn om te wonen in een flexwoning. Bijna drie kwart (73%) geeft aan dat zij hier niet in geïnteresseerd zijn. Eén op de tien (11%) zegt hier wel in geïnteresseerd te zijn, 13 procent is hier misschien in geïnteresseerd.

Thuiswonende kinderen vaker op zoek naar een woning buiten regio

Eén op de tien (9%) Hilversummers geeft aan dat zij thuiswonende kinderen hebben die graag het huis uit willen. Van deze thuiswonende kinderen wil bijna vier op de tien (36%) binnen Hilversum wonen, één op de zeven (14%) wil niet in Hilversum, maar wel in de regio Gooi en Vechtstreek wonen. Drie op de tien (31%) van de thuiswonende kinderen is op zoek naar een woonruimte buiten de regio. Een bijna even groot deel (30%) is er nog niet over uit waar ze precies wil gaan wonen. Thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een woning kijken daarmee vaker buiten de regio dan woningzoekers uit Hilversum die zelfstandig wonen.

1.2 Leefomgeving

Hilversummers vinden de buurt erg prettig

Inwoners beoordelen het wonen in hun buurt gemiddeld met een 8,1. Dit komt nagenoeg overeen met vorig jaar (Figuur 1.2). De inwoners van de wijk Noordwest (8,6) zijn het meest te spreken over hun leefomgeving.

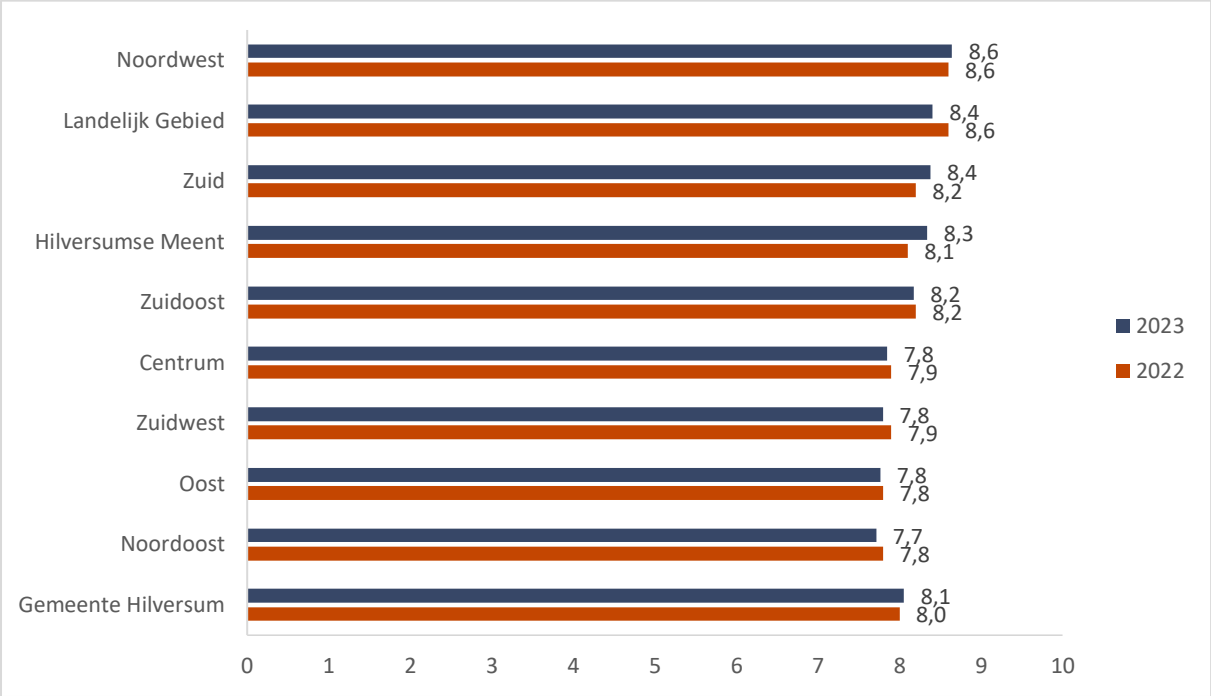

Figuur 1.2 Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen? (Gemiddeld rapportcijfer 1-10)

Verbondenheid met woonbuurt

De helft van de inwoners (50%) voelt zich (zeer) verbonden met de buurt waarin zij wonen (Figuur 1.3). Ruim één op de tien (13%) voelt zich (helemaal) niet verbonden met de woonbuurt. Deze uitkomsten zijn ongeveer gelijk aan de uitkomsten van 2022 waar bijna de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde en 13 procent zich (helemaal) niet verbonden voelde met de buurt.

De mate van verbondenheid verschilt tussen wijken (Figuur 1.3). In Landelijk Gebied (66%) en Hilversumse Meent (65%) is de verbondenheid het hoogst en voelt twee derde zich (zeer) verbonden met de woonbuurt. Het minst verbonden voelen inwoners zich in de wijken Centrum (40%) en Noordoost (36%).

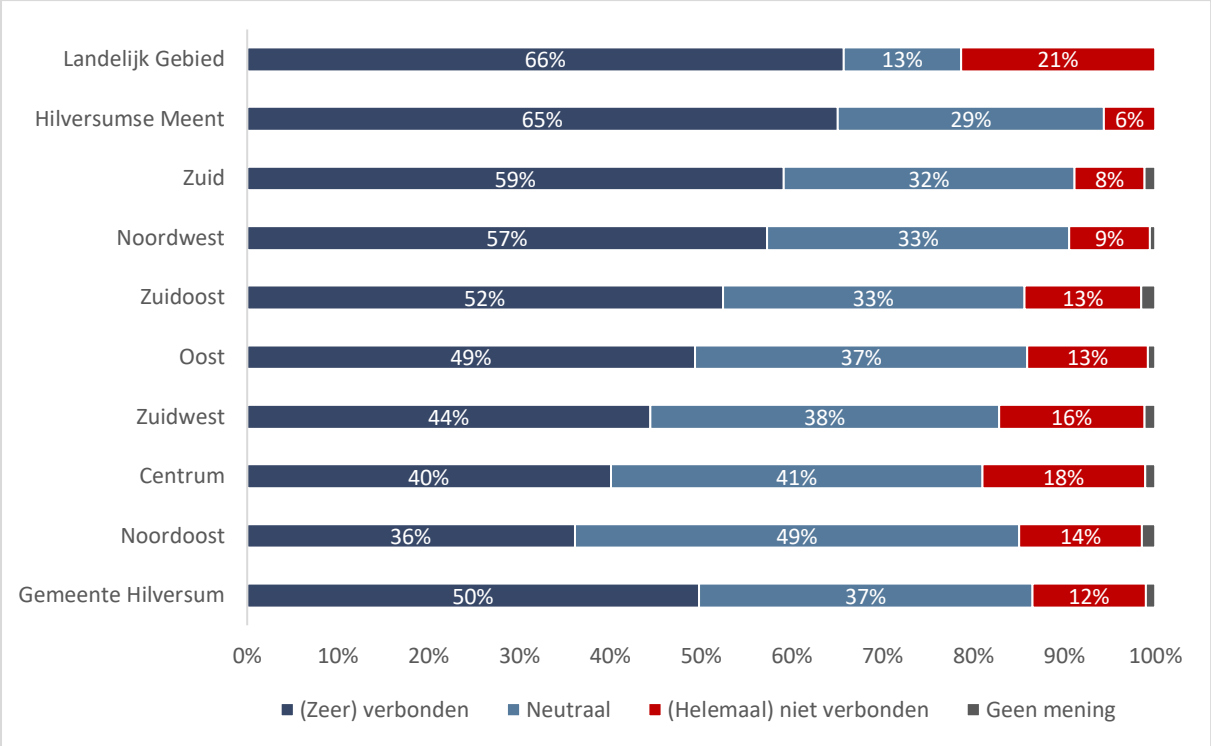

Figuur 1.3 Hoe verbonden voelt u zich met uw buurt? (%)

Sociale cohesie in de buurt

Hilversummers konden hun oordeel geven over verschillende aspecten van sociale cohesie in de buurt. Uit de antwoorden op deze stellingen zijn schaalscores berekend.

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van een viertal stellingen: 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen', 'ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen de 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen buurt.

De schaalscore van sociale cohesie in Hilversum ligt op een 6,6. Vergeleken met de score van 2022 (6,8) is deze afgenomen en komt deze overeen met de scores in de jaren 2016 en 2019 (resp. 6,5 en 6,6). De scores zijn verschillend per wijk (Figuur 1.4). Inwoners uit Zuid (7,1) en de Hilversumse Meent (7,0) ervaren de meeste sociale cohesie in de buurt. Inwoners van Centrum (6,4), Zuidwest (6,4) en Noordoost (6,2) beoordelen de sociale cohesie het laagst.

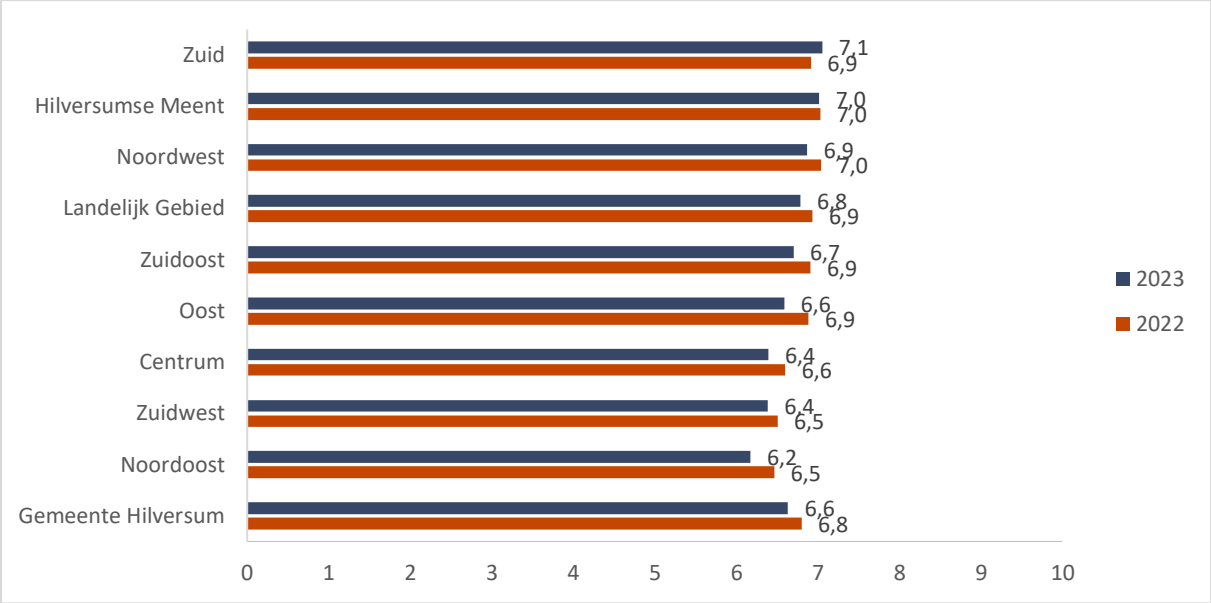

Figuur 1.4 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie (1-10)

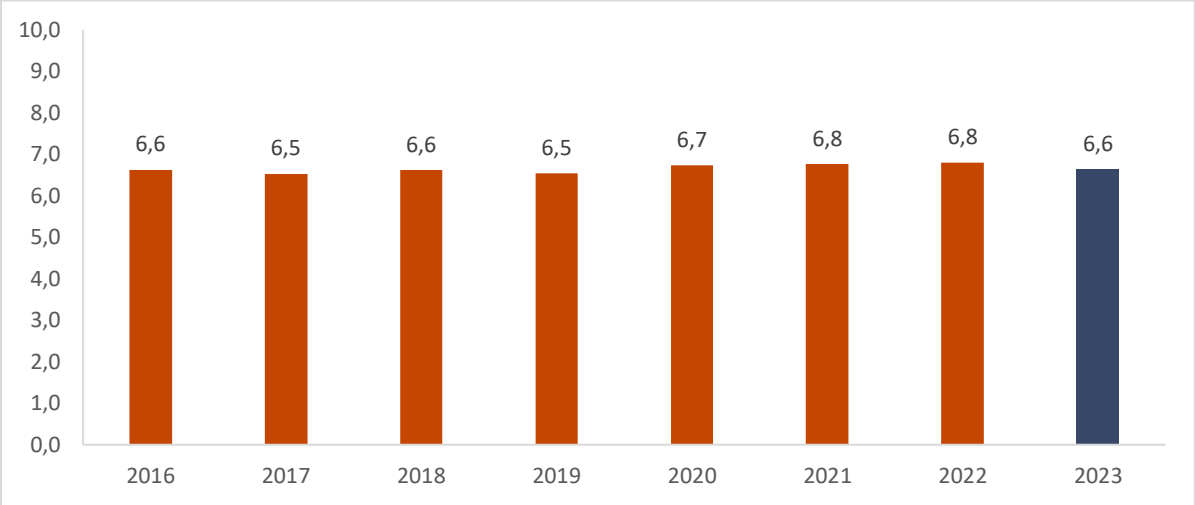

Figuur 1.5 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie 2016-2023 (1-10)

Fysieke omgeving en onderhoud openbare ruimte

De inwoners van Hilversum konden in de vragenlijst aangeven wat hun mening is over verschillende aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving in de wijk. Deze aspecten hebben onder andere betrekking op een schone en groene omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen. Van deze aspecten is een schaalscore berekend.

De schaalscores voor de fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van drie stellingen ‘in mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot’, ‘mijn buurt is netjes en schoon’ en ‘in mijn buurt is genoeg groen’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen gewaardeerd wordt.

Inwoners van Hilversum beoordelen de kwaliteit van de fysieke omgeving met een ruim voldoende (6,6) (Figuur 1.6). Deze beoordeling is nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (6,7). De beoordeling vertoont een dalende trend vanaf 2016 (schaalscore 2016: 7,3).

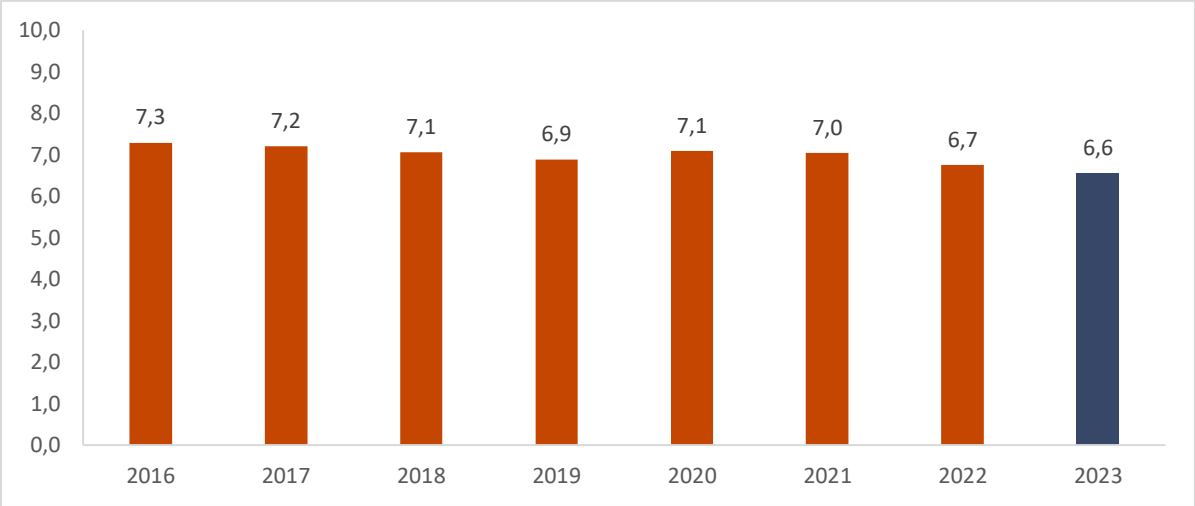

Figuur 1.6 Gemiddelde schaalscore fysieke omgeving 2016-2023 (1-10)

Tussen de wijken zijn verschillen zichtbaar (Figuur 1.7). De laagste beoordeling voor de fysieke omgeving wordt gegeven door inwoners uit Centrum (5,6). Inwoners uit Noordwest (7,7) en Landelijk gebied (7,5) zijn het meest te spreken over de fysieke omgeving. In alle wijken, met uitzondering van Noordoost, is de beoordeling voor de fysieke kwaliteit licht afgenomen ten opzichte van 2022.

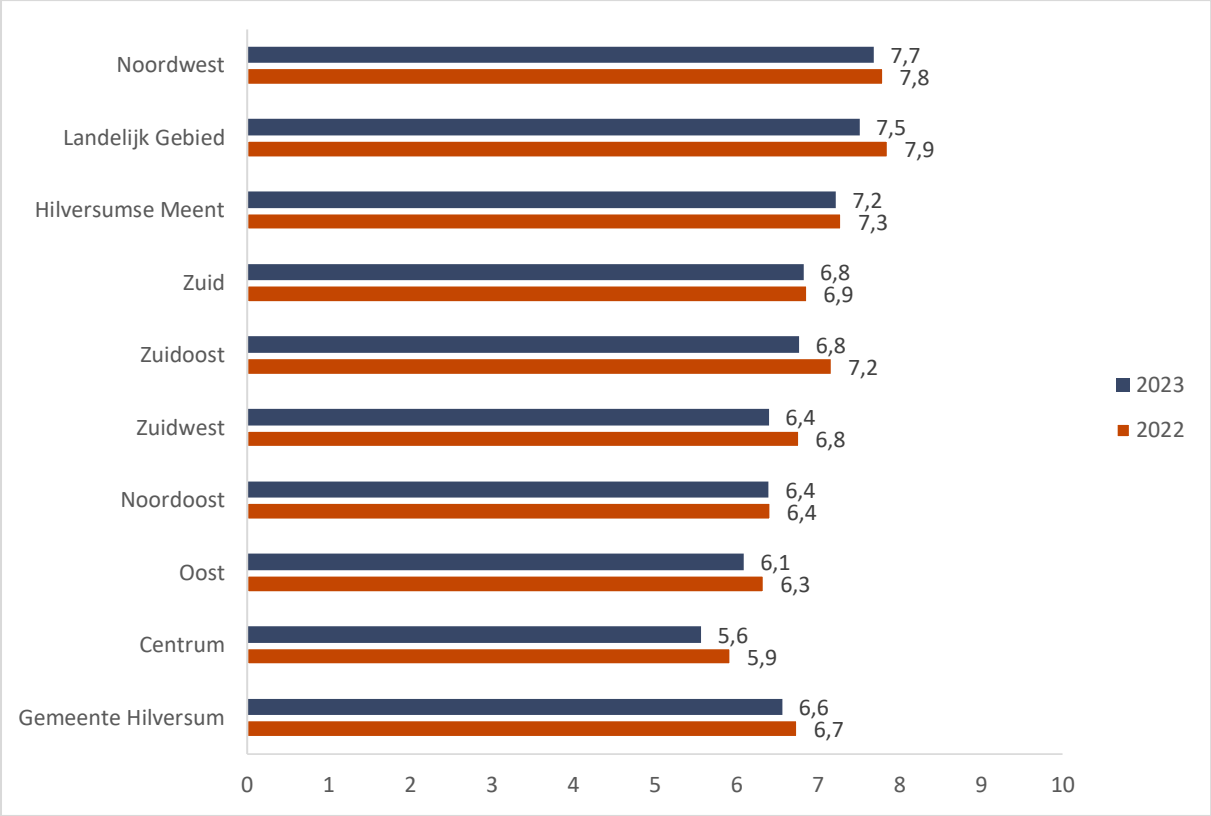

Figuur 1.7 Gemiddelde schaalscore fysieke kwaliteit (1-10)

Eén op de vijf ervaart geen problemen in de woonbuurt

Eén op de vijf (20%) inwoners ervaart *geen* problemen in de woonbuurt. Het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de woonbuurt schommelt over de jaren[1] (Figuur 1.8). In vergelijking met 2022 (26%) ervaart een kleiner deel van de inwoners geen problemen in de woonbuurt. Het percentage van dit jaar is nagenoeg gelijk aan de percentages van 2021 (22%) en 2019 (21%).

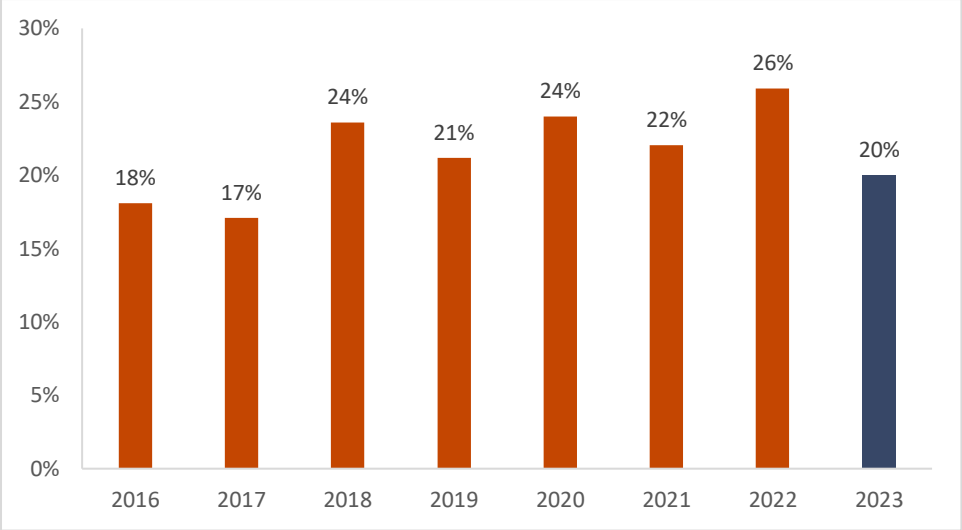

Figuur 1.8 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee van heel gemeente Hilversum)

Tussen wijken zijn verschillen zichtbaar op het gebied van het aantal ervaren problemen in de buurt. In Hilversumse Meent (34% ervaart geen problemen) en Noordwest (28% ervaart geen problemen) worden het minst vaak problemen in de woonbuurt ervaren. In Landelijk Gebied ervaart een groter deel van de inwoners problemen in de buurt (14% ervaart geen problemen).

Er zijn binnen een aantal wijken ontwikkelingen in het percentage inwoners dat *geen* problemen ervaart in de buurt, kijkend naar het verschil tussen 2022 en 2023 (Figuur 1.9). Dit geldt voor Zuidwest (van 28% naar 18%) en Landelijk Gebied (van 23% naar 14%). In deze wijken zijn inwoners meer problemen in de buurt gaan ervaren. Ook in Zuid (van 29% naar 21%) en Zuidoost (van 27% naar 19%) zijn grote veranderingen in het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de buurt.

[1] Vanaf 2021 worden meer (mogelijke) buurtproblemen voorgelegd dan de jaren ervoor. Zo zijn bijvoorbeeld 'geluidsoverlast' en 'stankoverlast' sinds 2021 ook mogelijke antwoorden op de vraag 'Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? Zo ja, welke?'.

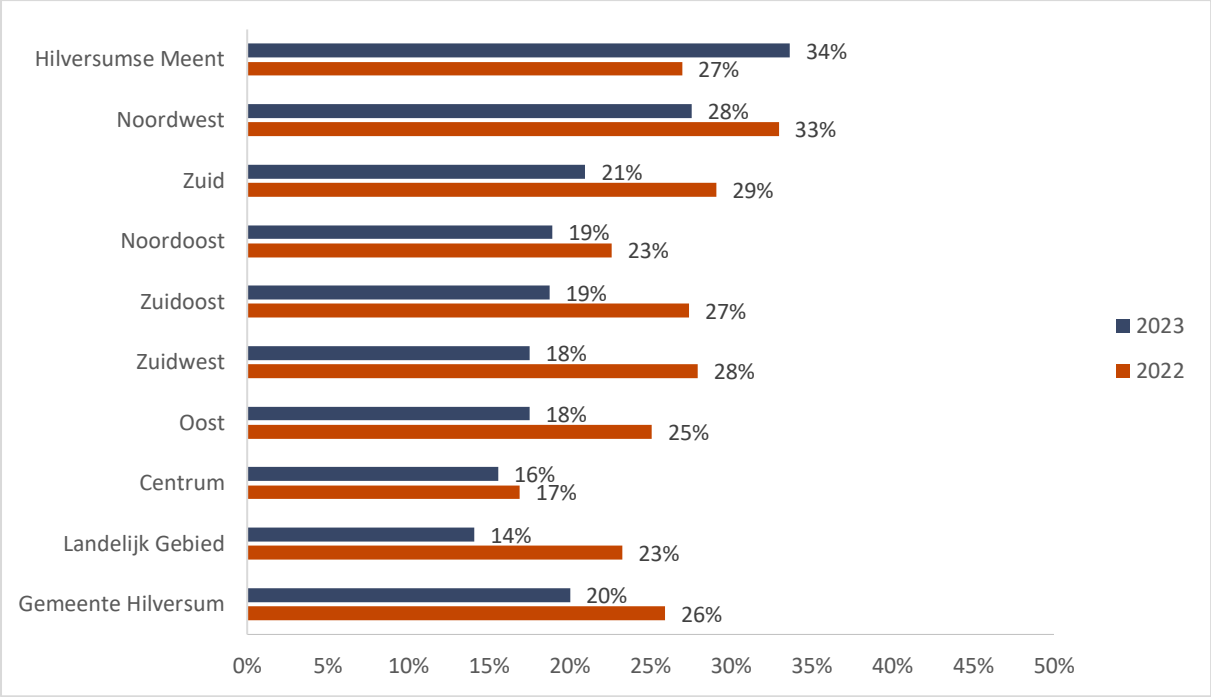

Figuur 1.9 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee)

Inwoners noemen het vaakst hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden als buurtproblemen. De volgorde van de top 3 blijft hiermee in 2023 hetzelfde als in 2022. Het percentage inwoners dat problemen ervaart van hard rijden door auto's in de woonbuurt is tussen 2022 en 2023 toegenomen, van 33% naar 36%.

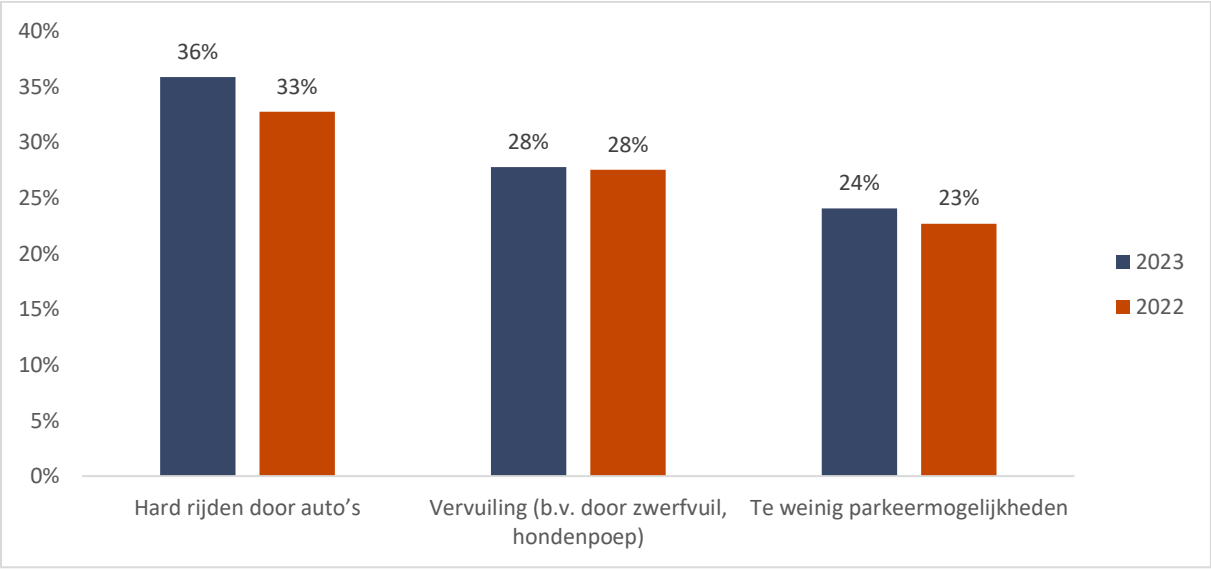

Figuur 1.10 Zijn er naar uw mening problemen in de buurt? Zo ja, welke? (% Ja)

Parkeergelegenheid meest gemiste voorziening

Ruim een kwart (27%) van de inwoners geeft aan *geen* voorzieningen in de buurt te missen. Dit komt overeen met 2022 (28%). De inwoners die wel voorzieningen missen, noemen het vaakst parkeergelegenheid (13%), een brievenbus (13%) en een bak voor klein chemisch afval (13%). Deze top 3 is deels vergelijkbaar met 2022 (Tabel 1.1).

Rangorde	2022	2023
1	Pinautomaat (14%)	Parkeergelegenheid (13%)
2	Parkeergelegenheid (13%)	Brievenbus (13%)
3	Bak voor klein chemisch afval (13%)	Bak voor klein chemisch afval (13%)

Tabel 1.1 Top 3 voorzieningen die écht gemist worden in de buurt

Bijna een kwart ervaart vooruitgang in de buurt

Bijna een kwart (23%) van de inwoners ervaart vooruitgang in de buurt, één op de zes (17%) ervaart een beetje vooruitgang en een kleiner deel ervaart een duidelijke vooruitgang (5%). Bijna de helft (48%) ervaart geen vooruitgang of achteruitgang in de buurt. Bijna één op de vijf (18%) is van mening dat de buurt erop achteruit is gegaan.

In Noordwest (31%), Oost (28%) en Noordoost (27%) zien inwoners de meeste vooruitgang. In Zuidwest (16%), Landelijk Gebied (16%) en Zuidoost (15%) zien inwoners de minste vooruitgang. In Zuidwest (26%) ervaren inwoners de meeste achteruitgang in de buurt.

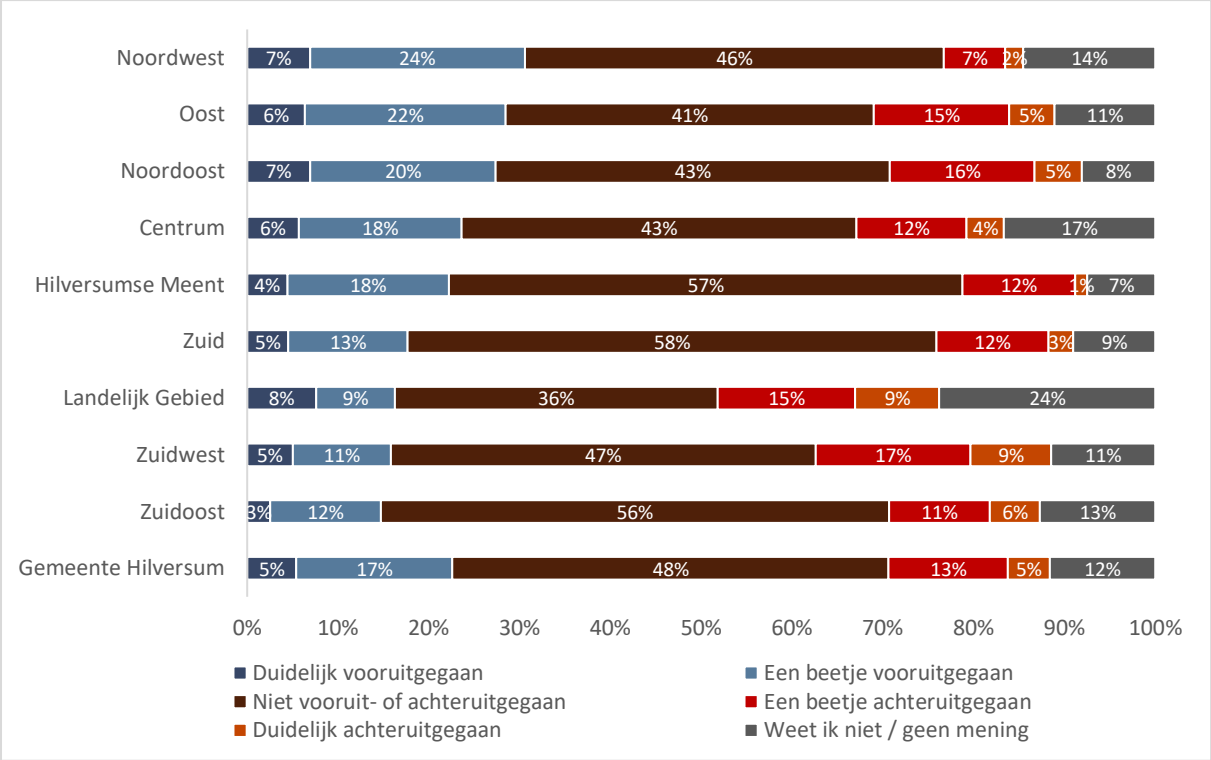

Figuur 1.11 Is uw buurt in de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Inwoners is hierna de vraag gesteld: Welke ideeën heeft u om uw buurt te verbeteren? In de wijk Zuidwest is het percentage dat achteruitgang in de buurt ervaart het hoogst (26%). Op basis van deze uitkomst kan gesteld worden dat het urgentiegevoel om in deze wijk de buurt te verbeteren het hoogst is. Ideeën die inwoners uit deze wijk aandragen om de buurt te verbeteren zijn onder andere:

Verkeersveiligheid: Maatregelen zoals snelheidsbeperkingen, drempels, flitsers, zebrapaden en verkeersremmende maatregelen om de snelheid van auto's te verminderen en de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren.

Hondenpoepbeleid: Opruimen van hondenpoep door middel van prullenbakken, zakjes en handhaving van regels.

Speelvoorzieningen: Renovatie en onderhoud van speeltuinen en -plekken om de buurt kindvriendelijker te maken.

Groenvoorzieningen: Verbetering en onderhoud van groen in de buurt, waaronder snoeien, beplanting van bloemen en bomen, en tegengaan van wildgroei.

Sociale cohesie: Stimuleren van buurtactiviteiten, ontmoetingsruimtes en activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen om de gemeenschapszin te versterken.

Handhaving: Handhaving van parkeerregels, controle op zwerfafval en aanpak van geluidsoverlast en andere overlast.

Infrastructuur: Verbetering van straatverlichting, trottoirs en parkeervoorzieningen om de buurt veiliger en aantrekkelijker te maken.

1.3 Gemeente Hilversum in het algemeen

Vier op de tien ziet vooruitgang in de gemeente Hilversum

Vier op de tien inwoners (41%) van de gemeente Hilversum ziet vooruitgang in de gemeente in het afgelopen jaar. Zij zien voornamelijk ‘een beetje’ vooruitgang (32%). Een kleiner deel ziet ‘duidelijke’ vooruitgang (9%). Bijna drie op de tien (28%) inwoners ervaart geen vooruitgang of achteruitgang. Eén op de vijf (19%) zegt achteruitgang in de gemeente te merken. Zij merken voornamelijk ‘een beetje’ achteruitgang (14%).

Er zijn wat verschillen tussen de wijken. In de wijken Noordwest (48%) en Centrum (47%) vindt bijna de helft van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In Hilversumse Meent ligt het percentage inwoners dat vooruitgang ziet in Hilversum het laagst (21%).

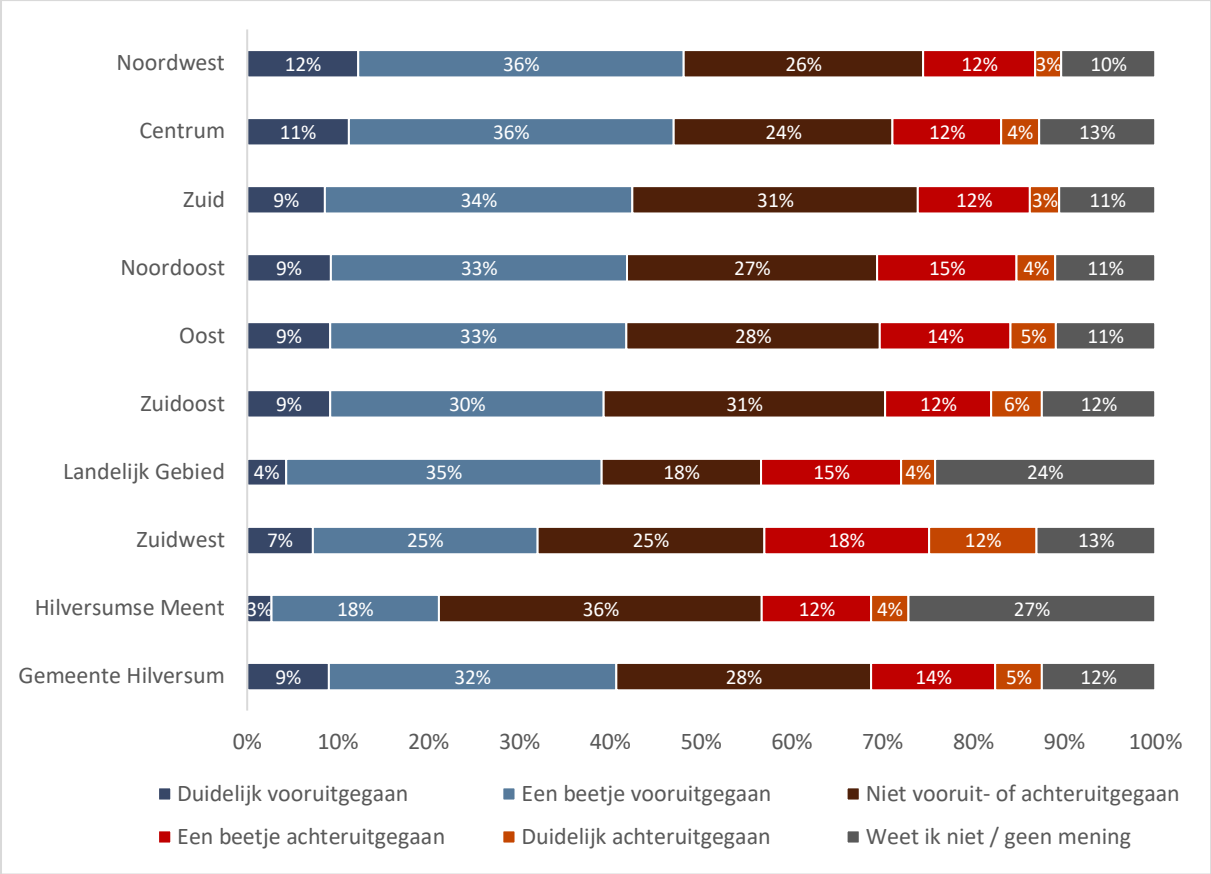

Figuur 1.12 Is Hilversum de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Aan Hilversummers is gevraagd of ze nog ideeën hebben om Hilversum te verbeteren. Hier kwamen verschillende antwoorden naar voren:

Verbeteringen in het centrum: Veel inwoners benadrukken de noodzaak om het centrum van Hilversum aantrekkelijker te maken door leegstand aan te pakken, meer diversiteit aan winkels en horecagelegenheden te bevorderen, en groenvoorzieningen te vergroten. Ook wordt opgemerkt dat het centrum meer toegankelijk moet worden gemaakt voor voetgangers en fietsers, en dat parkeerkosten mogelijk verlaagd moeten worden.

Verkeersveiligheid en -doorstroming: Er is veel vraag naar verbeteringen in de verkeerssituatie, zoals het verbeteren van fietspaden, veiliger maken van kruispunten, verminderen van autoverkeer in het centrum, en het implementeren van maatregelen om de doorstroming te bevorderen.

Behoud van groen en leefbaarheid: Veel inwoners pleiten voor het behoud en de uitbreiding van groenvoorzieningen in Hilversum, evenals het verbeteren van de leefbaarheid in wijken door bijvoorbeeld beter onderhoud van trottoirs, aanpakken van zwerfafval, en het creëren van aantrekkelijke ontmoetingsplekken voor buurtbewoners

Meer handhaving: Een aanzienlijk aantal inwoners vraagt om meer handhaving in Hilversum, met name in het centrum en de wijken. Ze willen dat handhavers meer rondlopen en toezicht houden om overlast te verminderen en de veiligheid te vergroten.

Meer dan de helft van de Hilversummers is (zeer) gehecht aan de gemeente

Zes op de tien (59%) inwoners is (zeer) gehecht aan Hilversum, ruim één op de tien (13%) is (helemaal) niet gehecht. Het aandeel inwoners dat (zeer) gehecht is aan Hilversum is toegenomen vergeleken met 2022 (55%). Dit aandeel is ongeveer gelijk gebleven aan 2020 en 2019, toen ook zes op de tien inwoners zich (zeer) gehecht voelde aan de gemeente (resp. 60% en 61%).

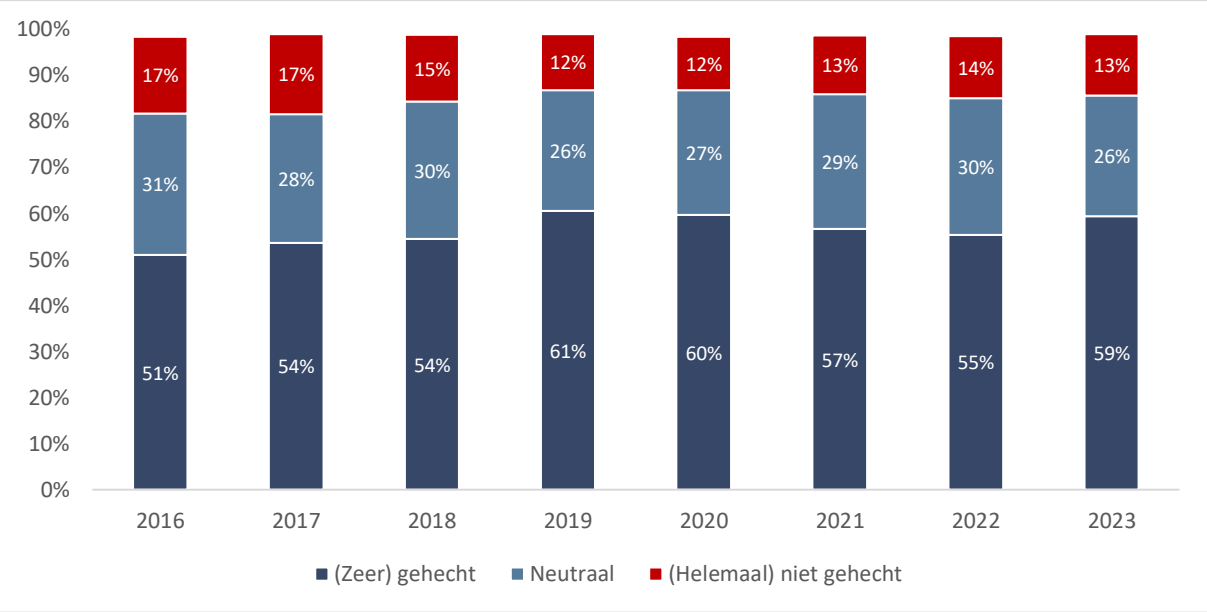

Figuur 1.13 In hoeverre bent u gehecht aan Hilversum?

Inwoners uit de wijken van Hilversum verschillen wat betreft hun mate van hechting aan de gemeente. In Zuid (66%), Noordwest (65%) en Centrum (64%) voelen de meeste inwoners zich (zeer) gehecht aan gemeente Hilversum. Dit percentage is het laagste in Landelijk Gebied (34%) en Hilversumse Meent (32%).

Dikke voldoende voor gemeente Hilversum als geheel

Inwoners geven Hilversum als geheel gemiddeld een 7,5. Dit is gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Inwoners uit Zuid en Noordwest geven Hilversum gemiddeld het hoogste cijfer (7,7). Er zijn geen grote verschillen tussen de wijken (Figuur 1.14). Het laagste gemiddelde cijfer wordt gegeven door de inwoners uit Noordoost met een 7,4.

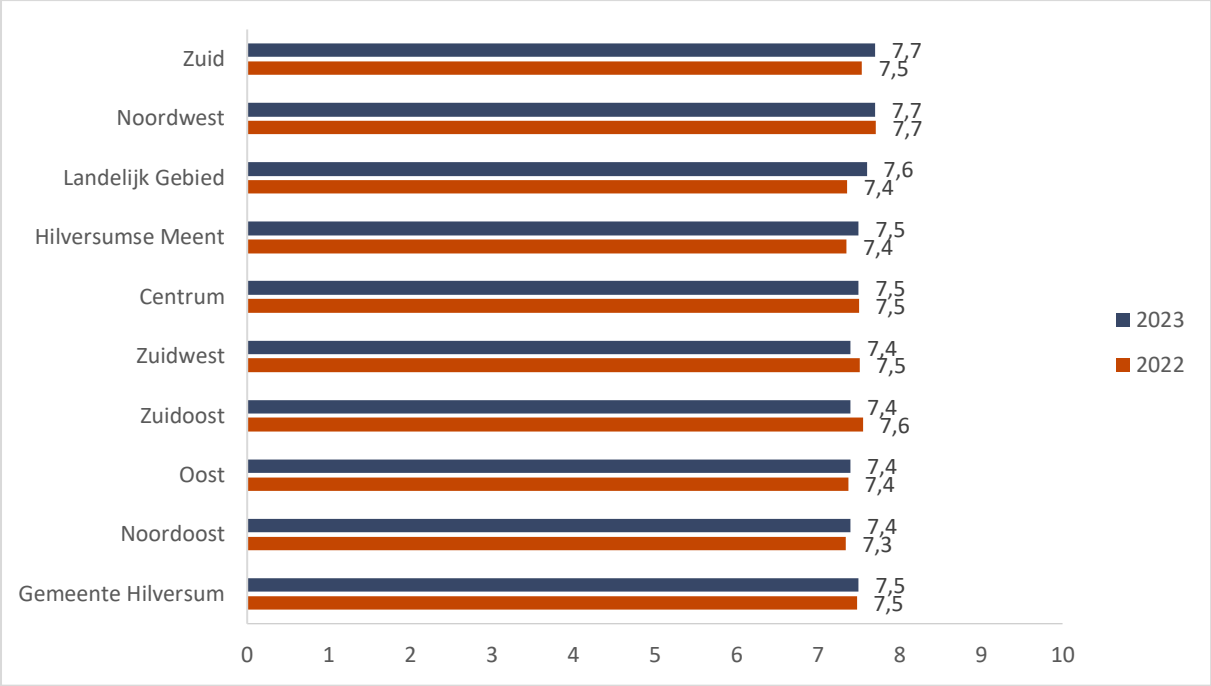

Figuur 1.14 Gemiddeld rapportcijfer voor Hilversum als geheel (1-10)

Sfeer en uitstraling gemeente Hilversum

Inwoners geven de sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum gemiddeld een 6,7. Dit is onveranderd vergeleken met 2022. Inwoners uit Hilversumse Meent (7,0) geven de sfeer en uitstraling van het centrum gemiddeld het hoogste cijfer. In Landelijk Gebied (6,2) geven inwoners het laagste cijfer.

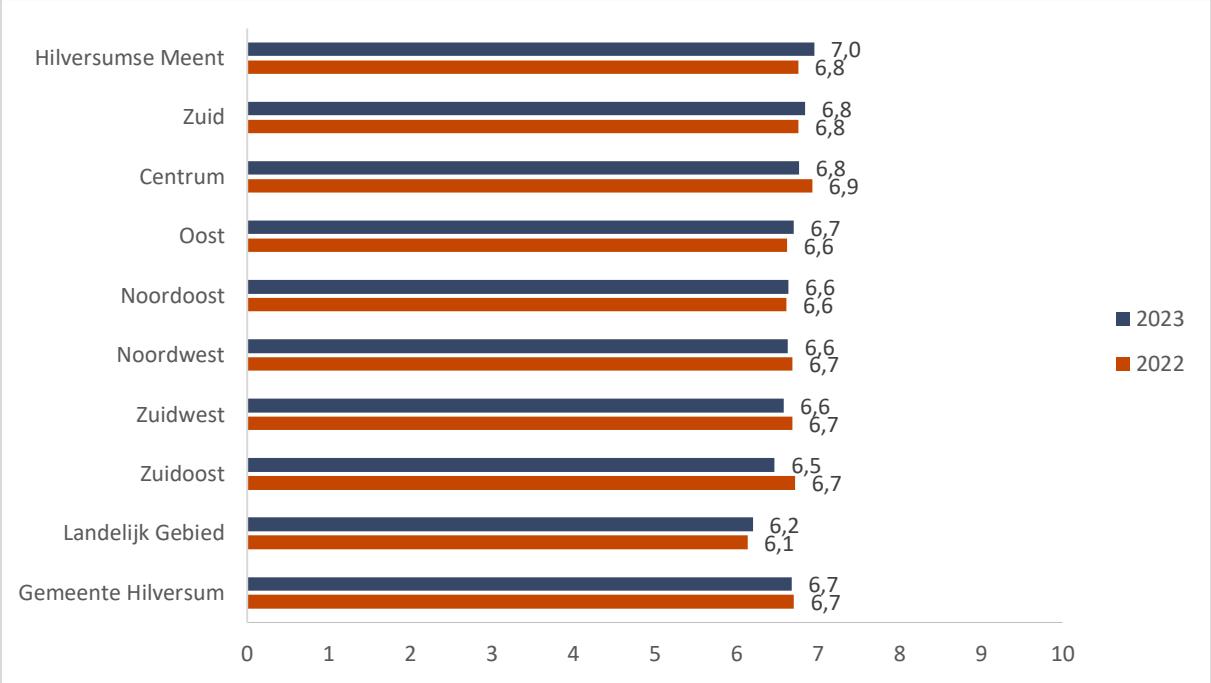

Figuur 1.15 Gemiddeld rapportcijfer sfeer en uitstraling in/van het centrum van Hilversum (1-10)

2. Recreatie

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van vrijetijdsbesteding besproken, zoals tevredenheid en aanbod. Hier wordt ingegaan op sport en recreatie en op cultuur, evenementen en uitgaan.

2.1 Sport en recreatie

Zeven op de tien inwoners sport meerdere keren per week

Inwoners uit Hilversum sporten en bewegen frequent. Een groot deel (70%) van de inwoners beweegt of sport meerdere keren per week, één op de zeven (15%) sport of beweegt één keer per week. Eén op de tien (10%) zegt nooit te sporten of actief te bewegen. Dit is bijna gelijk gebleven vergeleken met 2022, ook toen zei één op de tien (9%) nooit te sporten of actief te bewegen.

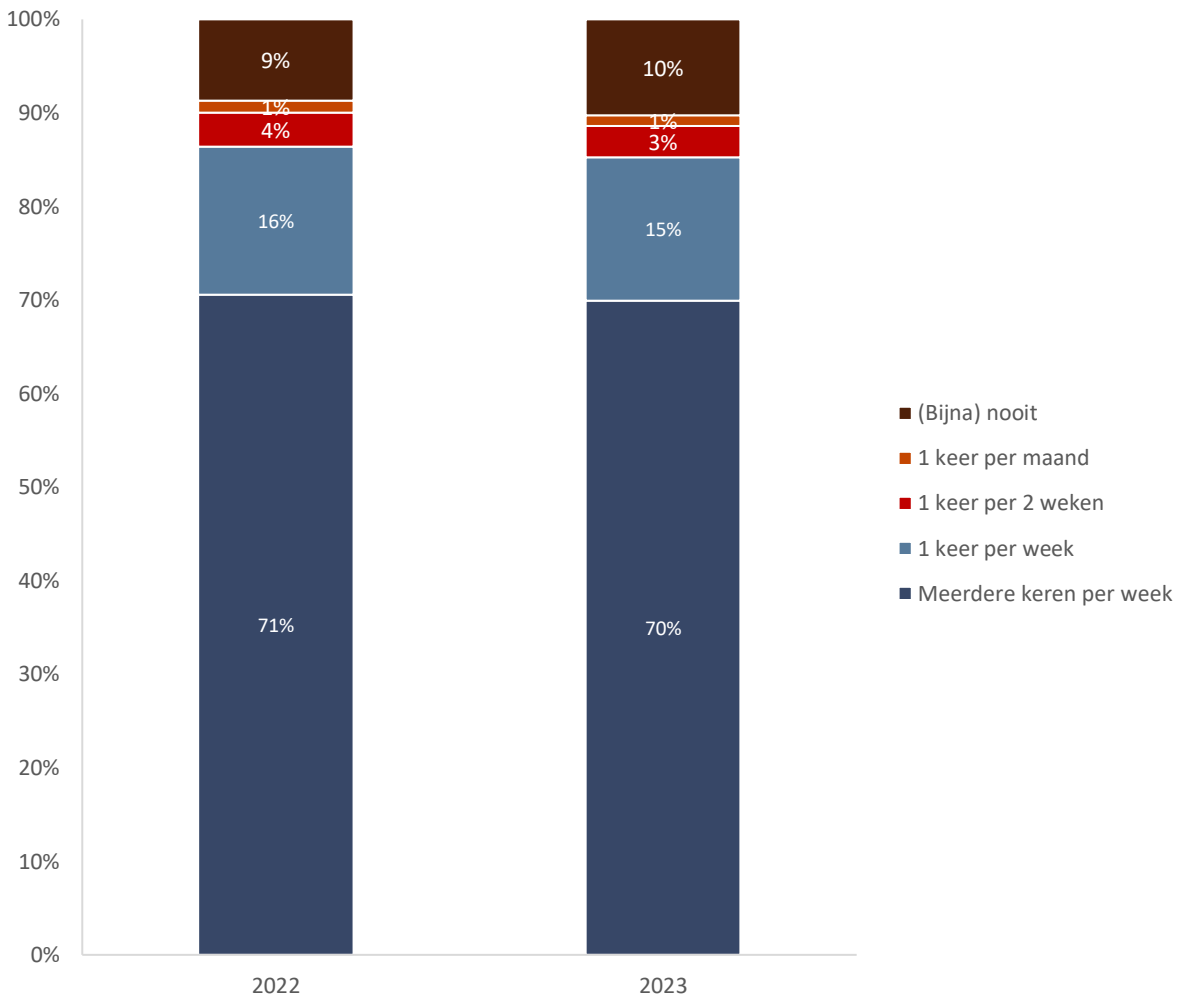

Figuur 2.1 Hoe vaak sport of beweegt u actief? (zoals wandelen, fietsen, tuinieren)

In Noordwest (78%) geeft het grootste deel van de inwoners aan meerdere keren per week actief te bewegen of te sporten, gevolgd door Zuid (74%). In Oost (66%) en Noordoost (66%) ligt dit percentage het laagst.

Grootste deel beoefent sport of beweegt actief buiten verenigingsverband

Van de inwoners die sporten of actief bewegen, doen de meesten dit buiten verenigingsverband (54%). Drie op de tien (30%) beoefent een sport of beweegt actief zowel binnen als buiten verenigingsverband, één op de zes (16%) doet dit alleen in verenigingsverband. Deze uitkomsten komen ongeveer overeen met 2022 (Figuur 2.2).

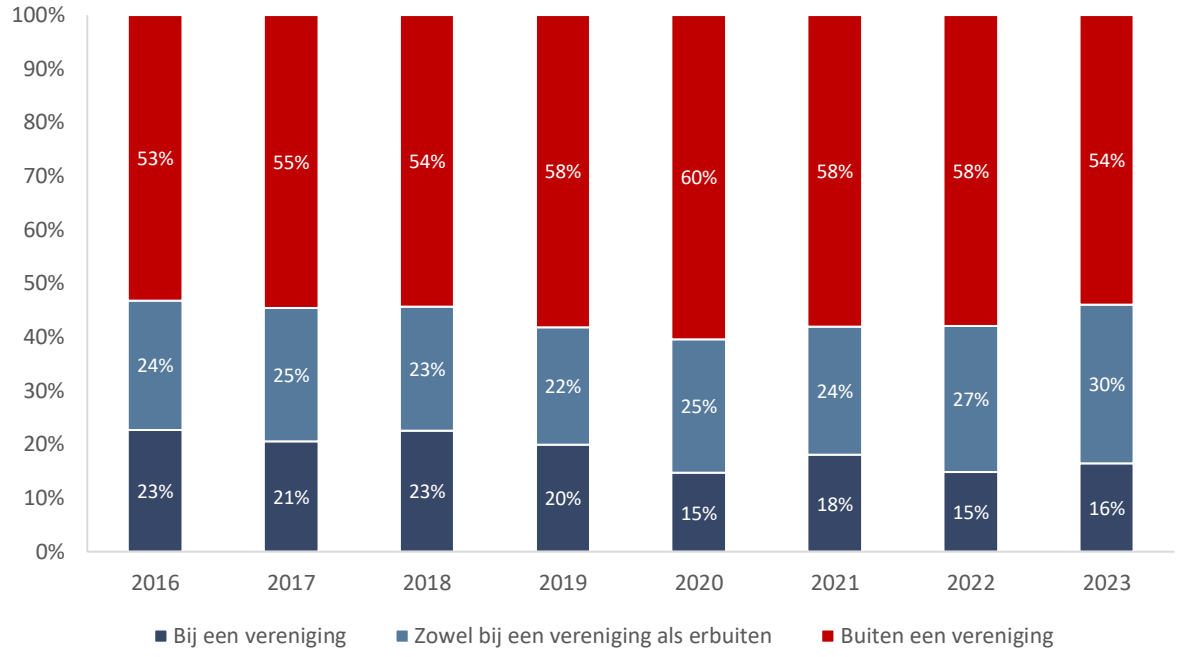

Figuur 2.2 Sport/beweegt u bij een vereniging of erbuiten?

Zes op de tien inwoners die sporten/bewegen zijn tevreden over sportvoorzieningen

Zes op de tien (62%) inwoners die sporten dan wel actief bewegen zijn tevreden over de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum. Ten opzichte van vorig jaar is er een lichte toename van dit percentage te zien (59%).

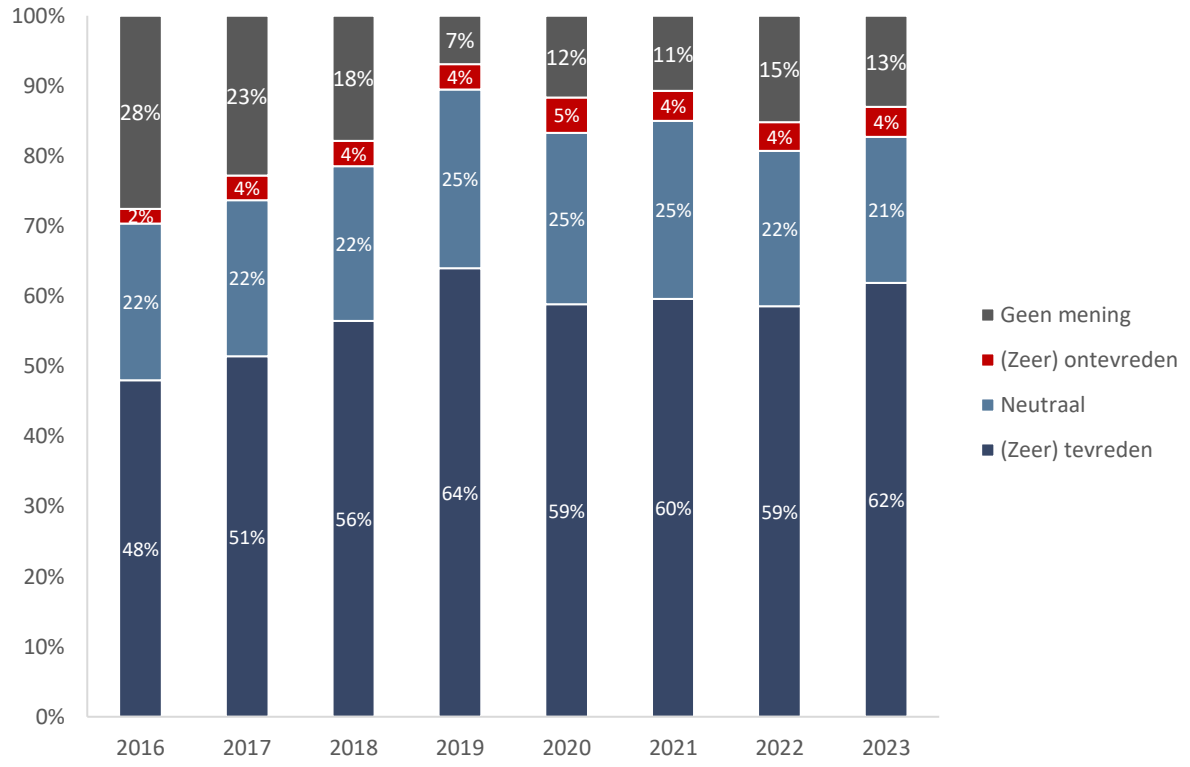

Figuur 2.3 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de sportvoorzieningen en/of sportmogelijkheden in Hilversum?

Aan de inwoners is vanaf 2021 gevraagd of zij vinden dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum. Zeven op de tien (69%) inwoners vindt dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn. Een klein percentage (4%) is van mening dat de mogelijkheid om te sporten in Hilversum (ruim) onvoldoende is. Dit beeld komt nagenoeg overeen met de voorgaande meting in 2022 (6%).

2.2 Cultuur, evenementen en uitgaan

Toename in tevredenheid over het culturele aanbod

Van alle Hilversummers is drie kwart (76%) (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Dit komt overeen met 2022 (77%). Van deze groep is meer dan de helft (52%) (zeer) tevreden over het culturele aanbod (Figuur 2.4).

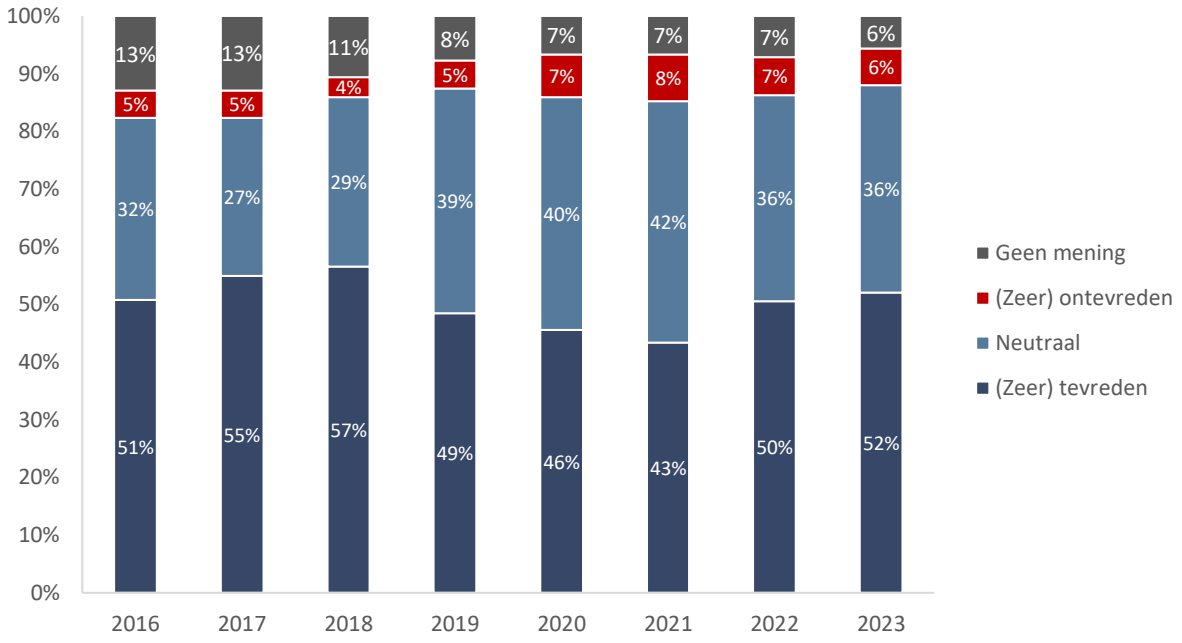

Figuur 2.4 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het culturele aanbod in Hilversum?

Bioscoop opnieuw de meest bezochte culturele voorziening

In 2022 (21%) en 2023 (21%) hebben twee op de tien inwoners geen culturele voorziening bezocht in Hilversum. In 2020 lag dit aandeel hoger (op een kwart van de inwoners). In de top drie van meest bezochte culturele voorzieningen zijn er geen veranderingen opgetreden ten opzichte van vorig jaar (Figuur 2.5).

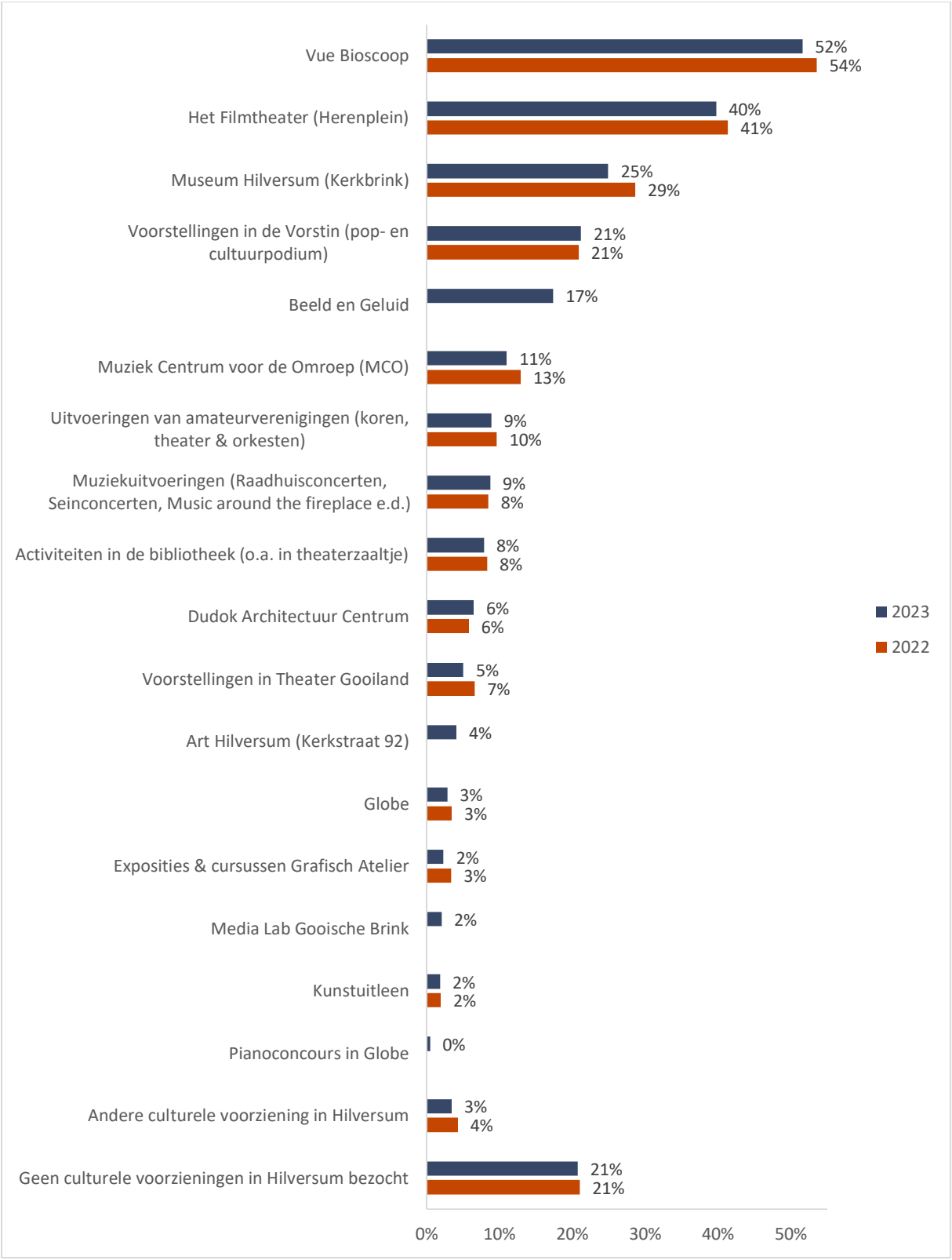

Figuur 2.5 Welke van de Hilversumse culturele instellingen heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens bezocht?

Aan inwoners die geen culturele instellingen in Hilversum hebben bezocht is gevraagd wat de belangrijkste reden is om dit niet te doen. Het grootste deel (24%) geeft aan dat zij hier geen tijd voor hebben. Twee op de tien (22%) vindt het aanbod niet interessant. Eén op de tien bezoekt cultureel aanbod buiten Hilversum (11%) of vindt het te duur (11%).

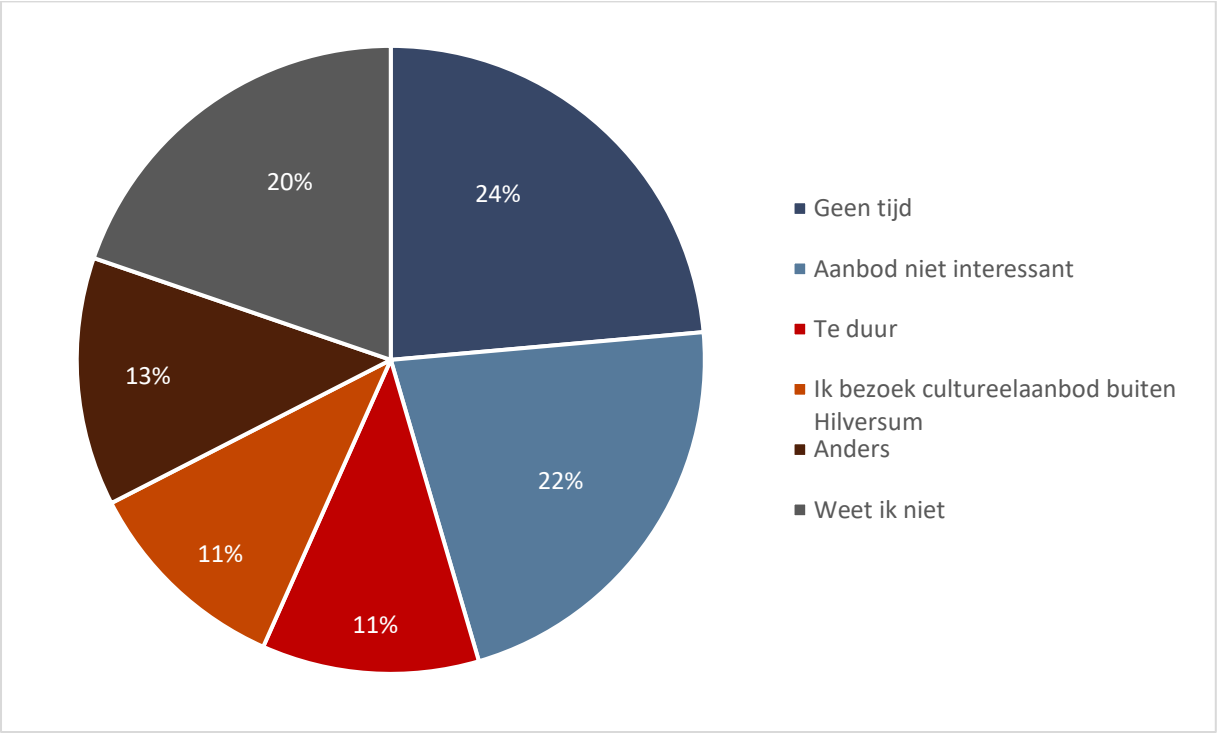

Figuur 2.6 Wat is de belangrijkste reden dat u geen Hilversumse culturele instellingen heeft bezocht?

Groot deel mist niets in het cultuuraanbod in Hilversum

In 2022 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of ze iets missen in het cultuuraanbod van Hilversum. Een groot deel (40%) van de inwoners mist niets in het huidige cultuuraanbod van Hilversum. De inwoners die wel behoefte hebben aan meer cultuuraanbod, geven vooral aan theater (16%) en muziek (11%) te missen. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 2.7).

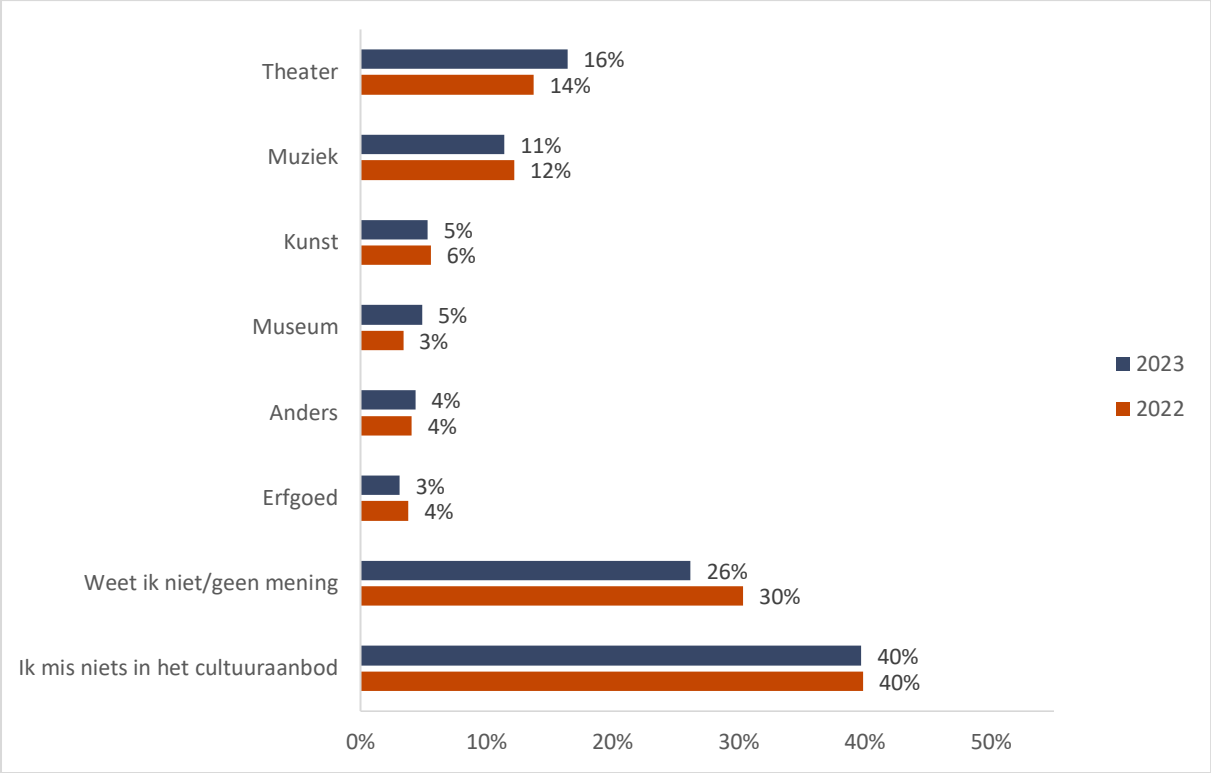

Figuur 2.7 Mist u iets in het cultuuraanbod van Hilversum?

Hilversummers zijn ook gevraagd welke evenementen zij het afgelopen jaar hebben bezocht. De meest bezochte evenementen zijn:
1. De kermis (36%)
2. Koningsdag en/of nacht (36%)
3. Hilversum City Run (20%)

Inwoners zijn tevreden met evenementenaanbod in Hilversum

De helft (51%) van de inwoners is tevreden met het evenementenaanbod in Hilversum, 3% is ontevreden hierover. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2022 (resp. 49% en 3%) (Figuur 2.8).

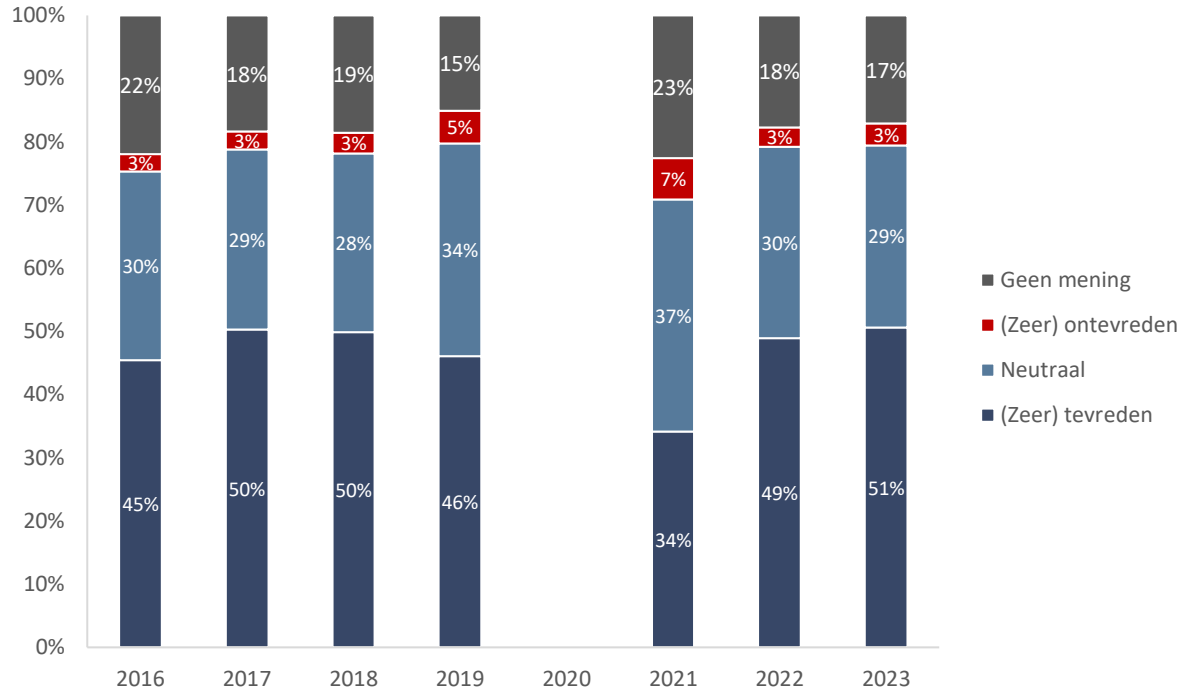

Figuur 2.8 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het aanbod van evenementen in Hilversum?

Inwoners gaan weer meer uit in het centrum van Hilversum

Het uitgaansleven van Hilversum is na 2020 en 2021 weer aan het aantrekken. In de 'coronajaren' gingen minder inwoners uit in het centrum dan in 2022 en 2023. In 2021 ging zelfs ruim de helft (53%) nooit uit in het centrum.

In 2022 ging bijna zes op de tien (57%) af en toe uit in het centrum en één op de tien (9%) vaak. Dit jaar zijn de cijfers vergelijkbaar met die van 2022 (Figuur 2.9). Bijna zes op de tien (56%) gaat af en toe uit in het centrum en 7% doet dit vaak. Het aandeel mensen dat nooit uitgaat in Hilversum is licht toegenomen sinds 2022 (van 34% naar 37%).

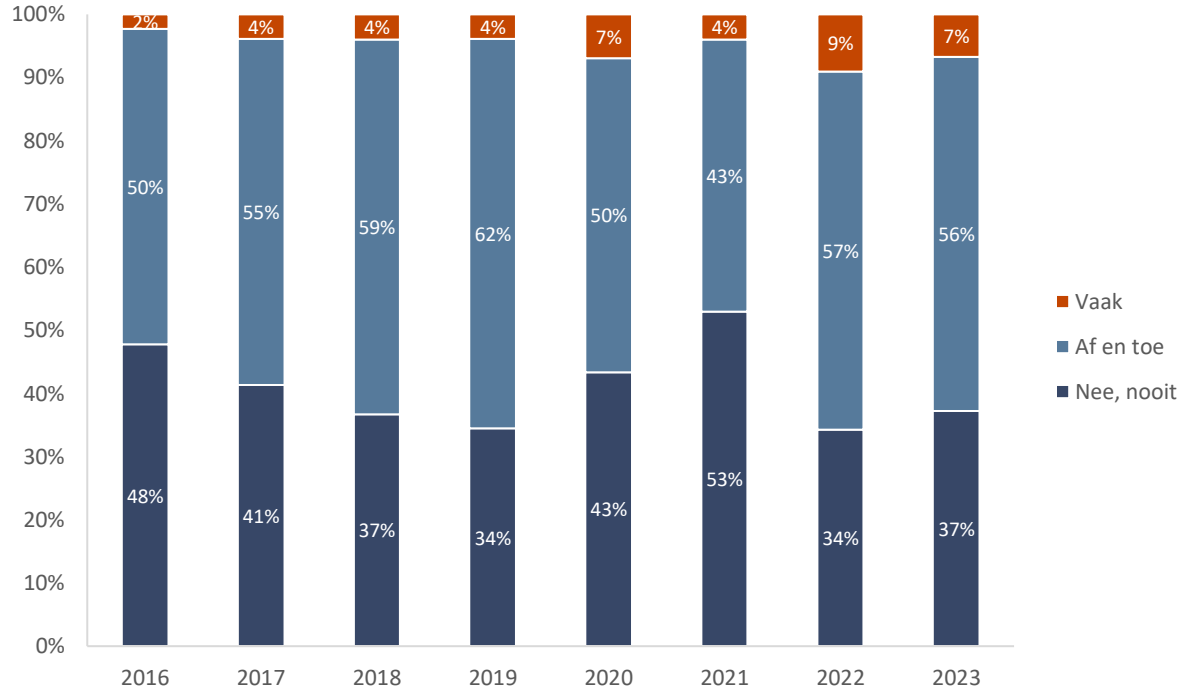

Figuur 2.9 Bent u in de afgelopen 12 maanden 's avonds weleens uitgegaan in het centrum van Hilversum?

Populairste uitgaanslocaties blijven restaurant en bioscoop

Aan de inwoners die wel eens uitgaan in het centrum van Hilversum is ook gevraagd waar ze dan uitgaan. De meest populaire uitgaanslocaties zijn hetzelfde gebleven als in 2022 (Figuur 2.10). Een groot deel van de Hilversummers gaat naar een restaurant (87%), bioscoop (70%) of café/bar (60%). In vergelijking met 2022 gaan iets minder inwoners naar de discotheek, het theater of een podium met livemuziek. Het aandeel inwoners dat een restaurant (2022: 85%, 2023: 87%) en/of eetcafé bezoekt (2022: 45%, 2023: 48%), is juist wat toegenomen.

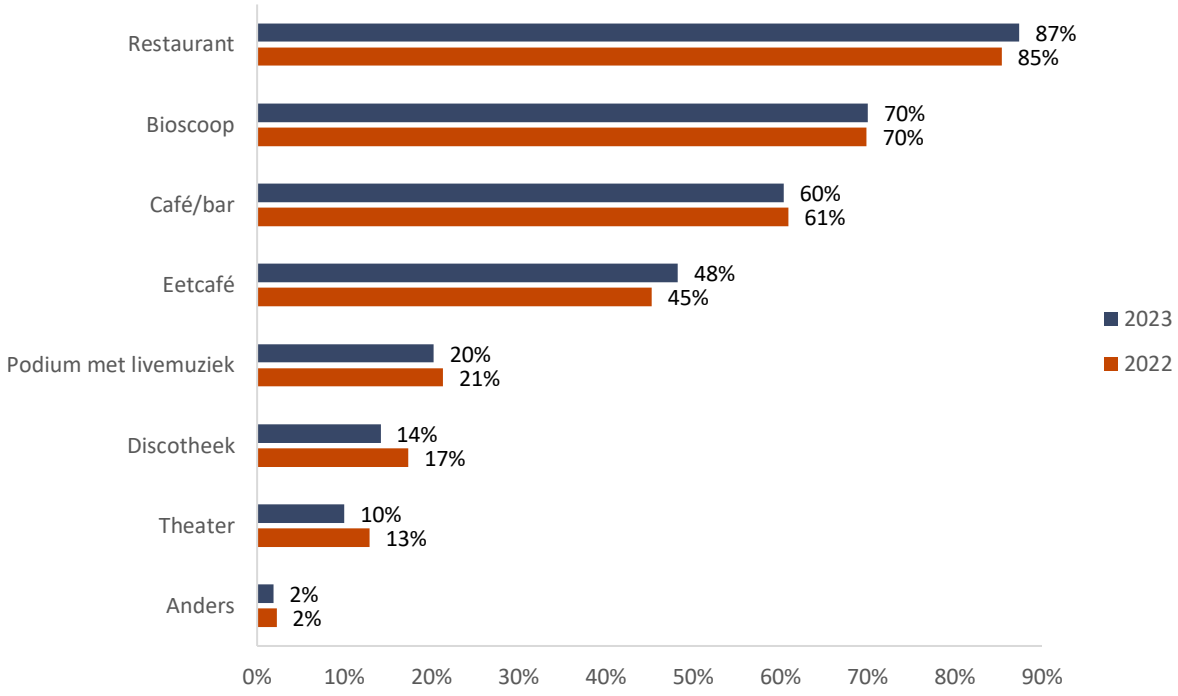

Figuur 2.10 Waar bent u in de afgelopen 12 maanden geweest tijdens het uitgaan in het centrum?

Informatie over culturele activiteiten vooral via sociale contacten en sociale media

Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via vrienden en buurtgenoten (55%), en sociale media (44%). De lokale TV en/of radio wordt het minst gebruikt als informatie- en/of inspiratiebron. Er zijn hierin geen verschillen ten opzichte van 2022.

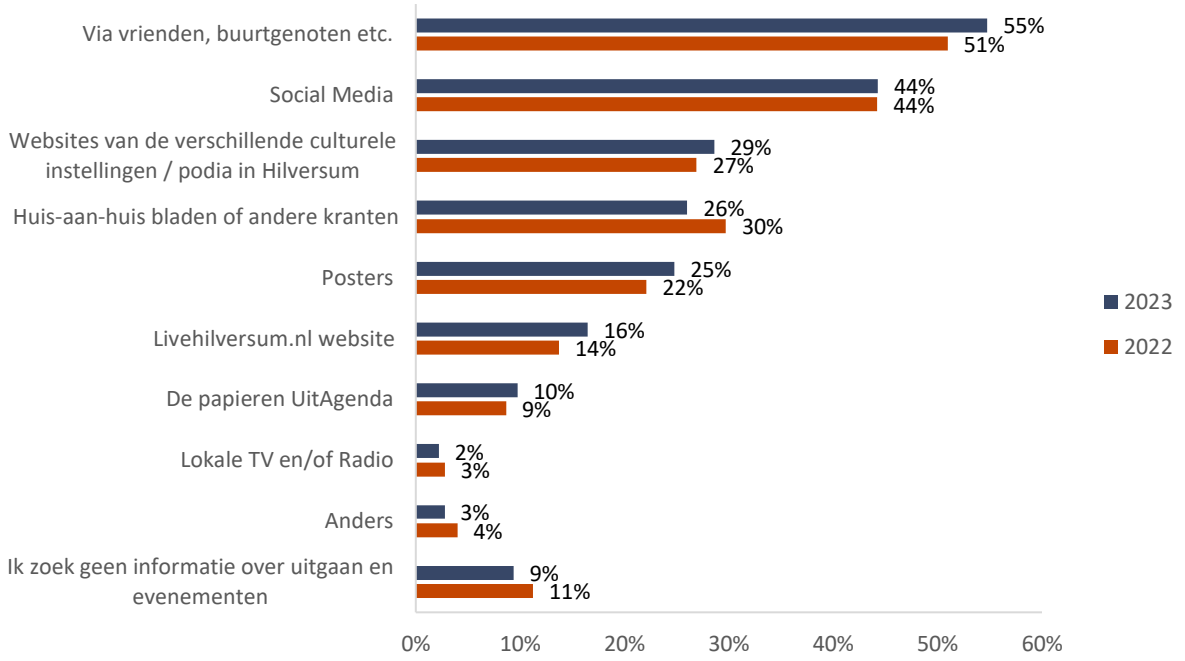

Figuur 2.11 Welke bronnen of kanalen raadpleegt u voor informatie of inspiratie over uitgaan, evenementen en andere tips om te gaan doen in eigen stad?

3. Duurzaamheid

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op verschillende aspecten van duurzaamheid. Hier wordt ingegaan op maatregelen die worden genomen binnen de gemeente Hilversum met betrekking tot duurzaamheid, openbare groenvoorzieningen en milieuoverlast.

3.1 Duurzaamheid, natuur en milieu

Isolerend glas meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel

Figuur 3.1 laat de top tien maatregelen zien die inwoners nemen met betrekking tot duurzaamheid in en om hun huis. In totaal zijn 20 maatregelen voorgelegd. De niet getoonde maatregelen worden door 10 procent of minder van de inwoners genomen. Dit zijn onder andere lage temperatuurverwarming (11%), infiltratievoorziening voor regenwater (10%) en groene daken (10%).

Zeven op de tien (68%) inwoners heeft isolerend glas. Vier op de tien heeft het dak geïsoleerd (45%) of ventilatiemaatregelen getroffen (45%). In vergelijking tot 2022 heeft een groter deel van de inwoners zonnepanelen aangeschaft (van 25% naar 36%) (Figuur 3.1).

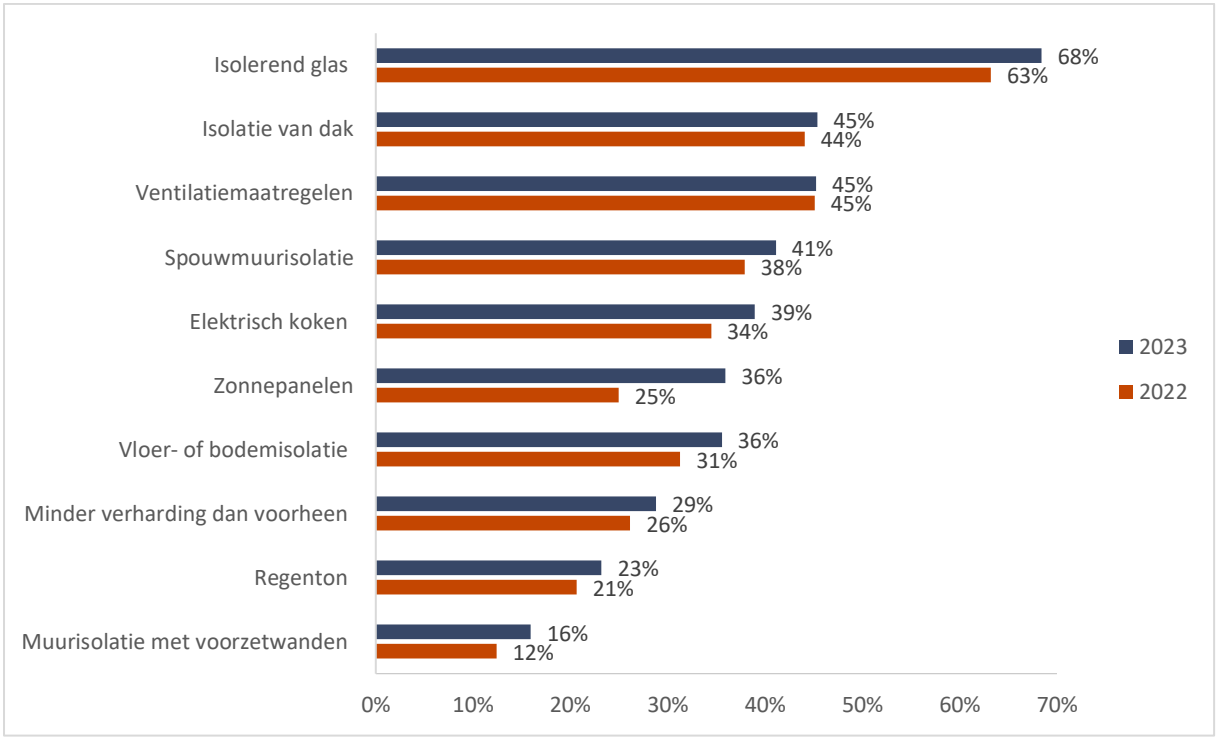

Figuur 3.1 Zijn in/op uw woning of tuin één of meer van de volgende maatregelen genomen? (%ja)

Struiken, vogelhuisjes, bomen en klimop komen het vaakst voor in de tuinen van Hilversummers

Aan de inwoners van Hilversum is dit jaar, net zoals in voorgaande jaren, gevraagd welke elementen in hun tuin aanwezig zijn die natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren. Ruim de helft (55%) van de inwoners geeft aan struiken in hun tuin te hebben. Ook heeft de helft een vogelhuisje in de tuin (52%) en/of één of meerdere bomen of klimop/klimplanten (51%). In vergelijking tot 2022 is het aantal inwoners dat deze maatregelen heeft genomen toegenomen (Figuur 3.2).

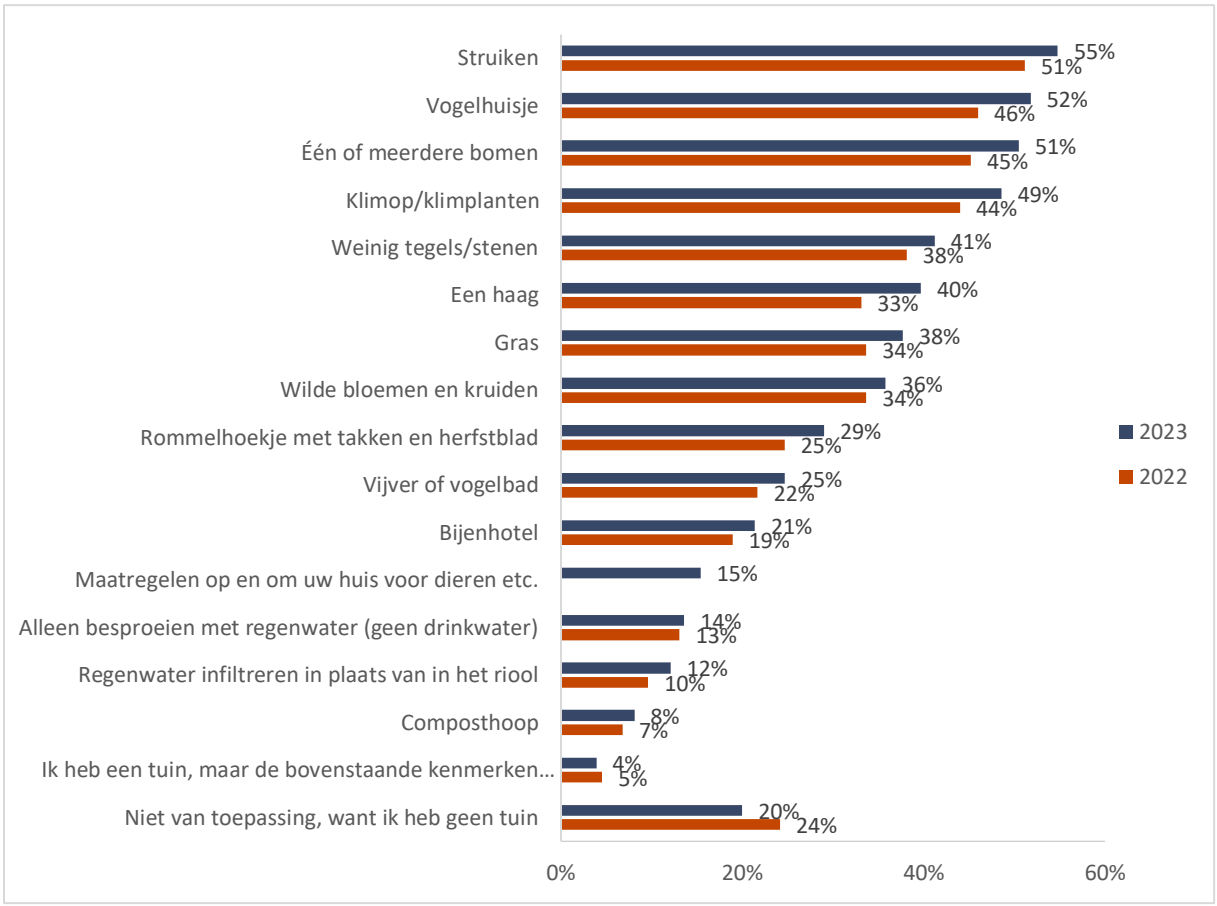

Figuur 3.2 Kunt u aangeven of onderstaande kenmerken in uw eigen tuin aanwezig zijn?

Meerderheid Hilversummers nog steeds voor minder intensief beheerd openbaar groen

Hilversummers staan positief tegenover een minder intensief beheerbeleid van het openbaar groen, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan de natuur. Zes op de tien (58%) inwoners staat hier positief tegenover. Dit komt overeen met vorig jaar (58%) en het jaar ervoor (57%). Een kwart (26%) is neutraal en één op de tien (10%) inwoners is het niet eens met een minder intensief beheerbeleid.

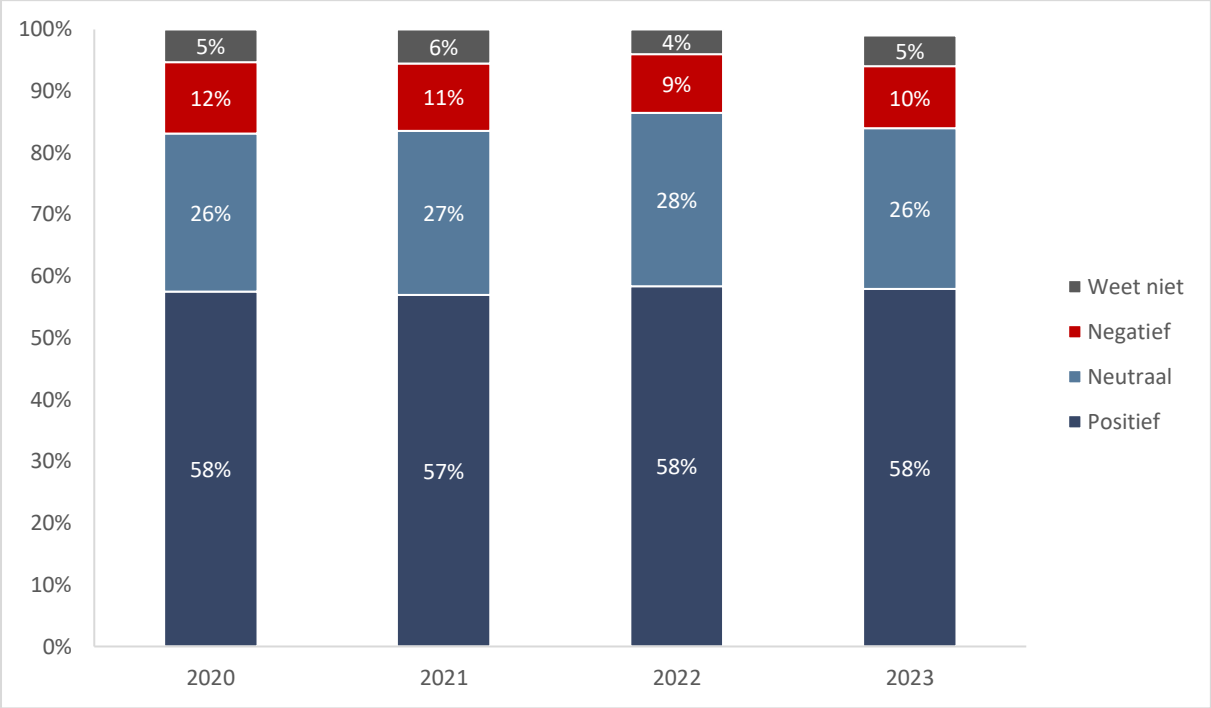

Figuur 3.3 Hoe staat u tegenover meer natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen?

Vier op de tien is bekend met of heeft gehoord van duurzaamheidslening

Het grootste deel (55%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van wat de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum inhoudt. Bijna drie op de tien (28%) heeft hier wel eens van gehoord. Bijna één op de vijf (17%) is bekend met deze lening. Deze verhoudingen zijn licht verschoven vergeleken met 2021 en 2022, toen waren minder mensen bekend met de duurzaamheidslening (60%).

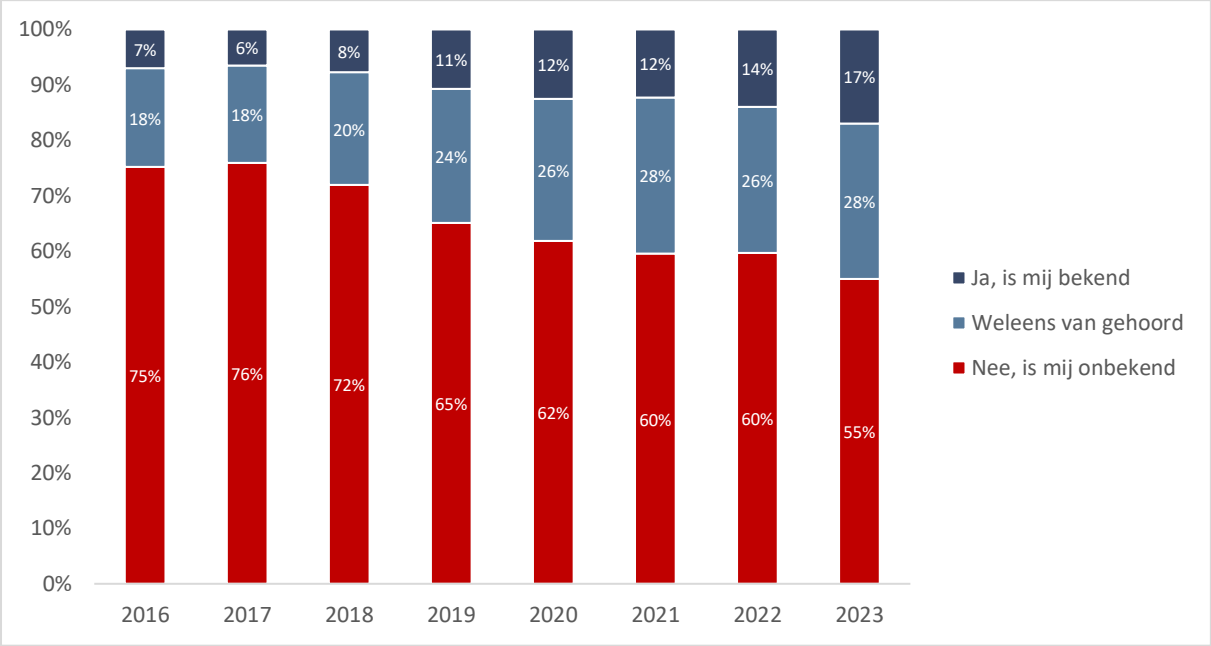

Figuur 3.4 Bent u op de hoogte van de duurzaamheidslening (Duurzaam Wonen Lening) van de gemeente Hilversum?

Het grootste deel (64%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van de subsidies uit het Hilversum Isolatie Programma (HIP). Ongeveer een kwart (23%) heeft hier weleens van gehoord.

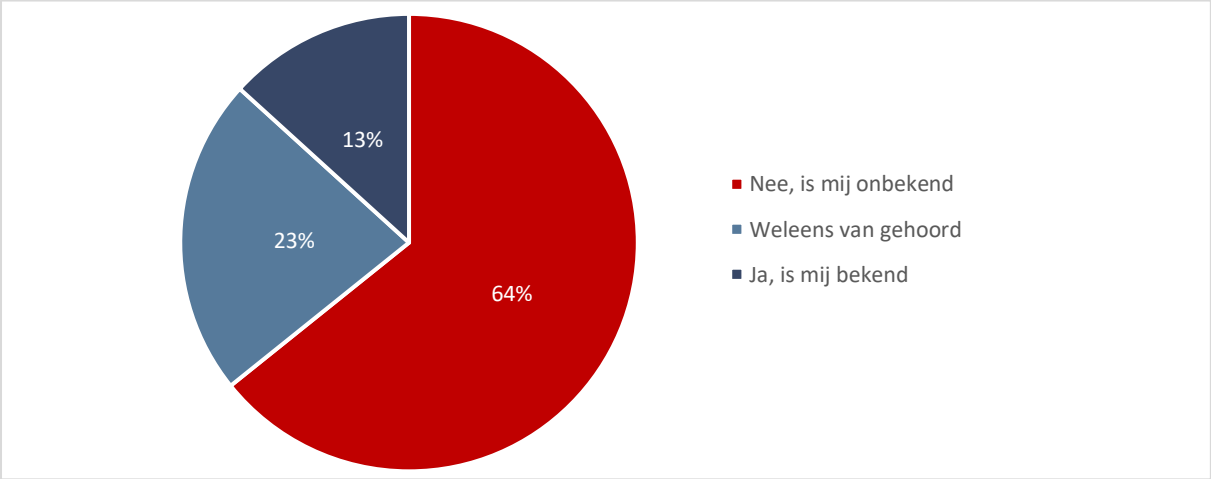

Figuur 3.5 Kent u de subsidies uit het Hilversumse Isolatie Programma (HIP)?

De meeste inwoners van Hilversum zijn ook niet bekend met het energieloket van de gemeente Hilversum. Meer dan de helft (55%) geeft aan dit niet te kennen. Een achtste (13%) kent het energieloket en heeft dit ook al bekeken.

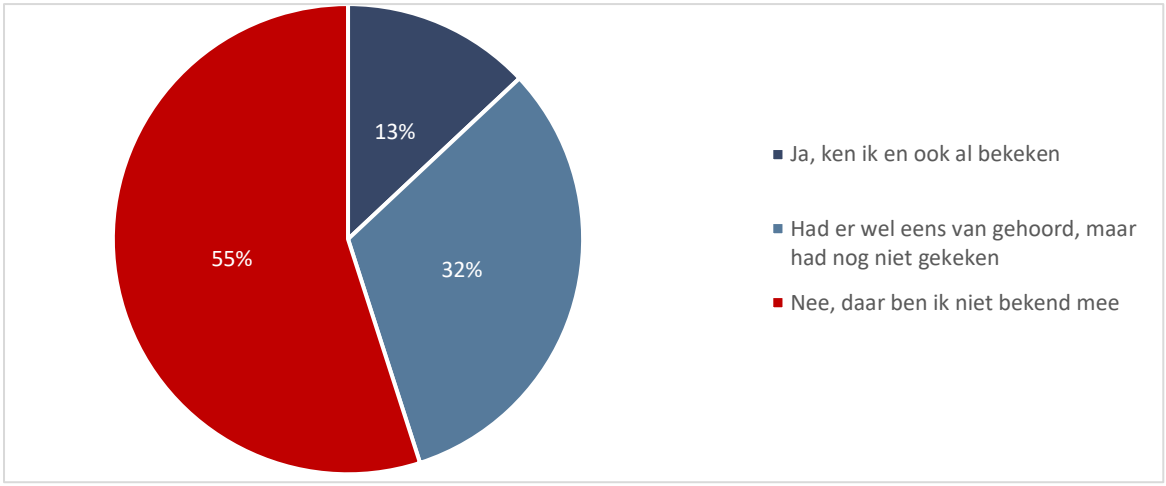

Figuur 3.6 Kent u het energieloket van de gemeente Hilversum?

Ruim vier op de tien inwoners zou bereid zijn te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning

Ruim vier op de tien (45%) inwoners is in principe bereid om te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning. Een groot deel (29%) zegt dat ze dit wel willen doen als ze hier ook de financiële middelen voor hebben. Bijna drie op de tien (28%) is misschien bereid om de woning aardgasvrij te maken. Het aantal mensen dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is afgenomen vergeleken met 2022 (van 55% naar 45%).

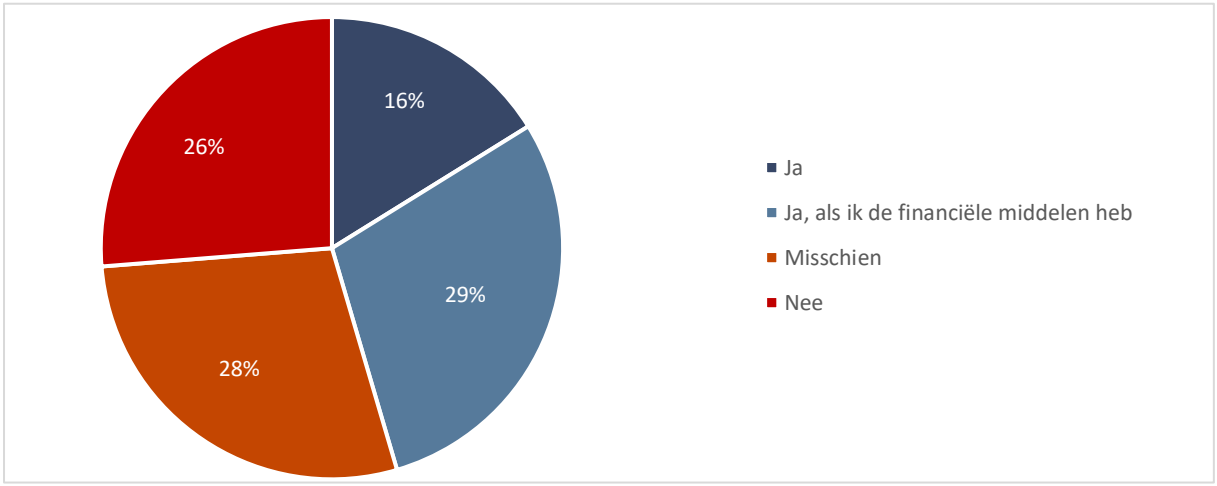

Figuur 3.7 Bent u bereid te investeren in het aardgasvrij maken van uw woning?

Meest ervaren milieuklacht is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer

De meest voorkomende milieuklacht volgens de inwoners van Hilversum is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer. Meer dan de helft (54%) van de inwoners geeft aan hier last van te hebben. Ook geluidsoverlast door buren (42%) en door vliegtuigen (41%) worden vaak benoemd door de inwoners. De inwoners van Hilversum hebben het minst overlast van stank veroorzaakt door bedrijven (6%).

Inwoners uit Landelijk Gebied (63%), Centrum (60%) en Zuidwest (57%) geven het vaakst aan geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer te hebben. Inwoners uit Noordoost (56%), Oost (45%) en Centrum (44%) hebben het vaakst geluidsoverlast veroorzaakt door buren. Voor inwoners uit Landelijk Gebied (56%) en Zuid (31%) geldt dat ze de meeste geluidsoverlast hebben veroorzaakt door vliegtuigen.

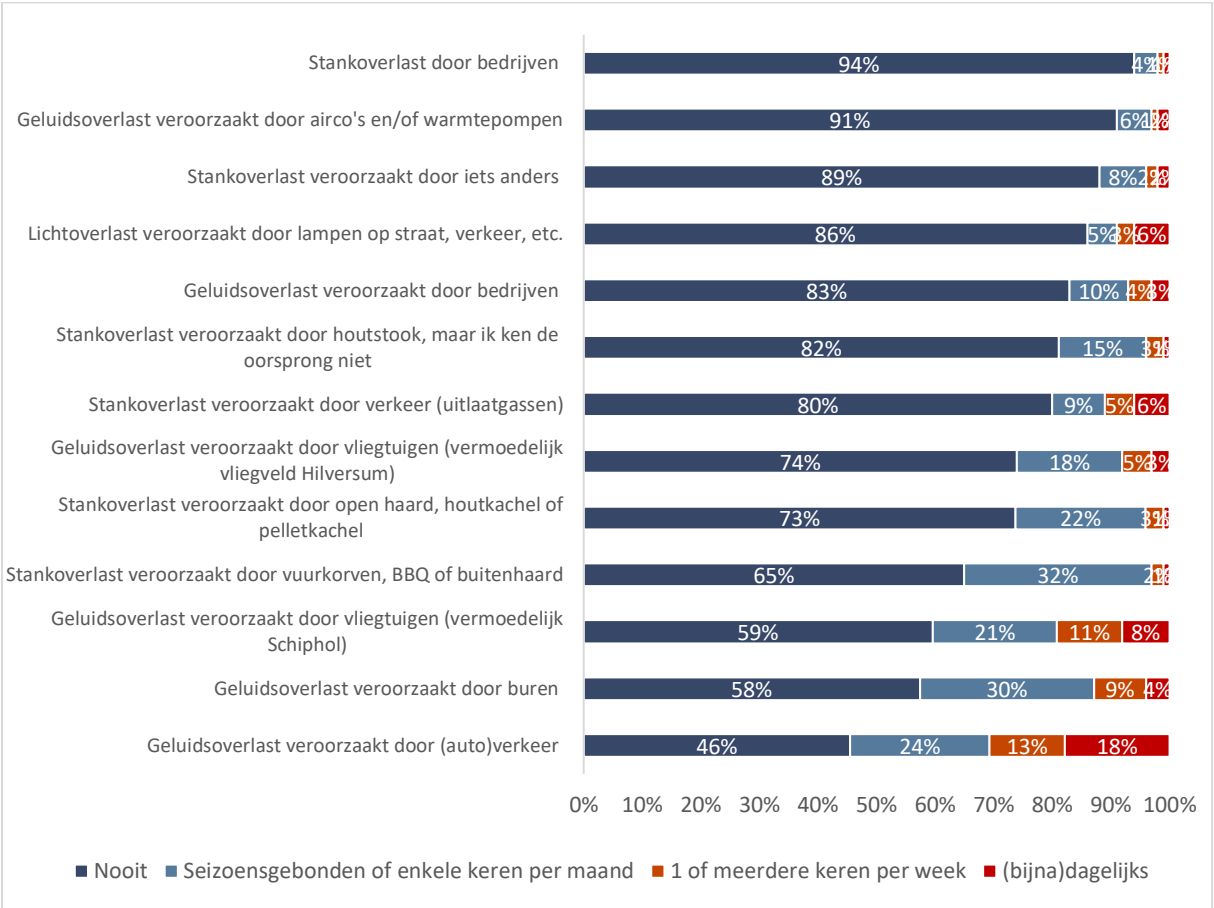

Figuur 3.8 Ervaart u wel eens overlast in of rondom uw woning?

De helft van de inwoners ervaart overlast van hitte in zomer

De helft (51%) van de inwoners heeft last van hitte tijdens warme zomerdagen (Figuur 3.9). Een op de acht (13%) inwoners geeft aan veel overlast te ervaren, vier op de tien (38%) ervaart enige overlast. Een derde (33%) ervaart weinig overlast tijdens warme zomerdagen.

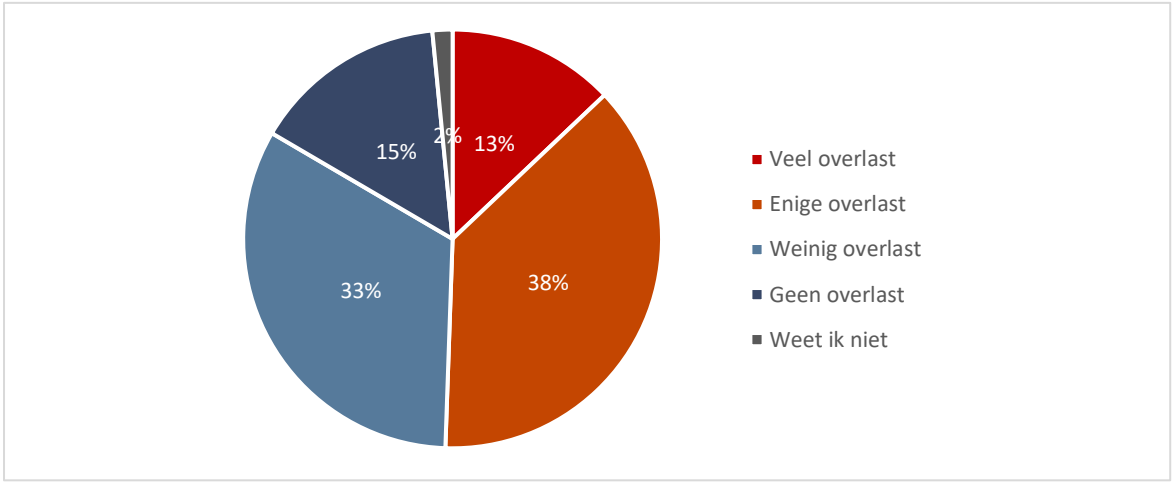

Figuur 3.9 In hoeverre heeft u in uw huis en/of naaste omgeving last van hitte tijdens warme zomerdagen?

Hilversummers zijn tevreden over groen in eigen buurt

Zes op de tien (62%) inwoners geeft aan dat het groen in eigen wijk uitnodigt om te bewegen (Figuur 3.10). Minder dan één op de tien (7%) inwoners geeft aan dat het groen in de buurt helemaal niet uitnodigt om te bewegen.

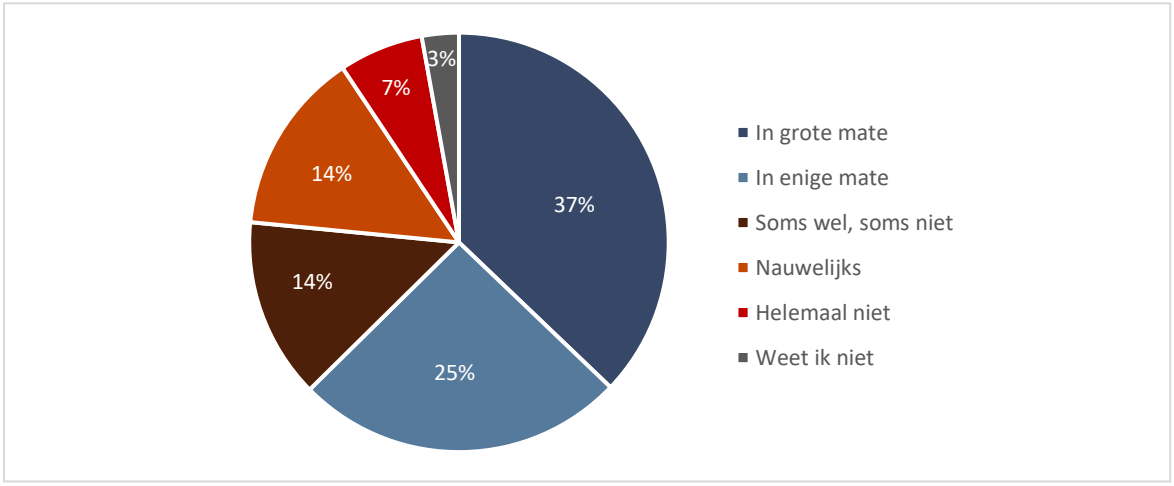

Figuur 3.10 In hoeverre nodigt het groen in uw wijk uit om te bewegen? (zoals wandelen, rennen of fietsen)

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Inwoners uit Centrum (6,1) geven de eigen buurt het laagste cijfer, inwoners uit Landelijk Gebied (9,0) geven juist het hoogste cijfer (Figuur 3.11).

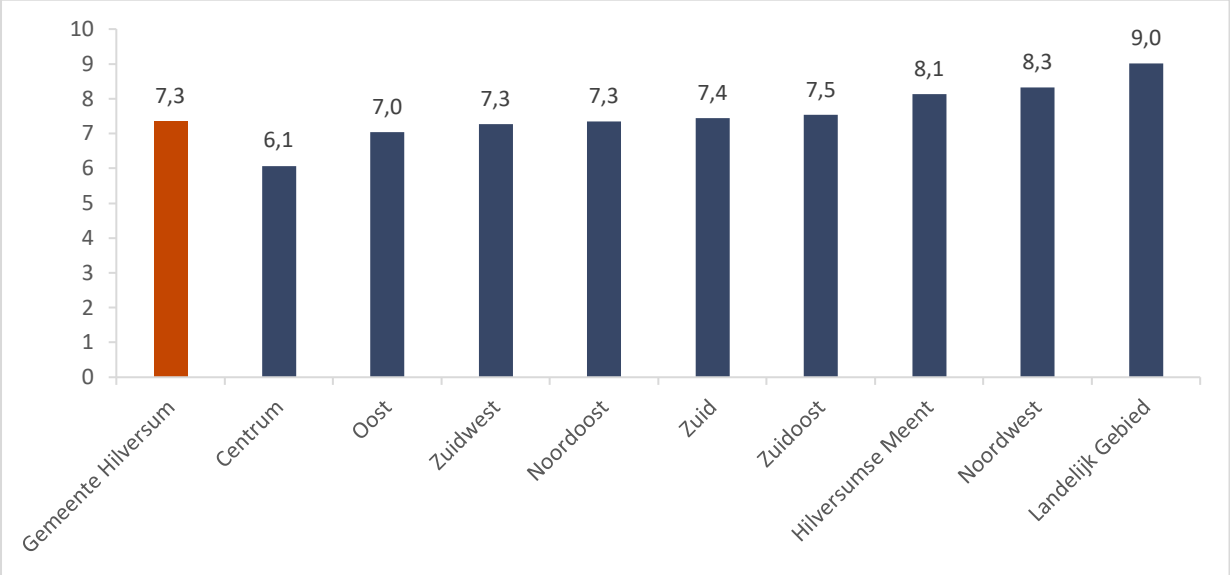

Figuur 3.11 Gemiddeld rapportcijfer voor de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt (1-10)

Het merendeel van de inwoners kent het gemeentelijke budget Groen in beweging niet

De inwoners zijn gevraagd of ze op de hoogte zijn van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die de straat, buurt of wijk groener maken. Drie kwart (74%) van de inwoners is niet bekend met dit budget. Minder dan één op de tien (8%) is bekend hiermee. Bijna één op de vijf (18%) heeft hier weleens van gehoord.

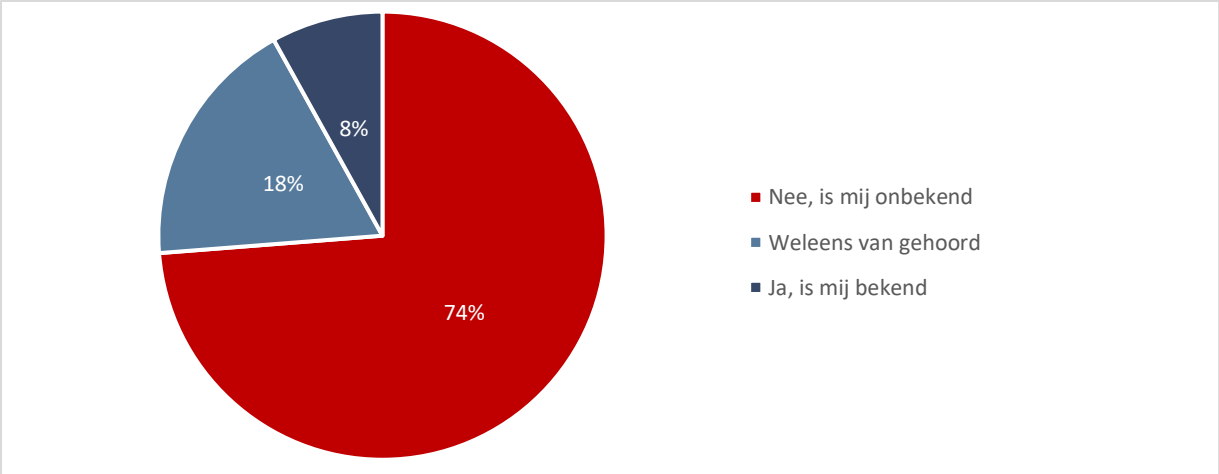

Figuur 3.12 Bent u op de hoogte van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die u straat, buurt of wijk groener maken?

Minder inwoners hebben overlast van hemelwater ervaren dan vorig jaar

Hilversummers kunnen door hevige regenbuien last krijgen van hemelwateroverlast in hun woning, tuin of directe omgeving. Een kwart van de inwoners (25%) geeft aan hier last van te hebben gehad in het afgelopen jaar (Figuur 3.13).

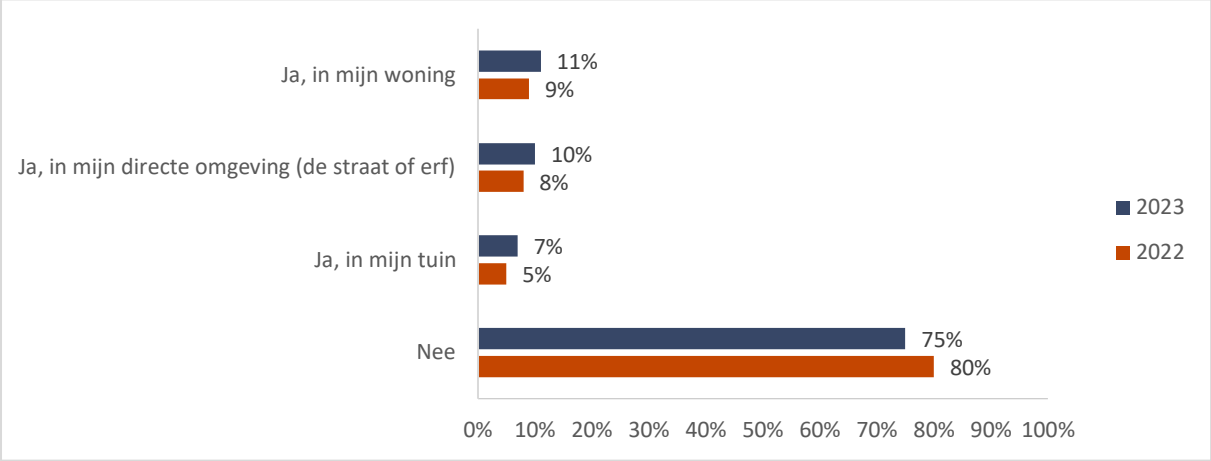

Figuur 3.13 Heeft u in het afgelopen jaar last gehad van hemelwateroverlast?

Bijna de helft (49%) van de inwoners die hemelwateroverlast heeft ervaren, geeft aan dat de overlast kwam door waterafvoerproblemen op eigen perceel (Figuur 3.14). Eén vijfde (21%) geeft aan dat de overlast het gevolg was van water dat vanaf de weg de tuin is ingelopen.

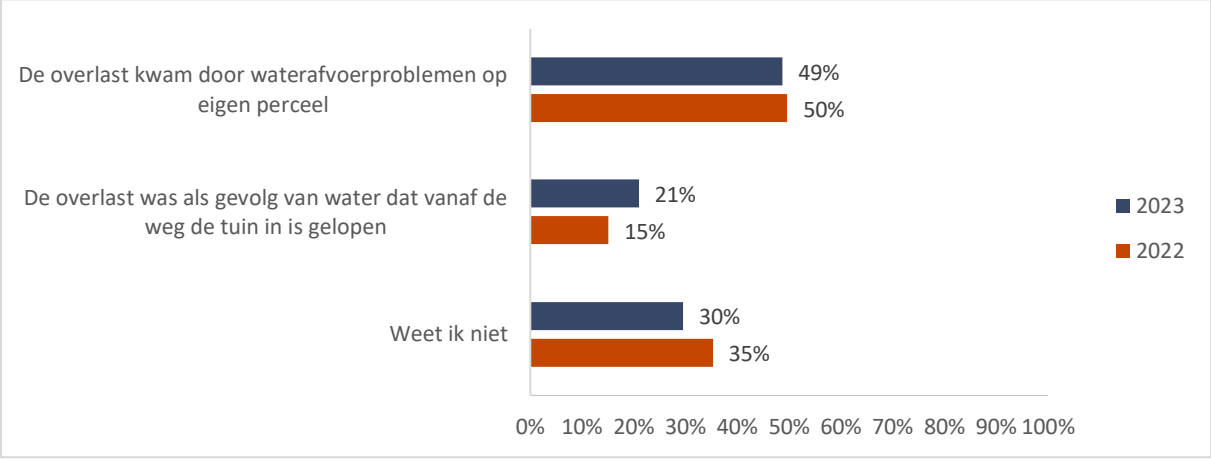

Figuur 3.14 Wat was volgens u de oorzaak van de hemelwateroverlast?

De inwoners die hemelwateroverlast hebben ervaren is gevraagd of zij als gevolg van de overlast schade hebben ondervonden. De helft (49%) geeft aan dat dit niet het geval was (Figuur 3.15). Een kwart (26%) heeft schade ondervonden met financiële consequenties ten gevolge van de hemeloverlast.

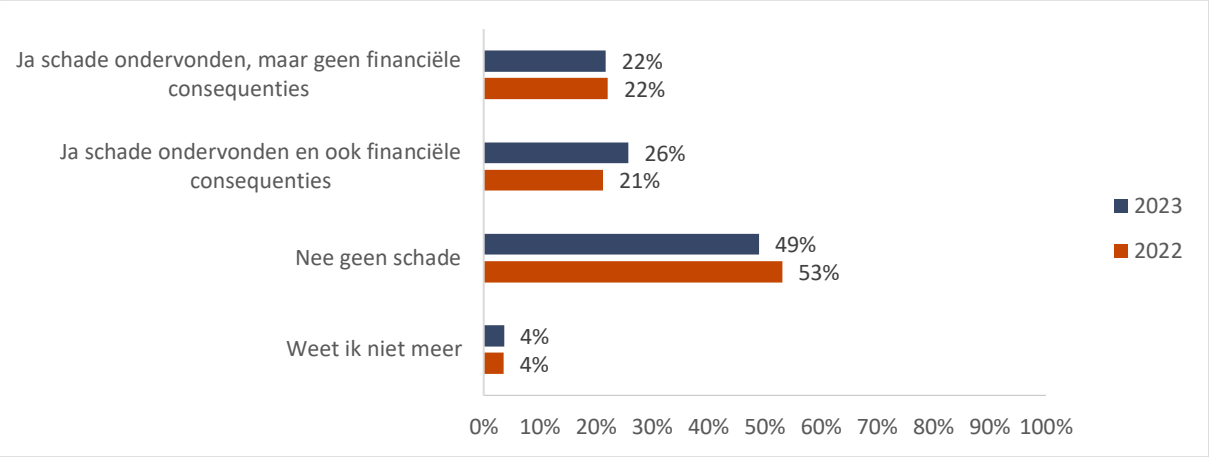

Figuur 3.15 Heeft u als gevolg van de hemelwateroverlast schade ondervonden?

4. Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Dit hoofdstuk richt zich op aspecten op het vlak van participatie, zorg, welzijn en arbeid. Hier wordt ingegaan op (mentale) gezondheid en welzijn, mantelzorg en vrijwilligerswerk, inclusiviteit en sociale acceptatie, sociale contacten, arbeid en werkgelegenheid, jeugd en onderwijs en inflatie en energiecrisis.

4.1 Zorg en welzijn

Inwoners beoordelen hun gezondheid met een 7,8

Hilversummers beoordelen hun gezondheid met een ruime voldoende (7,8). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (7,7). In alle wijken zijn inwoners tevreden over hun gezondheid. In Landelijk Gebied geven inwoners de hoogste beoordeling voor hun gezondheid (8,1).

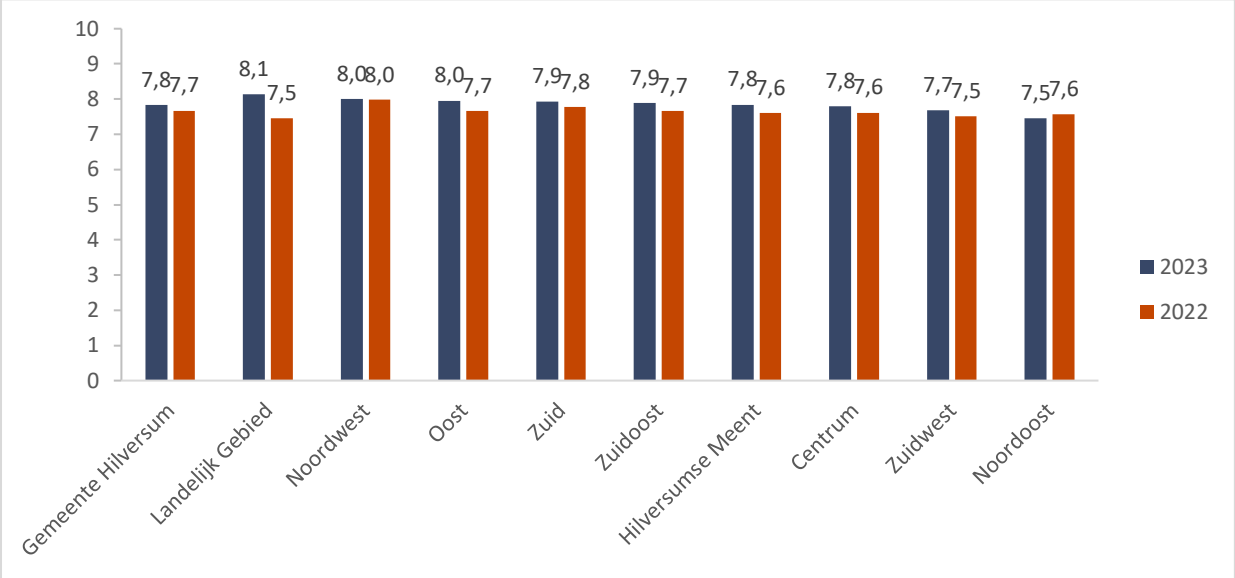

Figuur 4.1 Gemiddeld rapportcijfer van de eigen gezondheid

Ruime meerderheid heeft geen behoefte aan zorg of hulp

Drie kwart (76%) van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp (Figuur 4.2). Hilversummers die behoefte hebben aan hulp ontvangen deze hulp ook in de meeste gevallen (2% ontvangt deze hulp niet). Negen procent ontvangt deze hulp uit hun sociale netwerk, zes procent ontvangt deze zorg van een thuiszorginstelling of op een andere manier. De uitkomsten van de huidige meting verschillen niet met de voorgaande jaren.

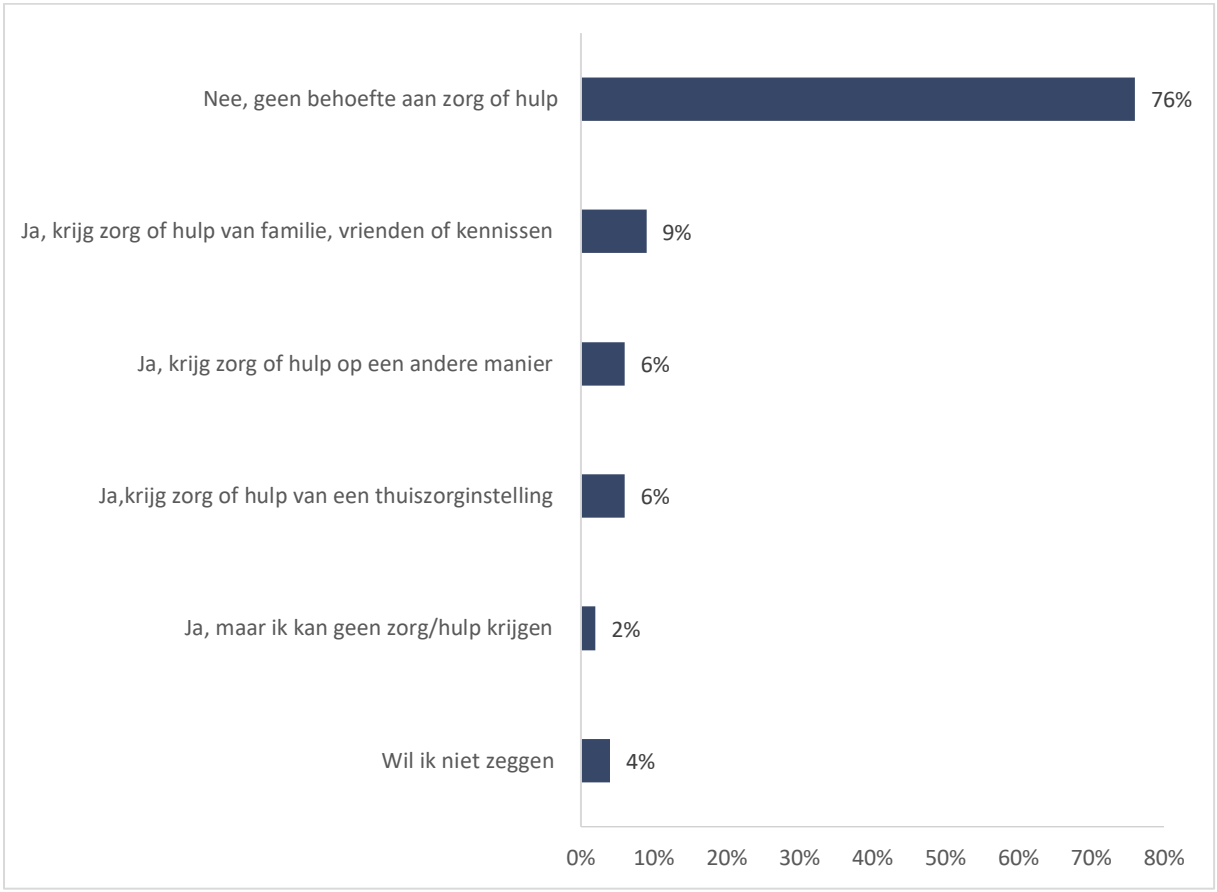

Figuur 4.2 Bestaat er binnen uw huishouden behoefte aan zorg of hulp?

4.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Percentage Hilversummers dat hulp verleent is toegenomen

Zes op de tien (60%) inwoners geeft aan dat ze hulp bieden aan de buren (Figuur 4.3). Vier op de tien heeft aandacht voor buren in een moeilijke situatie (42%) of verleent mantelzorg (40%). Hulp aan buren verleent men vaker op minder regelmatige basis (51%)

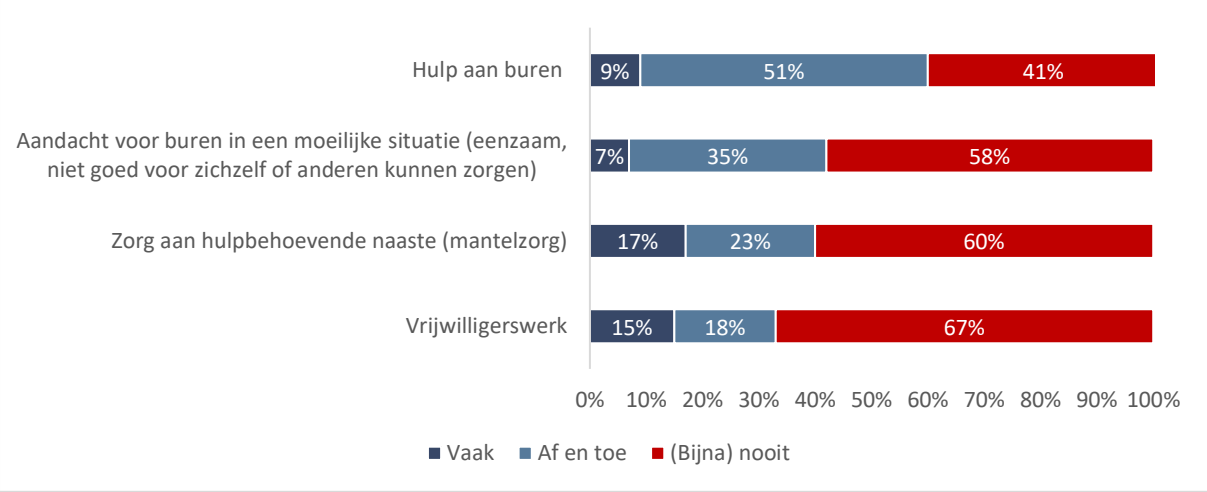

Figuur 4.3 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen?

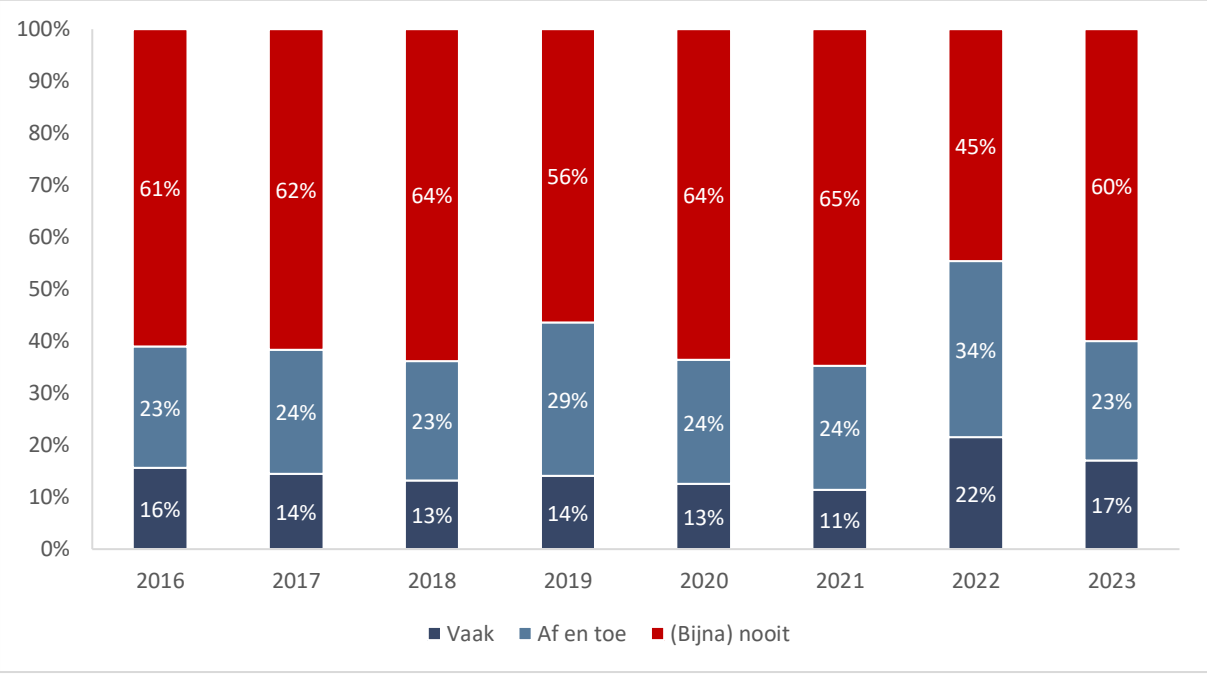

Figuur 4.4 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen in de vorm van zorg aan hulpbehoevende naasten (mantelzorg)?

Het algemene beeld is dat inwoners ongeveer even vaak hulp verlenen als in 2022, met uitzondering van mantelzorg (figuur 4.4). In 2022 verleende ruim de helft (56%) mantelzorg. Dit is een hoger percentage dan in 2023 (40%). In voorgaande jaren was het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleende vergelijkbaar met 2023.[2]

Ruim een kwart van de mantelzorgers geeft aan dat zij zich (een beetje) overbelast hebben gevoeld in het afgelopen jaar (27%). Dit komt overeen met 2022 (Figuur 4.5).

Het merendeel van de mantelzorgers heeft het afgelopen jaar geen ondersteuning ontvangen bij hun taken van een vrijwilligersorganisatie (96%) en/of vanuit de gemeente of andere instantie (90%). Het overgrote deel had ook geen behoefte aan deze hulp van vrijwilligersorganisaties (90%) en/of van de gemeente of andere instanties (82%). Deze uitkomsten komen overeen met 2022 en 2021.

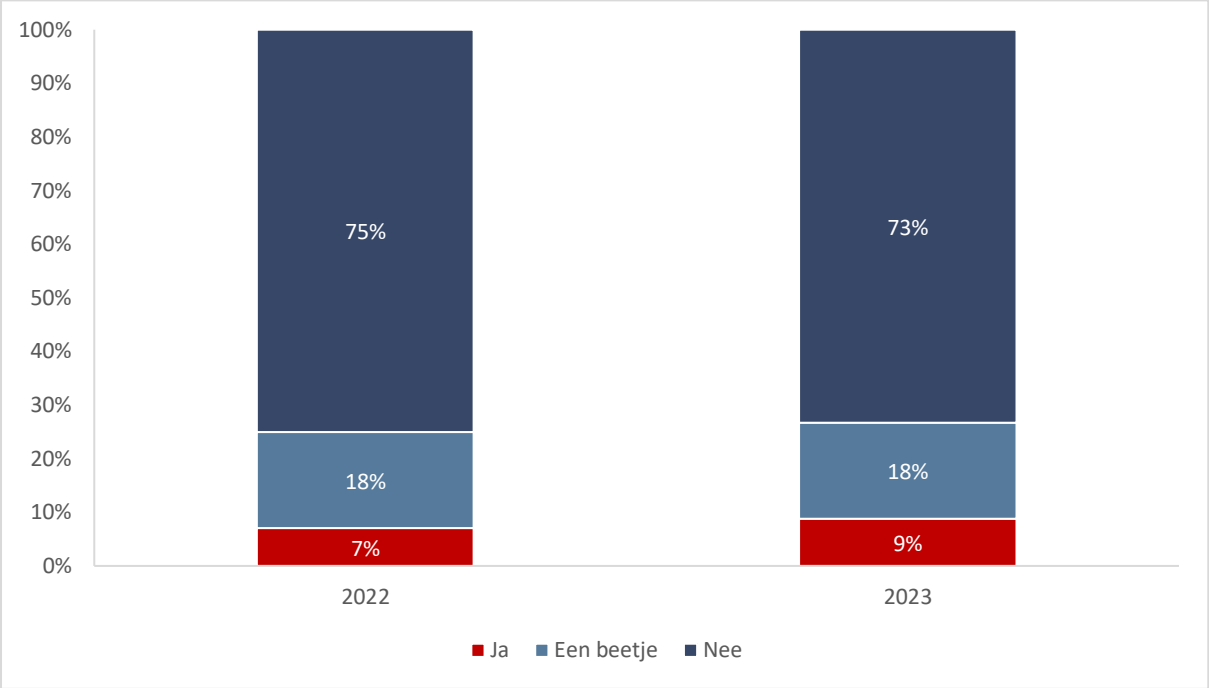

Figuur 4.4 Voelde u zich als mantelzorger overbelast het afgelopen jaar?

[2] In 2022 was de stelling "zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg). Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen.

4.3 Inclusieve samenleving, diversiteit en sociale acceptatie

Meerderheid vindt dat er rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap

Ongeveer één op de vijf (22%) inwoners van Hilversum heeft een stoornis, beperking of handicap óf kent iemand in diens naaste omgeving met een stoornis, beperking of handicap. Van deze groep geeft één op de vijf (18%) inwoners aan dat er in Hilversum rekening wordt gehouden met inwoners met een stoornis, beperking of handicap. Bijna de helft (46%) zegt dat dit soms wel en soms niet het geval is.

Van de inwoners die iemand met een stoornis, beperking of handicap kennen óf zelf een stoornis, beperking of handicap hebben, zegt één op de vijf (21%) dat er rekening gehouden wordt men hen in recreatie. Dit percentage ligt lager bij een baan of stageplek. Hier zegt één op de zes (16%) dat er rekening wordt gehouden met mensen met een stoornis, beperking of handicap. Ook heeft zes op de tien (61%) hier geen duidelijke mening over.

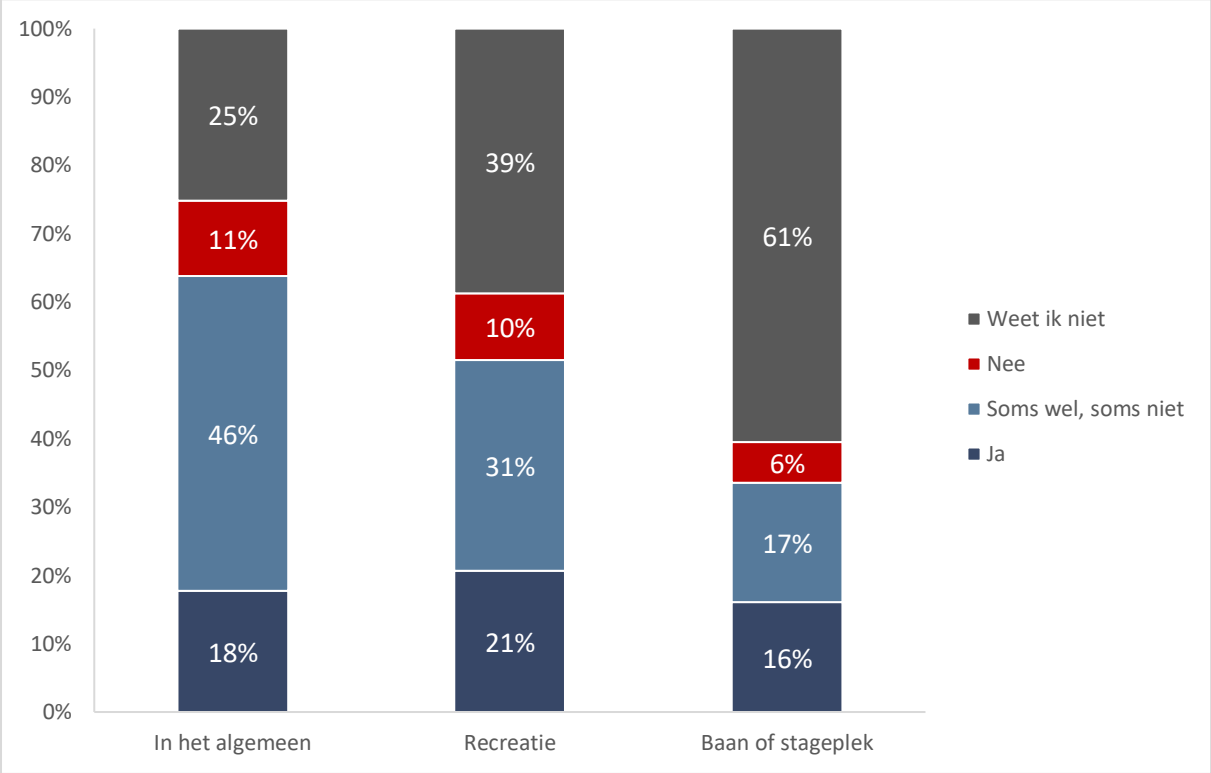

Figuur 4.5 Vindt u dat er in Hilversum rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap in de volgende situaties?

Twee derde vindt de openbare ruimte en gebouwen toegankelijk

Aan de inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben is ook gevraagd wat zij van de toegankelijkheid vinden van gemeente Hilversum. Eén derde (31%) vindt dat de openbare ruimte en gebouwen in Hilversum toegankelijk zijn. Een vergelijkbaar percentage (35%) vindt dat dit soms wel en soms niet het geval is (Figuur 4.7). Vijf procent vindt dat de openbare ruimte en gebouwen niet toegankelijk zijn.

Over de website van de gemeente heeft de meerderheid (61%) geen duidelijke mening (Figuur 4.8). Eén op de vijf (20%) vindt de website toegankelijk, één op de zes (16%) is van de mening dat deze soms wel, soms niet toegankelijk. Drie procent vindt de gemeente websites niet toegankelijk.

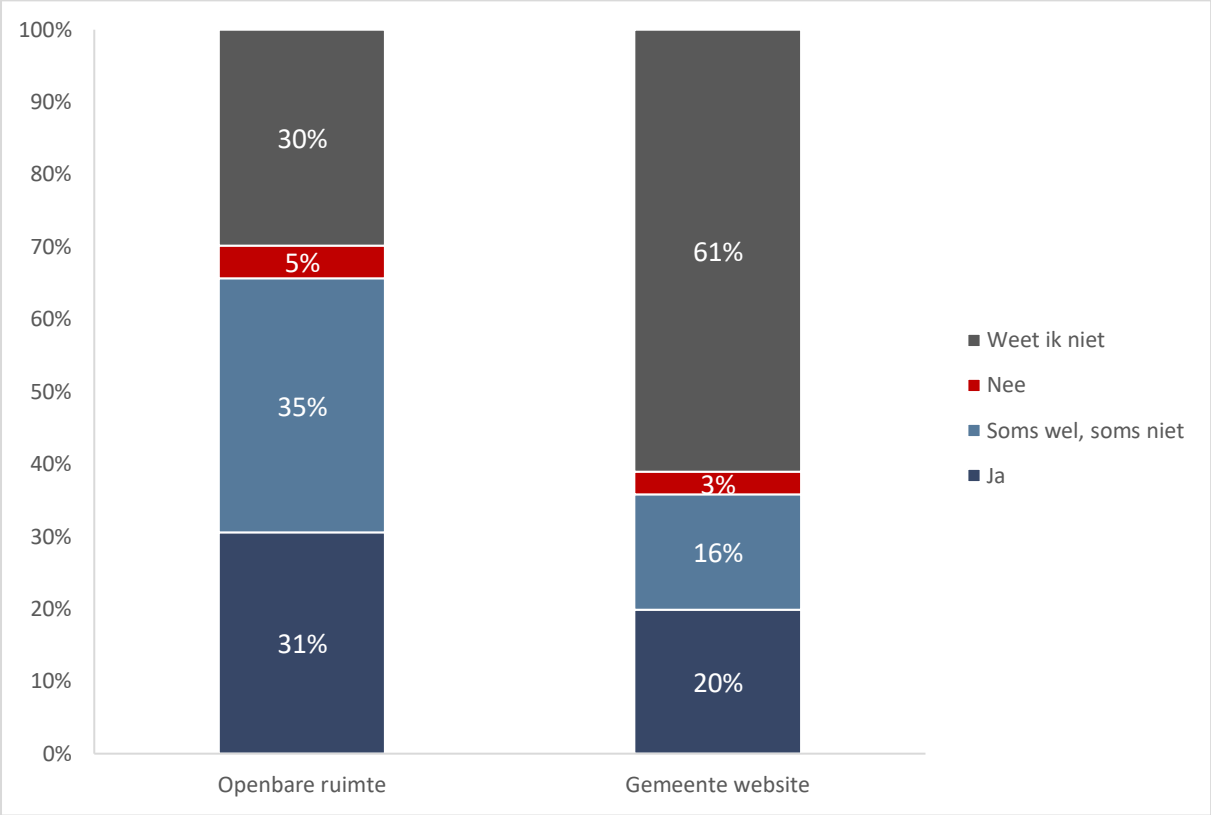

Figuur 4.6 Vindt u dat de openbare ruimte/website van de gemeente toegankelijk zijn voor mensen met een stoornis, beperking of handicap?

Bijna vier op de tien is niet bekend met Informatiepunt Digitale Overheid

Van de inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geeft één op de vijf (21%) aan dat zij gebruik zouden maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid voor advies en ondersteuning. Eén derde wist niet dat er een gratis Informatiepunt Digitale Overheid bestond in Hilversum (36%) of weet niet of zij er gebruik van zouden maken (36%).

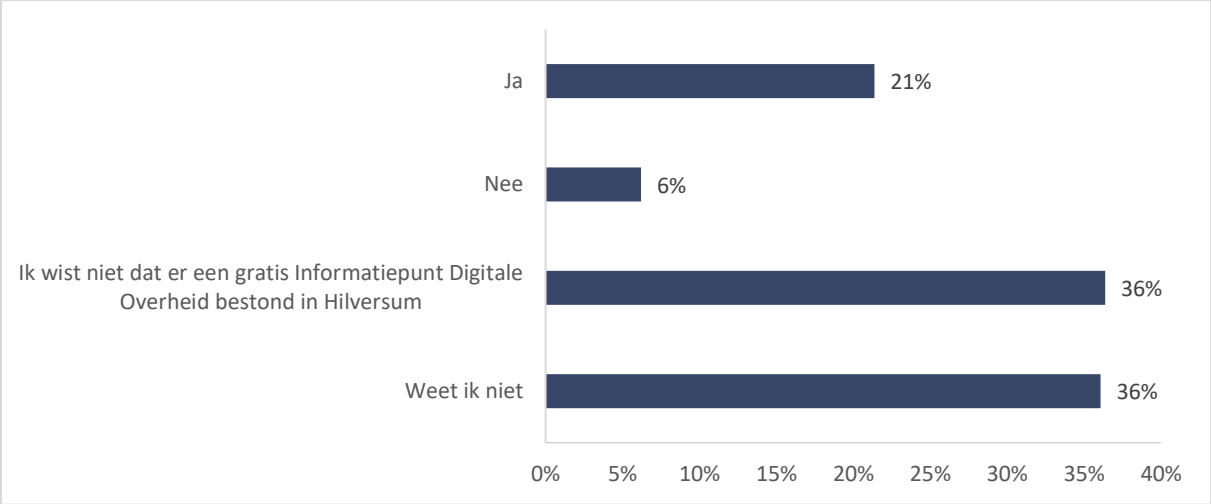

Figuur 4.8 Als er obstakels zijn op het gebied van digitale toegankelijkheid van de overheid voor uzelf of voor anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, zou u in dat geval voor advies en ondersteuning gebruik maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid bij de bibliotheek?

Zes op de tien (64%) inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben weten niet of er juist wordt gehandeld als er obstakels zijn op het gebied van toegankelijkheid die mensen met een stoornis, handicap of beperking belemmeren (Figuur 4.9). Eén op de vijf (21%) vindt dit soms wel, soms niet. Minder dan één op de tien (8%) vindt dat er juist wordt gehandeld op zo'n moment. Zes procent vindt dat er dan niet juist wordt gehandeld.

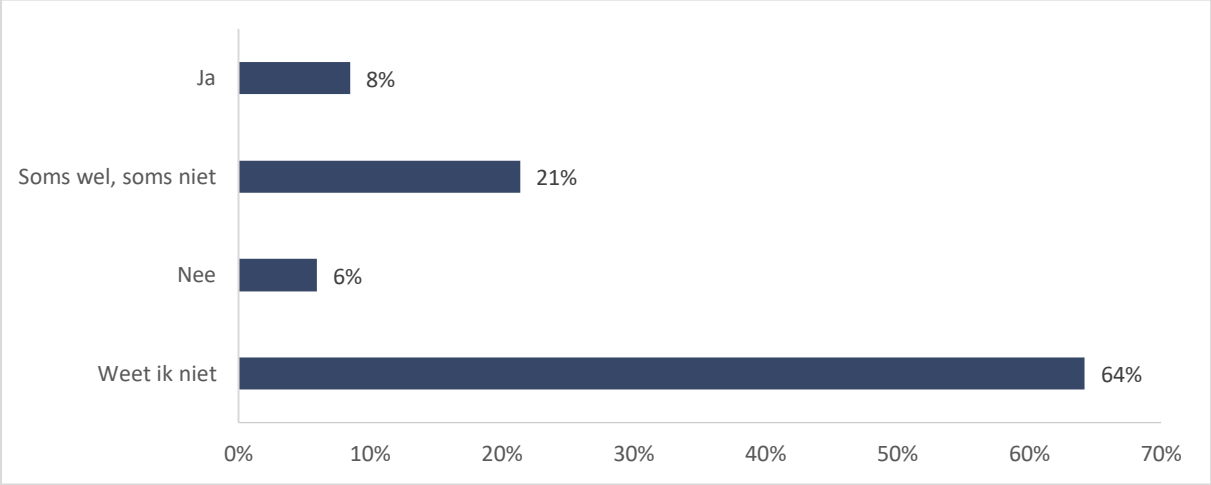

Figuur 4.9 Als er obstakels zijn op het gebied van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor uzelf of anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, heeft u dan het idee dat er juist wordt gehandeld om dit op te lossen?

Inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geven de toegankelijkheid van het centrum gemiddeld een 6,7.

Eén op de zeven inwoners heeft zelf discriminatie ervaren

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%) (Figuur 4.10).

In Centrum (18%) en Noordoost (17%) was het percentage dat het afgelopen jaar discriminatie heeft ervaren het hoogst. De steekproef van Landelijk Gebied is klein (n=40), waardoor de uitkomsten alleen indicatief zijn. In de wijken Centrum, Noordoost, Zuidwest en Zuidoost is het percentage inwoners dat discriminatie heeft meegemaakt (licht) toegenomen ten opzichte van 2022.

Discriminatie kwam het vaakst voor op grond van herkomst of huidskleur (3%), leeftijd (3%), of geslacht (2%).

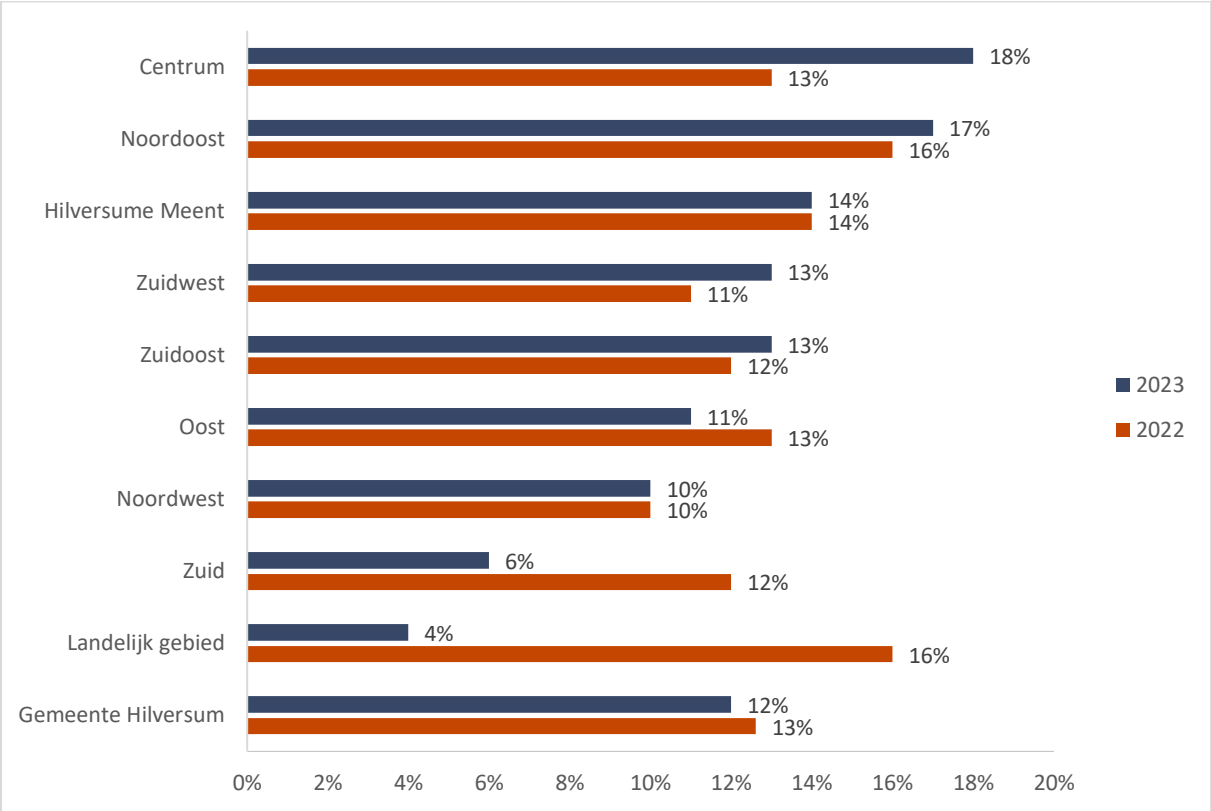

Figuur 4.10 Bent u in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd? (% Ja)

Eén op de tien inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

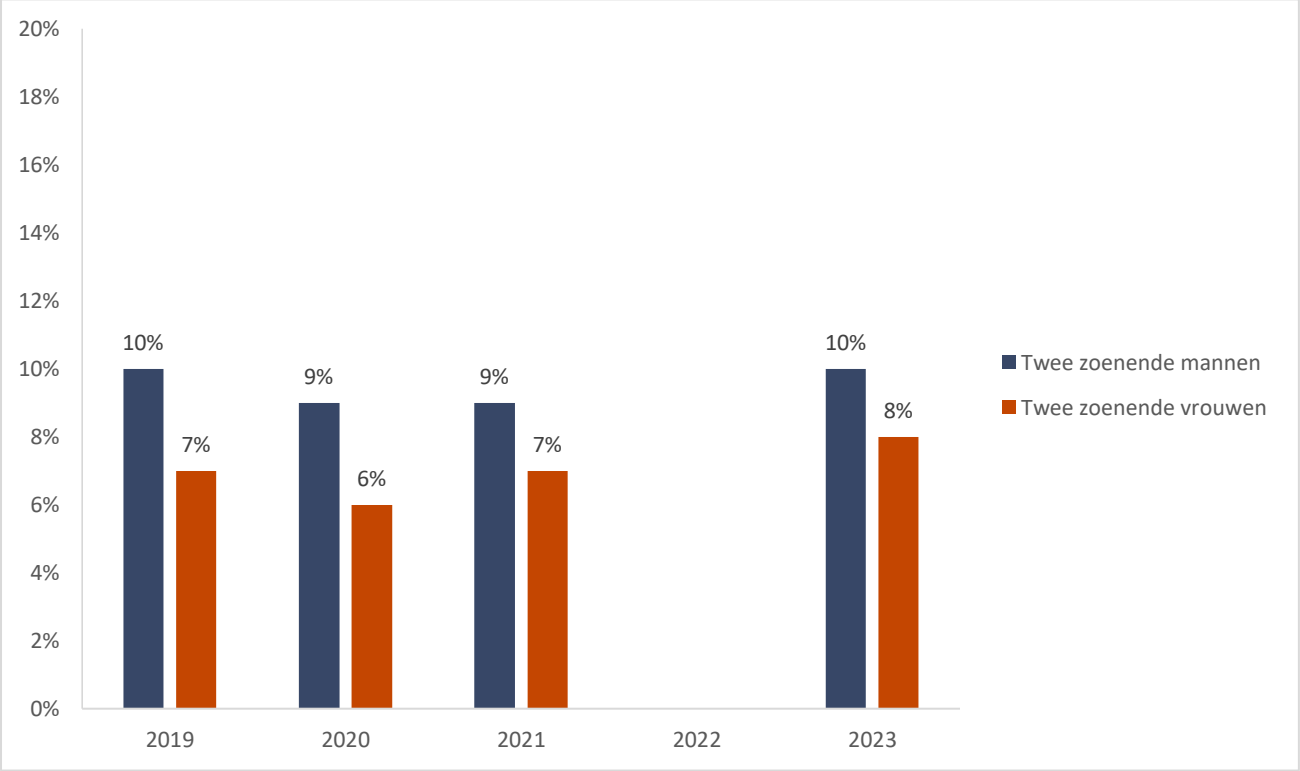

Figuur 4.11 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

Het percentage dat het negatief vindt als twee mannen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (13%) en Noordoost (13%). In Noordwest en Hilversumse Meent is dit percentage het laagst (6%) (Figuur 4.12).

Het percentage dat het negatief vindt als twee vrouwen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (12%) en Zuid (12%). In Hilversumse Meent (3%) en Noordwest (4%) is dit percentage het laagst (Figuur 4.12).

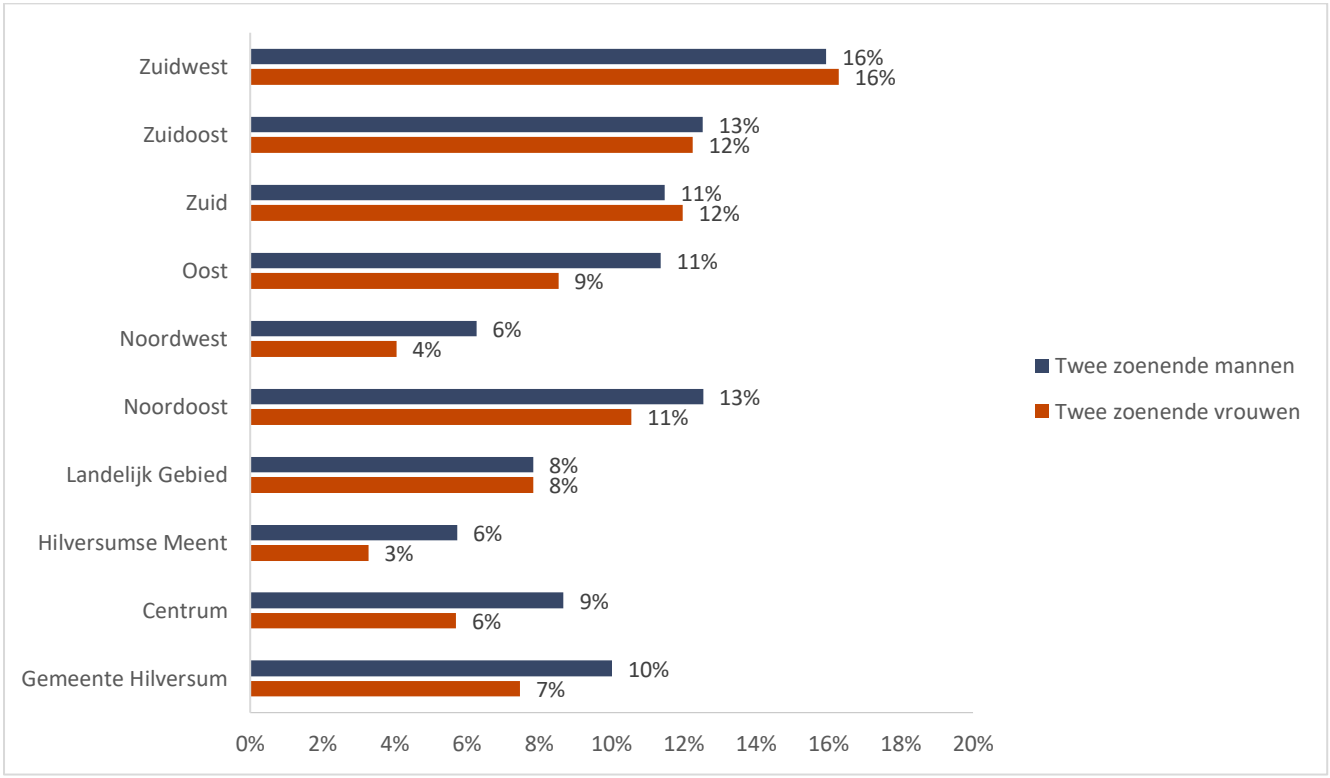

Figuur 4.12 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

4.4 Sociale contacten

Een kwart van de inwoners geeft aan zich weleens eenzaam te voelen

Een kwart van de Hilversummers (24%) voelt zich wel eens eenzaam (Figuur 4.13). Vier procent voelt zich regelmatig tot vaak eenzaam. Drie kwart (76%) voelt zich (bijna) niet eenzaam.

Het algemene beeld is een afname in eenzaamheid vergeleken met vorig jaar, toen voelde twee derde (67%) van de Hilversummers zich (bijna) niet eenzaam, een kwart (26%) voelde zich soms eenzaam, vijf procent voelde zich regelmatig tot vaak eenzaam. Dit komt ook overeen met het beeld van 2020 en 2021. De ervaren eenzaamheid in 2023 komt overeen met het beeld van 2016 tot 2019.

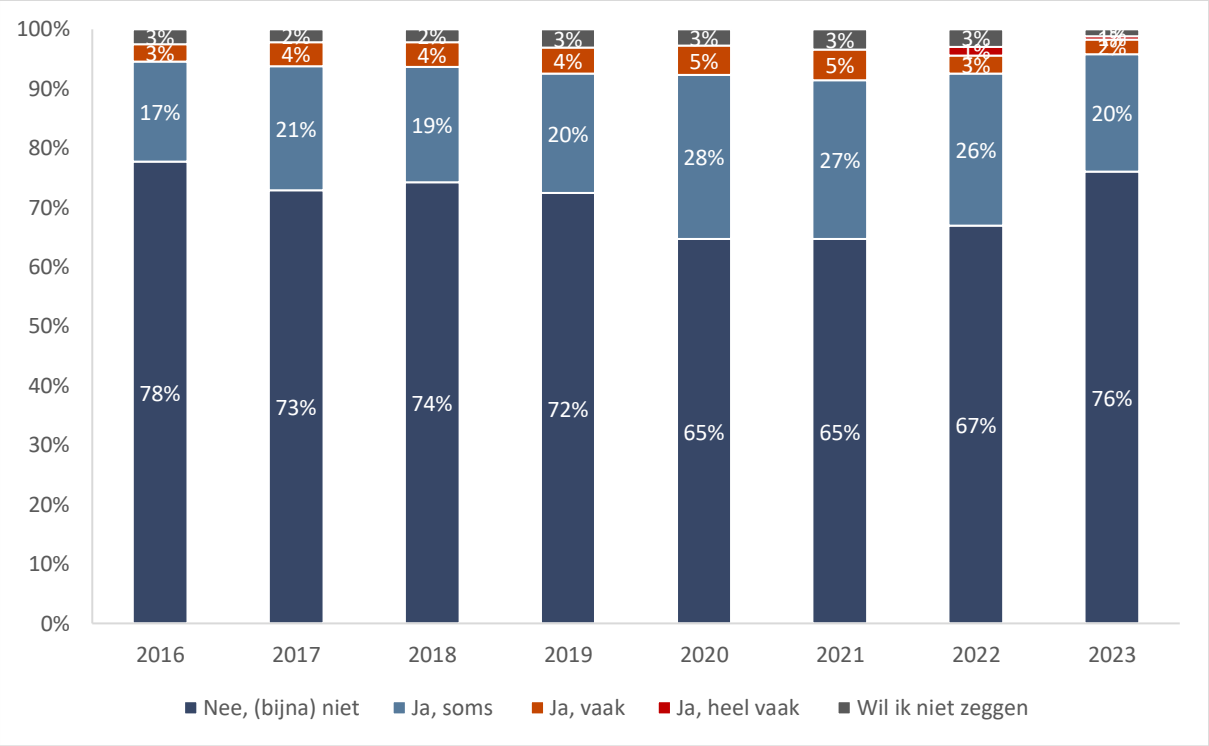

Figuur 4.13 Voelt u zich weleens eenzaam?

Op wijkniveau zijn er verschillen in de eenzaamheid die men ervaart (figuur 4.14). In Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) voelt een kwart zich eenzaam. Het minst eenzaam voelen inwoners zich in Noordwest (13%) en Landelijk Gebied (14%).

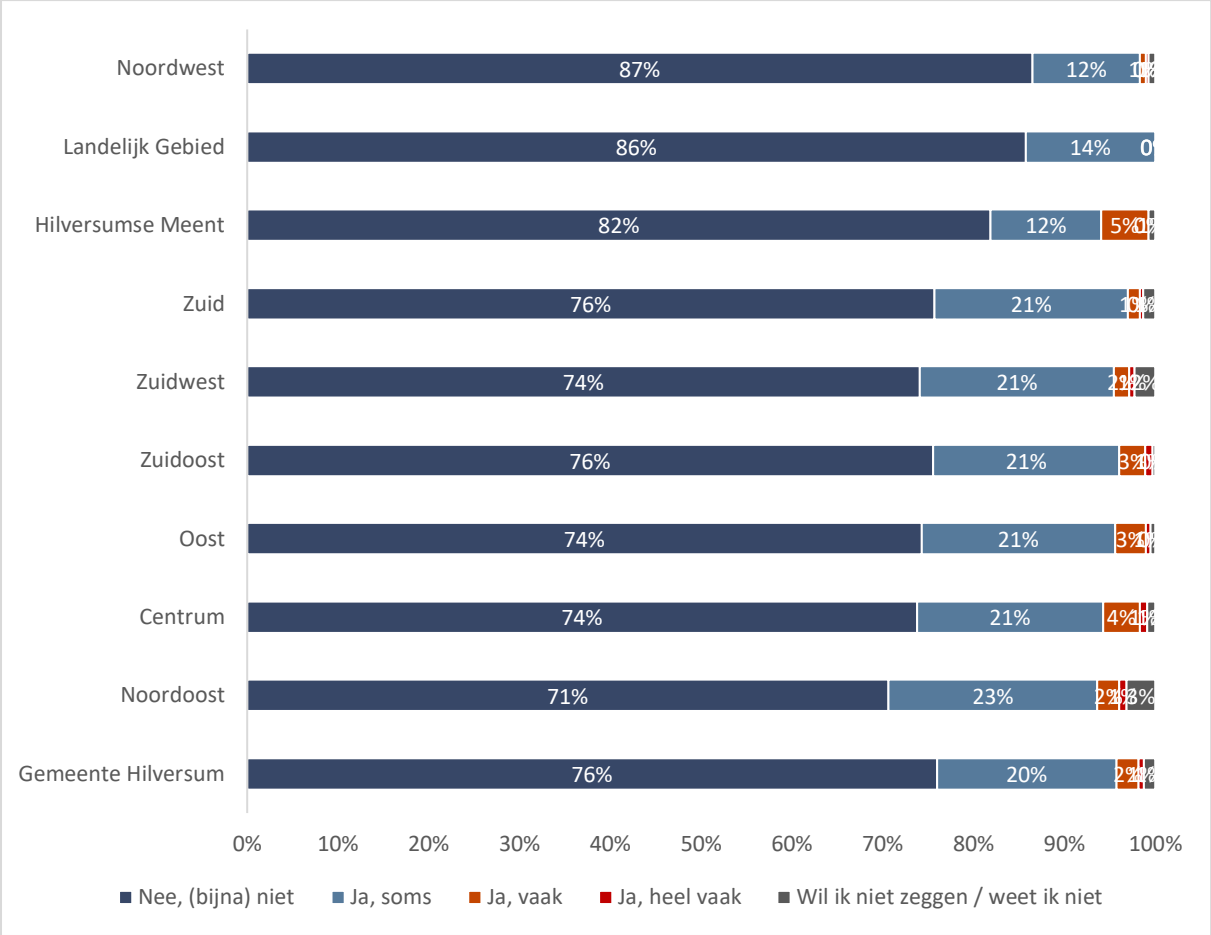

Figuur 4.14 Voelt u zich weleens eenzaam? (Wijkniveau)

Ruime meerderheid heeft voldoende sociale contacten

Het grootste deel van de Hilversumse inwoners zegt voldoende sociale contacten te hebben (94%). Eén op de acht (13%) zegt voldoende sociale contacten te hebben, maar er meer te willen. Vijf procent heeft onvoldoende sociale contacten. In vergelijking met 2022 geven meer inwoners aan voldoende contacten te hebben (van 88% naar 94%) (Figuur 4.15).

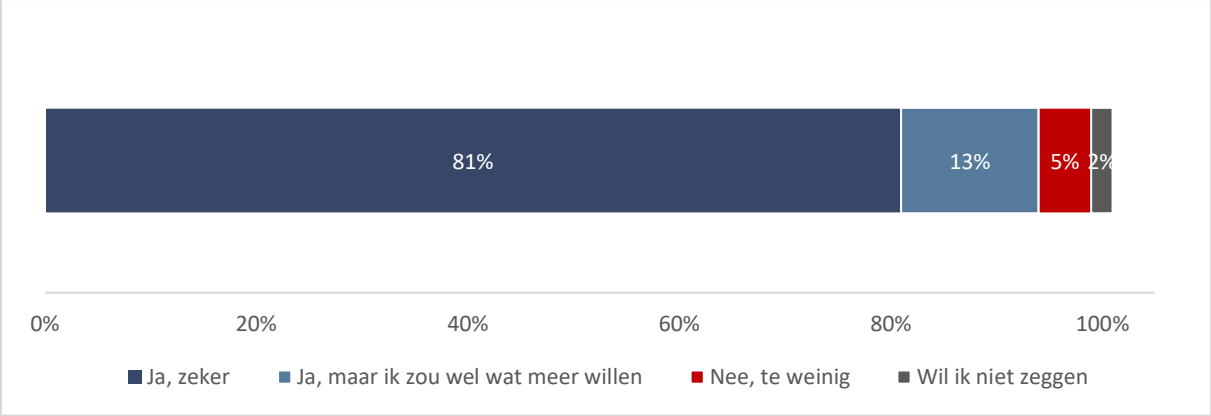

Figuur 4.15 Heeft u voldoende sociale contacten met andere mensen?

Bijna zes op de tien heeft vaker dan één keer per week contact met familie, vrienden of kennissen

Inwoners hebben het meest contact met familie en vrienden of kennissen (Figuur 4.16). Bijna zes op de tien (57%) heeft meerdere keren per week contact met familie en vijf op de tien (53%) heeft meerdere keren per week contact met vrienden of kennissen. Drie op de tien (30%) inwoners heeft meer dan één keer in de week contact met buren, of mensen uit de buurt. De uitkomsten komen overeen met 2022.

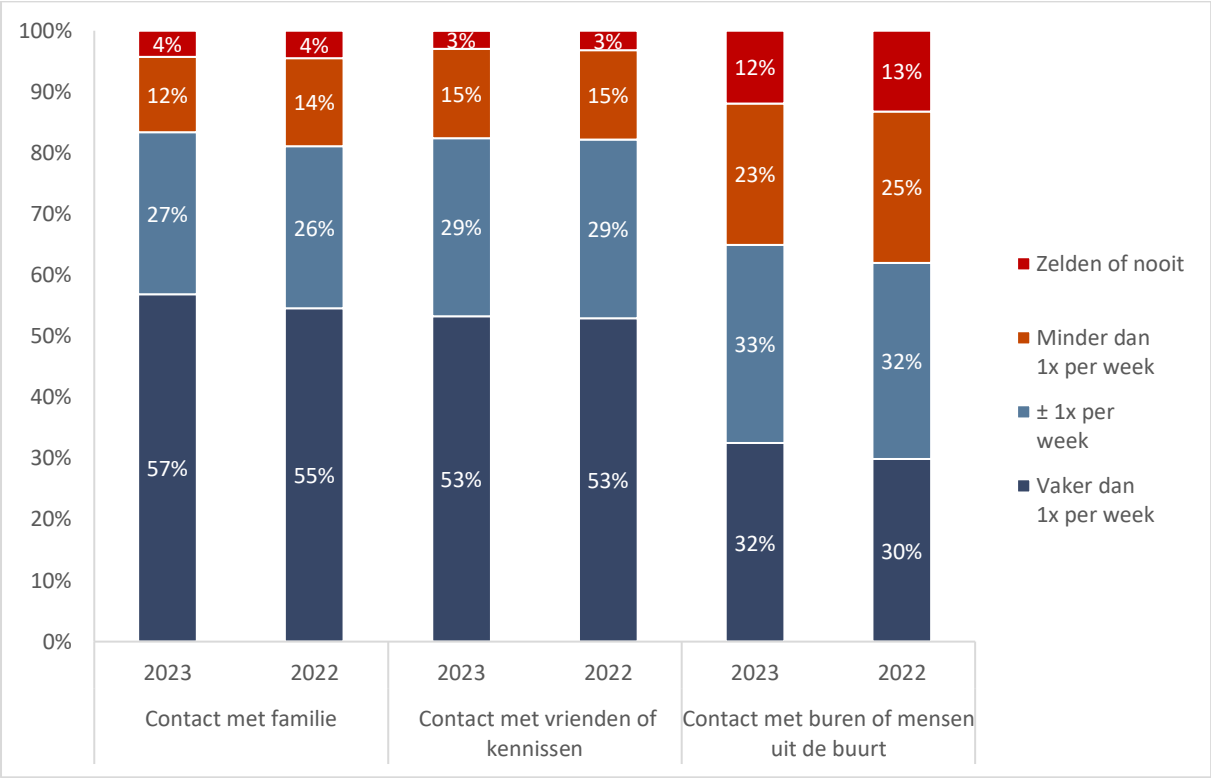

Figuur 4.16 Hoe vaak heeft u sociale contacten met uw directe omgeving?

4.5 Arbeid en werkgelegenheid

Twee derde van de inwoners heeft een betaalde baan

Twee derde (65%) van de inwoners heeft in 2023 een baan. Het grootste aandeel van de werkzame inwoners van Hilversum is werkzaam in de sector gezondheids- en welzijnszorg, dit komt overeen met vorig jaar. Er zijn wel wat verschuivingen zichtbaar in de top vijf ten opzichte van voorgaande meting (Tabel 4.1). Media stond vorig jaar in de top vijf, dit jaar niet. In deze sector was toen acht procent werkzaam, dit jaar is dat vier procent.

Rangorde	2022	2023
1	Gezondheidszorg en welzijnszorg (15%)	Gezondheidszorg en welzijnszorg (12%)
2	Media (8%)	Onderwijs (6%)
3	Overige dienstverlening (8%)	Groot – en detailhandel (o.a. winkels, retail) (5%)
4	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (7%)	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (5%)
5	Informatie & communicatie (uitgezonderd media) (7%)	Overige dienstverlening (5%)

Tabel 4.1 Top vijf van sectoren waar inwoners werkzaam in zijn

Eén op de tien (9%) van de inwoners geeft aan in een andere arbeidssector te werken. Hierbij horen uiteenlopende antwoorden.

- IT/ ICT/ Information Technology
- Kinderopvang
- Industrie
- Onderwijs
- Automotive
- Creatieve sector

Bijna vier op de tien inwoners werkt in Hilversum

Net zoals vorig jaar[3] is bijna vier op de tien (37%) inwoners met een betaalde baan werkzaam in de gemeente Hilversum en één op de tien (10%) werkt elders in de regio (Figuur 4.17). Eén op de vijf (21%) inwoners is werkzaam in regio Amsterdam, in regio Utrecht is ruim één op de tien (13%) inwoners werkzaam.

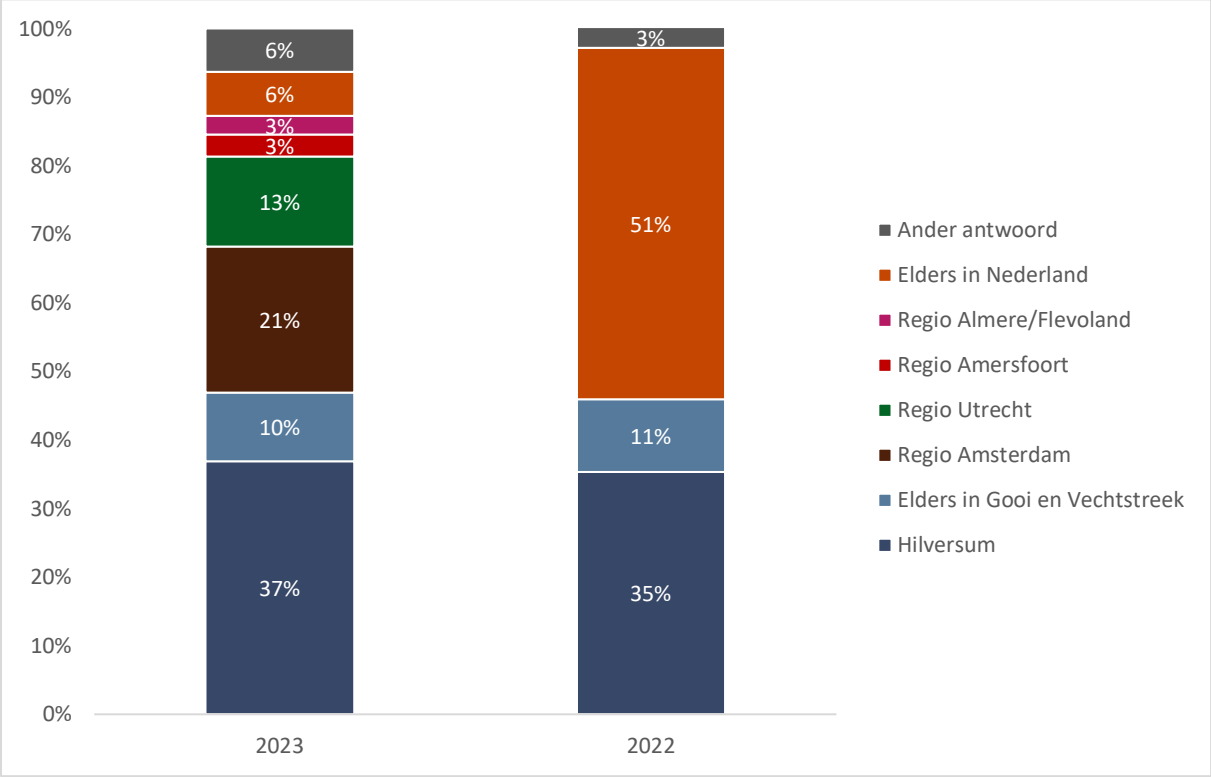

Figuur 4.17 Waar bent u voornamelijk werkzaam?

[3] Sinds 2023 worden er meer antwoordmogelijkheden voorgelegd. Dit jaar hebben inwoners de mogelijkheid gekregen om te specificeren welke regio dit is.

Hilversummers gaan vooral met de auto naar het werk

Hilversummers met een baan gaan, net zoals in 2022, vooral met de auto naar werk (39%). Een kwart (26%) gebruikt de (elektrische) fiets. Het deel dat met de trein gaat (18%) is afgenomen ten opzichte van 2022 (21%). De bus (1%) en carpoolen (1%) komen het minst voor (Figuur 4.18).

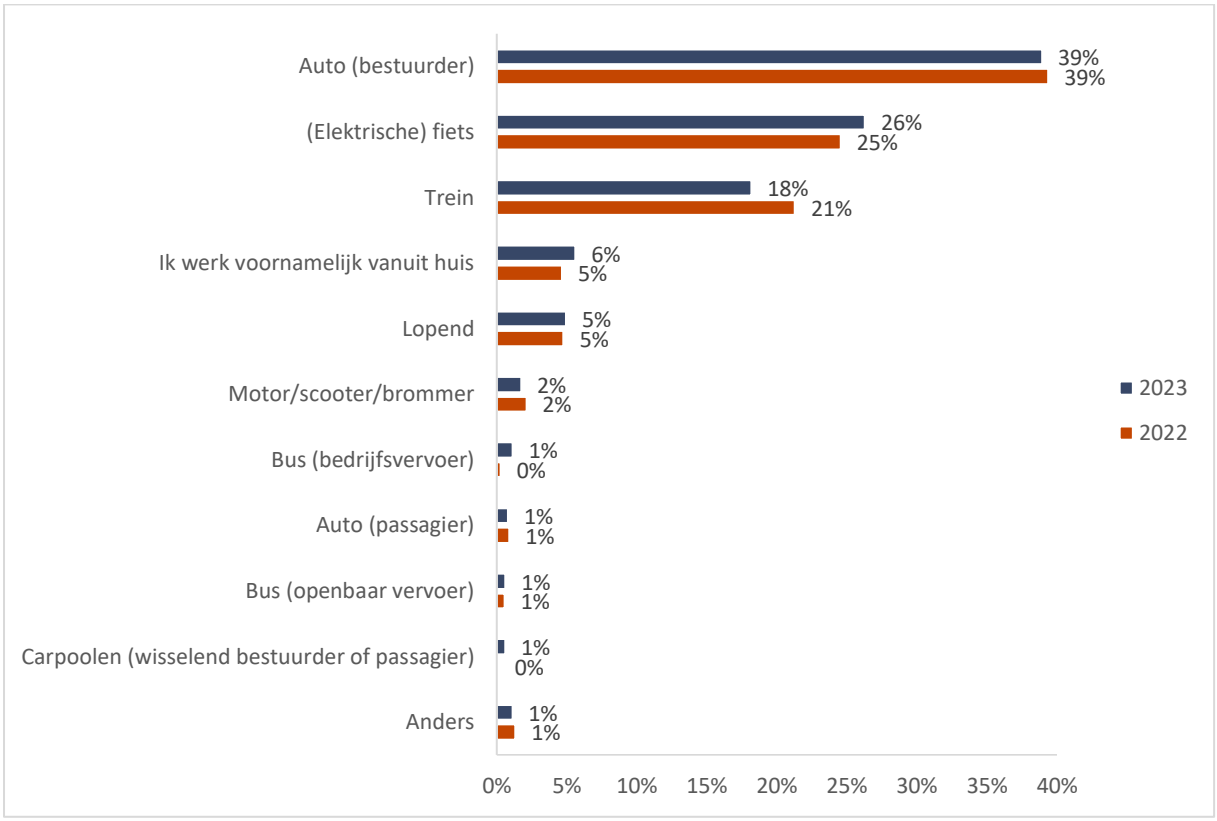

Figuur 4.18 Met welk vervoersmiddel gaat u doorgaans naar uw werk?

Acht op de tien werkt in loondienst

Acht op de tien (78%) inwoners uit Hilversum met een baan werkt in loondienst. Dit komt overeen met de periode 2017-2022 (Figuur 4.19). In 2016 lag het percentage dat in loondienst was met 74 procent iets lager. In dat jaar had een iets groter deel een eigen bedrijf of was zzp'er. Dit jaar heeft ongeveer één op de zes (17%) een eigen bedrijf/praktijk of werkt als zzp'er, vijf procent is werkzaam in een hybride vorm, zowel als zzp'er als in loondienst.

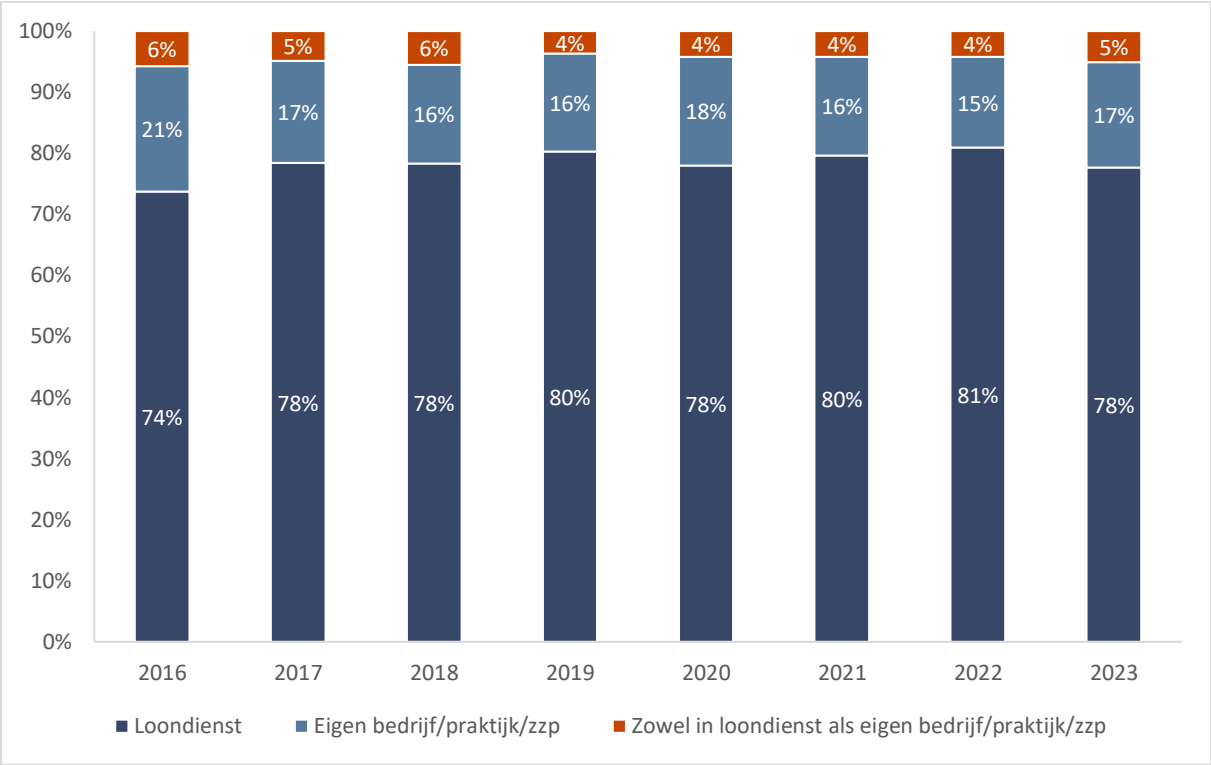

Figuur 4.19 Bent u in loondienst of heeft u een eigen bedrijf/praktijk?

Afname in werkzoekenden

Eén op de tien (10%) inwoners is opzoek naar een (andere) betaalde baan. Ten opzichte van 2022 (13%) is dit afgenomen. Het hoogste percentage werkzoekenden is te vinden in Oost (13%) en het laagste percentage werkzoekenden in Hilversumse Meent (6%). In vergelijking met 2022 zijn minder inwoners uit het Centrum op zoek naar een (andere) baan (van 19% naar 12%) (Figuur 4.20).

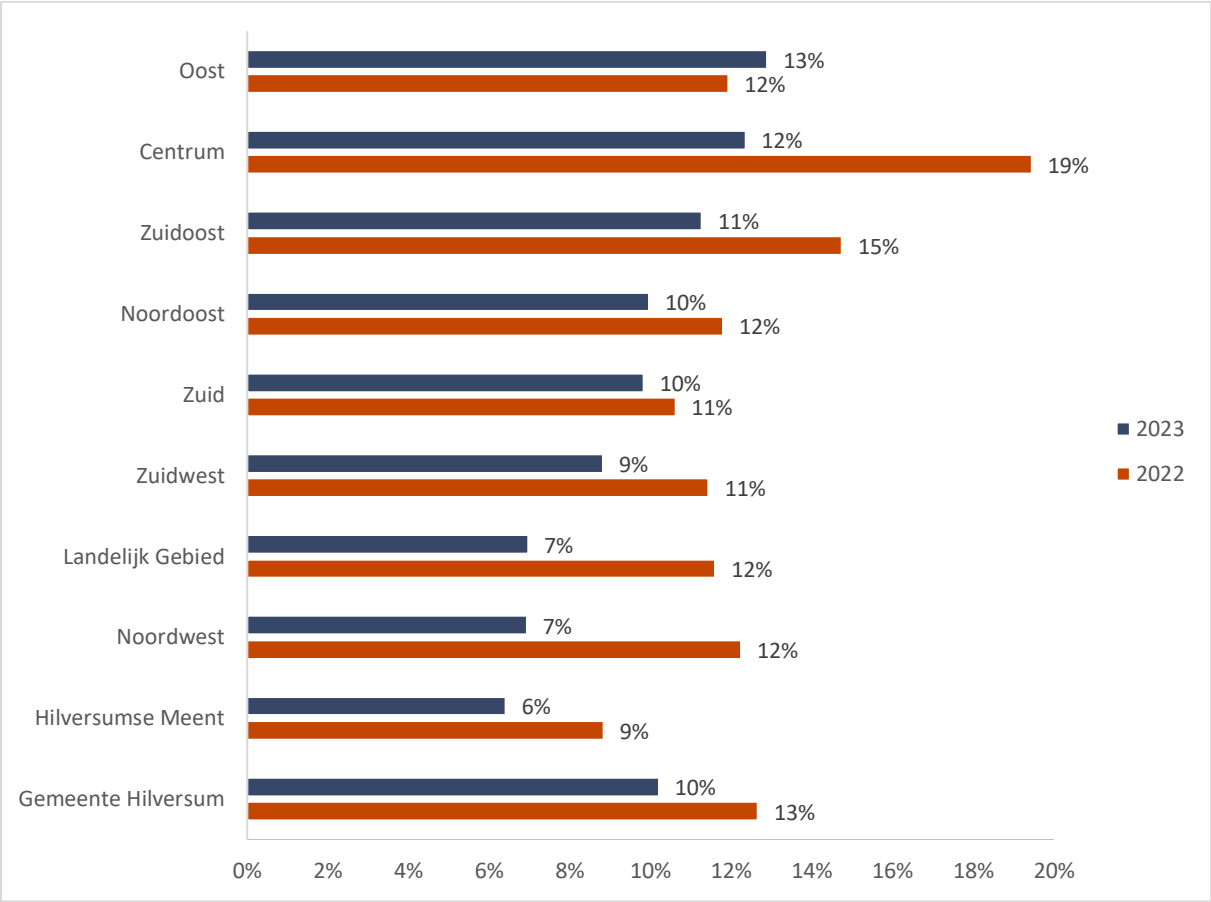

Figuur 4.20 Bent u momenteel op zoek naar een (andere) betaalde baan? (%ja)

Van de inwoners die momenteel op zoek zijn naar een (andere) betaalde baan, is één op de tien (9%) langer dan één jaar op zoek. Vier op de tien (40%) is minder dan een maand op zoek.

4.6 Jeugd en onderwijs

Naschoolse opvang opnieuw de meest gebruikte vorm van kinderopvang

Voor acht op de tien (81%) Hilversummers is het gebruik van een vorm van kinderopvang niet van toepassing. Kijkend naar de resterende groep, maakt het grootste deel gebruik van de naschoolse opvang (43%), gevolgd door een kinderdagverblijf (33%) (Figuur 4.21). Dit is zo goed als gelijk gebleven aan de resultaten van 2022. Drie procent staat op een wachtlijst, dit percentage is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

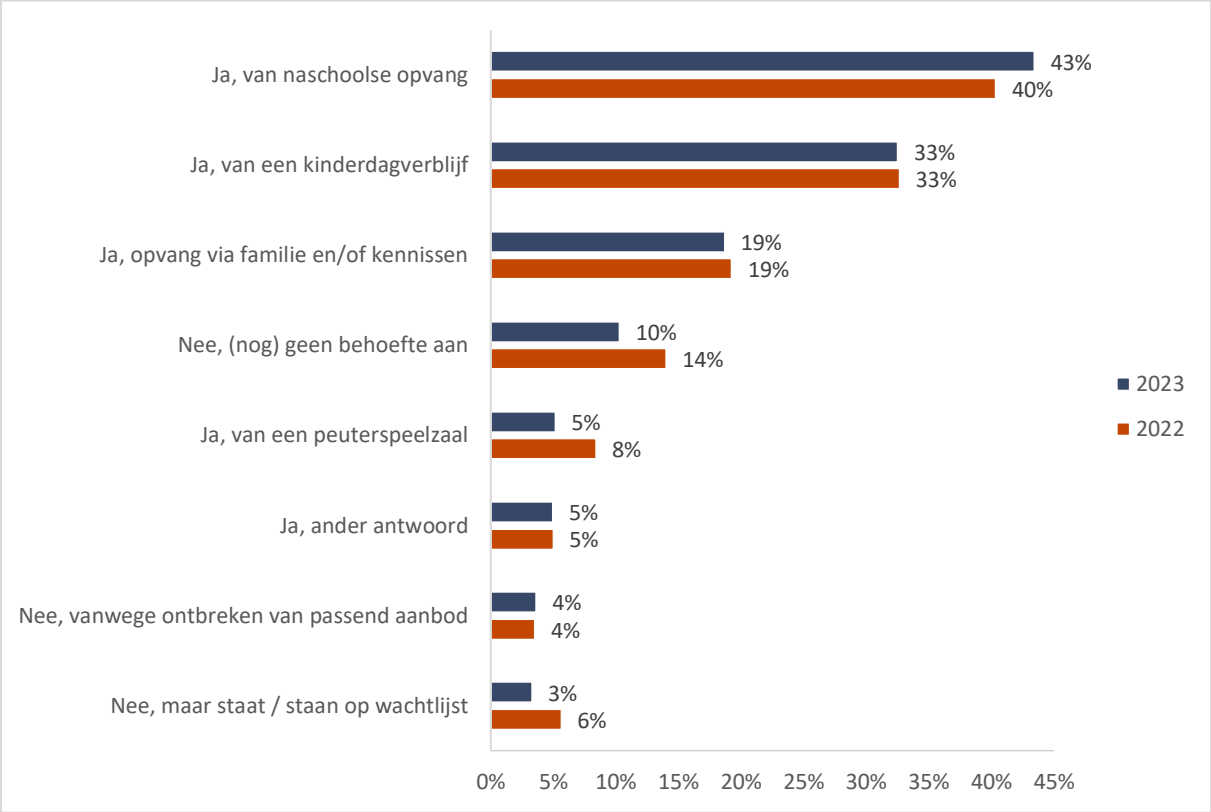

Figuur 4.21 Maakt u gebruik van een vorm van kinderopvang? Selectie: alle inwoners waar deze vraag op van toepassing is.

4.7 Inflatie en energiecrisis

Bijna drie op tien hard getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten

Aan de Hilversummers werd gevraagd wat voor hen de effecten zijn van de hoge energielasten en hogere kosten vanwege de inflatie. Bijna drie op de tien (28%) inwoners geeft aan hierdoor (heel) hard getroffen te worden. Bijna de helft (46%) zegt een beetje getroffen te worden door deze hoge kosten. Eén op de vijf (21%) wordt (bijna) niet hierdoor getroffen. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat (heel) hard getroffen is door hoge energielasten en/of hogere kosten afgenomen (Figuur 4.22).

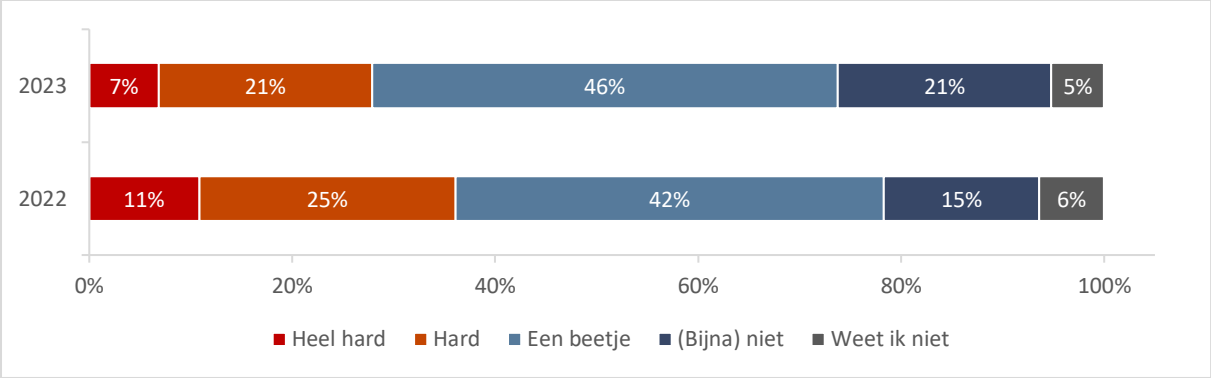

Figuur 4.22 Hoe hard wordt u getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten vanwege inflatie?

Een kwart heeft moeite gehad met rondkomen

In 2023 is er voor het eerste gevraagd of Hilversummers moeite hebben gehad met rondkomen in 2023. Zeven op de tien (71%) geeft aan geen moeite te hebben gehad met rondkomen. Een kwart (26%) geeft aan wel moeite te hebben gehad. Vier procent heeft heel erg moeite gehad met rondkomen (Figuur 4.23).

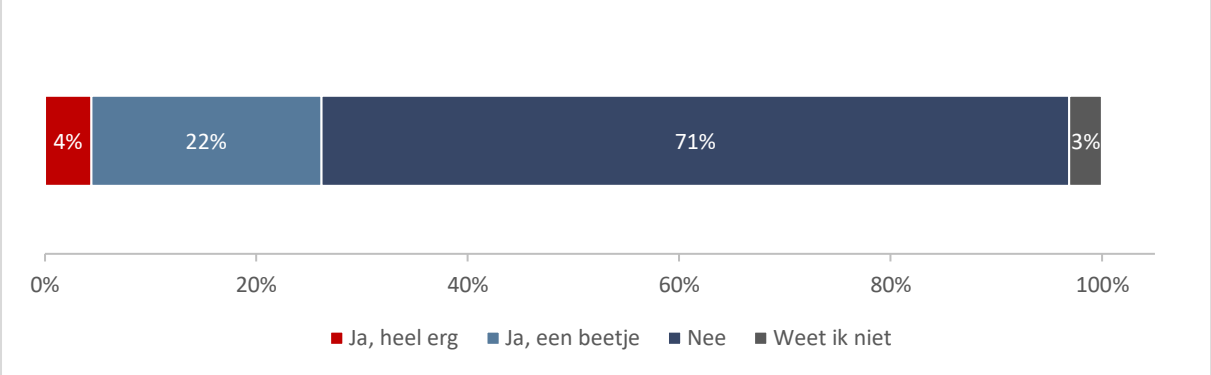

Figuur 4.23 Heeft u het afgelopen jaar moeite gehad met rondkomen?

5. Verkeer en bereikbaarheid

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van verkeer en bereikbaarheid aan bod. Het hoofdstuk bestaat uit meningen over verkeersveiligheid, het gebruik van verschillende vervoersmiddelen en de bereikbaarheid van het centrum van Hilversum.

5.1 Verkeersveiligheid

De helft van de inwoners noemt plekken waar verkeersveiligheid toe is aan verbetering

In Hilversumse Meent is de minste behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid. De meerderheid (58%) vindt hier verbetering niet nodig (Figuur 5.1). In Zuidoost (62%) is de meeste behoefte aan verbetering. Hier vindt de meerderheid dat er plekken zijn waar verbetering (urgent) nodig is. Hieronder een aantal voorbeelden van plekken die volgens meerdere inwoners urgent verbeterd moeten worden.

- Problemen bij de zuidelijke uitgang van de Alexia fiets tunnel.
- Onveilig rijgedrag van auto's in woonerven.
- Fietsers die roekeloos rijden tussen voetgangers.

In vergelijking tot 2022 is de behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid toegenomen van 50 procent in 2022 naar 55 procent in de huidige meting.

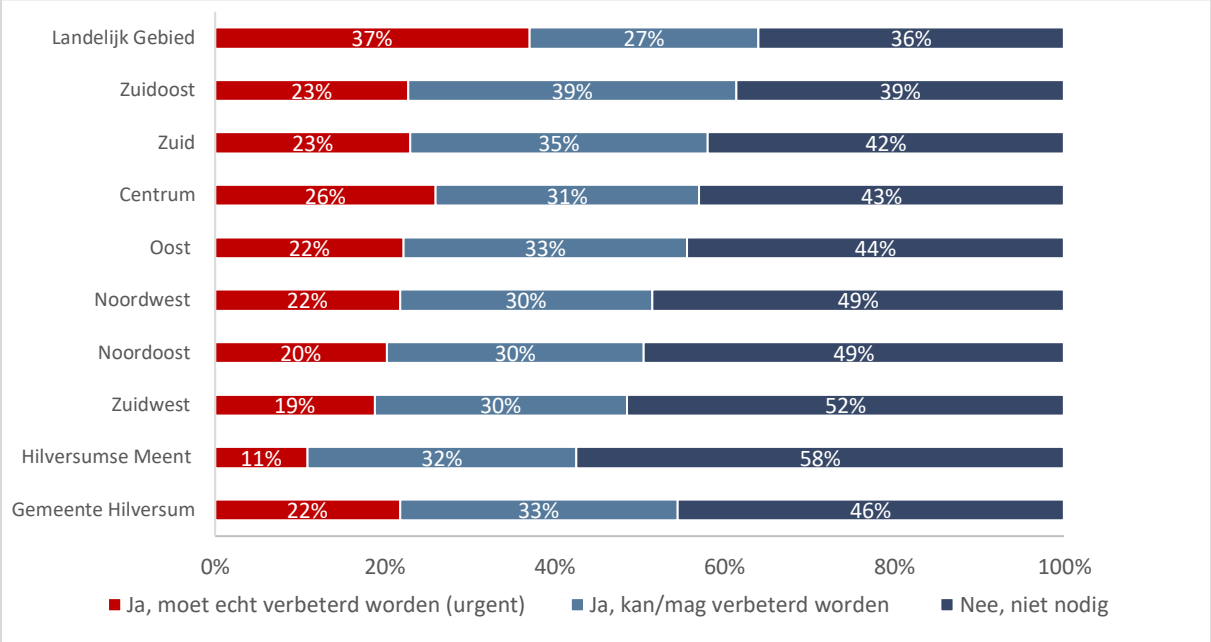

Figuur 5.1 Zijn er plekken waar verbetering van verkeersveiligheid nodig is?

5.2 Vervoersmiddelen

Hilversummers maken net zoals vorig jaar veel gebruik van de fiets

De (elektrische) fiets is net zoals vorig jaar het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen (Figuur 5.2). Ruim vier op de tien (43%) inwoners die een (elektrische) fiets heeft, gebruikt deze (vrijwel) dagelijks.

Eén op de tien (9%) inwoners maakt (vrijwel) dagelijks gebruik van de trein. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Bussen worden het minst vaak gebruikt. Ongeveer een kwart van de bus gebruikers, gebruikt de bus wel eens buiten (23%) of binnen (28%) Hilversum.

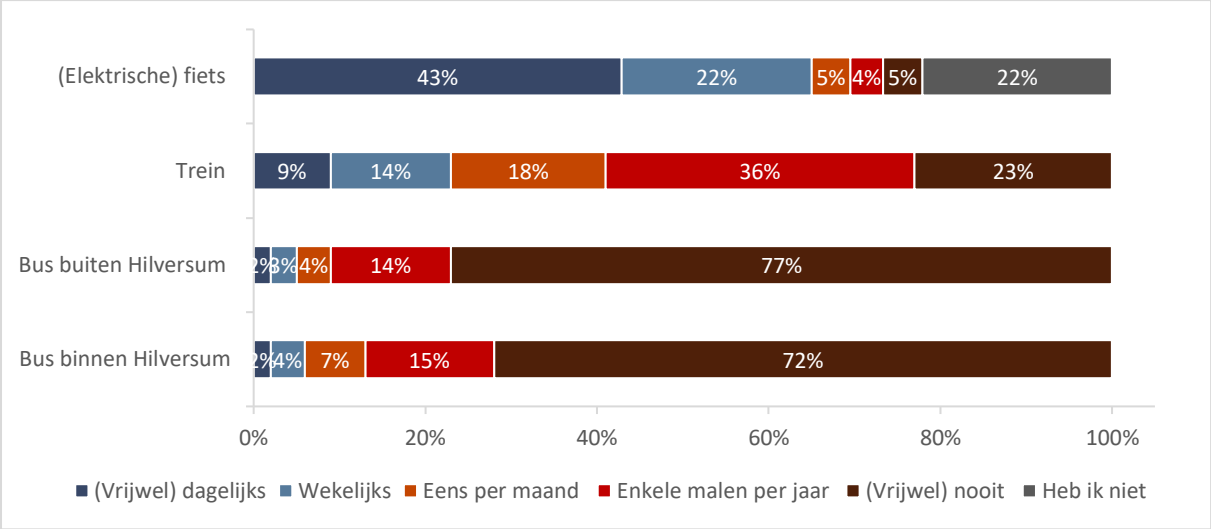

Figuur 5.2 Hoe vaak maakt u gemiddeld genomen gebruik van het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets?

Hilversummers bezitten vaak een fiets of auto

Drie kwart van de Hilversummers is in het bezit van een fiets (74%) of een auto die niet elektrisch is (73%) (Figuur 5.3). Bijna vier op de tien (36%) inwoners bezit een elektrische fiets. Andere elektrische vervoersmiddelen komen minder voor in Hilversum. Het aandeel elektrische en hybride auto's is toegenomen van vijf procent in 2016 naar 22 procent in 2023.

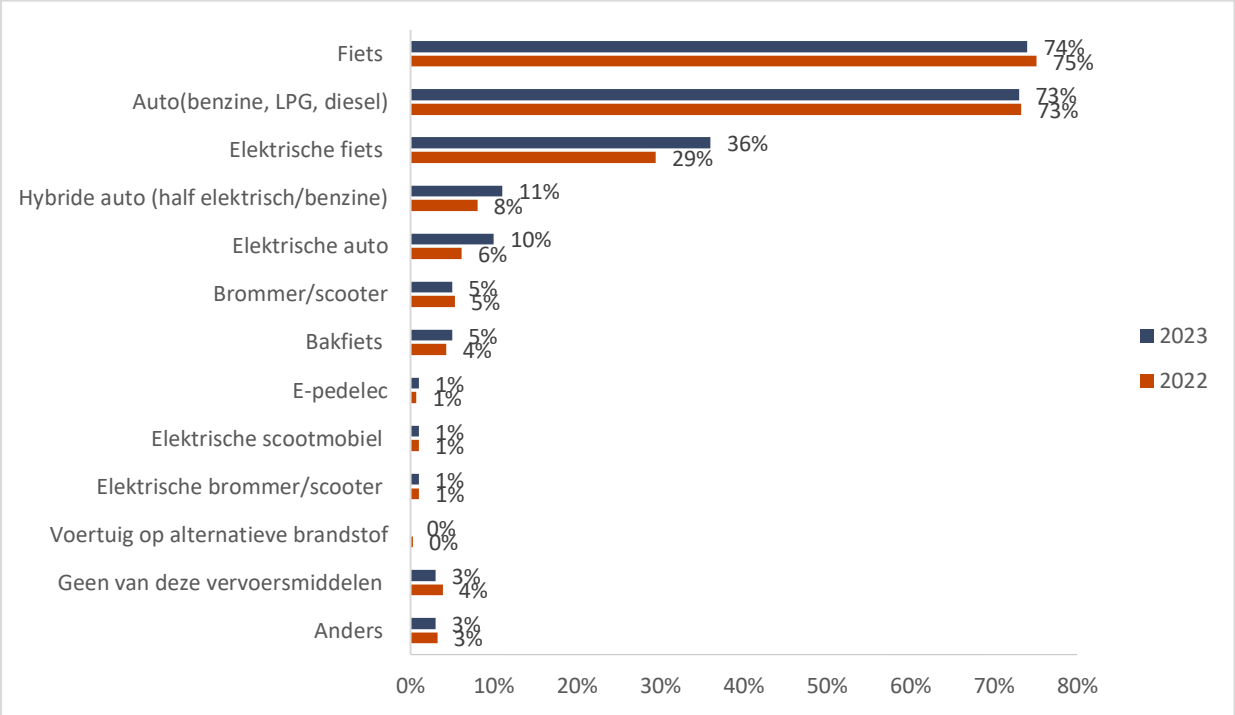

Figuur 5.3 Bent u of iemand in uw huishouden in het bezit van één of meer van deze vervoersmiddelen?

Vier op de tien kan auto dichtbij huis parkeren

Vier op de tien (41%) Hilversummers kan de auto bijna altijd dichtbij huis parkeren en bijna vier op de tien (36%) kan dit op eigen terrein. Acht procent geeft aan dat ze hun auto vaak verder van huis moeten parkeren.

Er zijn grote verschillen naar wijken in waar men diens auto kan parkeren. In Landelijk Gebied (88%) en Noordwest (73%) kan een ruime meerderheid de auto op eigen terrein parkeren. In Hilversumse Meent (65%) en Zuidoost (57%) is dit ook het geval. In Centrum moet één op de vijf (20%) inwoners vaak de auto verder van het eigen huis parkeren. Dit percentage ligt hoger dan in andere wijken.

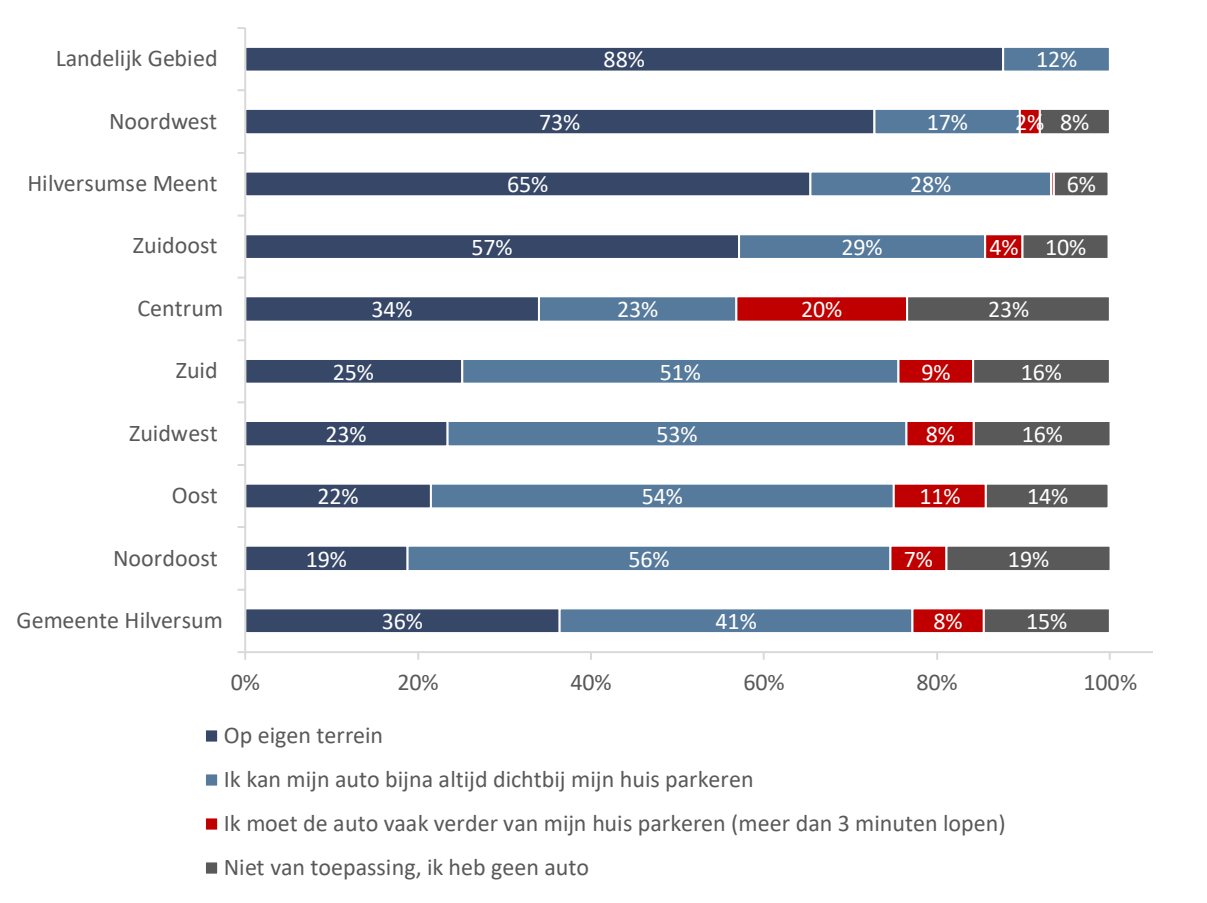

Figuur 5.4 Op welke afstand van uw woning kunt u over het algemeen uw auto parkeren?

Eén op de vijf geeft aan dat er geen deelauto in de buurt is en wil hier ook geen gebruik van maken

De helft (47%) van de inwoners weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt. Ruim een kwart (27%) is wel bekend met dit concept, maar gebruikt dit zelf niet. Vier procent is niet bekend met het begrip, maar zou hier wel graag gebruik van willen maken. Vier procent zegt regelmatig of af en toe gebruik te maken van deelvervoer. Dit is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte

van 2022 (3%). Het aandeel dat aangeeft dat ze deelvervoer niet gaan gebruiken, is toegenomen van 17% naar 19%.

Grootste deel inwoners tevreden over wandel- en fietsmogelijkheden in de woonplaats

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum (Figuur 5.5). Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%). Inwoners zijn het minst tevreden over reizen met de bus binnen Hilversum (19%), hier maken echter ook minder inwoners regelmatig gebruik van.

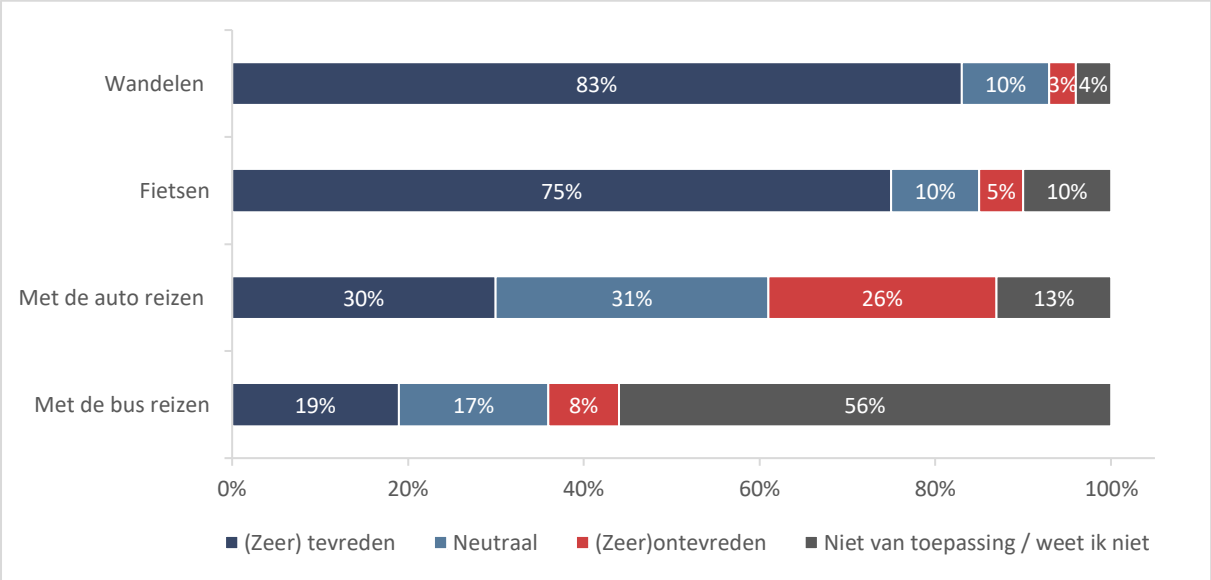

Figuur 5.5 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de vervoerwijzen voor verplaatsen binnen uw eigen woonplaats?

5.3 Bereikbaarheid

Inwoners geven bereikbaarheid van het centrum van Hilversum met de fiets een 8,3

In de jaren 2016 tot en met 2020 is inwoners gevraagd wat ze vinden van de bereikbaarheid van het centrum per auto. Vanaf 2018 is inwoners ook gevraagd hoe ze de bereikbaarheid van het centrum per fiets beoordelen en sinds 2021 is hier ook de vraag over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer bijgekomen.

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3) (Figuur 5.6). De bereikbaarheid met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

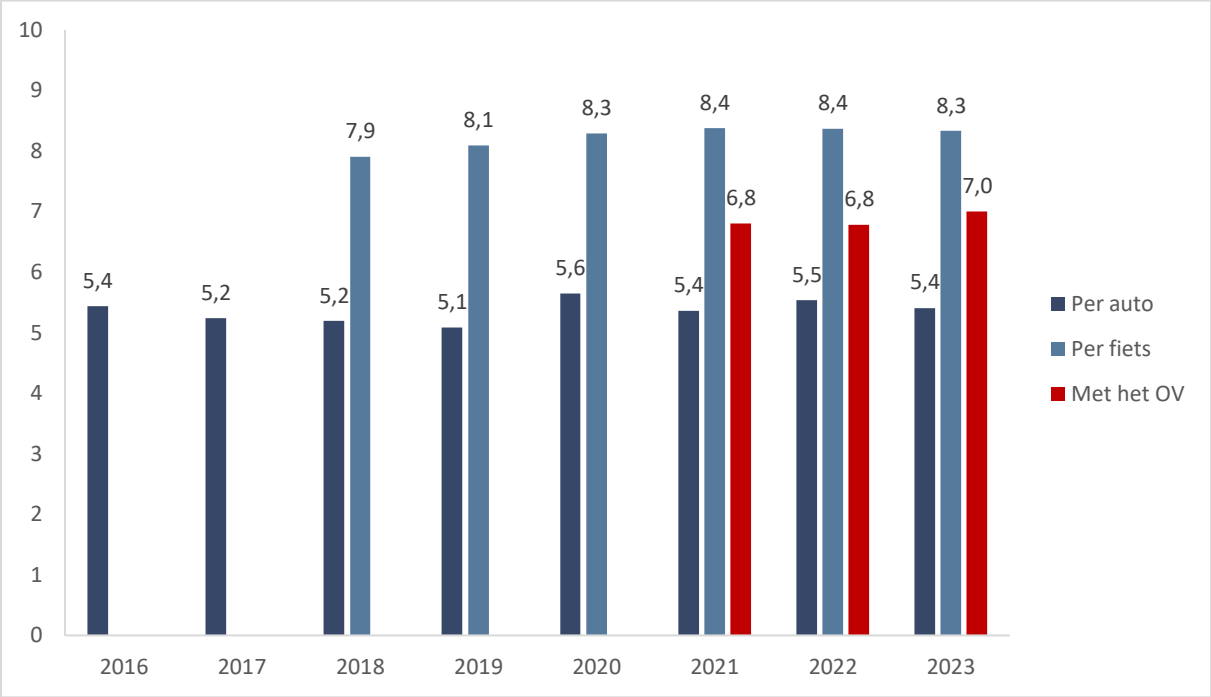

Figuur 5.6 Gemiddeld rapportcijfer bereikbaarheid centrum van Hilversum (1-10)

Drie op de tien Hilversummers vindt dat er onvoldoende stallingsplekken zijn voor fietsen

De meeste Hilversummers (56%) vinden dat er genoeg plek is om hun fiets te stallen in het centrum van Hilversum (Figuur 5.7). Een derde (33%) van de inwoners vindt juist dat dit niet zo is.

Een kwart (24%) van de inwoners heeft een mening over de stalling van een scooter of bromfiets (Figuur 5.7). Eén op de acht inwoners (12%) vindt dat er voldoende faciliteiten zijn, ook vindt een even groot aandeel (11%) dit niet. Deze uitkomsten komen overeen met vorig jaar.

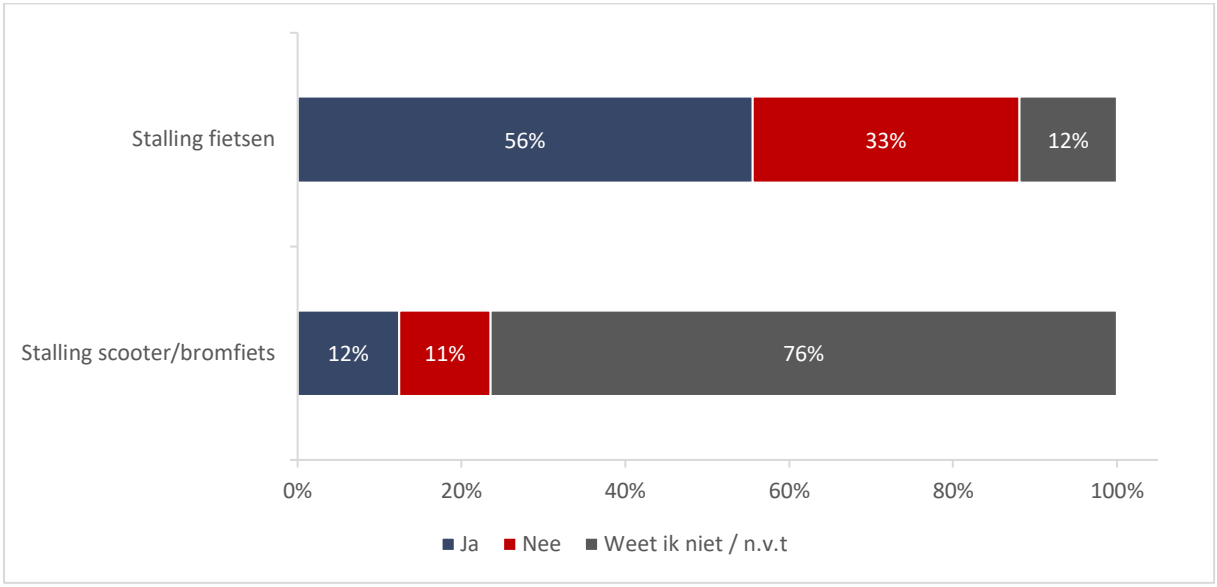

Figuur 5.7 Vindt u dat er voldoende faciliteiten zijn om uw fiets te stallen of plaatsen in het centrum?

6. Veiligheid

In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar verschillenden aspecten op gebied van veiligheid in Hilversum. Hier wordt er ingegaan op de mate van veiligheid die Hilversummers ervaren in verschillenden buurten van Hilversum, verschillende vormen van criminaliteit en vuurwerkoverlast.

6.1 Veiligheid algemeen

Meerderheid voelt zich ’s avonds veilig in het centrum

Zes op de tien (61%) inwoners voelt zich in de avond veilig op straat in het centrum, bijvoorbeeld tijdens het uitgaan. Eén op de zes (17%) voelt zich dan doorgaans niet veilig. Dit komt overeen met 2020 en 2021. Inwoners die zelf in het centrum wonen, voelen zich het vaakst veilig in hun buurt (71%). Inwoners uit Hilversumse Meent (40%) en Zuidwest (50%) voelen zich het minst vaak ’s avonds veilig in het centrum.

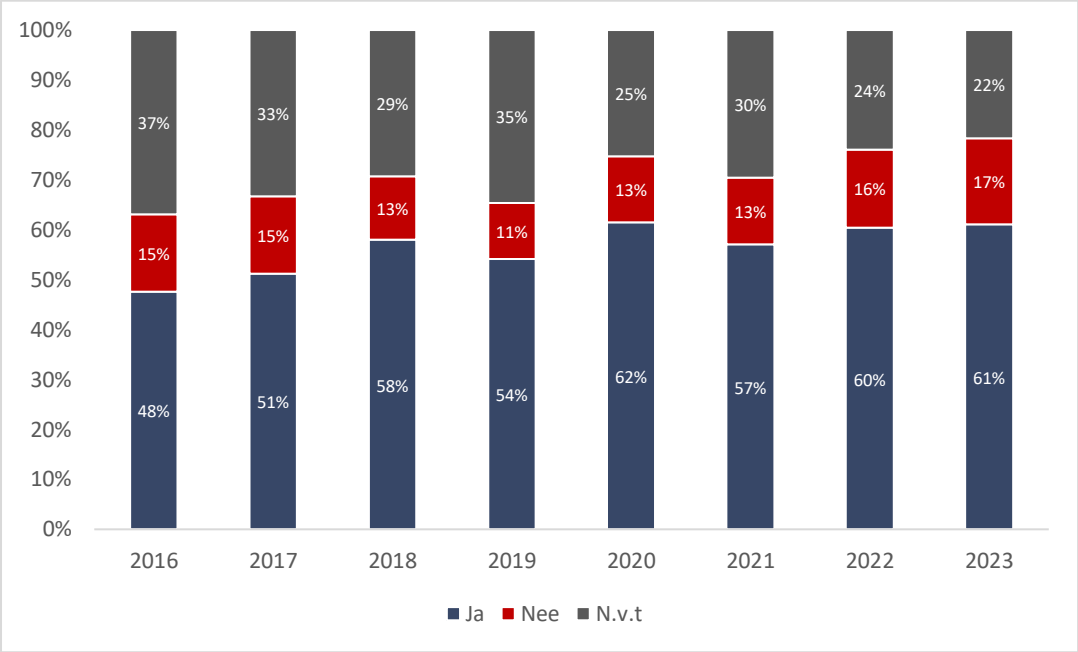

Figuur 6.1 Voelt u zich doorgaans ’s avonds veilig op straat in het centrum?

Veiligheidsgevoel van Hilversummers in andere wijken onveranderd

Ongeveer drie kwart (76%) van de Hilversummers voelt zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum. Dit is nagenoeg gelijk aan vorig jaar (73%). Eén op de tien (9%) voelt zich onveilig, ook dit is nagenoeg onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar (8%). Inwoners die zich niet veilig voelen, geven het vaakst aan dat ze zich niet veilig voelen in Hilversum Noordoost (32%) en Hilversum Oost (26%). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan 2022 (beide 29%). De meeste inwoners die zich onveilig hebben gevoeld in een andere wijk weten niet meer precies in welke wijk dit was (40%).

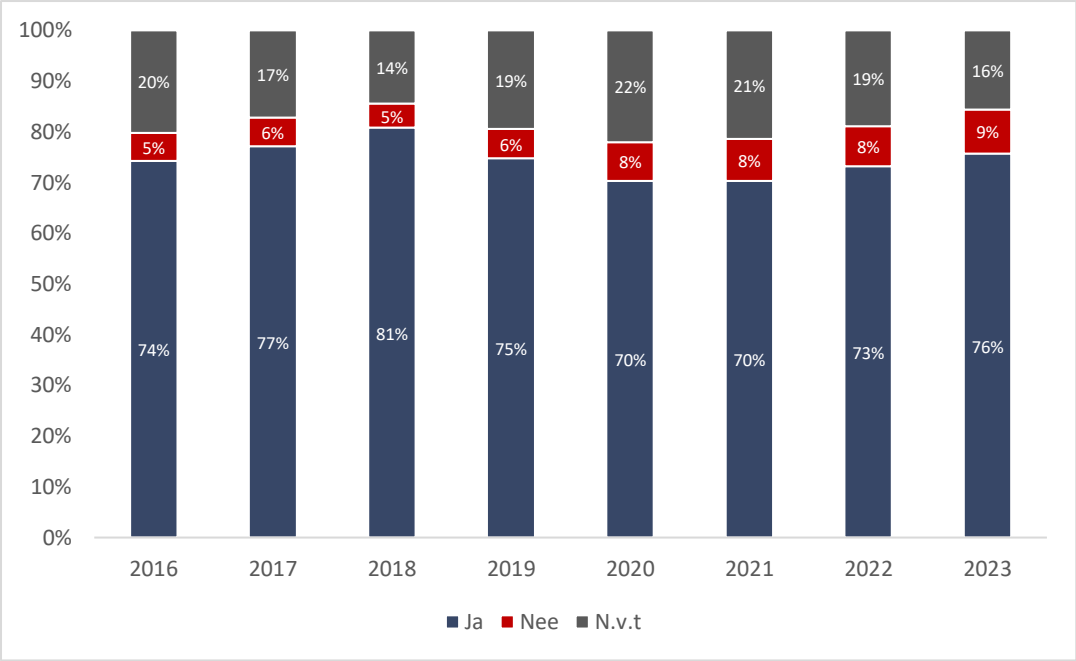

Figuur 6.2 Voelt u zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum?

6.2 Criminaliteit

Een derde herkent signalen van ondermijning

Inwoners is een groot aantal verdachte situaties en andere buurtproblemen voorgelegd waarvan zij konden aangeven of ze zeker weten dat dit in de buurt voorkomt, vermoeden dat dit in de buurt voorkomt of waarvan ze denken dat het niet voorkomt in de buurt. In Figuur 6.3 worden de vijf meest genoemde verdachte situaties getoond. Inwoners geven het vaakst aan dat er winkels zijn waar (bijna) nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%). Andere verdachte situaties met betrekking tot een auto of ander voertuig (21%) staan op nummer twee. Vorig jaar was de top twee hetzelfde, maar stond ‘buurtbewoners die dure spullen of auto’s bezitten, waarvan je zou verwachten dat ze die niet kunnen betalen’ op nummer drie.

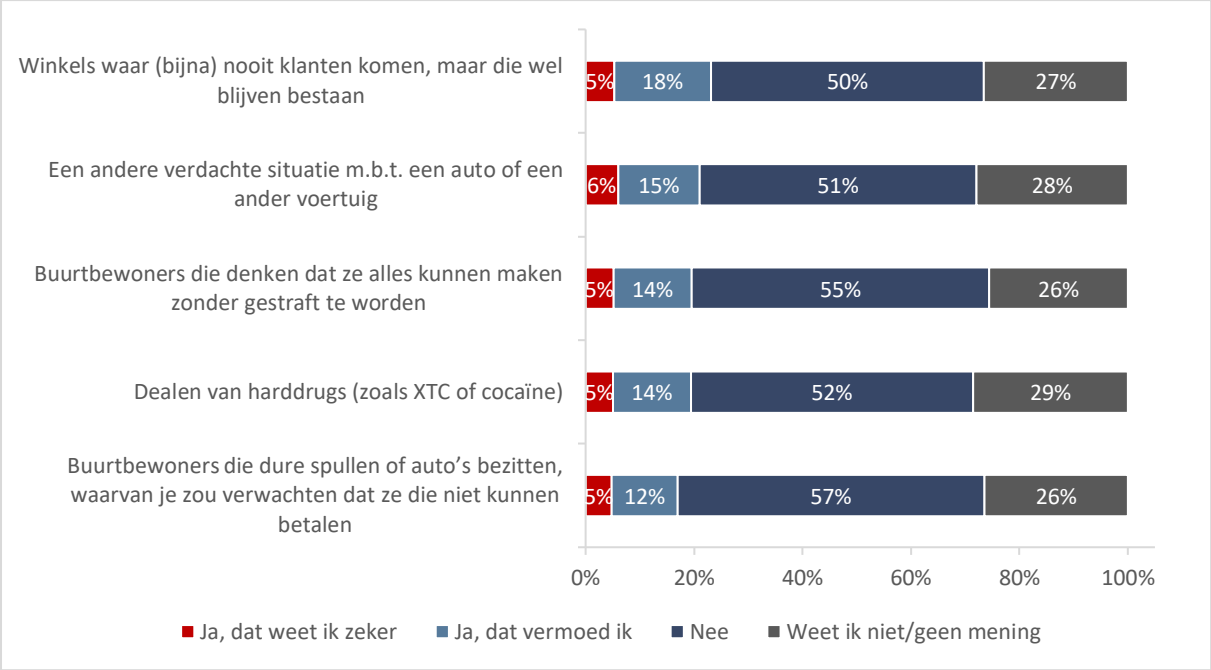

Figuur 6.3 Kunt u voor elke situatie/probleem aangeven of u denkt dat dit in uw buurt weleens voorkomt?

Het gaat bij deze vraag om verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit: dat wil zeggen criminaliteit die de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aantast[4].

Drie op de tien (30%) inwoners van Hilversum geeft aan de signalen te kennen die duiden op ondermijnende criminaliteit (Figuur 6.1). Vergeleken met vorig jaar (25%) is dit toegenomen. Inwoners van Noordwest (34%), Zuidoost (33%) en Centrum (33%) geven het vaakst aan dat ze de signalen van ondermijning herkennen. Inwoners uit Noordoost (25%) herkennen deze signalen naar eigen zeggen het minst. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat signalen van ondermijning herkent uit Landelijk Gebied toegenomen van 21% naar 33%.

De meeste inwoners (70%) zouden deze signalen melden bij de politie, anderen zouden hiervoor naar Meld Misdaad Anoniem (22%) of de gemeente (13%) gaan. Ongeveer één op de acht (13%) zou deze signalen niet melden.

[4] Van der Steen et al., 2016. Uit Landelijk Beeld van ondermijnende criminaliteit (LIEC, 2019, p.5).

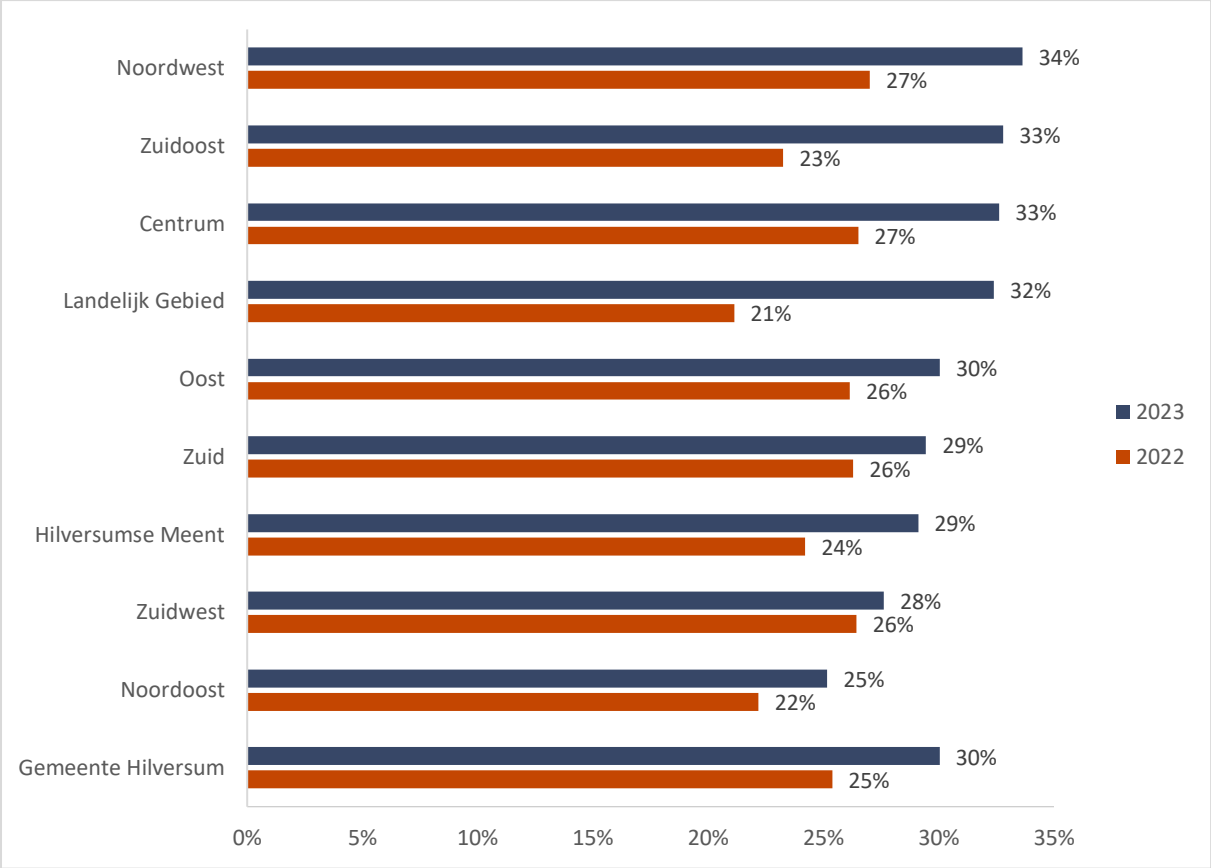

Figuur 6.4 Weet u wat ondermijning is? Met andere woorden: kunt u de signalen die duiden op ondermijnende criminaliteit herkennen? (% Ja, dat weet ik)

6.3 Vuurwerkoverlast

Meer vuurwerkoverlast dan vorig jaar

Eén op de vijf (20%) Hilversummers geeft aan dat ze veel overlast van particulier vuurwerk hebben ervaren in hun buurt (Figuur 6.5). Dit komt overeen met vorig jaar (19%). In Noordoost (26%) wordt het meeste vuurwerkoverlast ervaren. Inwoners uit Hilversumse Meent en het centrum ervaren het minste vuurwerkoverlast (16%).

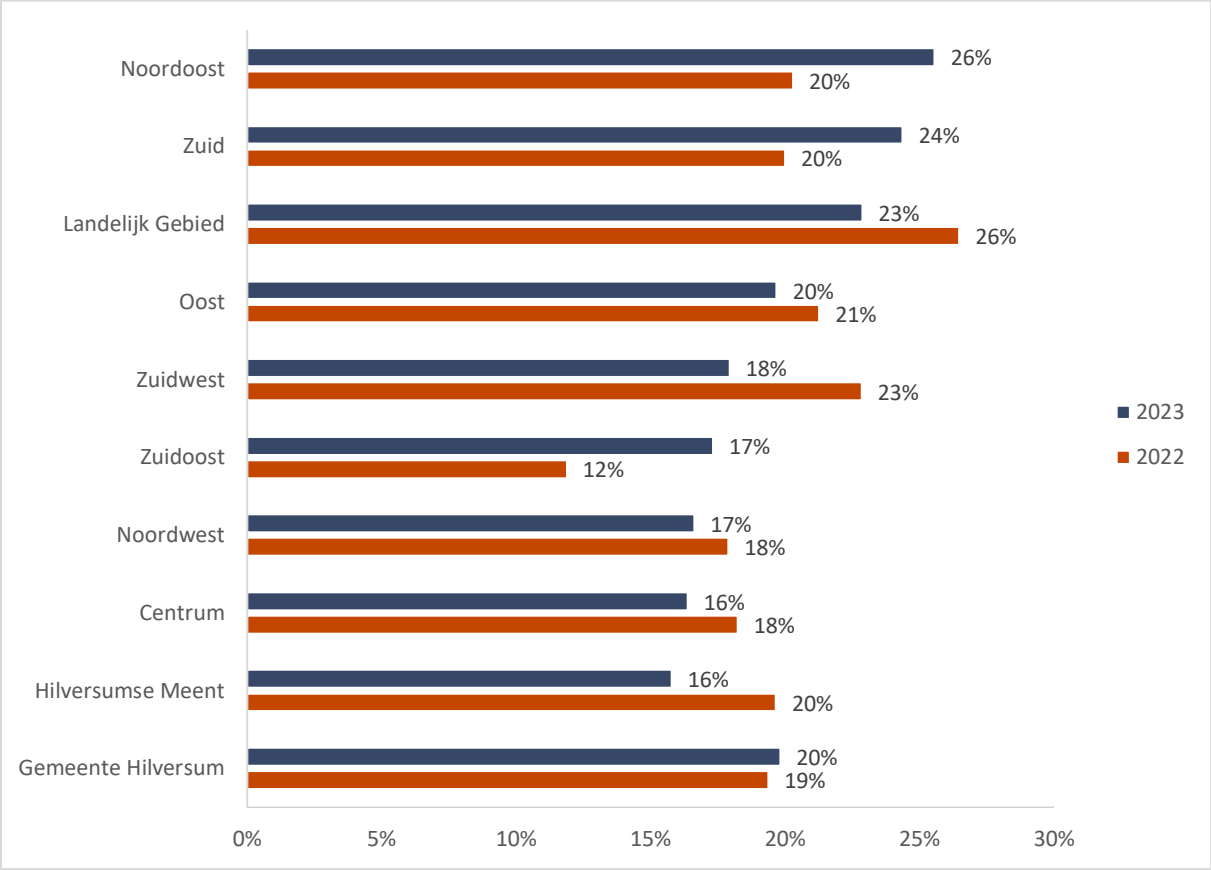

Figuur 6.5 Ervaart u overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt? (% Ja, veel)

7. Bestuur en publieke dienstverlening

In het volgende hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van bestuur en publieke dienstverlening aan bod. Er wordt ingegaan op lokale politiek, de relatie tussen inwoners en de gemeente, de waardering van inwoners voor de gemeentelijke dienstverlening, het sociaal plein en de beoordeling van inwoners over de communicatie van de gemeente.

7.1 Lokale politiek

Vier op de tien Hilversummers is geïnteresseerd in de lokale politiek

Aan Hilversummers vroegen we of zij geïnteresseerd zijn de lokale politiek. Vier op de tien (42%) antwoordt positief. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 7.1). In Landelijk Gebied noemt zes op de tien (59%) inwoners dat ze de lokale politiek interessant vinden, dit is in vergelijking tot vorig jaar afgenomen (66%). In Zuidwest zijn inwoners het minst geïnteresseerd in lokale politiek (37%).

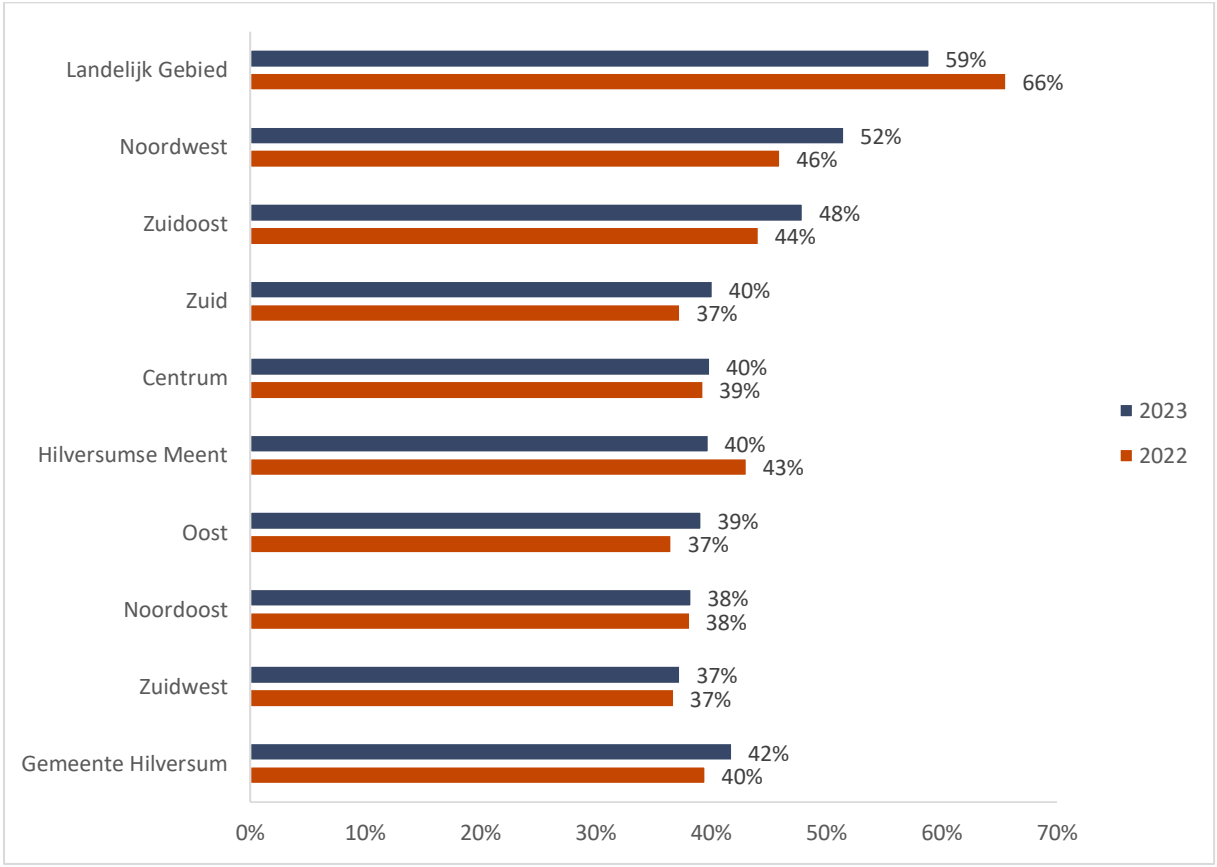

Figuur 7.1 Bent u geïnteresseerd in de lokale politiek? (% Ja)

7.2 Relatie inwoner-gemeente

Bijna drie op de tien inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in het bestuur van de gemeente

Bijna drie op de tien (28%) Hilversummers heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt (Figuur 7.2). Bijna één op de tien (8%) heeft weinig tot geen vertrouwen en ruim een derde (36%) heeft niet veel en niet weinig vertrouwen. Dit komt overeen met 2022. In 2020 lag het vertrouwen het hoogst (33%), waarna dit in de volgende jaren licht daalde (-5 procentpunt).

Tussen de wijken zijn er wat verschillen in het vertrouwen in de gemeente. In Noordwest is het vertrouwen het grootst, bijna vier op de tien (37%) zegt (heel) veel vertrouwen te hebben. De inwoners uit Zuidwest geven aan het minste vertrouwen te hebben (22%).

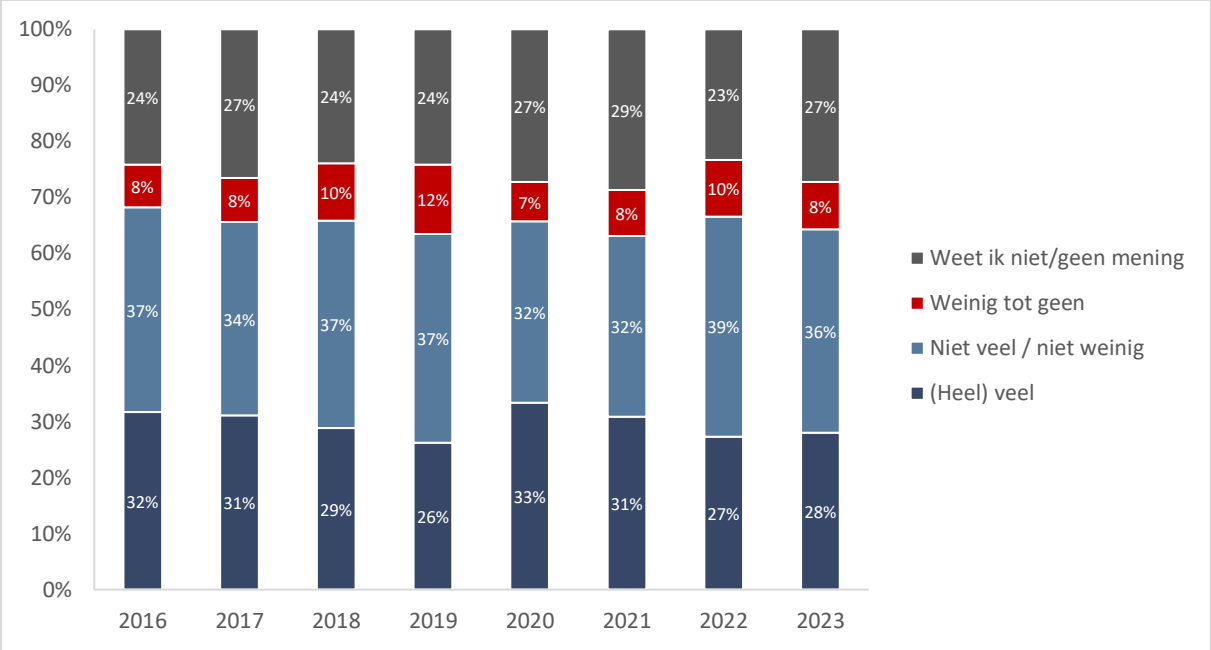

Figuur 7.2 Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?

Minder inwoners vinden dat de gemeente doet wat ze zegt

Vier op de tien (40%) inwoners vindt dat de gemeente Hilversum de buurtbewoners tijdig informeert over gemeentelijke plannen in de buurt. Daarnaast vindt bijna een even grote groep (36%) dat de gemeente inwoners mee laat denken bij plannen, activiteiten en voorzieningen. Ongeveer een kwart (26%) vindt dat de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en één op de vijf (18%) vindt dat de gemeente doet wat ze zegt.

Over de periode 2016 en 2023 is het aandeel dat vindt dat de gemeente buurtbewoners tijdig informeert steeds verder gedaald (in totaal -12 procentpunt).

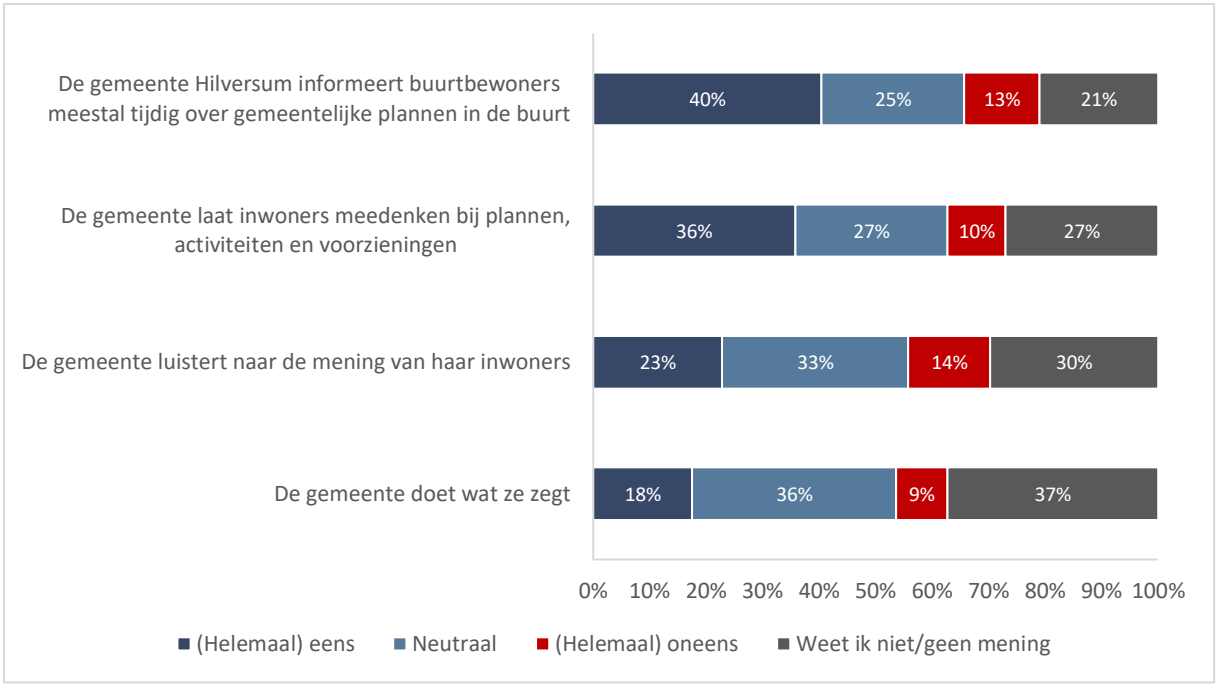

Figuur 7.3 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een kwart (26%) van de Hilversummers vindt dat de gemeente samenwerkt met de buurt aan plannen activiteiten en voorzieningen (Figuur 7.4). Een vergelijkbaar deel oordeelt neutraal (24%).

Eén op de vijf (21%) inwoners is van mening dat de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren (Figuur 7.4).

Eén op de zes (16%) vindt dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van ideeën en plannen (Figuur 7.4). Het grootste deel heeft echter geen mening over de verschillende stellingen.

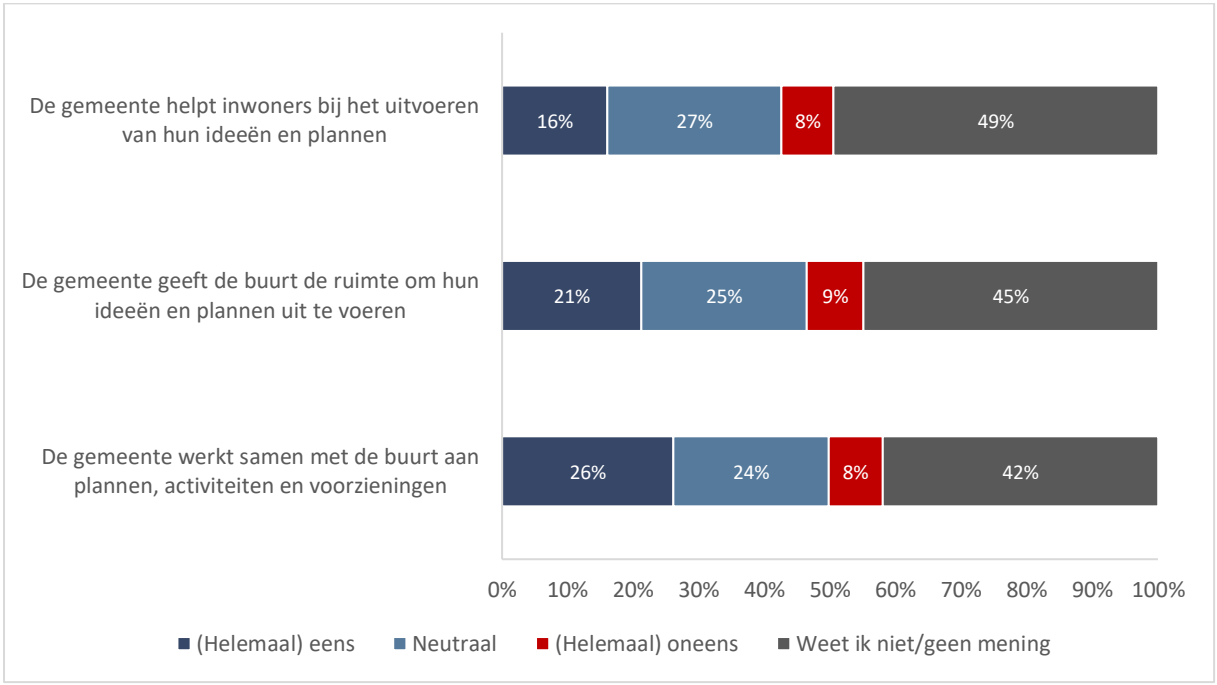

Figuur 7.4 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een derde heeft zich vaak of af en toe voor hun buurt ingezet

Drie op de tien (29%) Hilversummers heeft zich de afgelopen 12 maanden af en toe ingezet voor hun buurt (Figuur 7.5). Vier procent zet zich vaak in voor hun buurt, terwijl twee derde (67%) zich het afgelopen jaar (bijna) nooit heeft ingezet. Dit is nagenoeg gelijk aan 2022. Ook toen zette vier procent zich vaak in voor de buurt terwijl zeven op de tien (69%) dit (bijna) nooit deed.

In Landelijk gebied is het hoogste percentage te vinden dat zich vaak inzet (17%). In Oost is dit percentage het laagst (2%).

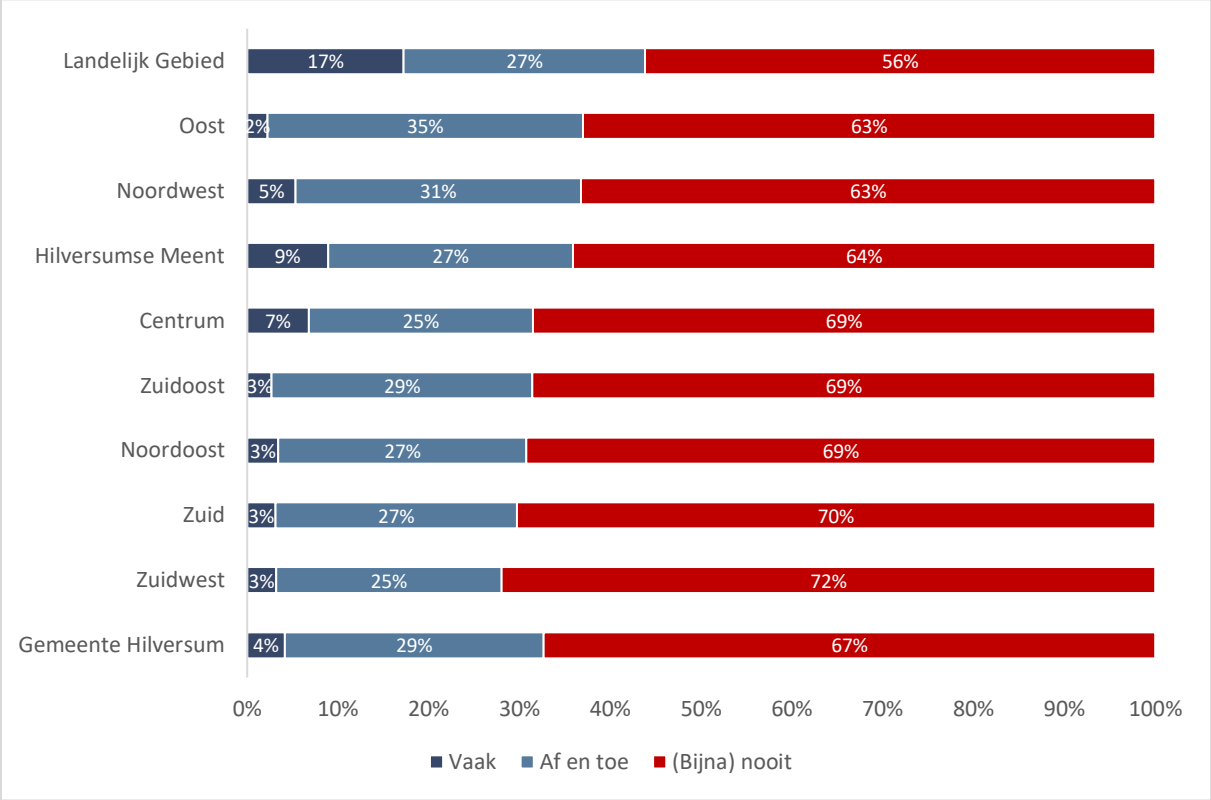

Figuur 7.5 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor uw buurt?

Ongeveer één op de zeven (14%) Hilversummers zou zich zeker actief in willen (blijven) zetten voor hun buurt. Bijna vier op de tien (36%) wil dit misschien doen. Drie op de tien (29%) geeft aan zich niet actief in te willen zetten. Dit is vergelijkbaar met 2022. Ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal inwoners dat zich niet wil inzetten toegenomen.

In Landelijk gebied wil een kwart (25%) van de inwoners zich zeker in blijven zetten voor hun buurt. In Zuidwest (10%) en Noordoost (11%) ligt dit percentage beduidend lager. In Hilversumse Meent is er sinds 2022 een stijging te zien in het aandeel inwoners dat zich wil blijven inzetten (van 14% naar 20%).

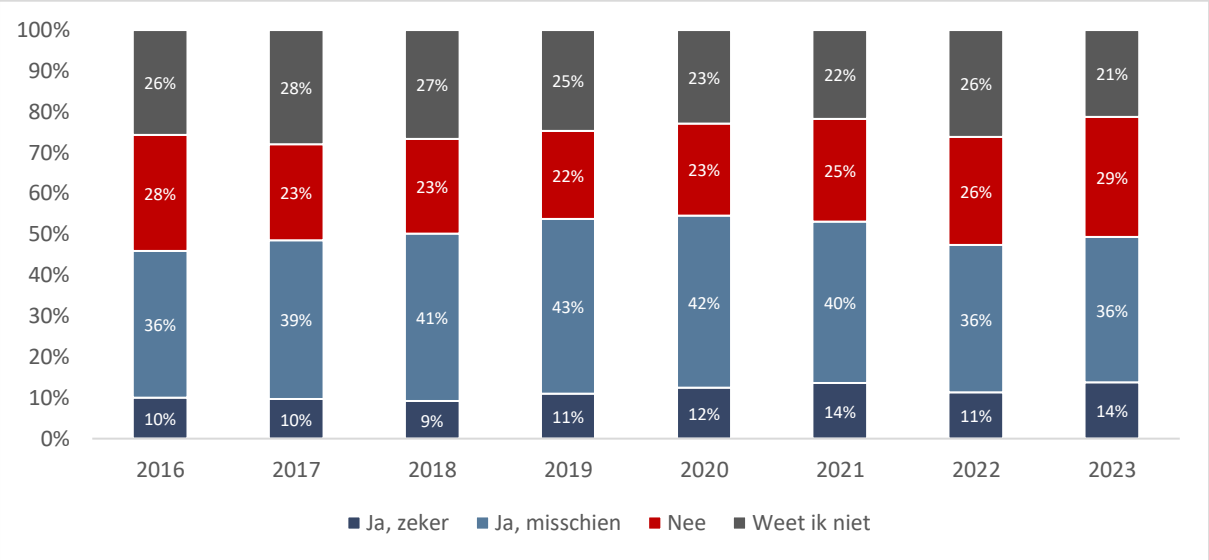

Figuur 7.6 Zou u zich actief willen (blijven) inzetten voor uw buurt?

7.3 Gemeentelijke dienstverlening

Waardering dienstverlening licht toegenomen

De dienstverlening van de gemeente krijgt een voldoende. Zowel de algemene dienstverlening als de digitale dienstverlening krijgen een 7,0 als gemiddeld rapportcijfer. De waardering voor beide diensten is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met het voorgaande jaar (2022: 6,9) (Figuur 7.7).

In Landelijk Gebied ligt de beoordeling voor de algemene dienstverlening het laagst (6,8). In Hilversumse Meent (7,2) en Zuid (7,2), ligt het gemiddelde cijfer het hoogst.

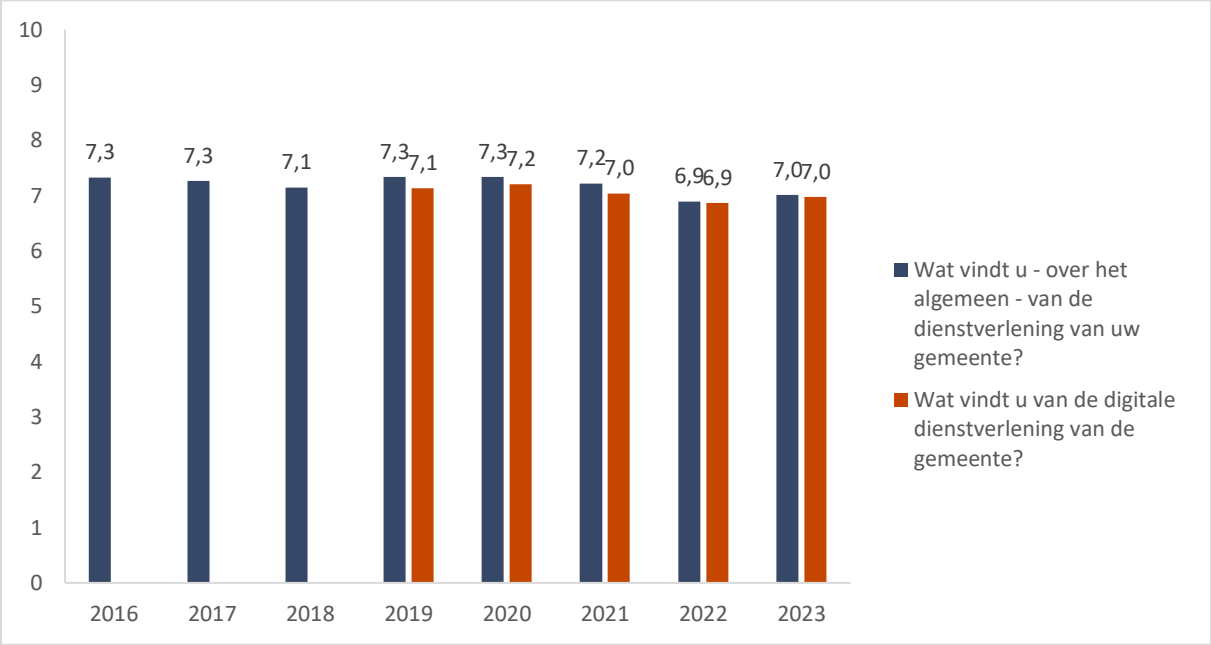

Figuur 7.7 Gemiddeld rapportcijfer van de dienstverlening van de gemeente

Meerderheid positief over de communicatie met de gemeente

Aan Hilversummers vroegen wij of ze in de afgelopen 12 maanden contact hadden met de gemeente. Ruim de helft (55%) van de inwoners gaf aan dat ze contact hadden. Tussen 2016 (64%) en 2020 (38%) was dit gedaald. Ten opzichte van 2022 (59%) is het aantal inwoners dat contact heeft gehad met de gemeente licht gedaald, maar is nog steeds aanzienlijk hoger dan 2021 en voorgaande jaren.

Aan inwoners die contact hadden, stelden we de vervolgvraag hoe ze contact hadden (Figuur 7.8). Ruim vier op de tien (44%) noemt de website of de app van de gemeente, één op de vijf (21%) noemt de publieksbalie en één op de zeven (13%) had contact via de telefoon.

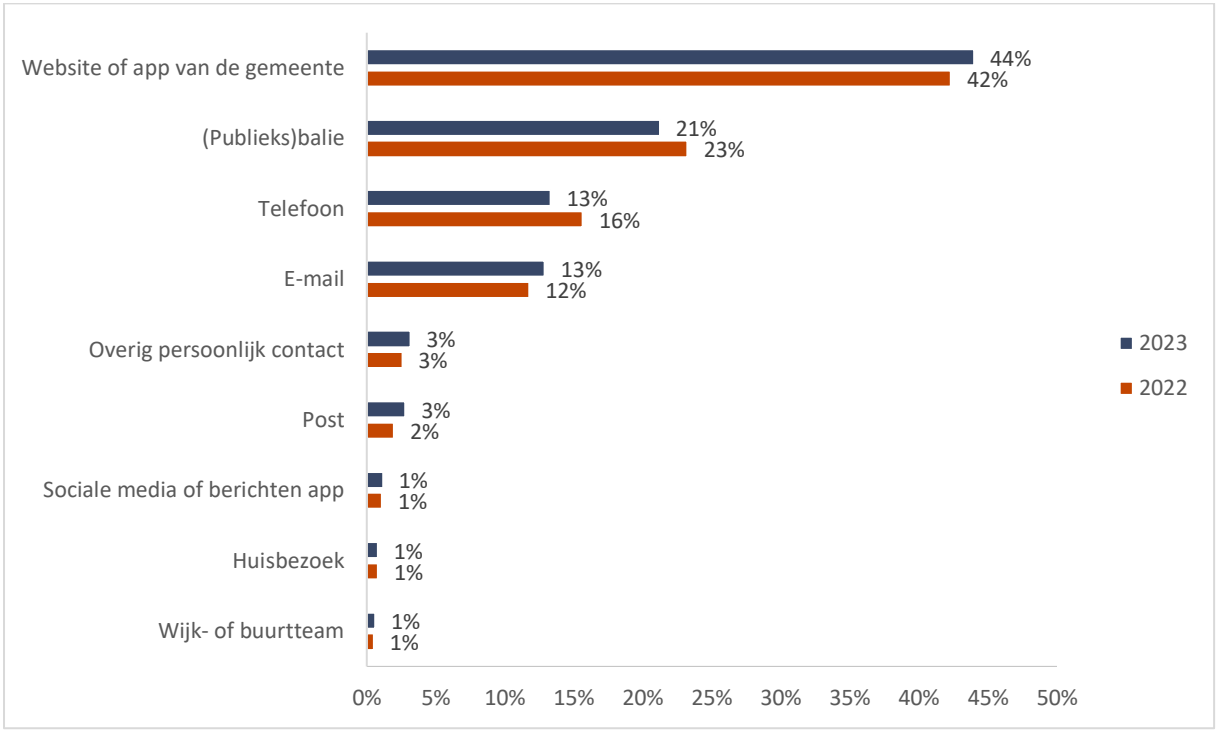

Figuur 7.8 Op welke manier had u (meestal) contact met uw gemeente?

Vervolgens kregen deze inwoners nog enkele stellingen voorgelegd over de communicatie met de gemeente (Figuur 7.9). Zeven op de tien vond het makkelijk om een vraag te stellen (72%), kreeg uiteindelijk wat ze wilden (70%).

Bijna zeven op de tien vond dat de informatie die ze vonden of kregen, klopte en volledig was (68%), dat de duur van de afhandeling acceptabel was (68%), dat de gemeente op een prettige manier hielp (66%) en/of dat ze passend antwoord kregen op hun vraag (65%).

Inwoners zijn het minst tevreden over de telefonische bereikbaarheid van de gemeente (via 14035) (32%), echter ruim vier op de tien (43%) heeft hier geen menig over.

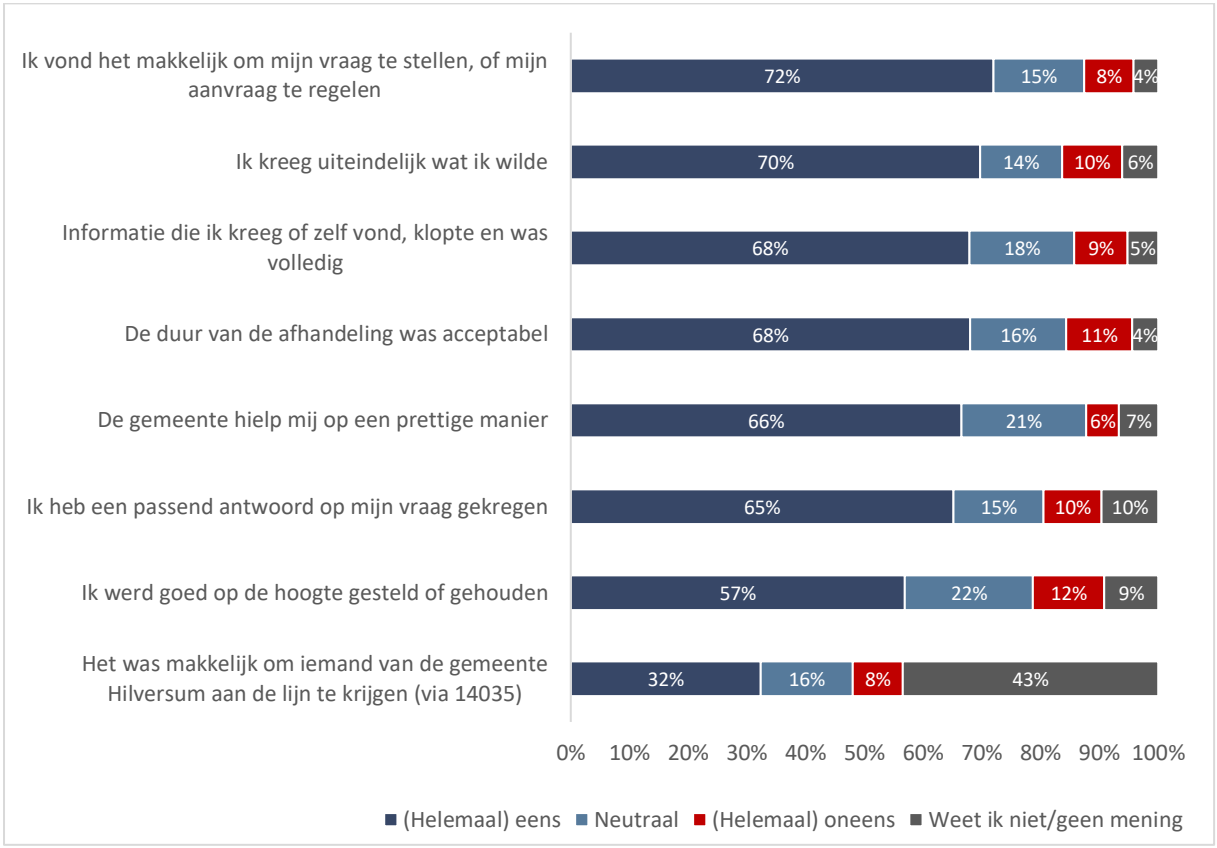

Figuur 7.9 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Ontevredenheid over communicatie gemeente neemt af in 2023

Hoewel de meerderheid van de inwoners over de meeste aspecten van de communicatie met de gemeente wel tevreden is (Figuur 7.9), zagen we vanaf 2016 een toename in het percentage inwoners dat ontevreden is over aspecten van de communicatie (Tabel 7.1). Bij de meeste aspecten is het aandeel ontevreden inwoners bijna verdubbeld tussen 2016 en 2022. In 2023 is er voor de eerste keer een afname te zien in de ontevredenheid over communicatie van de gemeente.

Stelling	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ik vond het makkelijk om mijn vraag te stellen, of mijn aanvraag te regelen	6%	8%	6%	8%	8%	12%	12%	8%
Informatie die ik kreeg of zelf vond, klopte en was volledig							13%	9%
De duur van de afhandeling was acceptabel	10%	12%	10%	12%	11%	15%	14%	11%
Ik werd goed op de hoogte gesteld of gehouden	9%	12%	10%	12%	11%	14%	15%	12%
Ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde	7%	9%	8%	9%	10%	10%	12%	10%
Ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen	7%	8%	8%	9%	9%	9%	12%	10%
Het was makkelijk om iemand van de gemeente Hilversum aan de lijn te krijgen							12%	8%
De gemeente hielp mij op een prettige manier	4%	5%	5%	6%	6%	8%	9%	6%

Tabel 7.1 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? (% (Helemaal) oneens)

7.4 Sociaal plein

Eén op de tien Hilversummers maakt gebruik van de diensten van Sociaal Plein

Het Sociaal Plein van de gemeente Hilversum biedt inwoners hulp op het gebied van inkomen, werk en (jeugd)zorg. In 2023 geeft één op de tien (9%) inwoners aan dat ze gebruik hebben gemaakt van de diensten van het Sociaal Plein in het afgelopen jaar.

Van de inwoners die gebruik maakten van het Sociaal Plein, vroegen we welke diensten ze gebruikten (Figuur 7.10). Ruim vier op de tien (44%) maakt gebruik van de Wmo, één op de vijf (22%) heeft hulp voor toeslagen. Eén op de zeven maakt gebruik van het Sociaal Plein voor jeugdhulp (14%) en/of iets anders (13%).

Andere diensten van Sociaal Plein die gebruikt werden zijn:

- Gehandicaptenparkeerkaart (diverse vermeldingen, zoals aanvraag, keuring, parkeerkaart)
- Huishoudelijke hulp
- Maatschappelijk werk
- Ondersteuning ouder met dementie
- Leerlingenvervoer
- Hulp bij formulieren invullen

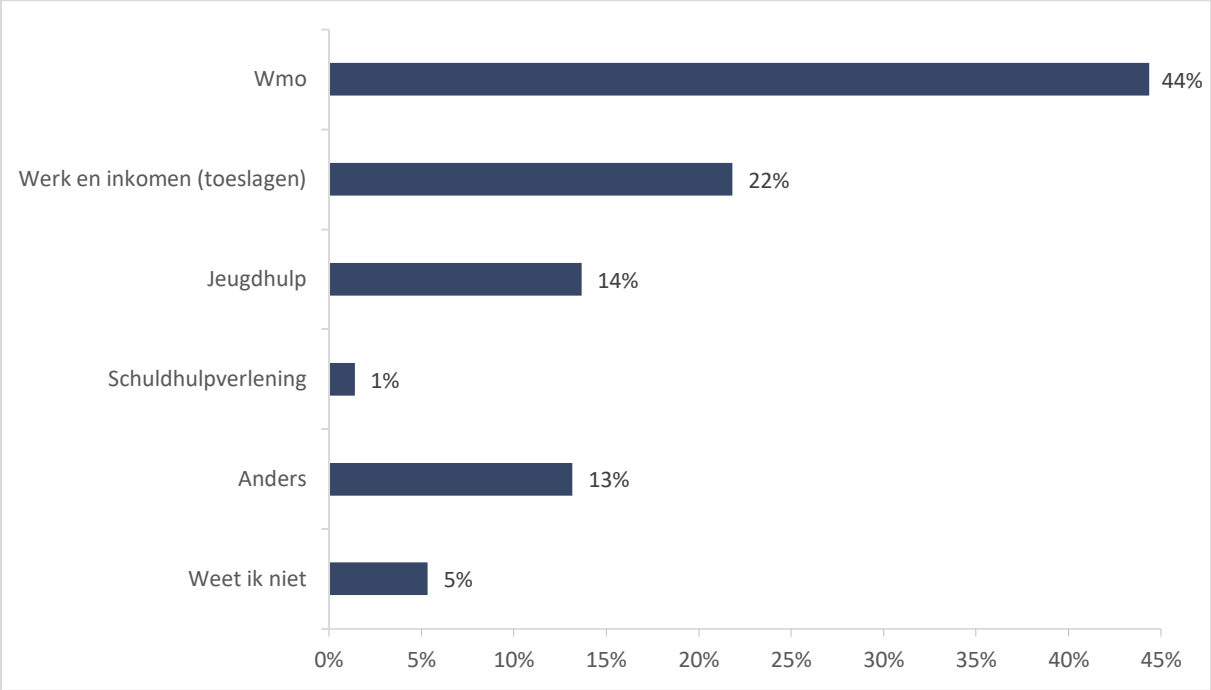

Figuur 7.10 Van welke diensten van Sociaal Plein heeft u in de afgelopen 12 maanden gebruik gemaakt?

Waardering dienstverlening Sociaal Plein toegenomen

De gemiddelde waardering voor het Sociaal Plein is een 7,2. Ten opzichte van vorig jaar is dit toegenomen. In 2022 was dit een 7,0.

Tot slot kregen inwoners die gebruik hebben gemaakt van de dienstverlening van Sociaal Plein verschillende stellingen over de dienstverlening voorgelegd (Figuur 7.11). De meerderheid is het eens met alle stellingen. Zeven op de tien (71%) vindt dat de medewerkers van het Sociaal Plein klantvriendelijk zijn. Zes op de tien zou vrienden adviseren om naar het Sociaal Plein te gaan (61%) en/of vindt dat medewerkers van Sociaal Plein veel afweten van de regelingen (60%). Het minst positief zijn inwoners over de telefonische bereikbaarheid van Sociaal Plein. Eén op de tien (11%) vindt dat het Sociaal Plein niet goed telefonisch bereikbaar is.

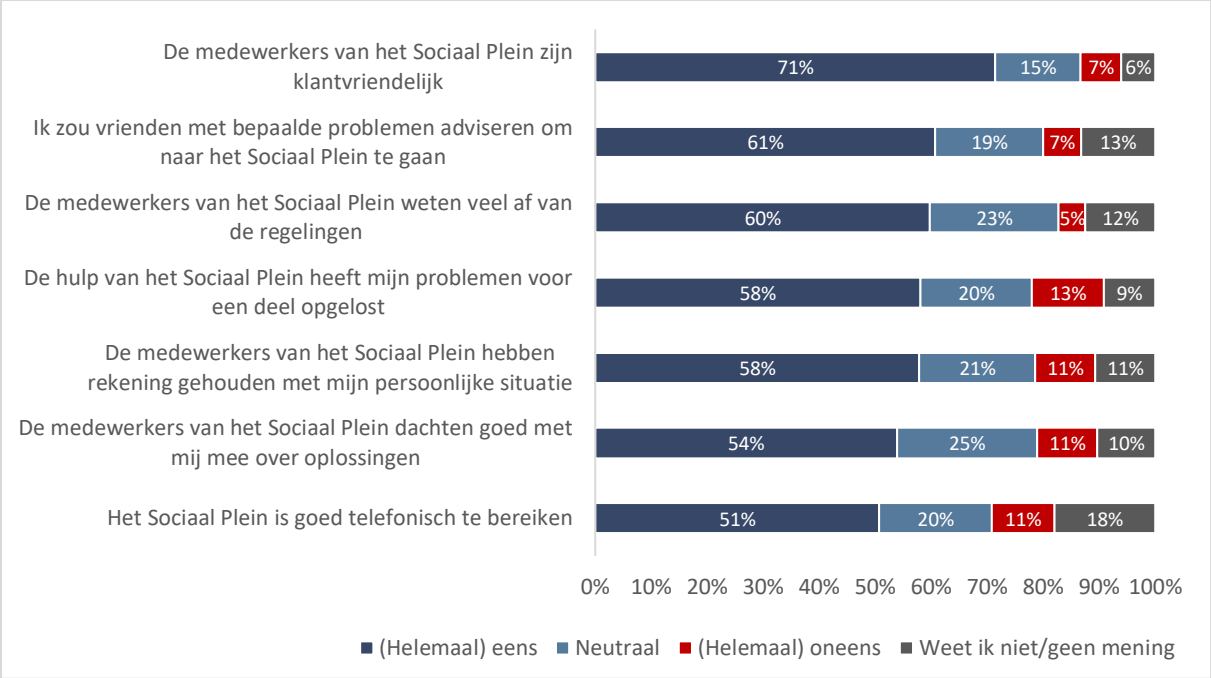

Figuur 7.11 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken over de dienstverlening van het Sociaal Plein?

7.5 Communicatie gemeente

Hilversummers even positief over communicatie van de gemeente

Van zes stellingen over de communicatie door de gemeente Hilversum zijn inwoners het meest positief over de informatie in de brieven en e-mails (55%) en duidelijke taal die door de gemeente gebruikt wordt (55%). Daarnaast is meer dan de helft tevreden over de vindbaarheid van de informatie (54%) en de duidelijke informatie (53%). Net iets minder dan de helft vindt dat de informatie op de gemeentelijke website goed is (47%). Het minst tevreden zijn inwoners over de gemeentelijke informatie via de lokale kranten (36%). Echter een groot deel van de inwoners heeft hier geen mening over.

Ten opzichte van 2022 zijn inwoners niet veel veranderd in hun mening over de communicatie van de gemeente. De waardering voor de gemeentelijke informatie via de lokale kranten en de informatie in brieven en e-mails is licht afgenomen. Er zijn steeds minder inwoners die hier een duidelijke mening over hebben: in 2016 gaf 40% van de inwoners een neutraal antwoord of weet niet/geen mening, in 2023 is dit 60%.

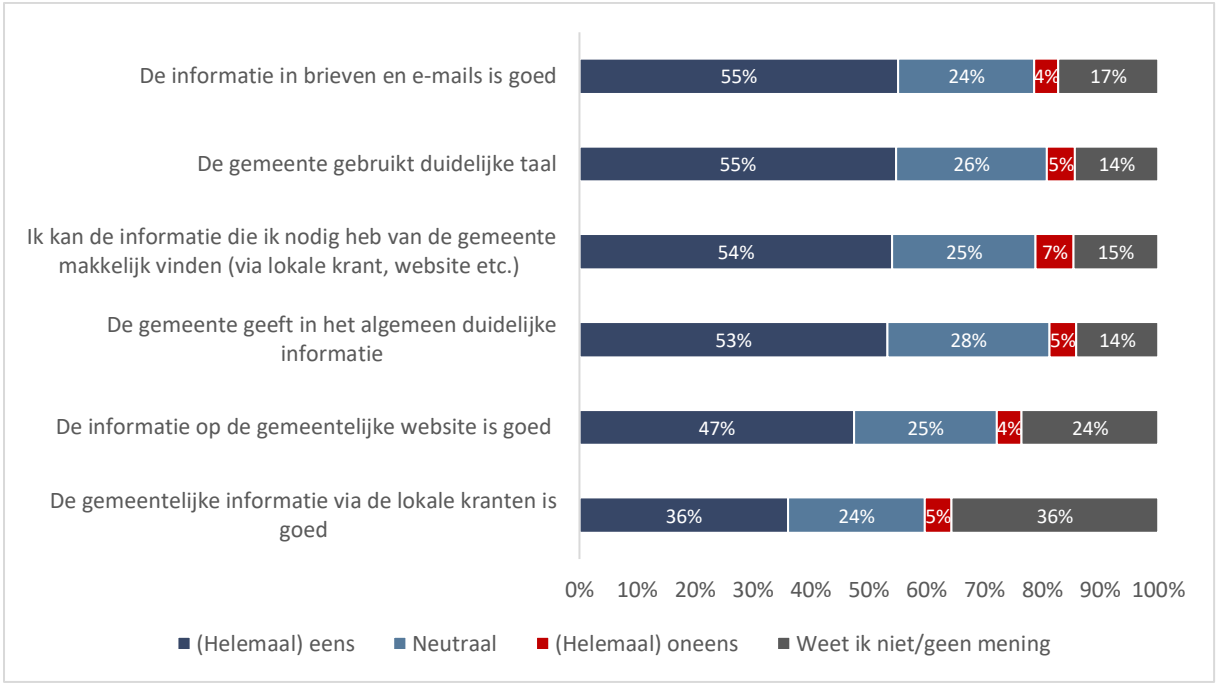

Figuur 7.12 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Bijlage 1: Opvallende bevindingen, duidingen en acties per thema Monitor Hilversum 2023

Deze bijlage bevat de opvallende bevindingen, duidingen en acties, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2023 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring en om deze reden wordt dit jaar in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2023. Vervolgens is er per bevinding ook aangegeven wat de duiding (verklaring/context) is en wat de concrete acties zijn vanuit de gemeente. Bij sommige bevindingen is er (nog) geen actie geformuleerd, omdat daarvoor op dit moment nog geen directe aanleiding is of omdat er meer tijd en onderzoek nodig is om een specifiek actie te formuleren.

Inhoudsopgave

1. **Wonen** 2
2. **Leefomgeving** 2
3. **Cultuur** 4
4. **Duurzaamheid** 5
5. **Zorg** 7
6. **Inflatie** 8
7. **Sociaal** 9
8. **Bereikbaarheid** 10
9. **Arbeid** 10
10. **Verkeer** 11
11. **Verkiezingen** 12
12. **Burgerrelaties** 12
13. **Dienstverlening** 13
14. **Sociaal Plein** 14
15. **Communicatie** 15
16. **Veiligheid** 15
17. **Algemeen** 17

==========

1. Wonen

1.1. Steeds meer woningzoekende inwoners zijn langer op zoek naar een woning. In 2022 was nog 52% langer dan 1 jaar op zoek naar een woning. Nu is dat gestegen naar bijna 60%. In 2023 is zelfs 12% van de woningzoekenden in Hilversum langer dan 5 jaar op zoek naar een nieuwe woning. Dit lag in 2022 nog op 9%.

Duiding: De woningbehoefte is op dit moment groter dat het woningaanbod. Landelijk hadden we in 2023 te maken met een woningtekort van 390.000 woningen, terwijl dit in 2022 nog om een tekort van 315.000 woningen ging (ABF Research). In 2023 zijn minder woningen dan de voorgaande jaren opgeleverd. In Hilversum zijn in 2023 157 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In 2022 waren dat 208 woningen (bag Hilversum). Deze terugloop is ook in de rest van de regio zichtbaar. In de regio Gooi en Vechtstreek was het totaal aantal opgeleverde woningen in 2022 876 en in 2023 is dit gedaald naar 392.

Actie: Om het woningtekort terug te dringen, of in ieder geval niet verder op te laten lopen, is het zaak dat de Hilversumse woningvoorraad groeit. Het realiseren van woningbouw is daarom één van de doelen waar wij sterk op inzetten. In onze lokale woonvisie hebben we de ambitie opgenomen om tot 2030 3.000 woningen te realiseren. In de periode 2024-2025 verwachten wij 595 woningen op te leveren (harde plancapaciteit). Daarnaast zetten we in op versnelling van de woningbouw. Dit doen we bijvoorbeeld in samenwerking met de woningcorporaties middels de Taskforce Versnelling betaalbare woningbouw. Ook sluiten we aan bij de Versnellingstafel MRA. Samen met andere partijen die betrokken zijn bij grote woningbouwlocaties gaan we in gesprek om eventuele knelpunten te identificeren en mogelijk op te lossen, met als doel de woningbouw te versnellen.

==========

2. Leefomgeving

2.1. De verbondenheid met de buurt verschilt behoorlijk per wijk. Zo voelt in de Hilversumse Meent maar liefst 65% van de inwoners zich verbonden met de buurt of de wijk, maar in de wijk Noordoost ligt dat een stuk lager op 36% van de inwoners. Het Hilversumse gemiddelde ligt op precies 50% van de inwoners dat zich verbonden voelt met zijn/haar wijk.

Actie: Vanuit de wijkregisseurs en partners in de wijk, zoals opbouwwerk en jongerenwerkers van Versa Welzijn wordt ingezet op meer verbondenheid met de wijk en met elkaar. Dat doen we door gezamenlijke activiteiten te stimuleren en te ondersteunen met wijkbudget. Ook stimuleren we buurtbewoners aan te sluiten bij bestaande activiteiten. In De Meent is van oudsher veel onderlinge verbinding.

2.2. Er is sprake van een dalende trend over de waardering van de fysieke leefomgeving (combinatie van 3 stellingen) sinds 2016. In 2016 lag deze fysieke kwaliteit schaalscore nog op een 7,3 maar dit is gedaald naar een 6,6 in 2023. Er zijn ook behoorlijke verschillen in de fysieke kwaliteit schaalscore tussen de wijken. Inwoners van de wijk Noordwest geven hun wijk een fysieke kwaliteitsscore van 7,7 maar in het Centrum ligt dit aanzienlijk lager met een 5,6. In vrijwel alle wijken is de fysieke kwaliteit schaalscore in 2023 licht afgenomen t.o.v. 2022. Het gaat om de volgende 3 stellingen: -In mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot – Mijn buurt is netjes en schoon – In mijn buurt is genoeg groen.

Actie: In de wijk Centrum wordt afval als probleem ervaren. Specifiek gaat het daarbij om de vele bedrijfsafvalcontainers in de openbare ruimte. Samen met de GAD en andere betrokken partijen wordt een plan gemaakt om hier een structurele oplossing voor te vinden.

2.3. Het percentage inwoners dat vindt dat er onvoldoende groen is in de eigen buurt is sinds 2016 gestegen. In 2016 vond nog 8% van de inwoners in Hilversum dat er onvoldoende groen is in de buurt, maar dit is gestegen naar 16% in 2023.

Duiding: Sinds de vaststelling van het Programma Groen wordt er veel over de gemeentelijke groene ambities gecommuniceerd door de gemeente, zijn vergroeningsprojecten gestart en is de vergroening van de stad met veel groeninitiatieven enthousiast door inwoners opgepakt. De toename van het percentage kan derhalve mogelijk verklaard worden door de toenemende aandacht en bewustwording die er bij inwoners is voor groen.

Actie: Met het eind 2022 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Groen zetten we vol in op het vergroenen van Hilversum, vooral in buurten waar relatief weinig groen aanwezig is.

2.4. Maar liefst 41% van de inwoners vindt het onderhoud van de trottoirs/stoepen matig tot slechts. Sinds 2016 ligt het percentage op dit niveau.

Duiding: We spreken regelmatig inwoners die klagen over het onderhoud van trottoirs. Boomwortels ontwrichten regelmatig het trottoir, waardoor vooral mensen die minder goed ter been zijn veel hinder ervaren. Dit komt wel overeen met de werkelijkheid. Wij hebben vanuit de inspectiegegevens van de afgelopen jaren geconstateerd dat 22% van de verharding achterstallig onderhoud heeft. Het college en de gemeenteraad hebben vorig jaar ingestemd met een inhaal actie om de kwaliteit van de verharding weer terug te brengen naar een acceptabel werkniveau van 7%. Deze inhaal actie gaat mee met onze klein onderhoudscyclus en is verspreid over 8 jaar. Boomwortel opdruk is een groot probleem. Ook als we nu eenmalig de bestrating herstellen zal deze binnen een aantal jaar weer omhoog worden gedrukt door de wortels. Voor de korte termijn kunnen we dit dus oplossen met de inhaalslag, maar voor de lange termijn zullen we waarschijnlijk andere maateregelen moeten plegen.

Actie: We vragen bewoners dit te melden via de app ‘Melding Doen’, zodat de melding direct bij het juiste team belandt. Gaat het om een gevaarlijke situatie, dan wordt deze zo snel mogelijk aangepakt. Kan het wachten, dan wordt de melding ondergebracht in een aankomend hersteltraject. In dat geval pakken we het op wanneer we met de wijkgerichte klein onderhoudscyclus langs komen, volgens de planning.

2.5. De top 3 aan problemen in de buurt anno 2023 in Hilversum zijn: 1. Te hard rijden door auto’s (36%) 2. Vervuiling door zwerfafval en hondenpoep(28%) 3. Te weinig parkeermogelijkheden (24%)

Duiding: De top 3 is gelijk aan die van 2022. Te hard rijden wordt iets vaker (van 33 naar 36%) genoemd.

Actie: Er wordt gewerkt aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing voor deze problematiek, zoals de realisatie van een autoluw centrum en invoer van 30 km/uur op de centrumring. Ook is er een campagne in voorbereiding, die in september 2024 zal starten, gericht op het gedrag in het verkeer (huftergedrag).

Actie: Het is de bedoeling dat door invoering van betaald parkeren tot aan de buitenring in deze gebieden, ondanks dat er geen parkeerplaatsen bijkomen, meer ruimte wordt gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.6. De top 3 wat men mist aan voorzieningen in de buurt zijn: 1. Brievenbus (13%) , dit was nog 4% in 2016. 2. Parkeergelegenheid (13%) 3. Bak voor klein chemisch afval (13%)

Duiding: Is redelijk vergelijkbaar met 2021 en 2022, alleen wordt de pinautomaat minder genoemd. Dit zal te maken hebben met de toename van online betalen. Het aantal brievenbussen neemt af, doordat steeds minder post verzonden wordt. De gemeente heeft hier geen rol. Het beeld van parkeergelegenheid is vergelijkbaar met eerdere jaren.

Actie: Door uitbreiding van betaald parkeren tot aan de buitenring wordt naar verwachting meer ruimte gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

2.7. De inwoners van de wijk Zuidwest ervaren van alle wijken in Hilversum de meeste achteruitgang. De inwoners hebben wel ideeën hoe de buurt/wijk verbeterd kan worden zoals suggesties over maatregelen voor bevordering van de verkeersveiligheid, hondenpoepbeleid, etc. De inwoners van de wijken Noordwest, Oost en Noordoost ervaren de meeste vooruitgang. In Hilversum als totaal vond 23% in 2023 dat de buurt vooruit is gegaan. Dit lag in 2016 nog op slechts 8%. Deze cijfers van vooruitgang van de buurt lijken in tegenspraak met de daling van de fysieke kwaliteit schaalscore, maar het gaat hier om een combinatie van zowel fysieke als sociale aspecten.

Duiding: Dat 23% van onze inwoners (tegen 8% in 2016) vindt dat de buurt vooruit is gegaan is goed nieuws. Dit zou kunnen samenhangen met de inzet op sociale cohesie door de gemeente, maatschappelijke organisaties zoals Versa Welzijn en bewoners zelf. Een voorbeeld is het ondersteunen van een gemeenschappelijke buitenactiviteit vanuit een wijkbudget. Een ander voorbeeld is het tweemaandelijks bespreken van alles wat er speelt in de buurt met een groep betrokken bewoners.

Actie: We zetten de aanpak die in de duiding wordt genoemd voort.

==========

3. Cultuur

3.1. Zestien procent van de Hilversummers mist theater in het cultuuraanbod. Theater is de cultuurvorm, die het meest wordt gemist van alle cultuuruitingen (anderen zijn bijv. muziek, kunst, musea, erfgoed)

Duiding: Theater is een cultuurvorm die wordt gemist in Hilversum. Dit blijkt niet alleen uit de Hilversum monitor, maar ook uit het cultuuronderzoek (inwonerspeiling) dat eerder dit jaar heeft plaatsgevonden. Hoewel door de sluiting van theater Gooiland en theater Achterom het wat grootschaliger theateraanbod is afgenomen, is er aan de andere kant door nieuwe initiatieven een nieuw lokaal gedragen aanbod gerealiseerd. De activiteiten vinden onder andere plaats in theater Santbergen, de bibliotheek en theater Kleintje Kunst.

Actie: Dat theater wordt gemist was al langer bekend. In het cultuurbeleid is daarom opgenomen te onderzoeken hoe theater Gooiland opnieuw als theater kan functioneren en te onderzoeken welke kosten hiermee gemoeid gaan. We erkennen het belang van theater als kunstvorm, maar de komende periode zal er vanwege ontbreken van structurele middelen om deze cultuurvorm een impuls te geven dit onderzoek niet op korte termijn uitgevoerd worden.

3.2. De website livehilversum.nl is in bekendheid toegenomen. In 2020 bekeek 9% van de Hilversummers deze website (wel in Coronatijd), maar dat is gestegen naar 17% in 2023.

Duiding: in 2023 is ingezet op inspiratieblogs. Daarbij wordt scherp gekeken naar welke bezoeklocaties, activiteiten en events Hilversum Marketing in de 'etalage' plaatst van hun kanalen om het DNA van Hilversum te versterken. Verder is meer aandacht besteed aan de actualiteit.

Acties: Regelmatige updates zorgen ervoor dat bezoekers goed op de hoogte zijn van de laatste evenementen en ontwikkelingen in Hilversum.

==========

4. Duurzaamheid

4.1. In 2023 is het percentage inwoners in Hilversum dat zonnepanelen heeft aangeschaft (op het dak van het huis) gestegen van 25% in 2022 naar 36% in 2023. Aanvullende opmerking: de officiële absolute percentages (gebaseerd op luchtfoto's en dak analyses) geven aan dat er in 2023 op 23% van de daken van huizen zonnepanelen lagen. Deze Monitor Hilversum 2023 is uitgevraagd in januari/februari 2024. De nieuwste cijfers over 2024 zijn nog niet bekend, die verschijnen in november. Dan pas kan met zekerheid vastgesteld worden of de 36% een realistisch percentage is.

Duiding: De berichten over het aanblijven van de salderingsregeling zal hier ongetwijfeld mee samenhangen. Ook zal het stijgen van de gasprijzen sinds 2022 geleid hebben tot meer inwoners die het initiatief hebben genomen tot het aanleggen van zonnepanelen in 2023.

4.2. Vrijwel alle natuur bevorderende maatregelen in en om de tuin zijn in 2023 toegenomen t.o.v. 2022, d.w.z. meer struiken, meer vogelhuisjes, meer bomen, meer klimplanten, minder tegels/klinkers, meer hagen, meer gras, meer wilde bloemen, meer rommelhoekje met takken en bladeren, meer vijvers/vogelbaden, bijenhotels en beter hergebruik van regenwater (o.a. regentonnen)

Duiding: Dit is een mooie ontwikkeling en mede het gevolg van de gemeentelijke inzet vanuit het programma Groen.
Minder verharding en hergebruik van water leveren daarbij ook een bijdrage aan klimaatadaptatie bij hevige regenval.

Actie: De gemeentelijke inzet uit 2023 die hier aan bijgedragen heeft is: de uitdeelactie van 500 boompjes. Dit jaar (2024) is deze inzet verstevigd door deel te nemen aan het NK tegelwippen (onder het project verwijderen zinloze verharding).

4.3. Bijna 85% van de inwoners is niet bekend met het begrip 'natuurinclusief bouwen'. Wel is bijna 40% zeker bereid om diervriendelijke maatregelen te nemen in en om het huis en 35% misschien.

Duiding: Het aantal inwoners dat aangeeft diervriendelijke maatregelen te hebben genomen laat een duidelijk positieve ontwikkeling zien. Dit is mede het gevolg van de gemeentelijke activiteiten die

voortvloeien uit het Programma Groen: We adviseren om natuurinclusief te bouwen bij vergunningsaanvragen op basis van de leidraad natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en op de website bouwenaanhilversum is veel informatie over natuurinclusief bouwen terug te vinden.

Actie: Dat het begrip natuurinclusief bouwen bij veel inwoners nog weinig bekend is, is op zichzelf niet zo relevant. We verwachten wel dat de bekendheid van natuurinclusief bouwen bij inwoners wat zal toenemen de komende jaren doordat het natuurvriendelijk isoleren van woningen zal gaan toenemen.

4.4. Een groot deel van de Hilversummers is nog niet bekend met het bestaan van de duurzaamheidslening, het Hilversumse Isolatieprogramma (HIP) en het energieloket. Zo is 17% bekend met de duurzaamheidslening. 13% is bekend met het HIP, 13% kent het Energieloket en heeft het ook bekeken.

Wel is de bekendheid van de duurzaamheidslening wat toegenomen in 2023 t.o.v. 2016. In 2016 kende nog 7% de duurzaamheidslening, maar dat ligt in 2023 op 17%.

Actie: We verwachten in 2024 hierin een verandering te zien met de lancering van de energiecampagne (gestart juni 2024). Tegelijkertijd merken we ook dat als inwoners er niet mee bezig zijn/op zoek zijn naar subsidiemogelijkheden dan worden de campagnes, loketten en subsidies ook niet herkend en neemt de bekendheid hiervan niet toe.

4.5. Het aandeel huishoudens dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is in 2023 afgenomen t.o.v. 2022. Het percentage daalde van 55% in 2022 naar 45% in 2023.

Duiding: Dit zal ook verband houden met het normaliseren van de gasprijs en de onzekerheid rondom welke warmteoplossing het beste is en de subsidiemogelijkheden.

4.6. Overlast door wegverkeer is duidelijk de grootste milieuklacht in Hilversum. 54% van de inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te ervaren. Deze overlast is het sterkst in Centrum en Zuidwest. Inwoners in het Landelijke buitengebied en Zuid ervaren de meeste geluidsoverlast door vliegtuigen.

Duiding: Overlast door wegverkeer was ook in eerdere jaren de belangrijkste klacht. De klachten komen voor langs alle wegen in Hilversum maar het meeste bij wegen die druk zijn. Denk daarbij aan de buitenring, centrumring en de radialen.

Actie: In het Actieplan Geluid 2024-2029, dat momenteel ter inzage ligt, wordt de drempelwaarde verlaagd. In het vorige actieplan lag deze op 70 dB en nu wordt deze naar 55 dB verlaagd. Dit geeft de ambitie aan die het college heeft vastgesteld voor het jaar 2040. Maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en Groen, zoals o.a. snelheidsverlaging en/of ander type wegdek, dragen bij aan het realiseren van deze ambitie.

4.7. De stankoverlast door vuurkorven, barbecue, buitenhaard, houtkachel en houtstook is vooral seizoensgebonden. Tijdens de verschillende seizoenen ervaart tussen de 20% - 30% van de inwoners overlast hiervan.

Duiding: Als het koud wordt gaat men meer stoken en blijft de lucht langer hangen. De lucht stijgt niet op maar slaat neer door het koude weer. In de zomer zijn er meer klachten over barbecues en vuurkorven, die worden bij mooier weer gebruikt en dan zijn mensen ook vaker buiten.

Actie: Een voorlichtingscampagne over houtstook maakt onderdeel uit van het door het college vastgestelde Actieplan Luchtkwaliteit. Daarnaast is er een landelijk meldpunt ingericht dat ons meer inzicht zal geven in de problematiek. Op dit moment zijn de mogelijkheden om te handhaven door BOA 's beperkt. Het Rijk werkt aan een meetmethode voor het vaststellen van de lokale gezondheidsimpact van houtstook. Wanneer deze methode wettelijk is vastgesteld kan deze door gemeenten gebruikt worden bij handhaving van overlast als gevolg van houtstook.

4.8. Net iets meer dan de helft van de inwoners van Hilversum (51%) ervaart hittestress of hitteoverlast tijdens warme zomerdagen. 13% van de inwoners geeft aan zelfs veel hitteoverlast te ervaren.

Duiding: Door klimaatverandering neemt het aantal warme zomerdagen verder toe. Uit de monitor blijkt dat ongeveer de helft van onze inwoners overlast ervaart.

Actie: Het toevoegen van groen is een belangrijke maatregel om de hitteoverlast tegen te gaan. Met het Programma Groen wordt hier vol op ingezet.

4.9. Er zijn grote verschillen te zien over de aanwezigheid en kwaliteit beoordeling van het groen in de eigen buurt. In het centrum geven de inwoners slechts een 6,1 over de aanwezigheid en kwaliteit van groen. In Noordwest ligt dit het hoogst met een 8,3, en in het Landelijke gebied zelfs een 9,0 (indicatief resultaat).

Duiding: Dit is goed te verklaren, omdat er in die wijken (veel) meer groen aanwezig is.

Actie: Met het Programma Groen wordt ingezet op toevoegen van groen in met name die buurten waar dat nu beperkt is.

4.10. Het gemeentelijke budget 'groen in beweging' voor groeninitiatieven in de eigen buurt of straat is bij behoorlijk veel inwoners nog onbekend. Drie kwart van de inwoners heeft er nog nooit van gehoord.

Duiding: Dit is goed verklaarbaar, omdat de regeling in 2023 maar kort heeft opengestaan. De regeling is echter heel goed gevonden door groepen inwoners met groene initiatieven en 'overtekend', dus is succesvol.

Actie: Bij openstelling van een volgende ronde zullen we daar via de gemeentelijke communicatiekanalen veel aandacht aan schenken. Daarnaast proberen we via ons groene netwerk (groene vrijwilligers en professionals in en om de stad) ook inwoners te bereiken die we via de gemeentekanalen niet bereiken.

==========

5. Zorg

5.1. Er zijn duidelijke verschillen in beoordeling van de eigen gezondheid tussen de wijken in Hilversum. Het Hilversumse gemiddelde komt uit op een 7,8. In de wijken Noordwest en Landelijk gebied wordt de eigen gezondheid gemiddeld gezien gewaardeerd met een 8,0 / 8,1. De wijk Noordoost heeft de laagste score met een 7,5 gemiddeld. Een tiende verschil zegt vrij veel bij een vraag over gezondheid, omdat men erg de neiging heeft om een 7,5 te geven ook als de eigen gezondheid niet zo goed is.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de verschillen tussen wijken die we zien op meerdere sociale indicatoren, zoals inkomen en opleidingsniveau.

Actie: We spelen hier als gemeente op in met een wijkgerichte aanpak, waarbij we intensiever investeren daar waar problemen groter zijn dan op andere plekken. Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid en werken we in regioverband met zorgpartners, in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA), aan het versterken van de gezondheid van onze inwoners.

5.2. Bijna 20% van de inwoners van Hilversum (boven de 16 jaar) waardeert zijn/haar mentale gezondheid als matig tot slecht. Het is de eerste keer dat dit wordt uitgevraagd, dus we kunnen het niet vergelijken hoe de ontwikkeling is geweest door de tijd, maar het komt over als een vrij hoog percentage.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor van de GGD. De laatste monitor over volwassenen en ouderen gaat over het jaar 2022. Onlangs verscheen de RIVM Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 waaruit ook naar voren kwam dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat.

Actie: We investeren in mentale gezondheid via ons jeugdbeleid, en het beleid Wmo – Samenleving, de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid en de regionale aanpak Bescherming en Opvang. Deze programma's bevatten diverse onderdelen, zoals een campagne en interventie (Join Us) voor bevorderen mentale gezondheid van jongeren, laagdrempelige dagbesteding voor psychisch kwetsbaren en de buurtteams waar inwoners met diverse hulpvragen terecht kunnen.

5.3. De behoefte aan zorg is in 2023 toegenomen t.o.v. de voorgaande jaren. In de voorgaande jaren lag de behoefte aan zorg rond de 18%, maar dit ligt in 2023 op 22%. Deze toegenomen vraag aan zorg lijkt vooral opgevangen te worden door het inschakelen van familie, vrienden en kennissen. Dit is gestegen van 7% naar 9%.

Duiding: De toegenomen zorgvraag houdt mogelijk verband met demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en een verschuiving van zorg in instellingen naar ambulante ondersteuning thuis. Deze ontwikkelingen dragen mogelijk bij aan de stijging van inzet van familie, vrienden en kennissen.

Actie: Voor informele zorgverleners is de Uitvoeringsagenda Mantelzorg ontwikkeld, waarin diverse maatregelen genomen worden, die gericht zijn op het ondersteunen van mantelzorgers. Met de activiteiten uit deze Uitvoeringsagenda bereiken we vijf keer meer mensen dan voorgaande jaren.

==========

6. Inflatie

6.1. Het percentage inwoners dat in min of meerder mate getroffen is door de energiecrisis en de inflatiecrisis lijkt gedaald te zijn. In 2022 gaf namelijk nog 36% van de inwoners aan dat ze (heel) hard getroffen werden, maar dit is in 2023 gedaald naar 28%. Toch geeft nog wel een kwart van de bevolking aan dat ze min of meerdere mate moeite hebben met rondkomen.

Duiding: De gemeente zet middelen en acties in om het negatieve effect van de inflatiecrisis op inwoners tegen te gaan. Het is echter lastig om te bepalen in hoeverre de daling te wijten is aan de gemeentelijke interventies of dat het komt door andere externe economische factoren.

Actie: Gemeente Hilversum zet actief in om inwoners te ondersteunen bij het terugdringen van de energiekosten. Zo is er een pool van energieklussers die inwoners voorlichten en helpen om maatregelen te nemen die hun energieverbruik terugdringen. Daarnaast zijn huishoudens met lage

inkomens de laatste jaren gecompenseerd door de overheid met energietoeslag. Gemeente Hilversum heeft ook het beleid geïntensiveerd om de minimaregelingen onder de aandacht te brengen conform de beleidsagenda armoede en schulden 2024-2030. Er is in 2023 ook gestart met budgetcoaching. Het doel van budgetcoaching is het in een vroeg stadium creëren van financiële stabiliteit waardoor de financiële stress vermindert. Maandelijks melden zich 20 inwoners voor hulp met een budgetcoach.

==========

7. Sociaal

7.1. Eenzaamheid is in algemene zin in 2023 duidelijk afgenomen t.o.v. 2022. In 2022 voelde nog 30% van de inwoners zich in zekere mate eenzaam, maar dat is afgenomen naar 23% in 2023. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken waar te nemen. Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) maar in Noordwest een stuk lager met 13%. Tegelijkertijd blijft ernstige eenzaamheid nog wel hoog en is daarmee nog steeds een aandachtspunt.

Duiding: In de Corona-periode was er een sterke stijging te zien van percentage mensen dat zich eenzaam voelde. Vermoedelijk is het hoge percentage uit 2022 nog een ‘na-ijl-effect' van de corona-periode, maar in 2023 is dat effect tot stilstand gebracht. Tegelijkertijd is er een maatschappelijke trend van meer individualisering, en als gevolg daarvan een toename van eenzaamheid.

Actie*:* In Hilversum zijn veel lokale activiteiten en initiatieven die bijdragen aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid (denk aan: Buurtmobi, activiteiten van Senver, Stichting de Hoorneboeg). Daarnaast zet de gemeente met de vastgestelde Uitvoeringsagenda Eenzaamheid 2024 - 2030 verder in op de aanpak van eenzaamheid. Ook andere aanpakken dragen hieraan bij, zoals Welzijn op Recept en de ontwikkeling van mentale gezondheidscentra.

7.2. Discriminatie is sinds 2016 toegenomen. In 2016 gaf nog 7% van de inwoners aan dat ze in het afgelopen jaar zich gediscrimineerd voelden, maar in 2023 is dat toegenomen naar 12%.

Duiding: Bovengenoemde Hilversumse trend valt samen met de landelijke trend. In 2023 zag Nederland een toename van meldingen van discriminatie, zoals gerapporteerd door de politie en antidiscriminatiebureaus. Anderzijds neemt de meldingsbereidheid bij politie en antidiscriminatiebureaus toe. De stijging in het aantal meldingen kan mogelijk worden toegeschreven aan zowel een grotere bewustwording van discriminatie als aan een daadwerkelijke toename van discriminatie-incidenten. Hilversumse wijkregisseurs herkennen uit eigen praktijk dat discriminatie en polarisatie zijn toegenomen.

Actie: Gemeenten zijn vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatie-voorzieningen (Wga, 25 juni 2009) opgedragen om een antidiscriminatie-voorziening in te richten voor hun inwoners. Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek is onze anti discriminatievoorziening. Deze voorziening verleent inwoners onafhankelijke bijstand bij de afhandeling van hun klachten over discriminatie. Ook moet de voorziening de melding registreren. Hiermee voldoet de gemeente Hilversum aan de wettelijke verplichting. Hiervoor ontvangt de gemeente Hilversum een bijdrage van de Rijksoverheid. Middels een subsidie aan Versa Welzijn wordt deze volledig beschikbaar gesteld aan Discriminatie.nl.

Aanvullend op het Meldpunt Discriminatie staat er vanaf 2025 een extra bedrag op de begroting van inclusie en diversiteit. Deze middelen zullen worden ingezet voor de uitvoering van nieuw antidiscriminatiebeleid. Wijkregisseurs blijven het gesprek voeren met inwoners over discriminatie en polarisatie. Daarbij proberen zij breed het gesprek te voeren met inwoners met uiteenlopende denkbeelden.

==========

8. Bereikbaarheid

8.1. Bijna 40% van de fietsgebruikers vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om te fiets te stallen in het centrum. Bijna 50% van de scooter/brommer eigenaren vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om de scooter of brommer te stallen in het centrum.

Duiding: Afgelopen jaren is het aantal fietsparkeerplekken in de openbare ruimte in het centrum al fors uitgebreid. Ook is een ondergrondse fietsenstalling aan de Zeedijk geopend. In de Gebiedsagenda Centrum en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit is al geconstateerd dat de behoefte verder toegenomen is. Meer en betere faciliteiten past ook bij de ambitie om het centrum optimaal bereikbaar te maken voor fietsers (en voetgangers) en het centrum autoluw te maken.

Actie: In het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is opgenomen dat komende jaren 2.000 extra fietsparkeerplaatsen (bij voorkeur inpandig) worden toegevoegd (naast o.a. Stationsgebied en Bruisend Hart). Daarnaast neemt het aantal fietsparkeerplekken op en rond de Kerkbrink toe. Zo wordt de voormalige fietsenstalling aan de Kerkbrink opnieuw geopend. In 2024 is gestart met een analyse van de huidige situatie en onderzoek naar de mogelijkheden.

==========

9. Arbeid

9.1. In 2021 was nog bijna 20% langer dan 1 jaar op zoek naar een baan, maar dat is gedaald naar 9% in 2023.

Duiding: Er zijn in 2023 meer (interessante) vacatures ontstaan op de arbeidsmarkt in Hilversum t.o.v. 2021. De arbeidsmarkt is voortdurend krap.

Actie: In samenwerking met het UWV blijft de gemeente de arbeidsmarktsituatie en de gemiddelde zoekduur naar banen door inwoners monitoren. In de afgelopen jaren zijn er weer diverse banenmarkten georganiseerd voor werkzoekenden.

9.2. Het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer is sinds 2017 afgenomen. In 2017 gebruikte nog 49% van de inwoners die werk hebben de auto voor woon-werkverkeer. Dit is afgenomen naar 39% in 2023. Inwoners zijn wat meer gaan lopen naar het werk i.p.v. de auto hiervoor te gebruiken. Ook het gebruik van de trein is wat toegenomen.

Duiding: Het is een positieve ontwikkeling dat het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer afneemt ten gunste van het openbaar vervoer en meer te voet en te fiets naar het werk gaan. Mogelijk speelt meer thuiswerken hierbij ook een rol. De bewustwording in Nederland en in Hilversum om meer te bewegen en minder vaak de auto te nemen is toegenomen en dat heeft dus waarneembare effecten.

Actie: Door het realiseren van maatregelen, zoals doorfietsroutes en fietsparkeervoorzieningen, uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit en het Stationsgebied wordt deze ontwikkeling verder gestimuleerd.

==========

10. Verkeer

10.1. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022 van 50% naar 55%. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is het grootste in Landelijk Gebied, Zuidoost, Zuid en Centrum. In de Hilversumse Meent lijkt de verkeersveiligheid het beste te zijn van alle wijken in Hilversum.

Duiding: Dat de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid toeneemt kan worden verklaard uit onder meer de ervaren toenemende snelheidsverschillen op fietspaden (e-bikes, fatbikes).

Actie: Met maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit, zoals het project Veilig naar scholen en sportparken, verkeerseducatie op scholen, verkeerscampagnes en de aanpak van knelpunten (Priowegen) wordt gewerkt aan een verkeersveilige stad. Ook is een nieuwe verkeerscampagne tegen huftergedrag in het verkeer gestart waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor verkeersveiligheid. De komende jaren worden wegen opnieuw ingericht, 30km/h op wegvakken ingevoerd en doorfietsroutes gerealiseerd.

10.2. Het bezit van elektrische of hybride auto's is toegenomen van 5% in 2016 naar 22% in 2023. Het aandeel elektrische fietsen is sinds 2016 toegenomen van 18% naar 36% in 2023.

Duiding: Dat het aantal elektrische of hybride auto's is toegenomen is goed nieuws, gelet op de afname van de CO2 uitstoot die hier het gevolg van is. Een toename van het aandeel elektrische fietsen is positief (omdat mensen dan gemiddeld langere afstanden kunnen fietsen of ouderen langer blijven fietsen), maar kent ook nadelen (snelheidsverschillen op fietspaden door o.a. elektrische fietsen en fat bikes).

Actie: Door uitbreiding van het aantal laadpalen in de openbare ruimte (onderdeel uitvoeringsprogramma Mobiliteit) en door het mogelijk maken van laden op de openbare weg (via kabelgoottegels) stimuleren we elektrisch rijden. Het realiseren van doorfietsroutes geeft de nodige infrastructurele basis voor het veilig en snel kunnen verplaatsen met de (elektrische) fiets.

10.3. Slechts 17% van de autobezitters is bereid om op meer dan 100 meter van het eigen huis de auto te parkeren.

Duiding: Dit is herkenbaar. In het door de gemeenteraad vastgestelde parkeerbeleid is geen maximale loopafstand opgenomen waar aan wordt getoetst. Alhoewel het begrijpelijk is dat het wenselijk en prettig is om zo dichtbij als mogelijk bij een woning te parkeren, kan dat niet worden gegarandeerd. Zoals ook wordt aangegeven in het vastgestelde parkeerbeleid is de openbare ruimte namelijk schaars. Niet alle ruimte kan gebruikt worden door geparkeerde auto's. De schaarse ruimte wordt ook gebruikt voor "bijvoorbeeld groen, ruimte voor voetganger en fiets of speciale parkeerplaatsen, zoals gehandicapten parkeerplaatsen, laadplekken of laad-en losplekken".

10.4. Slechts 4% van de inwoners maakt gebruik van deelauto's in de buurt of elders.

Duiding: Het aandeel inwoners dat gebruikmaakt van deelauto's is met 4% nog beperkt, maar neemt wel toe. Deelvervoer is bij veel mensen nog vrij onbekend, terwijl inmiddels driekwart van de Hilversummers wel een deelauto in hun omgeving (binnen 400 meter) heeft staan.

Actie: Met het uitvoeringsprogramma Mobiliteit wordt het aanbod aan deelfietsen, deelscooters en deelauto's uitgebreid. Sinds 1 juli is het aanbod van deelscooters gereguleerd en vergroot. Komend jaar wordt het aanbod van deelvervoer onderzocht en kansen voor uitbreiding opgepakt.

==========

11. Verkiezingen

11.1. De interesse voor lokale politiek is iets toegenomen van 40% in 2022 naar 42% in 2023. Dit houdt dus wel in dat 58% van de inwoners boven de 16 jaar (nog steeds) niet geïnteresseerd is in de lokale politiek van Hilversum.

Duiding: In maart 2022 vonden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats en in November 2023 de vervroegde Tweede Kamer Verkiezingen, mogelijk hebben deze geleid tot de (lichte) toename in de (lokale) politiek in 2023

Actie: In het voorjaar heeft de Raad de motie “Verbetering op Komst” aangenomen voor evenementen die de politieke participatie bevorderen, gedacht wordt hierbij aan een lokale politiekweek in september 2025 en een politiekmaand voorafgaand aan de verkiezingen van 2026. Het budget hiervoor is toegekend om deze activiteiten te organiseren en ook de impact ervan te beoordelen na de eerstvolgende verkiezingen. Ook heeft in juni de 4 editie Pizza & Politiek plaatsgevonden dit keer met als thema veiligheid. Pizza & Politiek is een initiatief van een aantal raadsleden en het platform Young Hilversummers om onder het genot van een pizza elkaars wereld beter te begrijpen. Er wordt gekeken of Pizza en Politiek structureel onderdeel is van het beleid van jongerenparticipatie of kan worden.

Andere mogelijk opkomst bevorderende maatregelen zijn het meesturen van een extra brochure in eenvoudige taal bij de stempas en/of het plaatsen van een mobiel stembureaus. Hier moeten dan echter wel financiële middelen voor vrijgemaakt worden. Tot slot, kan mogelijk ook het proces van samenvoeging van Wijdemeren met Hilversum, gebruikt worden om de interesse in lokale politiek onder (jonge) Hilversummers laten toenemen.

==========

12. Burgerrelaties

12.1. Slechts 28% van de inwoners van Hilversum heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. 36% van de inwoners geeft aan ‘niet veel/niet weinig’.

Actie: Door wijk- en buurtgericht te werken houden wij korte lijnen met de gemeenschap. Wijkregisseurs en wijkwethouders zijn gemakkelijk te benaderen en via de spreekuren in de wijken gaan we regelmatig het gesprek aan met de inwoners. Steeds beter stemmen we onze diensten af op de behoeften van de wijken en buurten.

12.2. Slechts 16% van de inwoners geeft aan dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van hun plannen en ideeën.

Duiding: Veel inwoners zijn mogelijk niet op de hoogte van wijkbudget en de mogelijkheid buurtinitiatieven te realiseren.

Vervolgactie: We communiceren dit steeds breder, bijvoorbeeld via de spreekuren in de wijk. Soms dienen inwoners meer complexe initiatieven in, die een projectmatige aanpak vragen en aanvullende financieringsmogelijkheden. Momenteel zijn we bezig om samen met inwoners deze complexe initiatieven procesmatig beter uit te werken d.m.v. een projectmatige aanpak om het proces te vereenvoudigen.

12.3. Er heerst tamelijk veel onbekendheid bij veel inwoners over de interactie tussen gemeente en inwoners. Zo zegt 37% dat ze niet weet of de gemeente doet wat ze zegt. 30% heeft geen mening of weet niet of de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en 42% weet niet of de gemeente samen met de buurt samenwerkt aan plannen, activiteiten en voorzieningen. 45% weet niet of de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren of helpt deze uit te voeren (50%).

Actie: We gaan nog beter communiceren binnen onze wijken en buurten. Zo gaan we meer inzetten op communicatie via wijk- en buurtkranten.

==========

13. Dienstverlening

13.1. Het percentage inwoners dat afgelopen jaar contact heeft gehad met de gemeente is sinds 2016 afgenomen van 64% in 2016 naar 55% in 2023. Het meeste contact vond plaats via de website (44%). Contact via de publieksbalie is afgenomen van 23% in 2022 naar 21% in 2023. Ook telefooncontact nam af van 16% in 2022 naar 13% in 2023.

Duiding: De toename van contact via de website, van 42% naar 44%, en de afname van baliebezoek en telefonisch contact gaan hand-in-hand: gemeente Hilversum biedt steeds meer producten en diensten digitaal aan. In 2023 zijn bijvoorbeeld aangifte geboorte en verlengen rijbewijs digitaal mogelijk gemaakt, waardoor baliebezoek minder en telefonisch contact daarover nodig is. Vanaf dit jaar zal het aantal baliebezoeken weer toenemen door de paspoortenpiek. Daarnaast zien we ook de digitale vaardigheden van Nederlanders verder toenemen. Ten aanzien van informatie en digitale geletterdheid is dit gestegen van 85% (2021) naar 88% (2023) (bron: CBS).

13.2. In 2023 is de tevredenheid over de aspecten van gemeentelijke dienstverlening toegenomen in 2023 t.o.v. 2022. Dit gaat om aspecten zoals:

- Ik vond het gemakkelijk om mijn vraag te stellen of aanvraag te regelen (2022: 69% 2023: 72%)
- de duur van de afhandeling was acceptabel (2022: 66% 2023: 68%)
- ik werd goed op de hoogte gehouden van het verloop van de afhandeling (2022: 55% 2023: 57%)
- ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde (2022: 67% 2023: 70%)
- ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen (2022: 63% 2023: 65%)
- de gemeente hielp mij op een prettige manier (2022: 64% 2023: 67%)
- het was gemakkelijk om iemand van de gemeente aan de lijn te krijgen (2022: 32% 2023: 32%)
- de informatie die ik kreeg of zelf vond klopte en was volledig (2022: 66% 2023: 68%)

Duiding en actie: De feedback van het continu klanttevredenheidsonderzoek geeft ons inzicht in de aspecten die de beleving van de dienstverlening bij inwoners en ondernemers beïnvloeden. In 2023 hebben we een start gemaakt met het gericht verbeteren van deze aspecten zoals de bewustwording rondom (telefonische) bereikbaarheid van de gehele organisatie en het nakomen van de terugbelverzoeken, aandacht voor de snelheid van afhandeling en de wijze waarop het contact hierover met de inwoner plaatsvindt. Daarnaast verbeteren we de content op hilversum.nl doorlopend op basis van feedback van bezoekers en digitaliseren we onze dienstverlening steeds verder met aandacht voor toegankelijkheid.

==========

14. Sociaal Plein

14.1. De klantvriendelijkheid van het sociaal plein valt erg op. Ruim 70% van de inwoners die in 2023 gebruik hebben gemaakt van de diensten van het sociaal plein vond dat ze klantvriendelijk geholpen werden.

Duiding: Het beeld dat inwoners tevredener zijn over de dienstverlening door het Sociaal Plein wordt bevestigd in het jaarlijks terugkerende klantervaringsonderzoek onder inwoners met Wmo-voorziening. Als inwoners tevreden zijn, is dat meestal omdat ze snel en vriendelijk geholpen werden en omdat ze medewerkers deskundig vonden. Aanvullend zijn er vanuit de Wmo betere doorlooptijden behaald.
Daarnaast is geïnvesteerd in alle mensen die onder de Participatiewet vallen: iedereen met een uitkering wordt uitgenodigd voor een gesprek en in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een passend re-integratieaanbod. Ook heeft de gemeente de Energietoeslag 2023 collectief uitbetaald aan iedereen die de toeslag eerder had ontvangen, inwoners hebben daardoor geen nieuwe aanvraag hoeven te doen. Tot slot worden inwoners in de gesprekken met de gemeente gewezen op andere voorzieningen, zoals het aanvragen van de minimaregelingen.

Actie: Voortzetting van bovengenoemde acties, waarbij we inwoners integraal adviseren en proactief benaderen.

14.2. In 2023 vinden meer inwoners dat hun probleem door het Sociaal Plein (deels) werden opgelost. In 2022 lag dat nog op 53% maar in 2023 op 58%.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder 14.1

14.3. De waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein is gestegen van een 7,0 in 2022 naar een 7,2 in 2023.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder nr. 14.1

14.4. Het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met Sociaal Plein en dat een bepaalde ‘drempel’ ervaarde is significant gedaald van 65% in 2022 naar 19% in 2023. Dit betekent dus dat maar liefst 68% van de inwoners die in het afgelopen jaar contact heeft gehad met het Sociaal Plein, geen drempel ervaarde tegenover 33% in 2022.

Duiding: Een mogelijke verklaring is dat in 2023 de energietoeslag collectief is uitbetaald aan iedereen, die het jaar ervoor ook energietoeslag ontvangen heeft. Inwoners hoefden dus geen aanvraag te doen. Dit werkt drempelverlagend. Een andere verklaring kan zijn dat inwoners in 2022 een hogere drempel ervaarden vanwege de nasleep van de corona-toeslagen (o.a. TOZO)

Actie: Voortzetting van een proactieve en outreachende benadering naar inwoners.

==========

15. Communicatie

15.1. In 2016 vond nog 55% van de inwoners dat de gemeentelijke informatie in de lokale kranten goed was. In 2023 ligt dat een stuk lager met 36% die het daarmee eens is.

Duiding: In de afgelopen acht jaar is het medialandschap sterk veranderd. In toenemende mate betrekken mensen hun informatie via andere – vaak digitale – kanalen. Met name Hilversum.nl is in vorige edities van de monitor benoemd als een belangrijke informatiebron en na de vernieuwing in 2022 gestegen in waardering.

Actie: We gaan in gesprek met de hoofdredactie van de Hilversum Nieuws over de resultaten en toetsen dat aan hun lezersonderzoeken. Mogelijk levert dit inzichten op die we kunnen gebruiken voor onze informatievoorziening

==========

16. Veiligheid

16.1. Men voelt zich het meest onveilig in de wijken Noordoost en Oost. In Noordoost voelt 32% van de inwoners die er komt zich wel eens onveilig en in de wijk Oost ligt dat op 26%. Het meest veilig voelt men zich in de wijken Hilversumse Meent (6% voelt zich er wel eens onveilig) en Noordwest (11% voelt zich daar wel eens onveilig)

Duiding: De bevindingen komen overeen met de Veiligheidsmonitor uit 2023. Zie data hieronder.

Noordoost

- Onveiligheidsgevoel: In Noordoost voelt 32% van de inwoners zich wel eens onveilig. Inwoners ervaren vaak verkeersoverlast (44%) en fysieke verloedering (28%), en de leefbaarheid van de wijk wordt met een lager rapportcijfer beoordeeld (7,1) dan gemiddeld in Hilversum .
- Preventie: Inwoners van Noordoost nemen minder preventieve maatregelen en melden zich minder vaak aan voor buurtpreventieprogramma's zoals Burgernet .

Oost

- Onveiligheidsgevoel: In de wijk Oost voelt 26% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort gemiddeld op indicatoren voor veiligheidsbeleving en overlast. De leefbaarheid van de buurt wordt echter lager beoordeeld (7,4) en sociale cohesie is zwakker (6,0) .
- Overlast: De ervaren overlast in Oost is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, zowel voor fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Hilversumse Meent

- Veiligheidsgevoel: In Hilversumse Meent voelt slechts 6% van de inwoners zich wel eens onveilig, wat deze wijk tot de veiligste van Hilversum maakt. De leefbaarheid wordt met een hoog cijfer beoordeeld (7,9) en er is een sterke sociale cohesie .
- Overlast: Inwoners ervaren hier significant minder overlast dan gemiddeld in Hilversum, zowel wat betreft fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Noordwest

- Onveiligheidsgevoel: In Noordwest voelt 11% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort hoger dan gemiddeld op leefbaarheid (8,1) en heeft een sterkere sociale cohesie (6,6) dan het gemeentelijk gemiddelde .
- Overlast: Inwoners ervaren minder overlast dan gemiddeld in de gemeente, zowel wat betreft verkeersoverlast (28%) als fysieke verloedering (11%) .\

Actie: De gemeente gaat contact opnemen met de wijkregisseur en politie om te inventariseren wat nodig is en zal hier actie op ondernemen. Te denken valt aan de verbetering van de zichtbaarheid van handhavers en politie.

16.2. Het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit is tussen 2022 en 2023 wat gestegen van 25% naar 30%, die zeker weten wat het inhoudt. Vooral inwoners uit de wijken Noordwest, Zuidoost en Centrum herkennen de signalen het best. In de wijk Noordoost herkennen de inwoners deze signalen het minst.

Duiding: Dit is positief en te danken aan communicatie en inzet van interventies zoals:

1. Voorlichtingscampagnes**:** Regelmatig georganiseerde campagnes om het bewustzijn te vergroten over wat ondermijning inhoudt en hoe het te herkennen
2. E-learning modules: Verplichte online trainingen voor alle medewerkers van de gemeente om kennis over ondermijning te vergroten
3. Beeldvormende sessies: Sessies georganiseerd voor het gemeentebestuur en raadsleden om hen bewust te maken van ondermijning en de signalen ervan
4. Interventies door het Bestuurlijk Interventie Team (BIT): Gerichte controles en interventies in kwetsbare gebieden en branches

Actie: De gemeente blijft zich inzetten om de bewustwording rondom ondermijning te vergroten zoals d.m.v.

1. Uitbreiding van Voorlichtingscampagnes:
    a. Doelgroepen: Specifieke campagnes gericht op kwetsbare doelgroepen zoals jongeren, ondernemers en nieuwe inwoners.
    b. Media: Gebruik maken van lokale media, sociale media platforms en direct mailing voor bredere dekking
2. Trainingen en Workshops:
    a. Voorlichting op scholen: In samenwerking met scholen worden leerlingen en docenten geïnformeerd over de gevaren van ondermijning en hoe ze signalen kunnen herkennen
    b. Workshops voor ondernemers: Gerichte sessies voor ondernemers in kwetsbare branches zoals horeca en vastgoed om hen te leren hoe ze ondermijning kunnen herkennen en melden
3. Gebruik van Technologie:
    a. Meld een Vermoeden App: Blijven promoten van de app waarmee inwoners eenvoudig signalen van ondermijning kunnen melden

16.3. Men vermoedt of weet het zeker het volgende het meeste in de buurt voorkomt:
- buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder ervoor gestraft te worden (20%)
- dealen van harddrugs, zoals XTC of cocaïne (19%)
- winkels waar bijna nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%)
- een verdachte situatie m.b.t. een auto of een ander voertuig zoals bijvoorbeeld rondje blijven rijden in de buurt of lang geparkeerd staan (21%)

Actie:
Versterken communicatie-inspanningen: In het eerste kwartaal van 2025 de meldingsbereidheid verhogen door middel van een gerichte en transparante communicatiecampagne. Met als doel om ervoor te zorgen dat alle inwoners goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden om meldingen te doen en de stappen die na een melding worden ondernomen.

Training en bewustwording: Het organiseren van trainingen voor gemeentelijke medewerkers en bewoners om signalen van criminaliteit te herkennen en de juiste meldingsprocedures te volgen.
Samenwerking met partners: de samenwerking met politie, maatschappelijke organisaties en scholen versterken om een breed draagvlak en ondersteuning te creëren voor meldingsbereidheid en veiligheidsinitiatieven.

16.4. Overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt is afgenomen van 34% in 2019 naar 20% in 2023

Actie: jaarwisseling districtelijk voorbereiden en daarnaast worden weer Kindervuurwerkshow en centrale vuurwerkshow in verder vuurwerkvrij centrum georganiseerd.

==========

17. Algemeen

17.1. In 2023 vindt maar liefst 41% van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In 2016 lag dit nog op 25%. Nog niet eerder sinds 2016 lag dit percentage zo hoog.

Duiding: Dit is veroorzaakt door meer wijkregie, opbouwwerk, jongerenwerk, programma Groen maar ook door meer handhaving. Er is in 2023 meer participatie geweest met de inwoners van de stad. Verder wordt er veel geïnvesteerd in Hilversum, zoals in de openbare ruimte, infrastructuur, onderwijs en cultuur wat een zichtbare vorm krijgt.

Monitor Hilversum 2023

RESEARCH 2EVOLVE

www.r2e.nl

Colofon

Uitgave

Research 2Evolve
Tesselschadelaan 15a
1217LG Hilversum

Rapportnummer

20231107.01

Datum

Maart 2024

Opdrachtgever

Gemeente Hilversum

Auteurs

Floor den Boer
Mieke Holwerda
Suzanne Fresco

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

MONITOR HILVERSUM 2023 ..... **1**

COLOFON 2

INHOUDSOPGAVE **3**

ONDERZOEKSVERANTWOORDING **4**

INLEIDING 4
STEEKPROEF EN RESPONS 4
REPRESENTATIVITEIT 4
ANALYSE 5
PRESENTATIE VAN DE CIJFERS 5

SAMENVATTING **6**

UITKOMSTEN GEMEENTE HILVERSUM TOTAAL 6
UITKOMSTEN WIJKEN HILVERSUM VERGELEKEN 8

RESULTATEN **12**

1. WONEN EN LEEFOMGEVING 12
2. RECREATIE 29
3. DUURZAAMHEID 40
4. PARTICIPATIE, ZORG, WELZIJN EN ARBEID 50
5. VERKEER EN BEREIKBAARHEID 71
6. VEILIGHEID 78
7. BESTUUR EN PUBLIEKE DIENSTVERLENING 83

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

In opdracht van gemeente Hilversum heeft onderzoeksbureau Research 2Evolve de Hilversum Monitor uitgevoerd onder de inwoners van de gemeente Hilversum. Door dit onderzoek kan de gemeente in kaart brengen hoe de inwoners de onderstaande thema's ervaren en krijgt zij inzicht in waar verbetering gewenst is.

Het onderzoek laat zien hoe inwoners de gemeente ervaren op de volgende thema's:

- Wonen en leefomgeving
- Recreatie
- Duurzaamheid
- Participatie, zorg, welzijn en arbeid
- Verkeer en bereikbaarheid
- Veiligheid
- Bestuur en publieke dienstverlening

Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen 2 januari 2024 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek. Aan non-responders is een herinnering per post gestuurd. De vragenlijst kon worden ingevuld tot 15 februari 2024.

In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent.

Representativiteit

Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Dit is een gangbare werkwijze in (statistisch) kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar meetellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke

invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 gehanteerd.

Analyse

De uitkomsten van de Hilversum Monitor 2023 zijn in dit rapport, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van 2022 en eerdere jaren. Er zijn resultaten beschikbaar vanaf 2016, waarmee voor verschillende indicatoren trendanalyses mogelijk zijn. De genoemde verschillen in de rapportage zijn niet statistisch getoetst en kunnen daarmee ook op toeval berusten.

Presentatie van de cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’, niet buiten beschouwing gelaten;
- In dit rapport wordt ook gebruikgemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt de score berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten;
- Het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden buiten beschouwing gelaten.

Samenvatting

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. De monitor is een zogenaamde omnibusenquête waarin verschillende thema's aan bod komen, zoals de kwaliteit van wonen en leefomgeving, veiligheid en bereikbaarheid. Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.953 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). In totaal hebben 2.705 van de geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 25 procent. Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk ten opzichte van de bevolking. Hiermee zijn de gepresenteerde resultaten representatief voor de Hilversumse bevolking in het algemeen.

Uitkomsten gemeente Hilversum totaal

Voor deze samenvatting is een selectie gemaakt van een dertigtal indicatoren om de belangrijkste resultaten te beschrijven. Het is een mix van begrotingsindicatoren en andere onderwerpen. Voor deze indicatoren wordt – waar mogelijk – beschreven of er sprake is van een ontwikkeling ten opzichte van de voorgaande meting en/of een langere trend.

Wonen en leefomgeving

Inwoners van Hilversum geven het rapportcijfer 8,1 voor hoe prettig het wonen is in de buurt en een 7,2 voor het onderhoud van de openbare ruimte in de buurt. Deze cijfers zijn bijna gelijk aan 2022 en zijn stabiel over de periode 2016-2023.

De verbondenheid die inwoners voelen met hun buurt is ten opzichte van 2022 licht toegenomen, waar in 2022 minder dan de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde met de buurt is dit in 2023 precies 50%. Ook geeft zes op de tien (58%) inwoners aan dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Er is een stijgende trend ten opzichte van voorgaande jaren (2016; 53%).

Negen op de tien (87%) inwoners voelt zich veilig in de woonbuurt. Dit is bijna onveranderd vergeleken met 2022, toen voelde 88 procent zich veilig in hun woonbuurt. Dit is onveranderd over de langere termijn.

De tevredenheid over de hoeveelheid groen in de buurt is licht toegenomen vergeleken met 2022, van 69 procent naar 72 procent. Over de langere termijn vertoond de tevredenheid over het groen een dalende trend (2016; 85%).

Vier op de tien (43%) vindt dat er voldoende welzijnsvoorzieningen, zoals maatschappelijk werk en andere hulpverlenende instanties zijn in hun buurt. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (2022: 41%), en is stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Recreatie

De tevredenheid van inwoners over sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum is ten opzichte van 2022 licht toegenomen. Er is een lichte stijgende trend te zien, waar in 2023 zes op de tien (62%) inwoners die wel eens sporten (zeer) tevreden is, was dit in de periode 2016-2022 tussen 48 en 59 procent. In 2023 vinden meer inwoners van Hilversum dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie dan in 2022. In 2022 was dit 65 procent, nu is het 69 procent.

De tevredenheid over het culturele aanbod is licht toegenomen ten opzichte van 2022, en ligt in 2023 op ongeveer hetzelfde niveau als in 2016 (52% van inwoners die bekend zijn met het culturele aanbod). Hetzelfde geldt voor de tevredenheid over het aanbod van evenementen in Hilversum, 51 procent van alle inwoners is hier (zeer) tevreden over (2022: 49%).

Duurzaamheid

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Dit is in voorgaande jaren niet gevraagd.

Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Er lijkt sprake te zijn van een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent. Hier speelt wel in mee dat de vraagstelling in 2022 was gewijzigd ten opzichte van voorgaande edities. In 2022 was de stelling “zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg)” in plaats van “zorg aan hulpbehoevende naaste (mantelzorg)”. Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen. In 2022 gaf meer dan de helft (55%) aan vaak of af en toe zorg te verlenen aan een familielid, vriend of kennis, in 2023 is dit 40 procent.

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%).

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren. Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren.

In 2023 is er voor het eerst sinds de corona jaren een sterke afname in de eenzaamheid die men ervaart. In 2022 voelde drie op de tien (30%) inwoners zich soms of (heel) vaak eenzaam, in 2023 een op de vijf (22%) inwoners. Dit is vergelijkbaar met de ervaren eenzaamheid van inwoners van Hilversum in 2017 (24%).

Verkeer en bereikbaarheid

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3). De bereikbaarheid

met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

Een relevante ontwikkeling over de afgelopen jaren is dat het aandeel inwoners met een elektrische fiets is toegenomen van 18 procent in 2016 naar 36 procent in 2023. Hier staat tegenover dat het aandeel inwoners met een gewone fiets is afgenomen van 80 procent in 2016 naar 74 procent in 2023.

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum. Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%).

Veiligheid

Er zijn geen duidelijke veranderingen in het veiligheidsgevoel ’s avonds op straat in het centrum van Hilversum, 61 procent van de inwoners voelt zich dan veilig. Dit is bijna gelijk aan 2022, toen voelde 60 procent van de inwoners zich veilig.

Bestuur en publieke dienstverlening

Het vertrouwen van inwoners in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd is in 2023 gelijk gebleven aan 2022. Van de inwoners heeft 28 procent (heel) veel vertrouwen tegenover acht procent weinig tot geen. In 2022 had 27 procent (heel) veel vertrouwen en tien procent weinig tot geen.

Het percentage inwoners dat vindt dat de gemeente inwoners laat meedenken bij plannen activiteiten en voorzieningen is in de periode 2016-2023 vrijwel onveranderd, alleen in 2019 en 2020 was dit wat lager dan in andere jaren. Het percentage inwoners dat zich actief wil (blijven) inzetten voor hun buurt is licht toegenomen vergeleken, waar dit in 2021 nog 47 procent was is dit in 2023 49 procent. Hiermee is het weer op het niveau van 2018.

De waardering van inwoners voor zowel de algemene dienstverlening (7,0) als de digitale dienstverlening (7,0) is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2022 (beide 6,9).

De waardering voor de dienstverlening van het sociaal plein is licht toegenomen (van 7,0 tot 7,2).

Uitkomsten wijken Hilversum vergeleken

Centrum

De uitkomsten van de wijk Centrum blijven op een aantal punten achter bij de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit het Centrum voelen zich minder verbonden met hun buurt en zijn minder tevreden over de hoeveelheid groen in de buurt. Ook is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager. Wel voelen inwoners uit het centrum zich veiliger in het centrum dan inwoners uit andere wijken en hebben zij vaker een elektrische fiets.

Ten opzichte van 2022 is het algemene beeld in het Centrum zeer stabiel. De enige ontwikkelingen zijn dat inwoners zich minder vaak eenzaam voelen en dat ze minder vaak mantelzorg verlenen, wat in alle wijken is terug te zien.

Hilversumse Meent

De uitkomsten van de wijk Hilversumse Meent lopen op een aantal punten voor op de andere wijken van Hilversum. Inwoners uit de wijk Hilversumse Meent voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden dat buurtbewoners meer voor elkaar klaar staan dan inwoners uit andere wijken. Ook de tevredenheid over de hoeveelheid groen ligt hoger. Op gebied van bereikbaarheid en verkeer zijn inwoners uit Hilversumse Meent ook positiever dan elders. Dit geldt voor de bereikbaarheid van het centrum en tevredenheid over auto rijden in eigen woonplaats. Ook voelen inwoners zich meer betrokken door de gemeente als het gaat om meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Wel is te zien dat inwoners uit Hilversumse Meent minder tevreden zijn met de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum en dat zij zich minder veilig voelen in het centrum dan inwoners uit andere wijken.

In vergelijking met 2022 zijn inwoners van Hilversumse Meent in 2023 minder positief over de dienstverlening van het Sociaal Plein en vinden zij dat de gemeente ze minder mee laat denken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Ook voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan voorheen. Net zoals de andere wijken van Hilversum zijn inwoners uit Hilversumse Meent minder mantelzorg gaan verlenen. Wel zijn inwoners positiever over het aanbod van evenementen en zijn ze minder eenzaam in 2023.

Landelijk gebied

De uitkomsten voor Landelijk Gebied moeten als indicatief worden beschouwd, aangezien deze gebaseerd zijn op slechts 40 respondenten, en zijn daarom niet opgenomen in de samenvatting.

Noordoost

De wijk Noordoost heeft een aantal negatieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde van de gemeente. Zo voelen inwoners uit Noordoost zich minder verbonden met hun buurt dan inwoners uit andere wijken. Ook zijn zij minder tevreden over de sportvoorzieningen en de hoeveelheid sport en recreatiemogelijkheden in Hilversum.

Ten opzichte van 2022 is het beeld in Noordoost zeer stabiel te noemen. De enige ontwikkeling is een afname in het aandeel inwoners wat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien.

Noordwest

De wijk Noordwest is positiever gestemd over verschillende onderwerpen dan de gemeente Hilversum in het algemeen. Zo vinden inwoners uit Noordwest vaker dat er genoeg groen is in eigen buurt en zijn zij minder eenzaam. Ook hebben ze

meer vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd en willen ze zich vaker actief (blijven) inzetten voor de buurt. Wel zijn inwoners van Noordwest negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan inwoners elders.

In vergelijking met 2022 is de tevredenheid over het reizen met de auto in eigen buurt afgenomen en zijn er minder inwoners die mantelzorg hebben verleend. Wel zijn er in 2023 meer inwoners uit Noordwest die een elektrische fiets bezitten dan het jaar ervoor. Ook zijn inwoners uit Noordwest minder eenzaam dan eerst.

Oost

In de wijk Oost is de waardering voor de dienstverlening van het Sociaal Plein lager dan gemiddeld. Ook zijn inwoners minder tevreden over de hoeveelheid groen in eigen buurt.

In vergelijking met 2022 zien we wel dat er een positiever beeld is over de hoeveelheid groen in eigen buurt dan hiervoor. Ook is er te zien dat inwoners uit Oost minder mantelzorg hebben verleend.

Zuid

De wijk Zuid heeft een aantal positieve uitkomsten t.o.v. het gemiddelde beeld van gemeente Hilversum op verschillende onderwerpen. Inwoners uit Zuid voelen zich meer verbonden met hun buurt en vinden vaker dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Inwoners geven vaker aan dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum en zijn er minder mensen gediscrimineerd in de laatste 12 maanden. Ook is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein hoger dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 is de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein verbeterd evenals de tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie. Daarnaast voelen inwoners zich meer verbonden met hun eigen buurt. Ook zijn er meer inwoners die een elektrische fiets bezitten. Net zoals in de andere wijken van Hilversum zijn er minder inwoners van Zuid die mantelzorg hebben verleend.

Zuidoost

De wijk Zuidoost heeft maar weinig onderwerpen waarop het duidelijk verschilt van het gemiddelde van Hilversum. Inwoners uit Zuidoost zijn alleen negatiever over de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in hun buurt dan gemiddeld.

Vergeleken met 2022 zijn de uitkomsten van de wijk Zuidoost relatief stabiel gebleven. Er is een afname in het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleent, wat in alle wijken is terug te zien. Ook zijn er in 2023 meer inwoners die een elektrische fiets bezitten.

Zuidwest

In de wijk Zuidwest blijven verschillende uitkomsten achter bij het gemiddelde van Hilversum. Zo voelen inwoners uit Zuidwest zich minder verbonden met hun buurt en voelen inwoners zich minder veilig in het centrum dan gemiddeld. Ook zijn er minder inwoners die vinden dat de gemeente ze laat meedenken met plannen, activiteiten en voorzieningen. Inwoners uit Zuidwest zijn ook minder positief over zoenende mensen in openbare ruimtes dan inwoners uit andere wijken. Wel is er een hogere tevredenheid over de hoeveelheid mogelijkheden voor sport en recreatie in Hilversum en de hoeveelheid welzijnsvoorzieningen in eigen buurt dan gemiddeld.

In vergelijking met 2022 is de eenzaamheid gedaald in Zuidwest. Ook is er te zien dat er minder mantelzorg is verleend en dat inwoners minder aandacht hebben voor buren in een moeilijke situatie.

Resultaten

1. Wonen en leefomgeving

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van wonen en leefomgeving aan bod. Er wordt ingegaan op het type woningen waarin Hilversummers wonen en wat het oordeel van hen is over de kwaliteit van deze woning. Ook wordt weergegeven hoe Hilversummers het leven in hun buurt, op verschillende aspecten, ervaren. Tenslotte komt de beoordeling van gemeente Hilversum in het algemeen ter sprake.

1.1 Wonen

Hilversummers zijn net zo tevreden over kwaliteit van hun woning als in 2022

Over het algemeen zijn inwoners van de gemeente Hilversum tevreden over de kwaliteit van hun woning (Figuur 1.1). Zeven op de tien (69%) inwoners beoordelen de kwaliteit van hun woning als 'goed'. Dit is vergelijkbaar met een jaar geleden (69%). Inwoners uit Landelijk Gebied (90%) en Noordwest (80%) zijn het meest positief over de kwaliteit van hun woning. Dit komt overeen met 2022 (resp. 89% en 81%). In de wijk Noordoost zijn relatief gezien minder inwoners tevreden over de kwaliteit van de woning. Ruim de helft (54%) van de inwoners uit deze wijk is tevreden over de kwaliteit.

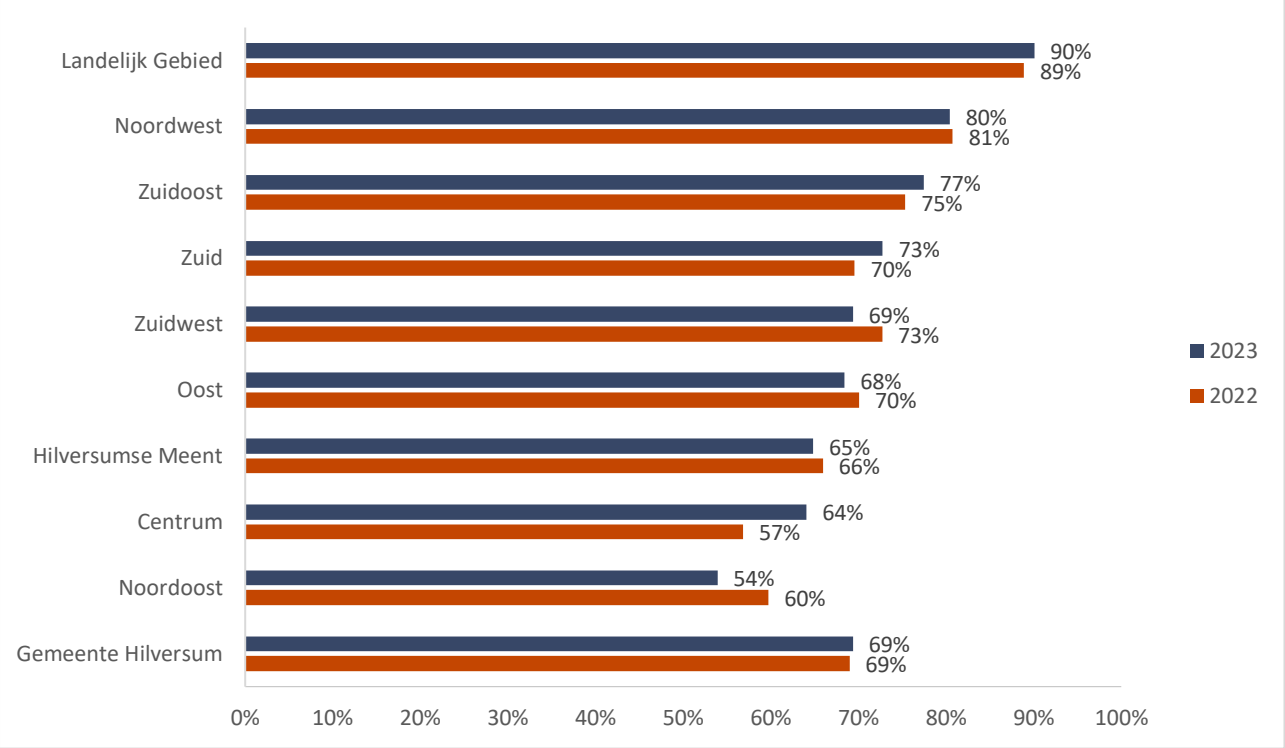

Figuur 1.1 Wat vindt u over het geheel genomen van de kwaliteit van uw woning? (% Goed)

De tevredenheid over de kwaliteit van de woning vertoonde een dalende trend tussen 2016 en 2019, maar nam in 2020 toe en is sinds die tijd stabiel.

Bijna drie kwart (73%) van de inwoners is niet op zoek naar een nieuwe woning. Eén op de vijf (19%) inwoners is wel op zoek naar een andere woning. Dit is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bij deze woningzoekers gaat de voorkeur uit naar een koopwoning (10%), gevolgd door een sociale huurwoning (corporatie) (6%). Van de inwoners die op zoek zijn naar een nieuwe woning, wil ruim de helft (56%) graag binnen Hilversum blijven. Daarnaast wil bijna een kwart (23%) van de inwoners in elk geval binnen de regio Gooi en Vechtstreek blijven. Bijna één op de vijf (18%) wil buiten de regio gaan wonen.

Grootste deel van woningzoekers minder dan een jaar opzoek

Van de mensen die op zoek zijn naar een andere woning binnen de regio, geeft ongeveer vier op de tien (41%) aan dat ze momenteel minder dan een jaar op zoek zijn. Dit percentage is afgenomen ten opzichte van 2022 (49%). Een kwart (24%) is tussen de één en twee jaar op zoek naar een nieuwe woning binnen de regio. Eén op de tien (12%) is vijf jaar of langer op zoek. Dit aandeel is toegenomen ten opzichte van 2022. Toen was acht procent vijf jaar of langer op zoek naar een woning.

Aan de groep woningzoekers is bovendien gevraagd of zij geïnteresseerd zijn om te wonen in een flexwoning. Bijna drie kwart (73%) geeft aan dat zij hier niet in geïnteresseerd zijn. Eén op de tien (11%) zegt hier wel in geïnteresseerd te zijn, 13 procent is hier misschien in geïnteresseerd.

Thuiswonende kinderen vaker op zoek naar een woning buiten regio

Eén op de tien (9%) Hilversummers geeft aan dat zij thuiswonende kinderen hebben die graag het huis uit willen. Van deze thuiswonende kinderen wil bijna vier op de tien (36%) binnen Hilversum wonen, één op de zeven (14%) wil niet in Hilversum, maar wel in de regio Gooi en Vechtstreek wonen. Drie op de tien (31%) van de thuiswonende kinderen is op zoek naar een woonruimte buiten de regio. Een bijna even groot deel (30%) is er nog niet over uit waar ze precies wil gaan wonen. Thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een woning kijken daarmee vaker buiten de regio dan woningzoekers uit Hilversum die zelfstandig wonen.

1.2 Leefomgeving

Hilversummers vinden de buurt erg prettig

Inwoners beoordelen het wonen in hun buurt gemiddeld met een 8,1. Dit komt nagenoeg overeen met vorig jaar (Figuur 1.2). De inwoners van de wijk Noordwest (8,6) zijn het meest te spreken over hun leefomgeving.

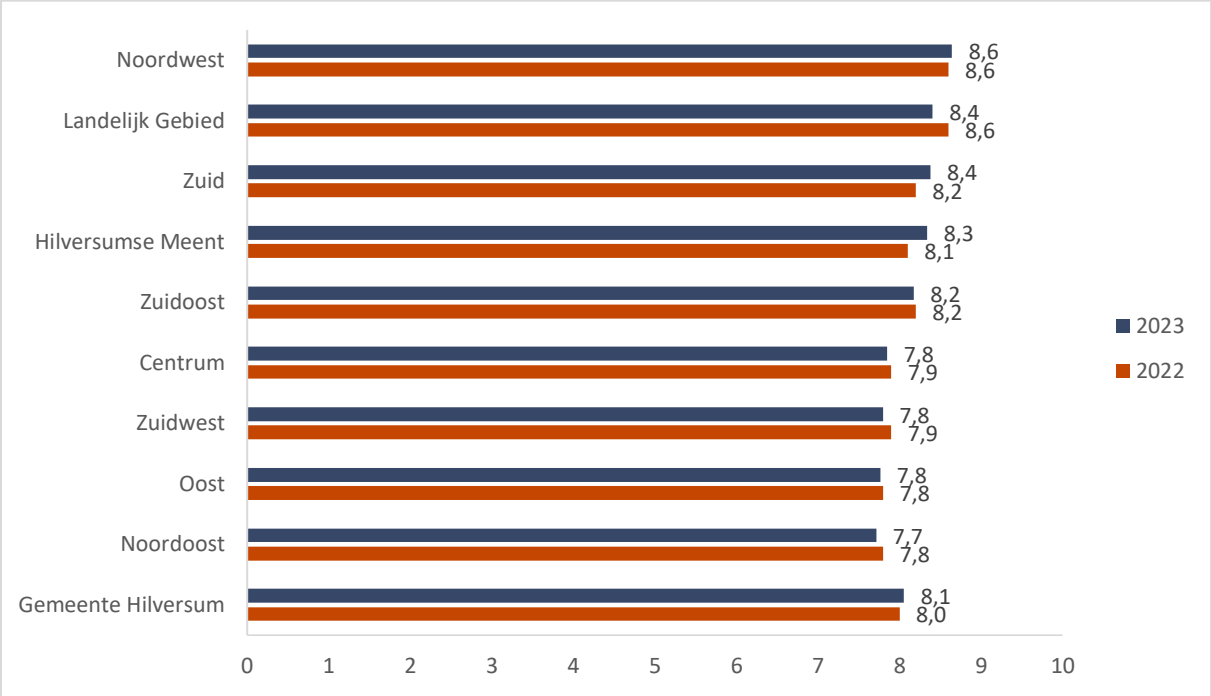

Figuur 1.2 Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen? (Gemiddeld rapportcijfer 1-10)

Verbondenheid met woonbuurt

De helft van de inwoners (50%) voelt zich (zeer) verbonden met de buurt waarin zij wonen (Figuur 1.3). Ruim één op de tien (13%) voelt zich (helemaal) niet verbonden met de woonbuurt. Deze uitkomsten zijn ongeveer gelijk aan de uitkomsten van 2022 waar bijna de helft (47%) zich (zeer) verbonden voelde en 13 procent zich (helemaal) niet verbonden voelde met de buurt.

De mate van verbondenheid verschilt tussen wijken (Figuur 1.3). In Landelijk Gebied (66%) en Hilversumse Meent (65%) is de verbondenheid het hoogst en voelt twee derde zich (zeer) verbonden met de woonbuurt. Het minst verbonden voelen inwoners zich in de wijken Centrum (40%) en Noordoost (36%).

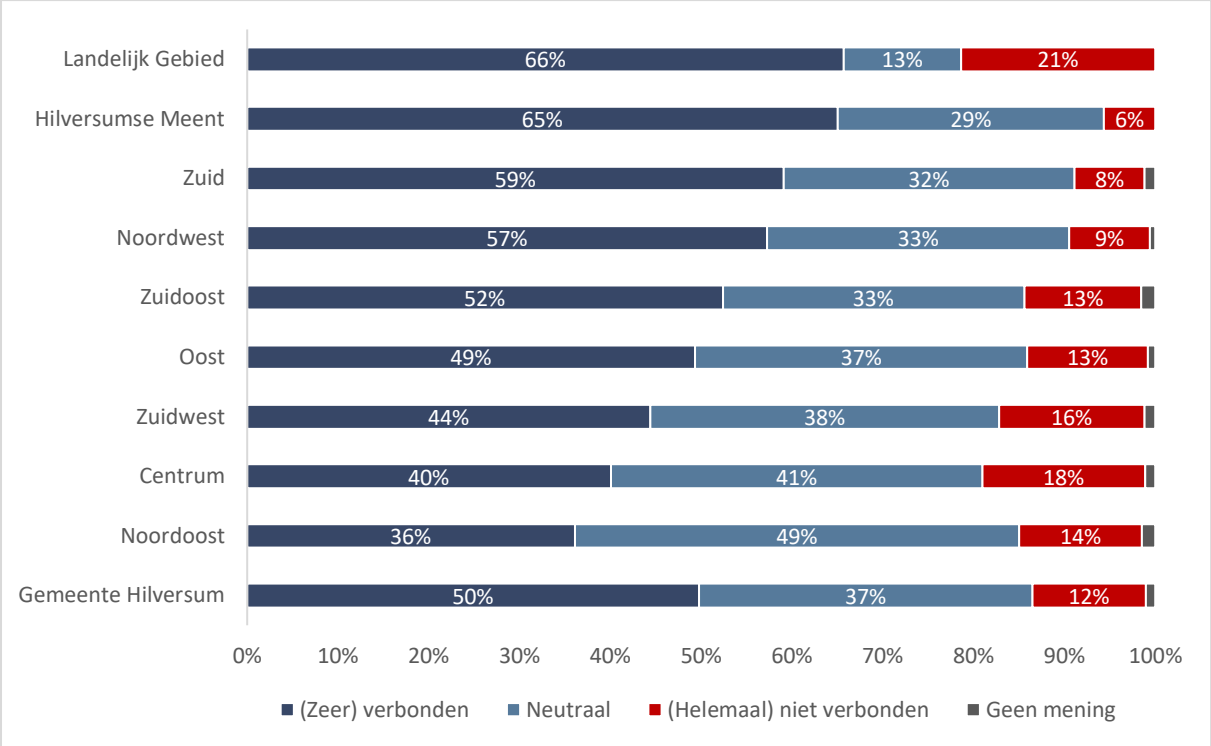

Figuur 1.3 Hoe verbonden voelt u zich met uw buurt? (%)

Sociale cohesie in de buurt

Hilversummers konden hun oordeel geven over verschillende aspecten van sociale cohesie in de buurt. Uit de antwoorden op deze stellingen zijn schaalscores berekend.

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van een viertal stellingen: 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen', 'ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen de 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen buurt.

De schaalscore van sociale cohesie in Hilversum ligt op een 6,6. Vergeleken met de score van 2022 (6,8) is deze afgenomen en komt deze overeen met de scores in de jaren 2016 en 2019 (resp. 6,5 en 6,6). De scores zijn verschillend per wijk (Figuur 1.4). Inwoners uit Zuid (7,1) en de Hilversumse Meent (7,0) ervaren de meeste sociale cohesie in de buurt. Inwoners van Centrum (6,4), Zuidwest (6,4) en Noordoost (6,2) beoordelen de sociale cohesie het laagst.

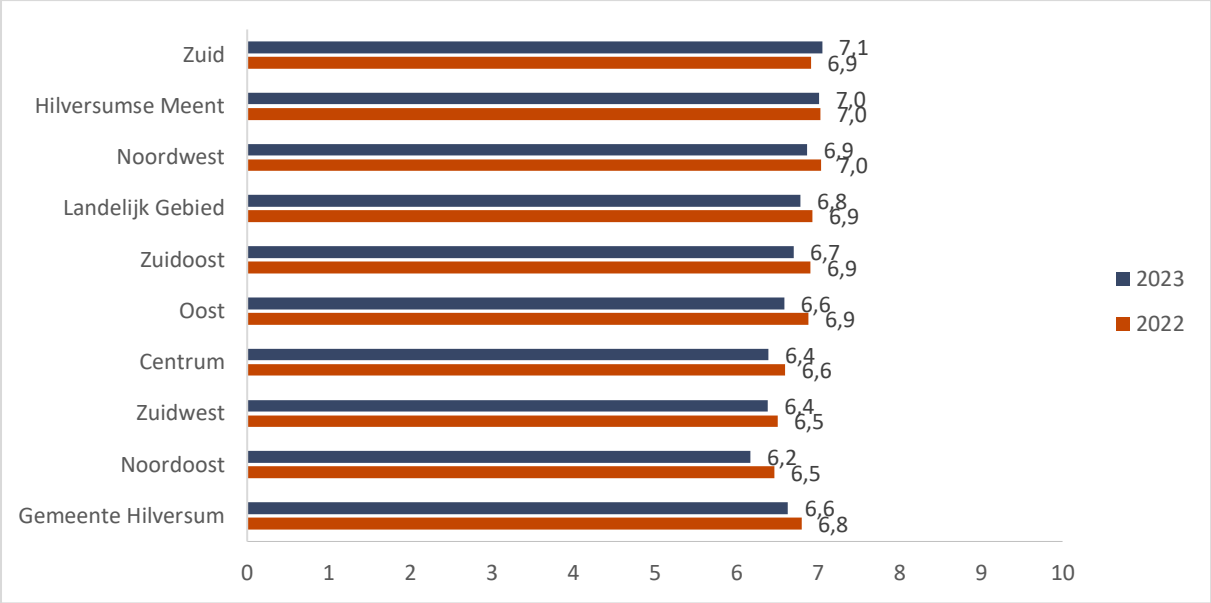

Figuur 1.4 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie (1-10)

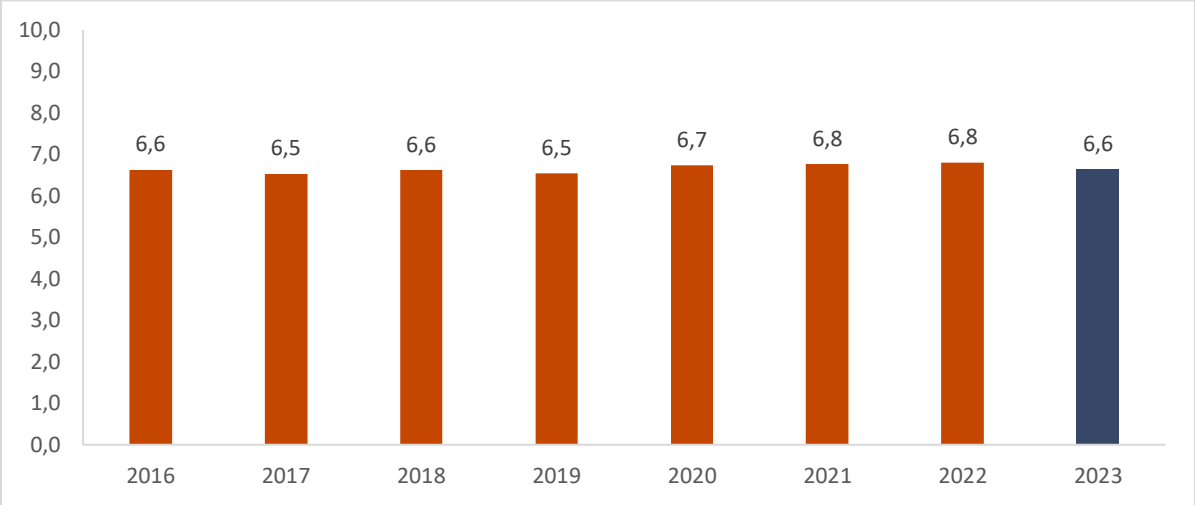

Figuur 1.5 Gemiddelde schaalscore sociale cohesie 2016-2023 (1-10)

Fysieke omgeving en onderhoud openbare ruimte

De inwoners van Hilversum konden in de vragenlijst aangeven wat hun mening is over verschillende aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving in de wijk. Deze aspecten hebben onder andere betrekking op een schone en groene omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen. Van deze aspecten is een schaalscore berekend.

De schaalscores voor de fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van drie stellingen ‘in mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot’, ‘mijn buurt is netjes en schoon’ en ‘in mijn buurt is genoeg groen’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen gewaardeerd wordt.

Inwoners van Hilversum beoordelen de kwaliteit van de fysieke omgeving met een ruim voldoende (6,6) (Figuur 1.6). Deze beoordeling is nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (6,7). De beoordeling vertoont een dalende trend vanaf 2016 (schaalscore 2016: 7,3).

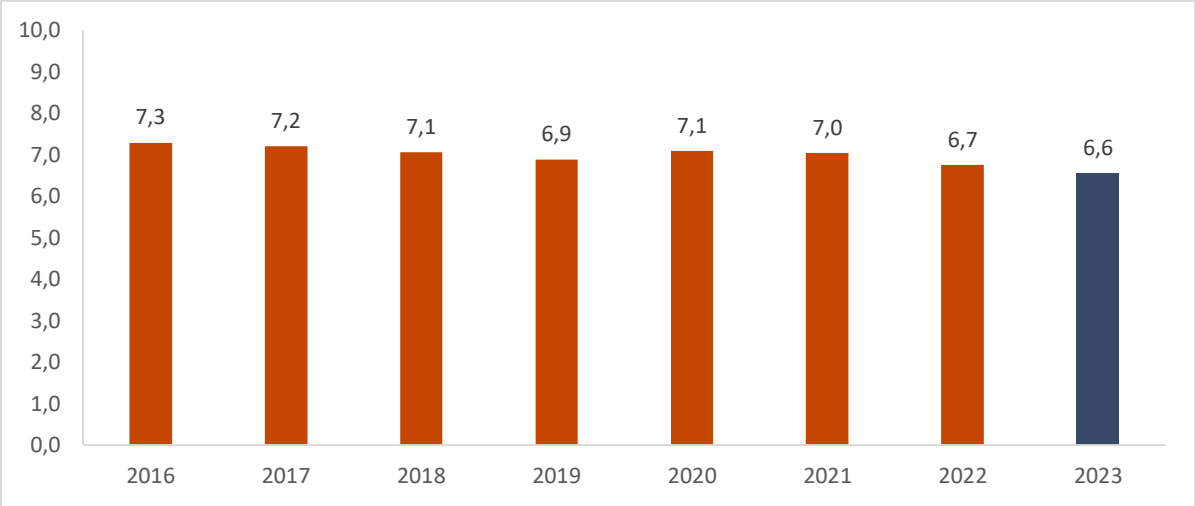

Figuur 1.6 Gemiddelde schaalscore fysieke omgeving 2016-2023 (1-10)

Tussen de wijken zijn verschillen zichtbaar (Figuur 1.7). De laagste beoordeling voor de fysieke omgeving wordt gegeven door inwoners uit Centrum (5,6). Inwoners uit Noordwest (7,7) en Landelijk gebied (7,5) zijn het meest te spreken over de fysieke omgeving. In alle wijken, met uitzondering van Noordoost, is de beoordeling voor de fysieke kwaliteit licht afgenomen ten opzichte van 2022.

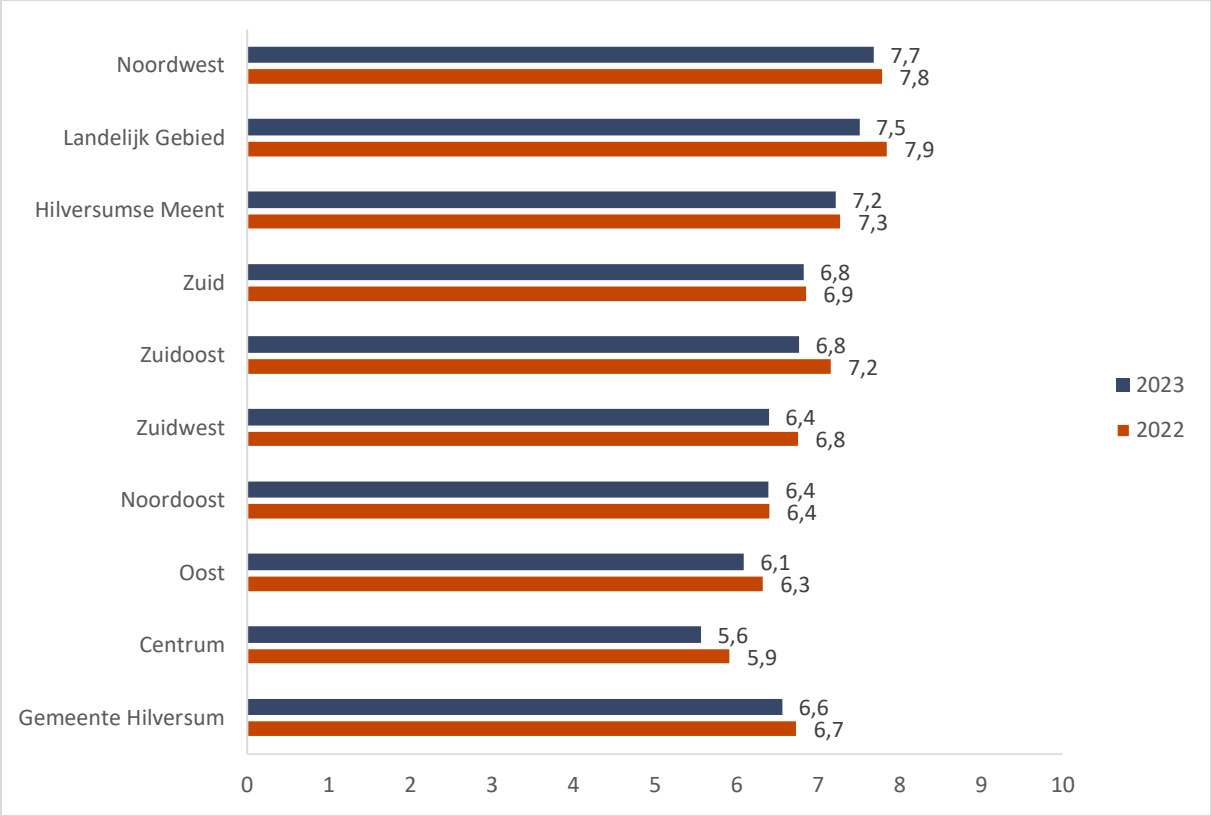

Figuur 1.7 Gemiddelde schaalscore fysieke kwaliteit (1-10)

Eén op de vijf ervaart geen problemen in de woonbuurt

Eén op de vijf (20%) inwoners ervaart *geen* problemen in de woonbuurt. Het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de woonbuurt schommelt over de jaren[1] (Figuur 1.8). In vergelijking met 2022 (26%) ervaart een kleiner deel van de inwoners geen problemen in de woonbuurt. Het percentage van dit jaar is nagenoeg gelijk aan de percentages van 2021 (22%) en 2019 (21%).

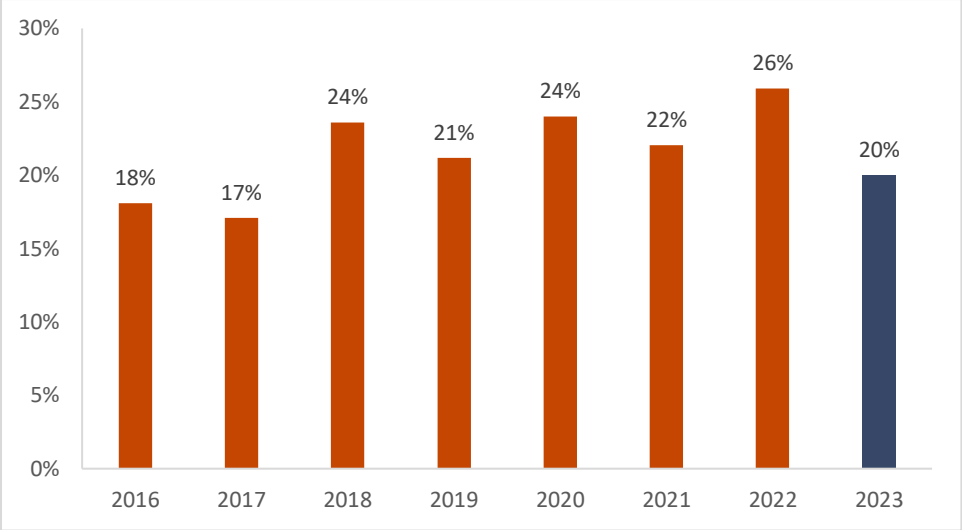

Figuur 1.8 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee van heel gemeente Hilversum)

Tussen wijken zijn verschillen zichtbaar op het gebied van het aantal ervaren problemen in de buurt. In Hilversumse Meent (34% ervaart geen problemen) en Noordwest (28% ervaart geen problemen) worden het minst vaak problemen in de woonbuurt ervaren. In Landelijk Gebied ervaart een groter deel van de inwoners problemen in de buurt (14% ervaart geen problemen).

Er zijn binnen een aantal wijken ontwikkelingen in het percentage inwoners dat *geen* problemen ervaart in de buurt, kijkend naar het verschil tussen 2022 en 2023 (Figuur 1.9). Dit geldt voor Zuidwest (van 28% naar 18%) en Landelijk Gebied (van 23% naar 14%). In deze wijken zijn inwoners meer problemen in de buurt gaan ervaren. Ook in Zuid (van 29% naar 21%) en Zuidoost (van 27% naar 19%) zijn grote veranderingen in het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de buurt.

[1] Vanaf 2021 worden meer (mogelijke) buurtproblemen voorgelegd dan de jaren ervoor. Zo zijn bijvoorbeeld 'geluidsoverlast' en 'stankoverlast' sinds 2021 ook mogelijke antwoorden op de vraag 'Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? Zo ja, welke?'.

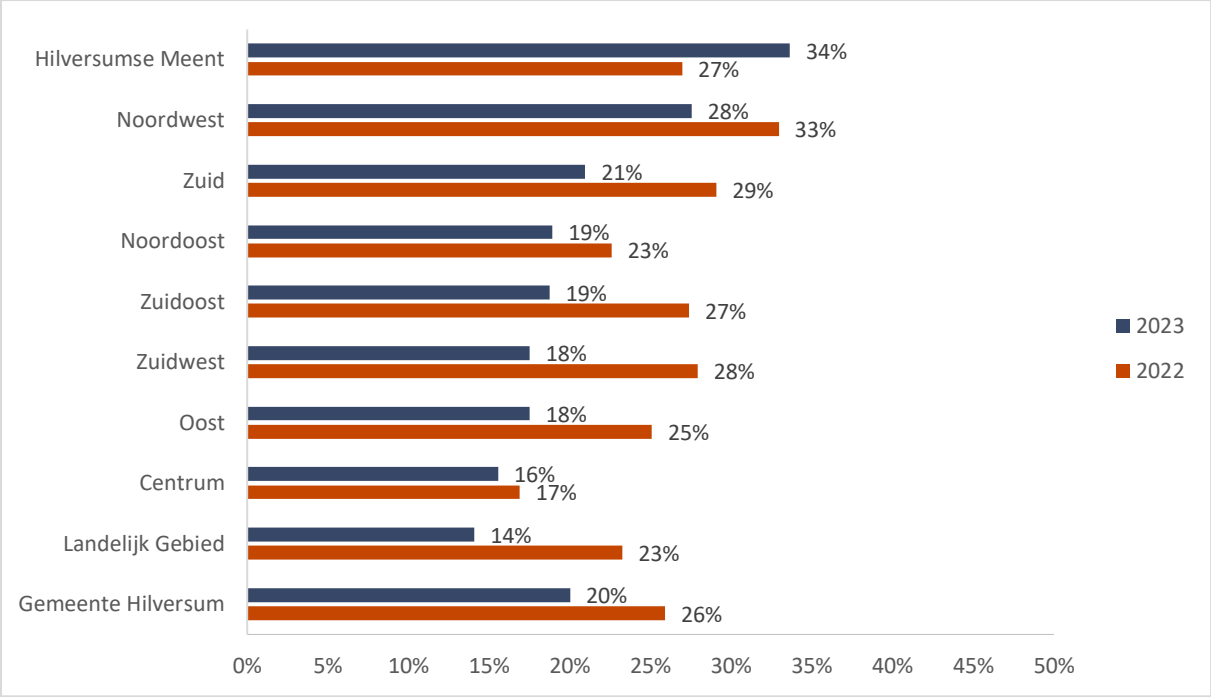

Figuur 1.9 Zijn er naar uw mening problemen in uw buurt? (% Nee)

Inwoners noemen het vaakst hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden als buurtproblemen. De volgorde van de top 3 blijft hiermee in 2023 hetzelfde als in 2022. Het percentage inwoners dat problemen ervaart van hard rijden door auto's in de woonbuurt is tussen 2022 en 2023 toegenomen, van 33% naar 36%.

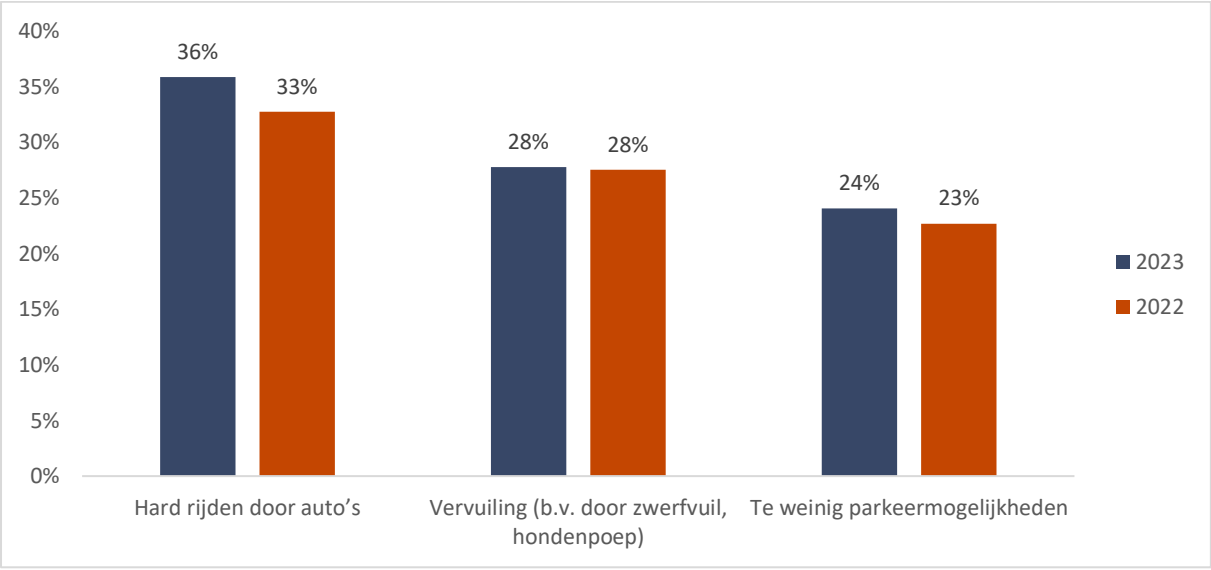

Figuur 1.10 Zijn er naar uw mening problemen in de buurt? Zo ja, welke? (% Ja)

Parkeergelegenheid meest gemiste voorziening

Ruim een kwart (27%) van de inwoners geeft aan *geen* voorzieningen in de buurt te missen. Dit komt overeen met 2022 (28%). De inwoners die wel voorzieningen missen, noemen het vaakst parkeergelegenheid (13%), een brievenbus (13%) en een bak voor klein chemisch afval (13%). Deze top 3 is deels vergelijkbaar met 2022 (Tabel 1.1).

Rangorde	2022	2023
1	Pinautomaat (14%)	Parkeergelegenheid (13%)
2	Parkeergelegenheid (13%)	Brievenbus (13%)
3	Bak voor klein chemisch afval (13%)	Bak voor klein chemisch afval (13%)

Tabel 1.1 Top 3 voorzieningen die écht gemist worden in de buurt

Bijna een kwart ervaart vooruitgang in de buurt

Bijna een kwart (23%) van de inwoners ervaart vooruitgang in de buurt, één op de zes (17%) ervaart een beetje vooruitgang en een kleiner deel ervaart een duidelijke vooruitgang (5%). Bijna de helft (48%) ervaart geen vooruitgang of achteruitgang in de buurt. Bijna één op de vijf (18%) is van mening dat de buurt erop achteruit is gegaan.

In Noordwest (31%), Oost (28%) en Noordoost (27%) zien inwoners de meeste vooruitgang. In Zuidwest (16%), Landelijk Gebied (16%) en Zuidoost (15%) zien inwoners de minste vooruitgang. In Zuidwest (26%) ervaren inwoners de meeste achteruitgang in de buurt.

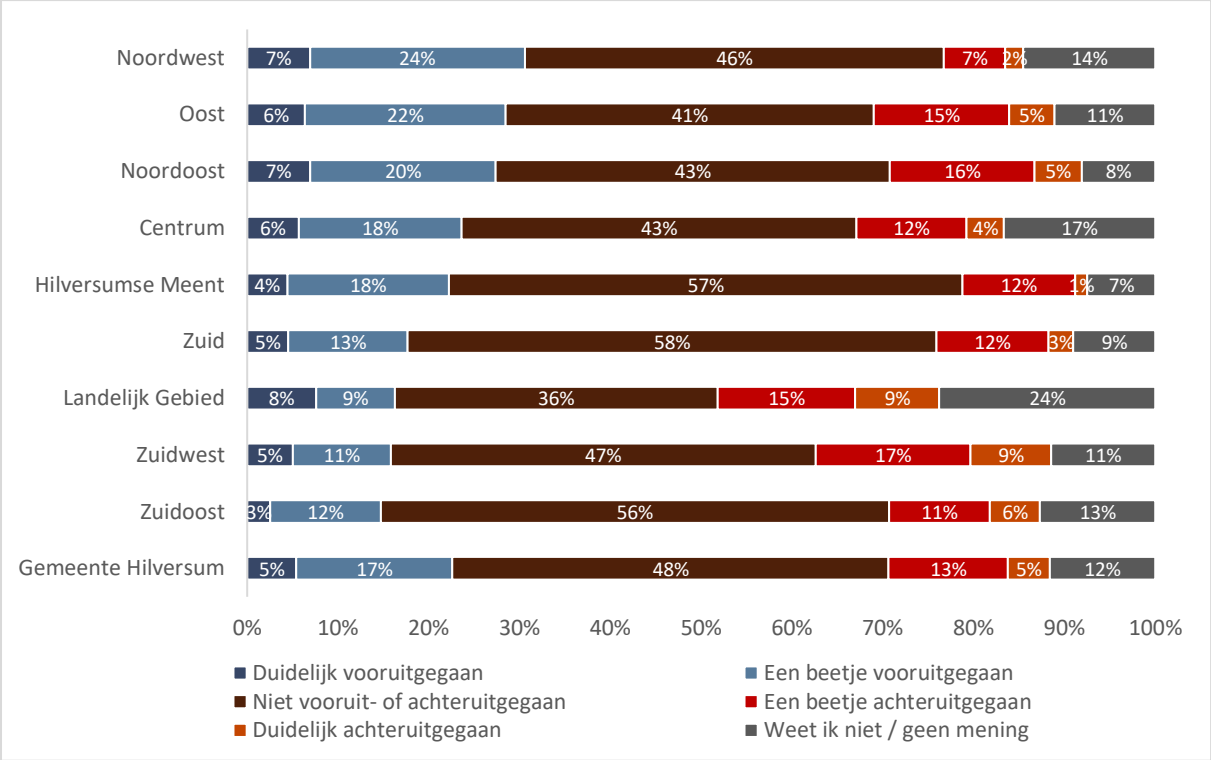

Figuur 1.11 Is uw buurt in de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Inwoners is hierna de vraag gesteld: Welke ideeën heeft u om uw buurt te verbeteren? In de wijk Zuidwest is het percentage dat achteruitgang in de buurt ervaart het hoogst (26%). Op basis van deze uitkomst kan gesteld worden dat het urgentiegevoel om in deze wijk de buurt te verbeteren het hoogst is. Ideeën die inwoners uit deze wijk aandragen om de buurt te verbeteren zijn onder andere:

Verkeersveiligheid: Maatregelen zoals snelheidsbeperkingen, drempels, flitsers, zebrapaden en verkeersremmende maatregelen om de snelheid van auto's te verminderen en de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren.

Hondenpoepbeleid: Opruimen van hondenpoep door middel van prullenbakken, zakjes en handhaving van regels.

Speelvoorzieningen: Renovatie en onderhoud van speeltuinen en -plekken om de buurt kindvriendelijker te maken.

Groenvoorzieningen: Verbetering en onderhoud van groen in de buurt, waaronder snoeien, beplanting van bloemen en bomen, en tegengaan van wildgroei.

Sociale cohesie: Stimuleren van buurtactiviteiten, ontmoetingsruimtes en activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen om de gemeenschapszin te versterken.

Handhaving: Handhaving van parkeerregels, controle op zwerfafval en aanpak van geluidsoverlast en andere overlast.

Infrastructuur: Verbetering van straatverlichting, trottoirs en parkeervoorzieningen om de buurt veiliger en aantrekkelijker te maken.

1.3 Gemeente Hilversum in het algemeen

Vier op de tien ziet vooruitgang in de gemeente Hilversum

Vier op de tien inwoners (41%) van de gemeente Hilversum ziet vooruitgang in de gemeente in het afgelopen jaar. Zij zien voornamelijk ‘een beetje’ vooruitgang (32%). Een kleiner deel ziet ‘duidelijke’ vooruitgang (9%). Bijna drie op de tien (28%) inwoners ervaart geen vooruitgang of achteruitgang. Eén op de vijf (19%) zegt achteruitgang in de gemeente te merken. Zij merken voornamelijk ‘een beetje’ achteruitgang (14%).

Er zijn wat verschillen tussen de wijken. In de wijken Noordwest (48%) en Centrum (47%) vindt bijna de helft van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In Hilversumse Meent ligt het percentage inwoners dat vooruitgang ziet in Hilversum het laagst (21%).

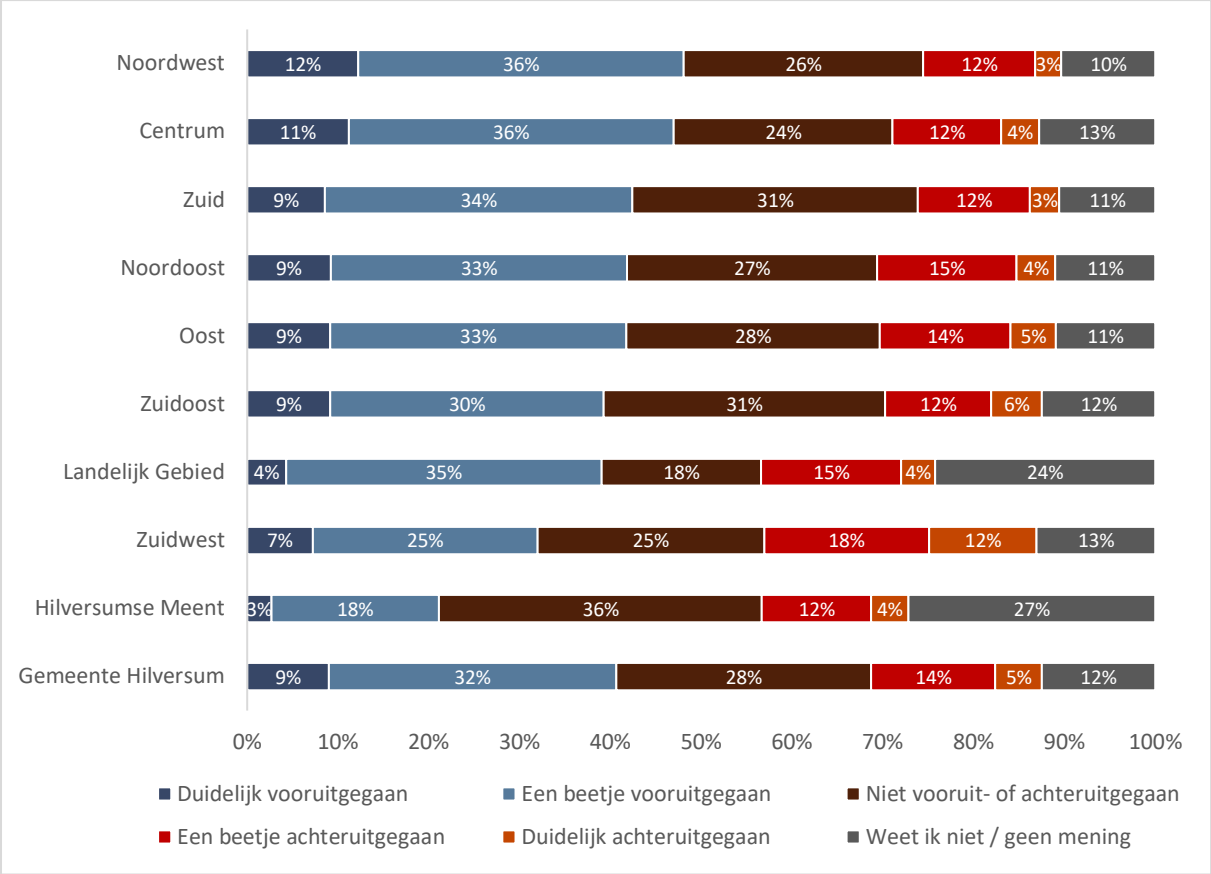

Figuur 1.12 Is Hilversum de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

Aan Hilversummers is gevraagd of ze nog ideeën hebben om Hilversum te verbeteren. Hier kwamen verschillende antwoorden naar voren:

Verbeteringen in het centrum: Veel inwoners benadrukken de noodzaak om het centrum van Hilversum aantrekkelijker te maken door leegstand aan te pakken, meer diversiteit aan winkels en horecagelegenheden te bevorderen, en groenvoorzieningen te vergroten. Ook wordt opgemerkt dat het centrum meer toegankelijk moet worden gemaakt voor voetgangers en fietsers, en dat parkeerkosten mogelijk verlaagd moeten worden.

Verkeersveiligheid en -doorstroming: Er is veel vraag naar verbeteringen in de verkeerssituatie, zoals het verbeteren van fietspaden, veiliger maken van kruispunten, verminderen van autoverkeer in het centrum, en het implementeren van maatregelen om de doorstroming te bevorderen.

Behoud van groen en leefbaarheid: Veel inwoners pleiten voor het behoud en de uitbreiding van groenvoorzieningen in Hilversum, evenals het verbeteren van de leefbaarheid in wijken door bijvoorbeeld beter onderhoud van trottoirs, aanpakken van zwerfafval, en het creëren van aantrekkelijke ontmoetingsplekken voor buurtbewoners

Meer handhaving: Een aanzienlijk aantal inwoners vraagt om meer handhaving in Hilversum, met name in het centrum en de wijken. Ze willen dat handhavers meer rondlopen en toezicht houden om overlast te verminderen en de veiligheid te vergroten.

Meer dan de helft van de Hilversummers is (zeer) gehecht aan de gemeente

Zes op de tien (59%) inwoners is (zeer) gehecht aan Hilversum, ruim één op de tien (13%) is (helemaal) niet gehecht. Het aandeel inwoners dat (zeer) gehecht is aan Hilversum is toegenomen vergeleken met 2022 (55%). Dit aandeel is ongeveer gelijk gebleven aan 2020 en 2019, toen ook zes op de tien inwoners zich (zeer) gehecht voelde aan de gemeente (resp. 60% en 61%).

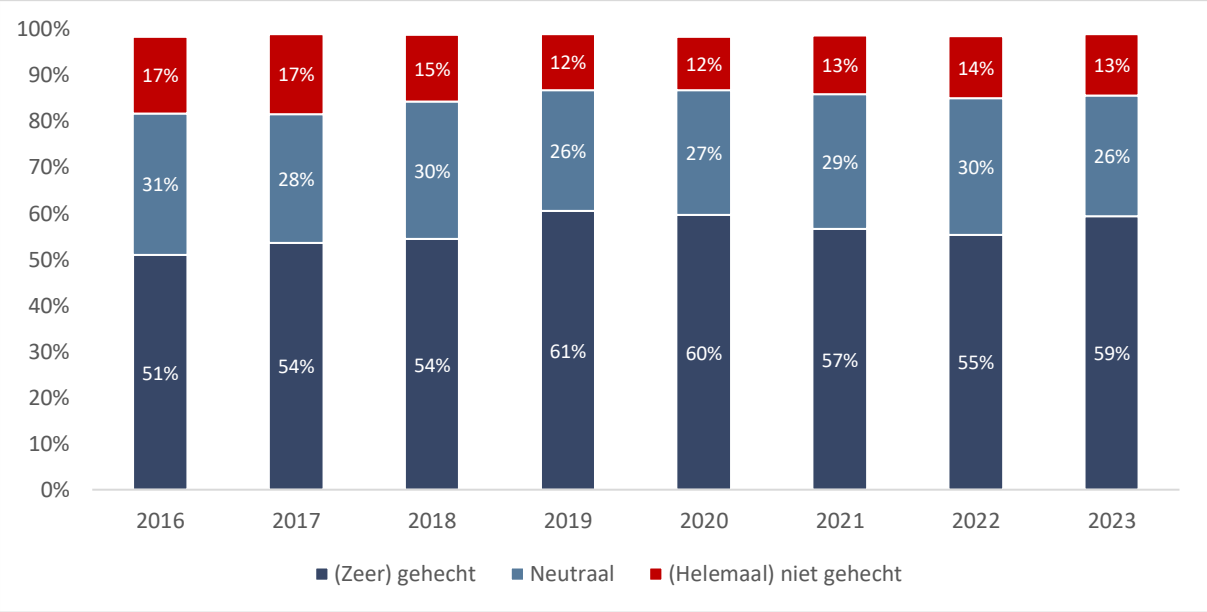

Figuur 1.13 In hoeverre bent u gehecht aan Hilversum?

Inwoners uit de wijken van Hilversum verschillen wat betreft hun mate van hechting aan de gemeente. In Zuid (66%), Noordwest (65%) en Centrum (64%) voelen de meeste inwoners zich (zeer) gehecht aan gemeente Hilversum. Dit percentage is het laagste in Landelijk Gebied (34%) en Hilversumse Meent (32%).

Dikke voldoende voor gemeente Hilversum als geheel

Inwoners geven Hilversum als geheel gemiddeld een 7,5. Dit is gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Inwoners uit Zuid en Noordwest geven Hilversum gemiddeld het hoogste cijfer (7,7). Er zijn geen grote verschillen tussen de wijken (Figuur 1.14). Het laagste gemiddelde cijfer wordt gegeven door de inwoners uit Noordoost met een 7,4.

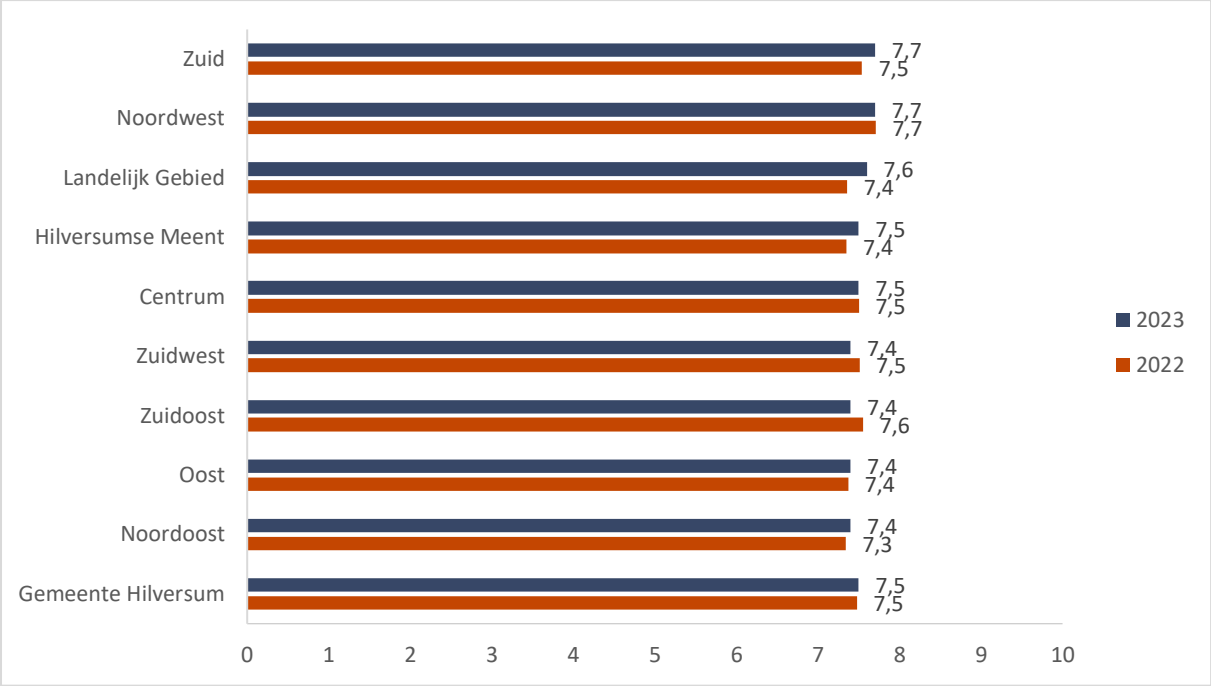

Figuur 1.14 Gemiddeld rapportcijfer voor Hilversum als geheel (1-10)

Sfeer en uitstraling gemeente Hilversum

Inwoners geven de sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum gemiddeld een 6,7. Dit is onveranderd vergeleken met 2022. Inwoners uit Hilversumse Meent (7,0) geven de sfeer en uitstraling van het centrum gemiddeld het hoogste cijfer. In Landelijk Gebied (6,2) geven inwoners het laagste cijfer.

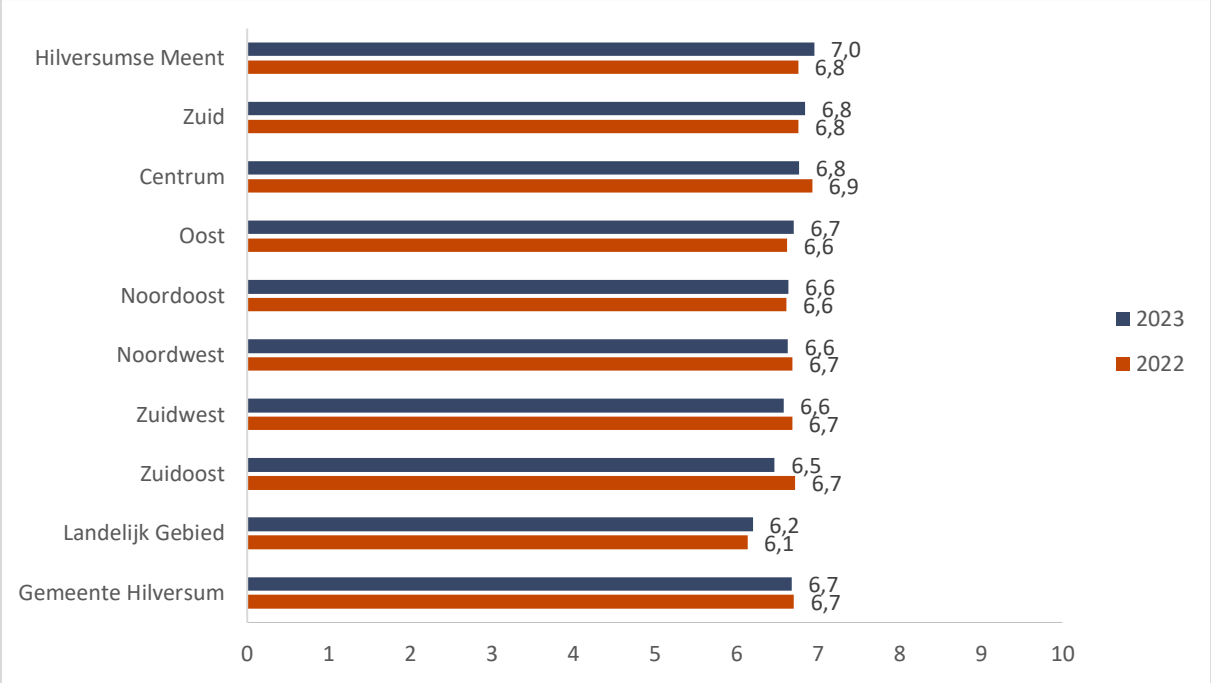

Figuur 1.15 Gemiddeld rapportcijfer sfeer en uitstraling in/van het centrum van Hilversum (1-10)

2. Recreatie

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van vrijetijdsbesteding besproken, zoals tevredenheid en aanbod. Hier wordt ingegaan op sport en recreatie en op cultuur, evenementen en uitgaan.

2.1 Sport en recreatie

Zeven op de tien inwoners sport meerdere keren per week

Inwoners uit Hilversum sporten en bewegen frequent. Een groot deel (70%) van de inwoners beweegt of sport meerdere keren per week, één op de zeven (15%) sport of beweegt één keer per week. Eén op de tien (10%) zegt nooit te sporten of actief te bewegen. Dit is bijna gelijk gebleven vergeleken met 2022, ook toen zei één op de tien (9%) nooit te sporten of actief te bewegen.

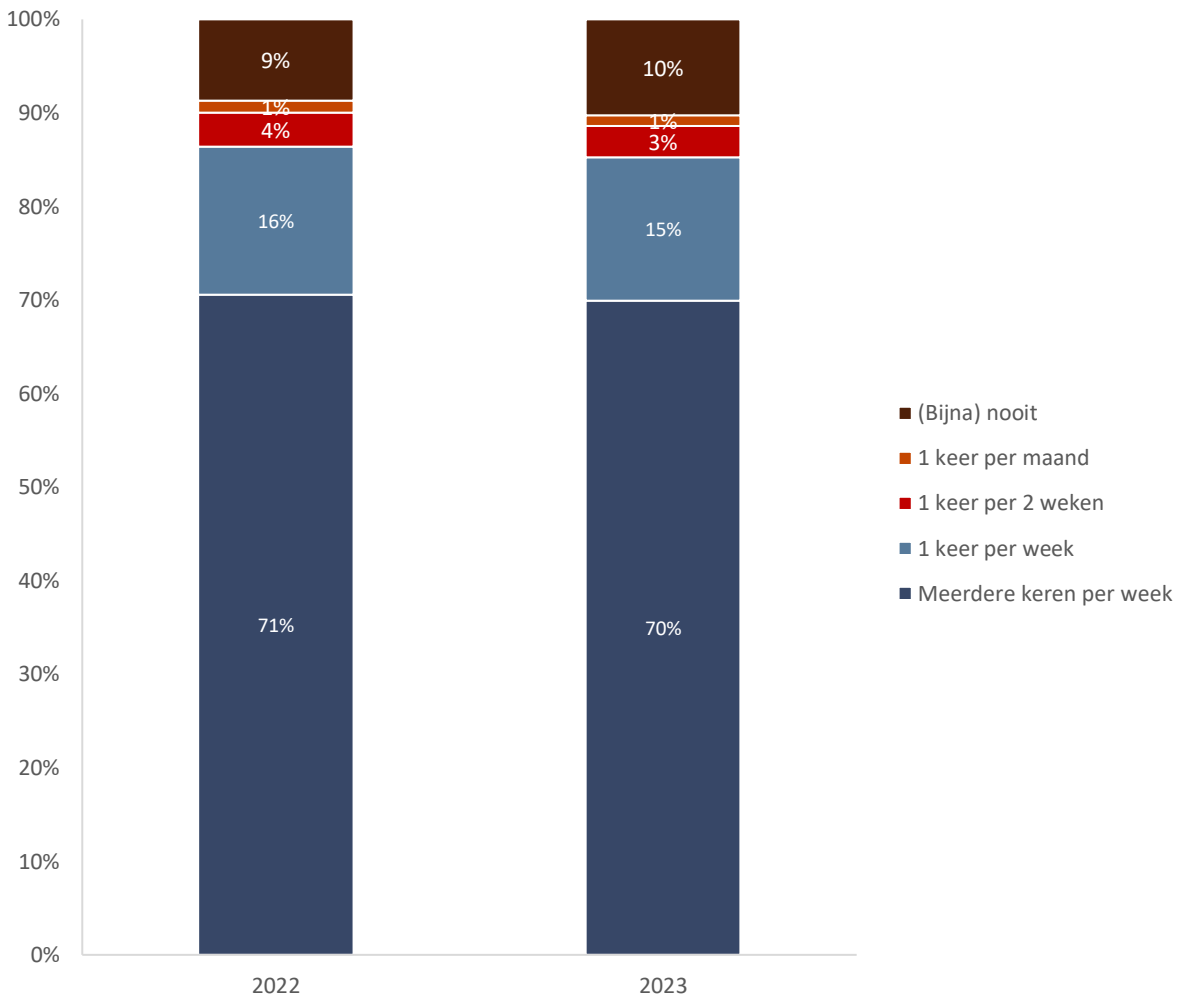

Figuur 2.1 Hoe vaak sport of beweegt u actief? (zoals wandelen, fietsen, tuinieren)

In Noordwest (78%) geeft het grootste deel van de inwoners aan meerdere keren per week actief te bewegen of te sporten, gevolgd door Zuid (74%). In Oost (66%) en Noordoost (66%) ligt dit percentage het laagst.

Grootste deel beoefent sport of beweegt actief buiten verenigingsverband

Van de inwoners die sporten of actief bewegen, doen de meesten dit buiten verenigingsverband (54%). Drie op de tien (30%) beoefent een sport of beweegt actief zowel binnen als buiten verenigingsverband, één op de zes (16%) doet dit alleen in verenigingsverband. Deze uitkomsten komen ongeveer overeen met 2022 (Figuur 2.2).

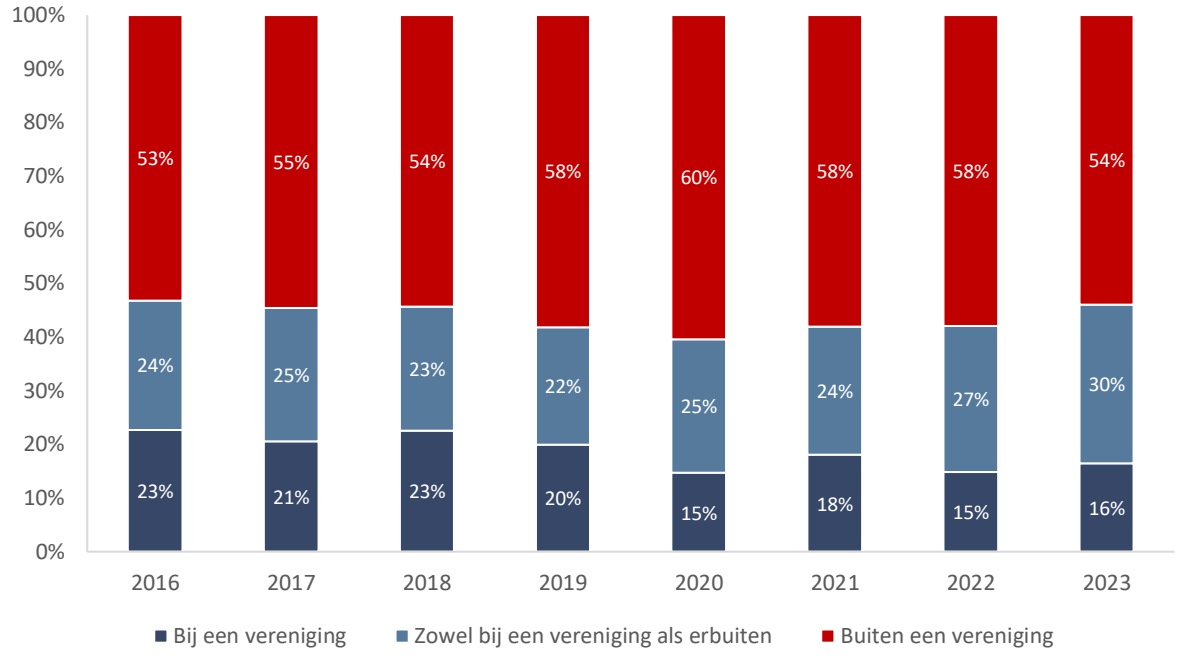

Figuur 2.2 Sport/beweegt u bij een vereniging of erbuiten?

Zes op de tien inwoners die sporten/bewegen zijn tevreden over sportvoorzieningen

Zes op de tien (62%) inwoners die sporten dan wel actief bewegen zijn tevreden over de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum. Ten opzichte van vorig jaar is er een lichte toename van dit percentage te zien (59%).

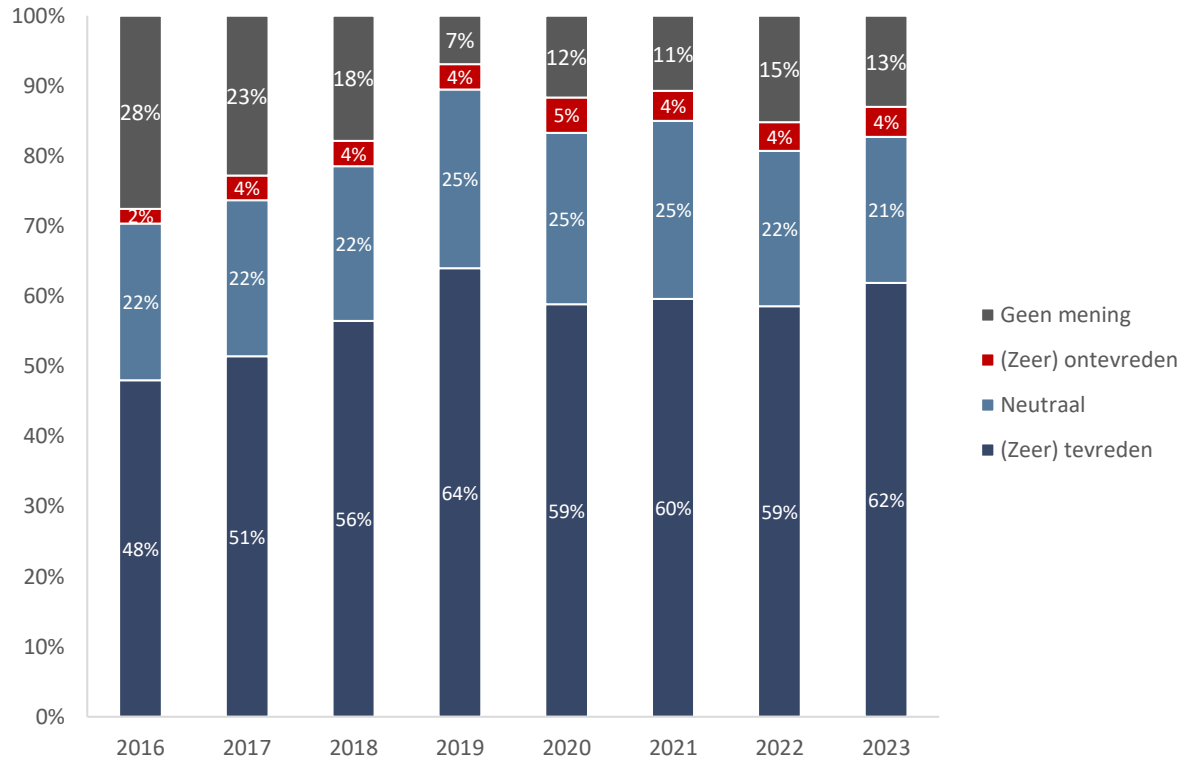

Figuur 2.3 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de sportvoorzieningen en/of sportmogelijkheden in Hilversum?

Aan de inwoners is vanaf 2021 gevraagd of zij vinden dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum. Zeven op de tien (69%) inwoners vindt dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn. Een klein percentage (4%) is van mening dat de mogelijkheid om te sporten in Hilversum (ruim) onvoldoende is. Dit beeld komt nagenoeg overeen met de voorgaande meting in 2022 (6%).

2.2 Cultuur, evenementen en uitgaan

Toename in tevredenheid over het culturele aanbod

Van alle Hilversummers is drie kwart (76%) (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Dit komt overeen met 2022 (77%). Van deze groep is meer dan de helft (52%) (zeer) tevreden over het culturele aanbod (Figuur 2.4).

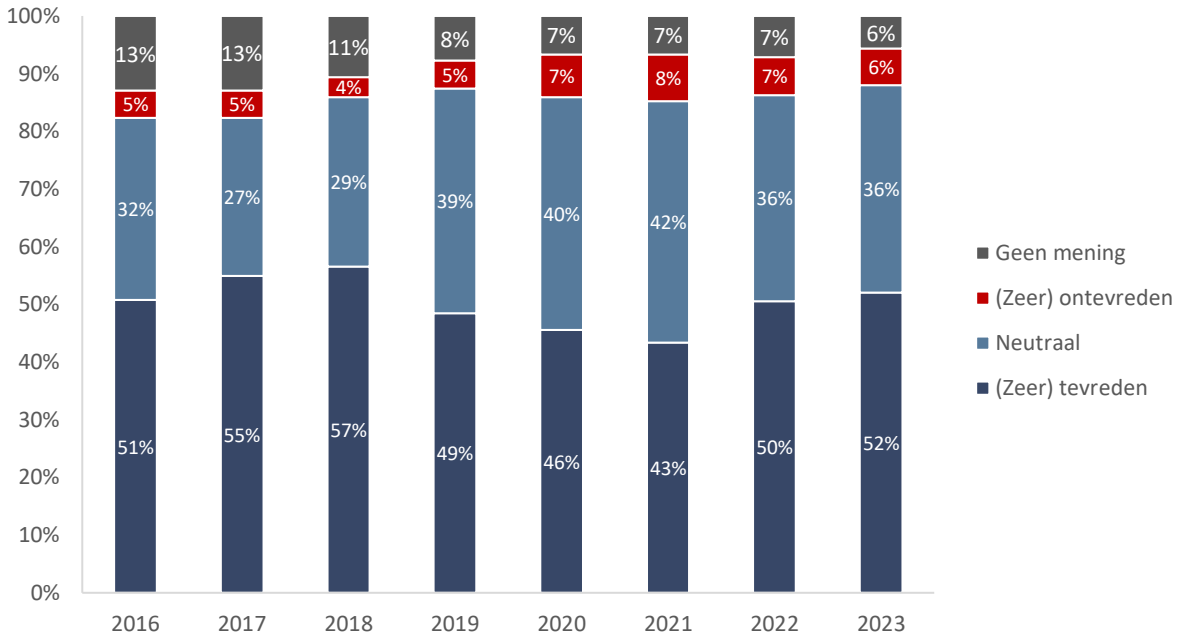

Figuur 2.4 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het culturele aanbod in Hilversum?

Bioscoop opnieuw de meest bezochte culturele voorziening

In 2022 (21%) en 2023 (21%) hebben twee op de tien inwoners geen culturele voorziening bezocht in Hilversum. In 2020 lag dit aandeel hoger (op een kwart van de inwoners). In de top drie van meest bezochte culturele voorzieningen zijn er geen veranderingen opgetreden ten opzichte van vorig jaar (Figuur 2.5).

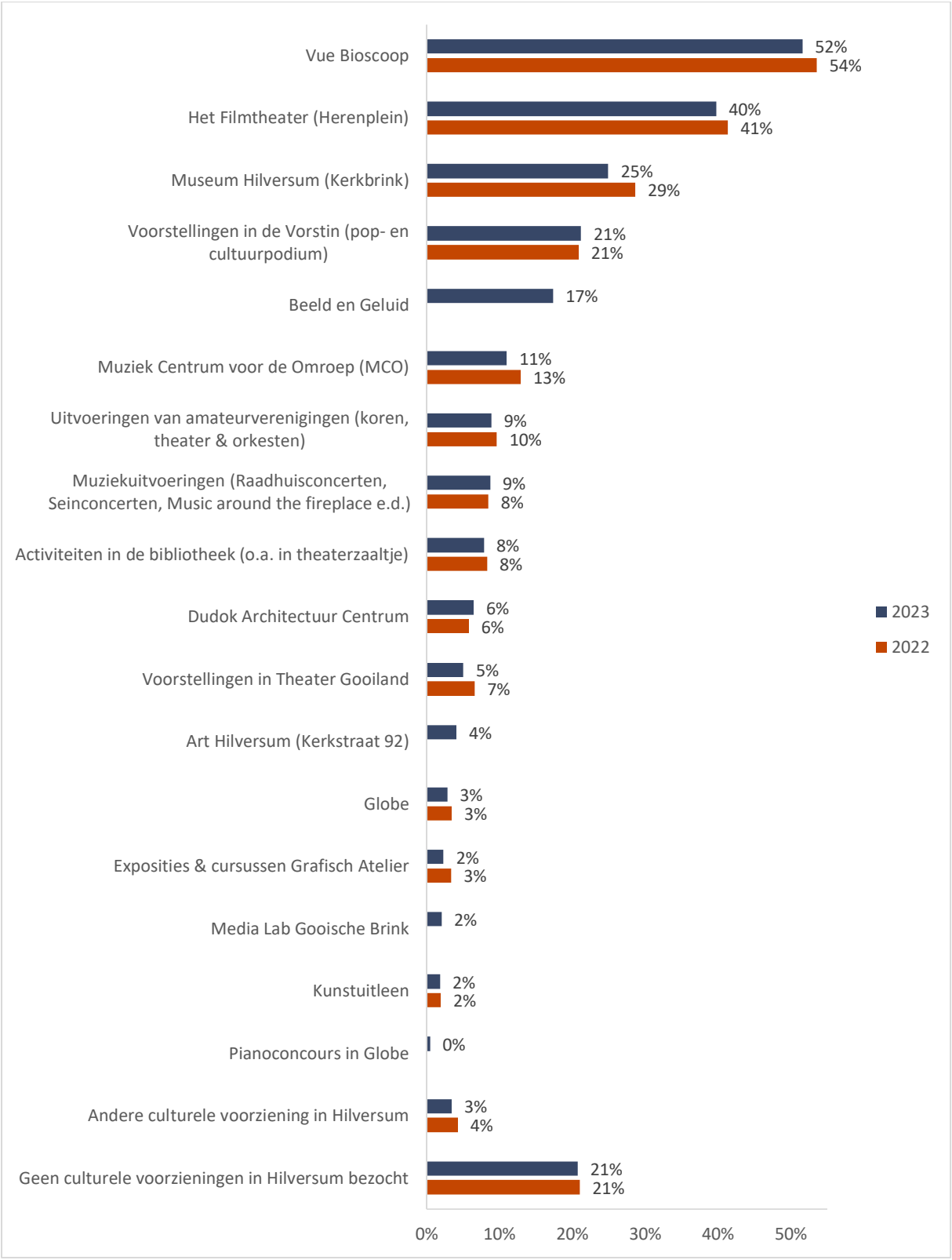

Figuur 2.5 Welke van de Hilversumse culturele instellingen heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens bezocht?

Aan inwoners die geen culturele instellingen in Hilversum hebben bezocht is gevraagd wat de belangrijkste reden is om dit niet te doen. Het grootste deel (24%) geeft aan dat zij hier geen tijd voor hebben. Twee op de tien (22%) vindt het aanbod niet interessant. Eén op de tien bezoekt cultureel aanbod buiten Hilversum (11%) of vindt het te duur (11%).

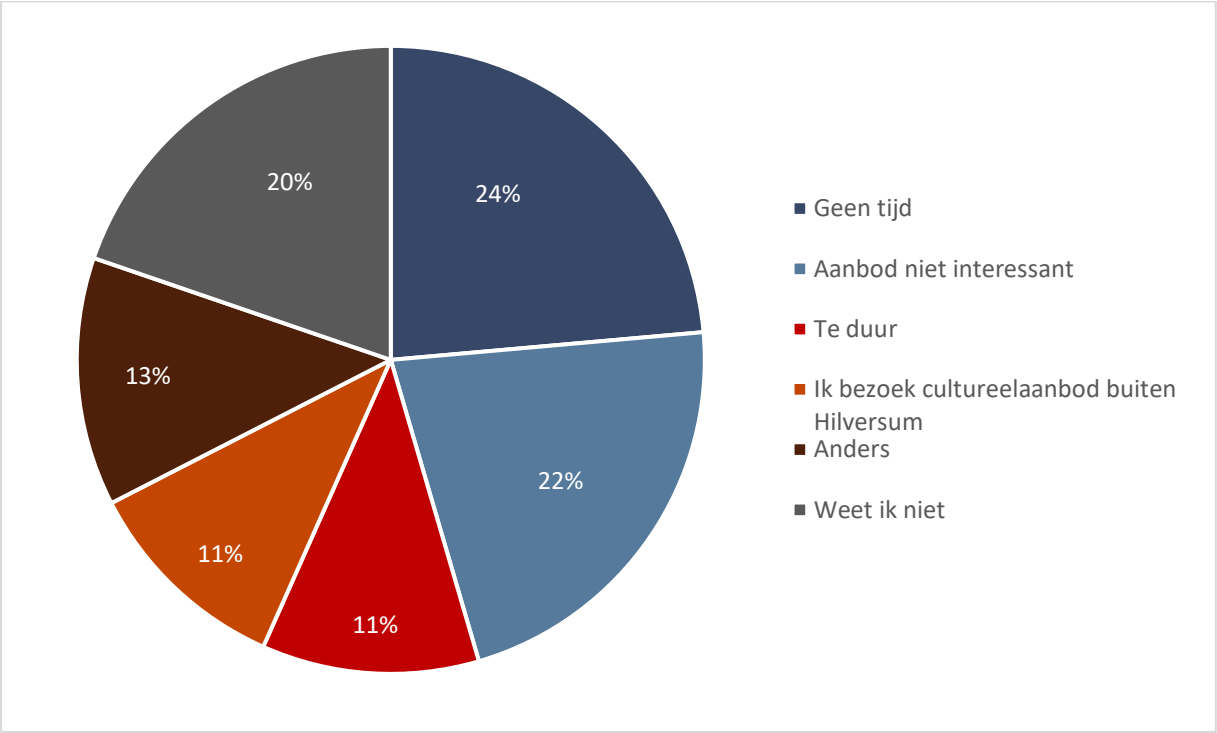

Figuur 2.6 Wat is de belangrijkste reden dat u geen Hilversumse culturele instellingen heeft bezocht?

Groot deel mist niets in het cultuuraanbod in Hilversum

In 2022 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of ze iets missen in het cultuuraanbod van Hilversum. Een groot deel (40%) van de inwoners mist niets in het huidige cultuuraanbod van Hilversum. De inwoners die wel behoefte hebben aan meer cultuuraanbod, geven vooral aan theater (16%) en muziek (11%) te missen. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 2.7).

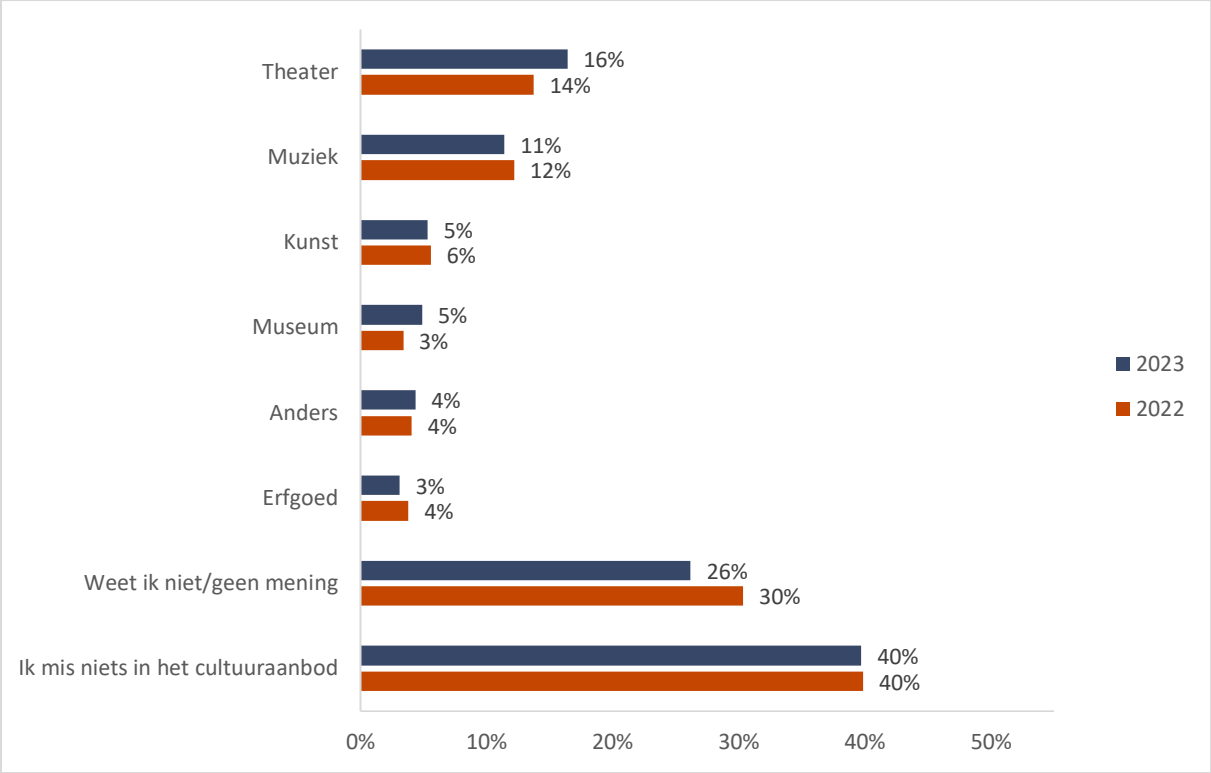

Figuur 2.7 Mist u iets in het cultuuraanbod van Hilversum?

Hilversummers zijn ook gevraagd welke evenementen zij het afgelopen jaar hebben bezocht. De meest bezochte evenementen zijn:
1. De kermis (36%)
2. Koningsdag en/of nacht (36%)
3. Hilversum City Run (20%)

Inwoners zijn tevreden met evenementenaanbod in Hilversum

De helft (51%) van de inwoners is tevreden met het evenementenaanbod in Hilversum, 3% is ontevreden hierover. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2022 (resp. 49% en 3%) (Figuur 2.8).

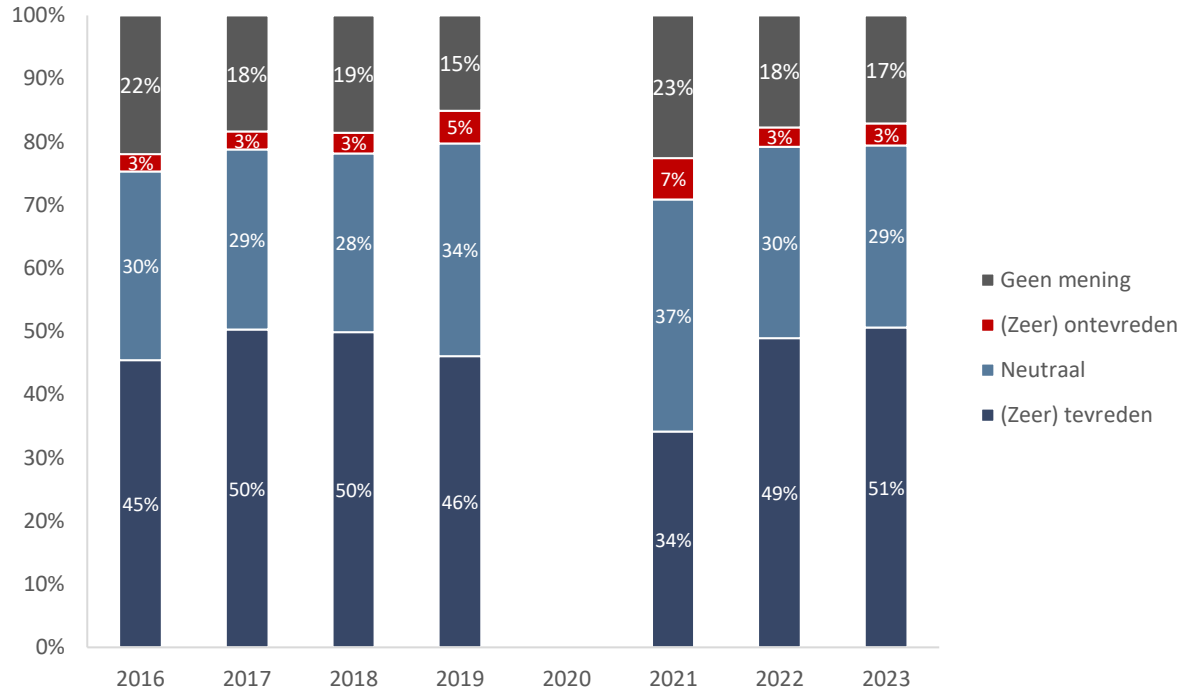

Figuur 2.8 Hoe tevreden of ontevreden bent u over het aanbod van evenementen in Hilversum?

Inwoners gaan weer meer uit in het centrum van Hilversum

Het uitgaansleven van Hilversum is na 2020 en 2021 weer aan het aantrekken. In de 'coronajaren' gingen minder inwoners uit in het centrum dan in 2022 en 2023. In 2021 ging zelfs ruim de helft (53%) nooit uit in het centrum.

In 2022 ging bijna zes op de tien (57%) af en toe uit in het centrum en één op de tien (9%) vaak. Dit jaar zijn de cijfers vergelijkbaar met die van 2022 (Figuur 2.9). Bijna zes op de tien (56%) gaat af en toe uit in het centrum en 7% doet dit vaak. Het aandeel mensen dat nooit uitgaat in Hilversum is licht toegenomen sinds 2022 (van 34% naar 37%).

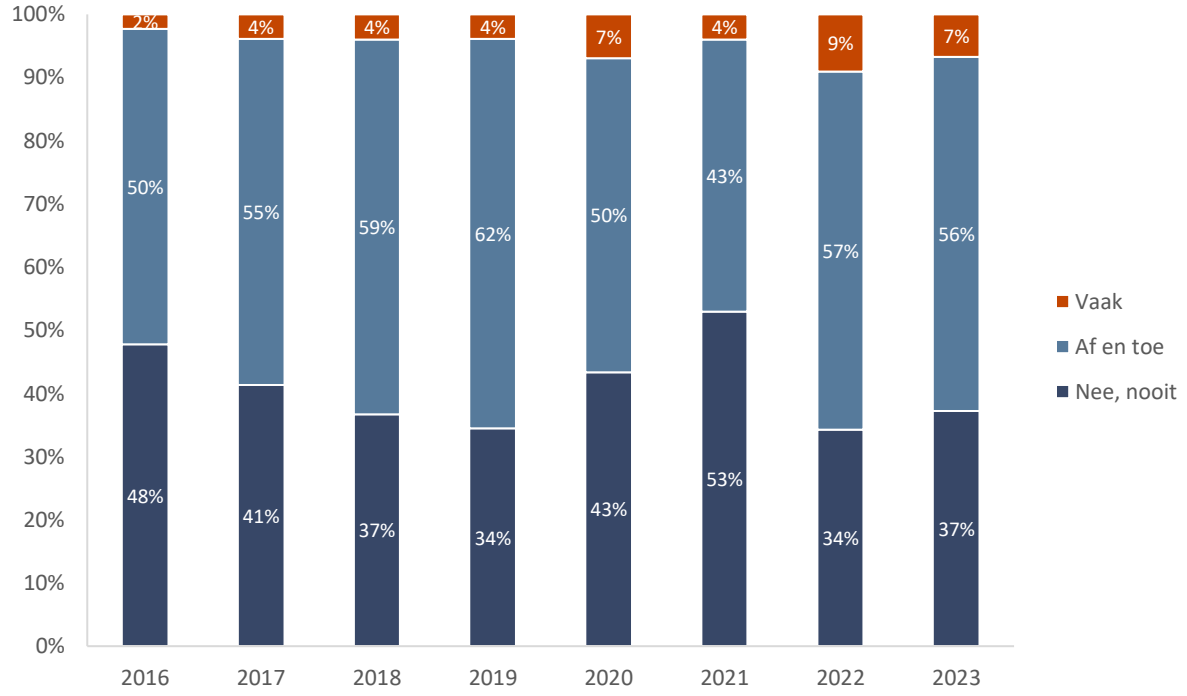

Figuur 2.9 Bent u in de afgelopen 12 maanden 's avonds weleens uitgegaan in het centrum van Hilversum?

Populairste uitgaanslocaties blijven restaurant en bioscoop

Aan de inwoners die wel eens uitgaan in het centrum van Hilversum is ook gevraagd waar ze dan uitgaan. De meest populaire uitgaanslocaties zijn hetzelfde gebleven als in 2022 (Figuur 2.10). Een groot deel van de Hilversummers gaat naar een restaurant (87%), bioscoop (70%) of café/bar (60%). In vergelijking met 2022 gaan iets minder inwoners naar de discotheek, het theater of een podium met livemuziek. Het aandeel inwoners dat een restaurant (2022: 85%, 2023: 87%) en/of eetcafé bezoekt (2022: 45%, 2023: 48%), is juist wat toegenomen.

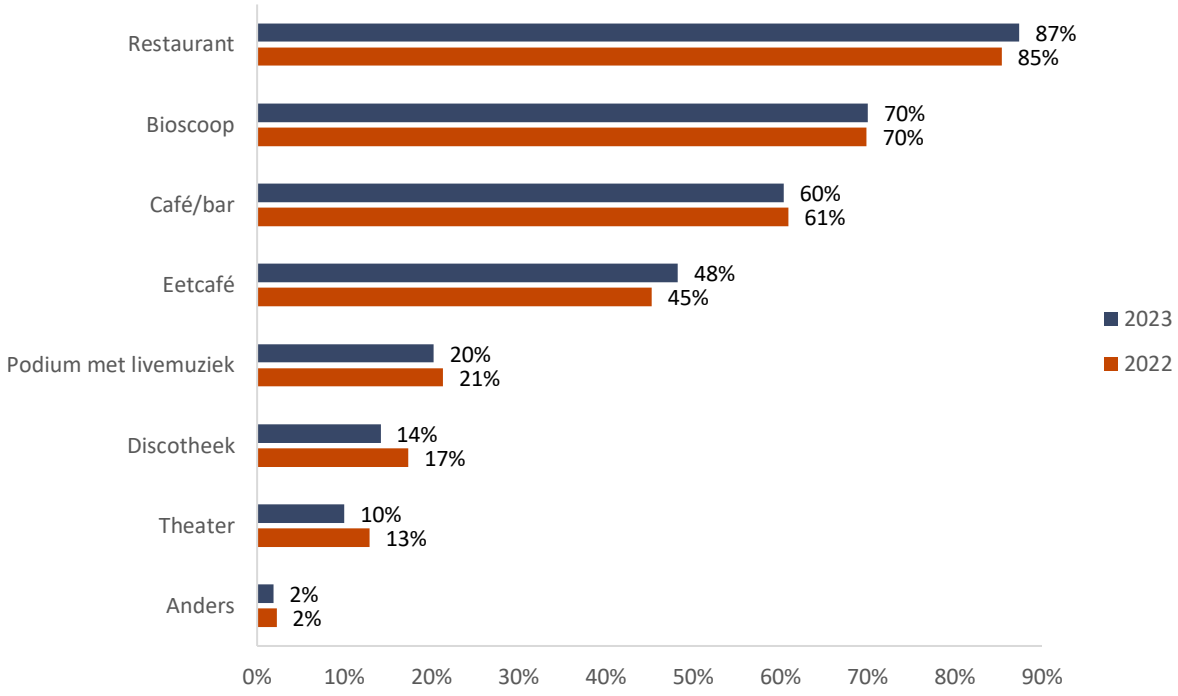

Figuur 2.10 Waar bent u in de afgelopen 12 maanden geweest tijdens het uitgaan in het centrum?

Informatie over culturele activiteiten vooral via sociale contacten en sociale media

Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via vrienden en buurtgenoten (55%), en sociale media (44%). De lokale TV en/of radio wordt het minst gebruikt als informatie- en/of inspiratiebron. Er zijn hierin geen verschillen ten opzichte van 2022.

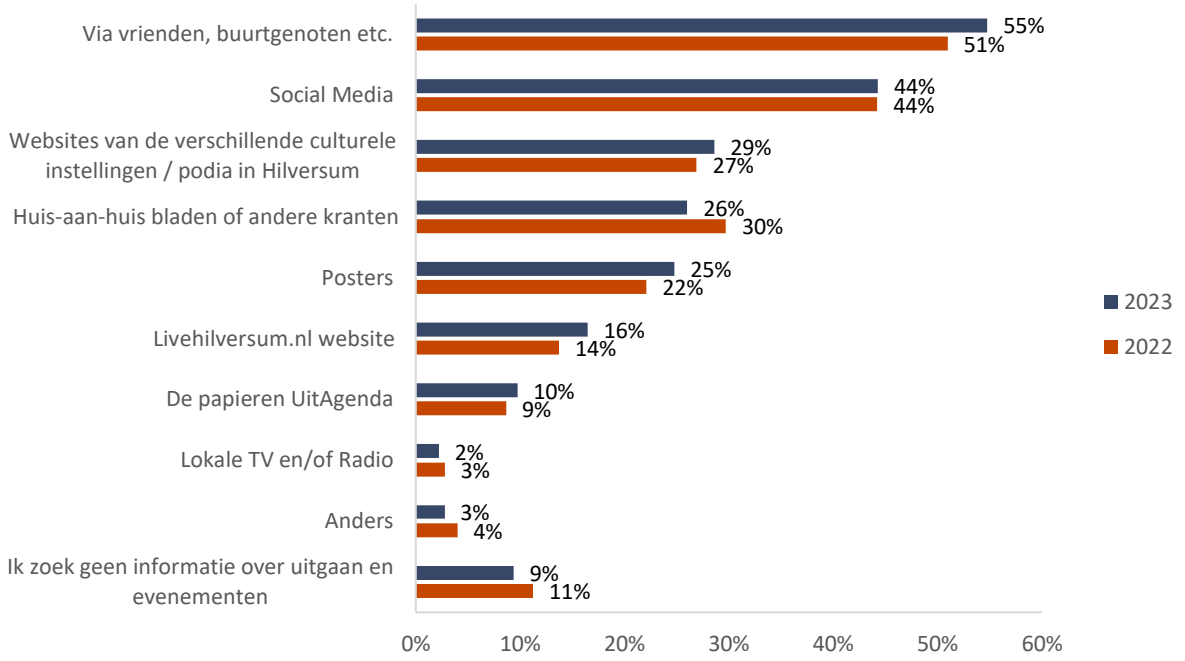

Figuur 2.11 Welke bronnen of kanalen raadpleegt u voor informatie of inspiratie over uitgaan, evenementen en andere tips om te gaan doen in eigen stad?

3. Duurzaamheid

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op verschillende aspecten van duurzaamheid. Hier wordt ingegaan op maatregelen die worden genomen binnen de gemeente Hilversum met betrekking tot duurzaamheid, openbare groenvoorzieningen en milieuoverlast.

3.1 Duurzaamheid, natuur en milieu

Isolerend glas meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel

Figuur 3.1 laat de top tien maatregelen zien die inwoners nemen met betrekking tot duurzaamheid in en om hun huis. In totaal zijn 20 maatregelen voorgelegd. De niet getoonde maatregelen worden door 10 procent of minder van de inwoners genomen. Dit zijn onder andere lage temperatuurverwarming (11%), infiltratievoorziening voor regenwater (10%) en groene daken (10%).

Zeven op de tien (68%) inwoners heeft isolerend glas. Vier op de tien heeft het dak geïsoleerd (45%) of ventilatiemaatregelen getroffen (45%). In vergelijking tot 2022 heeft een groter deel van de inwoners zonnepanelen aangeschaft (van 25% naar 36%) (Figuur 3.1).

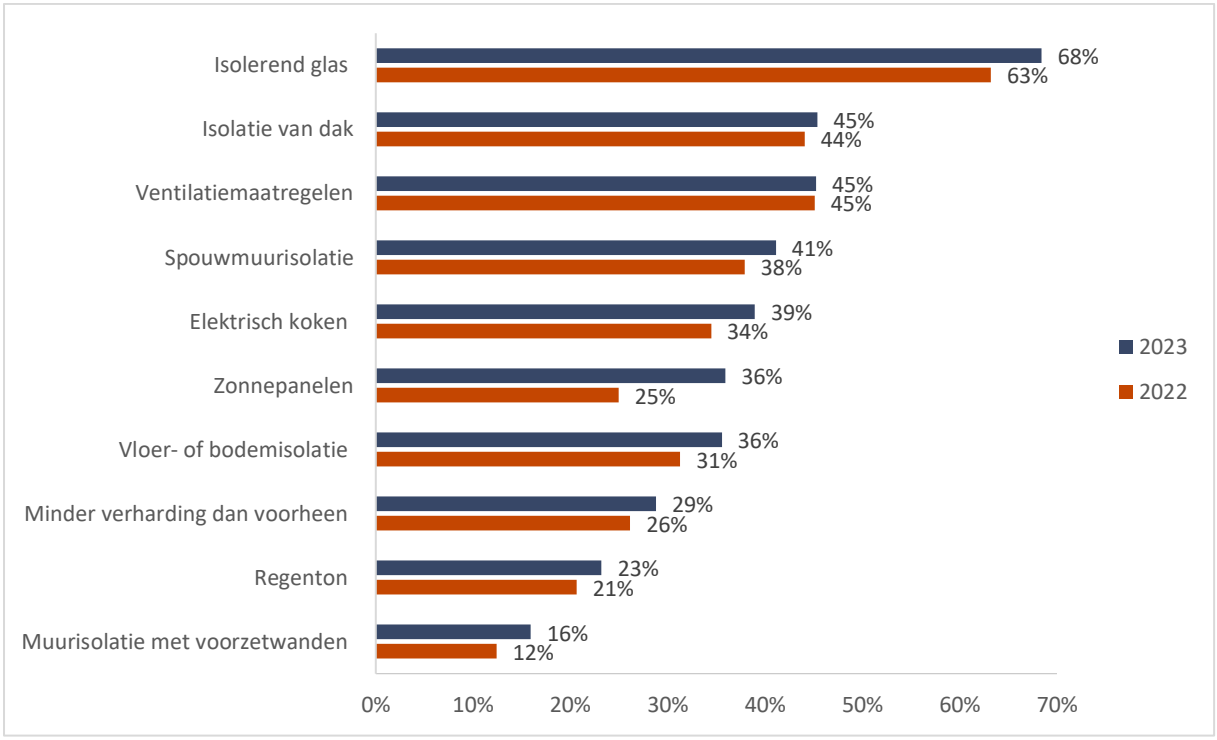

Figuur 3.1 Zijn in/op uw woning of tuin één of meer van de volgende maatregelen genomen? (%ja)

Struiken, vogelhuisjes, bomen en klimop komen het vaakst voor in de tuinen van Hilversummers

Aan de inwoners van Hilversum is dit jaar, net zoals in voorgaande jaren, gevraagd welke elementen in hun tuin aanwezig zijn die natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren. Ruim de helft (55%) van de inwoners geeft aan struiken in hun tuin te hebben. Ook heeft de helft een vogelhuisje in de tuin (52%) en/of één of meerdere bomen of klimop/klimplanten (51%). In vergelijking tot 2022 is het aantal inwoners dat deze maatregelen heeft genomen toegenomen (Figuur 3.2).

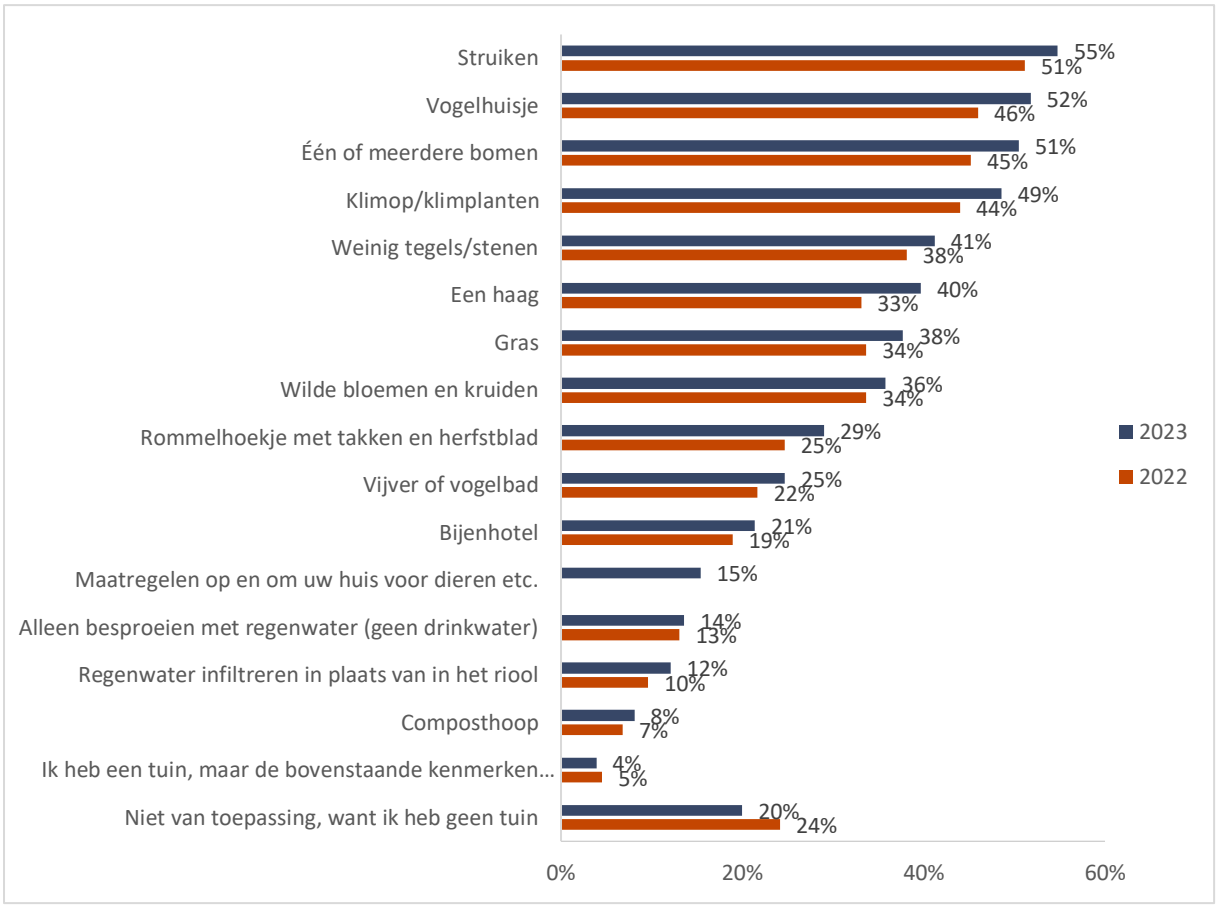

Figuur 3.2 Kunt u aangeven of onderstaande kenmerken in uw eigen tuin aanwezig zijn?

Meerderheid Hilversummers nog steeds voor minder intensief beheerd openbaar groen

Hilversummers staan positief tegenover een minder intensief beheerbeleid van het openbaar groen, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan de natuur. Zes op de tien (58%) inwoners staat hier positief tegenover. Dit komt overeen met vorig jaar (58%) en het jaar ervoor (57%). Een kwart (26%) is neutraal en één op de tien (10%) inwoners is het niet eens met een minder intensief beheerbeleid.

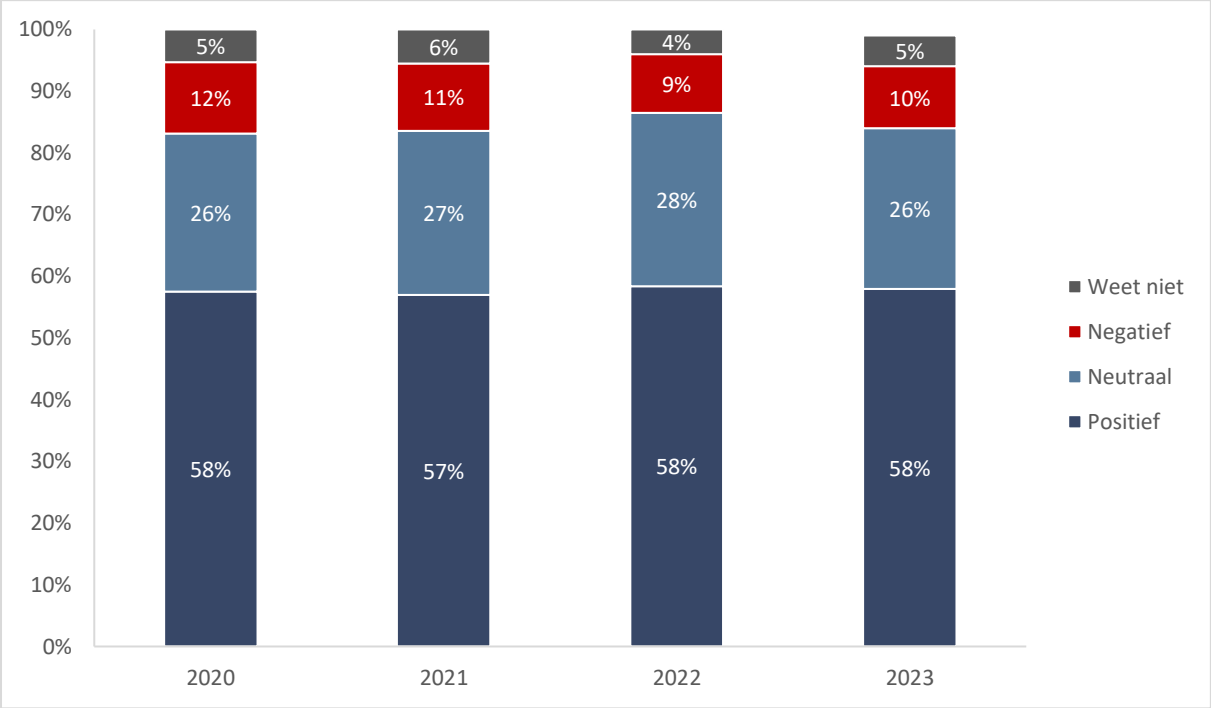

Figuur 3.3 Hoe staat u tegenover meer natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen?

Vier op de tien is bekend met of heeft gehoord van duurzaamheidslening

Het grootste deel (55%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van wat de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum inhoudt. Bijna drie op de tien (28%) heeft hier wel eens van gehoord. Bijna één op de vijf (17%) is bekend met deze lening. Deze verhoudingen zijn licht verschoven vergeleken met 2021 en 2022, toen waren minder mensen bekend met de duurzaamheidslening (60%).

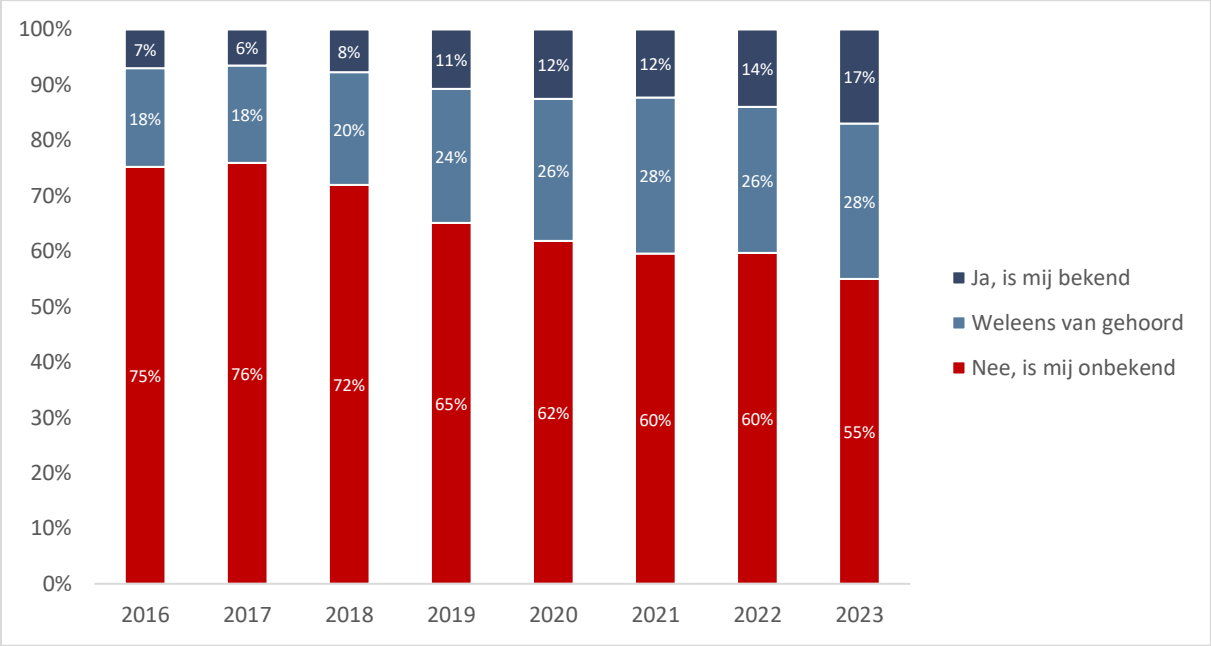

Figuur 3.4 Bent u op de hoogte van de duurzaamheidslening (Duurzaam Wonen Lening) van de gemeente Hilversum?

Het grootste deel (64%) van de Hilversummers is niet op de hoogte van de subsidies uit het Hilversum Isolatie Programma (HIP). Ongeveer een kwart (23%) heeft hier weleens van gehoord.

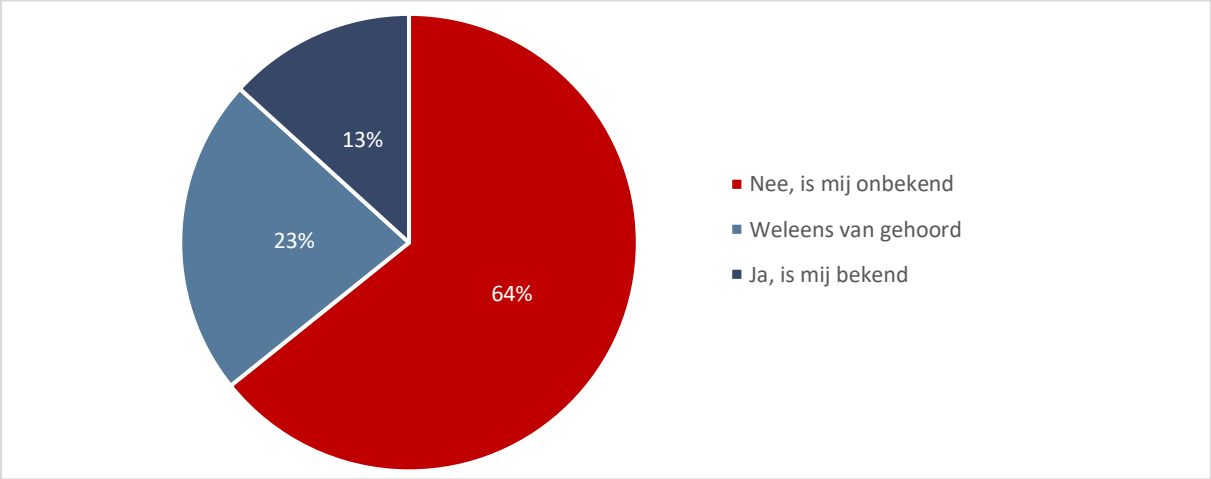

Figuur 3.5 Kent u de subsidies uit het Hilversumse Isolatie Programma (HIP)?

De meeste inwoners van Hilversum zijn ook niet bekend met het energieloket van de gemeente Hilversum. Meer dan de helft (55%) geeft aan dit niet te kennen. Een achtste (13%) kent het energieloket en heeft dit ook al bekeken.

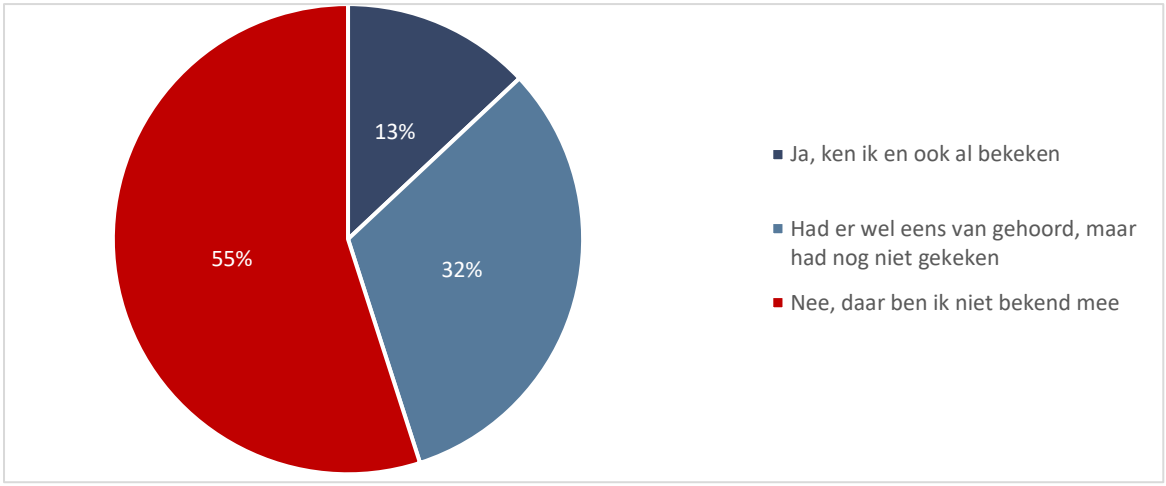

Figuur 3.6 Kent u het energieloket van de gemeente Hilversum?

Ruim vier op de tien inwoners zou bereid zijn te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning

Ruim vier op de tien (45%) inwoners is in principe bereid om te investeren in het aardgasvrij maken van diens woning. Een groot deel (29%) zegt dat ze dit wel willen doen als ze hier ook de financiële middelen voor hebben. Bijna drie op de tien (28%) is misschien bereid om de woning aardgasvrij te maken. Het aantal mensen dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is afgenomen vergeleken met 2022 (van 55% naar 45%).

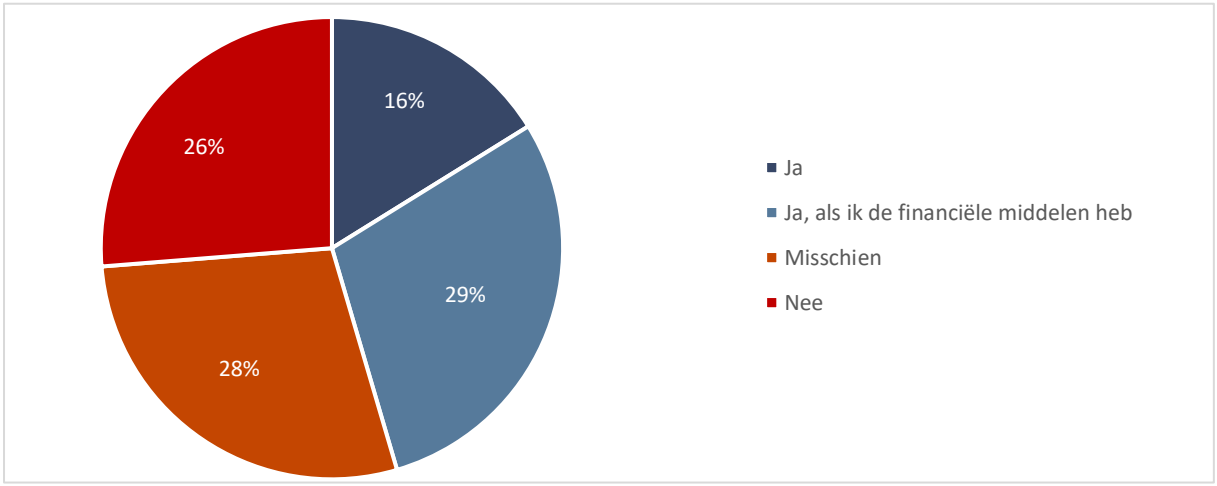

Figuur 3.7 Bent u bereid te investeren in het aardgasvrij maken van uw woning?

Meest ervaren milieuklacht is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer

De meest voorkomende milieuklacht volgens de inwoners van Hilversum is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer. Meer dan de helft (54%) van de inwoners geeft aan hier last van te hebben. Ook geluidsoverlast door buren (42%) en door vliegtuigen (41%) worden vaak benoemd door de inwoners. De inwoners van Hilversum hebben het minst overlast van stank veroorzaakt door bedrijven (6%).

Inwoners uit Landelijk Gebied (63%), Centrum (60%) en Zuidwest (57%) geven het vaakst aan geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer te hebben. Inwoners uit Noordoost (56%), Oost (45%) en Centrum (44%) hebben het vaakst geluidsoverlast veroorzaakt door buren. Voor inwoners uit Landelijk Gebied (56%) en Zuid (31%) geldt dat ze de meeste geluidsoverlast hebben veroorzaakt door vliegtuigen.

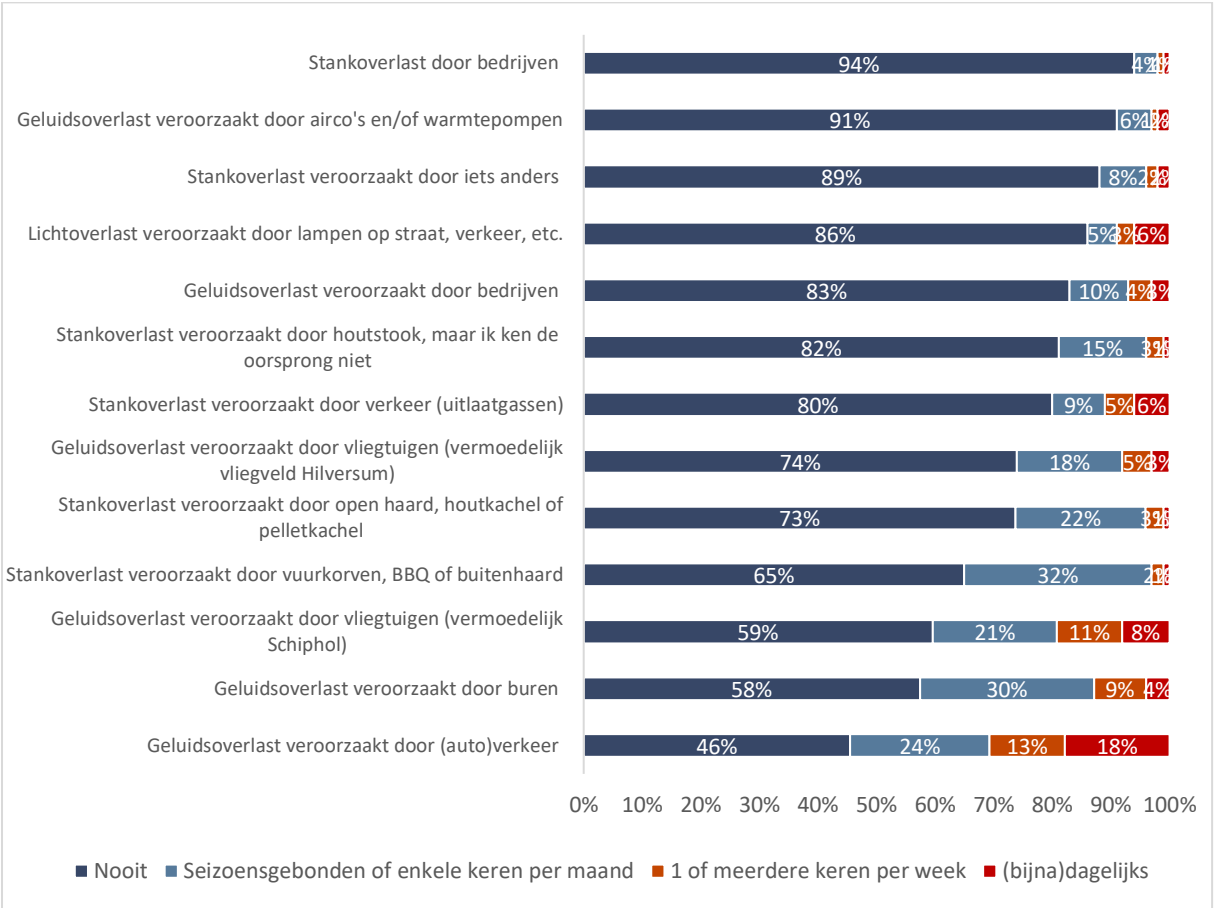

Figuur 3.8 Ervaart u wel eens overlast in of rondom uw woning?

De helft van de inwoners ervaart overlast van hitte in zomer

De helft (51%) van de inwoners heeft last van hitte tijdens warme zomerdagen (Figuur 3.9). Een op de acht (13%) inwoners geeft aan veel overlast te ervaren, vier op de tien (38%) ervaart enige overlast. Een derde (33%) ervaart weinig overlast tijdens warme zomerdagen.

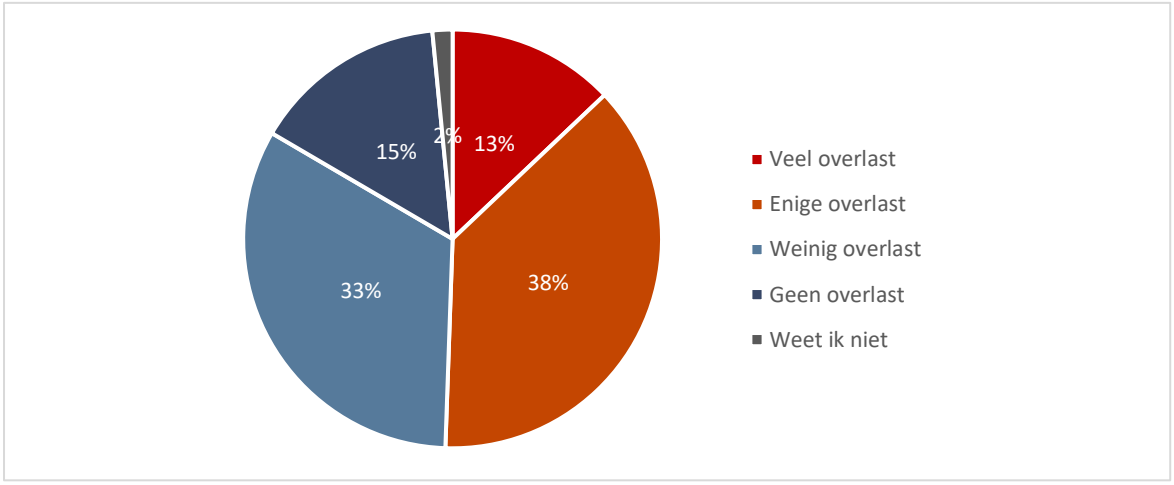

Figuur 3.9 In hoeverre heeft u in uw huis en/of naaste omgeving last van hitte tijdens warme zomerdagen?

Hilversummers zijn tevreden over groen in eigen buurt

Zes op de tien (62%) inwoners geeft aan dat het groen in eigen wijk uitnodigt om te bewegen (Figuur 3.10). Minder dan één op de tien (7%) inwoners geeft aan dat het groen in de buurt helemaal niet uitnodigt om te bewegen.

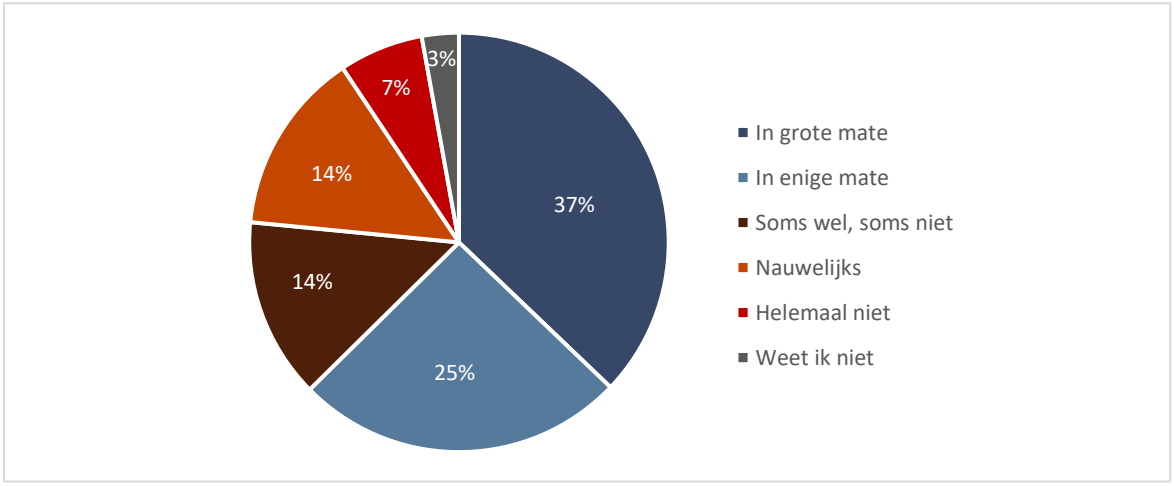

Figuur 3.10 In hoeverre nodigt het groen in uw wijk uit om te bewegen? (zoals wandelen, rennen of fietsen)

Hilversummers geven gemiddeld de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt een 7,3. Inwoners uit Centrum (6,1) geven de eigen buurt het laagste cijfer, inwoners uit Landelijk Gebied (9,0) geven juist het hoogste cijfer (Figuur 3.11).

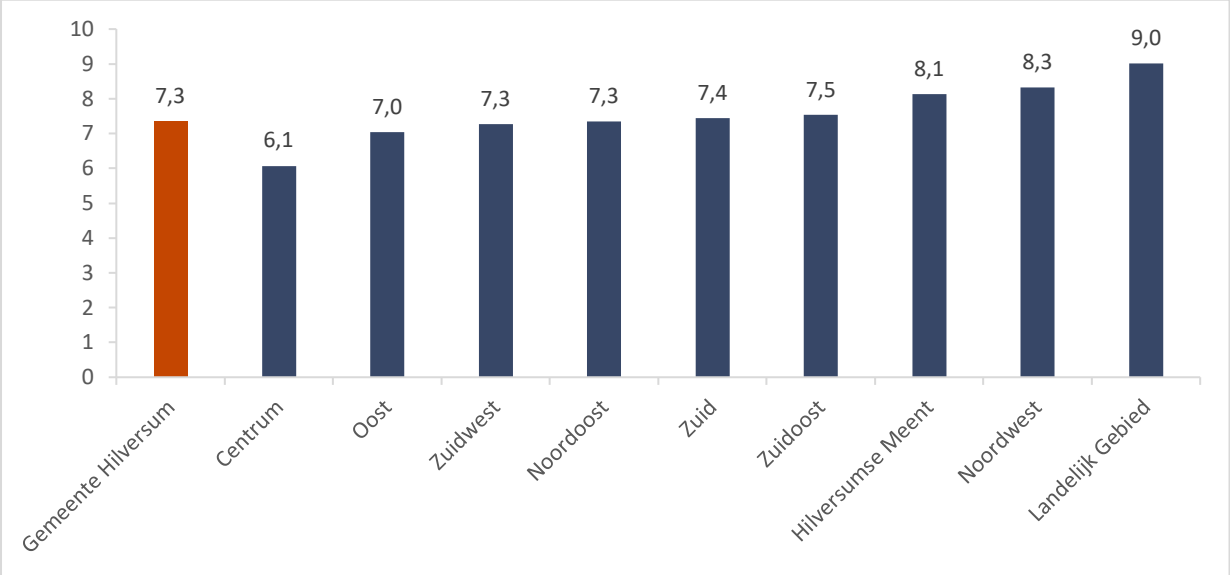

Figuur 3.11 Gemiddeld rapportcijfer voor de aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt (1-10)

Het merendeel van de inwoners kent het gemeentelijke budget Groen in beweging niet

De inwoners zijn gevraagd of ze op de hoogte zijn van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die de straat, buurt of wijk groener maken. Drie kwart (74%) van de inwoners is niet bekend met dit budget. Minder dan één op de tien (8%) is bekend hiermee. Bijna één op de vijf (18%) heeft hier weleens van gehoord.

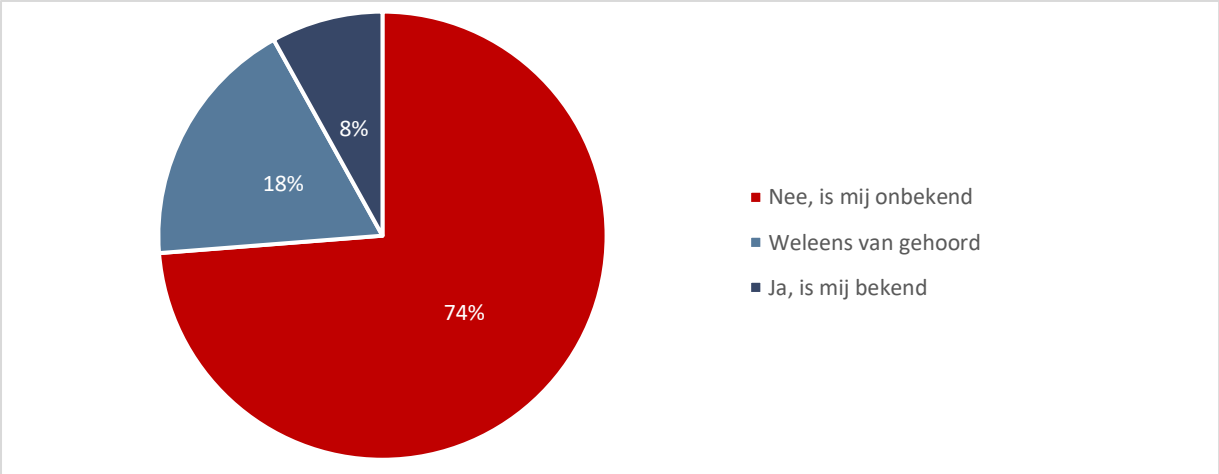

Figuur 3.12 Bent u op de hoogte van het gemeentelijke budget Groen in beweging voor initiatieven die u straat, buurt of wijk groener maken?

Minder inwoners hebben overlast van hemelwater ervaren dan vorig jaar

Hilversummers kunnen door hevige regenbuien last krijgen van hemelwateroverlast in hun woning, tuin of directe omgeving. Een kwart van de inwoners (25%) geeft aan hier last van te hebben gehad in het afgelopen jaar (Figuur 3.13).

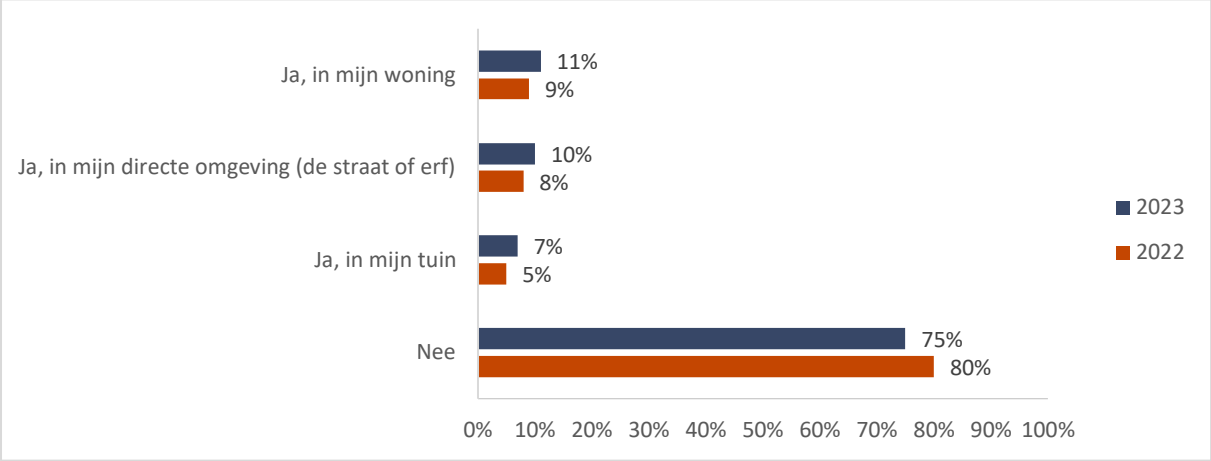

Figuur 3.13 Heeft u in het afgelopen jaar last gehad van hemelwateroverlast?

Bijna de helft (49%) van de inwoners die hemelwateroverlast heeft ervaren, geeft aan dat de overlast kwam door waterafvoerproblemen op eigen perceel (Figuur 3.14). Eén vijfde (21%) geeft aan dat de overlast het gevolg was van water dat vanaf de weg de tuin is ingelopen.

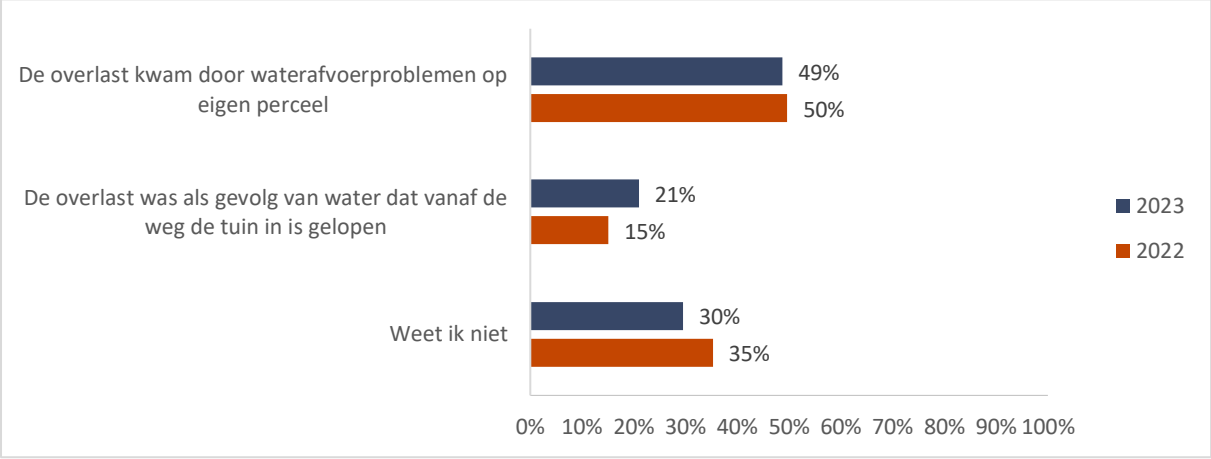

Figuur 3.14 Wat was volgens u de oorzaak van de hemelwateroverlast?

De inwoners die hemelwateroverlast hebben ervaren is gevraagd of zij als gevolg van de overlast schade hebben ondervonden. De helft (49%) geeft aan dat dit niet het geval was (Figuur 3.15). Een kwart (26%) heeft schade ondervonden met financiële consequenties ten gevolge van de hemeloverlast.

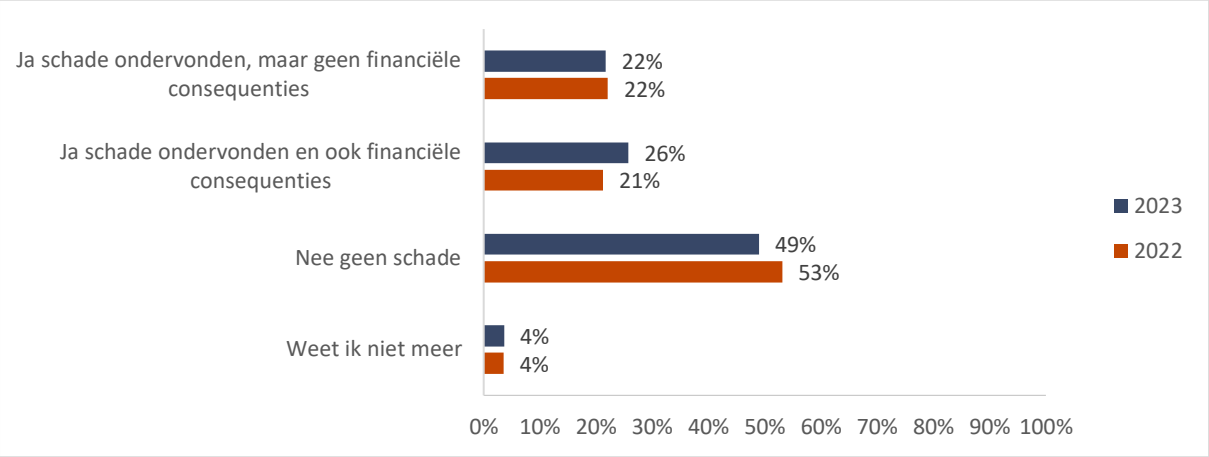

Figuur 3.15 Heeft u als gevolg van de hemelwateroverlast schade ondervonden?

4. Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Dit hoofdstuk richt zich op aspecten op het vlak van participatie, zorg, welzijn en arbeid. Hier wordt ingegaan op (mentale) gezondheid en welzijn, mantelzorg en vrijwilligerswerk, inclusiviteit en sociale acceptatie, sociale contacten, arbeid en werkgelegenheid, jeugd en onderwijs en inflatie en energiecrisis.

4.1 Zorg en welzijn

Inwoners beoordelen hun gezondheid met een 7,8

Hilversummers beoordelen hun gezondheid met een ruime voldoende (7,8). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar (7,7). In alle wijken zijn inwoners tevreden over hun gezondheid. In Landelijk Gebied geven inwoners de hoogste beoordeling voor hun gezondheid (8,1).

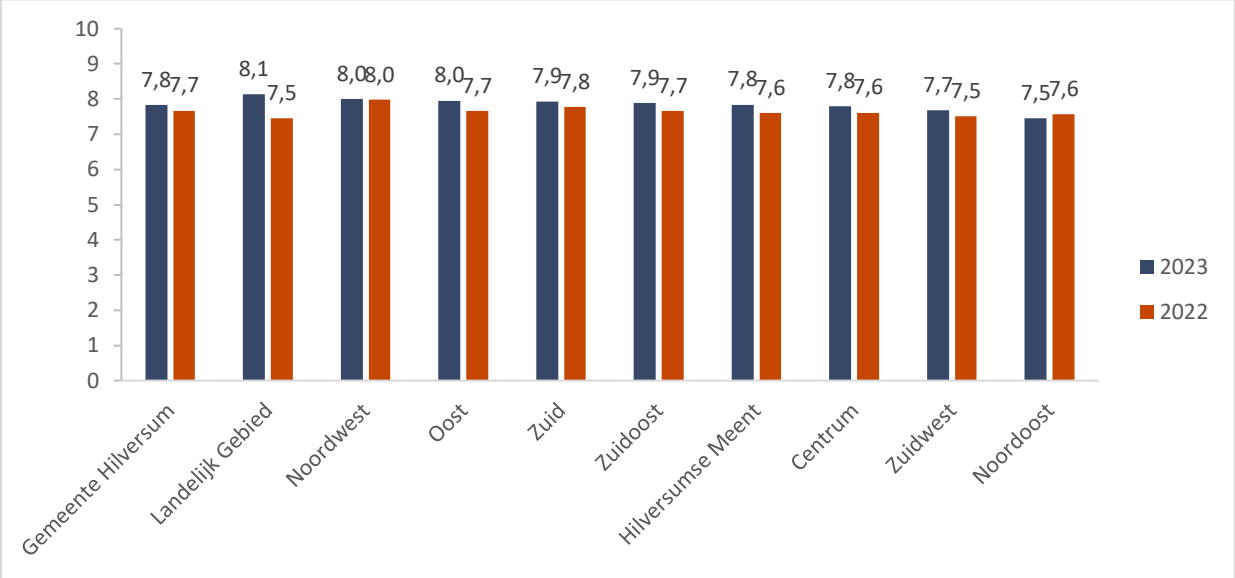

Figuur 4.1 Gemiddeld rapportcijfer van de eigen gezondheid

Ruime meerderheid heeft geen behoefte aan zorg of hulp

Drie kwart (76%) van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp (Figuur 4.2). Hilversummers die behoefte hebben aan hulp ontvangen deze hulp ook in de meeste gevallen (2% ontvangt deze hulp niet). Negen procent ontvangt deze hulp uit hun sociale netwerk, zes procent ontvangt deze zorg van een thuiszorginstelling of op een andere manier. De uitkomsten van de huidige meting verschillen niet met de voorgaande jaren.

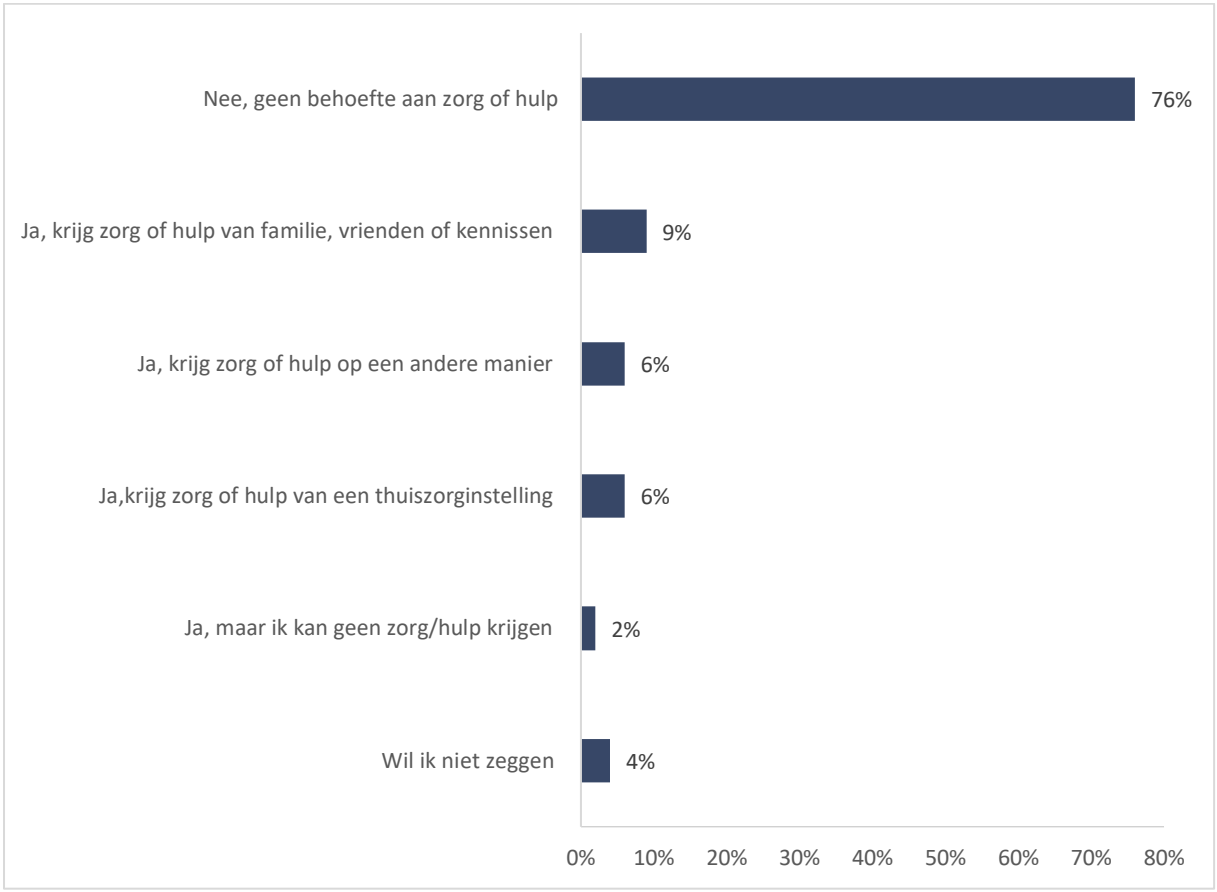

Figuur 4.2 Bestaat er binnen uw huishouden behoefte aan zorg of hulp?

4.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Percentage Hilversummers dat hulp verleent is toegenomen

Zes op de tien (60%) inwoners geeft aan dat ze hulp bieden aan de buren (Figuur 4.3). Vier op de tien heeft aandacht voor buren in een moeilijke situatie (42%) of verleent mantelzorg (40%). Hulp aan buren verleent men vaker op minder regelmatige basis (51%)

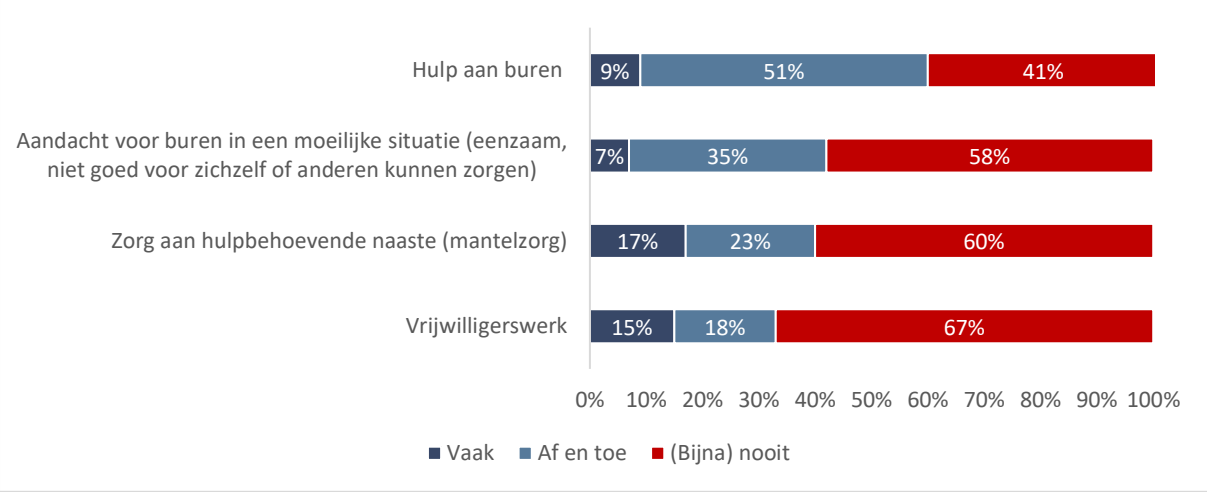

Figuur 4.3 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen?

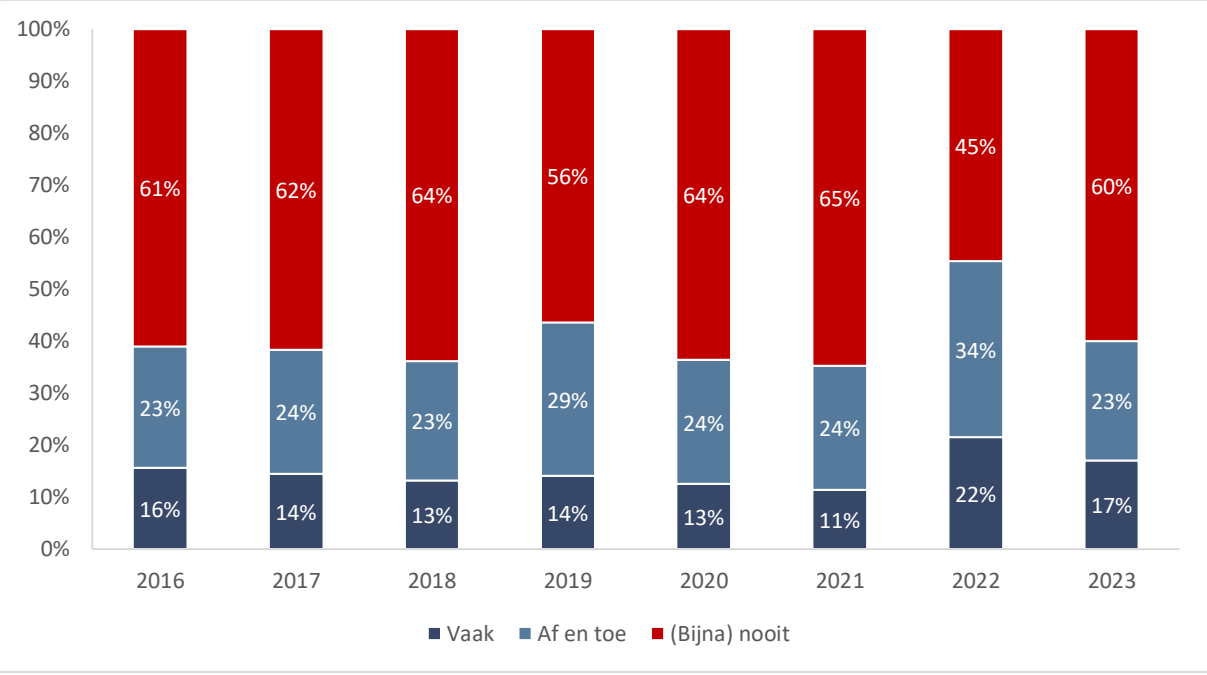

Figuur 4.4 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen in de vorm van zorg aan hulpbehoevende naasten (mantelzorg)?

Het algemene beeld is dat inwoners ongeveer even vaak hulp verlenen als in 2022, met uitzondering van mantelzorg (figuur 4.4). In 2022 verleende ruim de helft (56%) mantelzorg. Dit is een hoger percentage dan in 2023 (40%). In voorgaande jaren was het aandeel Hilversummers dat mantelzorg verleende vergelijkbaar met 2023.[2]

Ruim een kwart van de mantelzorgers geeft aan dat zij zich (een beetje) overbelast hebben gevoeld in het afgelopen jaar (27%). Dit komt overeen met 2022 (Figuur 4.5).

Het merendeel van de mantelzorgers heeft het afgelopen jaar geen ondersteuning ontvangen bij hun taken van een vrijwilligersorganisatie (96%) en/of vanuit de gemeente of andere instantie (90%). Het overgrote deel had ook geen behoefte aan deze hulp van vrijwilligersorganisaties (90%) en/of van de gemeente of andere instanties (82%). Deze uitkomsten komen overeen met 2022 en 2021.

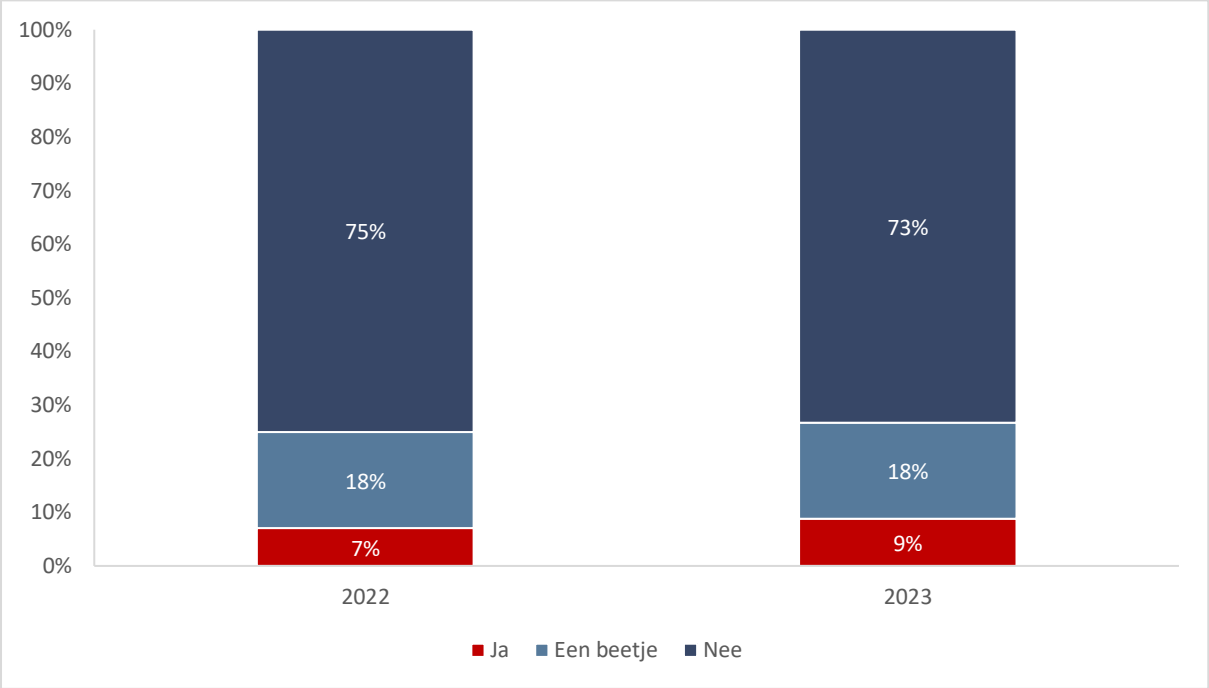

Figuur 4.4 Voelde u zich als mantelzorger overbelast het afgelopen jaar?

[2] In 2022 was de stelling "zorg aan een familielid, vriend of kennis (mantelzorg). Dit kan onderdeel zijn van de reden waarom de percentages zo verschillen.

4.3 Inclusieve samenleving, diversiteit en sociale acceptatie

Meerderheid vindt dat er rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap

Ongeveer één op de vijf (22%) inwoners van Hilversum heeft een stoornis, beperking of handicap óf kent iemand in diens naaste omgeving met een stoornis, beperking of handicap. Van deze groep geeft één op de vijf (18%) inwoners aan dat er in Hilversum rekening wordt gehouden met inwoners met een stoornis, beperking of handicap. Bijna de helft (46%) zegt dat dit soms wel en soms niet het geval is.

Van de inwoners die iemand met een stoornis, beperking of handicap kennen óf zelf een stoornis, beperking of handicap hebben, zegt één op de vijf (21%) dat er rekening gehouden wordt men hen in recreatie. Dit percentage ligt lager bij een baan of stageplek. Hier zegt één op de zes (16%) dat er rekening wordt gehouden met mensen met een stoornis, beperking of handicap. Ook heeft zes op de tien (61%) hier geen duidelijke mening over.

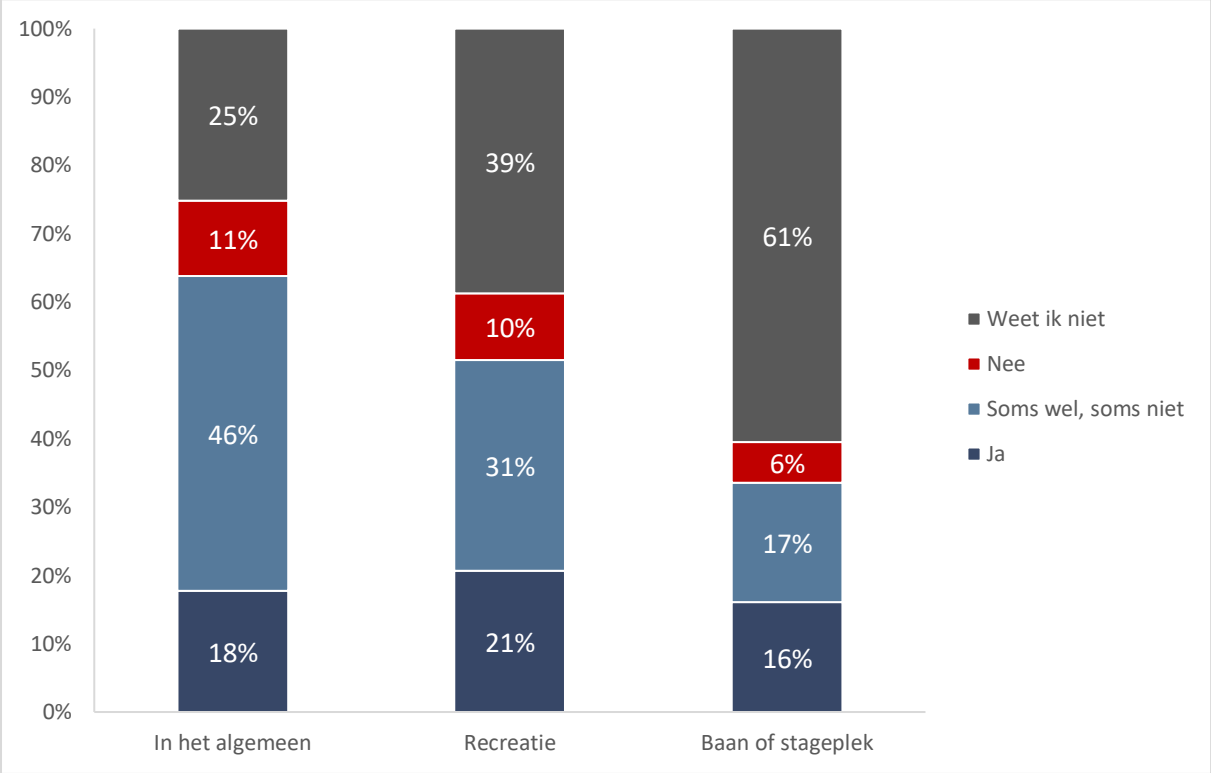

Figuur 4.5 Vindt u dat er in Hilversum rekening gehouden wordt met inwoners met een stoornis, beperking of handicap in de volgende situaties?

Twee derde vindt de openbare ruimte en gebouwen toegankelijk

Aan de inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben is ook gevraagd wat zij van de toegankelijkheid vinden van gemeente Hilversum. Eén derde (31%) vindt dat de openbare ruimte en gebouwen in Hilversum toegankelijk zijn. Een vergelijkbaar percentage (35%) vindt dat dit soms wel en soms niet het geval is (Figuur 4.7). Vijf procent vindt dat de openbare ruimte en gebouwen niet toegankelijk zijn.

Over de website van de gemeente heeft de meerderheid (61%) geen duidelijke mening (Figuur 4.8). Eén op de vijf (20%) vindt de website toegankelijk, één op de zes (16%) is van de mening dat deze soms wel, soms niet toegankelijk. Drie procent vindt de gemeente websites niet toegankelijk.

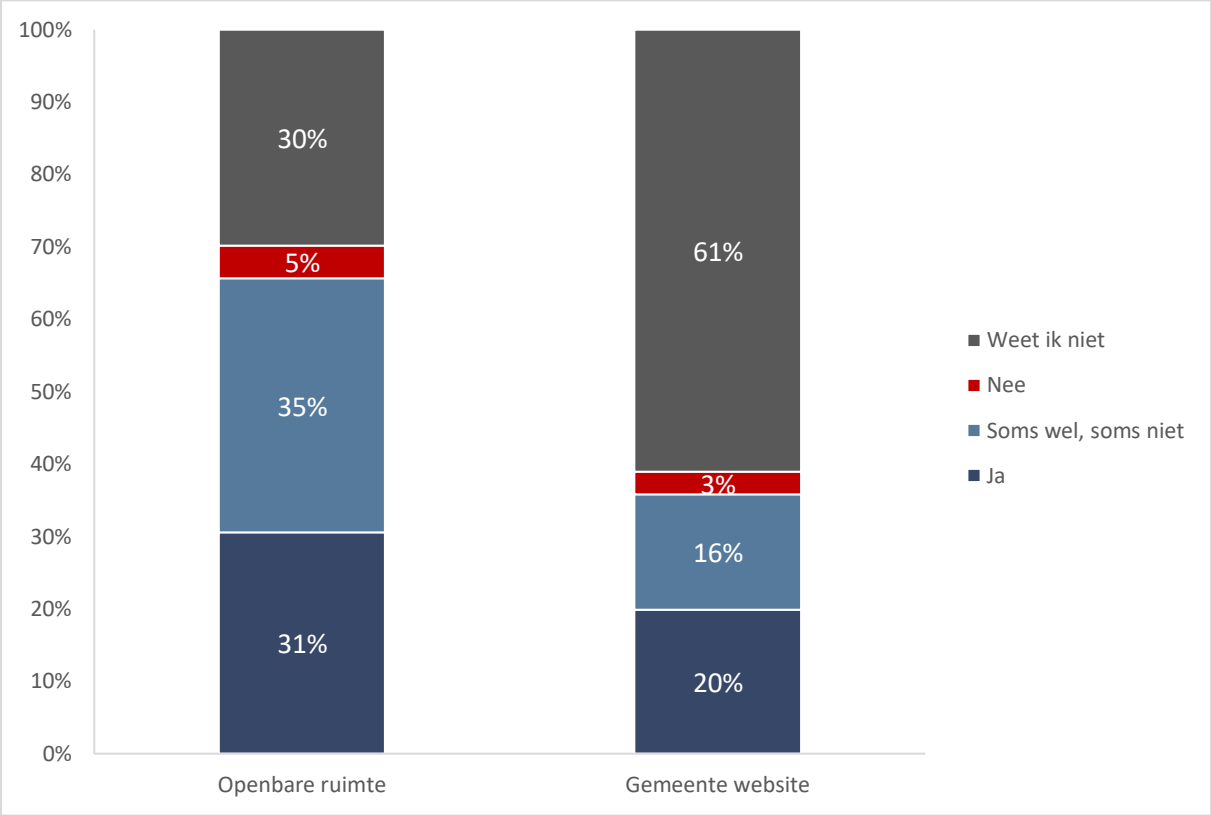

Figuur 4.6 Vindt u dat de openbare ruimte/website van de gemeente toegankelijk zijn voor mensen met een stoornis, beperking of handicap?

Bijna vier op de tien is niet bekend met Informatiepunt Digitale Overheid

Van de inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geeft één op de vijf (21%) aan dat zij gebruik zouden maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid voor advies en ondersteuning. Eén derde wist niet dat er een gratis Informatiepunt Digitale Overheid bestond in Hilversum (36%) of weet niet of zij er gebruik van zouden maken (36%).

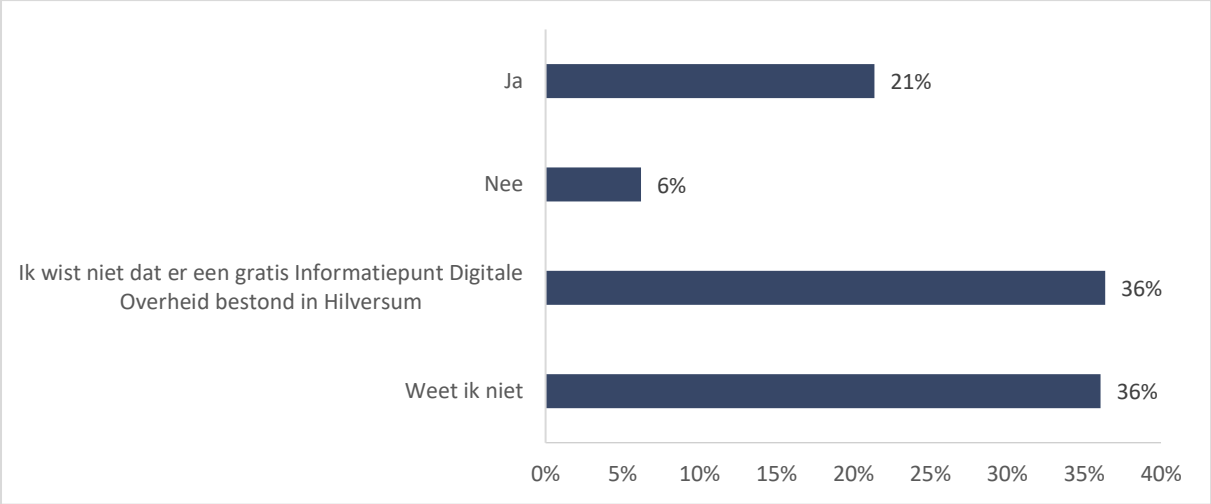

Figuur 4.8 Als er obstakels zijn op het gebied van digitale toegankelijkheid van de overheid voor uzelf of voor anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, zou u in dat geval voor advies en ondersteuning gebruik maken van het gratis Informatiepunt Digitale Overheid bij de bibliotheek?

Zes op de tien (64%) inwoners die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben weten niet of er juist wordt gehandeld als er obstakels zijn op het gebied van toegankelijkheid die mensen met een stoornis, handicap of beperking belemmeren (Figuur 4.9). Eén op de vijf (21%) vindt dit soms wel, soms niet. Minder dan één op de tien (8%) vindt dat er juist wordt gehandeld op zo'n moment. Zes procent vindt dat er dan niet juist wordt gehandeld.

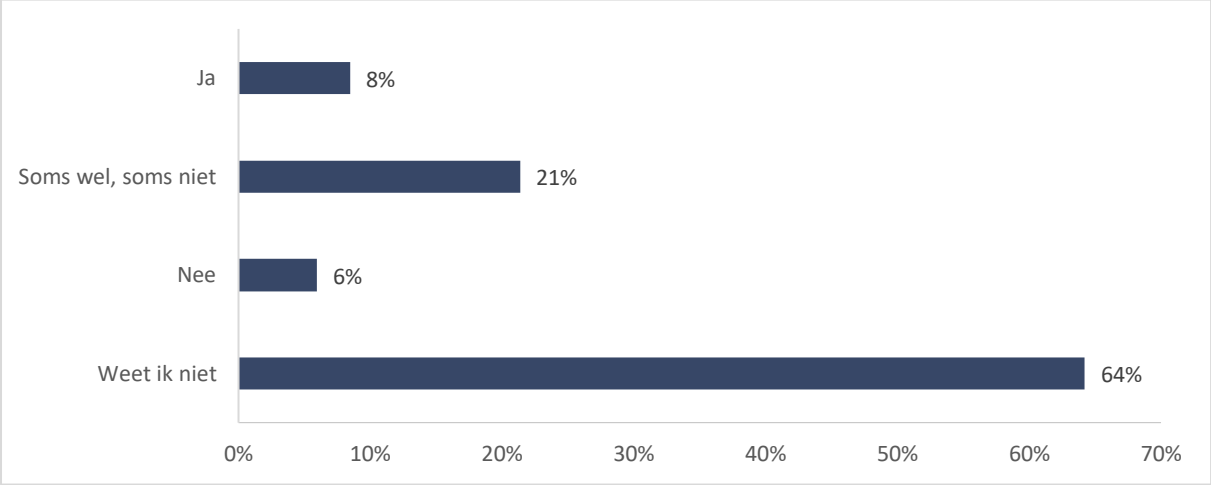

Figuur 4.9 Als er obstakels zijn op het gebied van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor uzelf of anderen die u kent met een stoornis, beperking of handicap, heeft u dan het idee dat er juist wordt gehandeld om dit op te lossen?

Inwoners van Hilversum die iemand kennen met een stoornis, handicap of beperking óf dit zelf hebben geven de toegankelijkheid van het centrum gemiddeld een 6,7.

Eén op de zeven inwoners heeft zelf discriminatie ervaren

Eén op de acht (12%) inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. Dit is een nagenoeg gelijk ten opzichte van 2022 (13%) (Figuur 4.10).

In Centrum (18%) en Noordoost (17%) was het percentage dat het afgelopen jaar discriminatie heeft ervaren het hoogst. De steekproef van Landelijk Gebied is klein (n=40), waardoor de uitkomsten alleen indicatief zijn. In de wijken Centrum, Noordoost, Zuidwest en Zuidoost is het percentage inwoners dat discriminatie heeft meegemaakt (licht) toegenomen ten opzichte van 2022.

Discriminatie kwam het vaakst voor op grond van herkomst of huidskleur (3%), leeftijd (3%), of geslacht (2%).

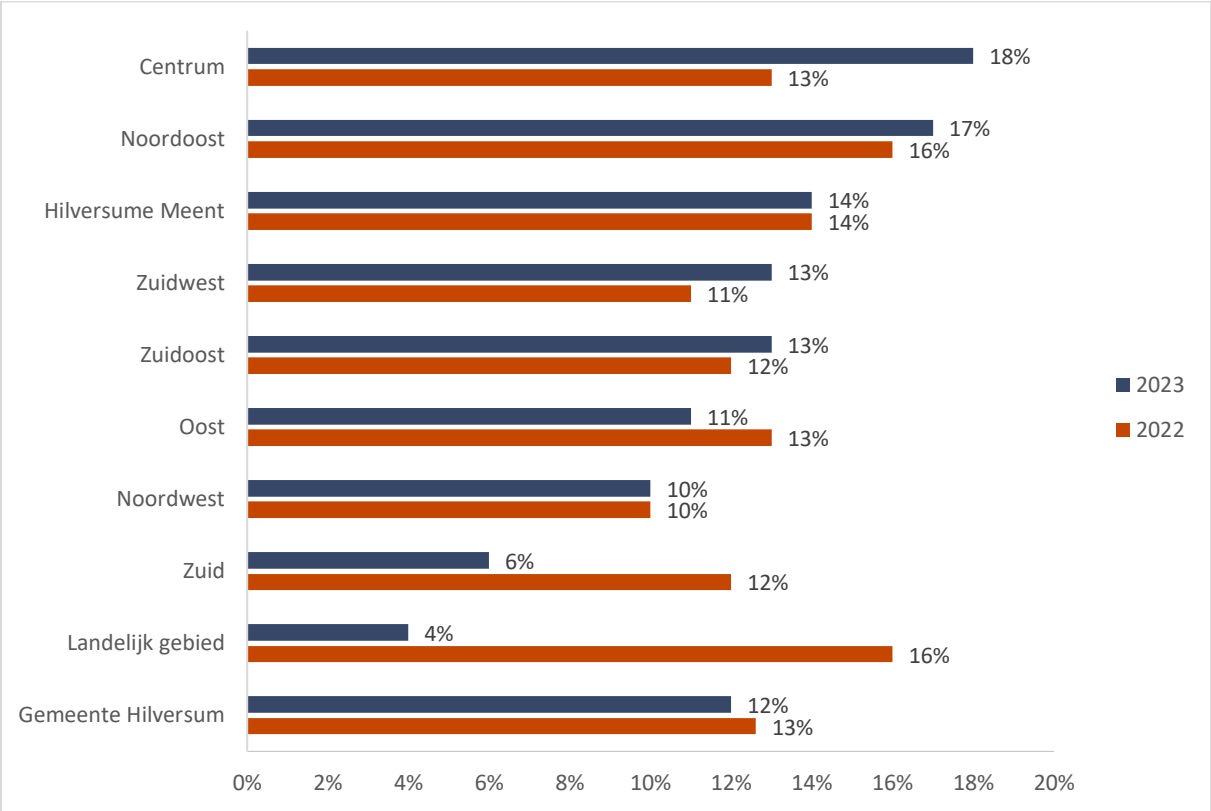

Figuur 4.10 Bent u in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd? (% Ja)

Eén op de tien inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte

Eén op de tien (10%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende mannen in de openbare ruimte. Dit is een nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

Eén op de twaalf (8%) inwoners staat negatief tegenover twee zoenende vrouwen in de openbare ruimte. Ook dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (Figuur 4.11).

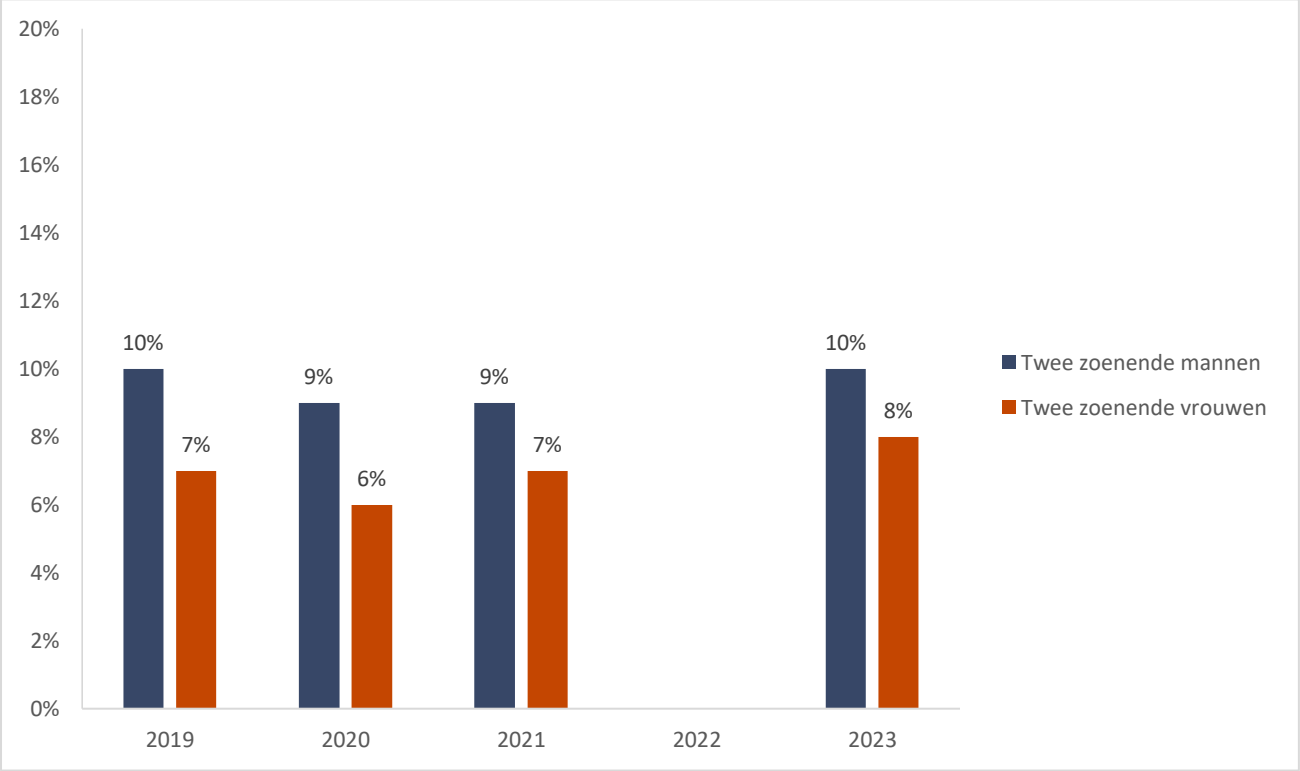

Figuur 4.11 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

Het percentage dat het negatief vindt als twee mannen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (13%) en Noordoost (13%). In Noordwest en Hilversumse Meent is dit percentage het laagst (6%) (Figuur 4.12).

Het percentage dat het negatief vindt als twee vrouwen met elkaar zoenen in de openbare ruimte is het hoogst in Zuidwest (16%), Zuidoost (12%) en Zuid (12%). In Hilversumse Meent (3%) en Noordwest (4%) is dit percentage het laagst (Figuur 4.12).

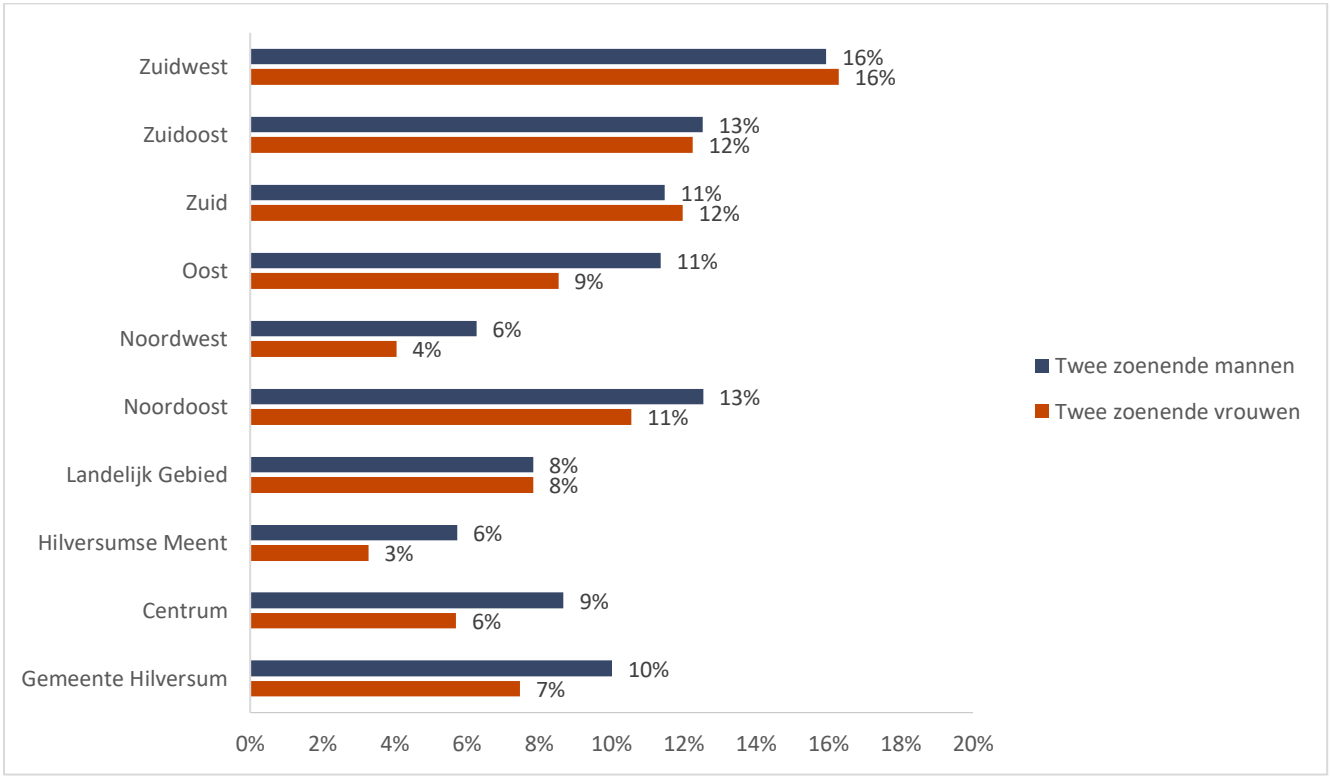

Figuur 4.12 Wat vindt u ervan wanneer de volgende personen zoenen in de openbare ruimte? (% Negatief)

4.4 Sociale contacten

Een kwart van de inwoners geeft aan zich weleens eenzaam te voelen

Een kwart van de Hilversummers (24%) voelt zich wel eens eenzaam (Figuur 4.13). Vier procent voelt zich regelmatig tot vaak eenzaam. Drie kwart (76%) voelt zich (bijna) niet eenzaam.

Het algemene beeld is een afname in eenzaamheid vergeleken met vorig jaar, toen voelde twee derde (67%) van de Hilversummers zich (bijna) niet eenzaam, een kwart (26%) voelde zich soms eenzaam, vijf procent voelde zich regelmatig tot vaak eenzaam. Dit komt ook overeen met het beeld van 2020 en 2021. De ervaren eenzaamheid in 2023 komt overeen met het beeld van 2016 tot 2019.

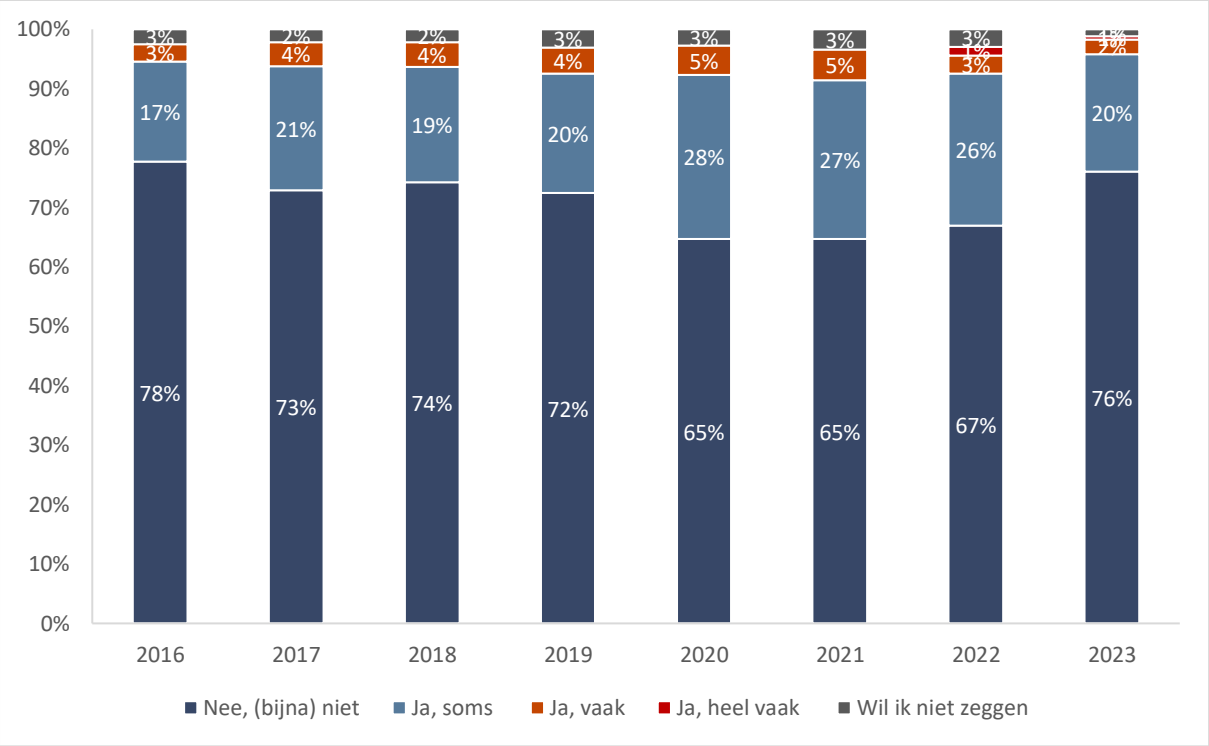

Figuur 4.13 Voelt u zich weleens eenzaam?

Op wijkniveau zijn er verschillen in de eenzaamheid die men ervaart (figuur 4.14). In Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) voelt een kwart zich eenzaam. Het minst eenzaam voelen inwoners zich in Noordwest (13%) en Landelijk Gebied (14%).

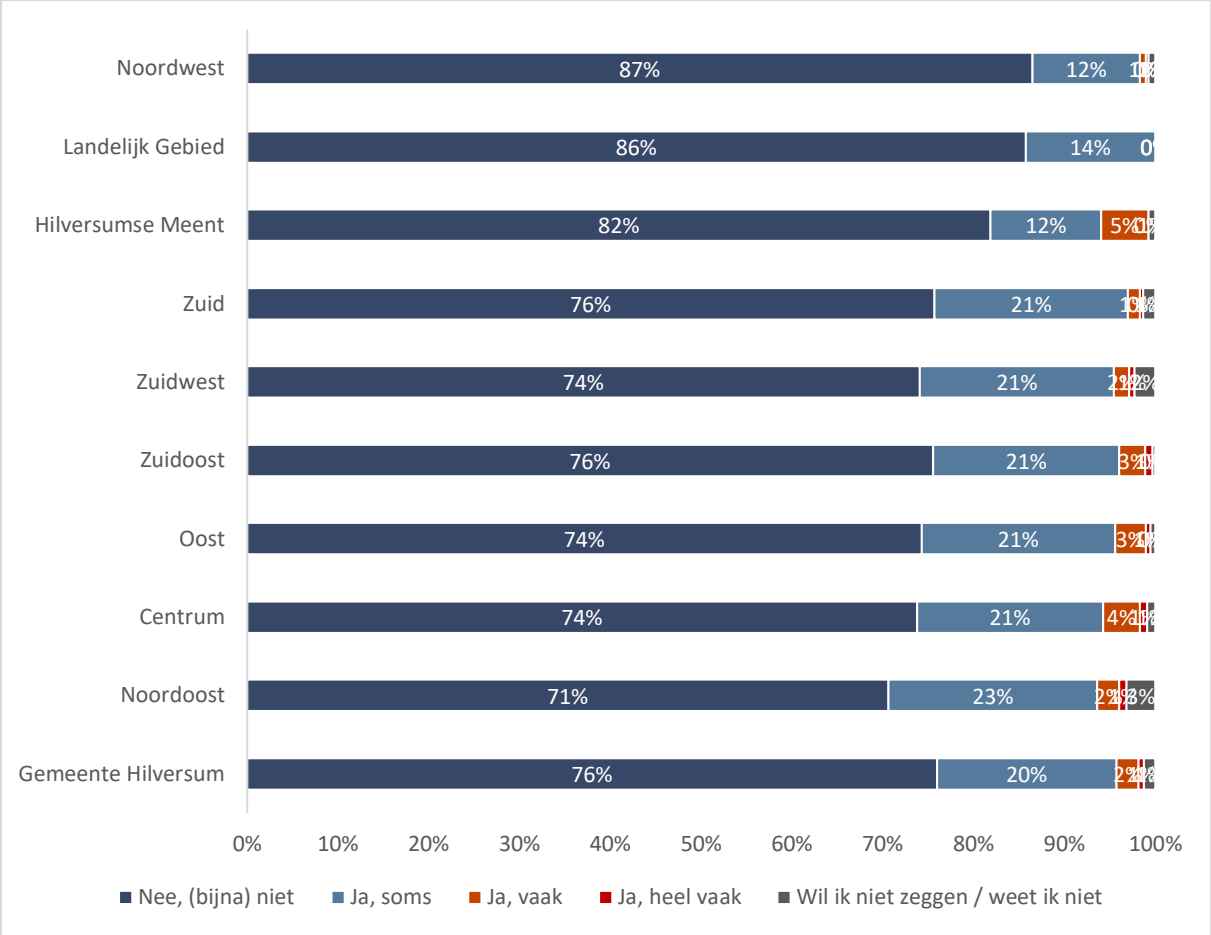

Figuur 4.14 Voelt u zich weleens eenzaam? (Wijkniveau)

Ruime meerderheid heeft voldoende sociale contacten

Het grootste deel van de Hilversumse inwoners zegt voldoende sociale contacten te hebben (94%). Eén op de acht (13%) zegt voldoende sociale contacten te hebben, maar er meer te willen. Vijf procent heeft onvoldoende sociale contacten. In vergelijking met 2022 geven meer inwoners aan voldoende contacten te hebben (van 88% naar 94%) (Figuur 4.15).

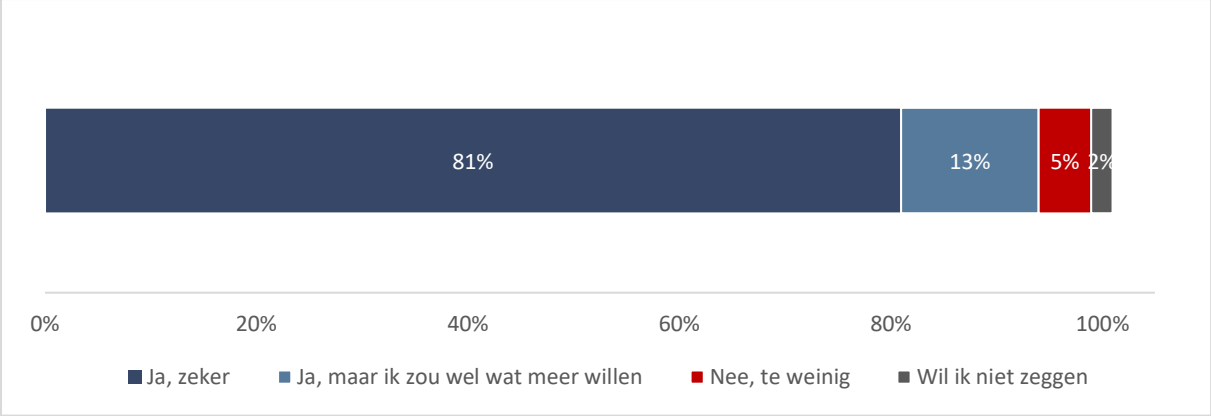

Figuur 4.15 Heeft u voldoende sociale contacten met andere mensen?

Bijna zes op de tien heeft vaker dan één keer per week contact met familie, vrienden of kennissen

Inwoners hebben het meest contact met familie en vrienden of kennissen (Figuur 4.16). Bijna zes op de tien (57%) heeft meerdere keren per week contact met familie en vijf op de tien (53%) heeft meerdere keren per week contact met vrienden of kennissen. Drie op de tien (30%) inwoners heeft meer dan één keer in de week contact met buren, of mensen uit de buurt. De uitkomsten komen overeen met 2022.

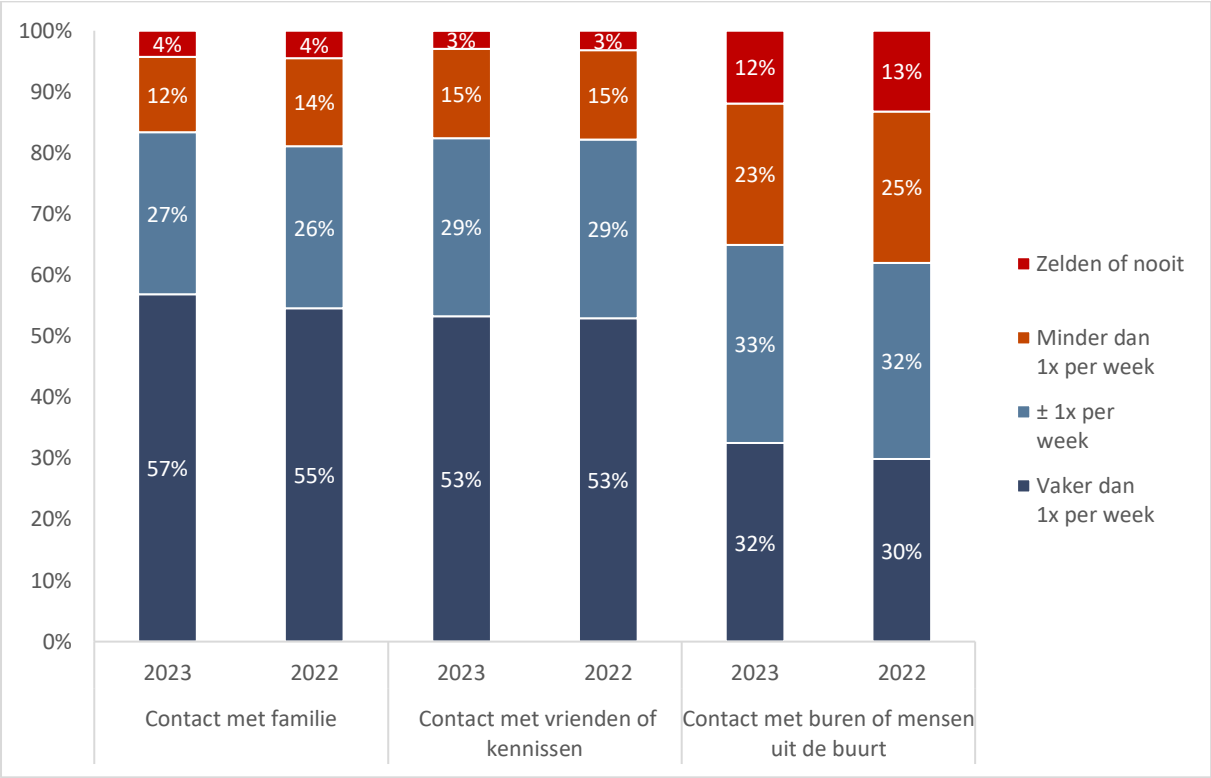

Figuur 4.16 Hoe vaak heeft u sociale contacten met uw directe omgeving?

4.5 Arbeid en werkgelegenheid

Twee derde van de inwoners heeft een betaalde baan

Twee derde (65%) van de inwoners heeft in 2023 een baan. Het grootste aandeel van de werkzame inwoners van Hilversum is werkzaam in de sector gezondheids- en welzijnszorg, dit komt overeen met vorig jaar. Er zijn wel wat verschuivingen zichtbaar in de top vijf ten opzichte van voorgaande meting (Tabel 4.1). Media stond vorig jaar in de top vijf, dit jaar niet. In deze sector was toen acht procent werkzaam, dit jaar is dat vier procent.

Rangorde	2022	2023
1	Gezondheidszorg en welzijnszorg (15%)	Gezondheidszorg en welzijnszorg (12%)
2	Media (8%)	Onderwijs (6%)
3	Overige dienstverlening (8%)	Groot – en detailhandel (o.a. winkels, retail) (5%)
4	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (7%)	Advisering, onderzoek en andere specialistische zakelijke dienstverlening (5%)
5	Informatie & communicatie (uitgezonderd media) (7%)	Overige dienstverlening (5%)

Tabel 4.1 Top vijf van sectoren waar inwoners werkzaam in zijn

Eén op de tien (9%) van de inwoners geeft aan in een andere arbeidssector te werken. Hierbij horen uiteenlopende antwoorden.

- IT/ ICT/ Information Technology
- Kinderopvang
- Industrie
- Onderwijs
- Automotive
- Creatieve sector

Bijna vier op de tien inwoners werkt in Hilversum

Net zoals vorig jaar[3] is bijna vier op de tien (37%) inwoners met een betaalde baan werkzaam in de gemeente Hilversum en één op de tien (10%) werkt elders in de regio (Figuur 4.17). Eén op de vijf (21%) inwoners is werkzaam in regio Amsterdam, in regio Utrecht is ruim één op de tien (13%) inwoners werkzaam.

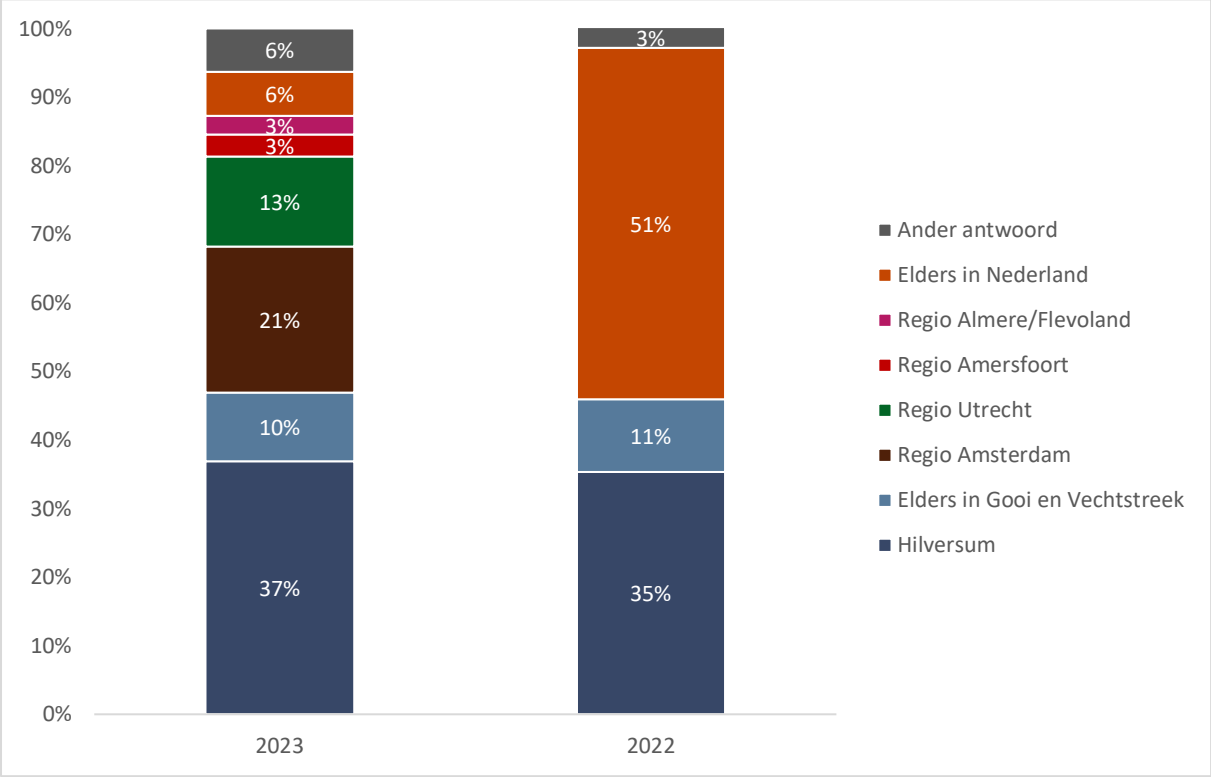

Figuur 4.17 Waar bent u voornamelijk werkzaam?

[3] Sinds 2023 worden er meer antwoordmogelijkheden voorgelegd. Dit jaar hebben inwoners de mogelijkheid gekregen om te specificeren welke regio dit is.

Hilversummers gaan vooral met de auto naar het werk

Hilversummers met een baan gaan, net zoals in 2022, vooral met de auto naar werk (39%). Een kwart (26%) gebruikt de (elektrische) fiets. Het deel dat met de trein gaat (18%) is afgenomen ten opzichte van 2022 (21%). De bus (1%) en carpoolen (1%) komen het minst voor (Figuur 4.18).

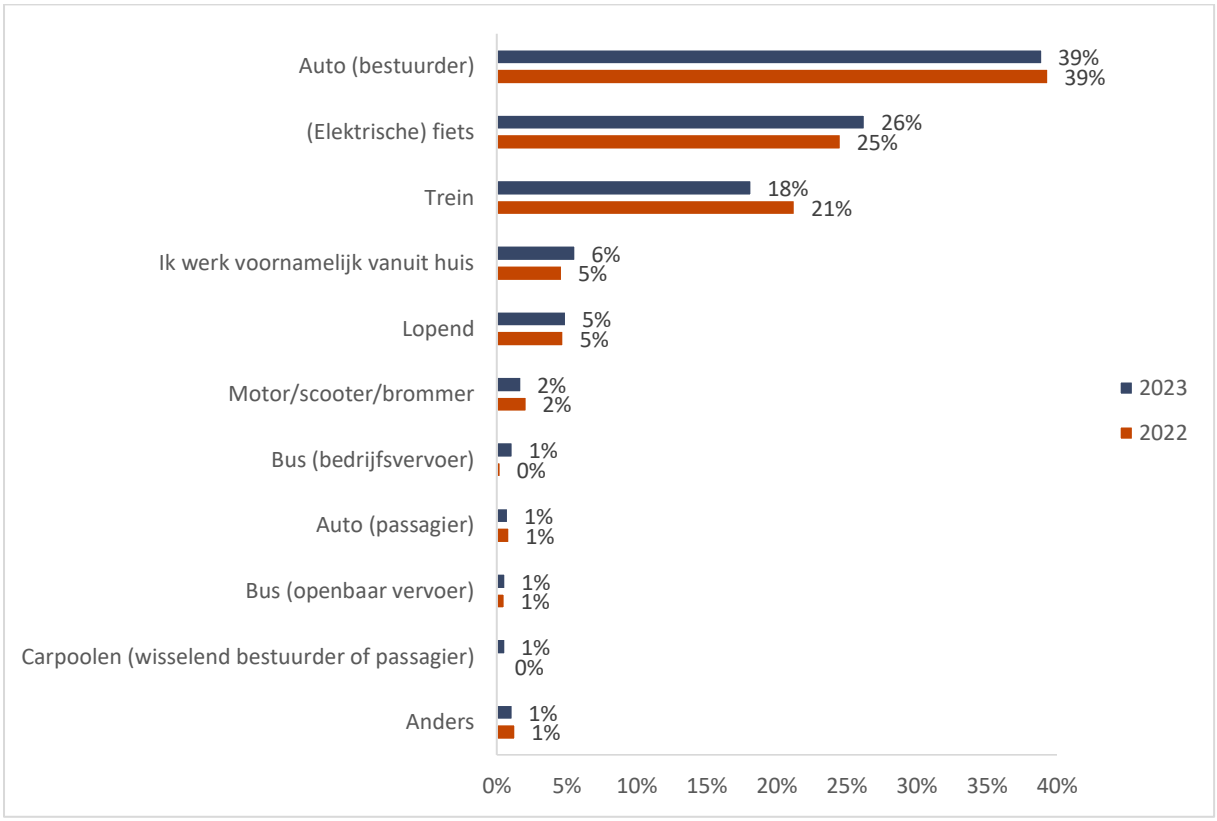

Figuur 4.18 Met welk vervoersmiddel gaat u doorgaans naar uw werk?

Acht op de tien werkt in loondienst

Acht op de tien (78%) inwoners uit Hilversum met een baan werkt in loondienst. Dit komt overeen met de periode 2017-2022 (Figuur 4.19). In 2016 lag het percentage dat in loondienst was met 74 procent iets lager. In dat jaar had een iets groter deel een eigen bedrijf of was zzp'er. Dit jaar heeft ongeveer één op de zes (17%) een eigen bedrijf/praktijk of werkt als zzp'er, vijf procent is werkzaam in een hybride vorm, zowel als zzp'er als in loondienst.

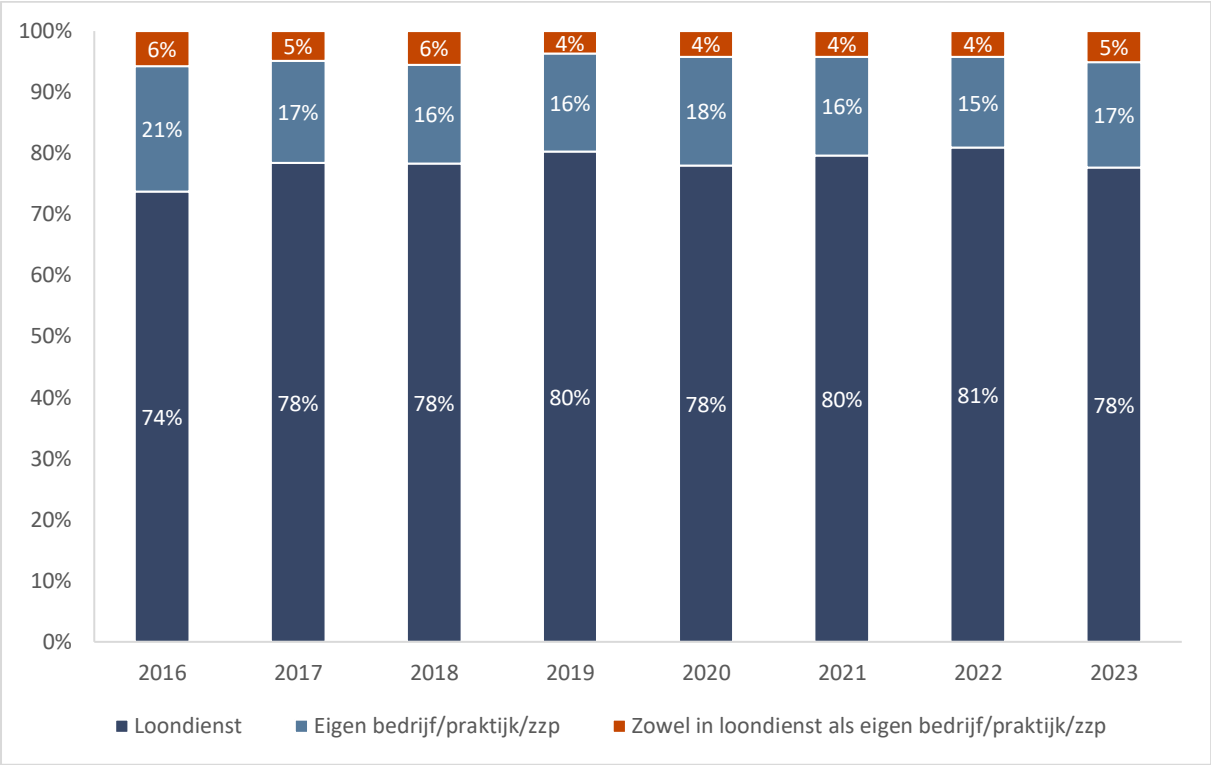

Figuur 4.19 Bent u in loondienst of heeft u een eigen bedrijf/praktijk?

Afname in werkzoekenden

Eén op de tien (10%) inwoners is opzoek naar een (andere) betaalde baan. Ten opzichte van 2022 (13%) is dit afgenomen. Het hoogste percentage werkzoekenden is te vinden in Oost (13%) en het laagste percentage werkzoekenden in Hilversumse Meent (6%). In vergelijking met 2022 zijn minder inwoners uit het Centrum op zoek naar een (andere) baan (van 19% naar 12%) (Figuur 4.20).

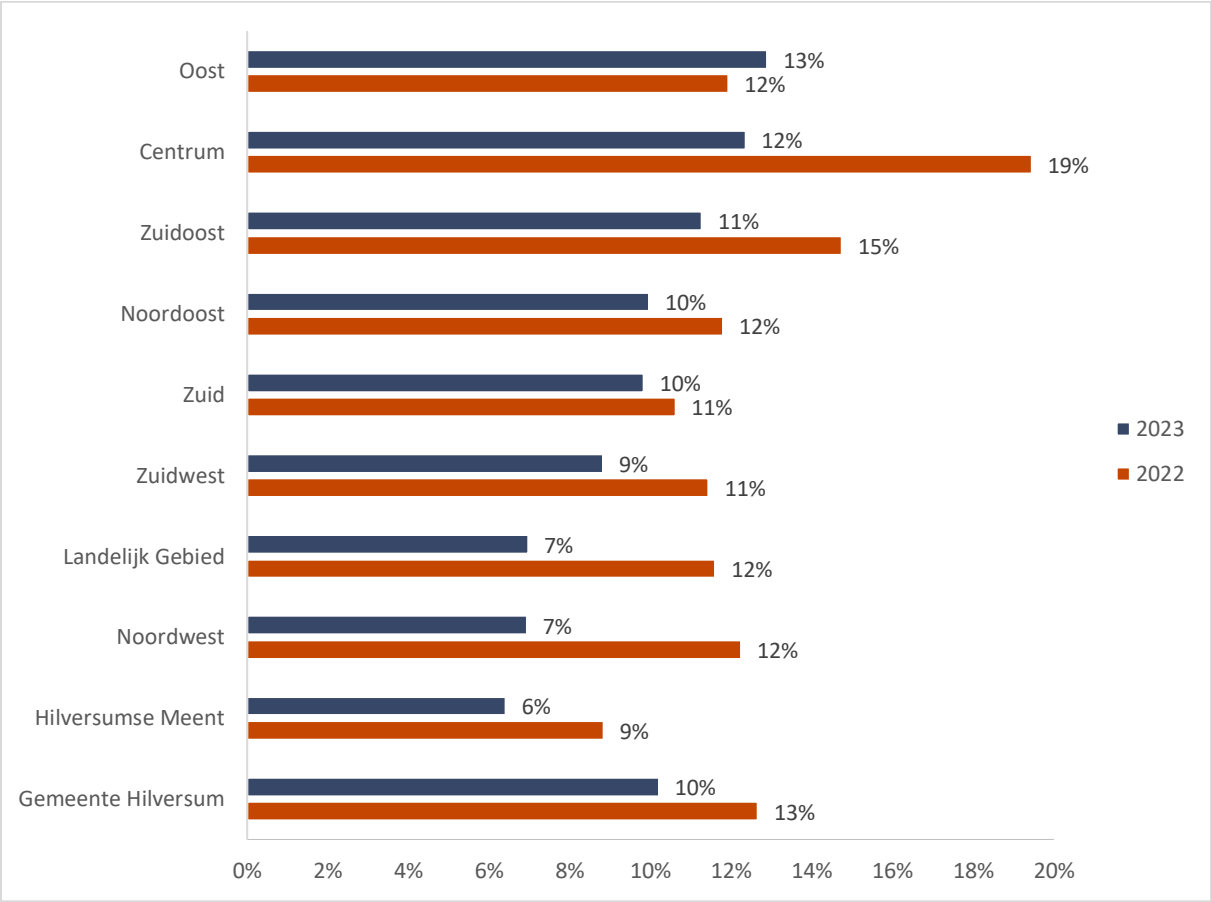

Figuur 4.20 Bent u momenteel op zoek naar een (andere) betaalde baan? (%ja)

Van de inwoners die momenteel op zoek zijn naar een (andere) betaalde baan, is één op de tien (9%) langer dan één jaar op zoek. Vier op de tien (40%) is minder dan een maand op zoek.

4.6 Jeugd en onderwijs

Naschoolse opvang opnieuw de meest gebruikte vorm van kinderopvang

Voor acht op de tien (81%) Hilversummers is het gebruik van een vorm van kinderopvang niet van toepassing. Kijkend naar de resterende groep, maakt het grootste deel gebruik van de naschoolse opvang (43%), gevolgd door een kinderdagverblijf (33%) (Figuur 4.21). Dit is zo goed als gelijk gebleven aan de resultaten van 2022. Drie procent staat op een wachtlijst, dit percentage is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

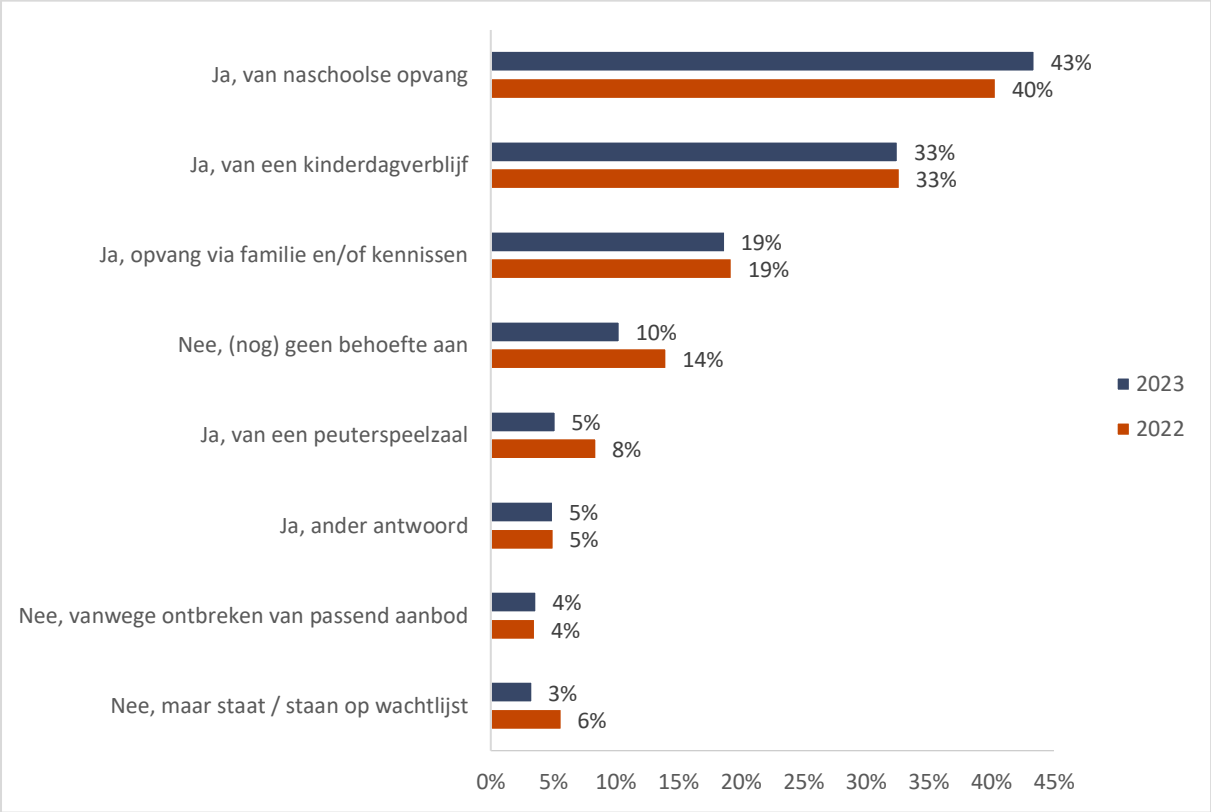

Figuur 4.21 Maakt u gebruik van een vorm van kinderopvang? Selectie: alle inwoners waar deze vraag op van toepassing is.

4.7 Inflatie en energiecrisis

Bijna drie op tien hard getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten

Aan de Hilversummers werd gevraagd wat voor hen de effecten zijn van de hoge energielasten en hogere kosten vanwege de inflatie. Bijna drie op de tien (28%) inwoners geeft aan hierdoor (heel) hard getroffen te worden. Bijna de helft (46%) zegt een beetje getroffen te worden door deze hoge kosten. Eén op de vijf (21%) wordt (bijna) niet hierdoor getroffen. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat (heel) hard getroffen is door hoge energielasten en/of hogere kosten afgenomen (Figuur 4.22).

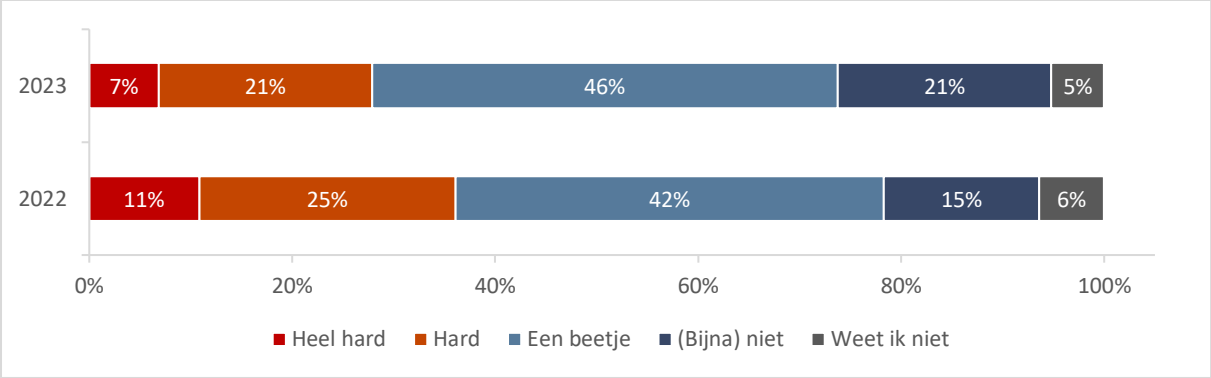

Figuur 4.22 Hoe hard wordt u getroffen door hoge energielasten en/of hogere kosten vanwege inflatie?

Een kwart heeft moeite gehad met rondkomen

In 2023 is er voor het eerste gevraagd of Hilversummers moeite hebben gehad met rondkomen in 2023. Zeven op de tien (71%) geeft aan geen moeite te hebben gehad met rondkomen. Een kwart (26%) geeft aan wel moeite te hebben gehad. Vier procent heeft heel erg moeite gehad met rondkomen (Figuur 4.23).

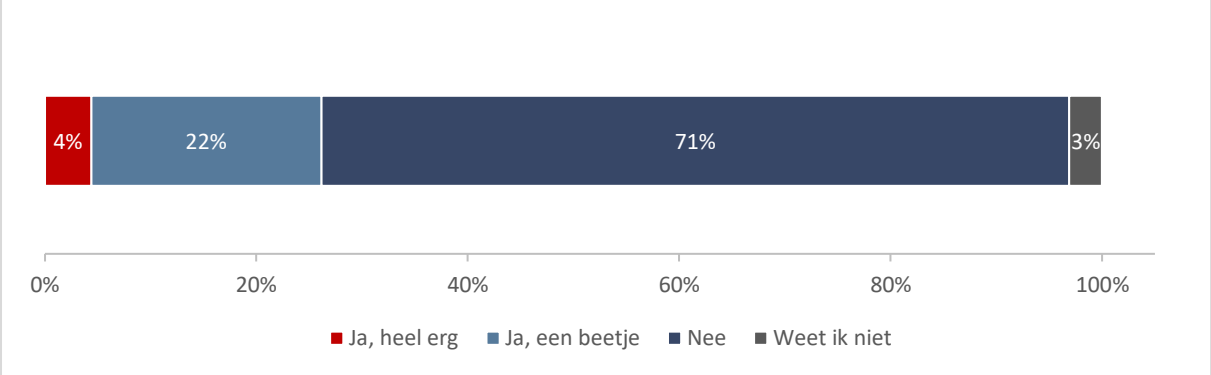

Figuur 4.23 Heeft u het afgelopen jaar moeite gehad met rondkomen?

5. Verkeer en bereikbaarheid

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van verkeer en bereikbaarheid aan bod. Het hoofdstuk bestaat uit meningen over verkeersveiligheid, het gebruik van verschillende vervoersmiddelen en de bereikbaarheid van het centrum van Hilversum.

5.1 Verkeersveiligheid

De helft van de inwoners noemt plekken waar verkeersveiligheid toe is aan verbetering

In Hilversumse Meent is de minste behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid. De meerderheid (58%) vindt hier verbetering niet nodig (Figuur 5.1). In Zuidoost (62%) is de meeste behoefte aan verbetering. Hier vindt de meerderheid dat er plekken zijn waar verbetering (urgent) nodig is. Hieronder een aantal voorbeelden van plekken die volgens meerdere inwoners urgent verbeterd moeten worden.

- Problemen bij de zuidelijke uitgang van de Alexia fiets tunnel.
- Onveilig rijgedrag van auto's in woonerven.
- Fietsers die roekeloos rijden tussen voetgangers.

In vergelijking tot 2022 is de behoefte aan verbetering van verkeersveiligheid toegenomen van 50 procent in 2022 naar 55 procent in de huidige meting.

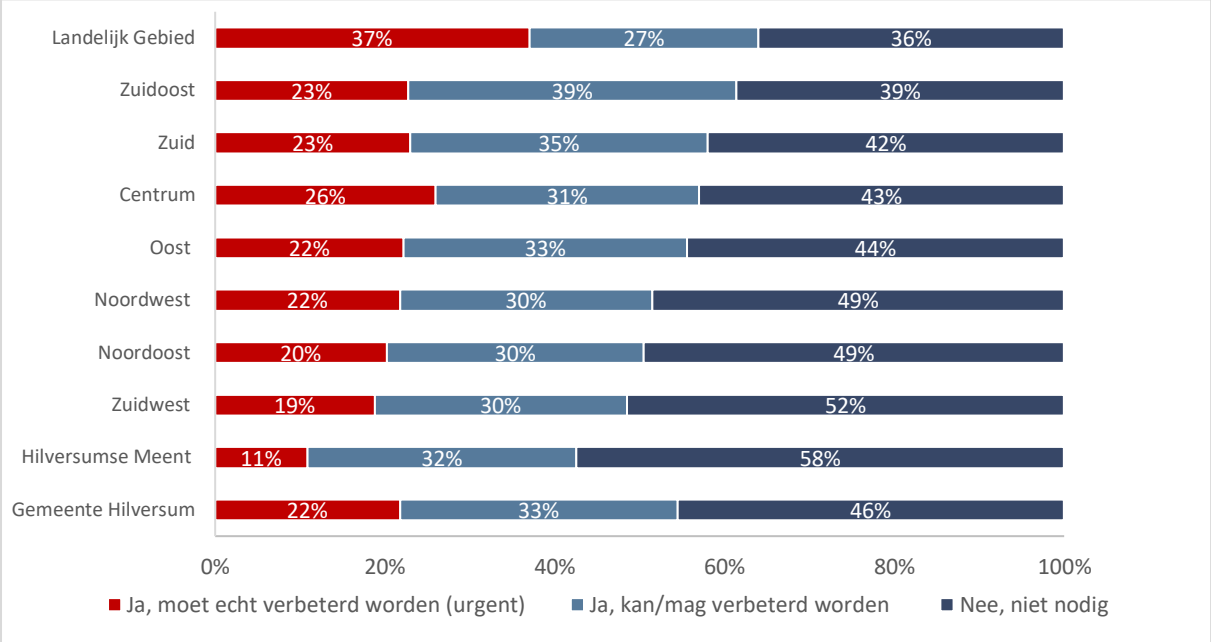

Figuur 5.1 Zijn er plekken waar verbetering van verkeersveiligheid nodig is?

5.2 Vervoersmiddelen

Hilversummers maken net zoals vorig jaar veel gebruik van de fiets

De (elektrische) fiets is net zoals vorig jaar het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen (Figuur 5.2). Ruim vier op de tien (43%) inwoners die een (elektrische) fiets heeft, gebruikt deze (vrijwel) dagelijks.

Eén op de tien (9%) inwoners maakt (vrijwel) dagelijks gebruik van de trein. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Bussen worden het minst vaak gebruikt. Ongeveer een kwart van de bus gebruikers, gebruikt de bus wel eens buiten (23%) of binnen (28%) Hilversum.

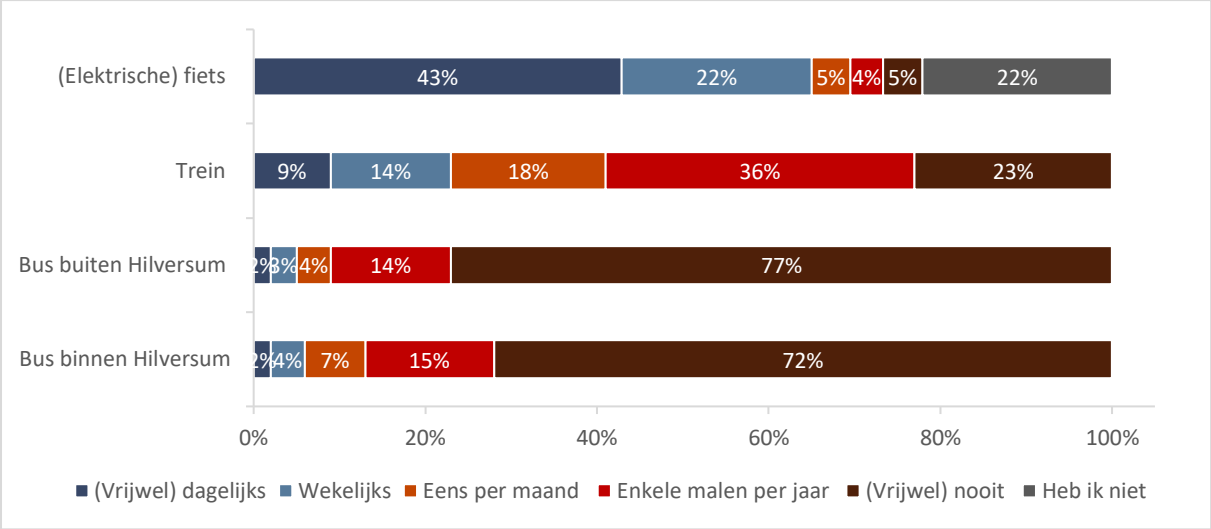

Figuur 5.2 Hoe vaak maakt u gemiddeld genomen gebruik van het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets?

Hilversummers bezitten vaak een fiets of auto

Drie kwart van de Hilversummers is in het bezit van een fiets (74%) of een auto die niet elektrisch is (73%) (Figuur 5.3). Bijna vier op de tien (36%) inwoners bezit een elektrische fiets. Andere elektrische vervoersmiddelen komen minder voor in Hilversum. Het aandeel elektrische en hybride auto's is toegenomen van vijf procent in 2016 naar 22 procent in 2023.

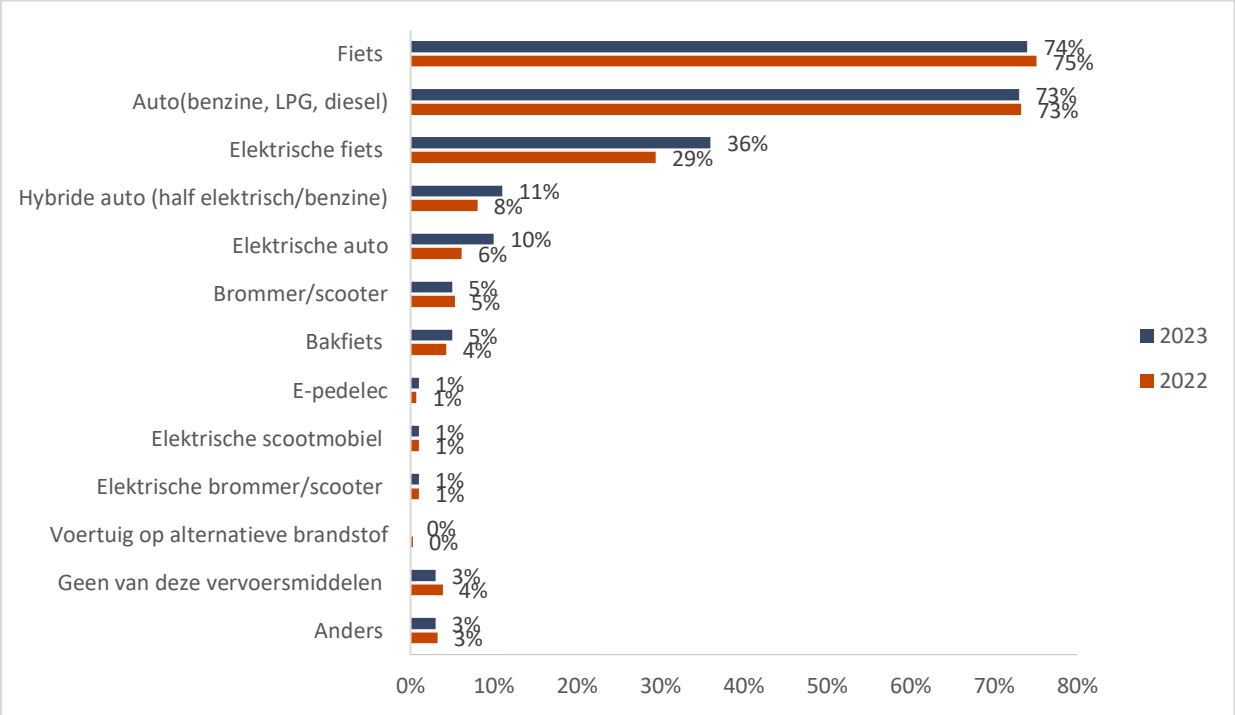

Figuur 5.3 Bent u of iemand in uw huishouden in het bezit van één of meer van deze vervoersmiddelen?

Vier op de tien kan auto dichtbij huis parkeren

Vier op de tien (41%) Hilversummers kan de auto bijna altijd dichtbij huis parkeren en bijna vier op de tien (36%) kan dit op eigen terrein. Acht procent geeft aan dat ze hun auto vaak verder van huis moeten parkeren.

Er zijn grote verschillen naar wijken in waar men diens auto kan parkeren. In Landelijk Gebied (88%) en Noordwest (73%) kan een ruime meerderheid de auto op eigen terrein parkeren. In Hilversumse Meent (65%) en Zuidoost (57%) is dit ook het geval. In Centrum moet één op de vijf (20%) inwoners vaak de auto verder van het eigen huis parkeren. Dit percentage ligt hoger dan in andere wijken.

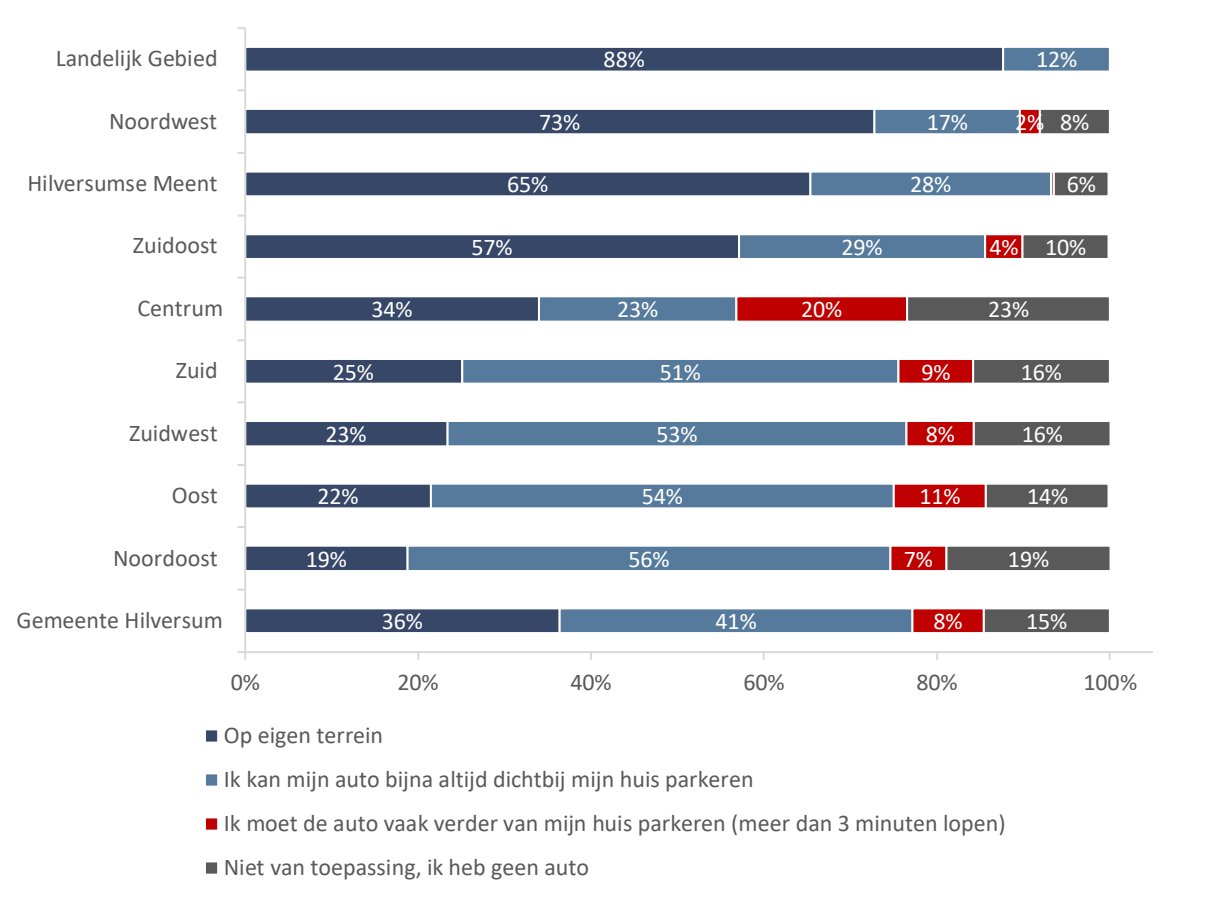

Figuur 5.4 Op welke afstand van uw woning kunt u over het algemeen uw auto parkeren?

Eén op de vijf geeft aan dat er geen deelauto in de buurt is en wil hier ook geen gebruik van maken

De helft (47%) van de inwoners weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt. Ruim een kwart (27%) is wel bekend met dit concept, maar gebruikt dit zelf niet. Vier procent is niet bekend met het begrip, maar zou hier wel graag gebruik van willen maken. Vier procent zegt regelmatig of af en toe gebruik te maken van deelvervoer. Dit is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte

van 2022 (3%). Het aandeel dat aangeeft dat ze deelvervoer niet gaan gebruiken, is toegenomen van 17% naar 19%.

Grootste deel inwoners tevreden over wandel- en fietsmogelijkheden in de woonplaats

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fiets- (75%) en wandelmogelijkheden (83%) in Hilversum (Figuur 5.5). Drie op de tien (30%) is tevreden over het rijden met de auto binnen de eigen woonplaats. De tevredenheid hierover is toegenomen ten opzichte van 2022 (27%). Inwoners zijn het minst tevreden over reizen met de bus binnen Hilversum (19%), hier maken echter ook minder inwoners regelmatig gebruik van.

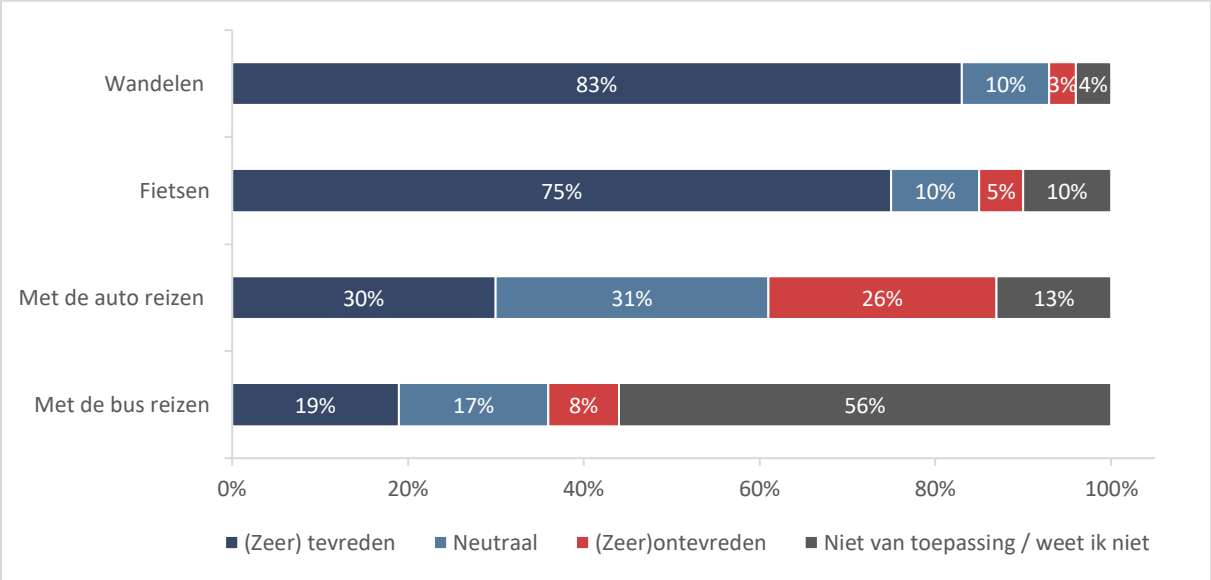

Figuur 5.5 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de vervoerwijzen voor verplaatsen binnen uw eigen woonplaats?

5.3 Bereikbaarheid

Inwoners geven bereikbaarheid van het centrum van Hilversum met de fiets een 8,3

In de jaren 2016 tot en met 2020 is inwoners gevraagd wat ze vinden van de bereikbaarheid van het centrum per auto. Vanaf 2018 is inwoners ook gevraagd hoe ze de bereikbaarheid van het centrum per fiets beoordelen en sinds 2021 is hier ook de vraag over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer bijgekomen.

Net zoals vorig jaar en het jaar ervoor beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum met de fiets met een ruime 8 (2023: 8,3) (Figuur 5.6). De bereikbaarheid met het openbaar vervoer heeft dit jaar, net als in voorgaande jaren, een ruim voldoende (7,0) gekregen. De bereikbaarheid van het centrum met de auto krijgt een onvoldoende (5,4). Dit is ook in lijn met de resultaten van voorgaande jaren.

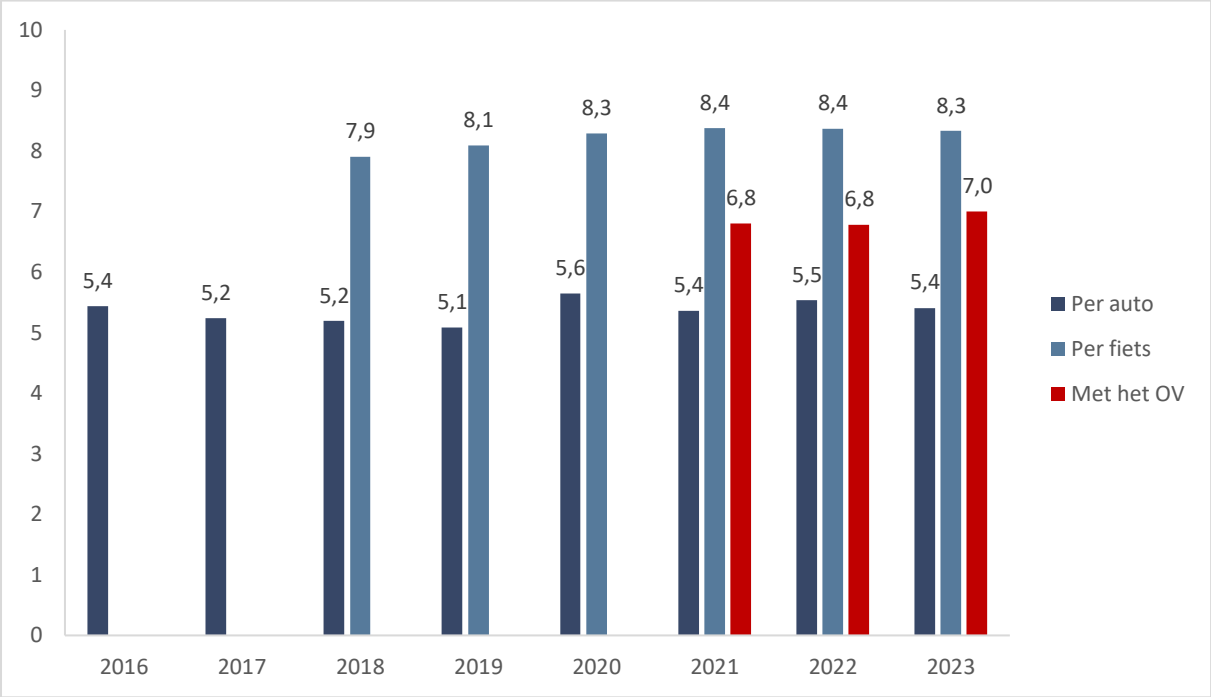

Figuur 5.6 Gemiddeld rapportcijfer bereikbaarheid centrum van Hilversum (1-10)

Drie op de tien Hilversummers vindt dat er onvoldoende stallingsplekken zijn voor fietsen

De meeste Hilversummers (56%) vinden dat er genoeg plek is om hun fiets te stallen in het centrum van Hilversum (Figuur 5.7). Een derde (33%) van de inwoners vindt juist dat dit niet zo is.

Een kwart (24%) van de inwoners heeft een mening over de stalling van een scooter of bromfiets (Figuur 5.7). Eén op de acht inwoners (12%) vindt dat er voldoende faciliteiten zijn, ook vindt een even groot aandeel (11%) dit niet. Deze uitkomsten komen overeen met vorig jaar.

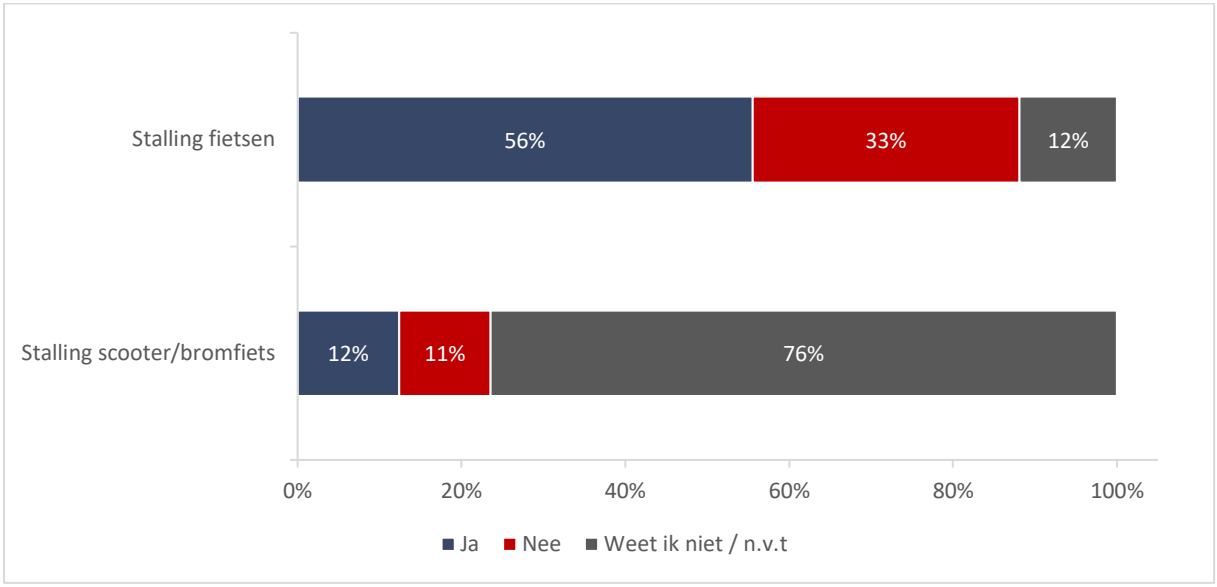

Figuur 5.7 Vindt u dat er voldoende faciliteiten zijn om uw fiets te stallen of plaatsen in het centrum?

6. Veiligheid

In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar verschillenden aspecten op gebied van veiligheid in Hilversum. Hier wordt er ingegaan op de mate van veiligheid die Hilversummers ervaren in verschillenden buurten van Hilversum, verschillende vormen van criminaliteit en vuurwerkoverlast.

6.1 Veiligheid algemeen

Meerderheid voelt zich ’s avonds veilig in het centrum

Zes op de tien (61%) inwoners voelt zich in de avond veilig op straat in het centrum, bijvoorbeeld tijdens het uitgaan. Eén op de zes (17%) voelt zich dan doorgaans niet veilig. Dit komt overeen met 2020 en 2021. Inwoners die zelf in het centrum wonen, voelen zich het vaakst veilig in hun buurt (71%). Inwoners uit Hilversumse Meent (40%) en Zuidwest (50%) voelen zich het minst vaak ’s avonds veilig in het centrum.

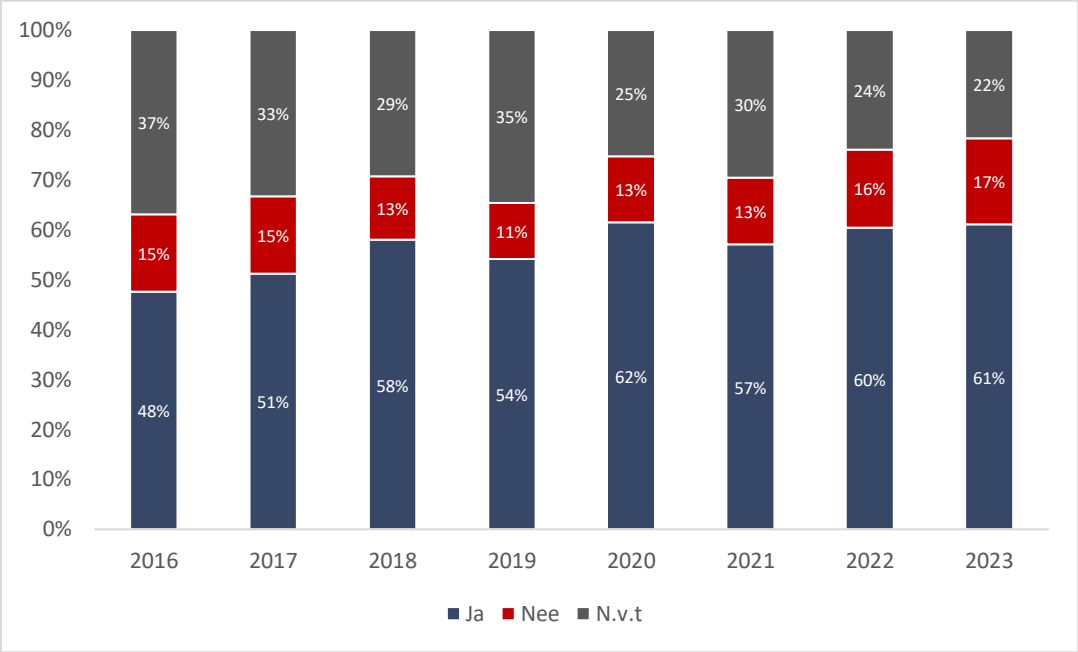

Figuur 6.1 Voelt u zich doorgaans ’s avonds veilig op straat in het centrum?

Veiligheidsgevoel van Hilversummers in andere wijken onveranderd

Ongeveer drie kwart (76%) van de Hilversummers voelt zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum. Dit is nagenoeg gelijk aan vorig jaar (73%). Eén op de tien (9%) voelt zich onveilig, ook dit is nagenoeg onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar (8%). Inwoners die zich niet veilig voelen, geven het vaakst aan dat ze zich niet veilig voelen in Hilversum Noordoost (32%) en Hilversum Oost (26%). Dit is ongeveer gelijk gebleven aan 2022 (beide 29%). De meeste inwoners die zich onveilig hebben gevoeld in een andere wijk weten niet meer precies in welke wijk dit was (40%).

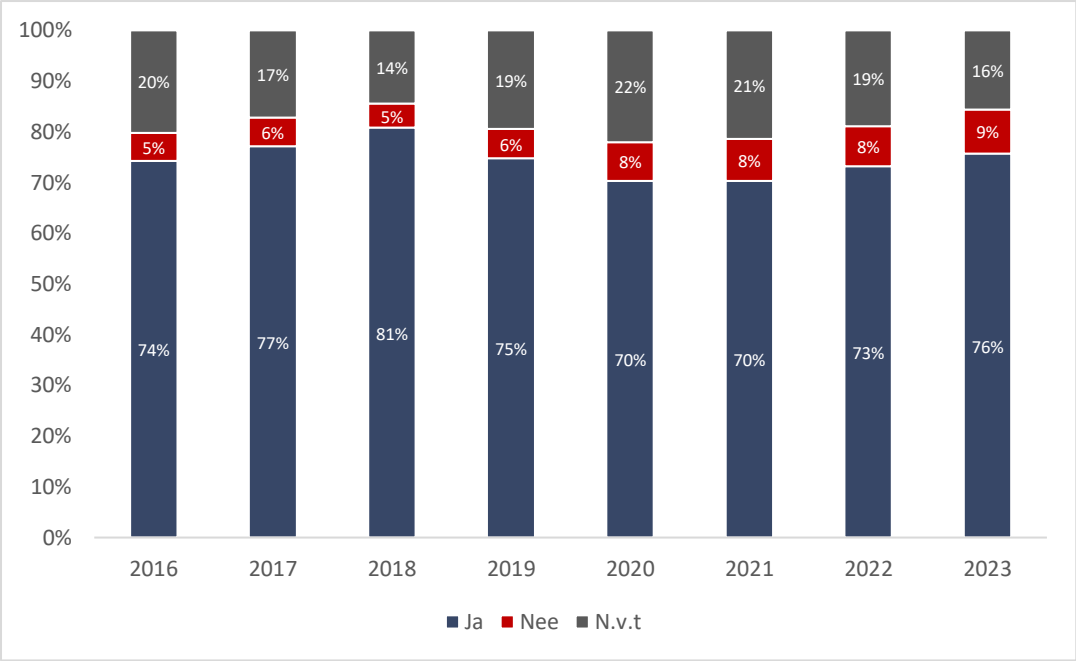

Figuur 6.2 Voelt u zich doorgaans veilig op straat in de andere wijken van Hilversum?

6.2 Criminaliteit

Een derde herkent signalen van ondermijning

Inwoners is een groot aantal verdachte situaties en andere buurtproblemen voorgelegd waarvan zij konden aangeven of ze zeker weten dat dit in de buurt voorkomt, vermoeden dat dit in de buurt voorkomt of waarvan ze denken dat het niet voorkomt in de buurt. In Figuur 6.3 worden de vijf meest genoemde verdachte situaties getoond. Inwoners geven het vaakst aan dat er winkels zijn waar (bijna) nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%). Andere verdachte situaties met betrekking tot een auto of ander voertuig (21%) staan op nummer twee. Vorig jaar was de top twee hetzelfde, maar stond ‘buurtbewoners die dure spullen of auto’s bezitten, waarvan je zou verwachten dat ze die niet kunnen betalen’ op nummer drie.

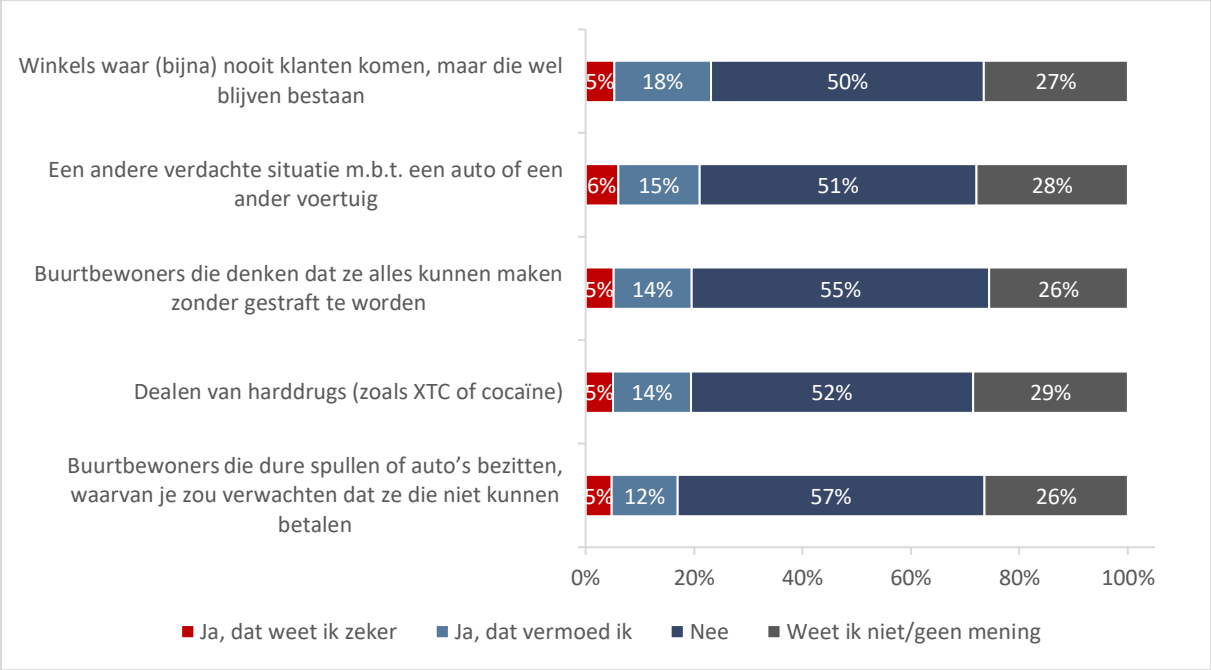

Figuur 6.3 Kunt u voor elke situatie/probleem aangeven of u denkt dat dit in uw buurt weleens voorkomt?

Het gaat bij deze vraag om verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit: dat wil zeggen criminaliteit die de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aantast[4].

Drie op de tien (30%) inwoners van Hilversum geeft aan de signalen te kennen die duiden op ondermijnende criminaliteit (Figuur 6.1). Vergeleken met vorig jaar (25%) is dit toegenomen. Inwoners van Noordwest (34%), Zuidoost (33%) en Centrum (33%) geven het vaakst aan dat ze de signalen van ondermijning herkennen. Inwoners uit Noordoost (25%) herkennen deze signalen naar eigen zeggen het minst. In vergelijking met 2022 is het aantal inwoners dat signalen van ondermijning herkent uit Landelijk Gebied toegenomen van 21% naar 33%.

De meeste inwoners (70%) zouden deze signalen melden bij de politie, anderen zouden hiervoor naar Meld Misdaad Anoniem (22%) of de gemeente (13%) gaan. Ongeveer één op de acht (13%) zou deze signalen niet melden.

[4] Van der Steen et al., 2016. Uit Landelijk Beeld van ondermijnende criminaliteit (LIEC, 2019, p.5).

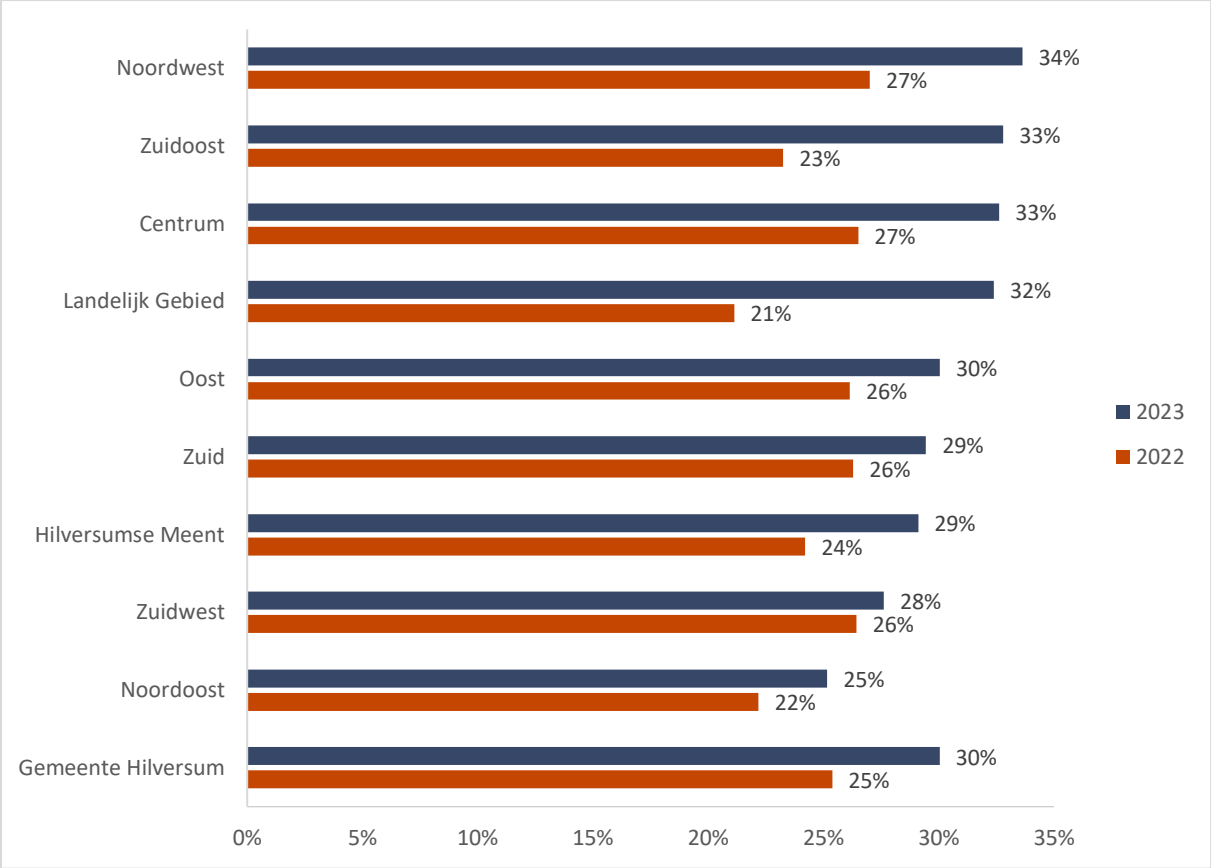

Figuur 6.4 Weet u wat ondermijning is? Met andere woorden: kunt u de signalen die duiden op ondermijnende criminaliteit herkennen? (% Ja, dat weet ik)

6.3 Vuurwerkoverlast

Meer vuurwerkoverlast dan vorig jaar

Eén op de vijf (20%) Hilversummers geeft aan dat ze veel overlast van particulier vuurwerk hebben ervaren in hun buurt (Figuur 6.5). Dit komt overeen met vorig jaar (19%). In Noordoost (26%) wordt het meeste vuurwerkoverlast ervaren. Inwoners uit Hilversumse Meent en het centrum ervaren het minste vuurwerkoverlast (16%).

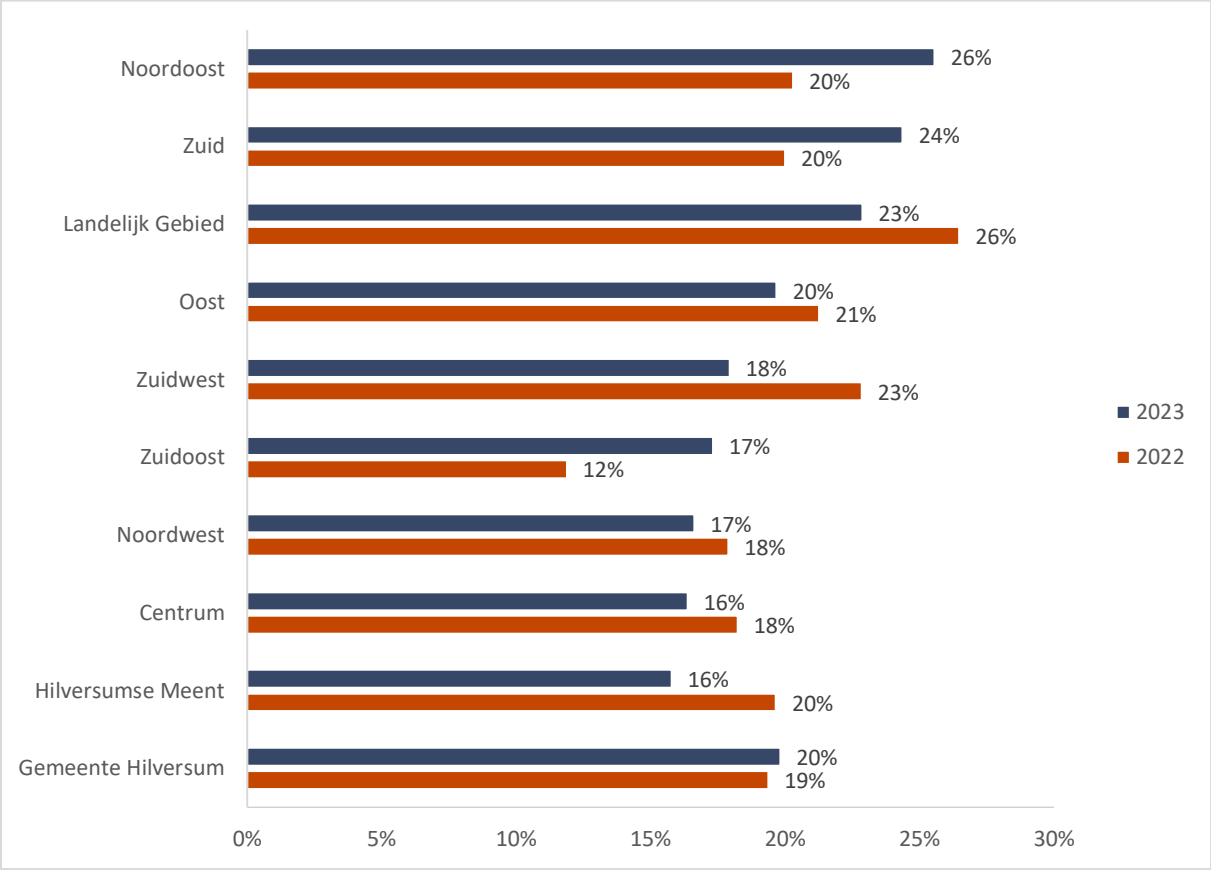

Figuur 6.5 Ervaart u overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt? (% Ja, veel)

7. Bestuur en publieke dienstverlening

In het volgende hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van bestuur en publieke dienstverlening aan bod. Er wordt ingegaan op lokale politiek, de relatie tussen inwoners en de gemeente, de waardering van inwoners voor de gemeentelijke dienstverlening, het sociaal plein en de beoordeling van inwoners over de communicatie van de gemeente.

7.1 Lokale politiek

Vier op de tien Hilversummers is geïnteresseerd in de lokale politiek

Aan Hilversummers vroegen we of zij geïnteresseerd zijn de lokale politiek. Vier op de tien (42%) antwoordt positief. Dit beeld komt overeen met vorig jaar (Figuur 7.1). In Landelijk Gebied noemt zes op de tien (59%) inwoners dat ze de lokale politiek interessant vinden, dit is in vergelijking tot vorig jaar afgenomen (66%). In Zuidwest zijn inwoners het minst geïnteresseerd in lokale politiek (37%).

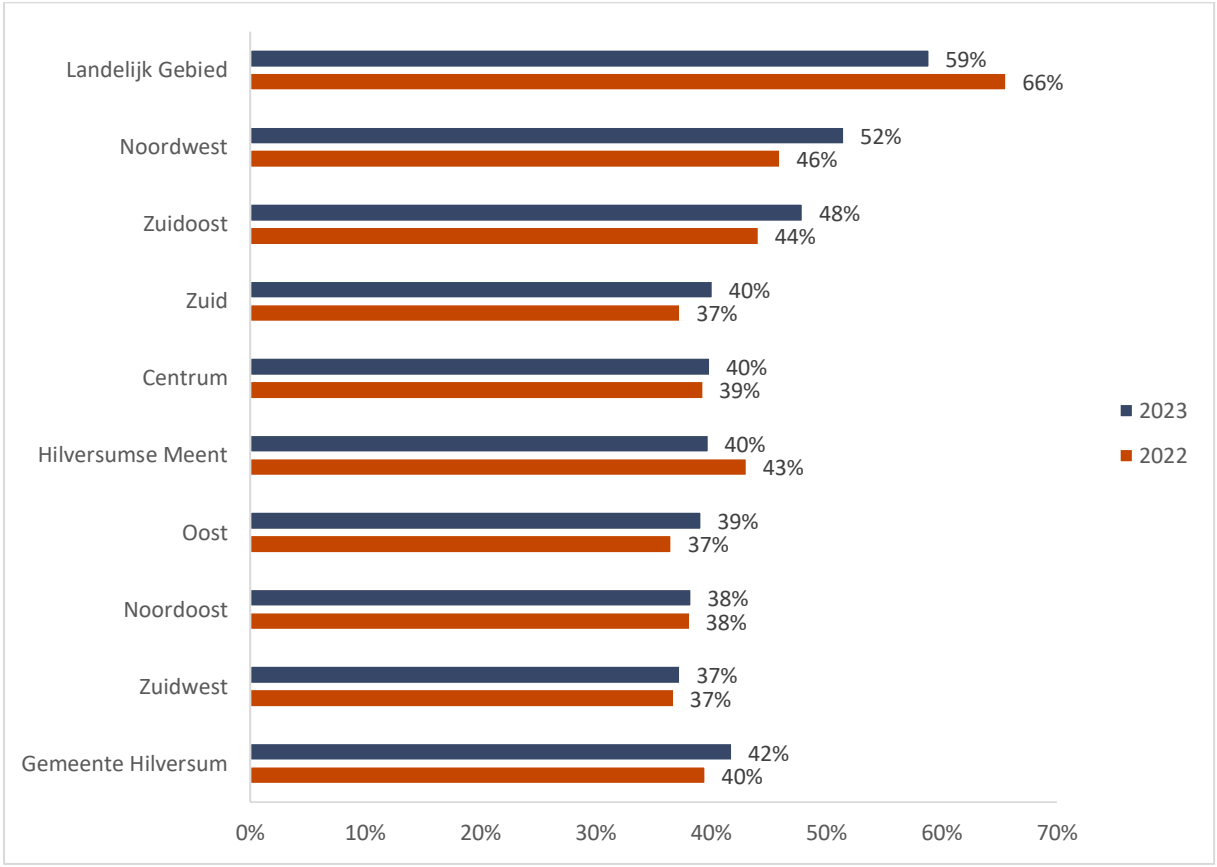

Figuur 7.1 Bent u geïnteresseerd in de lokale politiek? (% Ja)

7.2 Relatie inwoner-gemeente

Bijna drie op de tien inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in het bestuur van de gemeente

Bijna drie op de tien (28%) Hilversummers heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt (Figuur 7.2). Bijna één op de tien (8%) heeft weinig tot geen vertrouwen en ruim een derde (36%) heeft niet veel en niet weinig vertrouwen. Dit komt overeen met 2022. In 2020 lag het vertrouwen het hoogst (33%), waarna dit in de volgende jaren licht daalde (-5 procentpunt).

Tussen de wijken zijn er wat verschillen in het vertrouwen in de gemeente. In Noordwest is het vertrouwen het grootst, bijna vier op de tien (37%) zegt (heel) veel vertrouwen te hebben. De inwoners uit Zuidwest geven aan het minste vertrouwen te hebben (22%).

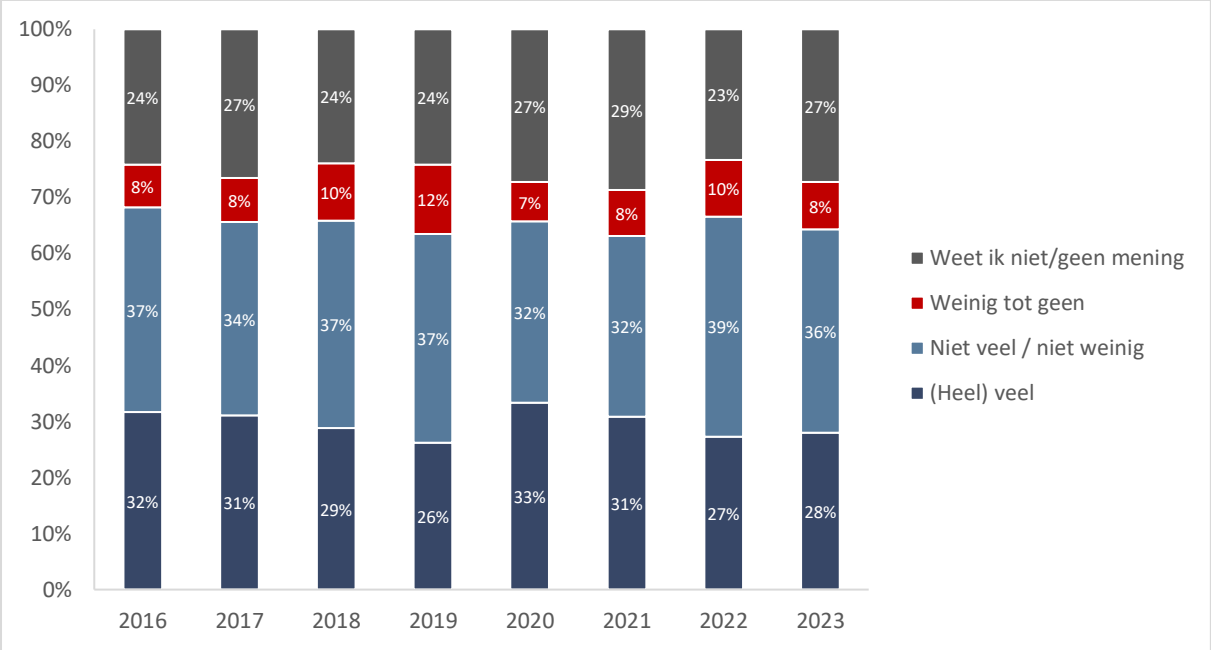

Figuur 7.2 Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?

Minder inwoners vinden dat de gemeente doet wat ze zegt

Vier op de tien (40%) inwoners vindt dat de gemeente Hilversum de buurtbewoners tijdig informeert over gemeentelijke plannen in de buurt. Daarnaast vindt bijna een even grote groep (36%) dat de gemeente inwoners mee laat denken bij plannen, activiteiten en voorzieningen. Ongeveer een kwart (26%) vindt dat de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en één op de vijf (18%) vindt dat de gemeente doet wat ze zegt.

Over de periode 2016 en 2023 is het aandeel dat vindt dat de gemeente buurtbewoners tijdig informeert steeds verder gedaald (in totaal -12 procentpunt).

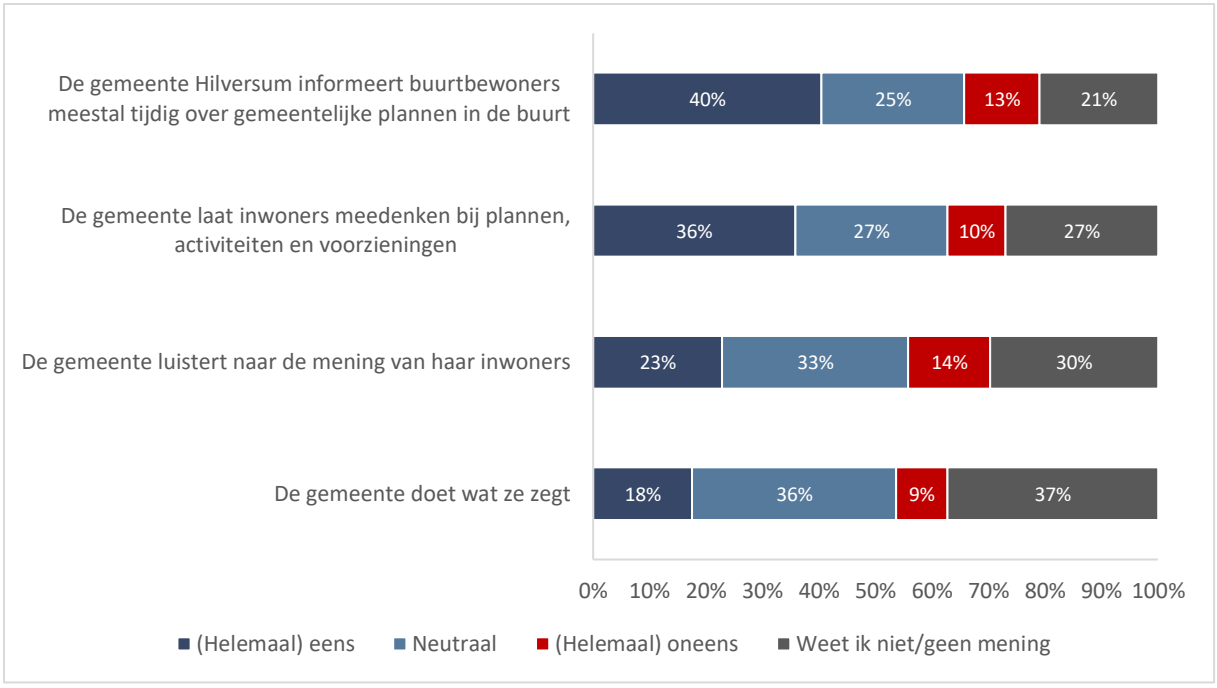

Figuur 7.3 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een kwart (26%) van de Hilversummers vindt dat de gemeente samenwerkt met de buurt aan plannen activiteiten en voorzieningen (Figuur 7.4). Een vergelijkbaar deel oordeelt neutraal (24%).

Eén op de vijf (21%) inwoners is van mening dat de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren (Figuur 7.4).

Eén op de zes (16%) vindt dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van ideeën en plannen (Figuur 7.4). Het grootste deel heeft echter geen mening over de verschillende stellingen.

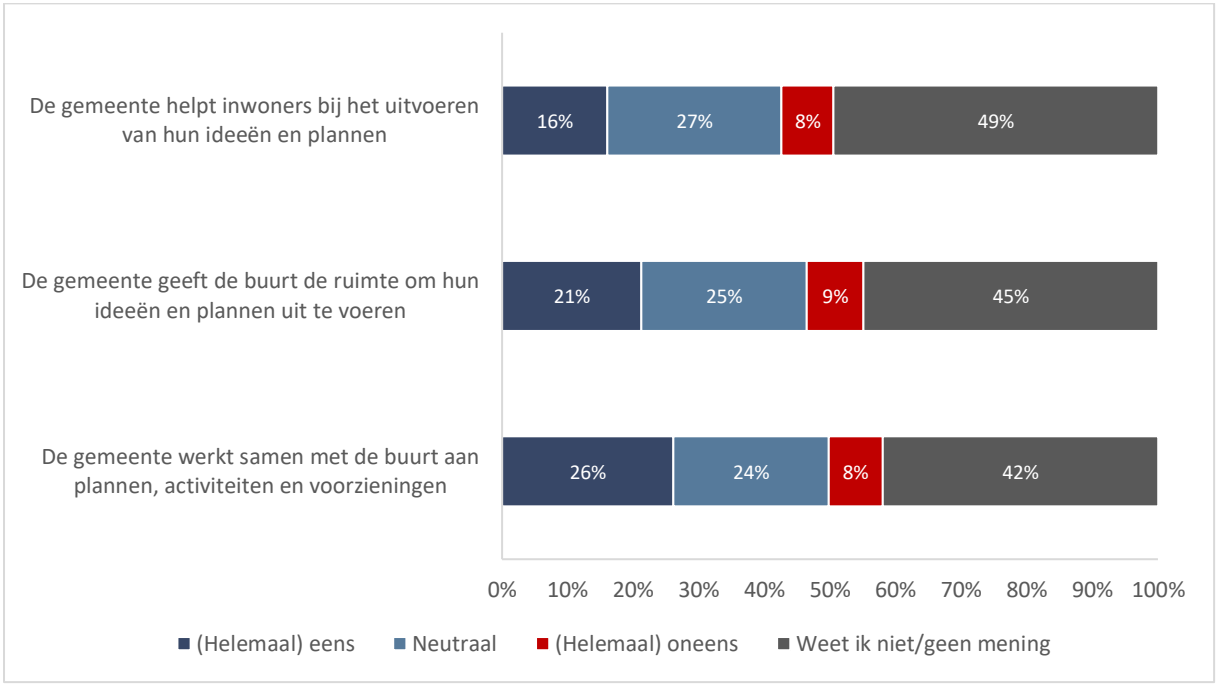

Figuur 7.4 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Een derde heeft zich vaak of af en toe voor hun buurt ingezet

Drie op de tien (29%) Hilversummers heeft zich de afgelopen 12 maanden af en toe ingezet voor hun buurt (Figuur 7.5). Vier procent zet zich vaak in voor hun buurt, terwijl twee derde (67%) zich het afgelopen jaar (bijna) nooit heeft ingezet. Dit is nagenoeg gelijk aan 2022. Ook toen zette vier procent zich vaak in voor de buurt terwijl zeven op de tien (69%) dit (bijna) nooit deed.

In Landelijk gebied is het hoogste percentage te vinden dat zich vaak inzet (17%). In Oost is dit percentage het laagst (2%).

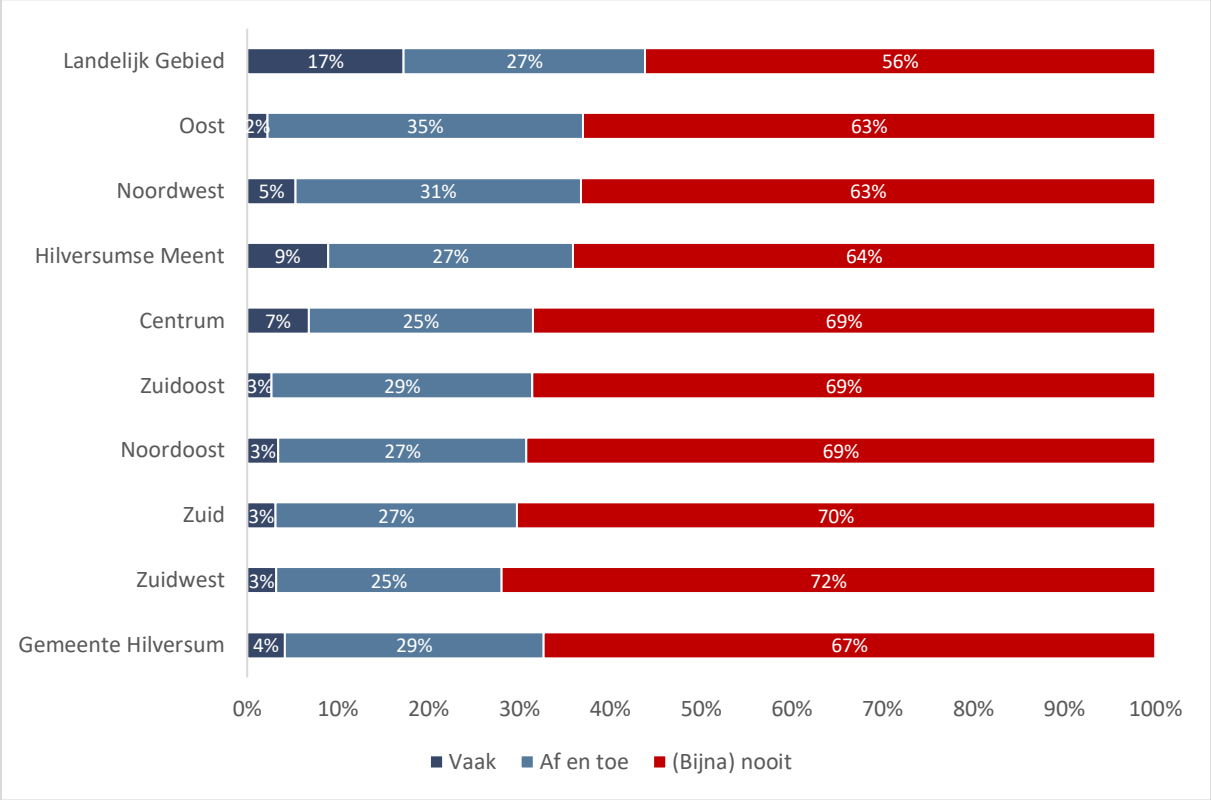

Figuur 7.5 Hoe vaak heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor uw buurt?

Ongeveer één op de zeven (14%) Hilversummers zou zich zeker actief in willen (blijven) zetten voor hun buurt. Bijna vier op de tien (36%) wil dit misschien doen. Drie op de tien (29%) geeft aan zich niet actief in te willen zetten. Dit is vergelijkbaar met 2022. Ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal inwoners dat zich niet wil inzetten toegenomen.

In Landelijk gebied wil een kwart (25%) van de inwoners zich zeker in blijven zetten voor hun buurt. In Zuidwest (10%) en Noordoost (11%) ligt dit percentage beduidend lager. In Hilversumse Meent is er sinds 2022 een stijging te zien in het aandeel inwoners dat zich wil blijven inzetten (van 14% naar 20%).

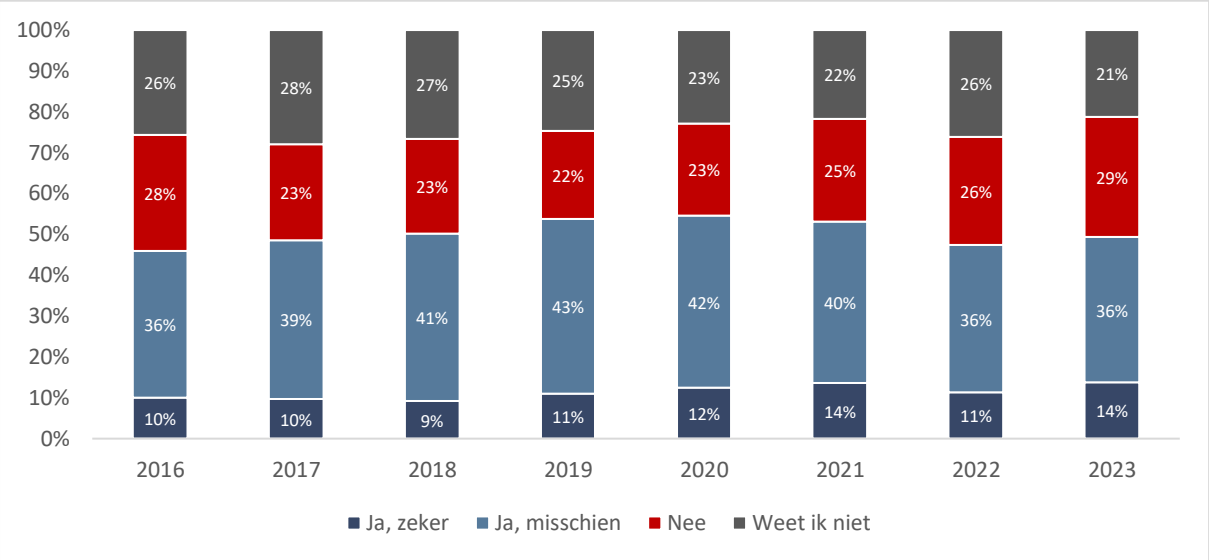

Figuur 7.6 Zou u zich actief willen (blijven) inzetten voor uw buurt?

7.3 Gemeentelijke dienstverlening

Waardering dienstverlening licht toegenomen

De dienstverlening van de gemeente krijgt een voldoende. Zowel de algemene dienstverlening als de digitale dienstverlening krijgen een 7,0 als gemiddeld rapportcijfer. De waardering voor beide diensten is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met het voorgaande jaar (2022: 6,9) (Figuur 7.7).

In Landelijk Gebied ligt de beoordeling voor de algemene dienstverlening het laagst (6,8). In Hilversumse Meent (7,2) en Zuid (7,2), ligt het gemiddelde cijfer het hoogst.

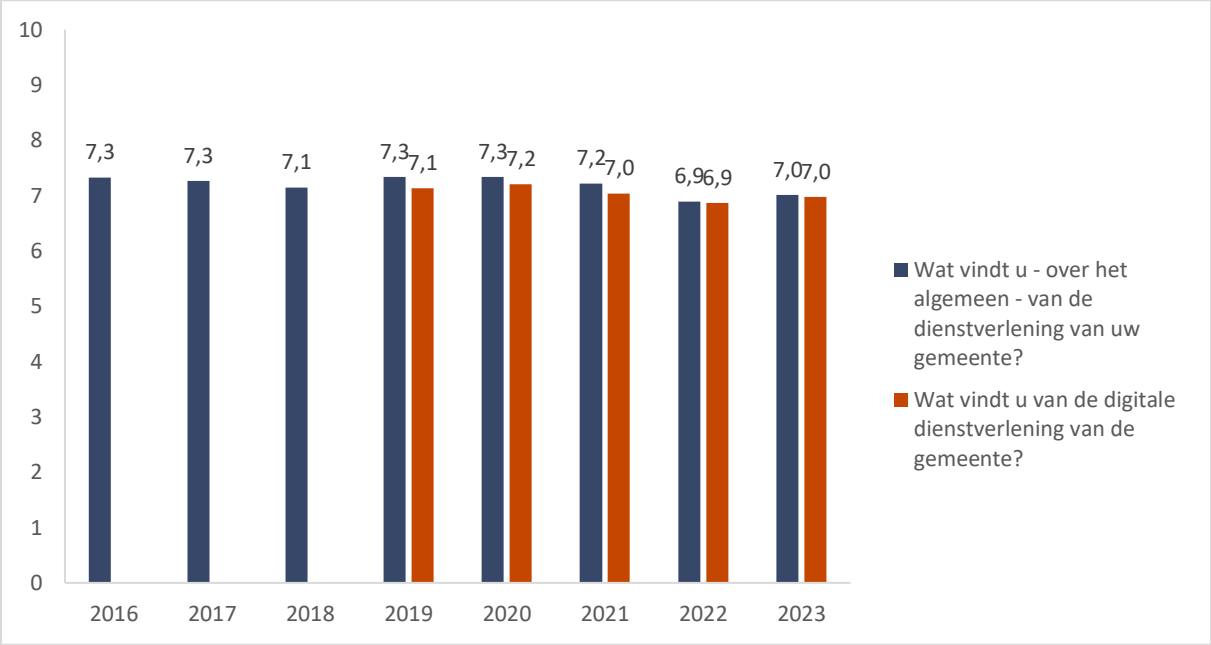

Figuur 7.7 Gemiddeld rapportcijfer van de dienstverlening van de gemeente

Meerderheid positief over de communicatie met de gemeente

Aan Hilversummers vroegen wij of ze in de afgelopen 12 maanden contact hadden met de gemeente. Ruim de helft (55%) van de inwoners gaf aan dat ze contact hadden. Tussen 2016 (64%) en 2020 (38%) was dit gedaald. Ten opzichte van 2022 (59%) is het aantal inwoners dat contact heeft gehad met de gemeente licht gedaald, maar is nog steeds aanzienlijk hoger dan 2021 en voorgaande jaren.

Aan inwoners die contact hadden, stelden we de vervolgvraag hoe ze contact hadden (Figuur 7.8). Ruim vier op de tien (44%) noemt de website of de app van de gemeente, één op de vijf (21%) noemt de publieksbalie en één op de zeven (13%) had contact via de telefoon.

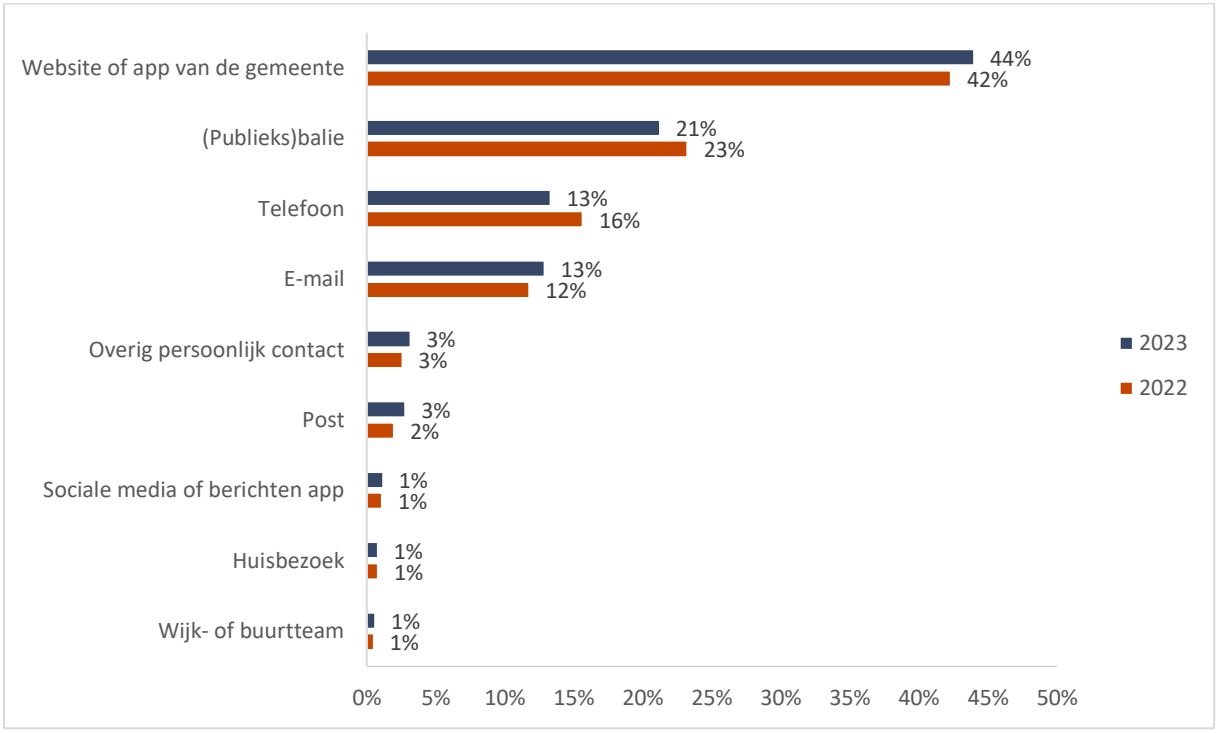

Figuur 7.8 Op welke manier had u (meestal) contact met uw gemeente?

Vervolgens kregen deze inwoners nog enkele stellingen voorgelegd over de communicatie met de gemeente (Figuur 7.9). Zeven op de tien vond het makkelijk om een vraag te stellen (72%), kreeg uiteindelijk wat ze wilden (70%).

Bijna zeven op de tien vond dat de informatie die ze vonden of kregen, klopte en volledig was (68%), dat de duur van de afhandeling acceptabel was (68%), dat de gemeente op een prettige manier hielp (66%) en/of dat ze passend antwoord kregen op hun vraag (65%).

Inwoners zijn het minst tevreden over de telefonische bereikbaarheid van de gemeente (via 14035) (32%), echter ruim vier op de tien (43%) heeft hier geen menig over.

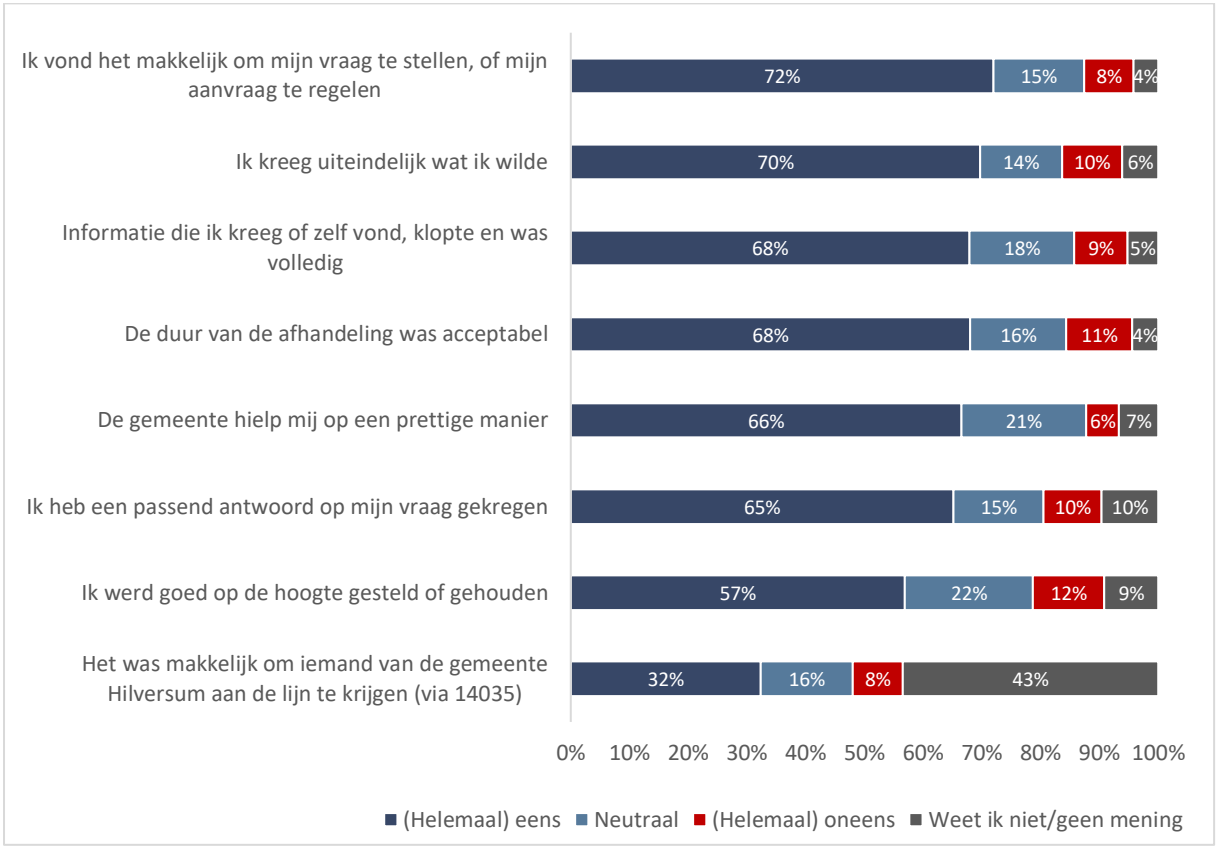

Figuur 7.9 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Ontevredenheid over communicatie gemeente neemt af in 2023

Hoewel de meerderheid van de inwoners over de meeste aspecten van de communicatie met de gemeente wel tevreden is (Figuur 7.9), zagen we vanaf 2016 een toename in het percentage inwoners dat ontevreden is over aspecten van de communicatie (Tabel 7.1). Bij de meeste aspecten is het aandeel ontevreden inwoners bijna verdubbeld tussen 2016 en 2022. In 2023 is er voor de eerste keer een afname te zien in de ontevredenheid over communicatie van de gemeente.

Stelling	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ik vond het makkelijk om mijn vraag te stellen, of mijn aanvraag te regelen	6%	8%	6%	8%	8%	12%	12%	8%
Informatie die ik kreeg of zelf vond, klopte en was volledig							13%	9%
De duur van de afhandeling was acceptabel	10%	12%	10%	12%	11%	15%	14%	11%
Ik werd goed op de hoogte gesteld of gehouden	9%	12%	10%	12%	11%	14%	15%	12%
Ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde	7%	9%	8%	9%	10%	10%	12%	10%
Ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen	7%	8%	8%	9%	9%	9%	12%	10%
Het was makkelijk om iemand van de gemeente Hilversum aan de lijn te krijgen							12%	8%
De gemeente hielp mij op een prettige manier	4%	5%	5%	6%	6%	8%	9%	6%

Tabel 7.1 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? (% (Helemaal) oneens)

7.4 Sociaal plein

Eén op de tien Hilversummers maakt gebruik van de diensten van Sociaal Plein

Het Sociaal Plein van de gemeente Hilversum biedt inwoners hulp op het gebied van inkomen, werk en (jeugd)zorg. In 2023 geeft één op de tien (9%) inwoners aan dat ze gebruik hebben gemaakt van de diensten van het Sociaal Plein in het afgelopen jaar.

Van de inwoners die gebruik maakten van het Sociaal Plein, vroegen we welke diensten ze gebruikten (Figuur 7.10). Ruim vier op de tien (44%) maakt gebruik van de Wmo, één op de vijf (22%) heeft hulp voor toeslagen. Eén op de zeven maakt gebruik van het Sociaal Plein voor jeugdhulp (14%) en/of iets anders (13%).

Andere diensten van Sociaal Plein die gebruikt werden zijn:

- Gehandicaptenparkeerkaart (diverse vermeldingen, zoals aanvraag, keuring, parkeerkaart)
- Huishoudelijke hulp
- Maatschappelijk werk
- Ondersteuning ouder met dementie
- Leerlingenvervoer
- Hulp bij formulieren invullen

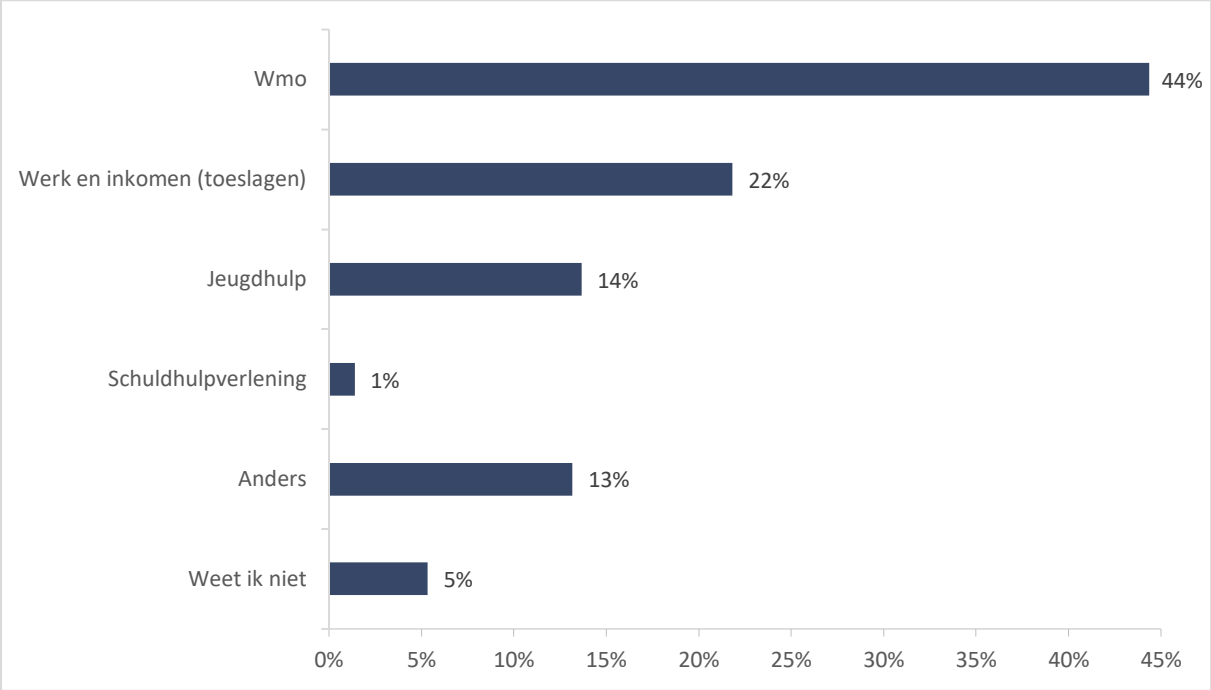

Figuur 7.10 Van welke diensten van Sociaal Plein heeft u in de afgelopen 12 maanden gebruik gemaakt?

Waardering dienstverlening Sociaal Plein toegenomen

De gemiddelde waardering voor het Sociaal Plein is een 7,2. Ten opzichte van vorig jaar is dit toegenomen. In 2022 was dit een 7,0.

Tot slot kregen inwoners die gebruik hebben gemaakt van de dienstverlening van Sociaal Plein verschillende stellingen over de dienstverlening voorgelegd (Figuur 7.11). De meerderheid is het eens met alle stellingen. Zeven op de tien (71%) vindt dat de medewerkers van het Sociaal Plein klantvriendelijk zijn. Zes op de tien zou vrienden adviseren om naar het Sociaal Plein te gaan (61%) en/of vindt dat medewerkers van Sociaal Plein veel afweten van de regelingen (60%). Het minst positief zijn inwoners over de telefonische bereikbaarheid van Sociaal Plein. Eén op de tien (11%) vindt dat het Sociaal Plein niet goed telefonisch bereikbaar is.

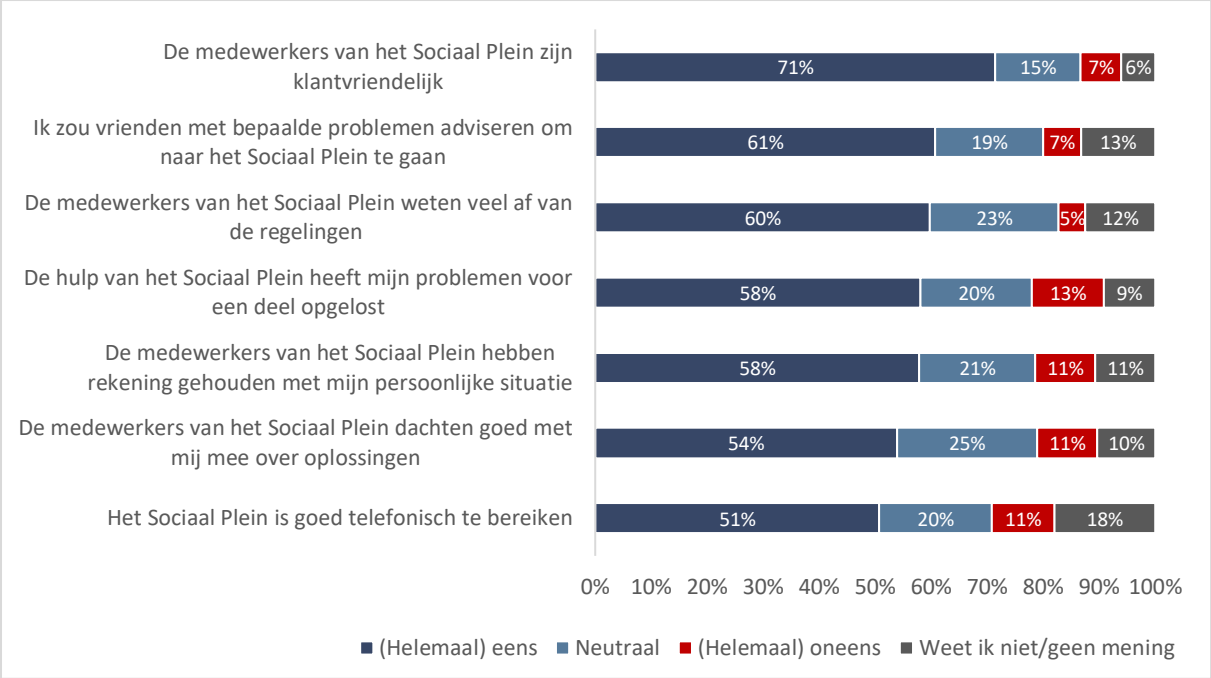

Figuur 7.11 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken over de dienstverlening van het Sociaal Plein?

7.5 Communicatie gemeente

Hilversummers even positief over communicatie van de gemeente

Van zes stellingen over de communicatie door de gemeente Hilversum zijn inwoners het meest positief over de informatie in de brieven en e-mails (55%) en duidelijke taal die door de gemeente gebruikt wordt (55%). Daarnaast is meer dan de helft tevreden over de vindbaarheid van de informatie (54%) en de duidelijke informatie (53%). Net iets minder dan de helft vindt dat de informatie op de gemeentelijke website goed is (47%). Het minst tevreden zijn inwoners over de gemeentelijke informatie via de lokale kranten (36%). Echter een groot deel van de inwoners heeft hier geen mening over.

Ten opzichte van 2022 zijn inwoners niet veel veranderd in hun mening over de communicatie van de gemeente. De waardering voor de gemeentelijke informatie via de lokale kranten en de informatie in brieven en e-mails is licht afgenomen. Er zijn steeds minder inwoners die hier een duidelijke mening over hebben: in 2016 gaf 40% van de inwoners een neutraal antwoord of weet niet/geen mening, in 2023 is dit 60%.

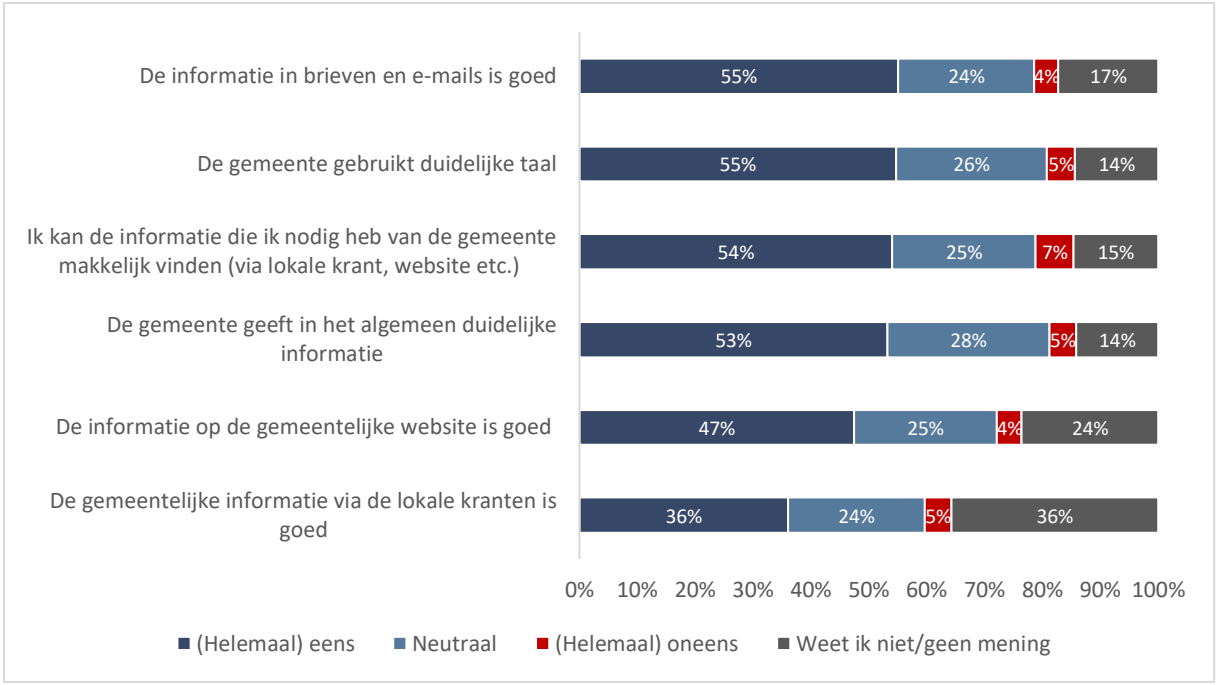

Figuur 7.12 Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

